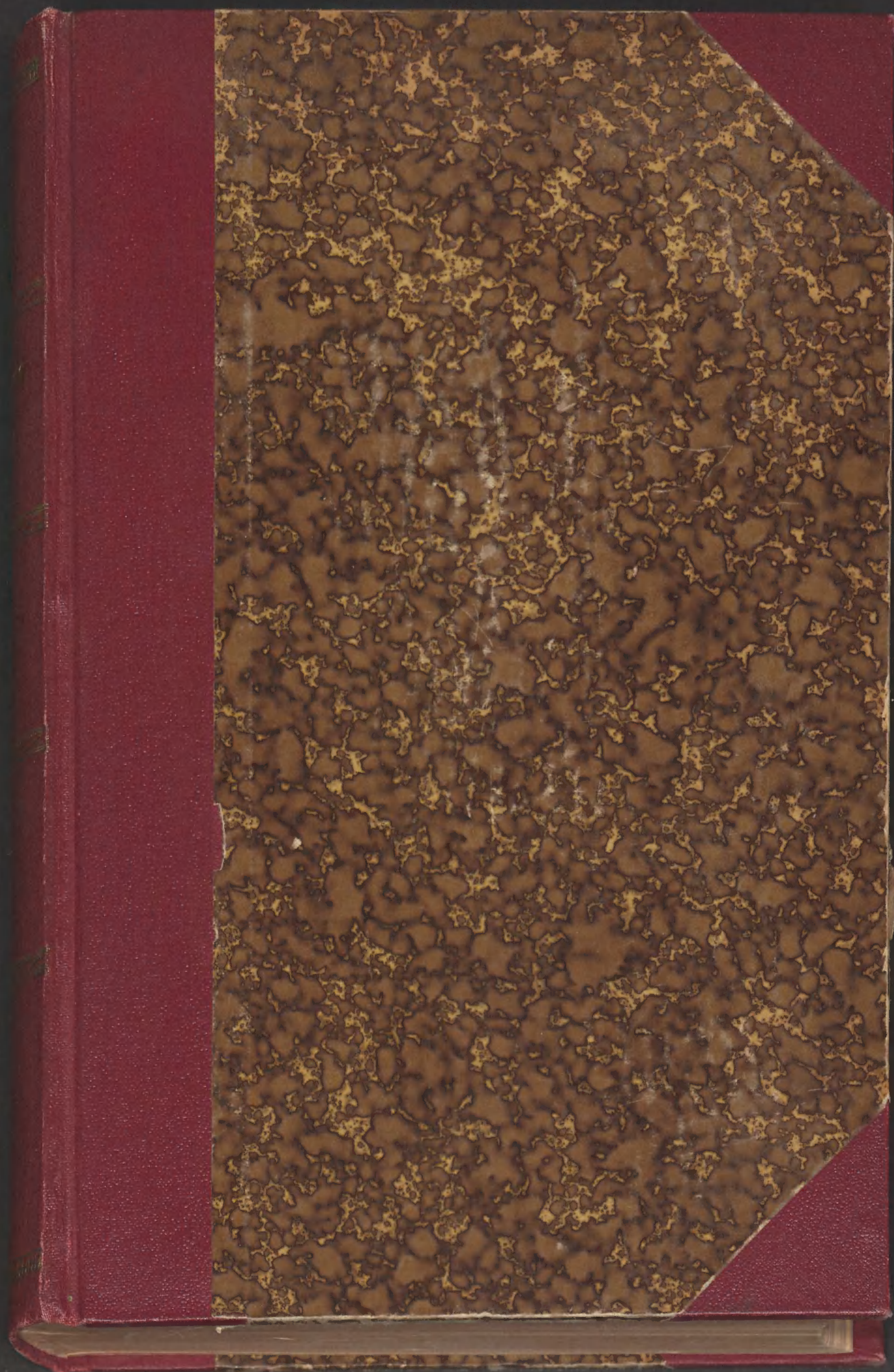

EX — LIBRIS

SAGA ÐIÐRIKS KONUNGS AF BERN.

FORTÆLLING

OM KONG THIDRIK AF BERN OG HANS KÆMPER,

I NORSK BEARBEIDELSE FRA DET TRETTENDE AARHUNDREDE

EFTER TYDSKE KILDER.

Udgivet

af

C. R. Unger.

Med to lithographerede Blade Facsimile-Aftryk.

Christiania.

Trykt paa Feilberg & Landmarks Forlag

i Carl C. Werner & Comp.'s Bogtrykkeri.

1853.

Fortale.

---

*Den Saga, der her förste Gang udgives **fuldstændig**[1] efter de nu existerende Haandskrifter, er, som i dens Fortale[2] og paa flere Steder i selve Sagaen antydet, skreven paa Norsk efter tydske Mænds Fortællinger, hvilke vel hovedsagelig have grundet sig paa mundtlige tydske Sagn eller Traditioner og for en Del ogsaa stöttet sig til tydske Digte, som hist og her i Sagaen[3] paaberaabes. Dem der önske nöiere at kjende Forholdet mellem dette norske Sagaarbeide og de tydske Digte, som behandle samme Emne, maa jeg henvise til P. E. Müllers Sagabibliotheks andet Bind, Kjöbenhavn 1818, samt Wilhelm Grimms Deutsche Heldensage, Göttingen 1829; hvad jeg i denne Fortale tror at skylde Læseren er, i al Korthed at antyde den sandsynlige Tid, naar denne Saga er bleven til, at omtale dens Forhold til en rimeligvis i det 15de Aarhundrede forfattet svensk Bearbeidelse af Kong Thidriks Saga, og endelig at gjöre Rede for de Haandskrifter der ligge til Grund for nærværende Udgave samt dennes Forhold til den Peringskioldske.*

Författeren eller Optegneren af denne Saga beraaber sig ingensteds paa nogen skreven Bog som Kilde for sin Fortælling, hvilket

[1] *Peringskiolds Udgave kan nemlig ikke ansees som fuldstændig, da ikke alle Haandskrifter have staaet til hans Raadighed, og selv ved dem han har benyttet synes han kun at have betjent sig af mindre gode Afskrifter, isteden for Kildeskrifterne selv. Hans Udgave har fölgende Titel:* Wilkina Saga, eller Historien om Konung Thiderich af Bern och hans Kämpar; samt Niflunga Sagan; innehållandes några Göthiska Konungars och Hieltars forna Bedrifter i Ryssland, Polen, Ungern, Italien, Burgundien och Spanien etc. Sive Historia Wilkinensium, Theoderici Veronensis, ac Niflungorum; continens regum atque heroum quorundam Gothicorum res gestas, per Russiam, Poloniam, Hungariam, Italiam, Burgundiam, atque Hispaniam, etc. Ex MSS. codicibus lingvæ veteris Scandicæ, in hodiernam Svecicam atque Latinam translata, Opera Johannis Peringskiold. Stockholmis 1715. fol.

[2] *Jvf. saaledes især Prologen S. 2, samt Cap. 394 S. 334, hvor Mænd fra Bremen og Münster anföres som Hjemmelsmænd.*

[3] *Jvf. S. 231, 304, 330, 352.*

han utvivlsomt havde gjort, hvis en saadan havde ligget for ham; han har altsaa selv sammenknyttet og forbundet til et Helt de ham formodentlig ved forskjellige Leiligheder meddelte tydske Sagn og Beretninger, og da disse have været mange og vel tildels noget afvigende fra hverandre, kan man ikke forundre sig over, at han undertiden maa have havt Vanskelighed for at ordne dem paa den bedste Maade, og at han kommer til at modsige sig, ja stundom endogsaa kan fortælle den samme Ting eller Begivenhed paa to Maader; hertil kan han vel ogsaa være bleven bevæget af Lysten til at bevare ved Siden af hinanden to forskjellige Relationer, af hvilke han ikke har vovet at give nogen Fortrinnet for den anden. Sagaen er rimeligviis bleven til i den förste Halvdel af det 13de Aarhundrede under Kong Haakon Haakonssöns Regjering, da Sprog og Foredrag umuligt kan bringe Tanken paa nogen yngre Tid[1], og paa mange Steder kan denne Saga i saa Henseende sættes ved Siden af de historiske, hvis Stil Forfatteren ofte har bestræbt sig for at naa. Saaledes for at anföre et Exempel kan vistnok Skildringen (Cap. 134) af Osantrix's Charakter paa hans gamle Dage, hans Haardhed og Pengegriskhed, hvad Sproget angaar stilles ved Siden af det bedste af den historiske Stilart fra det 13de Aarhundrede. Dette gjælder navnligen om den Recension af Sagaen der indeholdes i den norske Membrancodex, som nu opbevares i det store Kongelige Bibliothek i Stockholm. Den anden Recension, der indeholdes i de Arna-Magnæanske Haandskrifter, er uden Tvivl en islandsk Afskrift eller Bearbeidelse af Sagaen, ved hvilken Afskriveren har anvendt en selvstændig Critik, idet han har sögt at bringe en större Jævnhed og Overensstemmelse i den hele Fortælling baade ved at bortskjære som overflödigt meget, der ikke egentlig hörte med til Fortællingens Gang, og derfor efter hans Mening godt kunde undværes, saaledes f. Ex. hele ovenomtalte Cap. 134, og tillige ved at borttage adskilligt, der stod i Strid med eller næsten udgjorde en Variant til hvad forhen allerede var fortalt. Ihvorvel nu Fortællingen herved som et

[1]) P. E. Müller, Sagabibliothek II. 312, 313, er af en anden Mening, og vil ikke sætte Sagaen længer tilbage end det 14de Aarhundrede; men hans Grunde holde ikke Stik, og han er bleven vildledet af Peringskiolds Udgave, da denne paa sine Steder, som senere skal vises, har udfyldt Lacuner i sit Haandskrift ved at oversætte fra den svenske Bearbeidelse af Sagaen, og saaledes er han kommen til at beholde nyere Ord og Vendinger, som ikke findes i det gamle Sprog, f. Ex. slot, frimodugr. Ord som velgerningr, junkherra höre derimod ikke hid, da disse allerede vare i fuld Brug i det 13de Aarhundrede.

Helt kanske kunde have vundet, bliver en slig Behandling dog mislig, da det der saaledes kunde synes at passe bedst til Sammenhængen i det hele, maaske ved nærmere Prövelse i Virkeligheden kunde vise sig som det mindst sande, i alle Fald vil en Nutidens Læser sikkert sætte större Priis paa den förste Optegnelse, som den löd fra Fortællerens Læber, om denne ogsaa skulde indeholde nogle Selvmodsigelser.

Da nu den norske Membran, der efter al Rimelighed indeholder den ældste og oprindelige Recension af Thidriks Saga, paa enkelte Steder lider af Lacuner, er det af stor Interesse, at der endnu existerer en svensk Bearbeidelse af denne Saga, for hvilken i det væsentlige denne Membran har ligget til Grund, medens den endnu var fuldstændig. Denne svenske Thidrik af Bern er med megen Nöiagtighed udgiven af Hr. Hyltén-Cavallius[1] *efter to Haandskrifter i Skoklosters Bibliothek som 5te Del af det Svenska Fornskriftsällskapets Samlingar. Denne Bearbeidelse maa være kommen i Stand ved Midten af det 15de Aarhundrede*[2]*, skjönt de to forhaandenværende Haandskrifter synes at være noget yngre, og den norske Codex har maaske allerede paa den Tid været i Sverige.*

Denne svenske Saga nævner sig selv ved de sidste rimede Linier i Bogen som en Oversættelse:

hær Didriks bok haffuer nw ændha
gudh maa honom sina nade sændha
them som hona a swænska wendhe

Her staar med tydelige Ord, at Bogen er vendt (oversat) paa Svensk. Der kunde nu ikke godt her være Tanke om noget andet Sprog, hvorfra den skulde være oversat, end Tydsk eller Norsk. Nu existerer, saavidt vides, ingen tydsk prosaisk Fortælling, der indeholder samlet og ordnet paa den Maade de Begivenheder, som ere Gjenstand for denne Saga, der kan altsaa ikke være Spörgsmaal om nogen Oversættelse fra dette Sprog. Den maa saaledes hidröre fra den norske Bearbeidelse, og det endog fra den selvsamme Codex, som danner Grundlaget for nærværende Udgave af Sagaen, hvilket forhaabentlig af det fölgende vil blive indlysende.

Lægger man Mærke til Ordningen af Fortællingens forskjellige

1) *Sagan om Didrik af Bern. Efter svenska handskrifter utgifven af Gunnar Olof Hyltén-Cavallius. Stockholm 1850. 8vo.*

2) *Jvf. Professor Munchs Afhandling: Om Kilderne til Sveriges Historie i den förkristelige Tid, Annaler for nordisk Oldkyndighed. Kjöbenhavn 1850, S. 333 ffg.*

Episoder i den svenske Thidriks Saga, seer man at den fölger den norske Membran, ja at endog dens Capitelinddeling som oftest stemmer med dennes. Herved maa dog bemærkes, at paa de Steder hvor en allerede fortalt Episode i den norske gjentages paa et andet Sted i en noget afvigende Recension, har den svenske Bearbeider fulgt den i Codex först optegnede og forbigaaet den paa det andet Sted. Dette er Tilfældet med Episoderne om Osantrix's Krige med Melias og Attilas Krige med Melias og Osantrix, Cap. 21—56, hvor den svenske Oversætter naturligt har benyttet den Recension, som fulgte umiddelbart efter Episoden om Thidriks Ungdom Cap. 14—20, og ikke taget Hensyn til den Gjentagelse af samme Fortælling, som findes i den norske Membran efter Cap. 240 jvf. S. 27; den islandske Bearbeider af Sagaen har derimod foretrukket denne sidste Recension for den förste. I Cap. 16 af den svenske Saga fortælles, hvorledes Heimer efter sin Tvekamp med Thidrik henter Hesten Falka fra Brynhildes Stutteri og forærer ham; dette Træk har altsaa först været fortalt paa dette Sted i den norske Codex (ved en Lacune i Begyndelsen af Haandskriftet mangler dette nu), og er derpaa blevet gjentaget senere, lidt anderledes fortalt, i Cap. 188, paa hvilket sidste Sted det er udeladt i den svenske Oversættelse, men beholdt i de islandske Afskrifter, som derimod have udeladt det paa förste Sted. Paa enkelte Steder har dog Oversætteren tilladt sig Afvigelser i denne Henseende fra sin Original. Saaledes er f. Ex. i Originalens Cap. 185 Sigurd Sveins Charakteristik udeladt paa dette Sted af Oversætteren, og det som det synes med Grund, da her blot er Tale om Kong Thidrik og hans Kæmper, og Sigurd endnu ei var blandt deres Tal; den hele Skildring er henflyttet til Cap. 190 (den svenskes Cap. 178), hvor den ogsaa snarere synes at höre hjemme; Cap. 186, der indeholder en Skildring af Sifkas Udseende og Charakter, er ganske forbigaaet; ligeledes er hele Begyndelsen af Iron Jarls Saga (Cap. 245—268) udeladt, eller i al Fald Indholden deraf kun antydet i et Par Linier (den sv. Cap. 226). Paa den anden Side kan det ikke negtes, at den svenske paa et Par Steder har Tillæg, som ikke findes i den norske; saaledes i Cap. 57, hvor Dybden af Grönasund angives, anföres danske Mænd som Hjemmel, thet sigiæ danske men, *hvilket mangler paa det tilsvarende Sted i den norske Cap. 58. Men den merkeligste Afvigelse findes i Cap. 158, hvor der fortælles om Sigurd Svein, at da han smurte sit Legeme over med den fældede Orms Blod for at gjöre sig haardhudet, laa der et Lönneblad mellem hans Skuldre, saa at Blodet ikke*

kom til at beröre dette Sted, hvilket saaledes blev det eneste saarbare Punkt paa hans Legeme; i den norske Cap. 166 fortælles blot, at han indsmurte sig med Blodet overalt hvor han kunde naa hen, men at han ikke kunde komme til mellem Skuldrene. Her stemmer den svenske Saga merkeligt med Nibelungenlied (V. 845), hvor det heder:

dô viel im zwischen herte ein lindenblatt vil breit

d. e. da faldt der mellem hans Skuldre et Lindeblad saa bredt. Dette synes at vise, at den svenske Bearbeider af Fortællingen ved Siden af den norske Saga rimeligvis ogsaa har benyttet andre Kilder, enten dette nu har været svenske Kæmpeviser eller maaske selve Nibelungenlied. Disse Tillæg eller Afvigelser ere dog yderst sjældne, og foruden disse to veed jeg kun at anföre eet til, nemlig Slutningen af Cap. 228 (i den norske Cap. 273), der lyder saaledes: Oc dwaldis ther med konung Ermentrik, ther wore bade herre oc førstc oc manga frwr oc mør, oc nar thet hoff war offuerstandit tha red hwar hem till sin. *Hertil findes intet tilsvarende i den norske Saga, og maaske har den svenske Oversætter villet give dette Tillæg som Vederlag for det fölgende Capitel i den norske, der er udeladt i den svenske, og som fortæller hvorlunde Jron Jarls Jægermester Nordian ved at söge efter sin Herre, finder dennes Hunde liggende og jamrende sig ved deres Herres Gravsted.*

Sammenligner man nu Capitel for Capitel i den norske Saga med de tilsvarende i den svenske, vil man finde, at begge altid stemme hvad Hovedindholdet angaar, og at den svenske, skjönt den som oftest forkorter Fortællingen betydeligt, dog paa mange Steder ofte ordret fölger den norske. Man sammenholde saaledes fölgende Sted af den norske, Cap. 80, med det tilsvarende i den svenske, Cap 76. Þá spyrr Velent: Hvat viltu þá kunna at gera, þat er þú mátt bæði fá þér með skamlaust matar ok klæða. Viðga svaraði: Ek vil helzt elska góðan hest ok stint spjót, skarpt sverð, nýjan skjöld, harðan hjálm, hvíta brynju, ok þarmeð tigurlegan höfðingja, hánum at þjóna ok með hánum ríða, meðan mér vinzt lífit. *Det tilsvarende i den svenske lyder saaledes:* Weland sporde, hwat wiltw læra tha at klæda oc føda tik med wtan skam. Wideki swaradi: Jak will helszt ælska godan hest, oc starkt spiwtskafft, got swerd oc nyan skioll hardan hielm, oc hwita brynia, oc at tiæna en mektogan høffdingia, oc med hanum rida sa lenge jak liffuer. *Dette er saa ordret en Oversættelse, som man kan forlange. Man maa her ogsaa lægge Merke til, at den norske Membran læser* stint

spiot scapt, *og saaledes har den svenske Oversætter gjengivet det, men har dog lagt Merke til, at ellers hver af de opregnede Gjenstande her havde sit tilsvarende Egenskabsord, og da han nu savnede dette ved det efter* spjótskapt *fölgende* sverð, *har han her ved Gisning tilsat Ordet* got (got sverd); *men jævnförer man Membranen med de Arna-Magnæanske Haandskrifter, seer man, at* scapt *paa dette Sted er en Skrivfeil for* scarpt, *hvorved alt bliver rigtig og i Orden. I Cap. 98 af den svenske staar Udtrykket* osende let jak (*det andet Haandskrift:* thet var illa jag lot) myn hæst hema, vare han her tha skulde tw slass med mik *d. e. Utilbörligen (eller i en ulykkelig Stund) lod jeg min Hest (være) hjemme, var den her, da o. s. v.; i det tilsvarende Capitel 98 i den norske staar:* Ósynju lét ek hest minn heima eftir, væri hann nú hér, þá skyldir þú nú berjaz við mik. *Her har Oversætteren endog beholdt Ordet* ósynju *i Formen* osende, *hvilket Afskriveren af det andet Haandskrift som et sjeldent og mindre forstaaeligt Udtryk har omskrevet; den Form, hvori dette Ord ellers fremtræder i ældre Svensk er* osynne *eller* osinne. *Disse her exempelvis anförte ordrette Overensstemmelser kunde betydelig foröges, men jeg tror, at de her meddelte ville være tilstrækkelige.*

At den svenske Oversættelse hidrörer fra denne selvsamme Membran og ikke fra noget andet Haandskrift af Sagaen, maa ansees som afgjort derved, at paa nogle Steder, hvor en Linie har været oversprungen eller noget udeglemt af den norske Membrans Afskriver, findes den samme Feil ogsaa i den svenske Bearbeidelse. Som Exempel herpaa maa fölgende Steder tjene. I Cap. 83 i den norske, Side 99, fortælles, hvorledes Hildebrand, Heimer og Hornboge Jarl træffe sammen med Vidga, just som denne kommer op af Vandet efter at have vadet ud i Eidisaa for at finde det rette Overfartssted, og at Hildebrand da spörger ham, hvo han er og hvorfra han kommer. Vidga foreholder ham det upassende i at udfritte ham saaledes, förend han endnu har faaet Klæderne paa efter Badet, men har aldrig saa snart iført sig disse, för han kaster sig paa sin Hest og rider de Fremmede i Möde og tiltaler dem saaledes: I tre brave Riddere, Gud være med eder; jeg skulde nævne enhver af eder ved Navn, dersom jeg vidste, hvad I hede. Nu kunne I spörge hvad I finde for godt om mig eller mine Reiser, thi jeg skal sandfærdigen fortælle eder, hvad I spörge om. Nu siger Hildebrand: Hvad er dit Navn o. s. v. Her mangler i Membranen alle de fölgende Ord Nu mego þér vel — sem þér spyrit, *öiensynlig blot derved,*

at Ordet Nu *gjentager sig ved Begyndelsen af den fölgende Periode* Nu mælir Hildibrandr, *og Afskriveren er derved kommen til at springe over en Linie i den ham foreliggende Original; i de Arna-Magnæanske Haandskrifter er alt her i Orden, og det manglende er i nærværende Udgave suppleret efter dem. Den svenske Saga Cap. 80 Side 61 stemmer med den norske Membran og udelader hele Perioden. I Cap. 200, Side 189—190, hvor Sigurd Svein for Kong Isung opregner Thidriks og hans Kæmpers Skjoldmærker, er i Membranen en Linie oversprunget, hvorved det tredie Skjold, Amlungs, er bleven forbigaaet; denne Mangel er i Udgaven suppleret efter de to andre Haandskrifter. Den svenske Bearbeider (Cap. 185) har ikke det som mangler i Membranen, men har rettet Feilen saaledes, at han istedenfor* fiorða *har læst* þriðia *og derved faaet Vidgas Skjold til at være det tredie istedenfor det fjerde, og saaledes sat alle de fölgende Tal i Membranen een tilbage, saa at det Skjold, som skulde være det 13de og sidste, nemlig Thettleifs, altsaa bliver det 12te. Da han vidste, at der skulde være 13 i Alt, har han i sin Forlegenhed paa egen Haand lavet det 13de,* A then xiii skioll star en høk, then fører Gernholt Hagens broder; *men Gernoz Högnes Broder var ikke med ved denne Leilighed, og nævnes heller ikke senere som deltagende i Thidriks og hans Mænds Tvekampe med Isung og hans Sönner, hvorimod Amlung her ogsaa i den svenske kommer til at indtage sin Plads. I Cap. 325 (den svenskes Cap. 275) fortælles, at en Nat da Hildebrand havde Vagt i Kong Thidriks Leir, rider han over et Vadested og stöder uforvarende paa en Mand fra den fiendtlige Leir. Her fölger nu en Samtale mellem disse to, der i Membranen begynder saaledes:* Nú svarar Hildibrandr, *hvilket tydeligt viser sig som urigtigt, da et Svar jo fordrer en Tiltale, og först ved at jævnföre de to andre Haandskrifter faar man den rigtige Læsemaade:* Nú mælti Hildibrandr: Hverr ertu riddari er svá úsiðlega lætr ok svá ákafliga ríðr. Nú svarar Reinald. *Den svenske fölger her Membranen. Undertiden synes ogsaa Oversætteren at have læst feil eller misforstaaet sin Original; saaledes hvor der Cap. 393 i den norske tales om, at der efter Kampen med Niflungerne var bleven slig en Mangel paa (Tomhed for) gjæve Mænd i Hunaland* (hefir orðit svá mikil auðn i Húnalandi stórmennis), *har den svenske Oversætter rimeligvis læst* mikill auðr *(stor Rigdom), da han oversætter Cap. 339:* epther thenne strid warth saa mykyn rikedoma i Hymelandh, *og det senere i den norske Text forekommende* mannval *(udvalgte Mænd) har han sikkert forstaaet som* mannfall:

thy folkit warth mesth i hæl slaagit, *og formodentlig tænkt sig, at Rigdommene derved opdyngedes paa enkelte Hænder.*

Ved Enden af Sagaen har den svenske Bearbeidelse 4 Capitler, der mangle i de Arna-Magnæanske Haandskrifter, men som uden Tvivl have staaet i den norske Membran, der nu desværre har en Lacune ved Enden, hvor der rimeligvis savnes 6 Blade. Den islandske Bearbeider af Sagaen har udeladt disse 4 Capitler, da Sagaen virkelig synes at slutte med Cap. 438, og dette Thidriks Endeligt, hvorved han bortförtes af Djævelen i Skikkelse af en sort Hest, stemmer ogsaa med Otto von Freisingens Chronicon fra förste Halvdel af det 12te Aarhundrede, hvor det heder, at det var et almindeligt Folkesagn, at Thidrik ridende paa en Hest for levende til Helvede (Theodoricus vivus equo sedens ad inferos descendit). *Efter Slutningscapitlerne i den oprindelige norske Optegnelse, hvis Indhold vi lære at kjende af den svenske Oversættelse, var det Thidrik selv som havde foranstaltet denne sin Fjernelse fra sit Rige, og hans Hensigt dermed var at hævne sig paa Vidga for Drabet paa hans Broder Thetter og Attilas Sönner.*

Jeg tror at gjöre Læserne en Tjeneste ved paa dette Sted at meddele disse Slutningscapitler, og har derfor tilladt mig at aftrykke dem efter den svenske Oversættelse, da jeg anseer det for utvivlsomt, at det kun er Lacunen ved Enden af det norske Haandskrift, som har berövet os dem i Originaltexten. Jeg lader Capiteltallene gaa fortlöbende med nærværende Udgaves Capitelinddeling.

439. Som hii (? j) før haffuer horth huru Wideke Welanson flydde før Didrik aff Bern ok sanch j syon wid Granzport[1], tho kom til honum en haffru hans fadher fadher modher ok togh honum ok førde honum til Sælandh ok war ther longa stundh, tho han sporde ath Didrik aff Bern war wordhin kesare j Rom ok meetogher øffuer konunx rike tho for han oppa ena øø som Fimber hether ok bygde sik ther en gordh ok bygdhe et lithith torn widh sundhit ok satte ther widh en færie karl ok loth gøra eth liknilse saa skapth som Didrik aff Berna war ok førbødh færia karren ath føra naghan then man øuer som saa war skapther.

440. Didrik aff Bern for ok lette epther Wideke ok lønlegha ok vilde gerna hempnas sin brodher ok hade ey met sik wtan twa suæna tho kom han til thet sama sund ok wart strax øffuer førdher, tho saa færie mannen ath the woro bodhe ens skapthe liknilsith ok han, ok sagde til honum jach wardher thik føra hædhon j ghen thegh ær før bwdith ath komo j tesse øø, sidhon førde han honom ather til rygia, tho før stodh Didrik wel hwadh thet betydde ok wilde han heldher døø en ey hempnas sin brodher, sydhon gik han til en kop stad ok loth brytha sik eth øga wth nær en lækiæræ, tho thet war læcth tho for han ather til sundith j ghen ok warth strax øffuer førdher oppa øna ok færia mannen loth honum gonga

[1]) *Jvf. nærværende Udgave Cap. 336 Side 292.*

hwarth han wilde, tha gik han oppa hoff gordhen ok kom j Wedekis herberge lønligha ok (han) stodh før sina sængh ok clædde sik ok ther war enghen inne wtan han ena. tho didrik kom j gynom døren tho sa han hwar Widekis suærdh Mimingh loo pa ena kisto han togh suærdet ok drogh otaff slidhena ok skøtat op j takith saa thet bleff stondhondhe. Tho Wideka saa hær Didrik ok kende honum han fagnadhe honum wel ok fiøl aa knæ før honom, ok bødh sik ok alth sith goz j waldh, her Didrik suarede sisth wi skildoms fran Grans porth tho thu hade slagit myn brodher ok the wngha herra konungh Atilius søner, tho tæncthe jach sa stadeliga thet in j mith hiærta ath thu skulde aldrik haffua fridh aff mik hwar jach tegh finner, thy wapna thegh snarth ok lægh tith harnisk oppa ok wær thegh thet besthe thu kanth. Wideke suarede faa mik mith egith swærdh Myming, her Didrik sagde ath ther staar enghen radh til, thagh eth annat godh suærdh thet besthe thw haffuer. Tha wapnade Widheke sik, ok saa gingo the samon ok slogas saa lenge ath Wideka størthe ok lagh dødh før sin eghin sængh.

441. Her Didrik hade ma(n)gh sar ok stora tha togh han nidher suærdhit Mimyngh ok gik saa gynom Hølsthen ok gynom Sassen hans saar the sulnade ok rotnadhe fasth, tho han kom j Suawen tho kende han ath han ey kwnne længher liffua, tho gik han fram med en aa eller en syø, tho drogh han suærdet aff slidhe Mymmingh ok kastadhe wth j syon som han længsth kwnne, saa ath thet kom aldrik j nagars mansz handh. Sydhon gik han j en stadh som hether Hofferdh ok lagh ther om nattena, tha han kende ath fasth ledh ath dødhin med honom tha før bødh han the twa swæna honom foldho ath sægia nogan man (haa) han war, lithit ther epther tha bleff han dødh aff the sar Wideke Welanson hade honum giffuith, ok warth jordath j then sama stadh før en køpman, hans swæna foro hem til Rom ok tordho ey mykit sægia aff thera færdh, wtan før mæctogha herra, en thet wistho alle j Danmark ath Wideke wart slagin j sith egith herbærge ok enghen wisthe hans bana man, thet wisthe ok tyske mæn ath konungh Didrik kom aldrigh j sith rike j ghen sydhan han redh fran thet badh som en kallas Didriks badh, thy halla alla Romara thet før santh ath Didrik bleff dødh som før scrifuith stor.

442. En kesare war j Rom som Hænrik heth hans fadher heth Fyppoldhi, hærtogh aff Borgwndia han sadhe saa ath her Didrik loth fødha op en hæsth j eth mørcth hus nidh j jordena thil thess han war wii (? vii) ara gamal, ok too han war j badhit loth han slæppa honom ok en anan hesth som Alabrandh gaff honum loth han bindha harth nær ok en annan hesth med sama leth satte han j sith egith stal ther redh swænona oppa æpthe honom, ok war thet giorth lønligha epthe her Didrik(s) radh ath han kom saa borth fran sith rike, thy ath haffde han farit oppenbarligha thaa haffde ther mer røkthe aff gongit ok hade han ey tha fwnnith Widheke Welanson deo gratias[1].

Nærværende Udgave af Thidriks Saga grunder sig paa fölgende 3 Haandskrifter: 1) Pergamentscodex Nr. 4 fol. i det store kongelige Bibliothek i Stockholm, her i Udgaven betegnet Mmb. *2) Papirscodex Nr. 178 fol. i den Arna-Magnæanske Haandskriftsamling i Kjöbenhavn, her kaldet* A. *3) Papirscodex Nr. 177 fol. ligeledes i den Arna-Magnæanske Samling sammesteds, i denne Udgave betegnet* B. *Af disse Haandskrifter indeholder Membranen utvivlsomt*

[1]) *Nu fölger de ovenfor S. V anförte Slutningsvers.*

den ældste og oprindelige Text af Sagaen, saaledes som den maa antages at være bleven optegnet i Norge i förste Halvdel af det 13de Aarhundrede, og Bogen selv er rimeligvis skreven henimod Slutningen af dette Aarhundrede. Denne Skindbog er naturligvis lagt til Grund for Udgaven, og dens Retskrivning og Sprogform fulgt saa nöiagtigt som det har været muligt, og dens Lacuner udfyldte efter de andre Haandskrifter, ligesom ogsaa Mangler eller Udeladelser i Membranen ere supplerede efter disse, dog saaledes at dette altid er antydet i Noterne under Texten, hvor ligeledes overalt fuldstændige Varianter ere angivne af de to andre Haandskrifter. Foran selve Texten er tilföiet en Indholdsliste over alle Bogens Capitler, i hvilken tillige Sagaens Inddeling i Fortællinger er antydet efter P. E. Müllers Sagabibliothek og Etatsraad Rafns Oversættelse.

Förend der gives en nærmere Beskrivelse af Haandskrifterne, vil det maaske være hensigtsmæssigt at give en kort Antydning af, hvorledes nærværende Udgave er indrettet med Hensyn til Varianternes Forhold til Texten, for at Læseren med Lethed paa ethvert Sted kan sættes i Stand til at gjöre sig en klar Forestilling om, hvorledes de andre Haandskrifters Text forholder sig til den her optagne. En Variant som ikke har nogen Klammer foran sig, henviser altid til et enkelt Ord i Texten, staar derimod en Klammer foran, saa svarer denne altid til en lignende Klammer i Texten. Et tilf. der er vedföiet en Variant betegner, at Varianten udgjör et Tillæg i det citerede Haandskrift til Texten, og naar saaledes noget findes i Texten, hvortil en Note hörer, der er betegnet [tilf. A, B, *tilkjendegives altsaa derved, at hvad der i Texten staar fra Klammeren og til det Tal, som svarer til Varianttallet, mangler i Membranen, men er optaget som nödvendigt Tillæg af de andre Haandskrifter. Det modsatte, at noget mangler i et af de andre Haandskrifter, udtrykkes ved mgl. eller [mgl., hvis der er flere Ord som mangle. Man slaa f. Ex. efter Side 149:* [10]) [*mgl.* A, B *betegner her, at hvad der i Texten findes fra* [lætr Jsvng sia. oc spyrr *indtil* oc sva gerir hann. at hann[10] *mangler i de to Haandskrifter* A *og* B, *hvis Text altsaa i Sammenhæng paa dette Sted lyder saaledes:* þá tekr Vildifer belg bjarnarins ok ferr í belginn *o. s. v. Tallet* [4] *der samme Side staar efter Ordet* alla *i Texten, henviser til Variant* [4]), *og denne underretter da om, at Cod.* A *har de Ord* hvat hann berz firir *istedenfor Textens* alla; *der staar i Sammenhæng* segir honum ætlan sína hvat hann berz firir *(fortæller ham sin Plan, hvad han har foresat sig). Efter denne korte*

Anvisning vil det forhaabentlig være Læseren indlysende, hvorledes Varianterne skulle forstaaes. Naar et enkelt Ord eller en Bogstav ved Uagtsomhed af Afskriveren har manglet, er dette antydet derved at Ordet eller Bogstaven er sat i Parenthes (), og det forudsættes som givet, at de andre Haandskrifter læse overensstemmende med denne Rettelse, naar det modsatte ikke er angivet. Membranens Capitelinddeling er ikke altid beholdt her i Udgaven, man vil imidlertid overalt let kunne see, hvor denne har et nyt Capitel, da de med Rödt malede Capiteloverskrifter overalt ere anförte i Noterne.

Det staar nu tilbage nærmere at omtale de Haandskrifter, hvorefter denne Saga er udgiven. De ere altsaa fölgende:

1) Pergamentscodex Nr. 4 fol. i det store kongelige Bibliotheks norsk-islandske Haandskriftsamling i Stockholm, her betegnet Mmb., *hvilken, som för anfört, er lagt til Grund for Udgaven. Dette Haandskrifts Format er snarest stor Qvart, omtrent 10 Tommer langt og 7 Tommer bredt. Bindet der udgjöres af 2 Egeskiver, er beklædt med Skind og forsynet med Messingspender. Codex har, da den var hel, udgjort 19 Læg, hvert paa 8 Blade, undtagen det 8de Læg, der bestaar af 18 Blade. Den har saaledes oprindelig i sin Helhed, udgjort 162 Blade, af hvilke dog det förste og det sidste have været ubeskrevne fra Sagaskriverens Haand. Af 1ste Læg er nu kun det förste Blad tilovers, der er fastlimet til Bindet og paa hvis Bagside en Haand, som det synes fra Begyndelsen af det 14de Aarhundrede, har skrevet:* þidreks sagha a(f) Bernn; *de övrige 7 Blade, der have indeholdt Begyndelsen af Sagaen, ere udrevne. Dette Haandskrift har sandsynligvis manglet Prologen, til hvilken der paa disse 7 Blade neppe havde været Plads, og dette synes at bestyrkes derved, at den ogsaa mangler i den svenske Saga, hvis Oversætter i modsat Fald sikkert ikke havde undladt at levere et Contentum deraf. At der ikke mangler mere i Begyndelsen af Bogen end 1 Læg kan skjönnes deraf, at de förste Læg i Bogen nederst paa sidste Side have været numererede med Rödt af Haandskriftets anden Haand; disse Nummere ere rigtignok paa de 2 förste nu tiloversblevne Læg ved Bogens Indbinding blevne bortskaarne, men paa det nuværende tredie Lægs sidste Side findes Tallet* .iiii. *d. e. 4, tilligemed en under samme skreven Underretning for Bogbinderen, nemlig Ordene* þer broðir, *hvilke Ord begynde det fölgende Læg (jvf. Udgaven S. 93[14]* En nv vil ec segia þer broðir mina ætlan). *Dette fölgende, nu fjerde, Læg har nederst paa sidste Side Tallet* .v. *d. e. 5 og som Custos for Bogbinderen* hendr sinar, *hvilke Ord ere*

de förste paa 6te Læg (jvf. Udg. S. 112³ oc leggia nv saman hendr sinar oc geraz nv felagar). *Denne förste Lacune i Membranen er udfyldt efter Haandskrifterne* A *og* B, *hvis Text, som man ved Sammenligning med den gamle svenske Oversættelse paa dette Sted seer, her næsten ganske maa have stemt med Membranens, naar man undtager Slutningen af Cap. 20 (sv. Cap. 16), se ovenfor S. VI. Membranen begynder altsaa nu med andet Læg, nærværende Udgaves Cap. 22, i den Recension som er meddelt nedenunder den egentlige Text med Petit S. 28—64. I dette Læg mangler 2det og det dermed sammenhængende 7de Blad, hvilket er Grunden til at Membranens anden Recension (jvf. Note 1 Side 27) her er bleven foretrukken, da denne stemmer med Haandskrifterne* A *og* B; *men for dog at kunne give denne Membranens förste Recension nogenlunde fuldstændig, har jeg vovet at udfylde de to ved disse Blades Tab S. 30—31 og 42—44 indfaldne Lacuner ved Hjælp af den svenske Oversættelse. De to næste Lacuner indfalde i Membranens 7de Læg, hvor 3die og det dermed sammenhængende 6te Blad mangler; den förste af disse Lacuner falder nærv. Udgave S. 135 og 136 ved Begyndelsen af Cap. 121. Da Membranens Recension paa dette Sted var for afvigende fra* A *og* B *til ganske at kunne udfyldes efter disse, har jeg seet mig nödt til atter at ty til den svenske Oversættelse for efter dens Antydning her at supplere det Manglende, dog har jeg her troet ved cursiv Tryk at burde adskille denne saaledes lavede Text fra det som virkelig nu findes i Haandskrifterne. Den anden ved Tabet af dette Lægs 6te Blad bevirkede Lacune indfalder S. 141—142 og er udfyldt efter* A *og* B. *De övrige Lacuner ere fölgende: 11te Lægs 1ste (Udg. S. 49—54) og 8de Blad (Udg. S. 236—239), 13de Lægs 2det (Udg. S. 261—263) og 7de Blad (Udg. S. 271—273), 17de Lægs 1ste (Udg. S. 326—328) og 8de Blad (Udg. S. 341), hele 18de Læg, og af 19de Læg er kun 1ste og det dermed sammenhængende 8de Blad tilbage, dette sidste har, som ovenfor anfört, ikke været beskrevet og er nu fastlimet til Bindet, og imellem disse to mangle saaledes rimeligvis 6 Blade, der have indeholdt Sagaens Slutning. Hvor det nuværende sidste beskrevne Blad i Membranen begynder (Udg. S. 359) har den svenske Oversættelse atter ydet sin Bistand, og det med Cursiv trykte er bleven tilsat ved dens Hjælp, da Haandskrifterne* A *og* B *her formodentlig paa Grund af det sig gjentagende Ord* herra *have kommet til at springe en eller to Linier over. I alt mangler saaledes 31 Blade, de endnu forhaandenværendes Antal er altsaa 129.*

Pergamentsbogen er skreven af 5 forskjellige Hænder, som man efter den Orden, hvori hver tager ved i Codex, faar kalde den förste, anden, tredie, fjerde og femte. Med förste Haand er skrevet 2det og 3die Læg (Cap. 22 til 56, den med mindre Skrift trykte Recension, og Cap. 57 til lidt ind i Cap. 59 af Hovedtexten), hvilken Haand rimeligvis ogsaa har skrevet det manglende förste Læg. Anden Haand begynder det 3die Læg med Ordene þionasto Nv mæla þeir *i Cap. 59, og har saaledes skrevet hele 3die, 4de, 5te, 6te og 7de Læg. Med Hensyn til det tykke 8de Læg (18 Blade) maa bemærkes, at det fra först af har udgjort et sædvanligt Læg paa 8 Blade, alle skrevne af anden Haand ligetil den sidste Linie paa Forsiden af 8de Blad, hvor tredie Haand begynder med Ordene* risinn helldr nauðigr. *De övrige 10 Blade med tredie Haand ere indskudte imellem 5te og 6te Blad af det oprindelige Læg. Fra anden Haand af fölge saaledes denne Udgaves Cap. 151, 170, 171, 189 umiddelbart efter hverandre; ved denne Ordning af Capitlerne var saaledes ingen Nödvendighed for Haanden til at indskyde det förste Punktum i Cap. 189, som er optaget af Cod.* A *og* B, *da dette Tillæg i saa Fald bliver overflödigt, fordi Capitel 171, hvor alle Thidriks Gjæster opregnes, gaar umiddelbart i Forveien. Men Membranens tredie Haandskriver har villet indskyde Fortællingen om Sigurd Svein, Cap. 152—168, foran Fortællingen om Kong Thidriks Gjæstebud og det derved foranledigede Tog til Bertangaland, fordi Sigurd Svein her optræder som Kong Isungs og hans Sönners Medkæmper, og Læseren derfor efter hans Mening i Forveien burde kjende hans Historie; ligeledes har han fundet det passende efter det Sted, hvor Thidriks Kæmper opregnes, Cap. 171, at indskyde den lange Beskrivelse, Cap. 172—188, over disses Vaaben og Skjoldmærker. Imellem disse to Fortællinger har han nu indskudt Cap. 169, der indeholder den fra Beretningen i Cap. 170 afvigende Fortælling om Högnes Herkomst, samt en ordlydende Gjentagelse af Cap. 170 og 171 efter anden Hannd, og tilsidst overstreget med rödt Blæk disse Capitler, paa det Sted hvor de vare optegnede af anden Haand, som Tegn paa at de her skulde forbigaaes af Læseren. Anden Haand begynder altsaa i Cap. 59 med Ordene* þionasto Nv mæla þeir *og gaar fortlöbende til Enden af Cap. 151, kommer igjen i Cap. 170 og 171, begynder derpaa Cap. 189 med* Nv mælti þiðricr, *og ender med Ordene* Nv tekr hann *i Cap. 196. Alle Capiteloverskrifter i de Læg, hvor Texten hidrörer fra förste og anden Haand, ere samtlige skrevne af anden Haand.*

Foruden det allerede omtalte af 8de Læg ere 9de, 10de, 11te og 12te Læg samt det ene endnu tiloversværende Blad af 19de Læg skrevne med tredie Haand. Hvad der saaledes i Udgaven hidrörer fra tredie Haand er: Cap. 21—56 (den i Texten optagne Recension, der findes paa 10de og 11te Læg), Cap. 152—169, Cap. 170 og 171 med mindre Tryk under Texten, Cap. 172—188, Cap. 196 (fra risinn helldr nauðigr) —292, samt fra unga skallr er folginn, Cap. 424, indtil siðan hvar Niflunga Cap. 427. Den fjerde Haand har skrevet hele 13de og 14de Læg, samt det 15de lige indtil de 10 sidste Linier paa 7de Blad, hvor femte Haand begynder med þa er fallner eru Cap. 355, denne fortsætter da hele 16de samt 3 Blade af 17de Læg, indtil i Niflungaland Cap. 393 nederst S. 333, med hvilke Ord fjerde Haand atter tager fat og fortsætter indtil den store Lacune S. 341. Det tabte 18de Læg har formodentlig været skrevet enten af denne Haand eller af tredie, der har skrevet det 19de. Samtlige Capiteloverskrifter til de Læg af Bogen der skyldes tredie, fjerde og femte Haand, ere med tredie Haand, med Undtagelse af den lange Overskrift til Cap. 342, der er med fjerde Haand.

Det staar nu tilbage noget nærmere at omtale disse Hænders vigtigste orthographiske Egenheder. Förste, anden og tredie Haand have været norske, fjerde og femte synes at röbe islandske Afskrivere.

Förste Haand hentyder paa en Person fra Östlandet, som under Afskrivningen ikke har kunnet ganske frigjöre sig for sine Dialektegenheder, saaledes har han ofte skrevet þæt, þær, þæðan, þænn, þænneg, huær for þat, þar, þaðan, þann, þanneg, hvar, samt efter et i (j): giællda, gæver, tiælld, gærna = gjalda, gjafir, tjald, gjarna; almindelig ogsaa den bredere Lyd æ for e, som: æða, mæðr, gæva, sætia, -lægr: tigurlægr, undarlæct, og saaledes ogsaa i Tvelydene æi og æy. Paa den anden Side har han dog ogsaa i et Par Ord a for det almindelige e, nemlig i val (d. e. vel), huart (d. e. hvert, hvorhen), huassu (d. e. hversu). Han fordobler Consonanter i Tilfælde, hvori de ellers skrives enkelte, som vittia, synnia, brynnia; naar ð staar efter en kort Vokal, fordobler han dette ved at skyde et t foran, som matðr, atðrum, bitðia, ytðru, smitðiusvæinn = maðr, aðrum, biðja, yðru, smiðjusveinn; imellem ð og et paafölgende l, n og s indskyder han ofte r, som bliðrlæga d. e. bliðlega, æðrli d. e. eðli, lyðrni d. e. hlýðni, friðrsamr d. e. friðsamr; aldrigi heder ofte alldrigin. Den reflexive Form af Verberne skrives almindeligst zt, dog forekommer i 1ste Person Plur. almindelig mk: hafumk, ræðomk, skildumk, bæiðumk, undrumk; og i 3die Person Sing. sk: duælsk, lezk,

sæzk. *For at Læseren kan faa en Forestilling om Membranes Skrift, ledsages denne Udgave af 2 Blade, der indeholde Facsimiler af alle 5 Hænder. Det af förste Haand leverede Facsimile* (I) *forekommer Udg. S. 57* alla sia mæga — utt i grasgarðenn.

Den anden Haand har en fortrinlig Retskrivning og er, baade i denne Henseende og hvad Sprogformen angaar, den bedste af dem alle. Den adskiller i Regelen paa det bestemteste alle Vokallyd fra hinanden, her findes saaledes meget sjelden Forvexling af e *og* æ. *Som characteristisk for denne Haand kan merkes, at den som oftest bruger* v *baade for* u *og* v, *og ofte* v *for* f, *hvor dette skulde staa imellem to Vokaler, saaledes* hava, sova, *men i Enden af et Ord altid* f; mn *meget ofte for* fn: namn, stemna. *Især fortjener at fremhæves den maadeholdne Brug af dobbelte Consonanter; naar saaledes Ord, hvis Rod ende med* ll, nn, gg *faa et Tillæg af* d *eller* t, *forenkles altid Rodconsonanten, som* feldi, kendi, hugði, alt, fvlt *af* fella, kenna, hyggja, allr, fvllr. *Facsimilet til denne Haand* (II) *findes i Udgaven S. 123* hest(z) hans .ii. daga — Nv grvnar iarlinn hvi þessi.

Tredie Haand har en mindre regelmæssig Retskrivning, den bruger saaledes ofte æ *for* e, e *for* i (j) *foran* o *og* u, leos = ljós, meoc = mjök, fleuga = fljúga; æ *findes baade som Omlyd af* ó, dœma *af* dómr, *og for* ö *Omlyd af* a, rœnd = rönd, sœgur = sögur, snœr = snör, œy *overalt for* ey; œ *adskiller baade denne Haand og de to foregaaende paa det bestemteste fra* æ. *En Egenhed for denne Haand er, at den oftere forsömmer at fordoble* n, *eller rettere sagt udelader den Tværstreg over denne Bogstav, der antyder Fordoblingen. Efter den Regel, som ellers er fulgt i denne Udgave, skulde i det Tilfælde dette manglende* n *være antydet ved Parenthes* (n), *men da denne Feil temmelig ofte gjentager sig, har jeg uden videre i slige Tilfælde tilsat dette i Codex manglende* n. *Det til Facsimilet af tredie Haand* (III) *svarende Sted findes i Udgaven S. 256* fallit attu letir — til sin oc nu m.

Fjerde og femte Haand synes at röbe islandske Afskrivere, thi, skjönt de i det Væsentlige stemme med de andre Hænder, have de under Afskrivningen ikke kunnet tilbageholde nogle Eiendommeligheder, som ved den Tid (det 13de Aarhundrede) synes at have været fremmede for Sproget i Norge; saaledes bruge de af og til Aspirationen (h) *foran Consonanterne* l *og* r, hlaupa, hlið, hraustr, hræddr; *ligeledes findes* æ *og* œ *brugt om hinanden uden Hensyn til den rigtige oprindelige Lyd. Dog afvige i dette sidste Punkt de to*

Hænder noget fra hinanden. Fjerde Haand bruger undertiden œ *rigtigt, som* sœkia, blœða, œpa, grœða, *men oftere* æ *(undertiden* e) *i dette Tilfælde, som* mæla, græða, bæn, færa, geða *for* mœta, grœða, bœn, fœra, gœða, *og sjeldnere omvendt* œ *for* æ, *som* fœri *for* færi, færri *Compar. af* fár, smœri *for* smæri *af* smár, sœing *for* sæing. *Femte Haand har almindelig* œ *baade for* æ *og* œ, rœða *baade for* hræða, *skremme, og* rœða, *tale; derimod forvexler denne Haand sjeldnere* e *og* æ, *hvilket den fjerde ofte gjör. En Egenhed ved fjerde Haand bör bemerkes. I enkelte Tilfælde findes undertiden i gamle Haandskrifter* œ *brugt for* y, *som* þœrði *for* þyrði, mœndi *for* myndi, þœlði *for* þylði; *i disse Tilfælde har fjerde Haand istedenfor dette* œ *skrevet* æ *eller* e, *altsaa* þærði, mendi, þældi; *og saaledes maa man maaske ogsaa forklare sig Formen* Mænstrbǫrg *S. 334, hvor* Mænstr *da er* = Mœnstr, Mynstr. *Et Par Steder har fjerde Haand* o *for* au, kerlog *S. 265,* fok *S. 269*[8]. *Femte Haand skriver overalt den negtende Partikel* ei *for* eigi, *det personl. Pron.* hun *for* hon, *et Sted 312*[2] œ *for* á *(Aa, Elv). Side 268*[18] *findes* silfers *for* silfrs; *maaske har den for* er *almindelige Forkortning* [s] *her været brugt i det Afskriveren foreliggende Haandskrift, hvilket Forkortningstegn i Membraner skrevne i Norge gjælder baade for* r *og* er. *Overalt hvor Texten hidrörer fra tredie, fjerde og femte Haand, ere de röde Capiteloverskrifter tilföiede af tredie Haand, naar man undtager to, nemlig til Cap. 293 og 342, hvilke ere skrevne af fjerde Haand. Det til Facsimilet af fjerde Haand* (IIII) *svarende Sted findes i Udgaven S. 288—289:* en nu i þessi — fram i gegnom þæirra; *det til femte Haand* (V) *svarende S. 328:* ta þegar þeim elldi — vilia Huner ei.

2) *Codex Arna-Magnæanus 178 fol., her i Udgaven kaldet* A[1]. *Denne Papirscodex er skreven af Presten Jon Erlendsson i Villingaholt paa Island, rimeligvis ved Midten af det 17de Aarhundrede, og som det synes efter en Membran, der rimeligviis er den Bog Arne Magnusson kalder* Brœðratungu-bókin. *Paa et foran i Bogen fastheftet Papirblad findes fölgende Antegnelse af Arne Magnusson: „Þidreks Saga þesse (med hendi Sira Jóns Erlendzsonar) heyrer til Sira Arna Jons syne i Hvitadal, og er mier af honum lied 1707 á Alþing. Þarámót hefer hann frá mier Þidreks sögu i folio er eg sendi*

[1]) *Dette Haandskrift ligger til Grund for Etatsraad Rafns Oversættelse af denne Saga, trykt i Kjöbenhavn 1823 som andet Bind af hans Nordiske Kæmpehistorier, samt atter udgivet som 3die Bind af hans Nordiske Fortidssagaer, Kjöbenhavn 1830.*

honum 1708 um vored med Snorra Jons syne, og er su med hendi Þorbergs Þorsteins sonar. Mæltest eg til umskipta vid hann á þessum tvennum exemplaribus, og vænte svars á Alþing“. Senere har han tilföiet: „Sira Arne Jons son i Saurbæ, seger eg mege behallda sögunne sem hia mer er, og ætlar þar á mót ad eignast þá sem eg sendi honum i vor. Ormur skiladi þessu vid mig hans vegna á Alþingi 1708.“

Dette Haandskrift er lagt til Grund for Texten ved Udfyldingen af Membranens Lacuner, og hvor Læsemaader ere optagne af den følgende Codex B, *er dette altid anmerket. Herved har den gamle svenske Oversættelse ofte været til god Hjelp, da den som oftest ved de afvigende Læsemaader i* A *og* B *maa antages at angive den, der har stemt bedst med Membranens. Med Hensyn paa Retskrivningen er disse Papirshaandskrifter dog ikke nöiagtig fulgt, og de almindelige Forvexlinger i den Tids islandske Afskrifter af* i *og* y, ei *og* ey *ere uden videre rettede, samt* æ *overalt adskilt fra* œ. *De Steder hvor Texten altsaa grunder sig paa disse Haandskrifter ere fölgende: Prologen*[1], *Sagaens Capp. 1—20, Cap. 43 S.* 49^{18} *fra de Ord* hans Erkam til handa Attila *og til Cap. 48 S.* 54^{17} þar a ek frændr ok rikr; *den anden Recension af Historien om Velent, trykt nedenunder med mindre Skrift, Cap. 57—79; Cap. 121 S. 135* En er lysa tekr *samt fra* En er liðandi varo *til S. 136* jarðhussins báðir; *Cap. 126 S.* 141^{3} *fra* firir þvi at ec varð *indtil Cap. 128 S.* 142^{25} sem þv lætr, þa scaltv; *Cap. 263 S.* 236^{13} *fra* at hann kemr dauðr niðr *til Cap. 266 S.* 239^{12} sott mikla ok hættliga. ok; *Cap. 296 S.* 261^{11} *fra* ok vin. Ok er þeir voru *til Cap. 298 S.* 263^{13} Valldemars konungs af Holmgarði; *Cap. 308 S.* 271^{18} *fra* maðr af liði Valldemars *til Cap. 310 S.* 273^{15} ok diarfleik hefir til at beriaz; *Cap. 382 S.* 326^{8} *fra* ok Gisler ok Folker *til Cap. 385 S.* 328^{4} Nu mælti Hogni; *Cap. 401 S.* 341^{4} *fra* ok segir at þa mundi *til Cap. 424 S.* 355^{6} veiztu þat eigi herra; *og endelig Cap. 427 S.* 361^{14} *fra* skattr er folginn *og til Sagaens Ende.*

Hvad den Orden angaar, hvori Sagaens forskjellige Fortællinger fölge paa hinanden, stemmer Membranen ikke altid med de to andre Haandskrifter; Afvigelserne i denne Henseende vil man kunne se af Indholdslisten, hvor det i Parenthes tilföiede Romertal antyder den Plads vedkommende Fortælling indtager i A *og* B. *Derved at disse to Haandskrifter har stillet Velents Saga foran Fortællingen om hans Fader Vilcinus, har det været nödvendigt her at forudskikke det Capitel af dennes Historie (her Cap. 23), hvori hans Tog i*

[1]) *Overskriften og Ordet Prologus er tilsat af Udgiveren.*

Österleden og hans Sammentræf med Havfruen skildres, saasom dette gav Anledning til Velents Födsel; da nu dette Capitel derved er bleven lidt anderledes redigeret, hidsættes det her efter A *med Varianter af* B.

Villtinus konungr [Villtina landz[1] var rikr ok hermaðr mikill. Hann var farinn með her sinn i austrveg. Ok er hans herskip lagu við land. var þat eitt sinn. at konungr sialfr var [staddr a landi við skog einn[2]. ok var hann einnsaman ok engi hans manna með honum. ok þar hittir hann eina konu. Hon var [forkunnar fogr[3]. ok konungi rann hugr til hennar ok [lagðiz með henni[4]. En þetta var ekki onnur kona en [sem kallaðar eru siokonur. en þat a eðli i sio sem skrimsl. en syniz a landi sem kona. Ok þeir menn sem honum skulu fylgia missa hans. leita hans viða[5] um skoginn ok[6] næst kemr hann til sinna manna ok skipa. ok þa [er byr[7] ok sigla þeir i haf. Ok er þeir koma langt [undan landi. þar[8] kemr upp hia konungs lypting[9] kona ok tekr i skipstafn ok helldr sva fast. at skipit stoð kyrt. Ok nu kemr konungi i hug[10] at þessa konu mun hann fundit hafa við skoginn hia siafar strondu. Konungr mælti til hennar. Lat oss fara vara leið. ok ef þu att erindi við mik. kom til mins landz. ok mun ek þa vel fagna þer. ok ver með oss i goðu yfirlæti. Ok nu lætr hon laust skipit[11]. En konungr ferr leið sina allt[12] til sins rikis. Ok er hann hefir heima verit eitt misseri. kom til hans ein kona ok [sagði at hon ferr með barn[13]. Konungr kennir hana[14] ok lætr flytia hana til eins bus[15]. Ok er hon hefir þar dvaliz litla hrið. elr hon sveinbarn. ok er sa sveinn kallaðr Vaði. Ok nu vill hon ekki [þar vera ok hvarf hon i brott[16]. ok engi maðr veit hvat af henni varð. Ok er þessi sveinn Vaði vex upp. var hann risi at vexti. ok bra [þvi til moðernis at[17] hann var eigi sem mennskir menn. Hann var illr viðskiptiss ok varð hann firir þa sok oþokkasæll. ok hans faðir ann honum litið. Villtinus konungr a son ungan annan. sa het Nordian. hann er friðr synum ok vaskligr. hann hafði mikla ast af sinum foður. ok tok hann riki ok konungdom eptir hann. en gaf[18] Vaða syni sinum .xii.[19] bu [i Saxlandi[20]. Nordian konungr var mikill hofðingi aðr til hans kom Hernit konungr

[1]) [i Viltina landi, B [2]) [a land genginn ok farinn i einn skog, B [3]) fogr næsta, B [4]) [gekk til hennar B, [5]) [sua sem menn kalla sækonur. Ok legz konungr þar með henni. Ok er hans menn sakna hans. þa leita þeir hans fast, B [6]) þar *tilf.* B [7]) [fell byr, B [8]) [langt i haf. þa, B [9]) skipi um lyptingina, B [10]) [hueriu gegna mun ok huxar hann *tilf.* B [11]) ok for siðan aptr i sioinn *tilf.* B [12]) aptr B [13]) [segiz fara með barni, B [14]) fullgorla þessa konu, B [15]) þess er hann a *tilf.* B [16]) [dveliaz þar lengr ok hverfr i brott siðan, B [17]) [miok til sins moðernis ok, B [18]) gefit hefir hann, B [19]) .ix. B [20]) [a Sialandi aðr hann andaðiz, B

af Ruzialandi ok heriaði[1] hans riki. [sem sagt mun verða siðarr[2]. Hans synir voru þeir .iiii. risar er getið mun verða siðar. Vidolfr miltumstangi[3] ok Aspilien[4] risi. Aventrod ok Eddgeirr. þessir voru allir hinir mestu afburðarmenn firir sakir afls ok harðfengi ok vapna þeirra er þeir hofðu. er miklu voru betri en flest onnur.

[1]) i *tilf.* B [2]) [En um siðir kom Nordian a hans miskunn. ok var siðan hans undirkonungr ok gallt skatt ameðan hann lifði, B [3]) mittiztangi B [4]) Aspiliam, B

3) Codex Arna-Magn. 177 fol. her i Udgaven benævnt B. *Dette Papirshaandskrift skriver sig formodentlig paa anden eller tredie Haand fra en Membran; den er hvad Ordformer og Retskrivning angaar ikke saa god som* A, *og har oftere Ord, der maa være indbragte i Texten af senere Afskrivere, som* reisa = ferð, bevara, bestilla *o. lign. Den stemmer dog paa mange Steder bedre med* Mmb. *end* A. *Af fölgende Paategning foran i Bogen med Arne Magnussons Haand ser man, at dens Original har været kjendt under Navnet* Austfjarðabókin (Eiðagás): *„þidreks sögu þessa hefi eg feinged af Secreterer Wielandt anno 1715 i Kaupmanna höfn. Hun er, sem eg sie, Copia af Austfiarda bókinni (Eidagás) enn ecki progenies Brædratungu bókarinnar, og er þar fyrer eigi i allann máta samhlioda þeirre er Sira Jon Erlendz son hefer ritad fyrer Mag. Bryniolf. þesse þidreks Saga mun vera komin fra Sira Vigfuse á Helgafelle“.*

Bogen har foran Prologen fölgende Overskrift:
Hér hefst sú ágæta saga af þeim viðfræga herra þiðrek konungi af Bern, ok koma við þessa sögu margir aðrir herrar ok frægðarmenn af ymsum löndum.

Ved Enden af dette Haandskrift findes fölgende Vers, der her aftrykkes med Afskriverens egen Retskrivning:

hafe sa goda þöck er vel las. en hinn öngva er skrifad hefur.
ritad er riett med flyter, af rijkum kong þidrek myked,
krijngur sa kiempur slijngar, med kappe liet missa happed,
burdugann bid vel virda, bögulegt skrif a sögu
bæte þad broted lijtur, betrad so verde letred.

Anno 1691 7 Januarij.

Det staar nu tilbage med nogle Ord at omtale Peringskiolds Udgave af Kong Thidriks Saga, eller, som han ogsaa kalder den, Wilkina Saga. Sammenligner man Peringskiolds Text med de

Haandskrifter, der ligge til Grund for nærværende Udgave, opdager man snart, at en islandiseret Afskrift af Membr. Nr. 4 fol. i Stockholm danner Grundlaget for hans Udgave, og at han til Udfylding af dennes Lacuner dels har benyttet en ufuldstændig Afskrift af Cod. Arn.-Magn. 177 fol. (B), *eller af dennes Original, dels har betjent sig af en ligeledes mangelfuld Afskrift af den gamle svenske Thidrik af Bern. Hvad der paa denne Maade er udfyldt efter* B, *er Begyndelsen af Sagaen og de fölgende Lacuner indtil nærværende Udgave S. 236*[13]*, denne sidste deri indbefattet; saaledes har da hans Afskrift af* B *rimeligvis ikke gaaet længer. Senere Lacuner ere udfyldte ved at oversætte tilbage fra den gamle svenske Bearbeidelse; denne Oversættelse er dog udfört med saa liden Skjönsomhed, da der fra den svenske er beholdt en Mængde Ord og Vendinger, som ere aldeles fremmede for det gamle norske Sprog i dets bedre Periode, at den öieblikkelig röber sig som senere Makverk. Hvad der i Peringskiolds Text er tilkommet paa denne Maade, er Membranens senere Lacuner ligetil Cap. 380 i hans Udgave, nærværende Udgaves Cap. 414, hvorefter en Lacune i hans Text antydes, og derpaa fölger Membranens sidste Blad (nærværende Udg. S. 359*[7]*—361*[14]*) som Cap. 381, og til Erstatning for alt det manglende ved Sagaens Ende fölger da som Slutningscapitel en Oversættelse af den svenske Bearbeidelses Cap. 357 og 358, nærværende Udgaves Cap. 415 og 416. Som Pröve paa denne saaledes lavede Text anföres her Begyndelsen af Cap. 275 hos Peringskiold (nærv. Udg. S. 261*[12]*), hvilken her aftrykkes bogstavret, saaat Læseren derved tillige kan faa en Forestilling om den Peringskioldske Udgaves Retskrivning og Sprogform, og til Jævnförelse anföres det tilsvarende af den svenske Saga.*

Sidann fornam Valldimar kongur, hvorsu thessum brogdum var hattad, thvi sneri hann aptur vid, oc settist umm stadinn at nyiu, oc la thar leingi utan fyrir, til thess at Thidrikur kungur hafdi onga vist, utan atu sina eiginn hesta. Tha mællti Thidrikur kongur vid meistara Hilldibrand: hvat fyrir rad skulum vier nu upp finna, thar ed vier hofum ongann kost eda vistir? Vier hliotum ad senda eirn mann til Attila Kongs, ef vier faum nockurn sva hugdiarfann, at hann vilie thessa sendifor uppa sic taka, oc rida igiegnum her Ruzimanna. Hilldibrandur svaradi: thar til er einginn betur fallinn enn Villdifer, thvi hann hefur eitt frimodugt hiarta.

Den svenske hertil svarende Text (Slutningen af Cap. 250 og Begyndelsen af Cap. 251) lyder saaledes:

Tha fornam Waldemar konung hwre ther om skafft war, ty wænde han sig igen oc lægrade sik kringom slottit. oc lag ther lenge fore. till at her Tidrik haffde ængen matt. vtan ato thera egna hæsta. Tha sagde Didrik konung till Hillebrand hwat rad skule wij nw till taga mædan wij engan mat haffuom. wij warda senda

en man till Attilia konung wiste wij ho som sa trøstoger ware. at han wilde thet gøra oc rida gynom Rytzarna her. Hillebrand swarade. ther ær ængen bæter till fallen (æn) Wildefer. han haffuer et got hierta.

Man ser let, at her ere hverken Ordene, Ordforbindelsen eller Udtryksmaaden stemmende med det ældre Sprog. Ord som fornema, frimodugr, *og Udtryk som* hvat fyrir rad upp finna *for* hvat til ráðs taka, *vil man vel neppe finde i det gamle Sprog. Exempler paa lignende Udtryk træffer man overalt, som* sva mikit rickti *(d. e. Rygte)* geck af hans hreysti, yfir ollu thvi riki sem at Erminrekur Kongur hafdi adur haft, *og Listen over dem kunde betydelig foröges, men Læseren har sikkert allerede nok af de her anförte.*

Efter nu i denne Fortale at have anfört, hvad der forekom mig nödvendigt til Oplysning af nærværende Sagaudgave, anser jeg det for Pligt, inden jeg slutter samme, at fremföre min erkjendtligste Tak til Bestyrelsen af det store kongelige Bibliothek i Stockholm samt til Medlemmerne af den Arna-Magnæanske Commission i Kjöbenhavn for den fri og uindskrænkede Benyttelse, de have tilstaaet mig af de under deres Varetægt staaende Haandskrifter, idet jeg hertil ogsaa knytter Önsket om, at disse maatte befindes saaledes benyttede, at nærværende Udgave nogenlunde vil kunne fyldestgjöre billige Fordringer.

Christiania i Oktober 1853.

C. R. Unger.

Trykfeil.

S. 370 *L.* 22 *f. o.* færegr *l.* færegr
- 379 b *L.* 15 *f. n.* 333 *l.* 334.

Indholdsliste.

I.

Om Kong Samson i Salerne.

II.

Thidriks Ungdom.

III. (VI).

Osantrix's Krige med Melias.

*) Tallene i Parenthesen foran Semicolon betegne Capitlerne i Peringskiolds Udgave og Rafns Oversættelse, de der staa efter Semicolon henvise til den svenske Bearbeidelse af Sagaen.

IV (VII).

Attilas Krige med Melias og Osantrix.

55 (80, 81, 82; 51, 52, 53). Kong Osantrix sætter efter og beleirer dem i Borgen Markstein, men trækker sig tilbage, da Kong Attila kommer til Undsætning.
56 (83; 54). Kong Attila holder Bryllup med Erka.

V (III).

Velents Saga.

57 (19; 55). Vade Rise sætter sin Sön Velent i Lære hos Mime Smed.
58 (20; 56, 57). Velent kommer til to Dverge i Kallava.
59 (20; 58, 59). Vade Rise kommer for at hente sin Sön Velent, men Dvergene ville ikke endnu give Slip paa ham.
60 (20; 59). Vade Rise kommer anden Gang for at hente Velent, og finder sin Död ved et Stenskred.
61 (20; 59). Velent dræber Dvergene, udhuler en Træstamme, som han lægger sig inden i, og lader sig drive til Havs.
62 (21; 59, 60). Velent kommer til Kong Nidung.
63 (21; 61). Velent smeder Kongen en Kniv.
64 (21; 62). Velent indgaar et Veddemaal med Smeden Amilias.
65 (22; 63). Velent savner sit Verktöi.
66 (22; 63, 64). Velent gjör et Billede af Regin, der har stukket til Side hans Verktöi.
67 (23; 64, 65). Velent smeder Sverdet Mimung.
68 (23; 66, 67). Velent vinder Veddemaalet.
69 (24; 68). Velent bliver navnkundig som en dygtig Smed.
70 (25; 68). Velent henter Kongens Seiersten, og kommer til at dræbe hans Drotsete.
71 (25; 69). Kong Nidung gjör Velent fredlös.
72 (26; 70). Kongen lader Velent lemlæste.
73 (29; 71, 72). Velent dræber Kongens Sönner.
74 (28; 73). Velent böder Kongedatterens Ring.
75 (27; 73). Velents Broder Egil kommer til Kong Nidung.
76 (30; 74). Velent træffer Kongedatteren.
77 (30; 74). Velent gjör sig Fjederham.
78 (30; 74, 75). Velent flyver til Sjæland. Kong Nidung dör.
79 (31; 75). Kongedatteren föder Velent Sönnen Vidga; Velent forliger sig med hendes Broder Otvin, og faar hende til Ægte.

VI (IV).

Vidgas förste Bedrifter.

80 (32; 76, 77). Vidga Velentssön vil drage til Kong Thidrik af Bern.
81 (33; 78). Velent giver Vidga Sverdet Mimung og Hesten Skeming, og fölger ham paa Vei.
82 (34; 79). Vidga kommer til Eidisaa og træffer Hildibrand, Heime og Hornboge Jarl.
83 (34; 80, 81, 82). Vidga slutter Staldbroderskab med Hildebrand.

84 (35; 82, 83). Vidga og hans Kammerater komme til de 12 Röveres Slot Brictan.
85 (35; 83). De tolv Rövere, forvissede om Seiren over Vidga, aftale forud Delingen af hans Vaaben og Klæder mellem sig.
86 (35; 84, 85, 86). Vidga indlader sig i Kamp med de 12 Kæmper og overvinder to af dem.
87 (35; 87). Hildebrand og hans Kammerater komme til, og imidlertid har Vidga fældet 7 af de 12.
88 (36; 88). Vidga opbrænder de 12 Röveres Borg.
89 (37; 88, 89). Vidga og hans Ledsagere drage over Visaraa; Vidga overvinder Sigstaf og hans Staldbrödre.
90 (38; 90). Vidga byder Thidrik Tvekamp.
91 (38; 91, 92). Thidrik drager ud af Bern for at kæmpe med Vidga.
92 (39; 93). Thidrik og Vidga kæmpe til Hest mod hinanden.
93 (39; 94). Thidrik og Vidga stige af og kæmpe til Fods; Vidga er nær ved at bukke under, da han ikke har sit Sverd Mimung.
94 (39; 95). Hildebrand giver Vidga tilbage Sverdet Mimung, som han för havde fralistet ham, og nu kommer Thidrik til kort.
95 (39; 95). Vidga sparer Thidrik og slutter Staldbroderskab med ham.

VII (V).

Thidriks Kampe med Ekka og Fasold.

96 (40; 96). Thidrik drager ud for ved nye Kampe at hæve sin i Striden med Vidga fordunklede Hæder.
97 (40; 97). Thidrik træffer sammen med Ekka.
98 (40; 98). Thidrik söger i Förstningen at undgaa Kamp med Ekka.
99 (40; 99, 100). Ekka egger Thidrik til Kamp.
100 (41; 100, 101). Thidrik fælder Ekka.
101 (41; 102, 103). Thidrik nærmer sig Ekkas Stad, men maa flygte for Indvaanerne.
102 (42; 103). Thidrik stöder sammen med Ekkas Broder Fasold.
103 (42; 104). Thidrik overvinder Fasold og indgaar Staldbroderskab med ham.
104 (43; 105, 106). Thidrik og Fasold fælde en Elefant.
105 (44; 107, 108, 109). Thidrik og Fasold frelse Sistram af Dragens Mund.
106 (44; 110). Sistram gjör Rede for sin Æt og Hjemstavn.
107 (44; 111). Sistram ledsager Thidrik til Bern.

VIII (IX).

Thetleif Danskes Bedrifter.

108 (88; 112). Heime og Vidga blive Venner.
109 (89; 112). Heime giver sig i Lag med Rövere.
110 (90; 113). Reisende Kjöbmænd overfaldes og dræbes af disse Rövere.
111 (91; 114, 115). Thetleif Biturulfs Sön ansees for en Skifting i sin Barndom.
112 (92; 115). Thetleif vil drage med sine Forældre til Gilde.

113 (92; 115). Thetleif faar ei Lov at fölge med til Gilde.
114 (93; 116). Biturulf giver skjönt nödig Thetleif Lov til at reise med.
115 (94; 117). Biturulf og Thetleif stöde paa Röverne i Falsterskog.
116 (94; 117). Biturulf og Thetleif fælde Röverne og jage Heime paa Flugt.
117 (95; 118). Thetleif tager Afsked med sine Forældre og drager ud i Verden.
118 (96; 119). Thetleif kæmper med Sigurd Grikk.
119 (97; 120). Thetleif fölger Sigurd til hans Hjem og træffer sammen med dennes Datter.
120 (97; 121). Sigurds Datter giver Thetleif sin Faders Seiersten.
121 (98; 121, 122). Thetleifs og Sigurds Kamp og Forlig.
122 (99; 122). Thetleif söger efter Thidrik af Bern.
123 (100; 123). Thetleif finder Thidrik af Bern.
124 (100; 123, 124). Thetleif tager Tjeneste hos Thidrik og fölger med ham til Bern.
125 (101; 124). Thetleif gjör store Gjæstebud og pantsætter sin Herres og hans Ridders Vaaben og Heste.
126 (102; 125, 126). Thidrik forlanger sin Hest og sine Vaaben.
127 (103; 127, 128). Thidrik spörger Kong Ermenrik, om han vil betale for hans Svende. Thetleif gjör Kong Ermenrik Rede for sin Fortæring.
128 (104; 128). Valter af Vaskastein udæsker Thetleif til Tvekamp.
129 (105, 106; 129). Thetleif seirer i Kampen. Han siger sit Navn og sin Byrd og bliver Thidriks Kamerat og Jævning.
130 (107; 130). Amlung kommer til Bern.
131 (108; 131). Kong Thetmar dör.

IX (X).

Kong Thidrik hjælper Attila og Ermenrik.

132 (109; 131). Thidrik bliver Konge i Bern. Vildifer kommer til Bern og tager Tjeneste hos Kong Thidrik.
133 (110; 132). Herbrand bliver Kong Thidriks Ridder.
134 (111, 112; 133). Strid mellem Kongerne Attila og Osantrix. Osantrix's Pengegriskhed. Hans tre Riser.
135 (113, 114; 134). Kong Attila söger og erholder Hjælp hos Kong Thidrik mod Kong Osantrix.
136 (115; 134, 135). Kong Osantrix strider med Kongerne Thidrik og Attila; Vidolf slaar Vidga af Hesten.
137 (116; 135). Vidga kastes i Fangehullet af Osantrix.
138 (116; 135). Kong Attila og Thidrik drage tilbage til Susat.
139 (117; 136). Vildifer fælder og flaar Skinnet af en Björn.
140 (118; 136, 137). Vildifer og Isung Spillemand gjöre sig færdige at drage til Osantrix.
141 (119; 137). Vildifer lader sig indsy i Björnehuden og lede af Isung.
142 (120; 138). Isung kommer til Kong Osantrix og lader Björnen dandse.
143 (121; 139). Kong Osantrix forlanger at see flere Pröver paa Björnens Kunster.
144 (122, 123, 124; 140, 141, 142). Björnen kæmper med 60 Hunde; Vildifer dræber

Kong Osantrix (efter Haandskrifterne A og B slipper han derfra med Livet), og fælder derpaa Aventrod og Vidolf; Vidga slipper ud af Fængslet, og drager med Vildifer og Isung til Hunaland.

145 (124; 142). Kong Attila tager vel imod Vidga og hans Staldbrödre.
146 (125; 143). Vidga drager til Bern og spörger til sit Sverd Mimung.
147 (126; 144). Kong Ermenrik forlanger Hjælp af Kong Thidrik mod Rimstein Jarl.
148 (126; 144). Kong Thidrik og Ermenrik beleire Rimsteins Borg Gerimsheim.
149 (127; 145). Vidga fælder Rimstein Jarl.
150 (128, 129; 146, 147). Vidga rider tilbage til Leiren og kommer i Trætte med Heime.
151 (130; 147). Kongerne indtage Borgen Gerimsheim og sætte Valter af Vaskastein til Hövding der.

X (XI).

Sigurd Sveins Födsel og Ungdom.

152 (131; 148). Kong Sigmund i Tarlungaland beiler ved Sendebud til Kong Nidungs Datter Sisibe af Spanien.
153 (132; 148). Kong Sigmund reiser selv til Spanien.
154 (133; 148). Kong Sigmund holder Bryllup.
155 (134; 149). Kong Sigmund ruster sig for at hjælpe Kong Drasolf mod Pulinaland.
156 (135, 136; 149). Kong Sigmund sætter sine Raadgivere Hartvin og Herman til at styre Riget under sin Fraværelse.
157 (137; 150). Grev Artvin kommer med en ublu Anmodning til Dronning Sisibe.
158 (138; 150). Grev Herman taler til Dronningen efter Opfordring af Artvin.
159 (139; 151). Greverne anklage falskeligen Dronning Sisibe for Kong Sigmund.
160 (140; 152). Greverne före Dronning Sisibe ud i Skoven, hvor hun föder Sigurd Svein; Greverne komme i Strid, Dronningen dör.
161 (141; 153). Kong Sigmund jager Grev Herman bort.
162 (142; 154). Sigurd Svein opammes af en Hind.
163 (143; 155). Om Mime Smed og hans Broder Regin.
164 (144; 156). Mime finder Sigurd Svein og tager ham til sig.
165 (145; 157). Sigurd farer ilde med Mimes Svend Ekkihard.
166 (146; 158). Sigurd dræber Regin.
167 (147; 159). Sigurd dræber sin Fosterfader Mime.
168 (148, 149; 160). Sigurd Svein kommer til Brynhilde, faar Hesten Grane og rider til Kong Isung.

XI (XII).

Kong Thidrik og hans Kæmpers Rustning.

169 (150; 161). Om Kong Aldrian i Niflungaland og hvorledes hans Dronning blev frugtsommelig ved en Alf og födte Högne.

XII (XIII).

Thidriks Tog til Bertangaland.

*) Dette Capitel er udeladt i den svenske Bearbeidelse.

XIII (XIV).

Sigurds og Gunnars Giftermaal.

XIV (XV).

Herburts og Hildes Elskovshandel.

237 (214; 217). Herburt kommer i Kongedatterens Tjeneste.
238 (215, 216; 218). Herburt beiler til Kongedatteren for sig selv og flygter med hende.
239 (217, 218; 219, 220). Kong Artus lader sætte efter de Flygtende, Herburt dræber hans Riddere og drager med Hilde til et fremmedt Land.
240 (219; 221). Kong Thidrik ægter Kong Drusians ældste Datter Gudelinda, og gifter Fasold og Thetleif med hendes yngre Söstre.

XV (VIII).

Valter og Hildegunde.

241 (84; 222). Venskabeligt Forhold mellem Kongerne Attila og Ermenrik.
242 (85; 223). Valter flygter bort med Hildegunde.
243 (86; 224). Kong Attila sender Folk efter Valter og Hildegunde.
244 (87; 225). Valter fælder 11 Riddere og slaar Öiet ud paa Högne.

XVI.

Iron Jarls Saga.

245* (220). Iron og Apollonius, Artus's Sönner, fordrives fra Bertangaland af Kong Isung og hans Sönner og flygte til Hunaland til Kong Attila.
246 (221; 222). Apollonius beiler til Kong Salomons Datter Herborg i Frakland, men faar Afslag; han faar en Elskovsamulet af sin Broder Irons Kone Isolde.
247 (222). Apollonius begiver sig med Iron Jarl til Frakland for paa ny at beile til Herborg, og faar atter Afslag; han stikker ved Afskeden Trylleringen paa hendes Finger.
248 (222). Ringen gjör nu sin Virkning paa Fru Herborg.
249 (223). Ved sin Afreise faar Apollonius hemmelig et Brev, hvori Fru Herborg tilkjendegiver ham sin Kjærlighed.
250 (224). Apollonius begiver sig hemmelig til Frakland.
251 (225). Tiggersken Heppa kommer til Fru Herborg.
252 (226). Apollonius bortförer Fru Herborg.
253 (227). Fru Herborgs Död afbryder Kong Salomons og Apollonius's Forlig.
254 (228). Iron Jarl elsker lidenskabelig Jagt.
255 (228). Isolde hitter paa en List for at holde ham tilbage derfra.
256 (229). Iron Jarl hörer fortælle om Kong Salomons Dyrejagt.
257 (230). Iron Jarl bereder sig til at fölge sin Broder Apollonius paa Jagt.
258 (231). Iron Jarl og Apollonius jage sammen.
259 (231). De drage hjem fra Jagten.
260 (232). Kong Salomon jager i Ungaraskoven.
261 (233). Apollonius's Jæger Rolf opdager den Ödelæggelse, Kong Salomon har anrettet paa Vildtet i hans Herres Skov.
262 (234). Apollonius beder sin Broder Iron ledsage sig paa Jagt.
263 (235). Iron Jarl jager efter Böfler i Valslönguskoven.

*) Indholdet af Cap. 245—268 gives i den svenske Bearbeidelse ganske kort ved eet Cap. 226.

264 (236). Iron Jarl giver sin Ridder Vandilmar sin Datter, og drager atter paa Böffeljagt.
265 (237). Iron Jarl tages til Fange af Kong Salomon.
266 (238). Isolde drager til Kong Salomon for at udlöse sin Mand Iron Jarl.
267 (239). Apollonius dör; Fru Isolde reiser til Kong Attila.
268 (240). Iron Jarl udlöses og forliges med Kong Salomon. Isolde dör.
269 (241; 227). Iron Jarl fatter Kjærlighed til Bolfriane, Hertug Aakes Hustru.
270 (242; 227). Iron Jarl og Bolfriane erklære hinanden sin Kjærlighed.
271 (243; 227). Hertug Aake opdager Iron Jarls og Bolfrianes Elskovshandel.
272 (244; 227). Hertug Aake dræber Iron Jarl.
273 (245; 228). Kong Thidrik og hans Mænd finde Irons Lig.
274 (246). Nordian melder Kong Attila Iron Jarls Död.
275 (247; 229). Ved Hertug Aakes Död faar Vidga hans Enke Bolfriane til Ægte.

XVII.

Sifkas Hævn.

276 (248; 230). Kong Ermenrik sender Sifka bort og voldtager hans Kone Odila.
277 (249; 230). Sifka kommer tilbage og erfarer med tilsyneladende Ligegyldighed Kongens Voldshandling.
278 (250, 251; 231). Sifka overtaler Ermenrik til at sende sin Sön Frederik for at kræve Skat i Vilcinaland, hvor denne ombringes paa Sifkas Foranstaltning.
279 (252, 253; 232). Sifka faar Kong Ermenrik til at sende sin Sön Reginbald for at kræve Skat i England, og denne drukner underveis.
280 (254; 233). Sifka faar Kong Ermenrik til at dræbe sin tredie Sön Samson.
281 (255; 234). Sifkas Hustru bagvasker Hertug Aakes Sönner.
282 (256, 257; 235, 236). Fritila advarer Egard og Aake. Kong Ermenrik beleirer dem i deres Borg, fanger dem ved et Udfald og lader dem hænge.
283 (258; 237). Kong Thidrik forsoner Vidga med Kong Ermenrik.
284 (259, 260; 238). Sifka faar Kong Ermenrik til at kræve Skat af Kong Thidrik, hvilken denne negter at betale.
285 (261; 239). Kong Ermenrik forbitres herover.
286 (262, 263; 240). Vidga advarer Kong Thidrik.
287 (263, 264; 241). Kong Thidrik flygter fra sit Rige for Kong Ermenrik.
288 (265, 266; 242, 243). Heime fortörner Kong Ermenrik, men undgaar Straf ved Vidgas Mellemkomst.
289 (267; 244). Kong Thidrik rider til Markgreve Rodingeir.
290 (268; 245). Kong Thidrik begiver sig til Kong Attila.

XVIII.

Attilas Krige med Osantrix og Valdemar.

291 (269; 246). Kong Attila og Thidrik drage imod Kong Osantrix.
292 (270; 247). Kong Osantrix falder.
293 (271; 248). Kong Attila drager ud imod Kong Valdemar, som har hærjet i hans Rige.

294 (272; 248). Kong Attila og Thidrik rykke ind i Vilcinaland og Rusland mod Kong Valdemar og hans Sön Thidrik.
295 (273; 249). Kong Thidrik tager Thidrik Valdemarsson til Fange; Kong Attila flygter.
296 (274; 250). Kong Thidrik söger hen til en öde Borg, hvor han beleires af Kong Valdemar.
297 (275; 251). Ulfard drager Sendefærd for Kong Thidrik til Markgreve Rodingeir.
298 (275; 252). Ulfard kommer om Natten til Markgreve Rodingeir; Kong Attila kommer Kong Thidrik til Hjælp.
299 (276; 253). Kong Valdemar flygter. Kong Thidrik overgiver Thidrik Valdemarssön til Kong Attila.
300 (277; 254). Kong Attila drager i Leding. Dronning Erka faar Lov at tage Thidrik Valdemarssön ud af Fængselet, for at læge hans Saar.
301 (278; 255). Thidrik Valdemarssön drager bort trods Dronning Erkas Bönner.
302 (279; 256). Dronning Erka söger Hjælp og Tröst hos Kong Thidrik.
303 (280; 257). Kong Thidrik rider efter Thidrik Valdemarssön.
304 (281, 282; 258, 259). Kong Thidrik indhenter og fælder Thidrik Valdemarssön.
305 (283; 260). Kong Thidrik kommer tilbage til Vilcinaborg og pleies af Jarlens Datter.
306 (283; 260). En Frænde af Sifka raader Jarlen til at dræbe Kong Thidrik, hvilket Raad ikke tages til Fölge.
307 (284; 260, 261). Kong Thidrik beværtes kosteligen af Jarlen og kommer tilbage til Susat.
308 (285; 262). Slag mellem Kongerne Attila og Valdemar.
309 (286; 263). Kong Thidrik og Hildebrand samtale om Kong Attilas Feighed og lidte Nederlag.
310 (287; 264). Paa Kong Thidriks Opfordring ruster Kong Attila sig igjen mod Rusland.
311 (288; 264). Kong Attila raadslaar med Kong Thidrik.
312 (289; 265). Kong Thidrik kæmper med Kong Valdemar og fælder ham.
313 (290; 266). Kong Attila indtager Borgen Palteskja.
314 (291; 266). Iron Jarl, Kong Valdemars Broder, overgiver Smaalenska til Kong Attila og bliver hans Mand.
315 (292; 267). Kong Attila indsætter Iron Jarl til Hövding i Rusland.

XIX.

Thidriks Tog mod Ermenrik.

316 (293; 267). Kong Thidrik havde medbragt sin Broder Thether til Susat, da han flygtede for Kong Ermenrik.
317 (294, 295; 268). Dronning Erka lover at understötte Kong Thidrik til Gjenerobring af hans Rige.
318 (295, 296; 269). Dronning Erka beder Kong Attila at understötte Kong Thidrik.
319 (297; 270). Dronningen udruster sine Sönner Erp og Ortvin til at fölge Kong Thidrik.
320 (298; 270). Dronningen udruster Kong Thidriks Broder Thether.

XX.

Sigurd Sveins Endeligt.

XXI.

Fasolds og Thetleif Danskes Död.

354 (330; 301). Fasold den stolte og Thettleif danske falde.
355 (331; 301). Dronning Ostancia dör.

XXII.

Grimhildes Hævn.

356 (332; 302). Kong Attila beiler til Grimhilde.
357 (332; 302). Grimhilde bestemmer sig til at ægte Kong Attila.
358 (333; 303). Kong Attila holder Bryllup med Grimhilde.
359 (334; 304). Grimhilde fortæller Kong Attila om Niflungaskatten.
360 (334; 305). Kong Attila og Grimhilde indbyde Niflungerne til Gjæstebud.
361 (335; 305). Kong Gunnar og Högne raadslaa om Reisen til Hunaland.
362 (336; 306). Dronning Oda fortæller sin Dröm og fraraader Reisen.
363 (337; 307). Niflungerne bryde op og komme til Rin.
364 (338; 308). Högne holder Vagt om Natten og dræber to Havfruer.
365 (339; 309). Högne tvinger Færgemanden til at ro over Rinen.
366 (340; 310). Niflungerne sætte over Rinen; Högne dræber Færgemanden.
367 (341*). Högne træffer Markgreve Rodingeirs Vagtmand.
368 (342). Niflungerne komme til Markgreve Rodingeir.
369 (343). Niflungerne gjæste Markgreve Rodingeir.
370 (343). Markgreven giver Niflungerne gode Gaver og sin Datter til Gisler.

XXIII.

Niflungernes sidste Kamp.

371 (344). Niflungerne komme tilligemed Markgreve Rodingeir til Kong Attila.
372 (345). Grimhilde gjenkalder sig Sigurd Svein ved Synet af sine Brödre.
373 (346, 347; 316**, 317). Grimhilde tager imod sine Brödre; Kong Thidrik og Högne fornye gammelt Bekjendskab.
374 (348; 318). Kong Attila sidder i Höisædet omringet af sine Gjæster.
375 (348; 318). Niflungerne vække almindelig Opsigt i Susat ved sit belevne Væsen.
376 (349; 319). Grimhilde söger at faa Hjælp til Hævn over sine Brödre for Sigurd Sveins Drab.
377 (350, 351; 320, 321). Grimhilde söger at gjöre Niflungerne trygge, men de mærke hendes svigagtige Anslag.
378 (352; 322). Grimhilde overtaler Ridder Isung til at udföre sin Hævn.
379 (353; 323). Grimhilde egger sin Sön Aldrian til at slaa Högne; Kampen begynder.
380 (354; 324). Niflungerne kæmpe drabeligen.
381 (355; 325). Niflungerne værge sig i Holmgaarden.
382 (355, 356; 326). Niflungerne gjöre et Udfald af Gaarden.
383 (356; 327). Kong Gunnar falder.

*) Her indfalder en Lacune af 2 Blade i den svenske Bearbeidelse.

**) I dette Capitel ophörer Lacunen i den svenske Bearbeidelse.

384 (357; 328). Högne og hans Brödre trænge ud paa Gaden.
385 (357; 329). Högne tænder Ild i et Stegerhus.
386 (358, 359; 330). Kampen fortsættes; Hertug Blodlin falder.
387 (360; 331, 332). Högne kæmper mandhaftig og fælder Irung.
388 (361, 362; 333, 334). Markgreve Rodingeir falder for Gisler, Folker strider tappert.
389 (363; 335). Kong Thidrik fælder Folker, og Hildebrand Gernoz.
390 (364; 336). Gisler fældes af Hildebrand.
391 (365; 337). Kong Thidrik kæmper med Högne.
392 (366; 338). Kong Thidrik sönderhugger Grimhilde.
393 (367; 339). Högne avler en Sön Aldrian med en Kvinde, til hvem han anbetror Nöglerne til Niflungeskatten, og dör.
394 (367; 339). Disse Begivenheder skrive sig fra tydske Fortællere, som tildels selv have været kjendte paa de Steder, hvor de have foregaaet.

XXIV.

Thidriks Tilbagereise.

395 (368; 340). Kong Thidrik og Mester Hildebrand raadslaar om at reise tilbage til Bern.
396 (369; 341). Kong Thidrik byder Fru Herat gjöre sig færdig til Reisen.
397 (370; 341). Kong Thidrik tager Afsked med Kong Attila.
398 (371; 342). Kong Thidrik beklager Markgreve Rodingeirs Död.
399 (372; 343). Elsung Jarl rider efter Kong Thidrik.
400 (373; 344). Elsung Jarl falder for Kong Thidriks Haand.
401 (374; 345). Amlung beholder Livet, og fortæller om Kong Ermenriks Sygdom.
402 (374; 346). Amlung kommer til Babilon og fortæller om Kong Thidriks og Hildebrands Tilbagekomst.

XXV.

Thidriks og Hildebrands Modtagelse i Bern.

403 (375; 347). Kong Thidrik og Hildebrand komme til Amlungaland og spörge Kong Ermenriks Död.
404 (375; 348). Hildebrand træffer sin Frænde Konrad, Ludvig Jarls Sön.
405 (375; 349). Ludvig Jarl og Konrad ride ud i Skoven til Kong Thidrik.
406 (375; 350). Hildebrand rider afsted for at træffe sin Sön Alebrand.
407 (376; 351). Hildebrand stöder sammen med Alebrand.
408 (376; 351). Hildebrand overvinder i Tvekampen sin Sön Alebrand.
409 (377; 352). Hildebrand træffer sin Hustru, og rider derpaa med Alebrand ind i Bern.
410 (377; 353). Alebrand sammenkalder Byens Folk og melder Kong Thidriks Komme.
411 (378; 354). Kong Thidrik drager ind i Bern og faar sit Rige igjen.

XXVI

Thidriks Seir og Hildebrands Död.

412 (379; 355). Kong Thidrik holder Thing i Staden Ran.
413 (379; 355). Kong Thidrik overvinder Sifka, som falder for Alebrands Haand.
414 (380; 356). Kong Thidrik krones til Konge i Rom.
415 (381; 357). Kong Thidrik og Hildebrand omvende sig fra Arius's Kjætteri; Hildebrand og Fru Herat dö.

XXVII.

Thidriks Kamp med Drager.

416 (* 358). Kong Thidrik rider paa Jagt med sin Hest Blanka.
417 (382; 359). Kong Hertnid i Bergara blive dræbt af en Drage.
418 (383; 360). Kong Thidrik nedlægger Dragen og dens Unger.
419 (383; 361). Kong Thidrik tager Kong Hertnits Vaaben og fanger hans Hest.
420 (384; 362). Kong Thidrik forjager de Rövere, som beleire Hertnits Slot.
421 (384; 363). Kong Thidrik beretter om Kong Hertnits Död.
422 (385; 364). Kong Thidrik holder Bryllup med Isold og rider hjem til Bern.

XXVIII.

Attilas Död.

423 (386; 365). Aldrian grubler paa Hævn over Kong Attila for sin Fader Högne.
424 (386; 366). Aldrian lover at vise Kong Attila den skjulte Niflungeskat.
425 (386; 367). Aldrian hævner sin Fader Högne og spærrer Kong Attila inde i Bjerget.
426 (386; 367). Kong Attila dör af Sult.
427 (386; 368). Aldrian drager til Brynhilde og forkynder Attilas Död, og faar siden Jarldom i Niflungaland.
428 (386; 369). Kong Thidrik af Bern bliver Konge i Hunaland.

XXIX.

Heimes sidste Bedrifter og Endeligt.

429 (387; 370). Heime angrer sine Synder og gaar i Kloster.
430 (388; 371**). Munkene have en Trætte med Aspilian Rise, som fordrer den afgjort ved en Tvekamp.
431 (388). Heime tilbyder sig at kæmpe med Risen.
432 (388). Heime faar sine Vaaben og sin Hest Rispa igjen.

*) Dette Capitel mangler i Rafns Oversættelse.

**) Her mangler et Blad i den svenske Bearbeidelse.

433 (389; 375, 376). Heime fælder Aspilian Rise.
434 (390; 377, 378). Kong Thidrik træffer Heime, som fölger ham til Rom.
435 (391; 379). Heime dræber Munkene og brænder Klosteret.
436 (392; 380). Heime kræver Skat af en Rise og ombringes af denne.
437 (392; 381). Thidrik hævner Heimes Död.

XXX.

Thidriks Endeligt.

438 (393; 382). Kong Thidrik bortföres af Djævelen paa en sort Hest.

ÐIDRIKS SAGA AF BERN.

Prologus.

Ef menn vilia girnaz at heyra þau stortiðindi er verit hafa i[1] fornum sið. verðr hvartveggia at gera. at spyria þess er menn vitu eigi aðr ok sva[2] festa i minni. Ef menn vilia kunna[3] ukunnar sogur ok langar þa er [betr ok gengr siðr or minni[4] at ritaðar se. þessi saga er ein af þeim stærstum sogum er gorvar hafa verit i þyðerskri tungu. er sagt er fra þiðreki konungi ok [hans koppum.[5] Sigurði Fafnisbana ok Niflungum. Vilcinamonnum. [Ruzimonnum. Hunum[6] ok morgum oðrum konungum ok koppum er koma við þessa sogu.

Saga þessi hefzt ut [a Pul[7] ok ferr norðr um[8] Lungbardi ok Fenidi. i Svava.[9] i Ungaria. [i Pulina land. i Ruzia. i Vindland. i Danmork ok Sviþiod. um allt Saxoniam ok Frakland[10] ok vestr um Valland ok Hispaniam. Ok [um oll þessi riki gengr þessi saga.[11] þa er oll er sogð af þeim stormerkium[12] er þessir menn hafa gort er fra er sagt i hveriu landi þeirra er [nefnd er(u).[13] [Ok Danir ok Sviar kunnu at segia her af margar sogur. en sumt hafa þeir fœrt i kvæði sin er þeir skemta rikum monnum. Morg eru þau kvæði kveðin nu er firir longu voru ort eptir þessari sogu. Norrœnir menn hafa saman fœrt nokkurn part sogunnar en sumt með kveðskap. þat er fyrst fra Sigurði at segia Fafnisbana. Volsungum ok Niflungum ok Velent smið ok hans broður Egli. fra Niðungi konungi. Ok þo at nokkut bregðiz atkvæði um manna heiti eða atburði. þa er eigi undarligt sva margar sogur sem þessir hafa sagt. en þo ris hon nær af einu efni.[14]

1) at, B 2) siðan, B 3) kanna, B 4) [betra, B 5) [*mgl.* B 6) [*tilf.* B 7) [i Apuli, B 8) i, B 9) þyringalandi, B 10) [ok Sviþioð, B 11) [við oll þessi riki kemr nokkurr hlutr þessarar sogu, B 12) storvirkium, B 13) [nefndir voru, B 14) [Danir ok Sviar hafa margar sogur ok sumhveriar i kvæði fœrt. er þeir skemtu með rikum monnum. Morg eru þau kvæði nu kveðin er firir longu eru ort. Norðmenn hafa samanfœrt nokkurn hlut sogu þessarar. ok þo nokkur megi bregðaz atkvæði eða um manna heiti. þa er þat eigi undarligt. sva margar tungur sem þessi saga fær. en hvar sem hon er sogð. þa ris hon nalega af einu efni, B

þessi saga er samansett[1] eptir sogn[2] þyðeskra manna. en sumt af [þeirra kvæðum er skemta skal rikum monnum ok fornort voru þegar eptir tiðindum sem segir i þessari sogu. Ok þo at þu takir einn mann or hverri borg um allt Saxland. þa munu þessa sogu allir a eina leið segia. en þui vallda þeirra hin fornu kvæði. En þeirra kveðskapr er settr eptir þvi sem ver megum við kennazt at[3] kvæðahattr er i varri tungu. a[4] sumum orðum verðr ofkveðit sakir skalldskapar hattar. [ok er sa mestr kallaðr er þa fra segir eða hans[5] ættmonnum.[6] Sva ok um mannfallit.[7] at kalla at þa falli[8] alþyðan er fallnir voru[9] hinir agætustu menn er aðr voru lofaðir. en þat skalltu[10] skilia at su auða[11] se vorðin mest af rikismanna falli ok af þvi at engir eru þeirra iafningiar eptir [þvi sem[12] segir Hallfreðr.

Norðr eru oll [of orðin
auð lond[13] at gram dauðan.
[allr glepzt[14] friðr at[15] falli
folkstyggs sonar Tryggva.

Eigi var sva sem hann kvæði[16] at auð væri[17] Norðrlond þott Olafr væri fallinn. en þat fœrði hann til lofs[18] við konung. at engi þvilikr maðr væri[19] eptir a Norðrlondum sem Olafr Tryggvason.[20] [Sva verðr ok frægð[21] i ollum londum. sva vitt sem þessi saga ferr. af storverkum þeim er þiðrekr konungr ok hans kappar ok aðrir þeir er iafnfram honum lifðu hafa gert.[22]

[Sagan er a þa leið samansett[23] at nefndir eru [i fyrstu[24] hofðingiar þeir er raðit hafa londum ok af þeirra nafni [kolluð verit þioðin su er þeir hafa styrt ok með þeirra ættmonnum siðan. ok hellzt þat enn i dag.[25]

þessi saga hefir [gor verit i þann tima er Constantinus konungr

[1]) sett, B [2]) sogu, B [3]) [kvæðum þeim er skemt skal með rikum monnum ok sva forn er ort voru eptir þeim tiðindum sem segir i þessari sogu. En þessi kvæði eru sett eptir þvi sem, B [4]) at, B [5]) *r. f.* hann ok, A [6]) [þviat sum eru lofkvæði um hofðingia, ok er sa mestr kallaðr sem þa er lofaðr, B [7]) mannfolkit, B [8]) se fallin oll, B [9]) eru, B [10]) skal sva, B [11]) landauðn, B [12]) [sva sem stendr I Norðmanna lofkvæðum. Sva, B [13]) [lond orðin auð strond, B [14]) [*saal.* B, allt gleðzt, A [15]) af, B [16]) sagði, B [17]) oll *tilf.* B [18]) með lofinu, B [19]) var, B [20]) konungr var, B [21]) *r. f.* frægr, A [22]) Enn nu i dag ma sia i utlondum. sva vitt sem þessi saga ferr. stormerki þau er þiðrekr konungr hefir gort ok hans kappar, B [23]) [*saal.* B; sem, A [24]) [hinir fyrstu, B [25]) [kallat landit ok þioðin su er þeir stiornaðu ok þeirra ættmenn siðan, B

hinn mikli var andaðr.[1] er naliga hefir kristnat allan heiminn. En þegar eptir hans andlat spilltiz[2] kristnin ok hofuz[3] villur a marga lund. sua at i fyrra[4] lut þessarar sogu voru[5] engir þeir at retta tru hefði.[6] en þo truðu þeir a sannan guð ok við hans nafn soru þeir ok allt[7] hans nafn lofuðu þeir. [Margir voru aðrir konungar i þann tima miklu fleiri en þiðrekr eða (hans kappar) þo þessi saga se mest af (þeim) gor.[8] þat segia flestir[9] menn at fyrst eptir Noa floð voru[10] menn sva storir ok sterkir [sem risar ok lifðu marga mannzalldra.[11] En siðan[12] fram liðu stundir [urðu nokkurir menn litlir ok usterkir sem nu eru. ok sva langt er fra leið Noa floði. þa urðu þess fleiri usterkari. en hinir sterku menn gerðuz þa fair i hundraðs flokki. þa voru þeir halfu færri er atgerfi hofðu eða frœknleik eptir sinum forellrum.[13] En þo at folkit minkaðiz þvarr [hvarki kapp ne agirni at afla fiar ne metnaðar.[14] ok þaðan[15] gerðuz orrostur storar.[16] þvi hefir sva optliga til borit.[17] at einn sterkr maðr [sa er hafði hialm ok bryniu sva traust at eigi festi vapn a ok eigi[18] fekk einn usterkr maðr magn til upp at vallda af iorðunni. hann atti ok hvast sverð ok stint sva at [þat matti vel hœfa hans afli.[19] hann[20] drap opt einnsaman með sinum vapnum .c. manna usterkra. En þo at hans sverð biti eigi vapnin[21] er firir voru. þa var þo sva hart til reitt at eigi matti[22] standaz mio bein eða þunnir leggir.[23] [þat ma[24] eigi þikkia undarligt þo at usterkr maðr[25] mætti eigi með litlu afli sundr sniða [hins sterka[26] mannz [bein (eða)[27] vapn þau er hann fekk eigi borit. En þa er þiðrekr konungr var ok hans kappar. þa var langt liðit [fra þvi er[28] mannfolk þvarr. ok fair voru þeir i hveriu landi er halldiz [hafi at[29] aflinu. Ok þvi at þeir somnuðuz eigi allfair i einn stað hinir sterku menn ok [hverr þeirra[30] hafði[31] hin beztu vapn þau er

1) [verit siðan i þann tima er andaðiz Const. keisari hinn mikli, B 2) oll *tilf.* B 3) *saal.* B; hefur, A 4) fyrsta, B 5) nalega *tilf.* B 6) hofðu, B 7) firir, B 8) [Keisarar voru i þann tið ut i Grikklandi ok attu œrit at vinna. sva ekki fengu þeir stoð af Romverium. þott heiðnir konungar heriaði a riki þeirra. sva sem morg dœmi finn(a)z til þess i bokum, B 9) vitrir, B 10) væri, B 11) [er nalega voru risar kallaðir ok miðalldrar miklir, B 12) er, B 13) [*saal.* B; minkaðiz mannfolkit sva at fair voru þeir i hundraðs flokki er lifðu fyrri. er atgerðir þeirra lifði, A 14) [eigi agirni ok með aflinu metnaðrinn at afla rikis eða fiar, B 15) af *tilf.* B 16) miklar, B 17) at boriz, B 18) [*saal.* B; hefir haft h. ok b. s. t. at ekki, A 19) [vel matti þola afl hans, B 20) ok, B 21) herklæðin, B 22) mattu, B 23) sva þung vapn *tilf.* B 24) [Firir þvi ma þat, [illegible] 25) osterkir menn, B 26) [eins sterks, *B* 27) [*mgl.* [illegible] 28) [*saal. B*; aðr, A 29) [hofðu með, *B* 30) [*saal. B*; hveria þuera (!), A 31) eignaz *tilf.* *B*

iafnvel sniðu [vapn sem holld.[1] þa ma eigi [undra at ryrt yrði firir þeim lið smamennis ok usterkt. þat ma eigi tortryggia þott forneskiu sverð bitu iarn þau er með sva miklu afli voru til reidd. at enn eru þau sverð gor at eigi sliofiz þo at iarn se hoggvit með.[2] En hver [frasogn man syna at eigi hafa allir menn verit með einni natturu.[3] Fra sumum er sogð speki mikil sumum afl eða hreysti eða nokkurskonar atgervi eða hamingia sva framt at frasagnir megi af verða.[4] Annarr[5] soguhattr er þat at segia fra nokkurskonar orskiptum fra kynzlum eða undrum. þviat [a marga lund[6] hefir vorðit i heiminum. þat þikkir i oðru landi undarligt er[7] i oðru er titt. Sva þikkir ok heimskum manni undarligt er fra er sagt þvi er hann hefir eigi[8] heyrt. en sa maðr er vitr er ok morg dœmi veit honum þikkir ekki[9] undarligt er skilning hefir til hversu verða ma. En far man[10] sva froðr [er þui einu skal trua er hann hefir[11] set. en sumir menn eru sva heimskir. at þvi siðr megu þeir skilia þat er þeir hafa nyset eða nyheyrt en vitrir menn þott þeir hafi spurn eina til. En er fra liðr nokkura[12] stund þa er heimskum manni sem hann [hafi uset eða uheyrt.[13]

En [sogur fra gofgum monnum er nu firir þvi nytsamligar at kunna. at þær syna monnum drengilig verk ok frœknligar framkvæmdir. en vand verk þyðaz af leti. ok greina þau sva gott fra illu. hverr er þat vill rett skilia. þat er samþykki margra manna sva at einn maðr ma gleðia þa marga stund.[14] en flestir skemtanar leikar eru settir með erfiði en sumir með miklum fekostnaði. sumir verða eigi algorvir nema með mannfiolda. sumir leikar eru farra manna skemtan[15] ok standa skamma stund. [sumir leikar[16] eru með mannhættu. en sagna skemtan eða kvæða er [með engum fekostnaði eða mannhættu.[17] ma ok einn þar skemta morgum monnum[18] sem til vilia hlyða. þessa

[1]) [iarn sem klæði, B [2]) [undarligt þikkia þo ryr yrði firir þeim hverr usterkr maðr. ok eigi ma þat tortryggia at forneskiu sverð biti iarn. með þvi þau voru með sva miklu afli reidd, B [3]) *saal. rett.* vantru, A [4]) [forsogn mun su vera sogð fra storum tiðindum. at allir menn munu verit hafa með iafnri natturu. fra sumum er at segia speki. sumum afl hreysti eða nokkurskonar hamingiu, B [5]) *saal.* B; Danar, A [6]) [*saal.* B; undarligu, A [7]) fra þvi er sagt er *tilf.* B [8]) sialldan set eða, B [9]) færra, B [10]) maðr er, B [11]) [ef hann skal þvi einu trua er orðit hefir ok sialfr, B [12]) nockur, B [13]) [hefði þat ecki heyrt ok man ecki hversu honum likaði, B [14]) [þvi eru sogur nytsamligar at þat er samþykki margra manna at einn maðr ma gleðia langar stundir, B [15]) gaman, B [16]) [ok sumir, B [17]) [engi fekostnaðr eða mannhætta, B [18]) *saal.* B; manni sua, A

skemtan ma ok hafa við fa menn ef vill. hon er iafnbuin[1] nott sem dag. ok hvart sem er liost eða myrkt. En þat er heimskligt at kalla þat lygi [er hann hefir eigi set eða heyrt. en hann veit þo ekki annat sannara um þann lut.[2] En þat er vitrligt [at skoða með skemtan i samvizku sialfs sins þat sem hann heyrir. fyrr en oþekkiz við eða firirliti.[3] En sva ma vera at sa er til hlyðir [vili firir þvi eigi til hlyða. at þat er ulikt hans verkum ef sagt er fra mikilli atgervi eða storvirkium þeirra[4] er þessi saga er fra. En allir hlutir þeir er þessir menn [hafa haft i atgervi umfram aðra menn er sagan er fra. þott mikit þikki af sagt þeim er til[5] hlyða. þa [megu þat allir[6] skilia. at eigi ma sva mikit fra segia þessum lutum ok[7] oðrum. at eigi mundi almattigr guð fa gefit þeim þetta allt ok annat halfu meira ef hann villdi.

[1]) iafnheimil, B [2]) [þo menn hafi þat eigi set sem ritað er. þar þeir vita þo eigi sannara um þvilika hluti, B [3]) [hver sem hann heyrir sagt þat er hann er okunnigr um ok girniz at forvitnaz eptir ok skynia með samvizku, B [4]) [at hann halldi þat olikt sinni natturu ok (? at) heyra um slika atgervi ok stormerki þeirra manna, B [5]) [er her fra segir hafa i atgervi fram yfir aðra. þo þeim þikki mikit er a, B [6]) [skulu þeir, B [7]) eða, B.

Her hefr upp sogu fra þiðreki konungi.

1. Her hefr upp ok segir fra einum riddara er fœddr var i þeim stað er [heitir i Salerni.[1] þar [reð rikr[2] iarl sa er [Rodgeirr het ok hans broðir Brunsteinn.[3] Jarlinn atti eina dottur er het Hilldisvið. hon var meyia[4] fegrst ok bezt at ser gor um alla hluti er [til ma henda ok betra er[5] at hafa en missa. Jarlinn unni henni mikit ok [allt borgarlið[6] af fegrð ok kurteisi. milldi ok litilæti ok allzkonar list.[7] Einn riddari het Samson. hann var [allra riddara beztr ok vaskastr.[8] hans har ok skegg var svart sem bik [ok hvartveggia yfrit sitt.[9] hann var a allan voxt sem risi firir utan þat at hans leggir ok [limir voru eigi sva hafir. en digrleiki ok afl sem hinn sterkazti risi.[10] Hans andlit var langt ok breitt. harðlikt ok grimlikt. millum hans augna var sponn.[11] ok hans brynn voru siðar miklar ok svartar sva sem tvær krakur sæti yfir hans augum. Hann var dokklitaðr ok þo manna drengiligstr. Hans hals var harla digr ok herðar harla breiðar ok þykkvar. [ok armar[12] digrir ok harðir sem stokkar eða steinn viðkomu.[13] Hans hond var fogr ok [miukfingr[14] ok vel vaxin.[15] Ok með þvi mikla afli hefir hann fimleik bæði hest at riða ok allzkyns leika at fremia eigi siðr um fimleik en[16] afl. hans atgervi var umfram hvern mann i verolldinni[17] i þann tima. Hann var nokkut hofugeygðr[18] bliðr ok litilatr við alla menn rika ok urika.[19] sva at [hinum minzta[20] manni svaraði hann hlæiandi. ok engi var sva fatœkr at hann firirliti. Hann er vitr ok diupsær ok firirhyggiumaðr mikill. milldr ok storgiofull. sva at ekki sparir hann við sina vini fe ne fullting þo at allstora[21] nauðsyn beri til handa eða mannhættu.[22] [Hann er mikill hreystimaðr. at alldri kom hann i sva mikla mannhættu.[23] at hann [mun hræðaz ne einn mann ottaz.[24] Hann framdi opt orrostur ok ein-

1) [Salerni het, B 2) [rikti, B 3) [*saal.* B; Brunsteinn het, A 4) allra kvenna, B 5) [henni var betra, B 6) [allir borgarmenn lofa hana, B 7) listum, B 8) [umfram alla aðra riddara bezt at ser gorr til hreysti ok hugpryði, B 9) [at lita, B 10) [bukr var eigi sva har. en digrleik ok afl hefir hann við hinn sterkasta risa, B 11) *saal.* B; spannar, A 12) [hans armar voru langir ok, B 13) við at koma, B 14) *saal. rett.*, miukar fingr, A 15) [miuk. fingr ok sva fattir ok at ollu vel vaxþir, B 16) firir *tilf.* B 17) firir allra hluta sakir *tilf.* B 18) harðfengr, B 19) fatœka, B 20) [hverium, B 21) allstor, B 22) mannhætta, B 23) [*tilf.* B 24) [mundi hræðaz ne otta, B

vigi einn við marga. en alldri kom hann þar til vigs at eigi hefir[1] hann enn betra hlut. Hans heit voru oll fost hvart er hann het goðu eða illu. Hvert rað er hann ætlar firir ser. þa skal hann alldri af lata fyrr en þat er framkomit. hvart sem þat er mikit eða litið. eða [fa bana[2] ella. En af þessu ollu saman verðr hann frægr[3] sva at vinir hans ok allir kunnir[4] menn unnu honum. en uvinir hans voru þo hræddir [við hann[5] þott þeir spyrði at eins[6] af honum. En alldri gerði[7] hann sva mikit[8] storvirki at hann mundi[9] þvi hrosa. en þa er aðrir lofa hans afrek[10] þa hlyðir hann til en ekki talar hann til.[11] Hann þionar vel Rodgeir iarli ok af honum hefir hann mikinn metnað sem van[12] er. Samson [leggr mikla ast við[13] Hilldisvið iarls dottur. ok sva ferr um siðir at hann vill fa hennar ast hvart er[14] hann kemz at með goðu eða illu.

2. Nu er þat einn dag at iarl sitr at matborði. en firir honum er[15] Samson riddari. Nu sendir iarl af sinu borði hinar beztu krasir með .ii. silfrdiskum gylltum Hilldisvið dottur sinni. Nu tekr Samson þessa diska [ok setr sinn a hvara hond sina ok berr hatt. Hann gengr nu til[16] Hilldisvið ok sveinn hans með honum. [Hann mællti við sveininn.[17] Gakk ok tak hest minn ok [oll min vapn ok alla hina beztu mina gripi[18] ok lat þetta[19] buit þa er ek geng ut af þessum garði. Nu ferr Samson i garðinn ok biðr [upp lata kastalann. en sa er gætti dyranna lauk upp. Nu gengr Samson riddari[20] upp i hinn hæsta turn. þar sat iarls dottir [með far konur[21] undir matborði. Nu gekk Samson riddari at henni ok laut henni ok mællti. Sit heil fru ok allar þer. þær fagna honum vel ok biðia hann eta ok drekka með ser. Hann gerir sva ok talar við hana sitt erendi. Ok litlu siðar en borð voru i brottu tok[22] hon gersimar sinar hinar beztu ok mællti nu við sinar fylgiskonur [með grati.[23] Her er nu kominn[24] riddari Samson ok vill mik [i brottu hafa[25] utan vilia mins foður ok[26] minna frænda. En hvat munum ver banna honum þat [er hann vill gert hafa.[27] þo at her væri .c. riddara mundi hann þo einn

1) hefði, B 2) [deyia, B 3) miok *tilf.* B 4) kunnigir, B 5) [firir honum, B 6) til hans eða *tilf.* B 7) gerir, B 8) mikil, [redacted] 9) sialfr vili, B 10) afreksverk, B 11) þar sialfr um, B 12) vert, B 13) [riddara leikr mikil ast a, B 14) helldr, B 15) stendr ok þionar, B 16) [a hvara hond ser ok berr siðan i kastala, B 17) [Nu mælir hann til sveinsins, B 18) [kapu mina ok alla mina enu beztu dyrgripi, B 19) vera *tilf.* B 20) [ser upp lata k. þann er gætir dyranna. nu gengr hann inn ok, B 21) [ok fylgiskonur hennar, B 22) tekin tekr, B 23) [gratandi, B 24) i kastala vaın *tilf.* [redacted] 25) [brott taka firir, B 26) allra *tilf.* B 27) [þvi, B

saman[1] hafa heðan slikt[2] er hann villdi. ok þvi tok ek [minar gersimar ok oll hin beztu klæði at þo var min[3] skom fullmikil at fara með einum manni ok skiliaz sva fra minum feðr ok frændum ok virktamonnum ok allri tign ok riki. Nu vil ek biðia yðr at þer leynit þessu[4] sem lengst foður minn. þvi at ek veit at hann [riðr eptir þegar hann veit ok verðr varr við.[5] En ef þeir finnazt þa er riddari Samson sva goðr [drengr ok mikil kempa.[6] at fyrr en hann lati sitt lif[7] man ek sia margan [mann klofinn[8] ok skiolld brotinn ok bloðga bryniu. ok margan [minn frænda eða astvin[9] steypaz hofuðlausan til iarðar. Nu setr[10] Samson riddari iarls dottur a sinn arm ok berr hana ut or kastalanum. en eptir eru allar hennar konur gratandi. [Firir utan garðinn var hans sveinn[11] með .ii. hesta. annarr með soðli en annarr með þeirra gersimum. Nu vapnar hann sik ok hleypr a sinn hest. tekr nu sina fru ok setr [a sitt kne ok riðr af borginni langan veg. þar til er[12] hann kemr i einn skog. hann er mikill ok ubygðr. hann gerir þar eitt hus ok þar i voru þau langa hrið.[13]

3. Morgum dogum siðar spyrr Rodgeir iarl at dottir hans var i brottu tekin. ok sva hverr þat hefir gort ok hversu [til bar.[14] Jarl harmar þat miok. ok eigi veit hann hversu hann fær þessa hefnt skamlaust. Hann lætr [nu brenna þau bu er atti Samson riddari. ok upp tok hann oll hans bufe ok eignar ser. en gerir utlaga Samson riddara um allt sitt riki. biðr nu alla sina menn drepa hann hvar sem þeir na honum. Sem riddari Samson[15] spyrr at hann er utlagi gorr ok friðlauss. riðr hann[16] af skoginum þar til er hann kemr til bua iarls ok brennir þau ok drepr bæði menn ok fe.[17] en allt þat er [þvi matti við koma[18] flyr undan. En er hann snyr aptr[19] þa kemr i mot honum Rodgeir iarl [með .lx.[20] manna. Ok þegar Samson riddari ser þetta. snyr hann aptr sinum hesti ok lystr hann með sporum ok riðr i gegn þeim alldiarfliga. ok at ser spennir hann fast sinn [hialm ok bryniu ok fram setr sinn skiolld ok[21] gladiel. ok hit fyrsta lag leggr hann einn riddara iarls i hans briost ok igegnum bryniuna ok

1) samt, B 2) þat, B 3) [mina hina beztu gripi. en þo er mer, B 4) raði *tilf.* B 5) [muni eptir riða þa er hann verðr þessa varr, B 6) [ok mikill kappi, B 7) mal, B 8) [hialm hoggvinn, B 9) [kappa af baki, B 10) lætr, B 11) [En er hann kemr ut af kastalanum. þa er hans sveinn þar firir, B 12) [i kne ser. Samson riddari riðr nu ut af b. langar leiðir aðr, B 13) langar hriðir, B 14) [at barzt, B 15) [upp taka allt fe Sams. riddara. En er hann, B 16) Sams. riddari, B 17) fenað, B 18) [firir verðr, B 19) a skoginn *tilf.* B 20) [*saal.* B; þusund, A 21) [skiolld. bryniu ok sverð ok framsetr sitt, B

briostit ok ut um herðarnar ok kastaði honum langt a[iorðina dauðum.[1] Ok nu dregr hann sitt sverð or sliðrum. þat var [hart ok breitt ok[2] allra sverða bezt. Hann hoggr hit fyrsta hogg [til þess mannz[3] er bar merki [firir iarli[4] [redacted] hans oxl hina vinstri. sva at i sundr sneið bryniuna ok bukinn [til hœgra vegs.[5] ok fell sinn veg hvarr lutr til iarðar. ok i sundr merkisstongin[6] ok fell merkit a iorð. Ok [nu hoggr[7] hann a hœgra veg ser til eins riddara a hans bak firir ofan soðulbogann[8] ok i sundr manninn með bryniunni. ok fell hann með[9] tveim hlutum [redacted] iorð. Ok nu hoggr hann til sialfs iarls a hans hals. sva at i sundr tok bryniuna.[10] ok i sama hoggi gengr[11] af hofuð hestsins [með bryniunni[12] ok fell a iorð allt senn[13] dautt iarlinn ok hestrinn. Ok a litilli stundu hefir hann drepit[14] .xv. riddara. [Ok nu er hogginn af honum hans hialmhattr ok hans vapnrokkr ok soðulklæði er af silki var gort. en heill er hans hialmr ok brynia. hestr er ekki sarr.[15] Ok nu flyia allir riddarar ok [þikkir sa bezt hafa er honum er firstr.[16] Nu riðr Samson riddari [redacted] skoginn. [þar er firir[17] hans fru. ok nu dvelst hann þar um hrið. En er riddarar koma aptr i[18] Salerni kunnu þeir at segia drap iarls ok .xv. riddara með honum. ok sva hverr þat hefir gort. Ok nu er Salernisborg hofðingialaus.

4. þann sama dag lætr Brunsteinn broðir Rodgeirs iarls þings kveðia ok taka sik til konungs yfir allt þat riki er iarl hafði att. Brunsteinn konungr riðr margan dag at leita Samsons riddara með [mikla sveit.[19] en riddari Samson riðr iafnan uhræðiliga[20] i konungs bu ok [brennir þar storar eignir ok drepr marga[21] menn. Nu hefir þessi usætt staðit um .ii. ar.[22] Konungrinn riðr eitt sinn at leita Samsons riddara ok með honum .c. riddara. ok finnr hann eigi. En at aptni eins[23] dags riðr konungr til eins kastala er stendr við skoginn. ok er hann þar þa nott. En at miðri nott kemr þar riddari Samson einnsaman. Nu er luktr kastalinn en[24] varðmenn voru sofnaðir. Nu hyggr hann at hversu með skal fara ok stigr af hesti sinum ok bindr [hann. Eitt litit þorp var við kastalann.[25] þar byggia fatœkir

1) [vollinn, B 2) [*mgl.* B 3) [*tilf.* B 4) [iarls, B 5) [*mgl.* B 6) merkisstongina, B 7) [enn hio, B 8) ok briostit ok ut um herðarnar *tilf.* B 9) i, B 10) hialm ok bryniu, B 11) tok, B 12) [við bogana, [redacted] 13) saman, [redacted] 14) fellt, B 15) [ok enn hefir hann ecki sar fengit, B 16) [þikkiz sa bezt hafa or bytum sem first fær flyit, B 17) [þangat sem firir var, B 18) til, B 19) [marga menn, B 20) odeigr, B 21) [rænir þar fe en drepr, B 22) vetr, B 23) þess, [redacted] 24) *saal.* B; er, A 25) [hann við eitt þorp litið skamt fra kastalanum, B

menn. þar til gengr hann ok fær ser elld ok leggr[1] i eitt hus ok brennir. Siðan tekr hann [einn brand[2] loganda ok skytr upp i kastalann. ok þui næst logaði hvert hus. ok við þetta vakna varðmenn ok hlaupa upp akafliga. ok blasa i luðra[3] ok kalla at ufriðr se kominn. En hverr sem vaknar tekr sin klæði ok vapn ok heitr hverr a annan at [forða ser.[4] þetta herboð kemr næst firir konunginn. ok hann klæddiz[5] skiott ok vapnaz ok hleypr a sinn hest ok riðr ut af kastalanum. ok með hanum .vi.[6] riddarar ok riða sem akafligast mega þeir ok venda[7] til skogarins. ok hyggia nu allir at þetta muni vera [hermenn. er brent hafa[8] kastalann. þviat mikill[9] luðragangr ok vapnabrak var at heyra a þeirri nott. en þo rædduz þeir naliga sialfa sik.[10] Nu flyia allir. sumir a hestum. sumir hestlausir. sumir[11] með vapnum. sumir vapnlausir [eða naliga[12] klæðlausir. ok a þeirri nott gerir riddari Samson morgum manni skomm ok skaða ok [morgum veitir hann[13] bana aðr dagr komi.

5. Konungrinn riðr i[14] skoginn langa leið. [þar til er hann finnr eitt hus. en i þvi husi stoð ein kona.[15] Konungr kennir hana. [ok er þar[16] Hilldisvið hans frændkona. Hann spyrr hvi hon er þar. eða hvar hennar unnasti se. ok sva ef hon vill með þeim[17] fara. Hon svarar. Herra segir hon. þetta hit litla hus er mitt herbergi. en riddari Samson reið i brott ondverða nott. en ef þer hafit ekki vorðit varir við hann. þa veit ek eigi hvert hann er riðinn. eða hversu komu þer hingat sva langt i þenna skog ok sva mikinn myrkvið ok ukunnar leiðir. eða firir hvi riðr þu um nætr. eða hvar er þitt nattbol. ok undrumz ek [þess at[18] þer erut her sva snemma komnir [sol er enn skamt farin.[19] En riddari Samson sagði mer at [til þyrfti halfan dag aðr af kvæmi[20] þessum skogi. Konungr svarar. þu munt segia satt fru. þetta er long leið sva at furða er at er ver hofum riðit a [þessum skogi. en giardags at aptni[21] tokum ver herbergi i einum kastala ok [voknuðum sva at hvert hus logaði ok þar með op ok luðragang. voru ver aðr .c. riddara. en ek reið a þenna skog með eigi fleiri en

1) *saal.* B; gengr, A 2) [elldskið, B 3) sina *tilf.* B 4) [hialpa ser ok forða, B 5) klæðiz, B 6) *saal. r.*; .vi. hundrut, A; iii, B 7) *saal.* B; verða, A 8) [her manna er br. hefir, B 9) mikit op, B 10) mest *tilf.* B 11) *saal.* B; eða, A 12) [ok sumir, B 13) [eigi veitir hann fam, B 14) a, B 15) [ok finna þar eitt iarðhus. ok firir þvi husi stendr ein kona uti, B 16) [at þat er, B 17) honum, B 18) [er, B 19) [*tilf.* B 20) [nalega þyrfti til allan dag aðr menn komiz af, B 21) [þenna skog heilan dag at aptni ok, B

.vi.[1] En eigi vitum ver hvaðan herrinn[2] kom. Nu svarar fru Hilldisvið. Ef sva er sem mik [varir. þa hefir þessa hluti alla gort einn saman riddari Samson. at mikinn skaða hefir iafnan gort yðr.[3] Nu svarar konungr. Vist ertu heimsk ok miok ertu dulin at [riddara Samson. at hann mundi einn saman brenna varn kastala ok gera sva mikinn storm sem þar varð. eða hann mundi þeyta einn þria tigi luðra i senn.[4] Tak skiott þin klæði ok far með oss. full lengi hefir þu her verit [illa stodd[5] þer ok þinum frændum. Hon svarar. Eigi mun[6] ek fara með yðr at sinni. þviat [þo veit ek[7] at þer hafit bratt yfrit[8] at vinna. Snuit[9] hestum yðrum ok svarit þeim[er nu (mun)[10] koma til tals við yðr. Ok nu [gerir konungr at sia at þar[11] riðr riddari Samson. Snua nu hvarir sinum hestum oðrum i gegn ok bregða sinum sverðum. ok hoggr riddari Samson til Brunsteins konungs ok klyfr hialminn ok hofuðit sva at i oxlum[12] nam stað ok steyptiz hann dauðr af hestinum. Ok annat slag gefr hann oðrum riddara a hans oxl ok klyfr bukinn með bryniu sva at i soðli nam stað. Hinn þriðia leggr hann i gegnum. Nu flyia þeir sem eptir eru. en riddari Samson sœkir eptir þeim ok lettir eigi fyrr en hann [hefir drepit þa alla utan[13] einn komzt undan við mikit sar. Sa kemr i borgina ok kann segia mikil[14] tiðindi um fund þeirra riddara Samsons ok Brunsteins konungs ok hversu nu skildi þeirra usætt. Nu [megu allir[15] þetta heyra at riddara Samsoni muni engi maðr mega iafnaz. Nu kemr riddari Samson aptr til sinnar frur ok mællti til hennar. [Yfrit lengi hefi ek her[16] verit i þeima skogi. ok eigi vil ek her lengr[17] leynaz firir minum uvinum. Tak nu þin klæði ok allar þinar gersimar ok bu þik. Nu gerir hon sva. Siðan tekr hann þria hesta ok klyfiar með gulli ok silfri ok goðum gripum. hinn fiorða fær hann Hilldisvið til reiðar ok hinn fimta hefir hann sialfr.

6. Nu er fra þvi at segia at þau riða sina leið þar til at eigi var

[1]) [eigi voknuðu varðmenn fyrr en luðrar gengu um allan kastalann ok hvert hus logaði. ok þa er ver sofnuðum vorum ver saman .c. manna. en er ek reið ■ þenna skog hafða ek eigi meira en þessa .vii. riddara, B [2]) þessi ofriðr, B [3]) [væntir. þa mun brent hafa kastala yðarn ok drepit menn yðra ok alla yðr hrædda gort Sams. riddari, B [4]) [at þer at Sams. riddari mundi þeyta .c. luðra senn ok brenna varn kastala, B [5]) [með mikilli skom, B [6]) vænti ek at, B [7]) [ek veit, B [8]) nokkut við, B [9]) nu við *tilf.* B [10]) [fyrst er nu mun, B [11]) [ser konungr hvar at, B [12]) *saal.* B; ioxlunum, A [13]) [drepr tva menn, B [14]) þessi, B [15]) [mæla allir er, B [16]) [J friði hefi ek her lengi, B [17]) dveliaz ok *tilf.* B

langt or skoginum. [Ok nu riða .xii. menn i moti þeim.[1] þessir hafa stora hesta. breiða skiolldu. skygða hialma ok digr spiotskopt ok [sialfir eru þeir storir ok[2] hart riða þeir. Nu mællti Samson riddari við sina fru. Hverir munu þessir vera. Hon svarar. Herra. eigi veit ek hverir þessir menn eru. en vist riða þeir hreystimannliga.[3] eða megi þer nokkut kenna þa [eða vapn þeirra.[2] Hann svarar. Eigi kenni ek þa sialfa, en vapn þeirra ma vera at ek kenni. þeirra[4] fyrsti maðr hefir rauðan skiolld ok a dregit[5] leo með gulli. þat mark atti minn faðir [ok hans broðir þettmar[6] ok þat[7] hefi ek a minum skilldi. ok veit ek þvi at þessir munu vera minir ættmenn. Ok nu finnaz þeir. Riddari Samson spyrr hverir þeir væri eða hvaðan þeir kœmi. eða hvert þeir skulu fara. Nu svarar þeirra hofðingi. Langa leið hofum ver farit en þo [væntir mik[8] at ver snuum aptr heðan. þvi[9] nu hofum ver vart erendi [at ver hofum yðr hitt.[10] Ver hofum spurt firir langri hrið hverr ufriðr þer væri[11] gorr ok við hversu mikit ofrefli þer attuð at skipta. ok hversu þu vart [rekinn fra þinni sœmd ok fe. en fair voru þinir liðveizlumenn. En þu ert varr frændi Samson riddari ef ek kenni þik rett. Ek em þettmar þinn foðurbroðir ok minir .ii. synir[12] eru her. ok allir þessir eru þinir frændr. ok hofum þvi langa leið sott a þinn fund. at ver vilium þer lið veita. hvat er þu villt til raðs taka. þa fagnar riddari Samson [sinum foður-(broður) ok þakkar honum forkunnar vel sinn goðvilia.[13] Nu riða þeir allir samt af skoginum til einnar borgar er atti Brunsteinn konungr. Ok eigi finna borgarmenn fyrr en þeir eru inn komnir [i staðinn.[14] ok kenna nu at þar er kominn riddari Samson er drepit hefir Rodgeir iarl ok Brunstein konung ok marga aðra [rika hofðingia.[15] Nu minnaz þeir a hversu mikil storvirki hann hefir gor[16] eða hversu mikill hann er firir ser firir allra luta sakir. en þeir eru hofðingia-lausir. Nu ganga hinir vitrastu menn a malstefnu[17] ok aðr [sliti þenna fund[18] finna þeir þat rað at sættaz við riddara Samson. [Með þessi rað[19] ganga þeir a hans fund með mikilli sœmd ok fiolmenni.

[1]) [i einu rioðri sia þau .xii. menn riða a moti ser, B [2]) [*tilf.* B [3]) mikit, B [4]) hinn, *tilf.* B [5]) markat er, B [6]) [*saal.* B; þetmar ok hans brœðr, A [7]) sama mark, *tilf.* B [8]) [nenni ek eigi, B [9]) firir þat at, B [10]) [er ver hofum þik fundit, B [11]) var, B [12]) [*saal.* B; af settr þinum heiðr en hafðir fa liðveizlumenn. Riddari Samson svarar. Ef ek kenni rett. þa ertu minn faðir. Hann svarar. Ek em þetmar þinn faðir. þinir .ii. brœðr, A [13]) [honum vel ok biðr hann hafa mikla þock firir sitt erendi, B [14]) [um hliðit, B [15]) [riddara, B [16]) gort, B [17]) raðstefnu, B [18]) [þeir skiliaz, B [19]) [ok nu, B

ok hitta hann ok hans menn i einni holl er hann hafði tekit ser til herbergis. Nu ganga riddarar[1] firir Samson ok falla [illegible] kne ok luta honum ok bioða sik i[2] hans valld ok geraz hans þionostumenn. ok þessa borg vilia þeir gefa honum [ok þau riki er þar til liggia.[3] ok biðia hann vera sinn hofðingia. þessu mali tekr vel riddari Samson ok biðr þa upp standa. Ok er nu þing stefnt[4] ok a þvi þingi taka borgarmenn hann til hertuga.

7. Litlu siðar riðr Samson hertugi ut af borginni ok með honum [.d. riddara.[5] Hann riðr nu til annarrar borgar. ok er rikari ok fiolmennari þessi borg en nokkur onnur. Nu gerir hann menn til borgarinnar at segia borgarmonnum at þeir [gefi hana upp. ella veri þeir fe sitt ok fior.[6] En er borgarmenn heyrðu þessi tiðindi. þa eiga þeir [stefnur er firir reðu borginni.[7] ok næst er þetta kært a [fiolmennu moti. ok aðr en letti firir alþyðu.[8] Talar einn hofðingi langt ok sniallt erendi. ok segir ifra hversu riddari Samson hofzt af bernsku[9] ok hversu morg afrek[10] hann gerði fra unga alldri ok siðan [hann var[11] riddari ok hann vann riki ok borgir eða haði einvigi eða orrostur. eða hversu hann var milldr ok hraustr[12] ok astsæll við sina vini. en grimmr[13] sinum uvinum. ok hversu þrar hann var a sitt mal ok hversu illa hafði[14] gefiz Rodgeir iarli ok Brunsteini konungi þeirra usætt. ok let þess van at [þeim mundi sva fara at[15] þeir mundi eigi fa halldit sinni borg firir hans her. er firir honum einum saman helldu eigi sva storir hofðingiar sinu lifi. ok nu er þat mitt rað at fagna honum sem bezt. Ok lykr hann sva sinu mali. [þetta fluttu[16] margir menn aðrir. ok engi var sva diarfr at imoti mællti. ok var þat rað allra borgarmanna at taka við honum sem bezt. En er Samson hertugi kom til borgarinnar. þa er upp lokit ollum borgarhliðum ok reið hann i staðinn með [sinum her.[17] Ok þvi næst var stefnt þing fiolment. ok a þvi þingi gefa menn honum þann stað ok oll heruð ok kastala [sem þar til liggia. ok nu bioða[18] borgar menn at gefa honum konungs nafn. En hann svarar a þessa lund. at eigi vill hann konungr heita ok eigi meira nafn bera en þa hefir hann. fyrr en hann hefir

[1]) hofðingiar, B [2]) a, B [3]) [*tilf.* B [4]) fiolment *tilf.* B [6]) [.v. hans riddarar. ok mikit lið annat, B [6]) [gefiz upp eða veri sik ella, B [7]) [stefnu saman, E [8]) [fiolmennum motum ok um siðir a þingi firir ollum lyð, B [9]) barnœsku, B [10]) afreksverk, B [11]) [er hann varð, [illegible] [12]) litilatr, B [13]) ok harðuðigr *tilf.* B [14]) *saal.* B; hann hefir, A [15]) [eins mundi þeim fara ok, B [16]) [þessu fulltingðu, B [17]) [allan sinn her, B [18]) [*saal.* B; ok nu, A

setta sina merkisstong i miðri Salerni. Ok i þeirri borg dvelst[1] hann .v. daga.

8. En er Samson hertugi riðr af þessari borg hefir hann .xx.c. riddara ok mikinn fiolda annarra manna. Þenna her flytr hann þann veg er liggr til Salernis. ok er nu engi borg[2] a hans veg [sva at[3] eigi se upp gefin firir honum.[4] Nu sendir hann boð til Salernis firir ser ok lætr segia alla sina ætlan. at hann skal þa borg eignaz hvart sem þat er auðvellt eða torvellt. ok helldr vill hann deyia með allan sinn her. en hann fai eigi borgina. Við þessi tiðindi verða allir borgarmenn hryggvir ok eiga sin i millum stefnur við vitra menn ok hofðingia. ok var marga daga um raðit þetta mal aðr þat [yrði staðraðit.[5] Nu spyria borgarmenn at hertuginn er nær borginni. þa riðr ut af borg oll alþyða með vapnum [ok herklæðum.[6] ok ut hafa þeir oll sin merki ok [allir sinn[7] bezta bunað með allzkyns leikum. horpum ok fiðlum. gigium. bumbum ok allzkyns skemtan [er til matti henda.[8] En er þeir hitta hertugann ok hans her. stiga þeir af hestum sinum. þeir fyrst er gofgastir voru. siðan allir riddarar. ok syna i þvi at þeir vilia upp gefa [staðinn ok sialfa sik i[9] hans valld. Hertuginn þakkar þeim vel sinn velgerning. [Stiga nu allir a sina hesta ok fylgia honum i borgina til konungs hallar ok setia hann i hasæti.[10] ok þann sama dag gefa þeir honum konungs nafn ok [allan kastalann ok fehirðzlur þær[11] sem att hafði Brunsteinn konungr. Nu sendir hann boð um allt riki þat er att hafði Brunsteinn konungr. at[12] allir menn skulu til hans [koma ok honum[6] þiona ok hlyðni veita [ok engi er nu sva diarfr at eitt orð mæli honum i gegn.[6] Samson konungr styrir nu sinu riki um stund.

9. Fra þvi er sagt at konungr gat son við sinni konu[13] Hilldisvið. sa het Erminrekr. En er hann vox upp er hann bæði vænn ok sterkr. Konungr ann syni sinum.[14] Samson konungr eykr sitt riki a marga vega. ok viða ferr hann um lond ok brytr undir sik vestrlond ok viða annarstaðar. Enn getr Samson konungr annan son.[15] sem het Þettmarr eptir hans foðurbroður. En er þessi sveinn vox upp er hann mikill ok sterkr. svartr[16] ok drengiligr sem faðir hans. harðr. vitr ok drengr goðr ok likr foður sinum i skaplyndi. Samson

[1]) *saal.* B; dvelr, A [2]) eða kastali *tilf.* B [3]) [sem, B [4]) hvar sem hann ferr, *tilf.* B [5]) [væri statt, B [6]) [*tilf.* B [7]) [allan sinn hinn, B [8]) [*mgl.* B [9]) [borgina a, B [10]) [*saal.* B; þeir fylgia honum nu i borgina, A [11]) [lata upp firir honum allar hirðslur, B [12]) *saal.* B; ok, A [13]) drotningu, B [14]) mikit, *tilf.* B [15]) við frillu sinni, *tilf.* B [16]) *tilf.* B

konungr er nu vorðinn gamall maðr. en hans son Erminrekr er nu roskinn. en Þettmarr var .xii.[1] vetra. Nu er þat einn dag at Samson konungr sitr i sinu hasæti ok firir honum stendr [ok þionar[2] hans son Erminrekr. Nu mællti Samson konungr við Erminrek. Eigi vil ek at þu þionir mer lengr[3] ne oðrum manni. Vil ek nu gefa þer [konungs nafn[4] yfir .xii. hinum stœrstum borgum[5] i Spania er ek hefi unnit með sialfs mins sverði. ok afla þer meira rikis. firir þvi at eigi [þa ek[6] riki at giof ok[7] enskiskonar erfð. ok skortir mik nu eigi riki. En er þetta heyrir hans hinn ungi son Þettmarr. þa gengr hann firir foður sinn [lytr honum[2] ok mællti. Nu hefir þu gefit þinum syni konungdom ok mikit riki. en allt til þessa dags hefi ek farit með riddara sveinum. ok [ollum metnaði hafi þer með okkr uiafnt skipt her til.[8] Ok enn mattu þess[9] vel gera ef þu villt nu gefa mer nokkut valld eða nafnbot. [en þo hafi þer gort hann sva mikinn mann.[10] Konungrinn hlyddi þessari tolu ok svarar engu ok leit reiðuliga til hans. þotti hann mæla diarfliga. Ok er [hann fær engi svor[11] gengr hann til rums sins.

10. Samson konungr sitr nu i sinu hasæti [ok hinni beztu holl. ok hon er oll skipuð af hofðingium ok tiolldum[12] með guðvef. en oll borð eru skipuð með bunum diskum. ok þar er [nytt vin rautt ok hvitt. ok hans borðbunaðr er allr af brendu gulli ok silfri.[13] en firir honum standa þrir skutilsveinar með storum borðkerum af rauðu gulli ok oll [eru með dyrum steinum.[14] Nu er miðr dagr ok skinn sol a alla glerglugga ok berr nu liomann[15] um alla hollina. ok eru[16] þar allzkonar leikar þeir er i hug ma koma. Nu rettir Samson konungr hond sina fram a borðit ok mællti. Nu hefi ek setit i þessu hasæti i .xx. vetr. ok allir minir menn hafa nu frið haft. ok ekki hefi ek a þessari tið aukit mitt riki ok mart hefir skipaz a þessari stundu. J þessari holl er mikil fegrð ok pryði af dyrligum hofðingium ok goðum drengium ok her eptir er [hennar buningr.[17] ok nu eru framdir allzkyns leikar. en mart hefir skipaz siðan mitt har ok skegg var svart sem hrafn. en nu er þat hvitt sem dufa. minn armr var rauðr ok blar. en nu er hann hvitr. En hvat olli þvi nema min brynia ok þat er

1) .xv., B 2) [*tilf.* B 3) *tilf.* B 4) [konungdom, B 5) vestr *tilf.* B 6) [tok ek mitt, B 7) i *tilf.* B 8) [hefir her til með okkr oiafnt skipt verit, B 9) þat, B 10) [*mgl.* B 11) [Þettmar feck engi sv. af sinum foður, B 12) [i sinni holl ok allir hans villdustu riddarar með honum. hollin var tiollduð, B 13) [hvitt vin ok rautt spanytt at drecka. A sialfs hans borði eru allir diskar af klara silfri með gulli bunir, B 14) [gimsteinum sett, B 15) lios, B 16) *tilf.* B 17) [hallarbunaðr ok borðbunaðr, B

hon kom eigi af minum arm halft misseri. ok slikt sama minum riddorum. Var sverð voru þa rauðlituð af bloði ok skorðott af vapnum. nu synaz þau rauð[1] af ryði ok varar bryniur [eru ryðugar[2] ok skilldir limstokknir. Hvar eru varir hestar er [bæði voru sterkir ok storfettir ok[3] hlaupa mundu a elld brennanda. ef þeim væri avisat. En nu vill hverr riddari riða gangara. ok eigi skal vel þikkia nema hann se sva hogværr[4] at [þa er hann[5] rennr allra harðast at eigi skaki af hans [hialmi eina fioðr[6] ef a liggr. En hvat merkir þetta hit hvita ok hit biarta har nema þat. þott ek sitia her i minu hasæti ok koma ek eigi ut af Salerni. þa verðr ek at fara sem allir aðrir iarlar.[7] En er ek em dauðr þa er ok dauð oll var tign su er af verðr varu sællifi. en storvirki ok orrostur þa eru [iafnnyiar umliðnar sem nyvorðnar.[8] Ok eigi ma ek þess dags biða her i Salerni. ok skulu nu þat boð bera minir menn um allt mitt riki konungum ok hertugum [ok ollum landzmonnum.[9] at i hverium stað skal [eigi annat gera þria manuði nema[10] hesta riða ok soðla bua. skiolldu leggia ok gera bryniur. hialma. spiot ok sverð. ok skyggia sverð.[11] En er þessi stund er liðin. þa skulu til min koma allir hofðingiar við sina menn.

11. Nu lætr Samson konungr gera eitt bref ok þar með sendir hann .vi. riddara vel buna. En þat stendr a þessu brefi. at Samson konungr sendir orð Elsung iarli hinum rika ok mikilata ok skeggsiða. þer hafit lengi frestat at gera oss sœmd i skattgiofum eða vinmælum. Nu skulut þer senda oss at skattgiof yðra dottur. er minn son skal til frillu hafa hinn yngri. ok henni skulu fylgia .lx. tiginna meyia ok vel buinna. her með[12] .lx. riddara með hinum bezta bunaði. hverr riddari skal hafa .ii. hesta ok einn svein. ok enn skalltu senda mer .lx. hauka [goða ok[13] vel vanda ok .lx. veiðihunda. ok a hinum bezta hundi skal helsit[14] af gulli ok togit flettat[15] með þinu skeggi. ok þa veiztu hvart nokkurr maðr i verolldu er þer rikri. Villtu eigi sva gera. þa bu þik vel a þrimr manuðum ok allar þinar borgir ok þina menn at sem bezt veri þeir yðr[16] ok yðvart riki. Nu fara riddarar sina leið þar til er þeir koma til þeirrar borgar er Bern heitir til Elsungs iarls hins gamla. þeir koma þar er iarl sat [undir matborði.[17]

1) ok skorðott *tilf.* B 2) [ok hialmar eru ryðgaðir, B 3) [*mgl.* B 4) hogfœrr, B 5) [*saal.* B; þui er, A 6) [*saal.* B; hialmfioðr af hans hialmi, A 7) i iorðina, B 8) [iafnnytar þo liðnir se þusund vetr, B 9) [greifum ok ollu folki, B 10) [ek gera þria menn til, B 11) þau er aðr eru forn *tilf.* B 12) skalltu senda *tilf.* B 13) [ok alla, B 14) a vera *tilf.* B 15) *saal.* B; fetlað, A 16) yðra borg, B 17) [yfir borðum, B

Nu bera þeir fram bref ok innsigli Samsons konungs ok leggia a borð firir iarl. Hann tekr brefit ok less sialfr. en er [uti var. þa var[1] hans andlit rautt sem bloð ok mællti af miklum moð til sinna manna. Oss hefir orð sent hinn mikli Samson konungr. at ek skal honum skatt senda. ok nu vill hann oss kenna. [at ver erum komnir a orvasa alldr.[2] þat er ver villdum eigi nema[3] þa er ver vorum yngri. at þiona við skomm ok hafa firir af honum uvingan. Ok helldr en þetta fari fram er til er mællt. skal [hver borg brotin vera i minu riki ok margr riddari gorr hofuðlauss.[4] ok her a ofan skal ek fyrr deyia en þola þessa hneisu. Ok lætr nu taka þessa riddara. ok þann er erendit bar lætr hann hengia [hatt firir borginni.[5] en .iiii. lætr hann halshoggva ok [af hinum .vi. let hann (hoggva) hina hœgri hond.[6] ok sendir hann sva heim. Siðan lætr hann bua allar sinar borgir ok kastala [við steinveggium ok diki um grafa ok setia valslongum um[7] hvert borgarhlið. ok byr sem bezt sina riddara.[8] Nu er mikil firirætlan i hans riki. hversu þeir fai halldit sinu landi firir Samsoni konungi. Riddarinn kemr aptr i Salerni ok segir Samsoni konungi alla sina ferð ok hversu haðuligan mannskaða þeir fengu af Elsungi iarli. Ok sem konungr heyrir þetta. lætr hann sem hann hafi ekki spurt ok engu svarar hann ok eigi bregðr honum[9] við hvart er honum þotti vel eða illa.

12. En er liðnir voru .iii. manuðir. þa dregzt saman herr uvigr. ok eptir þat riðr Samson konungr ut af borginni ok með honum .iii. konungar ok margir hertugar [ok aðrir rikismenn.[10] ok allz hefir hann .xv. þusundrut riddara ok utal annarra manna. Þenna her flytr Samson konungr i land Elsungs iarls. En er hann hefir tva[11] daga riðit um þat land. kemr i mot honum Elsungr iarl ok hefir .x. þusundrut riddara ok mikinn her annan [ok margir voru hofðingiar með honum.[10] ok viða um lond hefir honum lið komit bæði norðan um fiall ok [austan or Svava ok[12] Vngaria. En er þeir finnaz verðr þar horð orrosta ok mannskœð. ok af hvarutveggia liði varð mikit mannfall. Nu riðr[13] Samson konungr ok með honum hans synir Erminrekr ok hinn ungi Þetmarr. Nu hoggr Samson konungr bæði menn ok

[1]) [hann hafði lesit brefit litaðiz, B [2]) [er ver erum komnir a athuga alldr ok orvase, B [3]) nenna, B [4]) [hverium til gefaz at veria sik ok sina borg i minu riki, B [5]) [við þat tre er hann fann hæst, B [6]) [hinn .vi. þann er minztr var. let hann handhoggva a hans hœgri hendi, B [7]) [með sterkum veggium ok storum dikium ok setia valslongur yfir, B [8]) með ollum herbunaði *tilf.* B [9]) hann ser, B [10]) [*tilf.* B [11]) .iii., B [12]) [sunnan or, B [13]) fram *tilf.* B

hesta ok fellir hvern yfir annan ■ hvaratveggiu hond ser. ok fram riðr hann i miðian her sinna uvina. ok bloðga hefir hann alla sina bryniu ok sinn hest. ok [nu tekr hann sitt sverð. ok syngia hiolltin[1] sva hatt at naliga heyrir um allan herinn. ok kallar Samson konungr. þott einnsaman [væra ek riðinn[2] i þenna her [ok ek hefða enga liðveizlumenn.[3] þa munda ek drepa ef [þess kynni[4] þorf með annarri minni hendi hvert mannzbarn Elsungs manna. Ok hans rodd var sva ogurlig. at nu hræðaz miok sva allir. En er Elsungr iarl ser hversu mikinn skaða er Samson konungr gerir hans monnum. ok eigi ma sva[5] hlyða. þa kallar hann hatt. Sœki[6] hart fram varir menn. ver munum sigr fa en þeir bana. þvi at enda[7] ganga varar fylkingar betr.[8] ok þessi hinn digrhalsaði ormr er lengi[9] hefir fram sott i varn her. skal [steypaz skiott niðr a iorðina dauðr.[10] ella skal ek deyia ok man þa staðna þessi orrosta. Nu lystr Elsungr sinn hest sporum ok riðr einnsaman i moti Samson konungi alldrengiliga ok hoggr til hans a hans skiolld ofanverðan ok klyfr ofan til mundriða. ok annat [slag a hans[11] oxl. sva at i sundr tekr bryniuna. ok veitir iarl honum mikit sar. Ok iafnskiott hoggr Samson konungr til iarls a hans hals sva at af tok hofuðit. ok nu tekr Samson konungr hofuð iarls ok helldr upp.[12] ok spyrr ef Elsungs menn kenna hofuðit. [ok biðr þa hætta at beriaz ef þetta hofuð hefir att Elsungr iarl.[3] Ok nu [stoðvar orrostuna[13] er iarl var fallinn. ok nu gefa sik upp allir Elsungs menn i[14] valld Samsons konungs ok hans sona. Nu riðr Samson konungr með allan sinn her til Bernar. ok engi er sva diarfr at þori at hallda firir honum borg eða kastala i Elsungs landi. En er Samson konungr kemr til Bernar. þa er upp lokit ollum borgarhliðum. ok i moti honum ganga borgarmenn með allzkyns leikum ok syna honum allar sinar[15] fehirðzlur þær er att hafði Elsungr iarl ok gefa allt i hans valld.

13. Samson konungr lætr nu gera rika veizlu i Bern. ok at þessari veizlu giptir hann Odiliam dottur Elsungs iarls þetmar syni sinum ok gefr honum konungs nafn ok þar með Bern ok allt þat riki er att hafði Elsungr iarl. Ok borg þa er heitir Fritila.[16] er Væringiar kalla Friðsælu. gaf hann syni sinum er Aki het ok þar með hertuga nafn. Moðerni hans var [ekki mikit.[17] þessi Aki var kallaðr Aur-

[1]) [ok skekr hann nu sverðit. sva hialltirnar syngia, B [2]) [hefða ek riðit, B [3]) [*tilf.* B [4]) [ek kynni þess, B [5]) buit *tilf.* B [6]) Sœkit, B [7]) *mgl.* B [8]) en þeirra *tilf.* B [9]) sva langt, B [10]) [fa bana, B [11]) [hogg hoggr hann þegar a hans hœgri, B [12]) a skegginu *tilf.* B [13]) [stoðvaz orrostan, B [14]) ok sitt land a, B [15]) *mgl.* B [16]) Fertila, B [17]) [litit, B

lungatrausti. hann var mikill [hofðingi ok rikr.[1] Samson konungr ok Erminrekr konungr flytia nu her sinn suðr til Romaborgar. ok i þeirri ferð fekk Samson konungr hinn riki bana. En Erminrekr konungr hans son tok við riki þvi ollu er att hafði faðir hans. ok ferr nu til Romaborgar ok ■ margar orrostur[2] ok eignaðiz hinn bezta lut Romaborgar. ok margar aðrar storborgir vann hann ut a Puli. ok hann eignaðiz mestan lut rikis utan fra Griklandz hafi ok norðr [um fiall[3] ok mikinn luta Griklandz eyia. ok geriz hann allra konunga mestr ok rikastr. Hann er vinsæll ok friðsamr hinn efra lut æfi sinnar.

14. Þettmarr konungr ræðr nu firir Bern. hann er mikill maðr firir ser ok agætr. vitr ok storraðr ok bardagamaðr mikill. glaðr ok litilatr. milldr ok storlatr[4] ok vinsæll við sina menn. Hans kona Odilia er vitr ok vinsæl ok allra kvenna at ser gor bezt um alla luti.[5] Þau attu einn son er Þiðrekr het. En er hann vox upp. þa var hann sva mikill maðr vexti at [varla fekkz hans maki þess er hann var eigi risi.[6] Hann var langleitr ok rettleitr.[7] lioslitaðr ok eygðr manna bezt ok nokkut skolbrunn. har hans var [mikit ok fagrt sem barit gull[8] ok liðaðiz allt i lokka. A honum var ekki skegg sva gamall maðr sem hann varð. Hans herðar voru sva miklar at tveggia alna var yfir at mæla. Hans armar voru sva digrir sem mikill stokkr. en harðir sem steinn. fagra hond hefir hann.[9] um miðian er hann mior ok vel vaxinn. en hans miaðmir [eru sva digrar ok lær.[10] at hverium manni þikkir furða mikil hvi þann veg ma maðr skapaðr verða. Hans fætr voru fagrir ok vel vaxnir. en kalfinn ok fotleggrinn er sva digr [at vel matti eiga einn risi.[11] Hans afl er sva mikit at engi maðr veit ok naliga sialfr hann fær þat varla reynt. Hann er glaðr ok litilatr. milldr ok storgiofull. sva at ekki sparir hann við sina vini gull ne silfr ne gersimar. ok naliga við hvern er þiggia vill. Þat er allra manna mal at a skaplyndi ok a alla atgervi. þeirra er set hofðu Samson. at hann mundi vera hans maki. En þeir er eigi [set hofðu Samson konung[12] þeir hyggia at eigi hafi verit skapaðr þvilikr maðr sem Þiðrekr um alla hluti.[13] Þettmarr konungr dubbaði Þiðrek til riddara þa er hann var .xii.[14] vetra ok [setr hann hofðingia innan hirðar yfir

[1]) [kappi ok rikr hofðingi, B [2]) ok vinnr þar morg storvirki *tilf.* B [3]) [til fialls, B [4]) storgiofull, B [5]) þa er til ma henda *tilf.* B [6]) [engi sa hans maka. eigi var hann risi, B [7]) breiðleitr, B [8]) [*saal.* B; litið ok fagrt, A [9]) ok harla sterka *tilf.* B [10]) [ok lær eru sva sterkleg, B [11]) [sva sem a risa væri, B [12]) [*saal.* B; sia, A [13]) þa er hann hefir um fram alla menn aðra i verolldu *tilf.* B [14]) .xv., B

ollum monnum ok riddorum. ok virðiz hann þvi betr sem hann er rikri.[1]

15. Einn[2] hertugi reð firir borg þeirri er heitir Fenidi. hann var mikill hofðingi ok atgervismaðr. Hans synir voru þeir Boltram[3] ok Reginballdr.[4] er siðan voru hertugar i Fenidi ok Svava. Reginballdr hertugi atti einn son er het Hilldibrandr. En er hann var .xii.[5] vetra. tekr hann vapn sin ok gengr firir hasæti foður sins. ok dubbar hertuginn hann til riddara ok [gerir hofðingia yfir morgum[6] riddarum. [Boltram hertugi atti einn son er Reginballdr het. hans son var Sintram er enn man nefndr verða siðar.[7] Hilldibrandr [er vænn maðr ok lioslitaðr. breiðleitr ok eygðr forkunnar vel. rettnefiaðr. har hans ok skegg er gult sem silki ok hrokkr sem lokarspann.[8] ok allra manna var hann tigurligastr. Hann er mikill vexti[9] vitr ok raðamaðr mikill ok um allan drengskap er hann forgangsmaðr flestra. [fastvingr sva at alldri vill hann lata vin sinn.[10] hann var milldr af fe ok litilatr. J ollu þvi landi [fekk eigi hans maka[11] at hug ok hreysti ok ollu atgorvi. þa[12] er hafa þarf til riddaraskapar. En er Hilldibrandr er þritugr at alldri. segir hann foður sinum. at hann vill kanna fleiri tiginna manna siðu. ok eigi ma ek frægr vera ef ek skal ekki gera annat en vera heima i Fenidi eða riða i Svava.[13] Hertuginn spyrr hvert hann vill fara. Hilldibrandr svarar at hann hefir spurt[14] af einum rikum konungi. ok er þangat[15] long leið. en þat er þettmarr konungr af Bern. þangat vil ek fara. Ok nu byr hann sik ok með honum .xv.[16] riddarar. ok eru allir vaskir ok vel bunir. Nu riðr hann sina leið þar til er hann kemr i Bern a fund þettmars konungs. Hann tekr vel við honum ok byðr honum með ser at vera með hinum [mesta bloma.[17] ok Hilldibrandr þektiz þetta vel. Konungr setr hann hit næsta ser. ok er hann með þettmar[18] konungi lengi sem getið mun verða siðar i þessari sogu. þiðrekr son þettmars konungs var þa fim[19] vetra gamall. Hilldibrandr setr [niðr þiðrek hia[20] ser ok fostrar hann. þar til at hann er .xii.[21] vetra gamall ok hann var hofðingi

1) [lætr hann vera hofðingia sinnar hirðar yfir ollum riddorum ok ollum oðrum, B 2) Eirekr, B 3) Hertram, B 4) *saal.* B; Einginballdr, A 5) .xv., B 6) [lætr hann vera yfir ollum oðrum sinum, B 7) [*mgl.* B 8) *rett. for* lokkaspann, A 9) [riddari var allra manna drengilegastr ok bezt at ser gorr i ollum hlutum. hann var mikill vexti har ok digr ok allra manna er hann bezt skapaðr ■ allan voxt. hann er litilatr, B 10) [fastuðigr, B 11) [fekz engi hans maki, B 12) þvi, B 13) snapa hertoger (!), B 14) spurn, B 15) eigi *tilf.* B 16) .xii., B 17) [bezta metnaði, B 18) *saal.* B; þiðreki, A 19) .vii., B 20) [þiðr. hit næsta, B 21) .xv., B

gorr[1] innan hirðar. En sva mikit ann hvarr þeirra oðrum. at engir karlmenn hafa [meira unnaz eptir þvi sem[2] David konungr ok Jonathas.

16. Nu er fra þvi at segia at þiðrekr ok Hilldibrandr riða ut af Bern .ii. saman með hauka sina ok hunda a skog ser til skemtanar [með vapnum sinum.[3] Nu fleygia þeir sinum haukum ok sla lausum sinum hundum. En er þiðrekr elltir einn hiort. þa ser hann hvar hleypr einn dvergr. þiðrekr [snyr nu skiott sinum hesti við ok hleypir[4] eptir dverginum. ok aðr hann kemr i sinn gamma.[5] fær þiðrekr tekit sinni hendi yfir hans hals ok hnykkir honum til sin i soðulinn. þetta var Alfrikr[6] hinn mikli stelari er allra dverga var hagastr.[7] þa mællti dvergrinn. Herra. ef ek [skal leysa mik ok mitt lif af yðr.[8] þa skal ek visa þer þar til er vera skal sva mikit gull ok silfr ok allzkonar gersimar. at[9] þinn faðir man eigi eiga hallt lausafe [við þetta.[10] Ok eigu þetta fe tveir menn. er þat kona ok heitir Hilldr ok hennar maðr heitir Grimr. ok er hann yfrit hraustr. [ok iafnaz[11] hann við .xii. menn at afli. en hans kona er þo sterkari. [en bæði eru þau grimm ok ill.[12] Ok hann hefir sverð þat er Naglhringr[13] heitir. þat er allra sverða bezt. ok þat sama slo ek minni hendi. Ok eigi muntu fa sigr[14] nema þu fair aðr hans[15] sverð. Ok er þat meira frægðarverk [en taka minn hinn skamma buk ok hinn laga legg. at sœkia þetta mikla fe við drengskap ok þinn forunautr.[16] þiðrekr svarar. Alldri kemr þu lifs af minni hendi [fyrr en þu sver þess at þu skallt[17] koma Naglhring mer i hond þenna dag. ok siðan skalltu mer til visa hvar þat herbergi er sem þu hefir mer fra sagt. Ok sva gerir dvergrinn. [ok nu lætr þiðrekr hann lausan. en hann hleypir at fuglum ok dyrum allan dag til nons. Ok eptir non[18] þa er þiðrekr ek Hilldibrandr staddr[19] við eina fiallzhlið. ok nu kemr þar Alfrikr með Naglhring ok fœrir[20] þiðrek ok mællti. Se her i þessari fiallzhlið við einn hamar. þar er þetta iarðhus er ek hefi þer

[1]) riddara *tilf.* B [2]) [meir unnaz nema, B [3]) [ok alldri riðu þeir sva ut af Bern at þeir hefði eigi oll sin vapn, B [4]) [*saal.* B; hleypr þegar, A [5]) gaura, B [6]) *saal. rett.;* Alfrigg, A; Alpris, *her og senere* B [7]) þeirra er getit se i fornum sogum *tilf.* B [8]) [mætti leysa mitt lif, B [9]) hinn riki þettmar konungr *tilf.* B [10]) [þvilikt, B [11]) [sva at iafnaz ma, B [12]) [þo bæði se yfrit grimm, B [13]) *saal.* B; nalhringr *her og flere Steder* A [14]) hann sigrat, B [15]) þat, B [16]) [at sœkia þetta fe með drengskap af ykkr tveimr fylgiurum. helldr en taka mik maurinn skammabuk ok hinn laga legg, B [17]) [nema þu sverir mer þat at, B [18]) [at hann vinnr þess eið er þiðr. beiðir. Ok er liðit var non dagsins, B [19]) staddir, B [20]) fær, B

fra sagt. [Tak þar nu[1] gersimar. þviat œrit er til. en vist [(er) drengiliga til unnit[2] ef þið nait. En alldri siðan skulu þið fa[3] mitt valld [meðan ek lifi.[4] þo at þit lifit tva mannzalldra. ok[5] næst er þessi dvergr[6] allr i brottu. Nu stigr þiðrekr ok Hilldibrandr af sinum hestum ok binda þa. Ok nu bregðr þiðrekr þessu sverði er dvergrinn hafði fœrt honum. ok þat mælltu þeir baðir. at alldri sa þeir vænna sverð ok[7] bitrligra.

17. Nu er fra þvi at segia at þeir ganga i fiallzhliðina [ok þar til at þeir finna þar[8] eitt iarðhus. Ok nu binda þeir fast sina[9] hialma ok spennaz[10] sinum brynium ok brynhosum ok firir sik skiota þeir sinum skiolldum. Ok nu gengr þiðrekr inn i iarðhusit alldrengiliga. ok Hilldibrandr þegar eptir honum. En er þetta ser hinn sterki berserkr Grimr at [hermenn eru komnir[11] i hans hus. þa tekr hann þegar[12] til sinnar[13] vapnakistu ok missir sverðz sins. ok kemr honum nu i hug at stolit mun hafa Alfrikr dvergr hinn mikli stelari. [þreif hann siðan[14] af elldinum eitt tre loganda ok ræðr[15] i moti þeim.[16] ok beriaz þeir þegar allhraustliga. En Hilldibrandr finnr eigi fyrr en Hilldr hefir spennt sva fast um hans hals. at ekki ma [hann við sporna.[17] Ok nu sviptaz þau alldrengiliga[18] langa hrið þar til at Hilldibrandr[19] fellr ok Hilldr a hann ofan. ok vill nu binda hann. Ok sva fast spennir hon um hans arma. at bloð stokkr undan [hverium nagli.[20] ok sva fast setr hon baða sina hnefa firir hans briost. at [hann fellr miok sva i ongvit.[21] þa mællti Hilldibrandr til sins fostra. Herra þiðrekr sagði hann. dugi mer nu. þvi alldri fyrr kom ek i slika mannraun. Nu svarar þiðrekr. At visu skal ek duga þer. ef ek ma betr. ok eigi skal ek þola firir [einnar konu skylld.[22] at minn fostri ok hinn bezti vin[23] hafi sva [stora nauð[24] eða naliga bana. Ok i þessari svipan hoggr þiðrekr af Grim hofuðit. Ok nu hleypr hann þar til er hans fostri er ok hoggr Hilldi i tva hluti. En sva er hon fiolkunnig ok mikit troll i sinni natturu. at hennar hlutir hlupu saman sem hon væri heil. þetta þikkir þiðreki furða mikil. ok hoggr nu annat [sinn [illegible] hennar buk.[25] ferr allt a somu leið ok fyrr. Ok nu mællti Hilldi-

1) [Takit nu þar vapn ok, B 2) [fari þit drengilega, B 3) *saal.* B; na, A 4) [*mgl.* B 5) þvi *tilf.* B 6) *saal.* B; dagr, A 7) ne, B 8) [þar til er þeir finna, B 9) *saal.* B; A *tilf. her:* hesta ok taka upp sina 10) *saal.* B; spenna, A 11) [maðr er nykominn, B 12) siðan, B 13) *saal.* B; sinna, A 14) [Ok nu þrifr hann, B 15) ræðz, B 16) þiðr., B 17) [við vinna, B 18) allharðlega, B 19) *tilf.* B 20) [hverri hans nogl, B 21) [miok sva varð hann orvita, B 22) [sakir einnar konu, B 23) maðr, [illegible] 24) [mikla raun, [illegible] 25) [hogg [illegible] hennar bak, B

brandr. Stig þinum fœti millum hennar [hofuðlutar ok fotalutar.[1] ok muntu sva firirfara þvi trolli.[2] Ok nu i þriðia sinn hoggr þiðrekr hana i tva luti. ok nu stigr hann sinum fœti millum hlutanna. ok er þa dauðr hinn neðri. en hofuðlutrinn mællti. [Mælti Grimr sva hafa firirkomit þiðrek sem ek Hilldibrandi. þa fengim vit sigr.[3] Ok fellr nu sinn veg hvarr lutrinn. ok spratt nu Hilldibrandr upp ok mællti. Vist veittir þu mer [nu sem optar mikit lið. sem[4] guð þakki þer. Nu toku þeir gull ok silfr ok allzkonar gersimar. sva at eigi þikkir þeim dvergrinn hafa logit at ser. Ok þa hitta þeir einn hialm þann er þeir hofðu alldri fyrr set iafnþykkan. ok þann sama[5] hafði [Alfrikr dvergr ok sagt i fra þiðreki.[6] at [Hilldi ok Grimi[7] þotti[8] sva mikil gersimi. at bæði þau villdu hialminn kalla lata af[9] sinu nafni. ok het hann af þvi Hilldigrimr. ok þann sama hialm bar siðan þiðrekr langa æfi [ok i margar mannraunir.[10] Nu taka þeir þiðrekr ok Hilldibrandr sva mikit fe sem þeirra hestar mega[11] bera. en biuggu vandliga um þat er eptir var. Eptir þetta fara þeir heim. ok af [slikum storvirkium ok morgum oðrum[12] verðr þiðrekr frægr um oll lond.

18. Firir norðan fiall [i Svava[13] þar er su borg er heitir Sægarð. þar reð firir hin rika ok hin fagra ok hin mikilata Brynhilldr. er fegrst er kvenna [i Suðrlondum ok sva norðr[14] af speki ok storvirkium. er gor verða firir hennar sakir ok seint munu fyrnaz.[15] J einum skog [eigi þaðan langt[16] stendr eitt bu mikit. er atti Brynhilldr ok reð firir sa maðr er Studas het. hann er vitr ok hinn mesti atgervismaðr um marga[17] luti. J þessum skogi eru morg ross ok goð. ok af ollum rossum þeim sem þar eru er eitt stoð miklu bezt. ok ekki[18] þvilikt þo leiti um oll lond.[19] En þessi [ross eru[20] með gram lit eða bleikum eða svortum[21] ok oll einlit. J þessu stoði eru hestar bæði storir ok vænligir skiotir sem fugl fliugandi ok miukir við allzkyns tamning [ok yfrit vel hugaðir. Studas kann allra manna bezt at riða hesta ok at nema bæði turnreið ok gangara.[22] Studas er nu

1) [hofuðshluta ok fotahluta, B 2) skrimsli, B 3) [Grimr villda ek sva hefði firirkomit þiðr. sem ek Hilldib. þa mundum við hafa fengit sigr, B 4) [lið drengilega nu sem optar, B 5) hialm *tilf.* B 6) [gort Malpriant dvergr ok segir þiðr., B 7) *saal.* B; Hilldr ok Grimr, A 8) hafi þott, B 9) eptir, B 10) [i morgum storraunum, B 11) [kunnu at, B 12) [þessu storvirki, B 13) [ok sunnan land, B 14) [hvartveggia suðr i londum ok norðr i londum, B 15) morgum tungum *tilf.* B 16) [langt þaðan, B 17) flesta, B 18) finnz *tilf.* B 19) Norðrlond, B 20) [*saal.* B; er, A 21) brunum, B 22) [*mgl.* B

gamall. en hann a einn son er[1] Studas het sem faðir hans. hann var .xii.[2] vetra gamall. A þa lund er hann skapaðr. at hans andlit er breitt ok eigi langt. [skamt nefit ok eigi digrt. ennibreiðr ok opineygr ok svarteygr.[3] skegg hefir hann yfrit þykt ok mikit hofuð ok digran hals [ok skamman. Hann er herðibreiðr. undir oxl er hann sva þykkr at naliga mundi vera alnar. hans armar voru skammir ok afburðar digrir. þykka hond hefir hann. er skammvaxinn ok[4] miðmior. Um[5] herðar er hann ferstrendr. [fotrinn digr[6] ok allir hans leggir eru skammir. ok eigi þvi[7] siðr er hann allra manna sterkastr. Ok þat er hans skemtan at riða hest. i turniment at koma ok skylmaz ok skiota[8] af lasboga[9] eða spiotum. Hann er grimmr ok harðuðigr. agiarn ok metnaðarmaðr mikill. sva at engum vill hann þiona en flesta hata. ok i þessu landi er[10] engi hans iafningi um afl ok riddaraskap [ok allt skaplyndi.[11] Ekki a hann marga vini. en þeir sem eru þa sparir hann við[12] hvarki fe ne fullting.[13] Ok firir þessa skulld[14] er hann Heimir[15] kallaðr ok tynt hefir hann sinu nafni rettu. [þviat einn ormr heitir sva ok er[16] grimmari en aðrir ormar. ok við hann eru allir ormar hræddir þeir sem nær koma hans bygð. firir þvi fekk Studas hans [nafn. at honum er þar til iafnat. ok þvi[17] kalla væringiar hann Heimir. Honum er gefinn einn hestr af hinu goða stoði grar[18] ok allra hesta beztr [ok mestr af ollum hestum.[19] ok hinn gamli Studas hefir hann vandan ok heitir[20] Rispa.

19. þat er nu eitt sinn at Heimir hefir tekit sinn hest ok sitt sverð [Bloðgang[21] allra vapna bezt. [ok nu segir hann sinum feðr. at hann vill[22] i brott riða ok eigi vill hann elldaz i þeima skogi. ok kanna vil ek siðu goðra[23] manna ok leita mer sva sœmdar. Nu svarar Studas hans faðir. Ef þu villt eigi vera með mer ok varðveita þetta bu. hvert villtu þa fara. Heimir svarar. Riða skal ek suðr um fiall til borgar þeirrar er Bern heitir. [þaðan er mer sagt af konungssyni einum mikil[24] er þiðrekr heitir. ok reyna vil ek [hvarr

[1]) *saal.* B; sem, A [2]) .xvii., B [3]) [enni breitt. letteygðr ok svarteygðr. svart har ok, B [4]) [hans armar eru skammir ok, B [5]) a, B [6]) [fotdigr er hann, B [7]) at, B [8]) *saal.* B; skima *eller* skuna, A [9]) stalbogum, B [10]) *rett. for* er fæst A; var B [11]) [*mgl.* B [12]) þa *tilf.* B [13]) gull, B [14]) sok, B [15]) Heima, B [16]) [en einn ormr heitir heima er liggr i okrum ok er allra orma skemstr ok hinn versti eitrormr ok, B [17]) [heiti at honum var iafnat við orm þenna. ok nu, B [18]) at lit *tilf.* B [19]) [i afli ok sterkleika, B [20]) [þessi hestr var kallaðr, B [21]) [er var, B [22]) [gengr siðan firir sinn foður ok segiz vilia, B [23]) tiginna, B [24]) [maðr er sagðr mikill þar, B

okkarr[1] fær meira lut i vapnaskipti.[2] Nu segir Studas. Sagt hafa mer [nokkurir menn[3] vitrir af þiðrek. ok muntu ætla þer mikla dul. ef þu villt iafnaz við hann um nokkurn lut. Far helldr i annan stað ef þu villt reyna þik. þviat illt er at kunna eigi at ætla ser hof. morgum hefir kapp ok dul komit i mikla skomm. Heimir svarar [reiðr miok. þin iðia ok atferð er litil ok oveglig. ok þar eptir er þitt skap. ok[4] annathvart skal ek fa skiott bana eða vera meiri maðr en þiðrekr.[5] Nu hefi ek .xvii.[6] vetr at alldri. en hann hefir enn eigi .xii. vetr alla.[7] eða [hverr man sa einn maðr at[8] mer man dul at beriaz við. Ok hleypr nu reiðr a sinn hest Rispa ok riðr nu a brott langar leiðir ok ukunna vegu. ok eigi lettir hann fyrr[9] en hann kemr til Bernar. ok riðr [til borgarinnar[10] til konungs garðs. En nær[11] hann kemr þar. stigr hann af sinum hesti Rispa. ok bað einn mann hallda[12] ok gæta sins spiotz. meðan þann rekr sitt erendi. ok þat er honum veitt. Nu gengr Heimir i hollina ok [innar firir konungs hasætit ok kveðr hann.[13] siðan gengr hann firir þiðrek konungs son ok mællti. Herra þiðrekr. firir longu heyrða ek þitt nafn ok fra þer sagt. ok langt hefir ek riðit fra minu heimili at ek fenga þik set. við þik a ek erendi. ok ef þu villt reyna [þik ok þitt afl.[14] þa byð ek þer til einvigis[15] ut firir Bern. ok mætumz þar a miðium velli.[16] ok beri sa i brott hvarstveggia vapn er meiri maðr er ok frœknari verðr. þa er reynt er. Nu svarar þiðrekr reiðuliga ok þikkir þessi maðr furðu diarfr. er hann mælir þeim orðum er engi maðr hefir fyrr heyrt. ok engi þorat at stefna þiðreki til einvigis. En ekki lætr hann sik dvelia at ganga til bardaga. ok lætr[17] þo meiri van at þessi mun hafa mællt [mikla uþurft[18] sialfum ser. Nu sprettr þiðrekr upp skiott ok gengr ut af hollinni ok með honum Hilldibrandr ok fioldi riddara. [Nu er þat at segia at þiðrekr lætr taka oll sin vapn. ok er þat sagt at einn riddari fekk honum brynhosur. annarr bryniu. þriði skiolld. sa er mikill ok harðr ok rauðr sem bloð ok a dregit leo með gulli. hinn fiorði riddari fekk honum hans hialm Hilldigrim. ok hann er gyrðr sinu sverði Naglhring. fimti riddari tok hans hest. ok hinn .vi. soðlaði hann. hinn .vii. fær honum sitt spiot. hinn atti helldr hans istig. ok er þat Hilldibrandr hans fostri.[19]

1) [hvart ek eða hann, B 2) eða riddaraskap *tilf.* B 3) [rettorðir menn ok, B 4) [*tilf.* B 5) þu, B 6) .xviii., B 7) fulla, B 8) [hvart mun sa vera nokkurr maðr er, B 9) sinni ferð *tilf.* B 10) [i borgina, B 11) er, B 12) honum *tilf.* B 13) [inn firir hasæti ollum herrum asiandi ok, B 14) [þitt afl ok þin vapn, B 15) þenna dag *tilf.* B 16) vigvelli, B 17) *tilf.* B 18) [mikit ogagn, B 19) [Nu biðr hann at taka oll sin vapn. ok sva gera

20. Nu riðr þiðrekr ut af Bern ok með honum Hilldibrandr ok [margir aðrir riddarar. Ok þar er firir Heimir ok er albuinn at beriaz. ok keyrir hvarrtveggi sinn hest með sporum ok riðaz at[1] allhraustliga. ok leggr hvarr sinu spioti i annars skiolld. ok festi hvarki spiotið i skilldinum. ok renna[2] hestarnir hia. ok skiliaz þeir at sinni. Ok aptr snyr hvarrtveggi sinum hesti ok riðaz at i oðru sinni. ok ferr enn sem fyrr. þriðia sinni riðr hvarr at oðrum [allra drengiligast[3] ok vill nu hvarr oðrum firirkoma. ok leggr Heimir sinu spioti i skiolld þiðreks. sva at i gegnum gekk skiolld[4] undir hans [hond ok tekr bryniuna.[5] ok ekki bitr hana. En þiðrekr leggr i gegnum skiolld Heimis ok hans bryniu tvifallda ok firir utan hans siðu. ok verðr hann [sarr nokkut.[6] ok sva hart [riðaz þeir at. at hestr þiðreks[7] fellr naliga ■ eptri fœtr. sva at [fœtr hans na iorðu.[8] ok sva er hann sterkr at ekki losnar hann i soðlinum. ok i sundr brestr nu i miðiu hvarttveggia þeirra spiotskapt. ok a þessa lund skilia þeir [sinn turniment,[9] Nu stiga þeir af hestunum ok bregða sverðum ok ganga saman ok beriaz bæði lengi ok hraustliga. ok ferr hvargi a hæl firir oðrum. Ok nu hoggr Heimir [til þiðreks með sinu sverði Bloðgang i hans hialm[10] Hilldigrim. ok i þessu mikla hoggi brestr sverðit i tva luti firir framan hiolltin. ok nu er hann vapnlauss ok gefr sik i valld þiðreks konungs sonar. ok þiðrekr tekr hann til sin ok vill eigi drepa hann ok gerir hann sinn mann. ok eru þeir hinir beztu vinir. [Ok nu riðr þiðrekr inn i Bern.[11] ok hefir hans nafn [mikit (aukit) sina frægð enn sem fyrr.[12]

þeir. Hver (? hann) herklæðiz nu sinum brynhosum ok bryniu. hann tekr sinn skiolld sa er var bæði mikill ok þykkr ok rauðr sem bloð. ok dregit ■ leo með gulli. hann gyrðiz sinu sverði Naglhring. Siðan er tekinn hans hestr ok soðlaðr með hinum skrautlegasta soðli. Siðan stokkr hann a sinn hest með digrt spiot i hendi, B 1) [otal annarra riddara ok þangat sem Heimir var. ok þar biðr hann þiðreks albuinn at beriaz. ok riða þeir nu saman, B 2) rennaz, B 3) [alldiarflega, B 4) skiolldinn, B 6) [skiolld allt at bryniunni, B 6) [litt sarr, B 7) [riðr þiðr. at hans hestr, B 8) [sinum fotum nair hann til iarðar, B 9) [sina turnreið, B 10) [eitt hogg af ollu afli i hialm þiðreks, B 11) [*tilf.* B 12) [enn nu aukiz mikit við þessa frægð, B

21.[1] Villcinus[2] [het konungr. hann var[3] agetr af sigrsælld oc rœysti. hann æignaz með riki[4] oc hernaði þat land er kallað var Villcinaland. en þat heitir nu Suiðioð oc Gautland oc allt Sviakonungs uelldi. Skanœy. Sealand. Jvtland. Vinland[5] oc oll þau riki er þar til hallda. Sua viða stoð riki Villcinus konungs sem land er við[6] kentt. oc þat er hattr [frasagnar i þessarri[7] sogu at af heiti ens fyrsta hofðingia tekr hans riki nafn. oc su þioð er hann stiornar. Sua er þetta riki kallað Villcinaland af nafni Villcinus konungs. oc Villcinamenn su þioð er þar byggir. allt þar til er œnnur þioð kemr [til rikiss ivir þetta[8] land. oc skiptaz þa af nyiv nœfn.

22. En er Villcinus konungr hævir styrt þessu riki um stund. þa byr hann her sinn oc riðr með otal riddara oc annarra hermanna ut i Pulinaland. oc a þar margar orrostur oc storar bæði. þar kemr i gegn honum Hertnið[9] konungr er i þann tima styrði Ruzciland(i). oc mikit af Griclandi oc Ungæralandi oc nalega allt austrriki hæuir hann undir ser. oc hans broðir Hirðir. þeir[10] æigv margar orrostur oc storar. Villcinus konungr fær iafnan sigr við Ruzcinamenn.[11] oc allt œyðir hann Pulinaland. oc [allt œyðir hann ut til hafs oll þioðlœnd.[12] oc þar æptir flytr hann her sinn vpp i Ruziland oc vinnr þar margar storar borgir. [Smalenzkiv[13] oc Palkteskiv.[14] oc aðr letti riðr hann inn i Holmgarð er hofuðstaðr er [firir borgum Hertnit konungs.[15] þar [var mikill bardagi aðr Hertnit kœmi[16] ■ flotta. þar fell hans broðir Hirðir oc mikill herr af Ruzimonnum. oc feolþi mannz var [tekinn oc halldit til lausnar.[17] oc þar toc Villcinus konungr sua mikit

[1]) *Her begynder Membranen. Den Recension af fölgende Afsnit (Cap. 21—56) som her er optagen i Texten, fordi den stemmer bedst med Cod. A og B og er fuldstændig i Memb. (paa et Blad nær), findes med Haandskriftets 3die Haand indskudt længere hen i Codex efter Capitlet om Didriks Giftermaal med Gudelinda, der ender med de Ord:* oc er hann kemr heim sitr hann nu i sinu riki. *Den Recension som findes paa nærværende Plads i Skindbogen skreven med dennes förste Haand, er defekt paa Grund af en större Lacune ved Haandskriftets Begyndelse og to manglende Blade senere, og er derfor trykt nedenunder med mindre Skrift.* [2]) A *og* B *skrive overalt* Villtinus [3]) [*saal. rettet;* konungr sitr nu i sinu riki, Mmb.; konungr var i þann tima, A, B [4]) *saal.* A; rikinu, Mmb.; hreysti, B [5]) Vindland, A, B [6]) hann *tilf.* A, B [7]) [þessarrar, A [8]) [til rikri i, A; rikari i þat, B [9]) Hernit, A, B [10]) Villcinus konungr *tilf.* A, B [11]) Russimenn, A, B; i sinum orrostum *tilf.* B [12]) [Sialand oc oll þau er til hafa legit (til hafs liggia B), A, B [13]) Smalencium, A [14]) [*mgl.* B [15]) [Hernitz konungs, A; i þvi landi, B [16] [attu þeir mikla orrostu Hernit ok Villcinus. ok lauk sua at Hernit kom, A, B [17]) [hertekinn, A; drepinn. sumir teknir ok halldit til lausnar, B

gull oc silfr oc margskonar gersimar. at alldrigi fyrr hafði hann slikan sigr fengit.[1] siðan er hann heriaði fyrsta sinni. [Nockorri stundu[2] siðarr sættaz þeir konungarnir með þvi moti. at Hertnit konungr skal haua sealfr sitt riki. en giallda skal hann skatt Villcino konungi sua vit sem hans land er. Við þetta staðnar herr Villcinamanna [i Ruzcilandi.[3] oc ferr Villcinus konungr heim i Villcinaland.

23. [4]þess er ænn getið æitt hvert sinn at Villcinus konungr ferr með her sinn i Austrueg. Oc er hans skip[5] lagu við land. var þat .i. hvert sinn at konungr sealfr var staddr a landi oc farinn i æinn skog. sua at hann var æinn samann oc ængi hans maðr[6] með honum. Oc þar hittir hann æina konu. su var fœgr[7] oc konungi rann hugr til hennar oc lægðz með henni. En þetta var æcki avnnur kona en þat sem [kallað er sækona.[8] en þat a æðli i sæ sem skrimsl. en syniz a landi sem kona. Oc [er hans menn þeir er honum skylldu fylgt haua missa hans oc leita hans[9] um skoginn. oc næst kemr konungr til sinna manna oc sinna skipa. þa er byrr oc sigla þeir i haf. oc er þeir koma langt undan landi. þa kemr upp hia konungs skipi [hia lyptingunni[10] kona oc tekr i skipstafnenn. oc hælldr sua fast at skipet

1) beðit, A 2) [Nokkuru, A, B 3) [ok Ruzimanna, A, B 4) fra Villcino konunge *Overskrift i* Mmb. 5) herskip, A 6) manna, A 7) forkunnar fogr, A; fogr næsta, B 8) [kallaðar eru siokonur, A; menn kalla sækonur, B 9) [þeir menn sem honum skulu fylgia missa hans. leita hans viða, A; er hans menn sakna hans. þa leita þeir hans fast, B 10) [um lyptingina, B

---

22. Konongr hævir raðet firir Ruzcialande i austrriki. hann hæitir Hæ(r)tnið konongr. hann var rikr konongr ok viðfrægr ok orostomatðr. En osætte gærðezt amillim Villcinus honongs ok Hær(t)niðs konongs. ok þa er Villcinus konongr hævir raðet firir Villcinalande vm riðar saker. þa oroaðezt hugr hans. ok stæmnir ut ovigum hær ok otal riddara ok annara hærmanna. riðr nu i Pulærna land. en þæt liggr til rikis Hærtniðs konongs. ok ▪ þær margar orostor ok storar. Hærtnið konongr hævir frett at ofriðr er komenn i hans riki. ok byðr ut ovigann hærr af Ruzcialande. Hann hafðe mikit riki at stiorna annat en Ruzcialand. hann a mikit af Girklande ok Vngarialande. ok nalæga hævir hann oll riki vnnit austr til hafs ok mikit firir austan haf. Hærtnið konongr a ok einn broðor. sa hæitir Hirðer. Villcinus konongr a margar orostor ok storar við Hærtnið konong ok hans broðor. ok fær Villcinus konongr iamnan sigr a Ruzciemannvm ok æyðir allt land þæira þar sem hann fœrr. ok oll Smalond hæriar hann ok æyðir. ok þar æptir flytr hann hærrenn upp i Ruzcialand ok vinnr þar margar storborger. þar vinnr hann ok þæssar borger. Smalizku. Kiu ok Palltæskiu. ok æptir þat riðr hann inn i Homllgarð (!) er hafuðstaðr er Hærtniðs konongs. Ok nv værðr horð orosta firir utan borgena. þui at Hærtnið konongr þœysir vt ovigum hær or borgenne. En Villcinus konongr tok amote ok hafðe sigr sem fyrr. ok þær fællr Hirðer broðer

stendr kyrt. Oc nu kemr konungi i hug hui gegna mun. at þessa somu konu man hann haua fundit i skoginum hia sæuarstrœndu. oc[1] mællti til hænnar. Lat oss fara vara leið. oc ef þu att [nockot við oss at tala.[2] þa kom til mins landz. oc man ec þar vel fagna þer. oc ver siðan með mer i goðu iuirlæti. Oc nu lætr hon laust skipit oc ferr aptr i seoinn. En konungr ferr leið sina aptr til sins rikis. Oc er hann hævir heima verit misseri. þa kemr til hans kona .i. oc segir at hon ferr með hans barn. Oc hann kennir fullgiorla þessa konu. oc lætr flytia hana til æins hus[3] er hann a. Oc er hon hævir dualz þar litla rið. ælr hon sueinbarn. ok er sa sueinn kallaðr Vaði. Oc nu vill hon æcki dueliaz þar lengr. oc huerfr a brott. oc ængi maðr veit huat af hænni varð siðan. Oc þessi sveinn er hann ælsk[4] upp verðr sua mikill at hann er risi. oc bra þvi til hans moðærnis. at hann var æigi sem menzkir menn. Hann var illr viðrskiptis. oc firir þa sœc var hann oþockasæll. oc hans faðir ann honum litið. oc þo gefr hann honum .xii.[5] bu i Sviðioðu[6] aðr en hann andaz. Konongr a son annan ungan. sa heitir Nordian. hann er [mikill maðr firir ser oc allra manna uænstr oc stercastr. harðr oc grimmuðigr oc singiarn af fe. oc ovitr hia þvi sem hans frændr voru firir. oc firir þa sœc feck hann ækci lof sua mikit sem hans faðir.[7]

[1]) konungr, A [2]) [erendi við mik, A, B [3]) bus, A, B [4]) vex, A, B [5]) .ix., B [6]) Saxlandi, A; Sialandi, B [7]) [friðr synum ok vaskligr. hann hafði mikla ast af sinum foður, A, B

Hærtniðs konongs ok mikill hærr af Ruzciamannvm. ok halldet til laustnar. ok vinnr hann nv borgena. ok þar tækr nv Villcinus konongr sva mikit gull ok silfr ok dyra gripi. at alldri fyrr fæk hann þui likan sigr i ængri hærfærð. siðan er hann hæriaðe fyrsta sinn.

[1]Nokkore stunndu siðar sættazt þæir Villcinus konongr ok Hærtnið konongr. þui at Hærtnið konongr þottezt þa væra afllitill mote at standa Villcinus kononge. latet þa broðor sinn ok mikinn luta af eno bæzta liði sinu. Ok var mæð þæsso mote sattmalet gort. at Hærtnið konongr skal sialfr hava riki sitt ok gællda Villcinus kononge skatta af. mæðan bæggia þæira lif være. Villcinus konongr færr ivir allt Ruzcialand ok kannar landet ok tækr skatta ok læggr vndir sik.

23. [2]Villcinus konongr a æinn son. sa hæitir Nordian. hann er mikill maðr firir ser ok manna friðaztr ok stærkaztr. harðr ok grimr ok singærn af fe. ok ovitr hia þui er hans firirmænn hava veret ok firir þa sok fæk hann ekki sua mikit lof sem hans faðer. Ok nv fysizt hann Villcinus konongr at fara hæim i sitt land. ok liggr við land æitt sinni a Ruzcialande. ok gængr konongr upp a land fra skipum sinvm

[1]) Sætt Vilcinvs konongs oc Hertnið konongs *Ovsk.* [2]) Vm Nordian son Villcinus konongns (!) *Ovsk.*

24. [1]Nv fær Villcinus konungr sott. oc aðr [en hann andaz[2] gefr hann riki oc konungdom Nordian sinum syni. Tecr hann nu ualld oc forræði ivir ollu Villcinalandi. En er þat spyrr Hertnit konungr i Ruzilandi. þa [mællti hann oc biðr sina menn lyða ser. þa er hans mal mægv næma.[3] Guð se lofaðr. er ek beið [i minu hasæti þar til[4] er ek hœyrða sagðan dauða Villcinus konungs. oc vm þat vil ek sveria. at þott ec liua .iii. mannzalldra. at alldrigi skal ek skatt giallda Villcinamonnum heðan i fra. firir þvi at nu er lypt þvi oci[5] af minum halsi er a [hævir lagt[6] hinn riki Villcinus konungr. Oc hœyri nu allir minir menn mitt boð. oc allir Ruzimenn spyri min orð. at hverr

[1]) dauði Villcinus konungs *Ovsk.* Mmb. [2]) [*saal.* B; en handaz, Mmb.; *mgl.* A [3]) [kallar hann til sin sina menn ok mællti, A [4]) [*saal.* A, B; þessi tiðændi i minu hasæti. þessi dagr, Mmb. [5]) anauðaroki, A [6]) [*saal.* A; hævir lægit, Mmb.; lagði, B

æinnsamann. ok varð engi hans manna hia hanum staddr. næma hann æinn var þærr i skoge nockorum. Ok þa ser hann i skogenom æina kono ok syndizt hanum konan æinka frið. Konongenom rann hugr til hænnar. ok gæk þægat sem hon var firir. En þætta var æigi annur kona en þat sem kallat er sækonor. en þat a æðrli i sio ok synizt a lande sem konor. En Villcinus konongr læggr hændr vm hals hænne ok kyssir hana ok kræistir. ok lægsk hann i hia hænne. Hans mænn foro at læita hans. þæir sem fylgia skylldu hanum. Ok þui næst kom hann til skipa ok sinna manna. Ok þægar er byr gæfr þa sigla þæir i haf. ok þa er þæir varo lagnt (!) i haf fra lande. þa kœmr upp hia konongs skipinu æin kona ok tækr i skip[1] [stamn hans ok hælldr sua fast at skipit stændr kyrt. Nu ser konongr at þætta man vera su hin sama kona er hann hævir leget mæð ok mællte til hænnar. Lat oss fara vara læið. en ef þu att nokkot ærende við mik. þa kom i vart land. ok munu ver þar vel fagna þer. Nu lætr hon laust skipit. ok konongr færr læið sina hæim aptr. Ok er liðit var missere þa kœmr til hans þin sama kona. ok lætr hann flytia hana til æins bus er hann atti. Ok er hon hævir litla rið þar dvalz ælr hon svæinbarn. ok kallar konongr þann svæin Vaða. þægar er alet var barnet hvarf hon a braut moðeren. Vaði væx nu upp ok varð risi mikill. sva at hann var kallaðr Vaði risi. ok þvi at hann varð illr viðskiptis ok oþokkasæll. þa skildizt Villcinus konongr við hann ok gaf hanum .ix. bu i Siolande. Nu varð Villcinus konongr ællisiukr ok kallar til sin annan son sinn Nordian ok alla sina raðamænn ok mællte. Ek man nu dæyia. ok bið ek yðr at þer þionet minum syni Nordian trygglæga sem her til havi þer mer þionat. Ok bað hann son sinn Nordian lyða vel raðom sinna tryggra vina. Siðan andaðezt Villcinus konongr.

24. Nu varð Nordian konongr ok reð Villcinalande eptir faður sinn. En er Hærtnið konongr frægn at dauðr er Villcinus konongr. mællte hann til sinna manna. Rofet er nu sattmal okkart Villcinus konongs. þvi at hann er nu dauðr. ok lypti

[1]) *her mgl. 1 Blad i* Mmb., *det manglende er udfyldt efter den gamle svenske Oversættelse.*

maðr i minu riki sem [sua gamall se at hann ma riða hæst sinn oc bera skiolld sinn. eða þori[1] at beriaz eða bregða sverði. taki hann vapn sin oc hæst. bui sic oc komi til min. Nu skulu ver hæfna var a Villcina monnum.[2] firir þui at dauði Villcinus konungs sleit i sundr grið [Ruzimanna oc Villcinus[3] manna.[4] en halldit hofu ver vara æiða. þa er ver sorum Villcino konungi.

25. [Litilli stundu siðarr[5] byr Hertnit konungr reið sina ut af Holmgarðe oc riðr norðr a leið til Villcinalandz. oc til hans drifr herr uvigr. bæðe riddarar oc fotgœngumenn. Oc er hann kemr i Villcinaland. þa brennir hann oc drepr menn oc rænir. oc ferr oddi oc æggiu allt þat land. þar til er hann finnr Nordian konung með sinn[6] her. þa verðr mikil orrosta oc long oc mikit mannfall [i huarratueggiu lið.[7] oc fellr þo meira af Villcinamonnum. firir þvi at Nordian konungr hævir lið minna. oc margir hofðingiar[8] hava heima sætið oc gerðu æigi veita honum.[9] oc sua lauk þessi orrostu. at Nordian konungr kom a flotta oc allir hans menn fara[10] usigr. en Hertnit konungr fær sigr oc rækr flotta .iii. daga. Oc nu finnr Nordian konungr at hann a .ii. kosti firir hondum. annað hvart at flygia a brot or sinu riki eða falla með usigri. oc firir þa soc gerir hann þat rað at hann gengr a miskunn[11] Hertnit konungs með alla þa menn er æptir erv

[1]) [herfœrr er ok þorir, B [2]) *saal.* A, B; menn, Mmb. [3]) *rett. for* Villcinis, Mmb. [4]) [var i millum, A [5]) [Eptir þetta, A [6]) sinum, A [7]) [af hvarumtveggium, A, B [8]) *tilf.* A, B [9]) lið *tilf.* A [10]) fengu, B [11]) valld, A

---

nu miklum þunga af halsi mer. ok man ek alldri heðan af giallda skatt af minu lande mæðan ek livi. Ok bað hann nu alla sina menn þa er vapnfœrer varo koma skiott til sin. þui at nv skulu ver hæmna varra harma a Villcinamannvm. Siðan samnar hann miklum hær ok riðr i Villcinaland ok hværsdaglæga drifr til hans lið mikit. ok brænner hann nu ok bæler hvar sem hann færr. Nu mœter hanum Nordian konongr ok hafðe hann lið minna. ok faer æinir villdu hanum or hans riki fylgia. þui at hann var bæðe sparr a fe ok agiarn. ok varð hann þui at hava minna lut. ok varo mænn hans sigraðer en sialfr flyði hann.

25. Hærtnið konongr fæk sigr ok rækr flottann .iii. daga. Ok nu finnr Nordian konongr at hann a æigi mikit lið at þvi gulli ok silfri er hann][1] atte heima liggiande ok hann hafðe sparat við sina hofðingia ok riddara. ok ser hann nv at tvæir koster ero firir hende. annatvæggia at flyia rikit æða fa osigr. Ok firir þa sok tækr hann þat rað. at hann gængr a miskvn Hærtniðs konongs ok fællr til fota hanum. ok aller hans mænn. Ok þa kallaðe Hærtnið honongr alla raðamænn sina a tal viðr sik. ok taka aller Villcinamænn ser grið. Ok nu mæler Hærtnið konongr. Hinn riki Villcinus konongr yðar faðer. Nordian konongr. gerðe miskunn

[1]) *her beg. atter* Mmb.

hans hermanna. Oc þa er Hertnið konungr er a stefnu. oc vilia menn taka ser grið af honum. þa kemr þar Nordian konungr oc gengr firir Hertnið konung oc fellr til fota honum oc gefr sic oc sitt riki i hans ualld oc biðr ser miskunnar firir hans konungdom. En Hertnið konungr suarar a þessa lund. Enn riki Villcinus konungr[1] braut undir sec vart riki oc atti orrostur margar við oss. oc komum ver a hans valld oc vart riki. sua sem nu eru þer a varu valldi. Nu firir þvi at ver fengum grið af honum. þa skolum ver nu þat launa yðr. en allt riki yðart skulu ver æignaz at skottum oc at forraðum. en þer skuluð sueria æiða oc hallda sætt oc tryggð[2] sua sem nu sægi þer upp a [tryggð yðra.[3] Oc þessi sætt er nu fest[4] a mæðal þeirra Hertnit konungs oc Nordian konungs. Nu leggr Hertnit konungr vndir sic allt Villcinaland. oc aðr hann ferr heim i sitt riki sætr hann Nordian hofðingia yvir þat land er ver kollum Suiþioð.[5] Oc a þessa lund stendr riki Hertnit konungs langa stund.[6] Hann a .ii. syni við sinni konu. heitir enn ællri Osangtrix. en enn yngri Valldimar. enn þriðia son a hann við frillu sinni. sa heitir Jlias.

26. [7]Nv er Hertnit konungr orðinn gamall oc þungfœr. þa setr hann sinn son Osangtrix hofðingia oc gefr honum allt riki Villcina manna oc konungs nafn. oc firir þessu riki ræðr Osangtrix langa ævi. oc hans undirkonungr er Nordian. Litilli stundu siðarr setr Hertnit konungr sinn son [hœfðingia yvir ut i Greka. en sa heitir Jlias.[8] oc giefr honum[9] iarlldom. hann er hœfðingi mikill oc rikr kappi. [10]Nv fær Hertnit konungr sott oc [i þeirri sott[11] heimtir hann

[1]) þinn faðir *tilf.* A [2]) trygðir, A [3]) [yðra tru, A, B [4]) fost, A [5]) Sialand, A, B [6]) hrið, A, B [7]) fra Hertnit konungi *Ovsk.* Mmb. [8]) [Jlias hofðingia ut i Greka, A, B [9]) þar *tilf.* A, B [10]) andlat Hertnit konungs *Ovsk.* Mmb. [11]) [*mgl.* A, B

---

viðr mik. en þo braut hann vndir sik vart riki ok atte þær margar orostor. ok let ek minn broðor firir hanum. ok komom ver a hans valld ok vart riki. sva sem nu ero þer a varo vallde. En nu firir þui at ver fængom þa grið ok sætter af hanum. þa skalum ver þer þat val launa. ok skallt tu grið hava en allt yðar(t) riki skal vndir oss luta at lyðrni ok skattum. en þer skalvð oss æiða sværia ok hallda siðan mæðr trygð ok drængskap. þæsse sætt er fastlæga bundin milli Hærtnið konongs ok Nordian konongs. Ok aðr en Hærtnið konongr fare hæim or þæssare hærfor. þa læggr hann vndir sik allt Villcinaland. En Nordian sættr hann konong ivir þui lande er ver kallum nu Sioland. Ok ekki hævir hann mæira af sinu riki. ok a þæssa læið stændr rikit langa æve. Hærtnið konongr a .ii. svnu. hæitir en ælldri Osanctrix. en hinn yngri Valldemarr. ænn a konongren æinn son mæð frillu sinni. en sa er næmdr Jlias. ok er sa friðr matðr ok kurtæislægr.

til sin hina stœrstu hœfðingia oc ena vitrustu menn. [Hann skipar allt riki sitt oc sægir alla sina ætlan hue standa[1] skal æptir hans dauða. þa gefr hann konungs nafn Valldimar syni sinum oc sætr hann konung yvir allt Ruzciland oc Pulinaland oc allar austrhalfvr [rikiss sins.[2] Litlu siðarr andaz Hertnit konungr með fullum ueg sinum. oc synir hans styra [rikinu langa stund.[3]

27. Nordian konungr a Seolandi a sonu .iiii. æinn heitir Ædgæir. annarr Auentroð. þriði Viðolfr mittumstangi[4] .iiii. Aspilian. þeir voru risar allir at afli oc æðli. Oc þa er Nordian konungr hævir fængit banasott. setr Osangtrix konungr Aspilian son Nordians konungs hœfðingia oc gefr honum konungs nafn. hann er konungr ivir þvi riki sem aðr hafði faðer hans Nordian. Viðolfr mittumstangi er sua mikill at hans œxl berr æigi lægra en hœfuð annarra risa.[5] hann er oc stercari æinn en .ii. brœðr hans. oc eru þeir þo baðir risar. oc sua er hann illr viðskiptis[6] at ongu uetta þyrmir hann. monnum eða[7] kuikvendum. Aspilian konungr lętr sla iarn[8] um hans hals oc [vm hans

1) [H. sk. sinu riki hversu st., A; ok sagði þeim alla skipan hversu stiorna, B 2) [heimsins, A, B 3) [rikium langa hrið, A; sinum rikium, B 4) mitrimstangan, A; mittiztange, B 5) risanna, A, B 6) viðreignar, B 7) fenaði oc, A 8) iarnrekendum, A; iarnrekendr, B

---

26. 1Nv er Hærtnið konongr gamall at alldre ok þungfœr at stiorna riki. þa sætr hann Osanctrix son sin ivir allt Villcinaland ok gæfr hanum konongs nafn. Jlias syni sinum gæfr hann iarlsdom i Grecia. Jlias iarll er rikr matðr ok mikill kappe. Nv fær Hærtnið konongr sott ok i þæiri sott. þa stæmnir hann þing af enom vittraztu mannum. hann skipar rikinv ok sægir hværsu standa skal eptir hans daga. æf hann ma raða. þa gæfr hann Valldemar syni sinum konongs nafn ok sætr hann konong ivir Rvzcialand ok Pulærnaland. ok nesta ræðr hann austrhalfum hæimsens flæst allum. Litlu siðar andaðez Hærtnið konongr mæð fullum væg sinum. en synir hans stiorna rikinu langa æve.

27. 2Nordian konongr er nu i Siolande ok a fiora sunu. æinn hæitir Avæntroð. en .ii. Etgæir ok enn .iii. Asplian. fiorðe Viðolfr. Aller ero þæir risar at afle ok æðrli. Ok þa er Norðian konongr fær banasott ok Osanctrix konongr spyrr hans anlat til sanz. þa stæmnir hann svnum hans a fund viðr sik ok lætr þa sværia ser æiða. ok siðan gæfr hann Asplian enom ællzta brœðr þæira konongs nafn ivir þui riki er att hafðe Nordian faðer þæira. ok þæsso allu vndu þæir brœðr. Viðolf er sva mikill orðen broðer þæira. at oxl hans bær æigi lægra en annara risanna brœðra hans færr hafuðet. æinn er hann ok stærkare en tvæir aðrer risarner brœðr hans. sua er hann illr viðrskiptis at ænguetta (!) þyrmir hann. Ok er Asplian

1) Hertnið konongr skipar riki sinv sem hann vill at standi eftir sina daga. *Ovsk.* 2) her segir ifra Nordian konong(i) oc hans svnvm allvm. *Ovskr.*

arma[1] oc fotleggi. ok þar af eru digrir iarnhlækcir oc lœng iarnfestr fylgir. En Edgeir oc Auentroð setr hann[2] til at bera þa ena digru iarnfesti. oc leiða Viðolf mittumstanga æptir ser. oc alldrigi skal hann lauss fara[3] næma þa er beriaz skal. Hann a æina iarnstœng haua oc sterca oc digra. oc þar með uegr hann i orrostum. oc firir þat[4] er hann kallaðr Viðolfr mittumstangi. Aðgeirr hævir at vapni .i. atgeir sleginn af iarni sua þungan. at æigi fa .xii. menn meira lypt.[5]

28. [6]Osangtrix konungr a þa konu er heitir Juliana. hennar faðir var Jran[7] konungr af Skorottan[8] eða Mittan. þat er nu kallat Ængland eða Skotland. Juliana drottning fær banasott. oc hennar bana harmaði huert barn.

29. [9]Milias het konungr er reð firir Hunalandi i þann tima er var allra konunga rikastr oc mikillatastr. Hann a æina dottur er heitir Oda. hon er allra kuenna friðazt. Hennar hofðu bæðit [enir stœrstu hœfðingiar oc[10] konungar oc iarlar. Konungr unni henni sua mikit at hann matti alldrigi af henni sea oc œngum manni villdi hann hana [gipta. þeim er bað.[11] En er Osangtrix konungr spyrr þessi tiðændi af þessum konungi oc hans dottur. þa sendi hann riddara sina .vi. alluel buna til Milias konungs. oc lætr gera bref með þeima hætti. Osangtrix konungr Villcinamanna sendir .Q.[12] konungi Huna Milias enum rika. Yður dottir Oda er meoc lofað [i varu landi[13] firir fægrð oc kurteisi. oc sagt er oss af yðru riki.[14] Ver vilium biðia yðarrar

[1]) [arma ok vm hans armleggi, A [2]) Aspilian konungr, A [3]) verða, A; vera, B [4]) þvi, A, B [5]) vpp halldit, A [6]) andlat Juliane. *Ovsk. Mmb.* [7]) Jron, A [8]) Serotan, A; Skottan, B [9]) fra Milias konungi. *Ovsk. Mmb.* [10]) [*mgl.* A, B [11]) [gefa, A; gefa þeim er hennar bað, B [12]) qveðiu, A, B [13]) [*mgl.* A, B [14]) mikit *tilf.* A, B

---

konongr broðer hans sa at hann var illr viðrskiptis. þa þottezt hann vita at æigi minndi lyða at hann fœre sua laus vm allt. ok lætr sla iarnræckændr vm hals hanum ok fœtr. oc alldrigin skilldi hann laus væra næma ofriðr se æða til bardaga skyli fara. Konongren Asplian lætr sla hanum æina digra iarnstong ok mickla. ok þar fylgir æin mikil iarnfæstr. En Ætgæir ok Avæntroð brœðr hans skylldu bæra iarnstong hans. huært er hann færr. ok alldrigi kœmr hann or sinvm bæivm næma i orostom. ok firir þui er hann kallaðr Viðolfr mittvmstangan. Etgæir broðer Viðolfs hævir ækki annat vapna næma atgæir digran slægin af iarne.

28. Nv ero þæir brœðr skattgilldir vndir Osanctrix konong ok hæimilir i allar nauðsyniar. Osanctrix konongr er kvangaðr ok hans drottneng hæitir Juliana. Hænnar faðer er sa konongr er Jran var kallaðr. hann reð firir þæim landum. er annat het Skrottan en annat Brittan. þat er nv kallat England ok Skotland. Dottor atto þau Osanctrix konongr ok Juliana. hon het Bærta en kurtæisa. Jvliana fær banasott ok harmaðe þat huar matðr.

dottur oss til eiginkonu [oc þer[1] sendit oss sua mikit fe sem somir at heiman fylgi yðarri dottur oc varri eiginkonu[2] oc nu senntu oss þetta[3] allt með goðum[4] riddœrum oc allum riddara bunaði oc með storum fegyrðlum[5] oc fullum af gulli oc silfri oc œðrum gersimum. En ver skulum veita vinattu [yðr i gegn við vart vandendi.[6] þetta rað er sua algort[7] af varri hendi. at ef þer vilit afrœkiaz[8] oc uvirða[9] vart œrendi oc orðsendingar. þa man þetta þrœytt verða með liðs feolða var a milli aðr en ver hverfim fra þessu ęrendi.[10]

30. þessir riddarar riða sina leið þar til er þeir koma i Hunaland. oc næst[11] a fund Milias konungs. oc syna honum bref[12] Osangtrix konungs oc þar með[13] kueðiu Osangtrix konungs. Milias konungr teer vel við kueðiu Osangtrix konungs. oc lætr læsa upp brefin oc vill hœyra huat konungr Villzinamanna mun vilia i hans riki. sa er alldrigi fyrr [vissi hann. at fyrr hæfði[14] verit hans vin. sva at hann vissi[15] at þetta væri vinattu orðsendingar. oc æcki var hann hans ovin. sva at konungi þœtti þat liclekt at hann [myndi girnaz riki[16] hans. En er Milias konungr hœyrir læsit brefit oc huat er vndir var orðsending Osangtrix konungs. þa suarar hann a þessa lund. Min[17] dottir Oda hævir upp fæðz i [minni hirð.[18] oc er hon .xv. vetra gomul

[1]) þvi, B [2]) [*tilf.* A, B [3]) fe *tilf.* A [4]) kurteisum, A, B [5]) fehirðslum, A, B [6]) [vara i moti (þar i gegn B), A, B [7]) fullgort, A, B [8]) urœkiaz, A; urœkia, B [9]) vanvirða, B [10]) Verit heilir. *tilf.* A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) ok insigli *tilf.* A [13]) bera þeir *tilf.* A, B [14]) [hafði, A, B [15]) veit, A; vænti, B [16]) [mundi vilia girnaz rikis, A, B [17]) *saal.* A, B; Milias, Mmb. [18]) [minni hall, A; minu riki, B

---

29. [1]Melias het konongr hann reð firir Hunalande. hann var allra manna rikaztr ok milldaztr ok mikilataztr. Hann a æina dottor er hæitir Oda. hon var allra mæyia friðazt ok hœværskazt. ok hænnar hafðu beðet hinir rikazto konongar ok hærtogar. ok konongren faðer hænnar ann mæynni sva mikit. at engum manne vill hann hana gipta. Osanctrix konongr er nv kvanlaus ok vill nu firir læitazt. hann hævir spurn af þæssom rika kononge Melias ok hans dottor. Nv sender Osantrix konongr .xii. riddara sina væl buna ok fæk þæim i hændr bref mæð innsigli. ok þætta stoð a ritinu. Osanctrix konongr Villcinalandz sender orð Melias kononge enom rika ok hinum skæggsiða. Sact er oss af yðru riki ok frett hafum ver af yðare dottor. at hon er allra mæyia friðazt. Nu vilium ver biðia hænnar oss til æiginnar kono. ok sænd mæð hænne sva mikit fe sem hænne sœmer. ok mer sænd þu gull ok dyra gripi til sœmdar. Haveð þok af oss ef sva gere þer. Ok æf þer afrœkezt varar orðsenndingar. þa munu þer fræista huarer ver æða þer æigum mæira afl.

[1]) her segir fra Melias konongi. *Ovsk.*

hennar hafa beðit konungar af enum stœrstum londum. oc hertugar þeir er [eru rikari[1] en konungar. oc mællti til þessa raðs með list oc kvrteisi. oc syniuðum ver þeim [vars mægis.[2] firir þvi at varla mattv ver af henni sea [enni fogru mœy Oda.[3] sua ann ec henni mikit. En þessi konungr Villcinamanna er sva stolz oc sva rikr at hann hyggr mic mvnv gieva mina dottur helldr en ec muna vilia sea hans her. En þat skal hann rœyna. Oc kallar sinn fehirði. at hann skal taka þessa sendimenn oc kasta i dyflizu. oc segir at þar skolu þeir biða Osangtrix konungs.

31. [A þessi tið[4] koma til Osangtrix konungs [i Uillzina landi .ii. menn ungir oc[5] haufðingiar. Hertnit oc Hirðir [hans broðir[6] synir Jlias iarlls af Greca. broðursynir Osangtrix konungs. þa er Hertnit .xi.[7] vetra gamall en Hirðir .x. vetra. Hertnit er allra manna friðastr oc vaskastr [um alla luti.[8] ængi riddari i ollu Villzinalandi[9] er hans noti[10] i turniment[11] oc i ollum riddaraskap. Hann setr Osangtrix konungr hofðingia innan hirðar. oc gaf honum iarlls nafn. sem hafði faðir hans. oc mikit len i Villzinalandi.

1) [rikari eru, A, B 2) [varra magsemda, B 3) [*mgl.* A, B 4) [Um þenna tima, B 5) [tveir ungir, A, B 6) [*saal.* A; hans broður, Mmb.; *mgl.* B 7) .xii., B 8) [firir allra luta sakir, A 9) Vindlandi, A 10) maki, A, B 11) turnreið, A, B

---

30. [1]þæsser riddarar koma i Hunaland ok þui nest i borg þa er Melias konongr var i ok ▪ hans fund. syna hanum bref (ok) innsigli. Ok hann tækr við ok ser ivir. ok þikkir vndarlæct er Osanctrix konongr hævir hanum bref sentt. er mæð ængri vinatto hafðu þæir iarðtæignir gortt sin a milli. (Hann) læs bref ok mællte siðan. Undrumk ek þæsse orð Osanctrix konongs. at ek muna mina dottor sænda hanum. er æigi villda ek gifta enom rikazto konongom æða hærtogom þæim er æigi hafðu minna riki en hann. ok mællto til litilatlæga ok kurtæislæga. ok synnjaðom ver þæim. Nv mæler Osanctrix konongr til þæssa raðs mæðr drambe ok hygs hann munu skælva oss mæð hær sinum. en mæiri von þikkir mer at hanum bere fyrr annat til handa en þat. Ok lætr taka sendemænnena ok kasta i dyflizu. ok sægir at þæðan skolu þæir biða Osanctrix konongs.

31. [2]A þæssare tið koma til Osanctrix konongs tvæir vngir mænn hans broðor synir. synir Jlias iarls af Grecia. Hærtnið ok Osið. Hærtnið var þa .xi. vættra en Osið var .x. vættra. Hærtnið var allra manna kurtæisaztr ok bæzt mæntr vm allan riddaraskap. sva vitt sem Villcinaland er. Osanctrix konongr sætr hann hofðingia innan hirðar ok gaf hanum iarls nafn. sem Jlias faðer hans var. Ok er nu Hærtnið mikill matðr firir ser. ok fæk hanum mikit lén i Villcinalande.

1) Her segir fra sendimannvm Osantrix konongs. *Ovsk.* 2) her coma broðror (!) synir Osantrix konongs til hirðar. *Ovsk.*

32. Nu spyrr Osangtrix konungr [um riddara sina er hann hæuir sentt i Hunaland. at þeim er kastað[1] i dyflizu.[2] Hann heimtir a malstefnu[3] [hofðingia sina[4] oc alla ena vitrostu menn. oc spyrr raðs hue hatta[5] skal: oc sægir at hans riddarar sitia i iarni i Hunalandi. oc hversu vvegliga Milias konungr hæuir tecit hans œrendi. Nu læz hann þess uera fusastr at samna her ut.[6] fara sua i Hunaland oc beriaz við Milias konung. oc lezt þa myndu fa dottur hans Milias konungs. eða dœyia[7] ælla. Mali konungs suarar æinn vitr maðr oc[8] lætr þat vera uitrlegra at freista þessa mals enn framarr með orðsendingum[9] oc fegiofum. oc kallar þess uan at Milias konungi muni þessir þikcia haua farit [æigi með sua mikilli tign sem hann villdi oc[10] vera ætti. Osangtrix konungr tecr þat rað at senda aðra menn mycklu tignari oc fleiri saman oc með þeim mikit fe oc vingiafar.[11] oc sea ef konungr vill nockot æptir þui hyggia. Oc ef þa fæz eigi senda þa onnur bref mikklu frecari en en fyrri voru. oc vita[12] ef hann vili nokcot við þat lata [scipaz þetta mal. Oc lycr a þa lund þessu mali.[13] at sealfr konungr oc allir þeir sem a lyða [samþyckiaz her við. oc sua er nu firir ætlað.[14] Nu kallar konungr til sin sinn frænda Hertnit[15] oc

[1]) [at riddarar þeir er hann hafði sent i H. var kastat (voru kastaðir B), A, B [2]) myrkvastofu, B [3]) stefnu, B; a tal við sik, A [4]) [*saal.* A, B; hofuð, Mmb. [5]) haga, A, B [6]) saman, A [7]) bana, A [8]) hofðingi *tilf.* A [9]) virðingum, B [10]) [við minni tign en, A, B [11]) storar giafir, A [12]) sia, A, B [13]) [skipaz. þetta mal lykz a þa lund, A [14]) [ætla nu sva firir ser sem nu var tiað, A [15]) iarl *tilf.* A, B

---

32. Nu spyrr Osanctrix konongr at hans riddarar varo i iarn sættir. ok nu a hann tal við sina hofðingia ok riddara. ok sægir huærsu s(u)ivirðlæga Melias konongr hævir tækit hans ærænde. ok mænn hans sætta i iarn ok i dyflizu. sægir hann ser þat kærazt at fara a hændr Melias konongе ok hæfna þæirar skæmdar. þa svaraðe æinn vitr matðr konongenom. Hærra sægir hann. takum annat rað. væra kann at Melias konongе þœtte æigi sva tigurlæger sendemænn sem væra ætte. Sendeð til hans yðarn frenda Hærtnið iarl ok mæðr hanum. Osið hans broðor ok marga aðra kurtæisa riddara mæð storom gærsimum ok mikklum fearlutt gulli ok silfri. ok þa mun hann þæim væl fagna. [1]þæsso samþykkizt Osanctrix konongr. ok rœðer hann þætta firir frenda sinum Hærtnið. ok sægir at hann vill sænda hann i Hunaland a fund Melias konongs. ok hann sægir sik buinn væra huart sem hann vill hann sænt hava. Nv lætr Osanctrix konongr bua færðena a huærria læið er kurtæislægazt ma. Þa lætr ok konongren Osanctrix bref rita mæð þæssom orðom. Osanctrix Villcinalandz konongr sender orð Melias Hunalandz kononge. þer haueð illa gortt ok ovirðilæga tækit varom orðsendengom. en þer mætteð sua hava gortt at huaromtvæggia være vægr at. ok tækit varom orðom val ok hofsamlæga. En nu hævir þu gortt

[1]) raðagerð Osantrix konongs. *Ovsk.*

sægir at hann vill hann senda i Hunaland a fund Milias konungs oc biðia hans dottur fyrst með fagrmæli oc fegiofum. [en siðan er þat stoðar ægi sægia honum van hans oc ofriðar. ef hann vill ægi gipta mœyna.[1] En iarll læz vera buinn at fara huert er konungr vill.[2] Nu letr konungr gera bref annat oc stendr þat her a. Osangtrix konungr[3] sendir orð Milias konungi Huna. þer hafit illa [gort oc[4] viðr tekit varu œrendi oc orðsending. þar [mætti þer[5] sua til haga at oss væri at vegr oc sua yðr. þa[6] haui þer gort oss skomm oc varum monnum. en [þverr yðra[7] tign. þa er þer tokut vara menn oc settuð i pislir saklausa menn.[8] Nu sendu ver yðr varn frænda Hertnit iarll oc aðra .xi.[9] riddara tiginborna menn. Nu gerit þat hans erendi. at tak[10] ut or [myrkua dyflizv[11] vara menn. oc fait honum [oc þar með yðra dottur. þa sendi þer oss til æiginkonu með vegsæmð.[12] En ef þer vilit oss varna nockuers lutar þess er ver beiðum yðr. þa kann vera at firir þat sama lati þer yðart riki oc þar með lifit.[13]

33. Osangtrix konungr lætr bua ferð Hertnit [a hveria leið er hann ma veglegast.[14] oc með honum .xi. riddara með gulli oc silfri oc allzkonar gersimum. oc margskonar[15] storgiafir sendir hann Milias konungi. Hertnit iarl riðr nu suðr i Hunaland a fund Milias konungs. oc kemr [þar er konungr var þa er hann sitr um matborð.[16] þeir biðia ser orlofs[17] til inngongu. oc er þeim þat veitt. Hertnit iarll [heilsar konungi[18] oc sægir at Osangtrix konungr Villzina lanz hævir

[1]) [en um siðir með þvi at segia honum von hans ufriðar. ef ella tiar ekki, A; *mgl.* B [2]) hann senda *tilf.* A, B [3]) Villcinalandz *tilf.* A, B [4]) [*mgl.* A [5]) [er þer mættið (mattuð B), A, B [6]) en nu, A, B [7]) [lægt yðra, A; þvert a moti yðarri, B [8]) *mgl.* A, B [9]) .xii., B [10]) þer takit, A, B [11]) [dyflizu, A; fangelsi, B [12]) [i hendr. ok þar með sendit oss yðra dottur Odam til eig. með sœmd ok pryði, A, B [13]) a ofan *tilf.* A, B [14]) [virðuliga, A; sem virðulegast, B [15]) margar, A, B [16]) [at hans holl þa er kon. var yfir matborði, A; sva til Mil. k. at hann sitr yfir matborðum, B [17]) *saal.* A; lofs, B; leoðs, Mmb. [18]) [kveðr konung, A

---

oss skomm ok varom mannvm. er þer sættuð þa i prisund. Nv sændom ver til yðar Hærtnið iarll varn frenda ok mæðr hanum hans broðor Osið mæðr samvm ærændom ok hinir foro. Takeð nu val við þema ok sendeð oss þat sem ver bæiðumk. Ok æf nockorn lut skorter a. þa æigu ver at hæfnazt a yðr. ok vareð yðr ok buið sem bæzt borger yðrar ok kastala.

33. [1]Fara þæir nu ok koma a fund Melias konongs. ganga firir konong. bær Hærtnið iarll fram ærændit ok talar langa talu ok morg fogr orð ok snioll. Kongren tækr þunglæga male hans. þa tekr Hærtnið iarll æitt purpuraklæðe ok tvau

[1]) Hertnið kœmr i Hvnaland. *Ovsk.*

sentt honum .Q. oc hann hæfr upp langa tolu oc sægir allt fra sinni ferð oc hvert orendi hans var. oc rœðir[1] morgum fœgrum orðum vm þetta mal. En Milias konungr tecr þunglega hans mali.[2] þa tekr Hertnit [.i. purpura pell[3] oc .ii. borðker af gulli oc .i. landtialld skorit af silki oc gullsaumat. oc sægir at Osangtrix konungr Villzcina manna hævir þetta sennt honum at vingiof oc til þess at konungr lati þat vera ærendi iarls. er Osangtrix konungr vill beiðaz. þa svarar Milias konungr at æigi fa[4] Villcinamenn kœyppta [hans dottur[5] með fegiofum. oc ambatir sinar vill hann sua selia at taka fe firir. Nv tekr Hertnit iarll bref oc inzsigli Osangtrix konungs oc synir Milias konungi. En er konungr hævir [læsit brefit. oc þat les hann sealfr. oc mællti siðan[6] reiðulega. Osangtrix konungr Villzcinamanna hyggr firir ser micla dul. at hann skal fa mina dottur eða mina vinattu [með heitum[7] eða ofrmæli. firir þvi at ec toc hans .vi. ena bæztu riddara oc kastaða ec i dyflizv.[8] En nu skal þar[9] kasta Hertnit hans broðursyni oc [ollu hans forunœyti.[10] oc sua kann vera at Osangtrix konungr[11] komi i þessa dyflizu. þa er tekinn Hertnit iarl oc allir hans menn[12] oc settir i iarn oc kastað i dyflizu.

34. þessi tiðændi [spyriaz viða um land. oc þat spyrr Osangtrix konungr at hans broðursonr liggr nu i iarnum oc i dyflizu. þa sendir hann[13] boð vm allt sitt riki oc biðr með ser fara hvern mann er sverði kann bregða eða skiolld bera eða boga spenna. oc allz hævir hann .x. þvsundir riddara oc .iii. þusundir fotgongumanna.[14]

[1]) talar, A, B [2]) erendi, A, B [3]) [purpura, A [4]) þeir *tilf.* A [5]) [konuna, A [6]) [set brefit (ok lesit sialfr *tilf.* B) þa mællti hann, A, B [7]) [við heitan, A [8]) myrkvastofu, B [9]) þangat, A, B [10]) [ollum hans forunautum, A, B [11]) sialfr *tilf.* A [12]) forunautar, A; riddarar, B [13]) [spyrr Os. k. ok sendir nu, A, B [14]) fotgangandi manna, A; fotfaranda liðs, B

---

mikil borðkærr af rauðu gulli ok æitt mikit landtiælld gullsaumat. ok sægir at Osanctrix konongr vill þæssa luti gæva hanum at þat verðe hans ærænde sem hann vill. þa svarar Mælias konongr. Ambater minar sende ek hanum a mote þæssom sendengom. en æigi venter mik at Osanctrix konongr fae mina dottor at fekaupum. Have hann mickla oþok firir sitt ærænde ok sva þu er fram bart. Lætr taka iarllenn ok Osið hans broðor ok sætia i iarn sem hina fyrri. ok sægir at þaðan skolu þeir biða Osanctrix konongs.

34. [1]Nv spyrr Osanctrix konongr þæssi tiðænde. Hann lætr bva mikinn hær. ok aðr en hann flyti þænna hær vtt af sinv riki. þa talar hann firir mannvm sinvm ok sægir at enn riki Melias konongr hævir tækit mina riddara ok sætta i dyflizu. ok nv sænda ek tva minna(!) broðor syni til hans. ok gerðe hann slict hitt sama

[1]) Osantrix konongr lætr bva her i Hvnaland. *Ovsk.*

þar er með honum Aspilian konungr oc hans broðir Auentroð oc Aðgeirr[1] oc enn sterci Viddolfr mittumstangi [er ællztr var þeirra brœðra oc mestr firir ser.[2]

35. [3]Nv er Osangtrix konungr er kominn með þenna [enn mickla[4] her i Hunaland. þa skiptir Osangtrix konungr nafni sinu. oc kallar [at hofðingi hersins heiti þiðrecr.[5] Hann ferr friðsamlega með þenna her. oc gera[6] œngum manni mein. oc æcci ræna þeir. oc [eru þeim allt torg sett at kaupa allt þat er þeir þyrva.[7] þeir hitta Milias konung. [þa riðr þiðrekr konungr i borgina með her sinn. Milias konungr hævir[8] firir allmikit feolmenni. [þa kueðr þiðrecr konungr ser[9] inngongu i hollena oc lez æiga skyllt ærendi við konung. oc er honum þat lœyft. þa er þiðrecr konungr[10] er kominn firir hasæti Milias konungs. sægir hann sua. Sitið heilir.[11] oc allir yðrir menn. Konungr svarar. Guð fagni[12] yðr. hverr[13] erttu at nafni. eða at ætt eða æðli. eða huar vartu fœddr. [eða hvert skalltu fara.[14] Hann suarar. Mit nafn er þiðrekr. ec em fœddr i Villcinalandi. ec var þar hertugi aðr [en ec yrða[15] osattr við Osangtrix konung. Nu hævir hann mik ræcit[16] or sinu riki. oc æigi ma ec þar vera firir honum. Nu vil ec

[1]) Eddgeirr, A; Elldgeir, B [2]) [*mgl.* A, B [3]) herferð Osangtrix konungs oc hann fær Odda. *Ovsk.* Mmb. [4]) [*mgl.* A, B [5]) [hofðingia hersins þiðrek at nafni, A [6]) gerir, A, B [7]) [er þeim allt sellt at kaupa þat er þeir þurfu, A; allt þat er þeir þurfa kaupa þeir, B [8]) [ok hefir hann, A, B [9]) [þa beiðiz þiðrek, A; ok kueðr ser, B [10]) *mgl.* A, B [11]) herra *tilf.* A, B [12]) signi, A, B [13]) *saal.* A, B; huert, Mmb. [14]) [þu ert mikill maðr ok tiguligr, A [15]) [ek varð, A; ok varð, B [16]) a brott *tilf.* A, B

---

viðr þa. En huassu fæ æk þæssarar s(u)ivirðingar hæmt æða huassu vili þer nu mæð fara. Minir vinir raðæð mer nu hæillt. Nu er Melias sua rikr ok mikill firir ser. at likare þikkir mer. at ver faem engan sigr. næma ver sætim nockot rað firir. Nu svaraðu hans hofðingiar ok baðo hann sva firir sia sem bæzt byriaðe. en þæir sagðuzt hanum hæimilir ok fægnir vilia hanum fylgia i allar nauðsynnia(r) huart er hann vill fara. [1]þa gerer Osanctrix konongr boð i Sioland til Asplians konongs ok mællte at hann skilldi sænda hanum sina brœðr þria Etgæir ok Avæntroð ok Viðolf mittvmstangan ok alla þa mænn er hann mætte. Osanctrix konongr færr við hærrenn ok þæir komo til hans þa risarner brœðr Asplians konongs ok mikit lið annat. Etgæir ok Avæntroð læiddu Viðolf mittumstangan. ok baro þa ena digru iarnstong ok iarnfæsti huart sem þæsse hærr flutiz.

35. [2]Osanctrix konongr bað alla sina mænn kalla sik Friðrik konong. ok alla biðr hann læyna sinv retto namne. ok sva gæra þæir. ok nu biðr hann þa væra friðrsama ok ængu granda þo at þæir kome i ovina sinna land. ok þæsso værðr

[1]) Osantrix konongr gerir boð eptir risvm. *Ovsk.* [2]) Osantrix konongr kœmr i Hvnaland. *Ovsk.*

yðr biðia[1] herra at þer takit við mer [til mannz[2] oc ollum varum[3] monnum. oc vilium ver yðr þiona sua sem aðr hœfum ver þionat Osangtrix konungi. Oc þa fell þiðrecr a kne [baðum fotom firir kniam Milias konungs.[4] þa suarar Milias konungr. þu goðr drengr. mer liz sem þu mannt vera rikr maðr i þinu landi. Hui vartu æigi sattr við konung þinn. honum attu at þiona. far aptr þu i [riki þitt[5] oc sæzt við konung[6] þinn. En firir þvi mællti konungr sva. at hann þickiz æigi vita huerr sea[7] er. þa fell þiðrecr til [iarðar firir fotum[8] Milias konungi. oc gaf sic i[9] hans valld. oc bað hann taka við ser. þa suarar konungr. þer hafit flutt mikinn her i land vart. Nu geriz þer varir menn.[10] kann vera at æigi þioni þer sua vel[11] oc verðum ver missattir. oc tynum ver þa varum[12] her aðr en ver faim [rekið yðr fra mer.[13] Nu mællti Oda konungs dottir. [Hui villtu[14] æigi gipta mic[15] þeim konungi. er sua rikr maðr er. at þenna[16] hœfðingia rak or sinu

[1]) bioða, A; bioðaz, B [2]) [*mgl.* A, B [3]) minum, A [4]) [firir Milias konungi, A; *fra* Oc þa fell *o. s. v. mgl.* B [5]) [þitt land, A [6]) hofðingia, A, B [7]) þessi, A; maðr hann, B [8]) [fota, B [9]) a, A, B [10]) þa *tilf.* A, B [11]) sem oss likar *tilf.* A, B [12]) miklum, A, B [13]) [yðr brott rekit, A, B [14]) [þer vilit, A, B [15]) Osangtrix *tilf.* A, B [16]) slikan, A

---

fylgt. þæir koma nu i Hunaland ok flytiazt þæir ivir landet mæðr þæim friði. at engi er sua litill firir ser ok fakunnigr ok sœker hann a fund þæssa ens uttlænzka hofðingia. at hann man æi til goðra lycta læiða hans mal. Ok viðr þætta værðr hann vinsæll ok ris af hanum gott orð. ok huær er frægn til hans. þa fær a hans fund at fœra hanum vistir ok vin. en hann gæfr huærivm halfu mæira firir en vært se. Hann sœker til borgar þæirar er hæitir Villcinaborg. þat var hafuðstaðr Melias konongs. þa sende Friðrik konongr fram orð firir ser til Melias konongs ok vill uita. æf hann vili læyfa þæim at riða inn i staðen. ok sægir at þæsse hærr er komen af Spanialande ok þæir vilia niga ok þiona Melias kononge. [1]Melias konongr svarar ok sægir. at han kvaz ræðazt sva mikit lið. at þæir muni suikia hann. Friðrik konongr svaraðe at þæir munv þat þui siðr gæra at suikia hann at hann lezk buinn at læggia sit lif ok sinna manna við kono(n)gsens lif. Nv mæla þætta marger mænn firir Melias kononge. huassu væl hann hævir flutt hær iammikinn i okvnnu lande. ok huassu marger mænn hafðu sott a hans fund. ok huassu val hann hafðe við alla gortt. ok leto þæss mæstar vaner. at Melias kononge minndi mikill styrkr at hanum væra. En hann tok miok tomlæga ok let miok tortryglæga. [2]Borgarmænn sialver æigu tal sin a milli ok sægia at staðr þæira mun ækki væslaz við at iamgoðr hofðingi kœme i hælldr margum lut at rikare. Ok at raðfysi sialfra borgarmanna riðr Friðræk inn i staðen. Ok þa er Melias konongr ser þætta lið. þa ottazt hann miok ok villdi mykklu hælldr at æigi hæfði sia hærr komet innan borgar. Friðrik konongr riðr til konongs hallar ok aller hans mænn. þa mæler

[1]) Vm viðrœðo O. konongs oc M. konongs. *Ovsk.* [2]) Borgarmenn sialvir lova Osantrix inn at riða i staðinn. *Ovsk.*

landi. ec[1] hygg at þessi mælti allt þitt land vinna með sinu suerði. ef hann vill lyppta orrostu i gegn yðr. Oc ænn vill konungr æigi up taka þiðrec þar sem hann [er firir fotum hans oc liggr þar. oc æigi taka hann til mannz ser.[2]

36. þa[3] hœyra þetta sagt[4] risarnir. oc verðr Viðolfr mittumstangi sua reiðr. at nu vill hann drepa Milias[5] konung. en aðrir .ii. risar[6] hallda honum. Oc nu stigr hann baðum fotum allt til œcla i iorðena niðr. oc kallar hatt.[7] Herra[8] hvi liggr þv firir fotum Milias konungs. þu ertt mikclu gofgari maðr en hann. Œyðum ver borg hans oc briotum oc forum ælldi yvir[9] allt hans riki. Tak þu dottur hans[10] oc æig sem ambatt. Nu hœyrir þiðrecr kall risans. oc finnr at hann er reiðr. þa sendir hann riddara ut oc mellti.[11] at risarnir[12] skylldi binda hann við borgarvegginn. Oc sua gera þeir [at þar var hann bundinn[13]

[1]) *saal.* A, B; oc, Mmb. [2]) [liggr, B; liggr firir fotum hans, A [3]) Nu, A, B [4]) *mgl.* A, B [5]) *mgl.* A, B [6]) hofðingiarnir risarnir, A [7]) ok ogurliga *tilf.* A [8]) þiðrek *tilf.* A, B [9]) ok eggiu, B [10]) at herfangi *tilf.* A [11]) biðr, A, B [12]) Aspilian konongr, B [13]) [bundu hann, A

Friðrik konongr til Etgæirs ok Avæntroð. at þæir skylldu gæta Viðolfs mittumstangan ok bað þa vti standa firir hollenne. Friðrik konongr gængr inn i hollena. ok margum riddarom atðrum mæðr hanum ingangande kœmr hann firir hasæte Melias konongs ok fællr til fota hanum ok mællte. þu enn riki Melias konongr. gær sva væl firir þinn konongdom. tak við mer. ok vil ek gærazt þin matðr. ok þui sotta ek a yðarn fund langa læið væstan af Spania. at ek vill bioða yðr mina þionosto. [1]Melias konongr svaraðe. Otryglæg lizt mer þin þionosta ok hana vil ek æigi þiggia. ok oþok have þer firir þat at þer þæystuð sva mikklum hærr i varn stað. þa mællte Friðrik konongr. At læyfi borgarmanna ræið ek i borgena. ok þat hugða ek at yðr firir þœtte æigi var hingatkvama. ok æigi hæfða ek hingat komet æf ek vissa at yðr þœtte værr. ok ængum villda ek at mæin stœðe af varc kvamo hær. æf ver mættem sialver raða. Gær nu sva væl goðe hærra. at tak mik upp hæðan sem ek ligg. ok aller minir mænn skalu yðr þiona. þa mællte Melias konongr. Vist man ek æigi taka við þer. Ef þer ok mer værðom osoatter (!) ok skil oss a. þa er sva mikit yðart fiolmænne komet i varn stað. ok ække late þer yðart mal firir oss. ok ma ek firir þui æigi trua þer ok æigi vil ek þin orð længr hæyra.

36. [2]Viðolf mittumstangan frægn uti firir durum. at hærra hans liggr inni firir hasæte Melias konongs. ok kvæðr hanum þat mikkla næisu. ok værðr hann miok ræiðr ok bryzt vm ok kœmr[3] [at þvi at hann brytr af ser iarnin ok fær sina iarnstong ok lystr a baðar hændr ser. sva at fell við mikit lið. Ok nu læypr Viðolf mittumstangan til dyflizunnar ok brytr upp ok tækr ut Hærtnið iarl ok Osið ok aðra riddara er i varo sættir. Siðan gængr hann ofan i borgena ok læggr vm sik mæð sinni iarnstong. sva at aller flyia firir hanum.

[1]) Vm viðrœðor þeirra Melias konongs oc Osantrix konongs. *Ovsk.* [2]) Vm tiltœki Viðolfs mittvmstanga. *Ovsk.* [3]) *her mgl. 1 Blad i Mmb.*; *udfyldt som S. 30.*

með storum iarnrækendum. bæði hændr oc fœtr.[1] Nu fell þiðrecr .iii.[2] sinni til fota Milias konungi oc mællti. Firir guðs sakir oc drengskapar þins[3] er somir at haua hverium hofðingia. oc firir konungdom þinn oc mandom veit mer frið oc minum monnum her i þinu landi. þui at ek ma æigi vera i minu velldi[4] firir Osangtrix konungi enum rika. oc ef hann fær mic tekinn.[5] þa man ec skiott uppi hanga. Nu suarar Milias konungr. Statt upp maðr oc gack i brot. oc far i friði vtt af minu riki. þessi staðr er allr[6] fullr af yðrum hermonnum. ecki vilium ver utlænzkan her haua i uaru riki.[7] En ef þer gerit æigi sua. þa skulu við kueða varir luðrar. oc munu þa varir riddarar herklæðaz oc reca yðr nauðga utt af staðinum. þetta orð hœyrir Aspilian konungr. oc varð[8] sua reiðr at hans herra la firir fotum Milias konungi. oc gekc inn i hœllina oc reiðir upp sinn neva oc laust [við œyra[9] Milio[10] konungi. sua at hann fell þægar i svima. Oc nu sprat upp Osangtrix konungr oc bregðr sinu suerði. oc allir þeir er inni uoru Villzcinamenn. Oc nu veit Viðolfr mittumstangi at Aspilian broðir hans er reiðr orðinn. þa brytr hann i sundr [alla iarnrecendr þa er hann var bundinn með.[11] oc þrifr sina iarnstong oc lœypr um[12] borgina innan oc drepr bæði karlla oc konur oc born oc fenað[13] oc allt þat er firir honum varð kvikt. oc kallar hatt. Huar erttu nu herra

1) [*mgl.* B 2) þriðia, A, B 3) drengskap þinn, A, B 4) landi, A, B 5) tekit, A, B 6) aðr, A; *mgl.* B 7) landi, A, B 8) var, A, B 9) [i hofuð, B 10) Milias, A, B 11) [allar iarnrekendr, A; iarnbondin oll, B 12) alla *tilf.* A 13) *saal.* A, B; fenuð, Mmb

---

37. Osanctrix konongr liggr ænn firir fotom Melias konongs ok byðr hanum sina þionosto. Melias svaraðe. Statt vpp ok rið or staðnom mæð lið þitt allt. En æf þu villt þat æigi. þa man ek með storom hoggom þik or ræka. Nu sprættr vpp Osanctrix konongr ok lystr við æyra Melias kononge næva sinum. siðan brigðr hann sværðe ok aller hans mænn ok bæriazt drængelæga i hollenne. þætta hæyra þæir er uti varo ok briotazt nu inn i hollena til þæira. ok fell nu þar mart af liði Melias konongs. Melias konongr komzt vt um laundyrr nokkorar. en þar var uti firir lið Osanctrix. ok varð nu orosta mikil. sva at konongr flyði ok hans mænn. ok gærðo mænn Osanctrix konongs mikinn skaða i staðnom. Nu ser Osanctrix konongr hvar konongs dotter stoð. ok tækr i faðm ser ok kyssir. þa mællte iunkfru. Gæve guð at Osanctrix konongr hefðe mik sva i sinum faðme sem nu hævir þu. illa gærðe faðer minn er hann villdi æigi gifta mik þuilikum hofðingia sem Osanctrix er. Konongr svaraðe. þu ert nu i faðme Osanctrix konongs. Ok lyftir hænne þægar a sinn hæst. Siðan ræið hann ut or staðnom ok kom hæim til rikis sins Villcinalandz. Nu lætr hann bua til brullaups ok byðr þar til konongom ok hærtogom. En er nokkor stund er liðin fængo þau dottor er Ærka var næmnd. ok varð hon bæðe frið ok kurtæis. ok aller unnu hænne væl.

Hertnit iarll. ver katr oc glaðr. ec man koma bratt at lœysa þic. Hertnit iarll hœyrði kall risans oc varð feginn. oc [toku þeir at berjaz[1] um i dyflizunni. Oc þar var .i. riddari. sa heitir Hermann. hann er sua sterer. at hann fær[2] uppbrotit dyflizuna. oc laupa þeir ut oc þangat[3] sem þeir hœyra kallit risans. Oc allir saman Villcinamenn drepa þar[4] otal manna. En Milias[5] konungr kemz a flotta undan.

37. Þa[6] taka Villcinamenn Oda dottur Milias konungs oc allt hans lausafe. þat er i borginni var. oc fœra hœfðingia Villcinamanna. Þa mællti hann til hænnar. Nu þott faðir þinn villdi æigi geva þic Osangtrix konungi. þa skal ec nu fœra þec minum herra. oc kaupa mic sva i frið við hann oc fa sua vingan hans. Hon suarar. Herra. sua er nu komit varu raði at þer verðit nu at raða. huart er þer vilið gera[7] vel eða illa. Þa tecr hofðinginn sko sleginn af brendu[8] silfri. oc nu setr hann konungs dottur i kne ser. [þa dregr hann[9] skoinn a hennar fot. oc var æigi of mikill oc æigi of litill. helldr var hann sua sem hann væri þar til gorr. Þa dregr hann [af skoinn[10] oc dregr a annan. sa var sleginn af rauðu gulli. oc dregr þann a sama fot henni. oc vill sea hversu sea sami henni. en [þessi ferr enn halfv betr en enn fyrri.[11] Oc nu strauc konungs dottir sinn legg[12] oc mællti oc ser i loptit upp. Guð i himnum. nær skalltu vera mer sua [i hugum.[13] at ek liva þann dag. at ec mæga sua stryku(a)[14] minn fot i hasæti Osangtrix konongs. Þa suarar konungr oc lo nv.[15] Er þat i dag at guð er þer sua hollr [oc i hugum.[16] at þu matt strykua[17] þinn fot i hasæti Osangtrix kon-

1) [toku þeir nu at leysa sik ok briotaz, A; voru þeir nu at briotaz, B
2) gat, A 3) þann veg, A, B 4) *saal.* A; þeir, Mmb.; *mgl.* B 5) *saal.* A, B; Milus, Mmb. 6) þar, A 7) við oss *tilf.* A; til var, B 8) hvitu, A, B
9) [ok dregr, A, B 10) [þenna af, A 11) [þenna berr halfu betr en hinn fyrra, A, B 12) fotlegg, A 13) [drottinn hollr, A; hollr, B
14) styrkia, A; striuka, B 15) at, A 16) [*mgl.* A, B 17) styrkia, A; striuka, B

---

38. Konongr i Frislande het Osið. hann hafðe sunu tva. het annarr Ortnið en annar Atila. Þat var siðr Atila. at hann villdi iamnan bardaga hæyia ok hafðe hann iamnan sigr ok vann morg lond. Nu hæriar hann a riki Melias konongs. ok er hann kom i land Melias konongs. strænger hann þess hæit. at alldrigi skal hann þaðan fara aðr en hann have unnit þetta land mæðr sinu sværði. Ok atte hann margar orostor við Melias konong ok fæk sigr. en Melias konongr flyði til borgar þæirar er Villcinaborg het. En æigi letter Atila fyrr en hann hævir undir sik lagt allt Hunaland. ok hævir hann nu unnit þætta hit mikkla frem][1] dar værk mæðr sinv sværði. Melias konongr atte ser hafuðstað i Villcinaborg. en þa er Atila konongr

1) *her beg. atter* Mmb.

ungs Villcinalándz manna. Oc sua verðr hon vor at þar er kominn Osangtrix konungr sealfr. oc fagnar honum vel oc bliðlega.

38. Osangtrix konungr ferr nu heim við sva buit oc hævir með ser konungs dottur. Litlu siðarr sendir Osangtrix konungr menn a fund Milias konungs. oc vill nu sættaz við hann. Milias konungr hævir gefit sinni dottur halft riki sitt oc þeim manni er hennar fær. Nu vill Osangtrix konungr hava Odam ser til æiginkonu. en æcki vill hann minnka riki mags sins Milias konungs. oc vill [honum upp geua til forraða.[1] meðan hann livir. en æptir Milias konung vill hann[2] taka allt rici með konu sinni Oda. Oc [a þessa lund verða þeir sattir konungarnir. Osangtrix konungr lætr gera bruðlaup virðulegt. Æptir þat ræðr Osangtrix konungr sinu riki. en Milias konungr Hunalandi. Osangtrix konungr a við sinni konu .i. dottur. su heitir Erka. hon var allra mœyia friðazt oc kurteisazt vm alla luti. þa er konu ma bœta.[3]

39. [4]Konungr heitir Osið. hann ræðr riki um Frisland. hann er rikr hofðingi oc mikill bæði at londum oc lausafe. Hann a .ii. sonu. heitir enn ællri Ortnit[5] en enn yngri Attila. Hann er snemændis mikill oc stercr at afle. goðr riddari a hesti. milldr af fe. [vitr oc agiarn.[6] of

[1]) [at hann hafi, A [2]) Osangtrix konungr, A, B [3]) [eptir þat ræðr Os. konungr sinu riki. ok verða þeir Mil. konungr vel sattir. Ok her eptir drekkr Os. konungr brullaup til Ode ok verða þeirra samfarir goðar. þau eiga dottur eina. su het Erka. su er allra meyia friðust, A, B [4]) vpphaf Attila konungs. *Ovsk.* Mmb. [5]) Ortun, A; Ortunint, B [6]) [*mgl.* A, B

---

vann vndir sik allt rikit. þa sætti hann sinn hafuðstað i Susat. ok þæss hævir hon lenge notet siðan. þui at hann hafðe ok bygði þænn stað fyrsta sinn. ok er hann en i dag miok agætr ok rikr.

39. [1]Atila let sik til konongs taka ivir allt Hunaland. En þa er Osanctrix kononngr spyrr þætta. at Melias konongr hævir latet rikit ok Atila konongr hævir ifir hann stigit. þa þikkir hanum illa. ok þikkizt æiga akallu til þæss rikis. firir þui at þat er ærfðar land Oda dottur Melias konongs. Ok gerezt nu mikill ofriðr milli Osanctrix konongs ok Atila konongs. ok værða storar orostor ok mikit manfall milli þæira. ok hælldr Atila konongr allu rikinu þui er hann vann mæð sinv sværði af Melias kononge. Seger ok sva Atila kononger (!) at faðer hans Osið a ekki sva mikit riki i Frislande at hann mun æigi þæss allz þurfa mæðan hann lifði. mvn ok sægir hann Otnið brœðr minum þikkia smaskipt. æf ek kalla til halfs rikis við hann. þægar er faðer okkar fællr ifra. þykkir mer ok miok illt af at lata þæsso riki. mæðr þui at ek hævi mikil vandræðe til þolat. Ok þat sægir hann at allt mvn hann lata i sænn lifit ok rikit. ok sva er.

[1]) Atila er nv tekinn til konongs. *Ovsk.*

alla luti er hann enn mesti kapsmaðr.[1] þa er hann er .xii. vetra gamall. þa setr Osið hann hofðingia yvir [alla hofðingia.[2] Attila konungr[3] riðr optlega vt með her sinn a [riki Milias konungs.[4] oc við þat er Milias konungr er œruasi at alldri. [en hann a œngan son æptir[5] at veria hans riki.[6] þa gerir Attila mikinn skaða a hans riki. oc tecr margar borgir i [hans landi.[7] A þessi tið fær Milias konungr sott hættliga. þa heimtir hann til sin hofðingia sina oc rœðir firir þeim marga [luti lœynilega.[8] oc harmar nu þetta meoc er hann a œngan son[9] at lata styra riki æptir sic. en hans dottir er nu gipt norðr i Villcinaland. oc hans magr Osangtrix konungr er nu fearri at geta rikis sins. En herra Attila son Osið konungs gengr nu meoc yvir Hunaland. oc firir þvi þikkizt hann sea[10] at riki Hunalandz [mun ganga[11] or hans ætt. oc þo villdi hann giarna at æignaðiz riki Osangtrix konungr oc fengi varit firir Attila. En af þessum harmi oc með þui at hann hævir mikla sott. þa andaz Milias konungr. Hann er nu meoc harmaðr[12] viða of Hunaland. firir þvi at hann var friðsamr oc milldr af fe. oc hellt vel log mæðan hann reð Hunalandi.

40. En er þetta spyrr Attila son Osið konungs. at nu er dauðr Milias konungr Huna. þa stefnir hann feolment þing oc lætr koma til sina vini. Hann talar nu langa tolu. huersu uel honum hæuir gengit hernaðr i Hunalandi. oc huersu margar borgir hann hævir vnnit i Hunalandi af riki Milias konungs. Oc um þat suerr hann at alldregi kemr hann fyrr[13] heim i riki foður sins aðr[14] en hann hævir[15] vvnnit

[1]) ofrkappsmaðr, A [2]) [alla sina riddara, A; innan hirðar, B [3]) *mgl.* A, B [4]) [hendr M. konungi, A [5]) *mgl.* A [6]) [*mgl.* B [7]) [Hunalandi, A, B [8]) [(sina) leynda luti, A, B [9]) mann, A [10]) vita, A, B [11]) [kann vera at hverfi, A, B [12]) harmdauði, B [13]) *mgl.* B [14]) *mgl.* A [15]) hafi, A

---

40. [1]Nv andazt Osið konongr faðer Atila konongs. ok tækr rikit hans son sa enn ællzti Otnið broðer Atila konongs i Hunalande. ok er nu Otnið konongr ifir Frislande. Hann a æinn son. sa hæitir Osið ok er hann allra manna kurtæisaztr ok viðfrægaztr vm alla luti. Ok þa er Osið var vaxenn matðr þa fysizt hann at fara til sins faðurbroðor Atila konongs i Hunaland. ok þar kom hann. Konongr tok val við sinum frenda. ok sætr hann hofðingia innan hirðar ivir marga riddara sina. Ok a þæssa læið stændr langa æve rikit. þat er æitt sinn at Atila konongr kallar til sin frenda sinn Osið ok sægir at hann vill sænda hann i Villcinaland til Osanctrix konongs at bitðia dottor hans konongenom til handa. ok hans færð varð væglæga buin. ok riða mæð hanum .xx. riddarar þæir er kurtæisazter varo i hirðenne.

[1]) andlat Osið konongs. *Ovsk.*

allt Hunaland. Oc at hans rœðu var [gorr mikill romr.[1] oc langa stund dags var þat at [allir lofoðu[2] hann firir sina milldi oc rœysti. oc [þat er hann er[3] orðinn mikklv rikari en enir fyrri hans frændr hofðu verið.

41. Nu er Attila tecinn til konungs yvir herenn oc gefa liðsmenn[4] honum konungs nafn. en hann suerr þeim i moti rett oc log. [Eptir þetta ferr Attila konungr herskilldi yvir allt Hunaland. oc a margar orrostur aðr hann fai unnit[5] með sinu suerði allt riki þat er att hæuir Milias konungr. [Milias konungr hafði sinn hofuðstað þar er heitir Uallterborg.[6] En Attila konungr setr sinn stað[7] þar er heitir Susam. [su er nu kolluð Susack.[8] Hann geriz enn rikasti konungr. þar var langa rið [usætti mikit[9] i milli (oc) Villcinamanna. firir þui at Osangtrix [konungi þyckir Attila konungr[10] hafa fengit þat riki at hernaðe [er atti[11] hans drottning Oda. oc firir þat hennar faðir Milias konungr. En Attila konungr helldr þvi riki ollu[12] er liggr til Hunalandz. sua at

[1]) [goðr romr ok mikill, A, B [2]) [allr lyðr lofar, A [3]) [var nu, A [4]) landzmenn, A, B [5]) [*saal.* A, B; Oc þvi heitr hann ænn annat sinni. at alldregi skal hann koma fyrr i riki fœður sins aðr en hann hævir vnnit allt Hunaland, Mmb. [6]) Villeraborg, B; [*mgl.* A [7]) hofuðstað, A, B [8]) [*mgl.* B [9]) [usætt, A, B [10]) [*saal.* A, B; konungr þyckiz att'afa, Mmb. [11]) hævir *tilf.* Mmb. [12]) [*mgl.* A, B

---

41. [1]Nv riða þæir i Villcinaland við mikklu drambe ok hitta Osanctrix konong. Konongr tækr val við sændemannum Atila konongs. þo at hann være ekki hans vin. minnizt ▪ at þat er ekki konongslæct værk at spilla hofðingians sendemannum þæim er bæra vaket ærænnde sins hærra. ok vill vita huat Atila konongr vill hanum. er hann sender sva tigurlæga mænn til hans. Ok nv sægir Osið sin ærænde. at Atila konongr vill fa hans dottor Erka. Osanctrix konongr svaraðe þæssom orðom. Atila konongr er ekki var vinr ok ovingazt hævir hann við oss. ok mikin skaða hævir han gort Villcinalandz mannvm. ok nu er þæss engi von at ek gifta hanum dottor mina. en væl skulu þer komner mæð oss. mæðan þer vilið dvalst hava. Osið for nu hæim ok sægir konongenom sitt ærænde. ok engi von er at Atila konongr fae dottor Osanctrix konongs. Ok þæss gætr Osið at alldrigin sa hann sinum augum iamfriða mæy sem Erka konongs dotter. ok þær nest Bærta en kurtæisa hænnar systir.

42. [2]Borg æin hæitir Bakalar. þar ræðr firir æinn margræivi. sa hæitir Roðolfr. mikill hofðingi ok vin Atila konongs. Nu sender Atila konongr margræivanom orð. at hann skal koma a fund hans. ok sva kœmr hann. Atila konongr sægir at hann vill sænda hann i Villcinaland at finna Osanctrix konong. mæð þæim hætte sem fyrr sende hann Osið frenda sinn. at hann biði dottor hans hanum til handa. Ok æf hann vill enn æigi var orð hæyra æða hælldr sviuirða þau sem fyrr. þa

[1]) Osið ferr i Vilcinaland. *Ovsk.* [2]) Vm margreiva Rodolf. *Ovsk.*

Osangtrix konungr fær huergi skatt af. Nu andaz Osið konungr faðir Attila konungs. oc hans riki tecr þa enn ællri son hans Ortnið. oc er hann nu konungr i Frislandi. Hann a æinn son. sa heitir Osit. hann sendir hann til Attila konungs. oc er hann þar upp fœddr. Osit er allra manna drengilegastr oc vasklegastr. hann sætr Attila konungr hofðingia innan hirðar yuir marga riddara sina. A þessa lund standa rici [langar stundir.[1]

42. [2]Þat er æitt sinn at Attila konungr kallar til sin sinn frænda Osið. oc sægir at hann vill senda hann norðr i Villcinaland a fund Osangtrix konungs þeirra ærenda at biðia dottor hans Ærka til handa Attila konungi. Oc til þeirrar farar fær[3] Attila konungr annan hœfðingia. sa [var hertugi[4] innan hirðar yuir riddarum Attila konungs. sa[5] heitir Roddolfr. oc þeim til fylgðar fær Attila konungr .xx. riddara þa er valdir eru af[6] hirð hans at kurteisi oc hœversku. oc huerr hæuir .ii. sueina uel buna. Oc er nu þessi ferð buin alluegliga firir allra luta sakir. Osið oc Roddolfr riða alla sina leið þar til er þeir koma i Villcinaland. oc fersk þeim vel. þeir hitta Osangtrix konung [i Suiðioðu.[7] Hann fagnar [vel sendimonnum utlenzkra konunga.[8] oc vill vita orendi þeirra. þo at Attila konungr uæri hans ovin. Osit sægir Osangtrix konungi oll þeirra œrendi. oc sægir at Attila konungr vill fa dottur hans Erka. En þessu mali tecr Osangtrix konungr [æigi lett.[9] oc sægir at Attila konungr hævir [rent hann sinu riki. oc hann

[1]) [langa stund, A; um hrið, B [2]) bonorð Attila konungs. *Ovsk.* Mmb. [3]) velr, B [4]) [*saal.* A; heitir Hertnið, Mmb. [5]) [*mgl.* B [6]) allri *tilf.* A [7]) [*mgl.* B [8]) [þeim vel, A [9]) [þungliga, B

---

sægið hanum at hann bui sik ok allt sitt riki ok alla sina mænn. ok monum ver koma a hans fund ok hæimta miskunarlaust af hanom allt þat er ver bæiðumk. Margræivinn er nu buinn ok hans færð varð væglæga ræist sem maklæct er. Engi matðr var sva lovaðr mioc i allu Hunalande vm allan riddaraskap ok hœværsku ok kurtæisi. Hann færr ok mæð hanum .lx. riddara ok marga svæina. hann kom i Villcinaland. er hanom væl fagnat huær sem hann færr. Osanctrix konongr fretter til hans færðar ok lætr bua væizlu i mot hanom. ok væl vill hann fagna þuilikum hofþingia sem margræivinn er. ok þa væizlu þiggr hann mæð vinatto þægar er hann kœmr farande.

43. [1]Nv bær margræivi Roðolfr upp sinn ærænde. ok sægir at enn riki Atila konongr hævir hann þænneg sæntt. ok vill hann at þer sendeð hanom yðra dottor ser til drottnengar ok mikinn soma mæð sem væra a mæð konongs barne. Ok þæt ætlaðe Atila konongr at ek mindi æigi invirðilæga hans ærænde fram bæra. ok ek mindi varla dirf(ð) til hava. en þat skal þo æigi væra. Hann sagðe sua. æf þer

[1]) Vm greifa Rodolf. *Ovsk.*

hæuir gorz mikill ovin Villcinamanna.[1] En Osangtrix konungr segir at sendimenn skulu vera velkomnir [oc þa rið vera[2] er þeir vilia[3] dualz haua. En er Osið oc Rodolfr sca at æcki man verða þeirra ærendi. þa vilia þeir nu heim [riða. oc sua gera þeir. En er þeir riða heim. þa rœða[4] þeir sin a millum at œngua kono hofðu þeir set iamvæna[5] sem Erca. oc þui nest [Berta hennar systir aðra dottur Osangtrix konungs.[6] [Nu kemr Osit oc Roddolfr heim oc sægia Attila konungi sina ferð. hversu farit hæuir. oc huersu Osangtrix konungr tok seinlega hans œrendi þui at hann muni vilia gefa sina dottur Attila konungi.[7]

43. Nu sendir Attila konungr orð[8] margreifa Roðingeir. er ræðr firir borg þeirri er heitir Bakalar. Hann er mestr hofðingi i riki Attila konungs. En er margreifi kemr til Susam a fund Attila konungs. þa sægir Attila konungr at hann vill senda hann norðr i Villcinaland a fund Osangtrix konungs at biðia dottur[9] hans Erkam til handa Attila konungi. En ef hann vill synia oss sinnar dottur ok gera þa svivirðing til var. þa skalltu ekki þvi leyna. at hann bui sik ok sitt riki firir Huna her. Margreifi Roðingeir ferr nu þar til at hann kemr i Villcinaland. Hann hefir með ser .lx. riddara ok marga sveina. ok er honum vel fagnat hvar sem hann kemr. firir þvi at hann er allra hofðingia frægastr ok vinsælstr um oll lond. ok mest af milldi er hann hefir um fram [hvern mann.[10] allra manna var hann frœknastr i turnreið. Ok er hann kemr i Villcinaland. þa hittir hann Osangtrix konung. Konungr tok við honum forkunnar vel sem vert var. ok gerir veizlu rikuliga. ok byðr til sinum morgum vinum.

44. Ok er þessi veizla hefir staðit .iii. daga. þa mællti margreifi Roðingeir til Osangtrix konungs. þer verðit at heyra orðsendingar þær er komnar eru til yðar or Hunalandi. Hinn riki Attila konungr

[1]) [sezt i hans riki ok hann hefir gort mikit ofriki Villtinus monnum, A [2]) [þa hrið, A, B [3]) þar *tilf.* A, B [4]) [at sinni. ok aðr þeir komu i Susa. tala, A [5]) iafnfriða, A, B [6]) [hennar systir Herat, A; hennar systur aðra dottur Os. k., B [7]) [*mgl.* A, B [8]) einum hofðingia. sa het *tilf.* A, B [9]) *her mgl. 1 Blad i* Mmb. [10]) [alla menn aðra, B

---

synið hanom hær nockors lutar i. þa man hann til koma mæð hær sinn. hann hævir mikinn styrk ok mikit riki aflat mæð sinu sværði. ok væl hævir hanom allt tækizt. ok er bættra viðr hann vinatto at æiga en vanndræðom at skipta.

44. [1]þa svaraðe Osanctrix konongr. Mikill hofðingi erttu margræivi. ok miok erttu lofaðr ok kurtæislæga flytr þu ærænde þins hærra. En undarlæg liz mer orðsendengen Atila konongs ok kynlæct er þat. er hann þorer at bitðia dottor minnar.

[1]) Osantrix konongr svarar margreifanom. *Ovsk.*

hefir sent qveðiu Osangtrix konungi ok bað guð hialpa yðr ok yðru riki. ok þat með at hann vill fa yðarrar dottur Erkam við sva miklu fe ok metnaði sem bæði somir yðr ok sva honum.[1] En þat vill hann yðr launa bæði i fegiofum ok annarri vinattu. ok stendr nu hans riki með mikilli tign um allt Hunaland. ok hann er nu allra konunga frægastr. þa svarar Osangtrix konungr. þu ert goðr hofðingi margreifi Roðingeir. ok ferr vel með orðsending þins herra Attila konungs. En þat þikkir oss undarligt. at Attila konungr er sva diarfr at hann þorir at biðia varrar dottur. þar er hann tok at hernaði vart riki. ok af þessu einu ma hann metnað fa. En hans faðir Osið var litill konungr. ok eigi er hans ætt sva gofug sem verit hafa Ruzimenn varir frændr. Hvar firir skal ek virða hann sva mikils. at gefa honum mina hina fogru dottur Erkam. er ek ann meira en miklum[2] luta mins rikis. Nu fari þer i friði yfir allt vart land ok verit með oss velkomnir. en Attila konungr a enga van at ek gipta honum mina dottur Erkam. Nu svarar margreifi Roðingeir. Herra sagði hann. [þat ætlaði Attila konungr. at hann sendi[3] oss. at ver mundum reka hans erendi sem hann mællti. ok sva skal vera. Attila konungr er mikill hermaðr ok hann a marga fræga riddara ok margar þusundir riddara þeirra er gott þikkir at beriaz. Ef þer vilit eigi gipta Attila konungi yðra dottur. þa er þess van at hann mun[4] gera mikinn skaða a yðru riki. ok verið við þvi bunir. at hann mun[5] œyða yðart land. hvart er honum eða yðr verðr [þess auðit at sigra annan.[6] Nu svarar Osangtrix konungr hlæiandi. þu margreifi Roðingeir ert goðr drengr. sva rekr þu þitt erendi sem þer er boðit. ok enga sok skalltu af oss hafa firir þetta. En þinn herra Attila konungr komi hann i Villcina-

[1]) henni, B [2]) mesta, B [3]) [þess ætlaði A. k. at senda, B [4]) muni, B [5]) reyna sina riddara ok *tilf.* B [6]) [meira sigrs auðit, B

þar sem hann hævir sæzt i þat riki er ek a mæð retto til at kalla. ok af þui æinu hævir hann micklazt er Melias konongr atte minn magr. Ok þo at vit værem osatter. þa em ek þo skylldugr til at hæmna hans. æf ek mætta. Enda er ok Atila konongr ekki sua mikillar ættar sem varer frendr Ruzciamænn. Ok þat er hann het mer ofriði ok minum mannum. þa ræðomk ek þat allz ekki. ok þo at hann hallde vandræðom við oss. þa munu aller sægia at hann hævir rangare. ok at oflitlu hallde kœmr oss var enn mikkli styrkr. æf Atila konongr tækr af oss nauðgum þæt er hann bæiðizt. illa myndu þui varer ætmænn hyggia. æf þæir vissi firir at sva skilldi fara. En væl skolu þer mæð oss komner mæðan þer vilið dvæliazt. en ekki venter mik at yðart ærænde verðe þat sem þer vilið. Margræ(i)vin vil nu hæim fara. en Osanctrix konongr læiðir hann goðom giafum i brott. Færr hann a und Atila konongs ok sægir hanom at engi von er at hann fae hans dottor.

land sem fyrst með sinn her. hann hræðumz ver alllitt. ok þat [segir hann[1] aðr hann kemr aptr. at Villcinamenn eiga[2] snorp sverð ok stinna skiolldu ok harðar bryniur ok goða hesta. ok eigi [eru þeir latir[3] at beriaz. Nu ferr margreifi Roðingeir a brott. en Osangtrix konungr gefr honum goðar giafir. En hann riðr nu alla sina leið til þess er hann kemr i Susa`a fund Attila konungs. ok segir honum alla sina ferð. ok sva at engi van er ▪ at Osangtrix konungr [muni fa[4] honum dottur sina.

45. Nu er Attila konungr heyrir [þessi tiðendi.[5] þa sendir hann boð um allt sitt riki. en honum safnaz herr. ok [vill hann riða i Villcinaland at[6] hefna sinnar sviviröingar. Ok er Attila konungr riðr ut af Susa hefir hann fim þusundruð riddara ok mikinn her annan. ok riðr hann við þenna her norðr i Villcinaland. brennir hann ok rænir hvar sem hann ferr. þa kemr i gegn honum með sinn her Aspilian konungr.[7] þa verðr mikill bardagi aðr letti. koma Villcinamenn a flotta. ok aðr hafa þeir latið fim .c. manna. Ok nu rekr Attila konungr þenna flotta allt i Villcinaland. þa flyr Aspilian konungr[7] ok Eddgeir hans broðir i Austrriki. en Viðolfr mittumstangi ok Aventroð broðir hans flyia a fund Osangtrix konungs. En Attila konungr tekr allt lausafe Aspilians ok mikit herfang[8] annat. Ok er Osangtrix konungr spyrr at Attila heriar i riki hans. þa safnar hann her saman ok ferr i gegn honum.[9] [ok er hann kemr suðr i Jotland. þa hefir hann .x. þusundir

[1]) [skal hann segia, B [2]) eigi, B [3]) [er þeim leitt, B [4]) [gefi, B [5]) [þetta, B [6]) [riðr hann siðan i V. ok vill, B [7]) *saal.* B; risi, A [8]) fe, B [9]) Attila konungi, B

---

45. [1]Ða svaraðe Atila konongr læigiande. Latvm hafa barn þat er brækar. Hæyri aller minir mænn. ekki skolu ver ræðazt at koma i Villcinaland. ok huar ridare bui sik. ok skolu Hynir nu freista sin. ok Villcinamænn skolu vita 'huart ver kvnnum at lita var særð i þæira bloðe æða þola kolld iorn i varo hollde nv sem fyrmæir. ok þat boð skal koma i huærs manz hus aðr en hæim snvim ver. Nu samnazt saman mikill hær manna. ok er nu Atila konongr albuinn at riða i Villcinaland a hændr Osanctrix kononge. ok hæfna þæirar suiviröingar er hann fær æigi dottor hans. Lyftir hann nu hærrenom ut af Susat. ok hævir hann .vi. þushundrað riddara ok mikinn hærr þænn er særgænnter hæita. Nu kœmr hann i Villcinaland ok brenner ok bæler. fær odde ok æggiu ivir allt landet. brytr kastala ok brenner tún. [2]Osanctrix konongr spyrr nu þænna ofrið ok sender boð i Sioland eptir skatkononge sinvm Asplian ok hans brœðrom risunvm. ok vill hann þa framme hava. mæðan hann byr sinn hærr. Ok nu mœtazt þæir ok værðr þar mikil orosta ok mannspæll. Asplian konongr hævir litit lið. en þo træystir hann þui val

[1]) Atila konongr svarar. *Ovsk.* [2]) Osantrix konongr spyrr ofrið. *Ovsk.*

riddara ok mikinn her annan ok vill nu beriaz við Attila konung.[1] En Attila konungr riðr undan suðr i Hunaland. en Osangtrix konungr riðr eptir honum með allan sinn her. Nu er Attila konungr [kemr þenna tima a[2] þann skog er liggr[3] milli Danmerkr ok Hunalandz. þa slær hann sinum landtiolldum ok vill biða hvart Osangtrix konungr vill riða [ut af[4] sinu riki i Hunaland.

46. En Roðolfr enn goði riddari [hellt niosn a[5] skoginum. þa er Osangtrix konungr kemr þar með sinn her. stoðvar hann herinn ok lætr sla þar sinum landtiolldum. Nu er Roðolfr [verðr varr þessa tiðenda. þa riðr hann aptr til hers Attila konungs ok fær[6] ser .ccc. riddara alvapnaðra. þa tok at [natta ok var myrkt nalega.[7] Nu riðr Roðolfr við sina menn aptr yfir skoginn ok hittir við skoginn varðmenn[8] Osangtrix konungs .xii. saman. ok drap þa alla. Ok nu riða þeir i landtiolld Osangtrix konungs ok blasa ollum sinum luðrum. ok drepa allt þat er firir þeim verðr bæði menn ok hesta. þa hevir Roðolfr ok hans felagar gort mikinn skaða[9] a herinum. ok er hans ofrefli mikit við at eiga. þa riðr hann brott ok aptr a skoginn. ok nu kannar hann sina menn. ok hefir hann halldit þeim ollum. ok eigi eru þeir miok sarir. en drepit[10] af Osangtrix konungi fimm hundruð

[1]) [*mgl.* B [2]) [riðr i, B [3]) verðr, B [4]) [or, B [5]) [helldr vorð i, B [6]) [veit þetta lætr hann fara með, B [7]) [dimma af nottu, B [8]) vokumenn, B [9]) oskunda, B [10]) hafa þeir *tilf.* B

---

firir sakar brœðra sina. Viðolfe mittumstangan var nu lausum slægit mæð sina mikklu iarnstong. ok hann lystr a baðar hændr. dræpr bæðe mænn ok hæsta ok mæiðir allt er firir værðr. Ok værða þæir nv ofliði borner ok flya liota þæir. en aðr hava þæir drepet .v. hundrað riddara. æinsaman hævir Viðolfr drepet .iii. hundrað. Ok nv rækr Atila konongr þænna flotta langa læið ok dræpr mikit af. ok sva læypr Viðolfr mikit. at engi hæstr fær tækit hann. lystr aftr stundum ok væitir margum skaða. Ok kœmr nv Asplian konongr ok brœðr hans risarner a fund Osanctrix konongs ok sægia hanom. at þæir hava enga viðrstaðu mote Atila konongе firir fiolmænnez sakar liðs hans.

[1]Eftir þat fær Osanctrix konongr mæð mikin hær mote Atila konongе. ok æigi hævir hann minna lið en .x. þushundrað riddara ok mikinn hærr annan. Nu hittazt konongarner. ok værðr þar orosta mikil ok mannskœð. ok gængr nv Viðolfr mittumstangan sua fram ok hans brœðr. at þæir læmia ok dræpa allt þat er firir værðr. Ok nu liðr a dagen ok værðr nu Atila konongr ofliði borenn. ok flyr nu at kvælldi a skog nokkorn ok ivir skogenn. En Osanctrix konongr rækr flottann til skogsens. en skogr er mikill. ok er hann aflattr at riða a skogenn a nattar þele. ok firir þui lætr hann ræisa landtiolld sin ok hærbuðir. ok byr þar vm nottena. En Atila konongr liggr annan væg skogsens mæð sin hær þann er vndan kom.

[1]) Osantrix konongr ferr með her sinn moti Atila konongi. *Ovsk.*

manna. Nu riðr Roðolfr aptr til hers Attila konungs ok sagði honum alla sina ferð. Attila konungr biðr hann hafa firir guðs laun. ok lezt þetta sama skylldu launa honum vel. Eptir þat ferr Attila konungr heim i Susa. en Osangtrix konungr heim aptr i sitt riki. ok skiliaz at sva bunu.

47. Þa er Attila konungr hefir verit heima [i Susa.[1] þa er þat eitt sinn at Roðolfr hertugi gengr firir hann ok mællti. Herra. einnar bœnar vil ek yðr biðia. at þer gefit mer .ccc. riddara til einnar ferðar ok sua mikit gull ok silfr sem ek þikkiumz þurfa til þessarar ferðar. Attila konungr svarar. Hvert villtu fara. er þu þarft sva mikit lið. Þa svarar Roðolfr. Hveriu[2] skiptir yðr hvert ek ætla.[3] En ef ek kem eigi aptr þa er liðnir eru .iii. vetr. þa man ek vera dauðr. En Attila konungr lezt vilia fa honum slikt er hann beiddi. Nu ferr Roðolfr með .ccc. riddara ut af Susa ok snyr a leið norðr til Villcinalandz. ok nu eru þeir komnir i einn skog ubygðan ok sla þar sinum landtiolldum. Ok er þeir hafa þar dvalz eina natt. þa kallar Roðolfr a tal við sik alla sina menn ok sagði sva. Þessi mork er ubygð. ok her er engra manna ferð i nand. her skulu þer dveliaz minir menn

1) [litla hrið, B 2) Eigi, B 3) fer, B

---

46. [1]En þa er myrkkvazt var netr. þa stændr margræiui Roðolfr vpp ok fim hundrað riddara mæð hanom ok hærklæða sik. Ok riðr nu græivinn a skogenn ok ivir skogenn ok læypa þæir nu ▪ landtiolld Osanctrix konongs. koma a þa ovara ok dræpa marga riddara. ok aðr en þæir nae uapnum sinum. þa hava þæir drepet sæx .c. manna af þæim. sumt mæð uapnum en sumt vndir hæsta fotom. En þa er hær Osanctrix konongs fær vapnum komet firir sik. þa flyr Rodolfr a fund Atila konongs ok sægir hanom þæsse tiðænde. ok biðr hann fara aftr i Hunaland ok gæta þæss rikis væl. sægir at æigi munu þæir mæira þar fa syst at sinni. Kongren þackar hanom væl ok þiggr þætta rað. ok fær nu aftr i sitt riki. Ok stændr nu kyrt vm rið miok langa sva buit. at huarge þæira hæriar a annan.

47. [2]Þat er æitt sinn at en goðe sendematðr græivi Roðolfr sægir sinvm hærra Atila kononge at hann vill hava or hirð hans þriu .c. riddara þæira er vaskazter væræ. ok þar mæð broðorson konongsens Osið. Ok braut vill hann riða ok æigi kvæðr hann sin þurfa fyrr at venta en þriggia vættra fræste. Konongrenn gerer sva sem hann bæiðizt. fær hanom lið ok mikinn hærr ser til fylgðar. [3]Riða þæir nu i braut. Visar margræivi Roðolfr læið. ok lætr þat orð ifra fara. at hann skal riða væstr i Spanialand at bitðia þar Atila kononge kono. dottor konongsens þæss er þa reð firir Spania. En hann riðr hælldr i Villcinaland huæria nott æftir aðra. skoga læið ok obygðir ok villistigu. en vm daga sova þæir. ok æigi letta þæir sinni færð

1) Vm stola her þann er margreivinn com at Osantrix konongi. *Ovsk.* 2) Nv ætlaz margreivinn til mikilla svika við Osantrix konong. *Ovsk.* 3) Rodolfr ferr i Vilcinaland. *Ovsk.*

ok gera yðr hus. þar til er ek kem [til yðar.[1] En þetta gull ok silfr er ek sel[2] yðr skulu þer hallda yðr at vistum [ok klæðum ok drykk vel ok kurteisliga. ok sendit menn yðra i heruð at kaupa þat er þer þurfit at hafa.[3] En ef ek kem eigi til yðar þa er liðnir eru .iii. vetr. þa fari þer heim ok segit Attila konungi. at ek man þa vera dauðr. þa tekr hann ser siðan hott ok einn hest ok riðr nu i Villcinaland. nefniz [Sigifrið. þat kollum ver Sigurð.[4]

48. En fra hans ferð er ekki at segia aðr hann kom til Osangtrix konungs. Ok nu er hann kemr til konungs hallar. biðr hann ser leyfis inn at ganga i hollina. Hann er gamall maðr ok uskygn. ok hefir siðan hott sva at nalega ma ekki sia i hans andlit.[5] Nu er hann kemr firir konung. fellr hann til fota honum ok mællti. Herra Osangtrix konungr. firir guðs sakir veit mer miskunn[6] firir yðarn konungdom. þa svarar Osangtrix konungr. Hverr ertu. eða hvert skalltu fara. eða hvaðan komtu. þu mælir sem uvinir varir. hvi ertu her kominn. Roðolfr svarar. Herra. ek em fœddr i Hunalandi.[7] þar a ek frændr ok rikr[8] maðr var ec oc sua minn faðir. Ec heiti Sigurðr[9] oc hævi ec flyit mitt riki firir minum ouinum. Osangtrix konungr suarar. þu ert hynskr at ætt. oc þinn vœxtr er þvi likastr sem þu mvnir vera Roddolfr Attila konungs maðr. er uann .i. dag a oss sua mikinn skaða. at hann drap a æinum uelli .d. manna. Oc ef hann mætta ec hondum taka. skylldi [hann hanga[10] firir minni borg. þa

1) [at finna yðr, B 2) fæ, B 3) [*mgl.* B 4) [Sigfriðr, B 5) augu, B 6) ok *tilf.* B 7) *saal.* B; Ruzialandi, A 8) *her begynder atter* Mmb. 9) Sigifrið, A; Sigfriðr, B; *saal. ogsaa senere.* 10) [ek hann hauga lata, A

---

fyrr en þæir koma i riki Osanctrix konongs i æinn mikinn skog skamt ifra konongs hæimili. þar biðr Roðolfr margræivi þa sina fælaga gæra ser hus ok goð hærbyrgi. ok flytia þanneg til sin af hæraðom a launungu vistir ok þat sem þæir þurfu at hava. ok Osið biðr hann firir þæim raða. mæðan hann er i brotto. Ok sva gerer hann. Nu riðr Roðolfr a braut æinnsaman ok kœmr til hirðar Osanctrix konongs. ok torkennezt sem mæst ma hann. Nu gængr hann firir Osanctrix konong þa er hann sat ivir matborðe. ok hævir siðan hott. ok hann kvæðr konongenn bliðrlæga.

48. [1]Konongrenn spyrr huat manna hann er æða huaðan hann kom æða huart hann vill. Hann svaraðe. Ek hæiti Sigurðr. ok sœke ek a yðarn fund hærra. ok bioða vil ek yðr mina þionosto. þa svaraðe Osanctrix konongr. þu mæler sem Hynir varer ovinir. ok þu værer æigi olikr margræiva Roðolfe sendemanne Atila konongs. er drap af oss .vi. hundrað riddara æina nott ok launaðe oss sva gæver ok þa sœmd er ver gerðom hans hær. þa svaraðe Sigurðr. Ækki kann ek Roð-

1) Rodolfr kœmr i Vilcinaland oc kallaz Sigvrðr. *Ovsk.*

suarar Sigurðr. Alldregi var vel með okr Attila konungi. Ec var maðr Milias konungs. oc atta ec mer .iii.[1] brœðr aðra. en Attila konungr hængdi æinn þeirra. en annan drap hann með suerði. oc enn þriðia særði hann. oc la sa ænn i sarum er ec [reið i brœt.[2] oc ueit ec æigi. huart hann mun bana fa eða æigi. En æptir þat drap ec firir honum hundrat manna oc brenda ec hans bu .v. þa flyða ec[3] af Hunalandi. Þa suarar konungr. Þat var [þinn drengskapr.[4] oc haf firir guðz laun. oc ver til var vel kominn. Oc ef þetta er satt er þu sægir. þa skal ec gefa þer iarlldom oc sua mikit riki sem þv villt sealfr.[5] Þa suarar Sigurðr. Herra her vil ec vera nockora vetr i þinni hirð. oc ef þinir menn eru við mic vel oc þicki mer her gott. þa vil ec þetta þeckiaz. Þetta þikcir konungi vel mællt oc vill sua vera lata. Oc þar duelz hann .ii.[6] vetr. oc a allri þessi stundu hævir hann æcki[7] mællt við Erca konungs dottur.

1) .iiii., A, B 2) [for þaðan, A 3) brott *tilf.* A 4) [til drengskapar er þu gerðir, A; þinn drengskapr er þu gerðir sua, B 5) hafa, A, B 6) þria, A 7) orð *tilf.* A, B

---

olf. þat þo hællzt. at mikit angr hævir hann mer gort sem margum atðrum ok markt niðings værk hævir hann vnnit firir saker Atila konongs. En fœddr var ek i Hunalande. ok var ek mæð Asmelias (!) kononge marga daga i goðo ivirlæte. ok er ækki þæss at dylia. at ek var a mote yðr þa allt er ek matta. mæðan er yðart osætte stoð. En þa er Atila konongr stæig til rikis ofirirsyniu ok sigraðezt a Melias kononge. þa villda ek æigi þiona hanom ne ængi annara minna brœðra. þui at ek aflatte alla þa. En þa er Atila konongr sa ok fann. at ek villda æigi hanom þiona. þa tok hann af mer æignir minar ok allt fe. ok drap brœðr mina fiora. ok sialfan mik gærðe hann utlægan. En ek gærða litlar hæmdir a mote. drap ek .c. manna firir hanom. ok sa ek nu ængan annan minn kost venna en sœkia a yðarn fund til miskunnar slikrar sem þer vilið mer væitt hava. Ok er nu mitt rað i yðru vallde. vennter mik af yðr þæirar miskunnar. at ek niota hælldr Melias konongs en ek gællda. bæðe af yðr hærra ok sva af yðare drotnengu hans dottor. ok æf hon være æigi þa sva ung er hon skildizt viðr sinn faður ok alla frendr. þa mindi hon fullgiœrla mik kænna. væra ek nu ok fullfus at þiona hans afspring ok yðare tign hælldr en engum hofðingia atðrum. Ok þæss villda ek guð bitðia hærra. sægir hann. at sua være margræivi Roðolfr komenn a yðart valld sem nu em ek komenn. ok at þer fengeð hanom ambunat sin svik ok illgærning. [1]Þa mællte Osanctrix konongr. Ek vennte goðr matðr sægir hann. at græivi Roðolfr gæte sin firir þui at koma a varn fund at sva bunu. En væl skalltu hær komenn. ok þær haf þu þok firir at þu draft mænn Atila konongs. ok aller minir mænn skolu þer væl fagna. Þa mællte Sigurðr. Æf yðrir mænn ero val viðr mik. þa man mer þat gott þickia ok val skal ek þæim þat launa. Nu duælsk

1) Osantrix konongr tecr við Sigvrði. *Ovsk.*

49. þa kom til[1] konungs æinn konungr utan af Suaualandi.[2] sa [het Norðungr. hann[3] ferr at biðia Erca dottur Osangtrix konungs. Hann er rikr konungr. þessu mali fylgir[4] meoc Hertnit iarll oc Hirðir broðir hans. Norðungr er mikill þeirra vin. Osangtrix konungr tecr þessu mali vel. ef þat er rað hans dottur. oc lætr gera ueitzlu mikcla oc uegliga mæðan Norðungr konungr duelsk með honum. En Erca konungs dottir sitr i æinum kastala. þar er alldregi skal til hennar karllmaðr koma. oc var þar með henni .xl.[5] tiginna meyia. Nu mælir Osangtrix konungr við Sigurð vin sinn. þu hæuir ueret i minu riki .ii. uetr. þu ertt maðr vitr oc goðr drengr. trulyndr oc rettorðr. ec vil þic senda at hitta mina dottur Erca i hennar kastala. oc sægia[6] at Norðungr konungr biðr hennar. oc ræða[7] firir[8] henni huersu hon vill taka hans mali. Osanctrix konungr oc Norðungr konungr sitia uti a borgarvegginum þa er þetta er.[9]

50. Sigurðr gengr at konungs boði til[10] konungs dottur oc biðr ser upp luka[11] kastalann. En er konungs dottir veit at þetta[12] er sendimaðr hennar fæður. þa tecr hon vel við honum oc biðr hann vel kominn. oc sægi(a)[13] hvert œrendi hann a þangat. Oc ænn mællti hon. þu munt vera vitr maðr oc listugr. Engi maðr hævir sa verið með minum fæðr [tuænna .xii. manaði.[14] er sua [havi at farit sem þu.

[1]) Osangtrix *tilf.* A, B [2]) Svava, A; londum, B [3]) [*tilf.* A, B [4]) fylgia, A [5]) .lx., A, B [6]) seg, A [7]) ræð, A, B [8]) um firir, A [9]) tiðenda *tilf.* A, B [10]) kastala *tilf.* B [11]) lata, A, B [12]) þessi, A, B [13]) spyr, A, B [14]) [.ii. ar, A

Sigurðr þar i hirð Osanctrix konongs tva vætr. hann hævir siðan hott ok lezt miok væra oskygn. ok ▪ þæssare stundu hævir hann ekki talat við iunkfru þat er hanom likar.

49. [1]A þæssare stundu kœmr æinn konongr utan af Svauaralande. sa hæitir Norðungr konongr. hann færr at bitðia dottor Osanctrix konongs þæirar er Erka hæitir. ok hans mal flyttia marger goðer mænn fram. Junkfru sitr i æinvm kastala ok þar mæð hænne systir hænnar Bærta en kurtæisa ok margar aðrar tignar mæyiar mæð þæim. ok æigi er karlmannum lofat til þæira koma. þa mællte Osanctrix konongr við Sigurð. þik hævi ek ræynt at goðom manne ok trulyndum. þik vil ek sænda i kastalan til iunkfruar at flyttia fram ærænde Norðungs konongs ok tala firir hænne hans mal kurtæislæga sem yðr skorter æigi kunnasto til. Sigurðr sægir at hann vill allt þat gera er konongr byðr hanom. Osanctrix konongr ok Norðungr konongr ganga utt a borgaruægenn.

50. [2]Nv gængr Sigurðr a fund konongs dottor ok biðr upp lata kastalan firir ser. Ok er hon væit at hænnar faðer hævir hann þænneg sændan. þa tækr hon val við hanom ok bað hann val komenn. Ok erttu vitr matðr ok listugr. ok engi

[1]) nv er Sigvrðr ecki mistrvaðr. *Ovsk.* [2]) Sigvrðr talar við ivngfrv. *Ovsk.*

er[1] æcki uetta hævir forvitnaz [næma nytt æitt oc yðr er lofað.[2] oc alldregi komttu a uart tal [þessa rið er þu hæuir her verit.[3] þa suarar Sigurðr. Fru. þat er æcki tit i uaru landi. at maðr fari a fund drottningar sinnar sið eða snema. oc alldregi næma sealfr konungr lofi.[4] oc æcki skulu utlenzcir menn tala við tignar meyiar. [þa kurt[5] nam ec i Hunalandi. En firir þvi at sealfr konungr sendi mic til tals við yðr. [oc skulum við tala lœynda luti.[6] Nu mællti Erca til sinnar systur Berta.[7] Gac[8] ut af kastalanum oc allar þer. oc skulu vit .ii. her vera. oc skal hann sua sitt œrendi reca við mic. Sigurðr suarar. Fru. [gongum ut i grasgarðenn. oc er þat myck1u kurteisligra.[9] oc taulum þar ockra rœðu. þvi[10] at konungr sitr a sinum borgaruegg. oc ma hann þa sea huat vit hofumz at. en þo [ma ængi[11] næma ockur orð. [12]þa grunar ængi maðr huat [utlænzkr maðr talar við konungs dottur.[13] eða hvert mitt œrendi var hingat. Nu svarar Erca. Vist erttv kurteiss riddari. oc þu namt goða[14] list a unga alldri. þa kallar Erca a [sina systur Berta.[15] at hon taki .ii. hœgendi oc leggi ut i apalldrs garðinn.

[1]) [fœri sem þu at, A [2]) [nema þat er yðr er lofað, A; um mik nema þu, B [3]) [her til, A; *mgl.* B [4]) sendi hann, A, B [5]) [þessa kurt, A; þa kurteisi, B [6]) [skulu við þvi tala leyniliga sva at engir menn se við, A; ok skulum við tala leynilega, B [7]) Herat, A, B [8]) hegat ok *tilf.* A [9]) [við skulum gera annat rað miklu fegra. Gongum ut i þinn grasgarð, A, B [10]) firir þvi, A, B [11]) [mun hann eigi at helldr, A, B [12]) en *tilf.* A, B [13]) [utlendir menn tala við þik, A [14]) mikla, A, B [15]) [eina sina mey, A, B

---

matðr kom sa fyr til mins faður. er sua listulæga hævir viðr ser faret sem þer. ok ekki foruitnazt þu flæira en þer er lofat. ok alldrigi komt þu fyrr a varn fund. þa svaraðe Sigurðr. þat er ekki titt i varo lande at matðr gange a tal við iunkfru næma konongr sialfr visi hanom sinna ærænda. ok ekki skolu utlænzker mænn tala við vngar mœ(y)iar. ok þa hœværsko nam ek a unga alldre. En firir þui at konongrenn faðer yðar bauð mer læynt ærænde við yðr at sysla. þa skolum vit nu talaz við nockora stund. [1]þa mællte ivnkfru. Min sœta systir Bærta. gak utt af kastalanom ok allar þer. ok skolum vit tvau æin inni væra. ok skal hann sva sysla sitt ærænde. Sigurðr svaraðe. Takum vit annat rað. þat er kurtæislægra. gangu vit utt i grasgarð þinn. ok latum alla sia mæga okkat viðrmæle. þa ma konongren sia ok aller aðrer huat vit hafumk at. en engan grunar huat vit rœðom. ok engi væit huat rœt er. ok ængi matðr vil ek at illa mæle til yðar firir minar saker. af þui at marger ero illz fusir til kvænna at mæla slættilæga. ok værðr vannlæga at gæta sin firir illum tungum. Nu lætr iunkfru taka tvau hœgende ok bæra utt i grasgarðenn. ok mællte. Vist erttu goðr drængr ok mikill skarungr ok hœvæskr

[1]) Jvngfrv vill tala við Sigvrð. *Ovsk.*

51. Oc nu ganga þau ut oc sætiaz[1] undir .i. fagrt tre. En Osangtrix konungr oc Norðungr konungr sea huar þau sitia. Nu eru allar mœygiar gengnar brot fra þeim. Nu mællti Sigurðr. Fru nu skalltu [hengat sea.[2] er ec tec ofan minn hœtt. Ec sueik karlla. ec sveik konur. ec sveik Norðung konung. ec sueic Osangtrix konung. oc ek hævi svikit þic fru. Ec em eigi Sigurðr helldr em ec hertugi Roðolfr Attila konungs maðr. Hann hævir mic sendan til þin. at þu gerir sua vel firir þina kurteisi. attu [lofir hann þinn[3] herra. oc tac hann þer til mannz oc ver hans iungfru.[4] þa man hann gefa þer [sonu oc[5] marga riddara kurteisa. storar borgir. mikit gull oc silfr.[6] oc gull-saumaðan purpura skalltu draga. oc allar þinar mœygiar oc fylgis-konur skulu uera tiginbornar oc [draga gullsaumat[7] pell. Rikir her-tugar skulu hallda klæðum þinum.[8] en sealf skalltu uera drottning mest i allri verolldunni. Nu suarar Erca af miclum moði oc reiði oc kallar. Min sœta systir.[9] hœyr nu ærendi þessa mannz. hann er æigi Sigurðr helldr Roddolfr hertugi Attila konungs maðr. Oc hann sueic mic oc hann sueic minn foður. Gakc[10] æptir minum fæðr oc sæg honum þessi tiðændi. [at hann skal skiot drepa firir þui at hann drap .v. hundrat manna firir minum fæðr. oc firir þat sama skal[11] hann nu skiott uppi hanga. Þa suarar Rodolfr. Ger helldr sem ec bið. far með mer oc ver kona Attila konungs oc hans drottning. En [en unga Berta[12]

1) niðr *tilf.* A, B 2) [hyggia at, B 3) [lofa minn, A, B 4) fru, A 5) [*mgl.* A, B 6) gersimar, B 7) [*saal. rettet*; dragillsaumat, Mmb.; draga gullofinn (gullofit B), A, B 8) upp *tilf.* A 9) Herat *tilf.* A, B 10) nu *tilf.* A, B 11) [ok mun, B 12) [iungfru Herat, A, B

---

matðr. ok mikkla list namt þu a unga alldre. Ok ganga nu utt i grasgarðenn ok sætiazt vndir æitt apalldrs tré. Þa var fagrt væðr ok solskinn blitt. Konongarner sitia ▪ borgarvæggenom ok varo bliðir. Ok hyggr Norðungr konongr. at Sigurðr tale hans mal. en hann Sigurðr þikkizt æiga skylldare ærænde at sysla. ok værðr þui Norðungs konongs ekki getet.

51. [1]Nv tækr Sigurðr ovan hottenn ok mællte. Junkfru ek svik karla. ok ek svik konor. ok ek svik Osanctrix konong. ok ek svik yðr ivnkfrv. Ek em æigi Sigurðr. hælldr em ek græivi Roðolfr sendematðr Atila konongs. gær hann vin þinn ok hærra. ok tak hann þer til mannz. þa mun hann gæva þer lond ok riki ok marga kurtæisa riddara. storar borger ok morg pæll. ok rikir hærtogar skolu þik læiða ok upp hallda þinum klæðom. ok siolf skalltu væra drottneng allz Hun-alandz. ok allar þinar mœ(y)iar skolu væra rikra manna dœttr ok draga dyr pæll. [2]Þa svaraðe iunkfru af micklum moð ok kallar. Min sœta systir Bærta sægir hon

1) Nv birtir sic Rodolfr. *Ovsk.* 2) Nv kennir ivn(g)frv Rodolf. *Ovsk.*

yður systir skal vera min kona. þa suarar Berta[1] oc mællti við Erca. Fru. þu ert konungs barn oc skalltu æigi rœgia mannenn. er hann kom a þitt ualld af[2] trunaði. þat er yður tign. lat[3] hann fara i brœt huert er hann vill. Eða huat sagðir þu .i. sinn systir Erca. sua at ec hœyrða. [huart æigi þetta.[4] Enn helgi guð i himnum. ueittu mer þetta. at ec verða drottning Hunalandz oc drottning Attila konungs. Mun þu nu þat sama. nu hæuir guð ueitt þer þat er þu batt. Eigi skalltu rœgia utlenzkan[5] mann. þu skalt vera drottning Hunalandz en rikasta. oc ek vil fara með þer. Oc aðr en Berta haui[6] mællt sitt œrendi. þa vill Roddolfr upp standa oc ganga i brot. þvi at hann hyggr at Erca muni segia [fæðr sinum.[7] sva sem hon het. Nu kallar hon. Hœyr nu [goðr drengr[8] Rodolfr oc huerf aptr oc far æigi i brot. Ec vil[9] vera drottning Attila konungs. en Berta þin kona. oc ek fæ þer nu minn gullring at ueði. at sua skal uera sem ek sægi þer. Oc þetta ser Norðungr konungr oc Osangtrix konungr. at hon selldi honum æinn gullring. Nu ætla þeir at hon mun vilia æiga Norðung konung. en hans var þo rœyndar[10] æcki við getið.

[1]) Herat, A, B; *her og senere.* [2]) með, A; at, B [3]) at lata, B [4]) [*mgl.* B [5]) utlendan, A, B [6]) hafði, A, B [7]) [konunginum, A, B [8]) [goði vin, A; goði riddari, B [9]) fegin *tilf.* A [10]) *mgl.* A, B

---

kom hingat ok hæyr þæssa manz ærænde. Bærta gængr þængat ok spyrr huat hon vill. Erka svarar. Hær er æigi Sigurðr sem hann sægir. hann gængr nu i gægn. at hann er hælldr græivi Roðolfr sendematðr Atila konongs. Hann svæik mik ok minn faður. ok nu flytr hann mal Atila konongs. Gak nu eptir minum fæðr. ok skal nu dræpa hann. firir þui at hann drap a æinum vælli .vi. .c. riddara mins faður. ok þar firir skal hann i dag uppi hanga. Enn mællte græivi Roðolfr. Gær sem ek bið iunkfru. lægg ast við Atila konong ok vær drottneng ivir þui riki er atte þinn moðorfaðer Melias konongr. ok en vnga Bærta þin systir skal væra min kona i mikilli sœmd ok goðo ivirlæte. [1]þa mællte Bærta. Junkfru sægir hon. þu ert konongs barn. ecki skalltu rœgia ne ropa utlænzkan mann. mæðr þui at hann er komenn a yðart valld. þat er yður tign. lat hann fara huart er hann vill. En sæg mer systir. mællto þer æigi þat æit sinni æða huat þæssom orðom. Hinn hællgi guð i himnvm. væit þu mer þa bœn at ek sia drottneng allz Hunalandz. Nu er þat fram komet er þu bat. ok hævir nu guð væit þer bœn þina. Rœg æigi vtlænzkan mann. vær drotning Atila konongs en ek vil fara mæðr þer. Ok aðr en Bærta hæfði mællt sitt ærænde. þa villdi Roðolfr braut ganga. ok hyggr at hon muni sægia konongenom sem hon het. [2]þa kallar ivnkfru a Roðolf. Hæyr þu goðr riddare. gak æigi sva skiott i brott. ek væra vil drotning Atila konongs. ok æinn gullring sæl ek þer at væði. Ok val skolu vit min systir læyna yðare hærvist firir minum fæðr. en þer sætið rað til varar brottfærðar.

[1]) Bærta mælir. *Ovsk.* [2]) Jungfrv vill eigi rœgi(a) margreifanvm. *Ovsk.*

52. En þa geck Sigurðr i braut þaðan oc for [i borgina til konungs.[1] Nu mællte Norðungr konungr. Goði vin Sigurðr. [huart hævir þu af trunaði rækit mitt ærendi. En ef þu hævir uel rækit oc til lycta fœrt.[2] þa skal ec þat launa þer. skalltu geraz minn iarll[3] oc man ec gefa þer mikit riki. þa svarar Sigvrðr. Herra. af trunaði sægir hon mer þat. at hon vill æigi taka mann a þessum .xii. manuðum. oc at festing þessa mals feck hon mer æinn[4] gullring. Se her nu herra gullringinn þenna. En sua hialpi guð mer. at ec rac mitt ærendi sem ec kunna. oc æigi fæ ec þat nu betr ræcit. oc [fair æinir hugða ec at þat muni betr reca oc diarflegar utlænzkr maðr oc firir iamtiginlegum[5] monnum. Nu suarar Norðungr konungr oc lez þess uilia giarna biða. [ef aðra .xii. manaði skal lukazt vart[6] œrendi. oc biðr Sigurð haua þar[7] firir mickla þock sina ferð. Oc af þeirra tali byr Norðungr ferð sina oc[7] heim til sins rikis.

53. Osangtrix konungr heimtir Sigvrð til sin sinn vin. Oc er Sigurðr kemr firir konungs hasæti. þa mællti Osangtrix konungr. Goði vin Sigurðr. þu hævir nu verit i minu riki .ii. uetr. oc nu hæui ek þat rœynt. at þu ertt kurteiss riddari oc þu mant vera rikr maðr i þinu landi at ætt. oc nu vil ec gefa þer nockot riki. þu skallt vera minn hirðstiori oc riða með minn her oc veria mitt land.

[1]) [*saal.* B; til kirk', Mmb.; i hollina til konungs, A [2]) [huat segir þu af trunaði, ef þu hefir vel fœrt til lykta vart erendi, A, B [3]) maðr ok iarl, A [4]) sinn, A, B [5]) [far einn hygg ek at þat skal betr reka utlendr maðr firir iafntignum, A, B [6]) [aðra (næstu B) .xii. manuði. ok man þa lukaz hans, A, B [7]) *mgl.* A, B

---

52. Nv gængr Sigurðr ut af kastalanom ok i borgena firir konongana. ok hava þæir sett alla þæira viðrœðo.[1] þa mællte Norðungr kongr. Goðe vinr. have þer af trunaðe rekit vart ærænde. ok æf þer haveð þat val til lycta læitt. þa skal ek þer þat val launa. þu skallt væra minn iarll i minu riki ivir margum kastalom ok mikklu riki. þa svaraðe Sigurðr. Hærra. af trvnaðe sagðe hon mer. at hon vill æigi ▪ þæssom tolfmanaðom giftazt æða mann taka ok at væði fæk hon mer sinn gullring. ok se hær nu ringen hærra. En ærændet gat ek æigi bætr flutt. ok sva hialpe mer guð. at ek hævi syslat af allre minni kvnnasto. Ok þat hyg ek at far æinn skuli bætr sysla ærænde i okunnu lande æða diærflægra utlænzkr matðr firir sva tigurlægom mannvm. þa svaraðe Norðungr konongr ok kvazt þæss gærna vilia biða. ok biðr hann hug a læggia at þætta kœme fram a tolfmanaða freste. ok hæitr hanom sinni vinatto æf þætta syslazt. Ok riðr nu Norðungr konongr hæim.

53. Osanctrix konungr sitr i sinu hasæte ok kallaðe til sin Sigurð. ok þa er hann kom firir hasætet. þa mællte konongren. Goðe vinr. þu hævir hær veret i

[1]) *rettet for* viðrœðor.

Nu suarar Sigurðr. Æigi fæ ec golldit Attila konungi er hann drap mina brœðr[1] oc hann rak mic fra minu riki. Enn ungi minn broðir Alibrandr var særðr. hann er nu heill oc vil ec hann sœkia herra. oc skal hann geraz yþarr þionostumaðr. Hann er mycklu vaskari maðr en ec em oc bettri riddari. hann er [yðr somiligr at þiona.[2] þa suarar Osangtrix konungr oc þikcir þat vel fallið. at hann fari æptir sinum broður oc komi þeir[3] baðir oc geriz hans menn.

54. Oc æptir þat riðr Roddolfr i brott oc allt þar til er hann kemr a þann skog. er hans riddarar eru. oc hava þeir sic vel halldit siðan er þeir skilduz. Hann tekr þa til fylgðar við sic Osit enn unga broðurson Attila konungs. þeir riða[4] þa leið alla er liggr til Villcinalandz a fund Osangtrix konungs. Nu gengr Sigurðr firir konungs hasæti oc lytr honum oc kueðr hann vegliga. En konungr heilsar[5] vel [Sigurði Sigfrœyð[6] sinum vin. oc spyrr hann hue fariz havi. En

[1]) frændr, A [2]) [þer sœmiligt at þiggia, A, B [3]) þar, A [4]) baðir *tilf.* A, B [5]) fagnar, A, B [6]) [*saal.* Mmb.; Sigifrið, A; Sigfrið, B

---

minu riki nv tva vætr. ok nu hævi ek þat ræynt. at þu ert kurtæisare riddare ok hœværskare en flester aðrer hær innan hirðar. ok þu mant væra rikr matðr i þinu lande ok goðrar ættar. ok vil ek gæva þer nokkot riki. æf þu villt hær dvalst hava. þu skallt væra hirðstiornar matðr innan hirðar ok skipa konongs malom. ok riða mæð hærr at væria landet. þa svaraðe Sigurðr ok þakkaðe kononge sit boð. ok þat lezk hann taka vilia. En þat harmar mik hærra. at ek fæ æigi golldet þat Atila kononge. er hann drap brœðr mina ok rak mik i braut fra minu riki ok allre sœmd. ok sva mindi mer gevezt hava. æf ek hæfða æigi sva goðan hofðingia hæim sott sem nu hævi ek. ok fiarkomen være Atila konongr at væra hofðingi allz Hunalandz. En hann hævir allz ekki i skipt vm riðir. huassu morg rangyndi hann hævir framme hofð oll hava hanom þau væl lytt. ner sem hann fær hæfndir firir. þa svaraðe Osanctrix konongr. Hamla man hanom vm siðir. ver skolum vittia hans i Hunaland. Ja sagðe Sigurðr. i þæiri villda ek gærna væra. En ek a æinn broðor hærra sa hæitir Alebrandr. er allra manna er kurtæisaztr ok bæzt mannaðr vm alla luti. En hann var þa sar er vit skildumk. en þau sar laut hann af Atila kononge. en þat þyckir mer illa at hann kœmr æigi a yðarn fund ok þiona yðare tign. Nv vil ek biðia yðr hærra. at þer geveð mer orlof at fara æptir hanom. Konongr læyfir hanom þæssa færð.

54. [1]Riðr nu græivi Roðolfr a braut sa er Sigurðr kallaðezt æinnsamann i skogenn a fund sinna manna. ok hava þæir væl halldet sik þar. Nu mæler græivi Roðolfr til Osið broðorsunar Atila konongs. þu skallt riða mæð mer til hirðar Osanctrix konongs. ok þat hævi ek þar sagt. at þu ært minn broðer. ok sva skalltu sægia. ok kallazt þu Alebrandr. Osið biðr hann raða. Nu riða þæir a fund Osanctrix konongs. ok ganga nu firir hann ok hæilsa hanom væl ok vægelæga (!). Ok hann

[1]) Greivi Rodolfr riðr til sinna manna. *Ovsk.*

hann suarar. Her er nu kominn enn ungi Alibrandr broðir minn. oc skalltu sea hversu friðr maðr hann er. Osangtrix konungr fagnar vel baðum þeim oc sægir at hann skal gera hvarntueggia þeirra mikinn hofðingia i sinu riki.

En er þeir hava þar dualz .vii. daga. eptir[1] um kuelldit þa er konungr er sofa farinn. ganga þeir Sigurðr oc Alibrandr[2] til sinna hæsta oc haua aðr tekit sin uapn oc sitt fe allt. oc riða nu til kastala Erka drottningar.[3] Oc þa er þeir koma firir kastalann. þa kemr i gegn þeim Erca drottning oc hennar systir Berta[4] oc vilia nu fara brot með þeim. þau riða þa nott sem [mest mæga.[5] oc bæði riða þau netr oc daga sem þau mæga mest oc [hestar þola.[6]

55. Nu er Osangtrix konungr verðr varr at hann er suikinn. þa letr hann bua alla riddara sina oc sealfan sic. oc riðr æptir þeim sem mest ma hann bæði nætr oc daga oc nu fara hvarirtveggi(u) sem mest mægv. En Rodolfr hittir sina menn. oc verða þeir honum fegnir meoc. firir þvi at þeir þickiaz hann aðr naliga hafa tapað. þeir riða nu a leið til Hunalandz. En Osangtrix konungr riðr æptir þeim með sinn her. oc nu kemr hann sua nær þeim. at Rodolfr oc hans menn

[1]) ok, A; ok æptir, B [2]) leynilega *tilf.* A, B [3]) konungs dottur, A, B [4]) Herat, A, B [5]) [þau mega mest af taka, A, B [6]) [þeirra hestar mega mest af taka, A

---

tækr við þæim mæðr bliðu ok mikilli tign. ok ekki þikkir konongenom Sigurðr hava mæira sagt fra brœðr sinum en hanom synizt at væra muni. Nu ero þæir þar vm rið i goðom fagnaðe sva lenge sem þeim likar.

[1]Eitt kvælld sende Sigurðr sinn trunaðarmann til iunkfru. ok sagðe at hon skilldi buin vera a .vii. natta fræste ok hænar systir Bærta mæðr allum sinum hinum dyrstu gripum. Nu liða þær siau netr. Ok æitt kvælld er konongr var sofnaðr ok aðr miok drukkin af vini ok aller hans mænn. þa taka þæir Sigurðr ok Alebrandr ok bua sæx hina baztu hæsta ok riða at kastalanom. Ok þa ero þær bunar mæðr alla sina hina bæztu gripi. ok læggia a þæssa hæsta suma en sumum riða þau. ok fara þau utt af kastalanom ok riða alla þa nott ok allan þænn dag æptir. ok æigi letta þæir fyrr en þæir koma i skogenn til sinna laxmanna. ok hava þæir nu fim .c. manna goðra riddara. vænda nu i Hunaland ok þikkiazt nu væl arnat hava.

55. [1]Nv værðr Osanctrix konongr var viðr þæsse en mikklu svik ok velar ok værðr avarræiðr. samnar nu mikklum hærr ok færr ok eptir þæim. Ok þæssa værðr græivi Roðolfr varr ok hans mænn. ok sia nu at æigi værðr kostr vndan at flyia. enda ero ok engi fong a viðrtaku. eigi er ok sem til griða se at læita. ok firir þui at ekki var til þæira gort. Ok flyia nu til æins kastala ok komazt i þann

[1]) Greifi Rodolfr sendir ivngfrv boð. *Ovsk.* [2]) O. konongr spyrr at dottir hans er brotv. *Orsk.*

sea at þeir fa æigi undan komiz. Oc riða nu til æins kastala. sa heitir Marcsteinn[1] i Falstrskogi. oc luca aptr kastalann[2] æptir ser. Nu kemr Osangtrix at kastalanum með allan sinn her. oc setr þar um herbuðir. En Roddolfr hæuir sennt .ii. menn[3] i Hunaland at sægia Attila konungi huersu nu er komit hans ferð.[4] Oc þægar er þeir menn koma i Susa a fund Attila konungs. oc er hann hœyrir huersu Roddolfr hævir rækit hans ærendi oc huersu þa er komit um hans rað. þa kallar hann þægar oc biðr fa ser sin uapn oc lætr blasa ollum sinum luðrum. oc sendir menn um allt sitt riki oc samnar[5] saman her uvigum. oc riðr dag oc nott sem mest ma hann þar til er hann kemr i Falstrskog. En Roddolfr oc Osit[6] haua barz hvern dag við [Osangtrix konung[7] oc drepit af þeim[8] mikit lið. stundum utt riðit af kastalanum en stundum barz or vigskorðum. Oc aðr en Attila konungr

[1]) Marsteinn, A, B [2]) kastalanum, A [3]) riddara af sinum monnum (er riða skulu *tilf.* A), A, B [4]) ferðum, B [5]) *tilf.* A, B [6]) ok þeirra foruneyti (felagar B) *tilf.* A, B [7]) [lið Os. konungs, A [8]) honum, B

---

kastala. Ok þar sæzk vm Osanctrix konongr mæð sinn allan hær. ræisir valslœngior ok væita storar atgangur kastalanom. En þæir væriazt val ok drængilæga. Ok nu a græivi Roðolfr viðr sina mænn tal ok sægir at þæir ero vannlæga viðr komner. sem var. ok spyrr æf nockor være hans manna sva val at ser gor æða hugaðr. at træystazt mindi at fara a fund Atila konongs ok sægia hanom var vanndræðe. ok huær er þæssare færð kœmr alæiðis sva at oss værðr at nokkorum hialpum. þa skal mikit hans mætorð væra. [1]En til þæssarar færðar bioðazt tvæir hinir frœknazto riddarar. riða nu utt af kastalanom æinahuæria nott i mikklu myrkri ok værða varðmænn Osanctrix konongs varer viðr þa. ok hyggia at þæira svæinar se. er sva diærflæga riða vm netr ok komazt sva utt fra landtiælldum konongs. ok letta alldrigin fyrr en þæir koma a fund Atila konongs. ok sægia hanom allan atburð a færð græivans. Nu er Atila konongr hæyrir þætta. þa mællte hann. Alldrigin hæyrða ek sagt ifra þuilikum riddara sem græivi Roðolfr er. ok mikkla sœmd hævir hann mer nu vnnit. æf ek fæ nu sialfr til gætt. skal ok æigi sia væiði or hondom ganga mæðr þui at sua væl er i hændr boret sem nu er. Bui sik nu aller minir mænn. ok farum at væita græivanom lið. Ok þar samnazt saman ovigr hærr. [2]þæssom hærr lyftir Atila konongr utt af Svsat ok færr til moz við margræivann. Ok i annan stað er at sægia fra viðrskiptum Osanctrix konongs ok græivans ok Osiðz. þæir bæriazt huærn dag. ok sva sottoz þæir fast. at af Osanctrix kononge ok hans liði var fallet .ccc. riddara. ok kastala mænn hava latet .lx. ridara. Nu koma mænn skyndilæga a fund Osanctrix konongs ok sægia hanom. at Atila konongr atte skamt til kastalans mæð ovigan hærr. Nu ser Osanctrix konongr at hann hævir enga viðrstaðu mote Atila kononge i þat sinn firir sakar

[1]) sendimenn margre(i)vans. *Ovsk.* [2]) Atila konongr lyptir her sinvm vt af Svsat. *Ovsk.*

[komi til[1] at veita þeim haua þeir latit .xl.[2] manna. en Osangtrix konungr hævir latit .c. manna. Oc þessi kastali er sua stercr. at Osangtrix konungr fær æcki at unnit.[3] Oc er hann fær neosn sanna at Attila konungr er ner[4] kominn með ouigian her. þa tekr hann[5] upp sinar herbuðir oc riðr heim i sitt riki. oc skiliaz at sua bunu.

56. En er[6] Osangtrix konungr er a brott riðinn með her sinn. þa mællti Rodolfr við sina menn. at þeir skulu taka sin uapn oc sina hæsta oc skulu[7] riða i gegn þeim Attila konungi. Oc sua gera þeir oc hittaz þeir Attila konungr a .i. uelli fogrum. oc hæuir hann þa æigi minna lið en .xx.[8] þusundir Riddara. En Rodolfr fær þar Attila konungi Erka dottur Osangtrix konungs. oc verðr þar mikill fagnaðar fundr. þa uikr Attila konungr aptr með allan sinn her oc heim i Susam. oc litlu siðarr let hann [gera bruðlaup ueglikt til Erca[9] oc þa

[1]) [kemr, A, B [2]) .lx., A, B [3]) gort at vinna hann, A, B [4]) i nand, A, B [5]) Osangtrix konungr, A, B [6]) Erka drotning ok Rodolfr verða þess vor at *tilf.* A; hertugi R. verðr þess varr *tilf.* B [7]) *mgl.* A, B [8]) .xv., A, B [9]) [gera vegligt bruðkaup til Erkam dottur Os. konungs. ok þar til byðr hann ollum hinum tignustum monnum i sinu landi, A; bua veglega veizlu ok byðr til ollum hinum tigulegustum monnum i sinu riki ok drekkr þa bruðkaup til Erkam, B

---

liðfæðess er hann hafðe þa. þui at braðom var boret eftir þæim at fara. at kon-ongr fæk minna liði samnat en þurft hans gægndi. þa reðo raðgævar Osanctrix konongs hanom þat. at hann skilldi flyia ok samna ser liði ok fara ▪ hændr Atila konongε mæð œrenn styrk annat sinni. ok þæssor rað tækr Osanctrix konongr ok lætr blasa til brautfærðar ok upp taka landtiolld. ok flyia nu a brott. Nu ser þætta græivi Roðolfr ok aller kastala mænn. ok vita þikkiazt þæir vm færð Atila konongs. Laupa þæir nv a hæsta sina ok riða utt af kastalanom ok dræpa af liði Osangtrix konongs .cc. riddara. Ok þa hæyra þæir mikit hærop ok vapna-brak af liði Atila konongs ok luðragang. ok huærfa nu aptr.

56. [1]Finnazt þæir nu Atila konongr ok græivi Roðolfr ok Osið. ok fagna huarer aðrum væl. Fær nu Atila konongr hæim i sit riki mæð mikilli sœmd. gerer nv dyrlæga væizlu mæð allum enom baztu fongum er i varo landeno. ok fær nu Ærka dottor Osangtrix konongs. En Roðolfe giftir hann Bærtv ena kurtæisu hænnar systur. ok mikit riki gæfr hann hanom. ok huær matðr lovar hans færð ok list ok slœgð er spyr til. Nu er Erka drottning allz Hunalandz. En margræivi Roðolfr hævir enn mæsta mætnað af Atila konongε sem vært er. Hæðan i fra er langa æve mikill ofriðr milli Hunalandz manna ok Villcina manna ok storar orostor. sem hæyra ma aðr en þæssare sagu luki. Ok þæssor varo oll uphof at allum þæira vanndræðom er nv ero sogð. En saga þæssor vikr nu ifra viðratto þæira Atila konongs ok Osanctrix konongs. ok ræðer nv vm aðra mænn um rið. en hær kœmr þo fram aðr en lvki þæssare sagu mæð allu.

[1]) Atila konongr finnr greifa R. *Ovsk.*

gipptir hann Berta aðra dottur Osangtrix konungs Rodolfi hertuga sinum. oc gefr honum mikit riki i Hunalandi. þessi ueizla er gor með mikilli pryði oc[1] mannfeolda oc allzkonar leikum oc fegiofum. oc stendr su veizla .vii. daga. Nu ræðr Attila konungr sinu riki með sinni konu Erca. þau æiga .ii. sonu Erp oc Ortuin. Heðan ifra er mikill[2] ofriðr millum Hunalandz oc Villcinalandz.[3] oc margar orrostur a Attila konungr við Osangtrix konung Villcinamanna oc uið Valldamar konung Ruzimanna. oc haua ymsir betr. Oc standa nu þessur riki [a þa lund nockuara[4] rið.

57.[5] [6]Vaðe risi er a Siolande svnr Villcinus konongs ok siokononar sem fyr var fra sagt. at bvum þæim sem faðer hans gaf hanum. Ok ekki er þæss getet at hann have barattomatðr veret nema vnat viðr þat er hans faðer gaf hanum þægar firir andværðu. Vaðe risi atte son ok hæitir Velent. þa er hann .ix. vættra gamall er Vaðe vill at hann neme iþrott nokkora. Spurt hævir hann til æins smiðs i Hunalande. sa hæitir Mimir ok er hann allra manna hagaztr. Ok þingat fær Vaðe risi mæð son sinn Velænt ok fæk i hond Mimi. at hann skal kænna hanum iarnsmið. Siðan færr Vaðe risi hæim i Sioland til bua sinna. J þænn tið var mæð Mimi Sigurðr suæinn. ok gerer margt illt hans smitðiusvæinum. barðe þa ok bæysti. þa spurði

[1]) bæði i, A, B [2]) stormr ok *tilf.* A, B [3]) ok Ruzilandz *tilf.* A, B [4]) [við miklum storm ok vfriði af hernaði langa, A; við miklum ofriði ok hernaði langa, B [5]) *Da Fortællingen om Velent Smed i Haandskrifterne A og B er for afvigende fra Membranens Recension til at Forskjellen kan angives ved Varianter, meddeles hines Recension fuldstændig nedenunder med mindre Tryk.* [6]) her segir vm Vaða risa faðvr Velent. *Ovsk.*

---

57. Vaði risi atti son er Velent het. hann var efniligr maðr. Spurt hefir hann til eins smiðs i Hunalandi. sa het Mimir. hann var allra manna hagastr. þangat ferr Vaði með son sinn. ok fær hann i hond Mima.[1] til þess at hann skal kenna honum iarnsmið. Siðan ferr Vaði heim[2] til bua sinna. J þann tima var með Muma(!) Sigurðr sveinn. ok gerði mart illt hans sveinum. ok þat spyrr Vaði risi hversu hans son er barðr ok opt illa leikinn firir Sigurði sveini. Nu ferr hann annat sinn i Hunaland eptir Velent syni sinum ok hefir [hann aptr i Saxland.[3] Ok nu hefir Velent verit i Hunalandi þria vetr. ok er hann nu .xv. vetra gamall. ok dvelz nu heima með feðr sinum .xii. manuði ok þokkaz hann vel hverium manni ok allra manna er hann hagastr þeirra er þa voru til.

[1]) Mimer, B [2]) i Danmork *tilf.* B [3]) [með ser aptr i Sioland, B

Vaðe risi at hans son Velænt var illa læikinn firir Sigurði ok gerer æptir hanom. ok kœmr hann hæim i Sioland. Ok nu hævir Velænt veret i Hunalande þria vætr ok er hann nu .xii. vættra gamall. Hann dvælst hæima .xii. manaða ok þockazt huærium manne væl ok allra manna er hann hagaztr.

58. Vaðe risi spyr[1] or Siolande huar bua tvæir dværgar i æinu bærge er hæitir Kallava. þæsser dværgar kvnnu bætr smiða af iarne en engi(r) aðrer huarke dværgar ne mænzkir mænn. Væl kvnnu þæir at gæra allzkonar iarn. sværð ok brynniur ok hialma. af gulli ok af silfri kunnu þæir at gæra allzkonar gærsimar. ok af huærium lut er smiða ma. þa kunnu þæir at gæra huat sem þæir vilia gortt haua. [2]Nv tækr Vaðe risi son sinn Velænt ok færr hæiman ok kœmr til Grœnasundz. ok þa er þar ekki skip ivir at flytiazt sundit. ok bæið hann þar vm rið. Ok nu tækr hann svæininn ok sætr a oxl ser ok væðr ivir svndit. en þat var niv alna diupt. Ok ecki er af þæira færð at sægia aðr en þæir kœme til bærgsens. Vaðe risi hittir þæssa dværga ok mællte viðr þa ok sægir at þar hævir hann son sinn Velænt. ok vill at þæir take þann svæin til sin æina tolf manaða ok kenne hanum allzkonar smið. en hann vill gæva þæim sva mikit gull sem þæir værða asatter. Nu sægia þæir dværgarner. at þæir munu taka viðr þæssom svæini. ok kænna hanum allzkonar haglæik. æf Vaðe risi vill gæva þæim mork gullz. ok þat vill hann. ok fær þægar i hændr þæim. Ok nu læggia

[1]) *saal. rettet*; spur, Mmb. [2]) Nv tecr Vaði risi svn sinn Velent oc lætr enn fara til smiðar. *Ovsk.*

---

58. Vaði risi spyrr nu or Hunalandi. hvar bua dvergar .ii. i einu bergi er heitir Ballofa. þessir dvergar kunnu betr at smiða or iarni en engir[1] aðrir [hvarki dvergar ne menn. Vel kunnu þeir at gera bæði iarn ok[2] sverð ok hialma. ok af gulli ok silfri kunnu þeir smiða allzkyns gersimar. [Ok or hverium hlut er smiða skal kunna þeir gera[3] hvat er þeir vilia. Nu tekr Vaði sinn son Velent ok ferr [siðan leið sina til þess er hann kemr við eitt sund er heitir Grœnasund. ok er hann kemr þar fær hann ekki skip. Ok er hann hefir langa hrið beðit sua at hann fekk ekki far. þa tekr hann sinn son Velent. ok setr a sina oxl. ok nu veðr hann yfir sundit. en þat var .x. alna diupt. ok sua kemr hann fram sinni ferð. Ok er ekki afsagt hans ferð fyrr en hann[4] kemr til Ballofa ok hittir þar dvergana. ok segir at þar hefir hann son sinn Velent. ok vill at þeir taki við honum .xii. manuði ok

[1]) *rettet for* ungir, A; allir, B [2]) [menn ok dvergar. þeir gera allzkonar hluti bæði bryniur, B [3]) [*tilf.* B [4]) [*saal.* B; þar til er hann kemr til þessa landz er Grœnasund het ok fær ser þar (ekki) skip yfir sundit ok beið lengi. ok um siðir leggr hann son sinn a oxl ser ok veðr yfir sundit. en þat er .ix. alna diup. Hann, A

þæir stæfnudag a .xii. manaða fræste i huærn tima er hann skal koma æptir svæininum. ok þætta kaup er nu gortt mæð fullnaðe.

59. [1]Vaðe risi fær nu hæim i Sioland. en Velænt er æptir ok næmr smið. ok sva er hann næmr at huætvitna smiðar hann er þæir gæra firir hanom. Ok sva val þionar hann dværgonum. at þa er faðer hans kœmr æptir hanom at rettom kaupmala þæira. þa vilia þæir hann æigi braut lata fara. Ok nu bitðia þæir Vaða risa at svæinnen skuli þar væra aðra .xii. manaða. ok hælldr en Velænt fara a braut. þa vilia þæir gæva aptr þa mork gullz er þæir toko firir hann. ok vilia þæir kænna hanum halvu mæira haglæik en fyr hævir hann nomet. Ok þænna kost þiggr Vaðe risi. Ok nu iðrazt dværgarner er þæir skolu sva dyrt kaupa hans[2] þionasto. Nv mæla þeir við Vaða risa oc segia sva. ef hann kœmr eigi i rettan stefnodag eftir syni sinom at þa skvlo þeir i leyfi hafvð hans af hoggva. Oc þenna kost þiggr Vaði risi. oc vill nu heim fara. [3]Nv kallar Vaði risi sun sinn Velent til sin oc biðr hann fylgia ser vt af bergino. oc sva gerir hann. Nv rœðaz þeir mart við. Vaði risi hafði eitt sverð. oc hann tecr þat sverð oc stingr i eitt riskiarr. sva at ecki kom vp a. þa mælti hann til Velent. Ef ec kœm eigi til stemnv þeirrar sem nv er mællt var ▪ milli. oc kann þvi nockot at brigða. oc vilia dvergar þessir hafa lif þitt. þa tac þetta sverð oc ver þec vel oc drengilega. betra er þat en vera myrðr af

[1]) Vaði risi kœmr eptir syni sinvm. *Ovsk.* [2]) *Med dette Ord ophörer den förste Haand i* Mmb., *og her begynder den anden.* [3]) her finnaz þeir siðarsta sinni Vaði risi oc Velent. *Ovsk.*

---

kenni honum allzkonar [smið. ok muni gefa þeim allmikit gull. En þeir mæla við mork gullz. þeir nefna nu dag[1] þa er .xii. manuðir eru liðnir. nær hann skal koma eptir sinum syni. þetta kaup er nu fast.

59. Nu ferr Vaði heim i Sioland. En Velent er sua næmr at smiðinni ok sua vel þionar hann dvergunum. at þeir vilia hann eigi i brott lata.[2] þa er Vaði kemr eptir honum. ok biðia nu at sveinninn skuli þar vera. ok helldr en hann fari i brott. vilia þeir aptr gefa mork gullz. Ok þat þiggr Vaði. ok skal hann nu þar vera aðra .xii. manuði. ok leggia enn með ser annan stefnudag.[3] Dvergum þikkir [illt at[4] kaupa sua dyrt hans þionustu ok mæla sva. Ef [þu kemr eigi eptir syni þinum þann dag er stefndr er.[5] þa skulu við afhoggva i leyfi hans hofuð. Nu

[1]) [smiðar. en hann muni gefa þeim sua mikit gull sem þeir verða asattir. Nu segia dvergar at þeir muni við taka þessum sveini ok læra hann ▪ hagleik ef Vaði gefr honum mork silfrs. þeir leggia nu stefnudag, B [2]) fara *tilf.* B [3]) ok gefa nu Vaða aðra mork silfrs til þessa *tilf.* B [4]) [þo illa at þeir verða at, B [5]) [Vaði kemr eigi eptir syni sinum þann dag er við kvaðum a, B

tveim dvergom. oc þat vilda ec at frændr varir segði. at ec hefða heldr vp alet svn en dottor. þar sem þv ert. En ec man eigi sva til ætla at ec koma eptir stefnodag þann er nv er raðinn. [1]þa skiliaz þeir frændr oc ferr Vaði heim til bva sinna. En Velent gengr inn i bergit til dverganna oc nemr nv halfo betr en fyrr. oc aðr en letti þa kann Velent allan þann hagleic er dvergarnir kvnno. Oc þo þionar hann þeim vel oc goð þyckir dver(g)onom hans þionasta. en þo afvndar þa mioc hverso hagr hann er orðinn. oc þat gera þeir ser i hvg at hann man eigi lengi sins hagleiks niota. þvi at þeir eigo veð a lifi hans.

60. Nu liðr a þessi tolfmanoðr. þa vill Vaði risi fara eftir syni sinom helldr fyrr en siðarr. firir þvi at long var leið. en hann vill eigi coma eptir stemnvdagenn. Oc heiman ferr hann oc ferr nv bæði dagfari oc nattfari. oc com þrimr dagom fyrr en mælt var. Oc var nv lvct bergit firir hanom oc com(s)c hann eigi inn. oc legz niðr eins staðar at bergino oc vill þar biða til þess er vpp er loket berget firir hanom. En af þeirri hinni akafv ferð er hann hafði farit. þa var

[1]) Vaði risi ferr heim i Sioland. *Ovsk.*

---

kallar Vaði Velent a einmæli. ok ganga [i brott af bergi.[1] Nu tekr Vaði eitt sverð ok stingr niðr i iorðina undir eitt kiarr. sua at ekki kom upp. ok mællti við Velent. Ef ek kemr eigi til stefnu þann dag sem mællt er. ok vili dvergar hafa þitt lif. þa tak þetta sverð ok ver þik drengiliga. Nu skiliaz þeir. ok ferr Vaði heim til bua sinna. En Velent [nemr nu halfu meira hagleik[2] en fyrr. ok aðr en letti kann hann at gera [allan þann hagleik er[3] dvergar kunnu. Ok þo þionar hann þeim vel ok þikkir þeim goð hans þionosta. en miok ofunda þeir hversu hagr hann er vorðinn. ok þo hyggia þeir at hann skal eigi[4] niota sins hagleiks firir þui [ef þeir eigu at raða firir[5] hans hofði.

60. En er liðnir eru þeir .xii. manuðir. þa vill Vaði fara eptir syni sinum. ok ferr hann alla leið til þess er hann kemr i þann stað er stefna var logð þeirra i milli. ok firir þvi at leiðin var long. en hann villdi eigi koma eptir stefnuna. þa voru enn eptir .iii. dagar þess er þeir hofðu akveðit. Ok þat berg var sua lukt. at engi van var at hann mætti þar inn komaz. hann leggz niðr [undir fiallz hliðina ok vill þar biða þess er upp var lokit bergit.[6] En þvi at hann hafði gengit mœðiliga langa leið. sofnar hann fast. Ok [geriz regn sva mikit at i þessu bili kom landskialfti.[7] en or ofanverðu fiallinu hleypr ein skriða með vatni ok grioti ok mikilli œði.[8] ok þessi skriða hleypr yfir Vaða risa. [ok let hann sva lif sitt.[9]

[1]) [ut af berginu, B [2]) [ferr til dverganna ok var halfu hagari, B [3]) [allt hvat þeir, B [4]) lengi *tilf.* B [5]) [at þeir eiga veð a, B [6]) [i fiallinu einhverstaðar ok vill þar biða þess er at hondum kemr ok upp var lokit berginu, B [7]) [nu gerir regn mikit ok or þvi kemr einn landskialfti mikill, B [8]) iorðu, B [9]) [*tilf.* B

hann mioc moðr orðinn. oc firir þa soc sofnar hann oc sœfr mioc fast oc lengi. oc ecki er hann illifr. liggr nv sem cominn er oc rytr sva at langt matti heyra. Oc þa gerir regn sva mikit at fvrða var at. [1]J þesso bili kœmr landskialfti mikill. oc leysir or fiallino ofan eina scriðo með vatni oc viði grioti oc moldo oc mikilli iorðo. oc leypr ivir risann. oc lætr Vaði sva sitt lif.

61. Nv er kominn stemnodagrenn. þa lvka dvergarnir vpp bergino oc hyggia at ef Vaði risi væri kominn eptir syni sinom Velent. Velent gengr nv vt. scygnir at feðr sinom oc ser hann hvergi. oc gengr i eina fialzlið oc ser hvar nylavpin var ein scriða. oc kœmr hanom i hvg. at sv skriða man firir farið hafa feðr hans. oc ser at eigi er þar gott til hemda at leita. oc minniz a hvat faðir hans hafði raðit hanom aðr þeir skilðizt. Hyggr nv at hvar er riskiarrit. þat er Vaði risi fal sverðit i. oc er riskiarrit vpp gengit alt. Nv þykcir Velent mikill vandi a sino mali. faðer hans er nv davðr oc hann sialfr til davða raðinn. [2]Litaz hann nv vm oc ser hvar vp koma sverðzhiolt or iorðvnni. Oc gengr Velent oc kippir vpp sverðino oc ser a oc mælti. Hvi man ec þvrfa nv at fela mer hit verra. Hann ser hvar dvergarnir standa ▪ eino bergi oc siaz vm. gengr Velent vp a bergit oc hefir sverð vndir scavti nœckvit oc lætr þa eigi sia. Gengr at þeim er hanom var nærri oc hœggr banahogg. oc þvi næst drepr hann baða þa. Nv gengr Velænt inn i bergit oc tekr tol þeirra oll oc alt gvll oc silfr er hann ma við fara. oc eitt ros klyfiar hann af gvlli oc dyrom gripom er dvergarnir atto. oc þo toc hann ser

[1]) her segir vm davða Vaða risa. *Ovsk.* [2]) Velent drepr dvergana. *Ovsk.*

---

61. En er stefnudagr kom luka dvergar upp bergit ok ganga ut[1] ok hyggia at [kominn se Vaði risi.[2] Nu gengr Velent i fiallit[3] ok ser huar hlaupin er ein skriða. ok hyggr hann þat sama sem var. at þessi skriða mun hafa firir farit hans foður. Ok nu leitar hann hvar sverðit mun vera [.ok þessi skriða hafði þat hriskiarr tekit ok upp slitið. ok leitar hann nu með skriðunni. ser hvar hiolltin koma upp i skriðunni. Ok nu snyz hann fra ok seiliz a bak ser aptr ok hnykkir upp sverðinu. ok[4] siðan snyr hann þar til sem dvergarnir voru.[5] ok ekki varaz þeir hvat Velent hefir syst.[6] ok nu hoggr hann þann fyrr er honum var nærri. ok hvarntveggia drap hann. Eptir þat gekk hann [inn i[7] bergit ok tekr oll þeirra smiðar-

[1]) *saal.* B; at, A [2]) [ef Vaði risi er kominn eptir sinu loforði, B [3]) fiallzhliðina, B [4]) [folgit. ok nu gengr hann fyrst at leita með skriðunni. ok þvi næst ser hann hialltit ok meðalkaflann standa upp or iorðunni. Ok nu snyr hann ser ok seiliz til a bak ser ok hnykkir sverðinu upp ok hellt þvi a baki ser, B [5]) stoðu a einu bergi, B [6]) syslat, B [7]) [um, B

byrði sem mesta feck hann boret. Vændir nv norð(r) til Danmarkar. [1]Velent hefir nv farit sem mest ma hann þria daga. þa com hann at a einni mikilli. sv heitir Visara. oc eigi kœmz hann ivir ana. En skogr var mikill við ana oc þar dvelst hann vm riðar sakar. En þar var scamt til siovar. Velent byz þar vm. hann gengr a arbackann oc ser hvar stendr eitt mikit tre. oc þat fellir hann til iarðar. Siðan bvlar hann i svndr treet oc holar innan. oc þann lvt er miori var oc til limanna horfði. lætr hann i koma tol sin oc fe sitt. oc þar sem digrari var treet. lætr hann vist sina oc dryc. oc sialfr ferr þar i oc lycr sva fast oc þett. at enskiskonar scal hanom granda. oc firir glvggana er varo treno þa setr hann gler. oc sva var vm gort at hann ma þat fra taka þegar hann vill. Oc þa er firir var gleret. þa com þar eigi inn heldr vatnit en þar sem heilt var treet. Nv ligr treet við ana sialfa oc þar innan Velent með allt sitt fe oc oll sin tol. oc dyr hann sec i stockenom þar til er stockrenn veltr vt a ana. þenna stock recr i sio oc þvi næst i haf. oc recr .xviii. dœgr oc kœmr nv stockrinn at landi vm siðir.

62. [2]Einn konongr heitir Niðvngr. hann ræðr firir Jvtlandi þar sem þioði heitir. Oc þat er einn dag at konongs menn roa a sio með strandvorpo at fa grœna fiska til konongs borðs. Oc þeir kasta

[1]) Velent vill nv heim fara norðr i Sioland. *Ovsk.* [2]) her segir vm Niðvng konong i Jvtlandi. *Ovsk.*

---

tol. ok allt þat gull ok silfr sem hann ma með komaz. Siðan tekr hann eitt hross er att hofðu dvergarnir ok klyfiar. ok þo tekr hann ser byrði sem mesta ma hann [með komiz(!).[1] ferr nu með þeirri[2] til siofar er heitir Etissa.[3] ok er þar mikill skogr. ok nu byz hann þar um. Hann gengr a [arbakkanum. þar[4] stendr eitt hit mesta tre. ok hoggr þat til þess er þat fellr. ok nu [butar hann[5] i sundr. ok [inn neðra lut[6] holar hann innan ok i þann lut[7] er [til lima hafði horft[8] lætr hann koma oll sinn smiðartol ok sitt fe. en [i enn mesta lut[9] lætr hann sinar vistir ok drykk. ok þar ferr hann sialfr i. ok lykr [sua stokkinn.[10] at honum mætti[11] hvarki granda sior ne veðr.[12] En firir glugga er a voru skornir.[13] lætr hann koma gler með þeim bunaði. at hann matti draga ifra. ok þa er firir var glerit kemr þar eigi vatn inn helldr en þar sem [heillt var.[14] Ok nu [steypir hann stokkinum[15] i ana. Ok þenna stokk rekr til siofar ok næst i haf. ok sua ferr hann .xviii.[16] dœgr. siðan kemr stokkrinn at landi.

[1]) [*mgl.* B [2]) er liggr *tilf.* B [3]) Edilla, [4]) [arbakkann þar er, B [5]) [bolar hann þat, B [6]) [þvi næst, B [7]) bita, B [8]) [*saal.* B; tilbuinn var, A [9]) [þar er meira var rumit, B [10]) [nu stokkinn sua fast, B [11]) matti, B [12]) vatn, B [13]) trenu *tilf.* B [14]) [heill var stokkrinn, B [15]) [byr hann sik þar er stokkrinn steypiz, B [16]) .xxiii., B

netiom sinom oc drogo at lande. oc verðr sva þvng strandvarpan at varla fa þeir flvtt.[1] Oc nv sia þeir at firir var orðinn stocr einn fvrðo mikill. þann stock flytia þeir til lannz oc a landit. oc hyggia at vandlega hvat tre þetta man vera. þeir finna at treet er telgt vndarlega vel. oc þvi hyggia þeir at þat man vera fehirðzla. meðr þvi at sva er þvngt oc vel vmgort. Gera þeir nv mann a konongs fvnd oc biðia at (hann) scal til coma at sia þetta tre. Oc er konongrenn kom til oc sa stockinn. biðr hann þa til leita oc vita hvat titt er i innan. Nv hoggva þeir stockenn. oc er Velent finn(r) hvat þeir gera. þa kallar hann a þa oc biðr þa hætta. oc segir at maðr er i stockinom. Oc er þeir heyra ravddena. þa hyggia þeir at vera man i fiandinn sialfr i treno. oc verða þeir ræddir oc lavpa bravt allir i sinn stað hverr. [2]þa lycr Velent vp stockenom oc gengr firir konongenn oc mælti sva. Maðr em ec herra en eigi troll. oc gersamlega vil ec biðia yðr at þer gefit mer grið. lifs grið oc fear. Konongrenn ser at þetta er maðr

1) *saal. rettet*; frvtt, Mmb. 2) Velent lycr vpp stockinvm oc gengr vt or. *Ovsk.*

---

62. Einn konungr het Niðungr a Jotlandi þar sem heitir þioða. Hans menn roa a sio einn dag at [fa grœna fiska til konungs borðz með logn. Ok nu urðu lognin[1] sua þung at varla fengu þeir fleytt.[2] ok sia at firir er orðit eitt tre furðnliga mikit.[3] þetta tre fœra þeir a land ok hyggia at hvat[4] þetta muni vera. þeir finna at treit var telgt. ok firir þvi ætla þeir at vera muni nokkot i innan. [með þvi þat var sua þungt.[5] Ok nu gera þeir mann [til konungs. biðia hann sia. ok[6] hyggia at þetta muni vera nokkur fehirðsla. En er konungr leit treit. biðr hann þa[7] hoggva ok vita hvat [i er.[8] Er Velent finnr huat þeir gera. kallar hann ok segir at maðr er i trenu [ok biðr þa hætta.[9] En er þeir heyra hans rodd hræðaz þeir ok hlaupa fra.[10] segia konungi at þeir hyggia at fiandinn sialfr se i trenu. Nu lykr [Velent upp stokkinum ok gengr firir konung. ok segir at þat er maðr en eigi fiandi. Hann kveðr konung vel ok biðr at hann skal gefa honum grið.[11] ok hann vill [til hans fara ok[12] honum þiona. En er konungr ser at þetta er maðr utlendr. þo at [undarliga væri þar kominn i hans riki.[13] þa vill hann vist [eigi briota frið ok log a honum.[14] ok tekr við honum vel. Nu tekr Velent sin tol [ok sitt fe[15] ok leynir i iorðu niðri. Ok þa er hann gerir þetta. ser einn konungsmaðr. sa het Reginn.

1) [fanga fiska til konungs borðz ok longum urðu skip þeirra, B 2) flutt, B 3) ok þetta var nærri landi *tilf.* B 4) vandlega hvat tre, B 5) [*tilf.* B 6) [a konungs fund ok biðia hann sia þetta tre. Konungr þikkiz, B 7) menn sina, B 8) [firir innan er, B 9) [*tilf.* B 10) i brott, B 11) [konungr stokkinum upp. ok gengr Velent firir konung ok kveðr hann ok biðr hann gefa ser sitt lif, B 12) [*tilf.* B 13) [undarlegr se, B 14) [lata hann halda sinu lifi ok fe, B 15) [*tilf.* B

friðr oc eigi skelmir. þo at vndarlega hefði þingat comet. Gefr hann hanom grið oc fe hans allo. Nv tecr Velent tol sin oc fe oc hirðir leynilega i iarðo niðri alt saman oc stockinn. Oc þetta ser einn konongs riddari. en sa heitir Reginn.

63. Nu er Velent með Niðvngi konongi oc er vel virðr. oc kvrteiss sveinn er hann. oc þat er hans þionosta. at hann varðveitir þria knifa er liggia skvlo a konongs borði oc firir sialfom konongenom þa er hann mataz. Oc er hann hefir þar dvalz eina tolf manaðr.[1] þa er þat einn dag at Velent gengr til siovar oc vill þva knifa konongs oc fægia. [2]Hann fellir niðr or hendi ser einn hinn bazta knif er konongr atti oc vt i sioenn þar sem sva var divpt. at engi var van at fynniz. Nu gengr Velent heim oc ætlar at konongi man illa þyckia er hans knifi var tapað. Oc nv mælez hann við einn saman. Vist matta ec mikill ættleri verða oc fatt tyr mer at ec se kominn af goðom ættom. Nv var ec kominn i þionasto með goðom konongi oc feck hann mer litla þionasto. oc villdi hann sva min freista. oc væri þess von ef hann sæ at ec gætta vel hins litla. at hann mvndi hvgsa at ec varðveitta sva hino meira ef mer væri i hendr fengit. oc mvndi ec þaðan af noccora vpreist fa. En þat er ec skyldi nv þionat hafa hit litla. þa gleymða ec þvi. oc man hverr maðr kalla mec fol. [3]Smiðr noccorr var með Niðvngi konongi. hann heitir Amilias. hann smiðar kononge alt er or iarni ma gera. Velent gengr til smiðio Amilias. en hann var eigi i smiðionni. firir þvi at hann hafði gengit at snæða oc sveinar hans með hanom. Velent sezt þar til smiðar oc

[1]) *saaledes rettet;* manaðar, Mmb. [2]) Velent tynir knifi konongs. *Ovsk.* [3]) Velent smiðar annan knif konongi. *Ovsk.*

---

63. Nu er Velent með Niðungi konungi vel latinn ok er hans kertisveinn. Er þat hans þionusta. at hann varðveitir .iii. knifa er liggia skulu a konungs borði ok hann skal mataz við. Ok er hann hefir þar dvaliz .xii. manuði. er þat eitt sinn at hann gengr til siofar at fægia knifana ok þva. [þa fellir hann[1] or hendi ser hinn bezta knifinn i sioinn. þar er sua var diupt. at engi van var at [finnaz mætti.[2] Nu gengr hann heim ok hyggr at konungi muni illa þikkia at knifrinn er tyndr. sva litið sem hann skylldi þiona. Nu gengr hann [til þar sem[3] var einn smiðr. sa het Amilias. [Ok er hann kemr i smiðiuna.[4] þa var smiðrinn genginn at snæða ok allir hans sveinar. Nu sezt Velent i hans aflgrof ok gerir einn knif sem likastan þeim er hann hafði tynt. ok aðr hann gekk or smiðiunni slær hann nagla [við þriu hofuð ok lætr hann eptir a steðianum.[5] Allri smið hafði hann lokit

[1]) [vill þat sua til at hann fellir, B [2]) [aptr mætti naz, B [3]) [þar til er, B [4]) [*tilf.* B [5]) [með .iii. hofðum ok lætr þann nagla a steðiann ok gengr siðan brott, B

gerir einn knif. oc siðan slær hann einn nagla meðr þrimr ryggiom oc leggr a steðiann. En engi maðr sa iamvel smiðat hvarki aðr ne siðan. Oc allri smið hefir Velent lokit aðr en Amilias komi.

64. Velent kœmr a konongs fvnd oc stendr firir konongs borði nv sem fyrr oc þionar. oc lætr sem ecki se i orðet. Konongr tecr einn knif er la firir hanom oc sneið með einn similies leif. oc beit i svndr leifinn oc sva mikit af borðino sem knifrenn toc. Kononginom þotti vndarlect hvi þetta iarn matti sva hvast verða. oc mælti til Velenz. Hverr man gert hafa þenna knif. Velent svaraði. Hverr mvn gort hafa nema Amilias smiðr yðar. er alla yðra knifa hefir gort oc alt þat annat er þer latið smiða. Amilias heyrði viðrœðo þeirra oc svaraði. Herra ec hefi gort þenna knif. oc engan smið[1] hafi þer annan en mec einn alt at gera þat er þv villt. Þa svaraði konongrenn. Aldregi sa ec enn iamgott iarn koma or þinni hendi sem þetta er. oc hverr sem þenna knif hefir gort. þa gerðir þv hann aldregi. [2]Þa leit Niðvngr konongr til Velent oc mælti. Hefir þv eigi gort þenna knif. Hann svaraði. Sva man vera herra sem Amilias segir. hann man gort hafa. Þa svaraði konongr. Ef þv segir eigi satt til. þa hefir þv mina reiði. Þa mælti Velent. Yðra reiði vil ec eigi hafa. ef ec ma sialfr raða. Oc segir hanom hverso hann tyndi knifinom. oc hverso hann gerði annan i staðinn. Þa mælti konongr. Þat grvnaði mec at eigi mvndi Amilias hafa gort iamgoða smið. oc aldregi fyrr sa ec iamgoðan knif sem sia er. Amilias matti eigi þegia. Herra. vera kann at Velent hafi gort

1) *saal. rettet*; knif, Mmb. 2) Niðvngr konongr spyrr ef Velent havi gort knifinn. *Ovsk.*

---

aðr konungr gengi[1] til borðz. Nu kemr Amilias aptr i smiðiuna ok hans sveinar. ok finnr [naglann við þriu hofuð.[2] ok spyrr hverr þeirra[3] mun slegit hafa. En engi þeirra gengr við ok [sa hann[4] sleginn nagla a þessa lund hvarki aðr ne siðan.

64. Nu er konongr sitr [yfir mat fœrir[5] Velent honum sina knifa. ok hans fehirðir tekr einn knifinn ok sniðr við[6] einn hleif við borðinu niðr. ok þessi knifr bitr bæði hleifinn ok borðit [ok eigi siðr allt þat er tok.[7] Ok nu finnr konungr hversu hvass þessi knifr er ok þikkir undarligt. spyrr hvi gegni eða hverr gerfan hafi þenna knif. [Þa svarar Velent. Hverr man þenna knif gert hafa nema sa er alla yðra knifa hefir gert.[8] Nu svarar Amilias. Herra sagði hann. ek hefi þenna knif gert sem alla [þina knifa.[9] ok engan smið annan hefir þu [til smiðar haft.[10] Nu svarar konungr. Alldri sa ek iafnhvast iarn. ok hverr sem hann hefir gert. [gerir þu alldri slikan.[11] Ok nu spyrr hann Velent. ef hann hefir gert. En hann

1) gengr, B 2) [einn nagla, B 3) þenna, B 4) [eigi sa þeir, B 5) [undir borði fær, B 6) *mgl.* B 7) [*tilf.* B 8) [*mgl.* B 9) [aðra, B 10) [at smiða allt þat er gera þarf, B 11) [þa hefir þu hann alldri gort, B

þenna knif er sva goðr er sem þer segit. enda kann oc vera at ec kvnna at gera eigi verra smiði en þetta er. oc aldrigi vil ec þat vita a mic. at hans smið er betri en min. oc reyna vil ec aðr ockarn hagleic aðr en ec vil ohagari heita en Velent. [1]Velent svaraði. Fatt kann ec at gera i hagleic. en þat sem ec kann þa spari ec eigi at vit reynim ockra smið. Ger þv einn lvt en ec mvn annan. oc ma þa vita hvarr betri er. Amilias mælti. þar vm vil ec veðia. þa svaraði Velent. Ecki hefi ec fe mikit. en þo mego við nocqvot við setia ef þer syniz. þa svaraði Amilias. þo at þv hafir eigi fe til. þa legg við hafvð þitt en ec legg i moti mit havuð. sa skal annars havuð af hogva er hagari er. Velent mælti. Set til sva mikit sem þv vilt oc ger þat sem þv kannt bæzt. Eða hvat villtv smiða eða hverso fam við þetta reynt. þa svaraði Amilias. þv kannt gera eitt sverð sem þv kannt bæzt. en ec man gera hialm oc brynio oc brynhosor. Nv meðr þvi at þitt sverð bitr þessi vapn. sva at mik skeinir nocqvot. þa scalltv af hoggva mitt hovuð. En ef þitt sverð bitr eigi min vapn. þa ivaz þv aldregi vm þat. at ec hevi at viso þitt lif af þer. Velent mælti. þat vil ec giarna. tac eigi aptr orð þin oc halt þat sem þv mælir. þa mælti Amilias. Ec vil fa mer varzlomann. at eigi verði þetta mal logrinnt firir mer er ec mæli. En til þess vurðo tveir riddarar hinir vaskasto or konongs hirð. þeir er visso hagleic[2] Amilias. [3]Amilias

[1]) Vm veðian Velentz oc Amilias smiðs. *Ovsk.* [2]) *saal. rettet*; heilagleic, Mmb. [3]) konongr gengr sialfr i varzlv firir Velent. *Ovsk.*

---

segir sua vera mundu sem Amilias sagði. Konungr svarar. Amilias hefir eigi þenna knif gert. En ef þu lygr at mer ok villt eigi við ganga. þa hefir þu þar firir mina reiði. Nu segir Velent konungi allt sem farit hafði. hversu hann tyndi hans knifi [ok gerði þenna i staðinn.[1] Konungr mællti. þa er sem mik varði. at Amilias mundi eigi kunna at gera [sua goðan knif.[2] ok alldri fyrr sa ek iafngott iarn. ok þat hygg ek at eigi skal finnaz þinn maki at hagleik. Nu svarar Amilias. Vera kann þat at Velent hafi gert þenna knif. er sua er goðr sem þu segir. Nu ma vera at ek fai gert annat iarn eigi verra. ef ek skal allt við[3] kosta. ok alldri fyrr mun ek a hond ganga. at hans smið se betri en min. en við reynim okkarn hagleik. þa er hvarr smiðar sem bezt hann kann. Em ek buinn at veðia um okkarn hagleik aðr ek heita uhagari en þu. þa svarar Velent. Fatt kann ek gera.[4] en þat er ek hefi numit.[5] ma ek smiða einn lut en þu annan. ok ma þa vita hvarr betri er. En at veðia við þik hefi ek eigi mikit fe til. en þo skalltu raða. Amilias svarar. [Nu skalltu þott þu hafir eigi fe til veðiunar. þa er[6] þitt hofuð ok þar i mot legg ek mitt lif.[7] ok skal sa hoggva [annars hals[8] er hagari er. Nu

[1]) [*tilf.* B [2]) [þvilika smið, B [3]) til, B [4]) i hagleik *tilf.* B [5]) þa *tilf.* B
[6]) [þa er til, B [7]) hofuð, B [8]) [af annars hofuð, B

mælti til Velent. Hvar ero þinir varzlomenn. Velent svaraði. Eigi veit ec hverr varða man firir mec. er engi veit hvat ec kann at gera. er ec em her okvnnigr allom mannom i þesso landi. þa mælti kon-ongr sialfr. Vel hefir hann gort allt þat sem hann hefir smiðat. Oc kœmr hanom i hvg. hverso stockinn rac oc hverso vel vm var buit oc með mikilli vel. oc segir at heldr en engi verði hans varzlomaðr. þa vill hann sialfr varða firir hann. Oc a þessa leið festa þeir sitt handsal. at Niðvngr konongr geck i varzlo firir Velent oc tveir ridd-arar firir Amelias. Oc þann hinn sama dag gengr Amelias til smiðio sinnar oc allir hans sveinar. efnar til smiðar. oc lætr sva ganga alla tolf manaðr. En Velent þionar hvern dag firir konongs borði oc lætr sem hann hafi ecki vetta spvrt. Oc a þessa leið liðr vt annat misserit.

65. Nv er þat einn dag at konongr spyrr. hverso Velent vill leysa veðian hans eða nær hann vill efna til smiðar. Velent svaraði. Herra sva sem þer leggit rað til. En ec vilda konongr. at þer letit gera mer smiðiohvs er ec scal smiða i. Oc sva er gort sem hann mælti. Nv er smiðian er bven. þa gengr Velent þingat sem hann hirti

---

svarar Velent. Hvat villtu smiða eða hversu ma þetta reyna er þu byðr. Nu svarar Amilias. þu skallt gera eitt sverð sem bezt kanntu. en ek einn hialm ok bryniu ok brynhosur. Ok ef þitt sverð bitr min vapn.[1] sua at þu fær mik særðan. þa skalltu af hoggva mitt hofuð. en ef þitt sverð bitr eigi min vapn. skal ek raða[2] þinu lifi. En þetta skal reynt[3] a .xii. manaða fresti. Ja. ia segir hann[4] legg til at veðia sua mikit sem þu villt.[5] ok tak eigi aptr orð þin. ek em þessa buinn. Nu svarar Amilias (ok) spyrr. [hverir til munu verða þessa stefnu at varða.[6] En til þessa verða .ii. [konungs synir riddarar at varða firir Amilias. þeir sem[7] vissu hans hagleik. Ok enn mællti Amilias til Velentz. [Hvar eru þinir vorðslumenn. Velent suarar. Eigi veit ek hverr mina vorðslu mun taka. sa er eigi veit hvart ek kann nokkut gera.[8] Ok nu [minniz konungr.[9] hversu stokkrinn kom at landi. ok hversu undarliga þessi maðr hefir smiðat allt þat er hann sa. ok segir. [Fyrr en bresti varðslan vilium ver borga firir Velent. Ok sua verðr fost þeirra veðian.[10] Ok hinn sama dag ferr Amilias til sinnar smiðiu með alla sina sveina. ok efnar hann til smiðar. ok sua lætr hann fara hvern dag eptir annan alla þa .xii. manuði. En Velent þionar [hvern dag[11] at konungs borði iafnt sem aðr. ok lætr sem hann hafi ekki mællt. Ok a þessa lund liðr misseri annat.

[1]) herklæði, B [2]) eiga rað a, B [3]) vera smiðat hvartveggia, B [4]) Velent, B [5]) ok smiða sem þu kant bezt *tilf.* B [6]) [hverr til villdi ganga vorð-slu firir hann, B [7]) [menn hinir voskustu riddarar. þeir er gorla, B [8]) [hverr hans vorðslumaðr vill vera. En engi veit hvart hann kann nokkut at gera, B [9]) [suarar konungr sialfr ok kemr i hug, B [10]) [helldr en engi verði hans vorðslumaðr. mun hann sialfr verða firir hann til veðiunar. Ok a þessa lund verðr veð nu fast millum þeirra tveggia smiða. at sialfr kon-ungr gengr nu i vorðslu firir Velent en .ii. riddarar firir Am., B [11]) [*tilf.* B

tol sin oc fe. [1]Nv er vpp brotinn stocrinn oc brot tekin tolen oc allt feet. Hanom þyckir nv allilla. oc kom i hvg at einn maðr sa hvar hann fal sin tol. oc þat veit hann at sa man tekit hafa. en eigi veit hann namn hans. þa gengr Velent til konongs oc segir hanom allan atbvrð. Kononge þyckir nv illa oc spyrr ef Velent man kenna manninn eða eigi. Hann segir sva. Herra kenna man oc hann. en eigi veit ec namn hans. þa lætr konongr stemna þing. byðr at þar scal coma hverr maðr er i riki hans er oc til hans orða spyrr. Oc þetta boð kœmr i hvers mannz garð i Jutlandi. oc allom þyckir vndarleg þessor þingstefna oc engi veit hverio gegnir. Nu var þinget sett. þa gengr Velent firir hvern mann er a var þingino. oc hyggr at ef hann kenni þann mann er tekit hefir tol hans oc gvll oc aðra gripi. Velent finnr eigi þann mann oc engan hanom likan. oc segir sva bvet kononge. [2]Kononge þyckir nv illa oc mælti til Velentz. Miclo kanntv minna fagnað en ec hvgða. oc þat væri maclect at þvngr fioturr lægi a þinom fotom. þv hefir mec sarlega spottat. Stemda ec þing firir þinar sakar. oc er nu her kominn hverr maðr er i mino riki

[1]) Nv ero broto tol Velenntz. *Ovsk.* [2]) Eigi kennir Velent þann er tol hans hevir tekit. *Ovsk.*

---

65. þat er nu eitt sinn at konungr spyrr Velent. hversu hann skal leysa sina veðian. eða nær hann skal til efna þessarar smiðar. Nu suarar Velent. Herra segir hann. sua sem þer leggit nu rað til mun ek til taka. en fa skalltu mer [mann at mer geri[1] eitt hus. þat er ek vil smiða i. En konungr let þat skiott gera. ok eru menn til fengnir at gera hans smiðiu. Ok sem hon er albuin gengr hann til þar sem [niðr eru grafin hans tol.[2] ok þar finnr hann stokkinn [en i brottu voru[3] hans smiðartol. Ok þetta þikkir Velent illa. ok kemr nu i hug at einn maðr hefir set. hvar hann fal sin tol. ok hann veit at sa maðr muni tekit hafa hans tol. en eigi veit hann hans nafn. Ok nu gengr hann til konungs ok sagði honum þetta. En konungr sagði at þat var illa. ok lætr at skuli leita hverr þessi maðr mun vera. ok spyrr hvart hann mun kenna hann. [þo at hann viti eigi nafn hans.[4] Velent sagði at vist mun hann kenna hann. Nu lætr konungr stefna þing um allt sitt land. ok biðr þar koma hvern mann er var i hans riki. ok engi veit [hvi þetta gegnir.[5] Ok nu er til þings var komit allt [folk þat er van var.[6] þa leitar Velent ef hann fyndi þenna mann [er tekit hefði tol hans.[7] ok eigi finnr hann hann. ok þikkir[8] konungi illa ok mællti við Velent. Sua syniz mer sem her mun kominn huerr sa maðr er i minu riki er. ok veit ek at[7] her mun sa maðr vera er þin tol hefir tekit. ▬ þu kennir hann eigi. ok kanntu miklu minna fagnað en ek hugða. ok vist ertu

[1]) [þann smið er mer gerir, B [2]) [hann hefir niðr grafit stokkinn, B [3]) [ok er þa upphogginn stokkrinn ok ▪ brottu oll, B [4]) [ef hann ser þenna mann, B [5]) [hveriu gegnir þetta boð, B [6]) [þingfolk þat er van var at, B [7]) [*tilf.* B [8]) likar, B

er. oc her man sa kominn vera er þin tol hefir tekit oc annan fearlvt. en þv kennir hann aldregi oc erttv fol eitt. Gengr nv konongr af þingi oc alt folc annat með hanom. Nv þyckir Velent allilla. latit gvllet oc tol sin oc fengit reiði konongs.

66. Oc noccorri stvndo siðar þa gerir Velent eina smið. oc þat var manlikan gort sem likast manni oc har a hofði. þa gengr Velent heim til hallar konongs eitt kveld oc setr þat manlikan i ra eina þar sem konongr geck til kamars. En siðan gengr Velent inn i holl oc þionar sem aðrir sveinar. [1]Nv vill konongr vt ganga oc allir hans menn. oc þa berr Velent kerti firir konongi. Nv litr konongrenn til hœgre handar ser oc mælti til licneskionnar. Heill þv oc vel cominn minn hinn goði vinr Reginn. Hvi ferr þv sva vti einn saman eða nær comtu eða hverso fors þer at minna erenda er ec senda þec i Sviþioð. þa mælti Velent. Herra. dramblatr man sia maðr vera oc engo man hann yðr svara. ec gerða þetta likneski eptir minni mino. oc sva heitir maðrinn sa herra er tok min smiðartol oc gvll. þa mælti konongrenn. Eigi var þess von at þv mvndir hann her finna. ec senda (hann) til Sviþioðar minna skyldra erenda. Oc vist ertv hagr maðr oc listvgr oc goðr maðr erttv. Nv fæ ec þegar tol þin

1) vm manlikan þat er konongr (!) gerði. *Ovsk.*

---

fol. ok þat var folsligt[1] er ek gekk i veð firir þik. ok þess værir þu verðr at þungr fioturr kœmi a þina fœtr. sua sem þu hefir mik gabbat.[2] Ok nu þikkir Velent allilla huersu þetta ferr. at hann hefir latið sin tol ok þar i mot hefir hann konungs reiði.

66. Einn tima var þat. at Velent gerir eina smið sua at engi maðr verðr varr við hvat hann gerir. en þat er [ein likneskia.[3] þat steinir hann ok byr með klæðum ok gerir at ollu sem maðr standi. Ok nu er þat eitt sinn at konungr gengr til salernis[4] ok firir honum gengr Velent með kerti. [Konungr leit ■ vinstri hond ser ok mællti. Vel þu kominn[5] Reginn minn goði vin. hversu hefir gerz eða farit þitt erindi. En þessi maðr þegir er þar stendr. En Velent svarar. Herra ekki mun þessi maðr svara yðr. þvi at þetta er eitt likneski er ek gerða minni hendi. Ok ef þu þikkiz kenna hans yfirlit [eða klæði.[6] þa hefir þessi maðr tekit min smiðartol. er ek gerða þetta eptir. Nu hlo konungr ok mællti. Vist ertu hagr. þviat gerla kenni ek eptir hverium þetta er gert. ok er þat Reginn minn riddari. ok hann hefi ek sent i Sviþioð minna erinda. ok væri þat makligt at [vel launaði ek[7] þer þat er ek mællti illum orðum til þin. Ok heðan af veit konungr hveriu gegnir um hans tol. Ok annan dag eptir sendir konungr [menn til[8] Regins ok biðr hann a

1) *saal.* B; falsligt, A 2) gintan, B 3) [eitt likneski, B 4) garðs, B 5) [Nu er konungr kom i salinn. snyr hann þangat til annarrar hliðar ok mællti. Ver vel kominn þu, B 6) [*tilf.* B 7) [ek bœtti, B 8) [mann til bus, B

oc fe. ef hann hefir tekit. oc bœta scal ec þat er ec mælta illom orðom viðr þec. [1]Nv kœmr Reginn heim oc sendir konongr hanom boð oc kœm(r) hann a konongs fvnd. oc spyrr hann at konongrenn ef Reginn hafi tekit tol oc fe Velentz. Oc hann gengr við oc sagði at hann gerði firir gamans sakar. Oc nv fær Velent tol sin oc fe. oc hann stendr nv hvern dag oc þionar konongi. oc liðr sva fiora manaðr.

67. Oc er þessi stvnd er liðin. þa spyrr konongr hvi Velent vill ecki smiða sem hann hefir veðiat. Hann segir sva. þegar man ec smiða er yðr syniz oc þer leggit rað til. Mer syniz sva segir konongr. sem þer liggi mikit við. oc þv att at skipta við hagan mann oc illan i ser. Far nv oc smiða oc freista þin. [2]Velent gengr nv til smiðio oc setz til smiðar oc gerir eitt sverð .vii. daga. oc hinn siavnda dag þa com konongr sialfr til hans. oc hevir Velent nv algort eitt sverð. þat er aldregi þottiz konongr hava set vænna ne bitrlegra. Nv gengr Velent oc konongr með hanom til ar einnar. þa tecr Velent einn þofa þvers fotar þivckan oc kastar i ana oc lætr reka firir stravmi. oc setr sve(r)zeggina i ana oc hverfir moti stravminom. oc recr þovann at sverðino oc tecr eggin i svndr þovann. þa mælti konongr. þetta er gott sverð. oc þetta vill hann sialfr bera. þa

1) Nv fær Velent tol sin. *Ovsk.* 2) Velent tecr nv til smiðar oc gerir eitt sverð. *Ovsk.*

---

sinn fund koma. ok litlu siðar kemr Reginn til konungs. Nu spyrr konungr Regin. ef hann hefir tekit tol Velentz. Regin svarar at hann [lezt hafa[1] tekit tolin firir skemtanar sakir. Nu biðr konungr at hann seli Velent sin tol. ok sua gerir hann. Nu stendr Velent hvern dag firir konungs borði ok lætr sem hann eigi ekki um at vera.[2]

67. Nu er þessi stund er liðin spyrr konungr Velent. hvi hann vill eigi gera sitt sverð. En Velent lezt buinn at gera þegar [þat var konungs rað.[3] Nu gengr Velent til sinnar smiðiu. [smiðar i .ii. daga ok hinn .iii.[4] ok hinn fiorða dag þaðan kemr konungr til hans. ok þa hefir Velent algert eitt sverð. þat er konungr þottiz alldri set hafa vænna sverð ne bitrligra. Nu ganga þeir til einnar ar. ok þa tekr Velent einn þofa þuers fotar þykkan ok kastar a ana. ok [rekr firir strauminum at sverðzegginni. hann[5] tekr i sundr i tva luti. sua at sinn veg rekr[6] hvarn hlutinn þofans. Ok nu mællti konungr at alldri sa hann betra[7] sverð. [utan einn lost[8] at þat sverð var sua mikit ok þungt. at konungi var eigi vapnhœgt.[9] Velent sagði þetta sverð ekki vera gott. ok skal þat verða miklu betra, Nu ganga þeir heim

1) [hefði, B 2) huxa, B 3) [*mgl.* B 4) [*tilf.* B 5) [lætr reka firir strauminum. siðan bregðr hann sverðinu i ana. ok er þofann rak at sverðinu. þa, B 6) tok, B 7) iafngott, B 8) [firir utan þann eina annmarka, B 9) vapnbært, B

mælti Velent. þetta er ecki mioc gott sverð. oc miclo scal þat betra vera aðr en ec letta. Konongr gengr til hallar sinnar oc er hann katr. [1]Velent ferr nv til smiðio oc tecr eina þel oc þelar þetta sverð alt i svndr i syarf eitt. Nv tekr hann svarfit oc blandar við miol. oc þa tecr hann alifvgla oc sveltir þria daga. oc þa tecr hann miolet oc gefr fvglonvm at eta. þa tecr hann savr fvglan(n)a oc lætr coma i afl. oc fellir oc vellr nv or iarnino alt þat er deigt var i. oc þar af gerir hann eitt sverð. oc er þetta minna en hit fyrra. Nv er albvit er sverðit. þa kœmr konongr til Velentz. oc þegar er hann ser sverðit. þa vill hann sialfr bravt hafa. oc aldregi kveðr hann betra grip faz ne finnaz en þat sverð. [2]þa mælti Velent. Herra þetta er gott sverð. oc enn scal þat betra vera. Ganga þeir nv til arennar. kastar Velent þofa firir sverðit tveggia feta þivckan. oc tecr þetta sverð svndr þovann sem hit fyrra. Oc konongr segir at ei man fa gort betra sverð þo at við leiti. Velent segir at hann scal gera þat halfo betra. Kononge likar þetta vel oc gengr heim til hallar sinnar oc er glaðr. Velent ferr til smiðio sinnar oc þelar þetta sverð allt i svndr oc ferr a samo lund með sem fyrr hafði hann farit. Oc þa er liðnar ero

[1]) Velent spillir þesso sverði oc gerir annat. *Ovsk.* [2]) Nv gerir Velent hit þriðia sverð. *Ovsk.*

---

ok er konungr nu glaðr. Nu sezt Velent i sina smiðiu ok þelar þetta sverð allt i sundr. tekr hann svarfit ok lætr koma i miol ok hrœrir saman. ok nu berr hann þat þangat sem voru gæss ok hœns. ok huartueggia solltið aðr .ii. dœgr. ok lætr fuglana eta þetta allt saman. Siðan tekr hann [fugla dritit[1] ok brennir i elldi ok gerir þar af annat sverð. Ok er [liðnir eru .xiiii. dagar.[2] kemr enn konungr. ok er þar gert annat sverð ok syniz konungi allvænligt. Ok nu tekr Velent þofa tveggia fota þykkvan. ok gengr til arinnar. [Ok þetta sverð sniðr i sundr þenna þofa.[3] Nu likar konungi forkunnar vel. ok sagði at alldri man fa iafngott. Ok er þetta nu minna en hit fyrra ok þo mikit. Velent sagði at þetta sverð er gott. en [þo kvezt hann þessu gera skylldu[4] halfu betra aðr letti. Nu gengr konungr til sinnar hallar. en Velent gengr til smiðiunnar ok þelar i sundr þetta sverð allt ok ferr með a somu leið sem fyrr. Ok þa er liðnar voru .iii. vikur. er þetta sverð [algert skygt ok merkt við gulli ok hialltat fagrt.[5] Nu kemr konungr til Velentz ok ser smiðit.[6] ok þikkir vera allra sverða bezt þeirra er hann hefir set. ok þat er skapliga mikit. Nu ganga þeir til arinnar ok hefir Velent þofa með ser þriggia fota þykkuan. er hann breiðr ok langr. ok kastar a ana. ok þessu sverði helldr hann firir kyrru. ok er þofann rak firir strauminum [a sverðit[7] tekr i sundr iafnslett[8]

[1]) [þeirra drit, B [2]) [liðin eru .xii. dœgr, B [3]) [ok kastar a ana. tekr þetta sverð þann þofa i sundr sua sem hinn fyrra, B [4]) [hann skal gera þat, B [5]) [albuit bæði skygnt ok merkt ok hialltit fagrt, B [6]) þetta sverð, B [7]) [*tilf.* B [8]) iafnskiott, B

þriar vicvr. þa hefir Velent gort eitt sverð skygt oc merct gvlli oc hialtat fagr(t). [1]Nv kœmr konongr til Velent oc ser sverðit oc þyckiz hann aldregi hafa sett betra sverð ne bitrlegra en þetta er. oc þetta er skaplega mikit sverð. en hin varo meiri en lagi gegndi. er fyrr hafði hann gort. Nv ganga þeir til arennar oc hevir Velent i hendi ser einn þova þriggia feta þivckan oc sva langan oc kastar i ana. oc þesso sverði heldr hann kyrro i anni. oc recr þovann at sverzegginni oc tecr svndr þofann iamslett sem sialfan stravminn. þa mælti Niðongr konongr. þo at leiti vm alla verold. þa man eigi finnaz iamgott sverð sem þetta er. oc þetta sverð scal ec hava hvert sinni er ec skal beriaz við mina ovini. [2]Velent svaraði. þessa sverz ann ec engom manni at niota nema yðr herra. ef noccorr fengr er i. En ec scal bva fyrst at fetlom oc vmgerð allri oc fa yðr siðan sverðit. Konongr vill at sva se. oc gengr heim til hallar sinnar oc er katr. Velent ferr i smiðio sina oc sez til smiðar. oc gerer annat sverð sva lict hino. at engi maðr kennir hvart firir annat. Velent skytr hino goða sverði vndir smiðbelgi sina oc mælti sva. Ligg þv þar Mimvngr. hverr veit nema þin þyrfi enn aðr en lvki.

68. [3]Velent hefir nv lokit allri sinni smið oc stendr nv hvern dag firir konongs borði oc þionar alt til stemnodags. Nv er comenn stemnodagrenn. oc þegar arla vm morgonenn þa tecr Amelias sinar brynhosor. oc spennir a sec oc gengr vt a torg oc skemti ser oc synir sec. þa mælto þat allir menn er hann sa. at aldregi sa iamgoða isarn sem þessor var. þat var allt tvigort oc forkvnna(r) vel smiðat.

[1]) Nv er albvit þat sverð oc nv ser konongr. *Ovsk.* [2]) Velent kallar sverðit Mimvng. *Ovsk.* [3]) Velent þionar konongi. *Ovsk.*

---

sem strauminn sialfan. Ok nu sagði konungr. þott leiti um alla verolld. skal engi maðr set hafa iafngott vapn. þetta sama sverð skal ek bera minni hendi hvert sinn er ek skal beriaz. Velent sagði. Herra. ek verð fyrst at bua sverðit [með umgerð ok sponum[1] ok fetla ok fa þer algert. Ok þetta likar konungi vel. Siðan gengr konungr til sinnar hallar miok katr. en Velent i sina smiðiu. ok nu gerir Velent annat sverð sua likt [þessu. at eigi matti kenna huart var.[2]

68. þa er þetta er algert stendr Velent firir konungs borði ok þionar allt til stefnudags. Ok [þann sama dag[3] tekr Amilias sinar brynhosur ok spennir a sik. ok ferr siðan a torg ok skemtir ser. ok mællti þat hverr [er sa.[4] at alldri sa betri iarn[5] en þessi. ok allt var þat nygert.[6] Ok er liðit var at dagverðar mali. steypir hann yfir sik sinni bryniu. hon er oll tviskipt[7] ok sið. ok sua[8] gengr hann til kon-

[1]) [ok gera at þvi sliðrar umgiorð ok spaner, B [2]) [hinu at engi maðr ma þekkia hvart er, B [3]) [er kominn er sa dagr, B [4]) [maðr, B [5]) isarn, B [6]) tvigort, B [7]) rum *tilf.* B [8]) nu, B

Oc þa er at liðr dagvrðarmali. þa steypir hann a sec brynio sinni. hon er rum oc sið oc oll tvigor. Oc sva gengr hann til konongs borðz. oc þyckiz engi maðr hafa set betra vapn i einni brynio en i þessi. Nv er Amelias catr oc glaðr oc rosar ser mioc oc sinom vapnom. Oc þa er Amelias kœmr firir borð konongsens. þa setr hann hialm a havuð ser. sa er vel scygðr oc fvrðo mikill oc þiver. oc kononge synaz vel þessor vapn. Oc þa er konongr var mettr oc borð varo brotto. þa gengr Amelias vt a einn voll. oc þar stendr einn stoll oc þar setz hann a. Nv gengr konongr vt oc allir hans menn með hanom oc sva Velent. Nv læz Amelias vera bvinn at reyna veðian sina. [1]þa gengr Velent til smiðio sinnar oc teer sverðit Mimvng oc gengr aptr til konongs oc hefir sverðit brvgðit. Nv gengr Velent a bac stolenom þar sem firir sat Amelias. oc setr sverðzeggina a hialminn oc mælir við Amelias. oc spyrr ef hann kennir. þa svaraði Amelias. Hogg til af ollo afli. oc lat sem þess mvnir þv viðr þvrfa ef lyða scal. Nv þrystir Velent sva fast sverðino oc dregr við. at svndr nam hialminn oc havuðit oc bryniona oc bvkinn alt til beltistaðar. oc lycr sva lifdagom Amelias. Nv mælti margr maðr a þessa lvnd. at þar sem maðr setr dramb sitt hæst. at þat kann lægst at

[1]) her sigraz Velent ■ Amelias smið vm veðian. *Orsk.*

---

ungs borðz. ok þat mælir hverr er ser. at alldri sa betra vapn ne bryniu. Nu er Amilias allglaðr ok hrosar ser miok ok sinum vapnum. Ok þegar konungs borð eru ofan. [stendr upp Amilias smiðr ok tekr upp[1] einn hialm ok setr a hofuð ser. sa er vel skygðr ok furðuliga þykkr ok at ollu vel smiðaðr. Nu gengr hann a einn voll. ok þar stendr einn stoll. ok þar sezt hann a. Siðan gengr konungr ut með alla sina menn ok við honum Velent. [Nu læzt Amilias buinn at[2] reyna sina veðian. Nu gengr Velent til sinnar smiðiu. ok er hann kemr aptr hefir hann sverðit brugðit. Ok nu gengr Velent a bak stolnum [þeim er Amilias sat.[3] ok setr sverðzeggina a hans hialm ok spyrr ef hann kennir. Amilias svarar. Hogg til diarfliga [ok af ollu afli[4] eða legg hvart er þu villt. ok vænti ek at þu skallt þurfa allz við ef bita skal. Nu þrystir Velent sverðinu [sua at i sundr nam hialminn. ok er hausinn tok. spurði Velent ef hann kendi. En Amilias suarar ser vera sem hellt væri um hann vatni. Ok þa dro Velent sverðit fast ok bað hann hrista sik. Ok er hann ætlaði þat at gera. hliop sverðit niðr um belltistað. ok fellr hann i tveim hlutum af stolnum.[5] Ok nu mælir þat[6] margr maðr. at þat er mest dramb

[1]) [tekin. tekr Am., B [2]) [ok vilia þeir nu leysa ok, B [3]) [þar er Am. sat a, B [4]) [*tilf.* B [5]) [ok dregr sua fast at sundr nam hialminn ok hofuðit. bukinn ok bryniuna ok allt til belltis. Ok spyrr hvart hann kenni at nu biti. Am. svarar at hann kenni sem vatn kallt fœri um bukinn. Nu segir Vel. Hristu þik ok þa muntu kenna. Ok nu hristir hann sik. ok þa fell hvarr hlutr sinn veg ut af stolnum, B [6]) þar, B

leggiaz. Nu biðr konongr at Velent scal fa hanom sverðit. oc sialfr vill konongr þat brot bera. [1]þa svaraði Velent. Ec verð at taca aðr herra vmgerðina er heima liggr i smiðivnni oc vil ec fa yðr alt saman. Oc þat likar kononge allvel. Nv gengr Velent til smiðionnar oc kastar Mimvngi vndir smiðbelgi sina oc tecr hitt annat sverðit oc skytr i vmgerðina. oc gengr oc fœrir konongenom. Oc þat hygr nv konongr at þat hit sama sverð se. er Velent hevir þetta frægðarverc með vnnit. oc hygs konongr nv hafa þa gersimi er aldregi man meiri finnaz. þo at leiti vm alla verold. Nv liðr sva vm rið.

69. [2]Niðvngr konongr sitr nv i sino riki oc með hanom Velent hinn agæti smiðr. er Væringiar kalla Volond. Hann smiðar konongi allzkyns gersimar af gvlli oc silfri oc af hveriom lvt er smiða ma. Velent er sva frægr vm alla norðrhalfo heimsins. at sva þyckiaz allir menn mega mest lofa hans hagleic. at hveria þa smið er betr er gor en annat smiði. at sa er Volvndr at hagleic er gort hevir. Velent er með Niðvngi kononge i goðo ivirlæti oc mikilli sœmð. oc allra manna hagaztr oc viðfrægaztr.

70. [3]Einn dag er Niðvngr konongr sitr ivir borðom. þa coma menn firir konong oc sagðo hanom. at herr mikill for i riki hans oc hafðo mikinn skaða gort. Niðvngr konongr samnar liði oc flytr her-

[1]) Velent gerir sverð lict Mimvng. *Ovsk.* [2]) her fær Velent Volvndar namn af Væringiom. *Ovsk.* [3]) Niðvngr konongr spyrr ofriðar tiðendi. *Ovsk.*

[er sialfr setr a sik. at þat skal skiotast niðr falla.[1] Ok nu mællti konungr til Velentz. Fa mer nu sverðit ok vil ek nu bera þat minni hendi i brott. Velent svarar. Herra sagði hann. ek verð at taka aðr umgiorðina [er heima liggr i minni smiðiu.[2] ok þerra sverðit ok fa þer siðan.[3] Ok þat likar konungi vel. Nu gengr Velent til smiðiunnar ok skytr sverðinu undir smiðiubelgina.[4] en þat sem [hann hafði[5] gert tekr hann ok lætr i umgerðina ok fær þat konungi. ok hyggr [hann at sama[6] se er Velent hefir sua mikit frægðarverk með gert. ok þikkiz hann nu hafa hinn bezta grip eignaz. sua at eigi mun finnaz annat þvilikt þott leitað se um alla verolld.

69. Niðungr konungr sitr nu at sinu riki ok með honum hinn agætasti smiðr Velent. er Væringiar kalla Volund. Hann smiðar konungi allzkonar gersimar af gulli ok silfri. ok or ollum lutum er gera ma. Velent er[7] frægr vorðinn um alla norðrhalfu heimsins. [ok sua þikkiaz menn mest mega lofa hveria smið er betr er gor en annat smiði. at sa er Volundr at hagleik er þat gerði.[8]

[1]) [at setia sik sem hæst. þvi at þat skuli skiotast falla ok lægst sitia aðr en letti, B [2]) [*tilf.* B [3]) sua buit, B [4]) *saal.* B; smabelgina, A [5]) [eptir þvi var, B [6]) [konungr at þat sama sverð hit goða, B [7]) sua *tilf.* B [8]) [at sa þikkiz allra mest mega lofa hveria smið er sua er vel gor sem smiði Vel. er þo fekkz(!) hvergi. Velent hefir ok mikinn metnað af konungi sem vert er. B

inn fim daga aðr en þeir fynniz. Oc vm qveldit er konongr hafði sett landtiold sin. þa kœmr hanom i hvg at heima ligr sigrsteinn hans. En þat var i þann tima at konongar atto svmir stein þann. er sv var nattvra at. at hverr feck sigr er hafði a ser. oc gerðo þeir þat hellzt er orrostomenn varo eða vandræði atto eða kappar þottvz. En þat veit ec eigi hvart þat var af nattvro sialfs steinsens eða olli atrvnaðr sa er þeir hafðo a steininom. En þetta þyckir konongi allilla. er heima liggr sigrsteinn hans. oc lætr kalla til sin raðamenn sina oc virctavini. oc segir at hann vill gefa þeim halft riki sitt oc þar með dottor sina. er kœmi steininom til hans aðr en sol væri i avstri vm morgoninn eptir. Margir varo fvsir til ferðarennar. en faer treystaz at ferðenni mvndo aleiðis coma a sva skamri stvndo sem til var geven. oc liðr nv at kvelldi. [1]Nv ser konongr at engi vill til raða ferðarennar. oc kallaði til sin Velent oc mælti. þv hinn goði vin minn Velent. villtv fara þessa ferð. þa mælti Velent. Herra at yðro raði vil ec fara. ef þer vilit hefna þat sem (þer) heitið. þa mælti konongrenn. Allt skvlum ver þat vel gera er ver havum mælt. Nv riðr Velent a sinom goða hesti Skemmingi. Hann hafði fengit þann goða hest svnnan af rossastoði þvi er Stvdarr hinn gamli. oc fyrr var fra sagt. hafði at varðveita. en sa hestr var sva skiotr sem fvgl flivgandi oc alla vega mikill oc friðr. [2]Velent riðr nv i brot vm nottina oc ferr þat a eino dœgri. er konongrenn hafði flvtt herinn fim daga. Hann kœmr vm

[1]) Niðvngr konongr heitr Velent dottvr sinni. *Ovsk.* [2]) Velent riðr eptir sigrsteini Niðvngs konongs. *Ovsk.*

---

70. Niðungr konungr safnar nu her um allt sitt riki [til orrostu i gegn[1] einum konungi. Ok er hann hefir þenna her albuit. þa riðr hann ut af sinu riki ok hefir eigi minna her en .xxx. þusunda riddara. Nu er sua komit at þessi herr nalgaz. sua at ein dagleið er i milli þeirra. ok nu er van at orrosta mun verða annan dag eptir. Nu kemr Niðungi konungi i hug at heima liggr hans sigrsteinn. er hans ættmenn hafa att. ok þessum steini fylgir su nattura. at sa er hann berr i orrostu mun alldri usigr fa. En Niðungr konungr hefir nu minna lið. ottaz hann at hann mun [fa minna[2] lut. ef hann fær eigi sinn stein. Nu kallar hann til sin alla hina beztu menn [ok vini ok spyrr nu.[3] ef nokkurr mun vera sua mattugr hans manna. at honum fœri sinn sigrstein fyrr en orrosta verði annan dag. En ef nokkurr verðr sa at þetta fai gert. þa lezt hann þeim munu gefa dottur sina ok þriðiung rikis sins. Hann leitar þessa mals við marga sina vini. þa er honum þikkia vænstir til. ok um siðir við Velent smið. Velent svarar at hann mun fara. ef konungr vill þetta viðleggia.[4] Ok konungr sagði[5] þat upp a sina tru. at þetta skal vera fast þeirra i millum. þa tekr Velent einn hest. er allra hesta er beztr er[6] menn viti.

[1]) [i moti, B [2]) [hafa hinn verra, B [3]) [*tilf.* B [4]) tilleggia, B [5]) sverr, B [6]) at, B

miðia nott firir borgena oc fær sigrsteininn. oc riðr nv aptr oc kœmr i nand landtialdom konongs aðr en sol væri i avstri. Nv læt(r) Velent bvrdia hest sinn Skemming. þa coma i mot hanom .vii. menn oc foro at brynna hestom fra konongs landtialdom. [1]þeirra hofðingi var konongsens drotseti. Riða þeir a moti Velent oc fagna hanom vel. oc hann þeim. þa mælti drotsetinn. Minn hinn goði vin. hefir þv her sigrsteininn. Vist ertv olicr orðinn aðrom mannom vm flesta alla lvti. er þv comt þessari ferð aleiðis a sva scamri stvndo. Velent svaraði. þat væntir mec at ec hafa steininn. oc leyst þyckiomc ec hafa þetta erendi. sem ec kvnna bezt. þa mælti drotsetinn. Fa mer sigrsteininn. oc vil ec fœra konongenom. en ec man gefa þer i moti gvll oc silfr sva mikit sem þv kveðr a. Velent svaraði drottsetanom. [2]þu mættir eigi verr hafa farit þessa ferð en ec. oc eigi trvi ec at þv fair steininn af minni hendi. oc engi kvrteisi er at beiðaz slicra lvta með þvi at annarr hefir steininn sottan. oc meðr þvi at slikir lvtir liggia við sem her liggia við. þa mælti drotsetinn. Dvlenn ertv at þer. er þv hygs fa mvno konongs dottor. smiðr einn litill firir þer. er þeir hafa eigi fengit. er af beztom ættom ero i landi þesso. Enða scaltv þat

[1]) her kœmr i mot Velent konongs drotseti oc vill hafa sigrsteininn. *Ovsk.*
[2]) Velent vill eigi lata steininn. *Ovsk.*

---

ok riðr þann dag allan ok þa nott. ok kemr at miðri nott i borg Niðungs konungs ok tekr hans sigrstein. En þessi er sua long leið. at fair menn fa riðit þria daga. [en konungr hefir .iiii. daga flutt her sinn somu leið.[1] Nu riðr Velent [alla sina[2] leið. ok er sol er i vestri a hann skamt til herbuða Niðungs konungs. Eru varðmenn bunir heim at riða.[3] þeir er hestvorð helldu um nottina. en þat er skenkiari konungs ok með honum .vi.[4] riddarar. þeir riða nu mot Velent ok spyria hversu fariz hafi. En Velent [let vel yfir.[5] Nu sagði skenkiari. Vist ertu Velent mikill undramaðr. er þu fær hverium lut a leið komit þeim er þu villt. Fa mer nu steininn ok vil ek fœra konungi. ok seg[6] at ek hafi sottan. [en ek vil þat launa þer með gulli ok silfri ok minni vingan.[7] Velent svarar at eigi mætti hann siðr hafa sottan þenna stein. en firir þvi at ek sotti vil ek fœra konungi. þa svarar skenkiarinn. þott þu fœrir konungi steininn. þa fær þu alldri hans dottur þvi[8] helldr. Nu svarar Velent. þott ek fai eigi hans dottur. þa mun þat þo spyriaz um oll lond. at Velent hefir sott sigrstein Niðungs konungs. Ok nu svarar skenkiarinn. Ef eigi villtu lata lausan sigrstein [firir bœn ok fegiafir.[9] þa skalltu lata hann við usœmd. ok her a ofan skalltu lata lifit. Ok nu riðr skenkiarinn at honum ok allir þeir ok bregða sverðum. En er Velent ser þetta.[10] þa bregðr hann sinu sverði

[1]) [*tilf.* B [2]) [hina somu, B [3]) af verði *tilf.* B [4]) .iii., B [5]) [segir at honum forz vel. ok hann hefir þar sigrstein Nið. konungs, B [6]) segia, B [7]) [*tilf.* B [8]) at, B [9]) [sem ek bið þik um ok ek byð þer mina vinattu til með fe, B [10]) þeirra atreið, B

hafa er þer er ohaglegra. Takit nv minir menn oc bregðit sverðom. oc skal hann nv lata sigrsteininn oc þar með lifit. [1]Nv sœkia þeir at hanom. en hann brigðr sverði sino Mimvngi oc hœggr til sialfs drotsetans a hialminn oc i svndr hafvðit. sva at hann fell davðr a iorð. oc nv flyia hinir sex er eptir ero.

71. Velent kœmr nv a konongs fvnd oc fœrir hanom sigrsteininn. hann fagnar hanom vel. Nv segir Velent kononge allan atbvrð a sinni ferð oc þat at hann hafði drepit drotsetann. þa mælti kongrenn. Haf þar firir micla oþocc. þv hefir drepit minn hinn bazta oc hinn kærasta þionastomann. oc værð a bravto sem skiotast mattv oc kom aldregi i avgsyn mer siðan. Oc ef þv ferr nv eigi a brot. þa læt ec þec vp festa oc scaltv deyia sem hinn versti þiofr. [2]Velent ferr nv i fra konongi oc mælir þetta. Slikar sakir mattv nv konongr gefa mer. firir þvi at þv villt at ockarr kavpmali slitni. en eigi man allom vel at þvi getaz. þo at mer kvnni ecki mislika vm þetta mal. Gengr nv Velent fra kononge með osœmð. Oc nv þenna hinn sama dag mœtaz[3] þeir Niðvngr konongr oc vikingarnir oc beriaz. oc fær Niðvngr konongr sigr oc reinsar landit oc friðar oc ferr heim með miclom veg. oc þyckiz nv hafa vel arnat sem var. Oc liðr sva vm riðar sakir. at engi maðr veit hvar Velent var kominn. En Niðvngr konongr er heima i sino riki.

[1]) drotsetinn vill nv taka steininn af Velent navðgom. *Ovsk.* [2]) Velent fær nv konongs reiði. *Ovsk.* [3]) *rettet for* motaz, Mmb.

[er hann kallaði Mimung[1] ok hoggr til skenkiarans. klyfr hann[2] hofuð með hialminum. bukinn ok bryniuna. sua at i soðulboga nam stað. Ok nu hoggr hann annan riddara a hans hals. sua at flaug af hofuðit ok hofuð hestzins. ok iafntitt[3] hoggr hann þriðia [a hans hals sua at af flaug hofuðit.[4]

71. þa riðr Velent til [konungs herbuða[5] ok fœrir honum hans sigrstein. ok nu sagði hann konungi allt hversu [farit hefir hans skenkiari[6] ok hversu þeir skildu sitt mal. ok lezt þetta nauðigr gert hafa. Konungr svarar. þu Velent sagði hann. hefir drepit minn goða vin ok aðra .ii.[7] riddara. Dragz þu i brott hinn illi hundr[8] fra augum mer. ok væri hitt makligra at þu værir drepinn. Eptir þat riðr [Velent i brott. En Niðungr konungr berz þann dag ok fær sigr. Eptir þat ferr hann i sitt riki ok sitr nu kyrr.[9]

[1]) [Mimung, B [2]) hans, B [3]) iafnt, B [4]) [riddara a hans bak firir ofan soðulinn ok þar i sundr, B [5]) [*saal.* B; buða, A [6]) [at hafði boriz ok at hann hitti hans skenkiara, B [7]) kurteisa *tilf.* B [8]) morðhundr, B [9]) [konungr heim ok i riki sitt. ok berz aðr þann dag allan ok fær sigr. B

72. [1]Velent likar nv allilla. fengit nv konongs reiði oc sialfr er hann friðlavss. hyggr nv til hemda. Ferr nv eitt sinni til konongs garðz a lavnvngo oc torkenniz. oc vændir til steikara hvss oc kallaz einn steikari. oc setz hann við oc steikir mat oc syðr með aðrom steikarom. Nv coma sendingar firir konong oc ivngfrv. þa tecr hon einn knif oc stangar með eitt stycki er ligg(r) a diski firir henni. En sv var nattvra at knifinom. at þegar er nocqvat var oreint i matnom. þa song i knifsheptino. Nv fiðr ivngfrv at svic ero gor i matinn oc segir nv feðr sinom. Hann verðr nv reiðr oc lætr leita eptir manninom. Oc nv finn(z) Velent oc er nv leiddr firir konong. En konongr mælir sva. Eigi skaltv Velent lif þitt lata firir hagleics þins sakir. þo at þv hafir illa gort. Oc er hann nv settr firir konong. [2]Konongr lætr skera i svndr sinvrnar i baðom fotom hans. þęr er framan liggia a beinom i kalfabotom hans oc þær er i ristom framan lago. oc sva firir ofan hælbeinit hasinarnar. Oc sva lengi sem Velent lifði siðan. þa varo hanom baðir fœtr onytir til gango. Velent liggr nv i konongs garði illa haldinn. Nv mælir hann til konongs eitt sinni. Herra sagði hann.

[1]) Velent ætlar til svika við Niðvng konong. *Ovsk.* [2]) Nv lætr Niðvngr konongr meiða Velent i fotom. *Ovsk.*

---

72. [Velent smiðr gerir nu[1] rað firir ser. ok þikkir nu illt[2] at hann hefir mist vinattu konungs ok þar með hans dottur ok þess rikiss at[3] konungr hafði honum heitið. Hann ferr nu leyniliga ok dylst. ok nu kemr hann til hirðar Niðungs konungs. ok kennir [hann engi maðr.[4] Hann gengr i steikara hus ok þionar steikurum[5] ok gerir mat til konungs borðz ok engan [steikara þikkiaz þionustumenn[6] hafa fengit iafngoðan. Dottir Niðungs konungs a einn knif er [dvergar hafa gert.[7] en hann hefir mikla natturu með ser. Ef með honum er þat skorit er uhreint er a nokkura lund. þa syngr i honum hatt. ok [ma firir þvi[8] vita ef nokkurskonar svik eru i matnum [þar sem hann er at hafðr.[9] En er Velent verðr þessa varr. hveria natturu þessi knifr hefir með ser. þa setr hann til oll brogð ok tekr knifinn i brott. Hann gerir annan knif eptir sua likan. at engi kennir þo at [baða sæi[10] saman. ok þenna knif leggr hann þar sem hann tok hinn fyrra. Ok nu [gerir hann þann[11] krasadisk er standa skal a konungs borði ok firir hans dottur. ok [þau svik i. at[9] ef hon etr þessar krasir þa skal hon eigi[12] lifa mega. ef eigi hefir hon Velent smið. En er þessi krasadiskr stendr a borði firir konungs dottur ok hon vill nu eta sinn mat. þa grunar hana at her [muni ger[13] nokkur svik. ok sker a sinum knifi. En þessi knifr vill eigi syngia sem hann er vanr. Nu þikkir henni undarligt. [þvi þikiz hon[14] vist vita at þetta eru svik. [biðr fœra ser hratt kiot ok sua

[1]) [En Velent smiðr riðr nu a brott ok gerir, B [2]) honum illa, B [3]) er, B [4]) [engi maðr Velent, B [5]) steikaranum, B [6]) [þionustumann þikkiz steikarinn, B [7]) [henni hofðu dvergar gefit, B [8]) [þar af ma, B [9]) [*tilf.* B [10]) [baðir se, B [11]) [tekr hann, B [12]) þikkiaz *tilf.* B [13]) [muni gor vera i, B [14]) [firir þvi at hon þikiz, B

vel skal ec þat virða firir þer. er þv lezt svndr skera sinor i baðom fotom minom. firir þvi at ec hafða yrit til gort. oc nv ma ec aldregi við þec skiliaz meðan mitt lif er. oc eigi vil ec þo at ec mætta. þa mælti konongr. Vist skal ec þat vel lavna þer oc ivir bœta viðr þec. oc vil ec gefa þer gvll oc silfr sva mikit sem þv beiðiz. Konongr lætr gera eina smiðio oc þangat er Velent flvttr. Nv sitr Velent oc smiðar konongi hvern dag af gvlli oc af silfri oc af hveriom lvt aðrom er smiða ma. Nv likar konongenom vel þetta rað. at Velent ma nv eigi bravt komaz. oc þyckiz hann nv vel vm hafa raðit.

73. Niðvngr konongr a fiogor born. þria svno oc eina dottor. [1]þat er einn dag at synir Niðvngs konongs tveir hinir yngsto gengo til smiðio Velent með boga sina oc biðia hann smiða ser scot. En Velent segir at hann a eigi tom at. Oc þo segir Velent at þit set born konongs. þa vil ec engan lvt ycr smiða firir vilia faðor yckars

[1]) Konongs synir biðia Velent smiða ser. *Ovsk.*

---

er gert. ok þar i sker hon þessum knifi.[1] en þessi knifr vill eigi syngia. Nu segir hon sinum feðr. Herra sagði hon. nu em ek svikinn. þviat nu er i brottu minn[2] knifr. ok þessi þar eptir gerr er ek helld a. ok a diskinum[3] eru nu svik. hverr sem gert hefir. Nu ser konungr knif hennar ok sagði. Engi kann þenna knif at gera nema Velent. Ok sua segia allir þeir er hia eru. Nu lætr konungr [leita hans.[4] ok finnz hann i steikara husi. ok er nu leiddr firir konung. þa sagði konungr. þu Velent villdir nu svikia mik ok mina dottur. þat sama skal þer golldit vera. Ok kallar sina þræla. at þeir taki hann ok skeri i sundr i hans fotleggium allar sinar bæði framan ok aptan. Ok sua gera þeir.[5] Nu lætr konungr grœða sua. at alldri taki saman sinaendarnir ok baðir fœtr eru[6] unytir til gongu sua lengi sem hann lifir. Ok vill Niðungr konungr at Velent smiði honum allan sinn alldr. Nu [mælti Velent at konungr skal koma til hans ok[7] vill tala við hann. En er konungr kemr til Velentz. þa spyrr[8] hann hveria sok konungr hafi honum gefit. er hann let honum gera sua mikla svivirðing. Konungr svarar. Eigi let ek þetta gera firir [neina sok.[9] helldr firir þvi at eigi villda ek at þu fœrir brott or minu riki sua lengi sem þu lifir. ok mer skalltu smiða allt þat er þu matt.[10] En hafa skalltu gull ok silfr sua mikit sem þu villt [at yfirbot þess er gert er.[11] Nu svarar Velent. Herra sagði hann. ek se nu at þat hefir til gengit þessa lutar. at þu ant mer sua mikit at þu villdir eigi at ek fœra i brott. ok skal ek þat vel virða.[12] Ok nu vill Velent fara til sinnar smiðiu ok smiða allzkonar gersimar. ok er nu halfu katari ok bliðari en fyrr var hann við hvern mann.

[1]) [hon kallar at henni skuli fœra hratt slatr. ok sua er gort. Hon sker þeim knifi i þar er bloðugt er, B [2]) goði *tilf.* B [3]) minum skutildiski, B [4]) [at leita um alla sina menn ef þar se kominn Velent, B [5]) þrælarnir, B [6]) honum *tilf.* B [7]) [sendir Velent Niðungi konungi orð at hann, B [8]) *saal.* B; segir, A [9]) [þat at nokkur sok væri til, B [10]) getr a þinni æfi, B [11]) [*mgl.* B [12]) ok þer vel launa þessu sinni *tilf.* B

oc boð oc þat sem hann sendi mer orð til i dag. En ef þit vilit at ec smiði ycr noccorn lvt. þa skvlo þit veita mer mina bœn fyrri. en sv er allitil. þeir spyria hver sv væri. Velent mælir at þeir skvlo ganga ofgir til smiðionnar. þegar snior væri nyfallinn. En sveinarnir hirða aldregi hvart þeir ganga ofgir eða rettir. En þetta hefir vm vetrinn veret. Oc þa samo nott eptir fell snior. oc vm morgeninn eptir coma konongs synir til smiðio firir sol. oc hava sva farit sem Velent bavð þeim. oc biðia nv Velent smiða. [1]Velent lætr oc sic þa ecki til dvelia. Nv lætr Velent aptr hvrðina sem fastazt. en siðan drepr hann sveininn hvarntveggia oc skytr vndir smiðbelgi sina i grof eina divpa. þenna dag ero horfnir konongs synir. oc veit engi hvert þeir hafa gengnir verit. Konongr hyggr at þeir mvno farit hafa i skog at veiða fvgla oc dyr. eða i fiaro at fiskafangi. Oc þa er til borða scal ganga. þa er þeirra leitat oc finnaz þeir eigi. Nv er comit til Velentz oc spvrt ef þeir hefði þar komit. Velent sagði at þeir como þar. oc i brot gengo þeir heðan. oc sia kvaz hann þa a leiðinni. er þeir gengo heim til konongs hallar. En boga sina hafðo þeir her oc scot. oc liklegazt þycki mer at þeir hafi i scog farit segir hann. Nv fara þeir heim oc sia þeir at fotspor sveinanna horfa heimleiðis oc hevir engi maðr grvn a Velent vm þetta mal. [2]Konongr lætr leita svna sinna marga daga oc finnaz þeir aldregi. Nv leiðiz

[1]) Velent drepr .ii. konongs syni. *Ovsk.* [2]) konongr lætr leita svna sinna. *Ovsk.*

---

73 (75). Ok i þessu bili kemr til konungs [broðir Velentz Egill.[1] ok er allra manna friðaztr. ok einn lut hefir hann [um hvern mann fram.[2] at hann skytr betr af [lasboga ok handboga en engi maðr annarra.[3] Við honum tekr vel Niðungr kǫnungr. en þo veit hann eigi gerla hverr maðr Egill er. [4]Konungr let freista ■ marga vega. hversu vel Egill kunni at skiota. Ok eitt sinn at[5] hann hafði leitað allz þess er honum kom i hug um þetta mal. þa let konungr taka son Egils ok eitt epli leggia i hofuð sveininum. ok nu mællti konungr.[6] þaðan er nu stendr þu skalltu skiota [eplit or hofði syni þinum.[7] en ef þu gerir eigi sua. þa hefir þu tynt þinu lifi. þa tekr Egill eina ðr or sinu[8] ðrvamæli ok ser i eggiarnar ok strykr blaðit [ok setr niðr hia ser. Nu tekr hann enn ðr ok strykr blaðit ok fiðrit[9] ok setr þa ■ streng ok skytr [i mitt[10] eplit. sua at allt senn flygr ■ iorð ðrin ok eplit. Ok þetta [frægðarverk hefir lengi verit uppi siðan.[11]

[1]) [enn ungi Egill broðir Vel., B [2]) [um fram hvern mann i verolldu, B [3]) [boga en hverr maðr annarr, B [4]) Ok sua er sagt at *tilf.* B [5]) er, B [6]) við Egil *tilf.* B [7]) [sua at hvarki fliugi þin or hœgra megin ne vinstra. ok eigi helldr firir ofan þetta epli, B [8]) sinum, B [9]) [ok skaptit, B [10]) [mitt i, B [11]) [mikla frægðarskot hefir morgu sinni verit uppi haft ok fra sagt. B

allom at leita þeirra lengr. oc þyckir konongi þat liclegast at þeir mvno fara i scog oc mvno dyr grandat þeim hafa. eða sior hafi grandat þeim ef þeir hafa i fioro gengit. oc er margs vm þat gezt oc aldregi þess er var. En Velent hafði hvgsat þo þa sviviröing oc scom er hanom var gor. firir þvi at eigi scorti grimleikinn með hanom. enda varo allopr tilbrigðin. Oc þottiz hann nv hafa hemt sin nocqvot. nær sem meirr verðr eða eigi. [1]Nv tecr Velent sveinana oc skefr alt holdit af beinonvm. oc siðan tecr hann þeirra havsa oc byr gvlli oc silfri oc gerir af tvav mikil borðker. oc af herðarbloðom gerer hann oleysla oc af miaðmarbeinom þeirra. oc byr gvlli oc silfri. Af svmom beinom þeirra gerir hann knifa hefti. en af svmvm blaspipor. af svmom lycla. en af svmom kertistikvr er standa scvlo a konongs borði. oc af hverio þeirra beini gerir hann nocqvot til borðbvnaðar. Oc þetta væri storar gersimar ef eigi væri með sva storom svikom oc flærðom sem var. Oc þa ero þessar gersimar vppi er konongr hefir flesta rika menn i boði sino.

74. [2]Sva bar at eitt sinn at konongs dottir oc hennar fylgismær með henni varo gengnar vt i grasgarð sinn. at ivngfrv bravt svndr sinn hinn bezta gvllring. sva at engo var nytr. Oc þetta þorir hon eigi at segia sinom feðr eða mœðr. Oc nv spyrr hon meyna hvat til raðs væri. er sva illa hefir til tekiz. þa svaraði mærin. Velent mvn bœta þetta litla rið. Oc þetta þyckir þeim baðom rað. Nv gengr mærin til smiðio Velentz oc segir at hennar ivngfrv sendir hana þangat með sinn ring. at hann scal bœta. Velent svarar oc segir at

[1]) Velent smiðar or beinvm konongs svna. *Ovsk.* [2]) konongs dottir hevir brotið gvllring sinn. *Ovsk.*

---

74. Niðungr konungr atti .ii. sonu oc eina dottur [er Heren het.[1] hon var allra kvenna friðust ok vinsælst. ok mikit unni konungr henni. þat hefir at boriz eitt sinn. at konungs dottir ok hennar fylgiskonur hafa verit i[2] skemtan i sinum grasgarði. þa hefir konungs dottir brotit sinn hinn bezta gullhring sua at unytr er. Ok þetta þorir hon eigi at lata vita sinn foður eða moður. Ok nu spyrr hon[3] sina mey. huat [þær skolu at hafaz[4] er sua er illa vorðit. Nu segir mærin. at þenna [lost hinn litla mun Velent[5] bœttan fa. ef honum er fœrðr. Ok þetta rað þikkir þeim[6] vænt. ok ferr nu mærin til smiðiu Velentz. ok segir at hennar fru sendi hana með sinn gullhring at hann skyli at gera. Velent lezt eigi þora at smiða [nokkurn lut an konungs lofi.[7] Nu segir mærin. [Eigi muntu taka firir þetta þina vorðslu. ok[8] eigi man konungr illa kunna. þott sua se gert sem hans[9]

[1]) [*mgl.* B [2]) at, B [3]) eina *tilf.* B [4]) [hon skal til raðs taka, B [5]) [muni Vel. smiðr snogt, B [6]) baðum *tilf.* B [7]) [nokkurskonar smiði firir utan konungs rað ok hans vitund, B [8]) [*mgl.* B [9]) *saal.* B; sina, A

ecki þorir hann at smiða fyrir vtan konongsens boð enskiskonar smið. Mærin segir sva. Eigi mvn konongenom illa þyckia. þo at þv smiðir þat sem ivngfrv biðr. oc vel mattv gera þenna lvt firir hennar sakir. Hon vill eigi syna þenna ring sinom feðr ne mœðr fyrr en bœttr er. oc hevir þv þa micla þocc[1] firir. en konongrenn man gialda þer vingan i moti þegar hann veit. Velent svaraði. Ecki man ec hafa þina varzlo þar til. en ef hon kœmr siolf hingat. þa geri ec sem mer syniz. Mærin gengr heim oc segir konongs dottvr. at Velent vill eigi smiða fyrr en hon kœmr siolf til hans. En hon segir at eigi skal þat firir standa. ef hanom er þa betra at smiða en aðr. oc allitils goðs væntir hann af mer. ef hann gerir þetta eigi. [2]Konongs dottir gengr i brot oc baðar þær oc hitta Velent. Nv kœmr konongs dottir i smiðiona oc biðr Velent bœta ringinn. En hann segir at fyrr vill hann annat smiða. lætr Velent aptr hvrðina sem fastazt oc legz hia konongs dottor. Oc er þat er syst. bœtir hann ringinn aðr en þav skiliz. oc er þa miklo betr en aðr en brotinn væri. Oc þesso leyna þav bæði vm rið at sva have at boret.

75. [3]J þenna tima kœm(r) hinn vngi Egill til hirðar Niðvngs konongs broðir Velentz. firir þvi at Velent hafði hanom orð sent. Egill er allra manna friðaztr. oc einn lvt hevir hann firir alla menn fram. hann skytr betr af handboga en engi maðr annarr. Konongr tecr vel við hanom. oc er Egill þar langar riðir. Konongr vill reyna hvart

[1]) *rettet for* þoct, Mmb. [2]) Jvncfrv vill lata Velent bœta gvllring sinn. *Ovsk.* [3]) Ægill broðir Velenz kœmr til hirðar Niðvngs konongs. *Ovsk.*

---

dottir vill. ok vel mattu gera þenna lut firir hennar sakir. þui hon vill eigi syna sinum foður brotinn sinn hring. at hon fai hans reiði. Nu [segir Velent. Ef hon heitr ▪ sina tru sua at ek heyri. at ek skal þessa eigi giallda fra konungi. þa ma ek þetta gera. Nu segir mærin[1] sinni fru hversu Velent hefir svarat. Ok firir hvervetna fram vill [hon eigi sinum foður segia[2] at hennar hringr er brotinn. ok ferr nu til smiðiu Velentz. Ok er konungs dottir kemr til smiðiunnar. lætr Velent aptr smiðiuna[3] ok byrgir fast. Nu tekr hann konungs dottur ok legz með henni. ok aðr þau skiliaz hefir hann at gert hennar hring. sua at miklu er betri en aðr. Ok þessu leyna þau vandliga bæði er þann veg hefir at boriz. [þvi at þau vilia at þetta verði eigi uppvist.[4]

[1]) [ef þu villt sua vel gera. þa mun hon þer vel launa. en konungr mun giallda þer þokk. þa er hann veit. Nu segir Velent. Eigi ma ek taka firir þetta mal þina vorðslu. En ef konungs dottir heitr ▪ sina tru sua at ek heyri. at eigi skuli ek þess giallda af konungi. en hon vili launa með þokk. þa geri ek þat er hon beiðir. Nu gengr þessi mær i brott ok segir, B [2]) [eigi konungs dottir sinn foður vita lata, B [3]) hurðina, B [4]) [*mgl.* B

Egill skytr sva vel sem sagt er eða eigi. Hann lætr taka svn Egils þrevetran. oc lætr leggia eitt epli a havuð hanom. oc bað Egil skiota sva at eigi fœri firir ovan hǫvuðit ne vinstra veg ne hœgra veg. eplit eitt skyldi hann hœva. En ecki var hanom firir boðit at skiota sveininn. firir þvi at þat þottiz hann vita. at þat mvndi hann firir engan mun gera. ef hann mætti sialfr raða. Oc einni aro skildi hann skiota en eigi fleirom. [1]Egill tecr þriar orvar oc strycr fiðrit a oc legr a streng oc skytr i mitt eplið. Hafði oren brot með ser halft eplit oc kom alt i senn a iorð. Þetta frægðarskot hever lengi vppi verit. oc mikit finnz konongenom vm hann oc allra manna er hann frægiaztr. oc þenna kalla menn Olrvnar Egil. Niðvngr konongr spyrr Egil hvi hann toc þriar orfar. með þvi at ein var til skilð at skiota með. Egill svaraði. Herra sagði hann. eigi vil ec livga at yðr. Ef ec hefða lostið sveininn með einni orenni. þa hafða ec yðr þessar tvær ætlat. En konongrenn virði þat vel firir hanom. oc þotti allom hann diarflega mæla.

[1]) her segir hversv Egill skytr. *Ovsk.*

---

75 (73). Þat var eitt sinn at synir Niðungs konungs komu til Velentz við sina lasboga ok biðia hann gera ser skot. En Velent segir at hann þorir þat eigi firir konungi at smiða nokkurn lut utan þat er konungr sendir honum. En ef þið vilit at ek smiði ykkr. skulu þið veita mer [litla bœn.[1] þið skulut ganga fra hollinni[2] ofgir til smiðiunnar ok koma [firir solar roð.[3] þar til a ek mitt verk. En ef þið gerit eigi sua. þa smiða ek ykkr ekki. En sveinar vilia [þenna kost giarna. ok hirða eigi þott þeir gangi ofgir til smiðiunnar.[4] Ok er þetta um vetr ok er nyfallinn snior. Ok um myrgininn firir sol koma konungs synir til Velentz. ok hafa þann veg farit sem Velent bað. Ok er þeir koma i hans smiðiu lætr hann aptr hurðina[5] fast. en siðan [drepr hann hvarntveggia sveininn[6] ok skytr þeim i eina grof undir [smiðbelgi sina.[7] Þenna dag eru horfnir synir Niðungs konungs.[8] ok þikkir þat vænst at þeir munu farnir a skog at skemta ser ok skiota dyr ok fugla. ella[9] i fioru at dyrgia fiska.[10] Ok [er til borða skal ganga[11] er þeirra leitað ok finnaz þeir hvergi. Nu er komit[12] til Velentz ok spurt ef þeir hefði þar komit. En hann segir at þeir komu þar. ok hann sa þa a leiðinni til konungs hallar. Ok [ek gerða þeim skeyti.[13] ok þat þikki mer vænst sagði hann. at þeir munu farnir a skog at skemta ser. firir þui at þeir hofðu með ser sina boga. Ok nu er konungs menn ganga heim. sia þeir i snionum þeirra spor liggia heim til hallarinnar. Nu lætr Niðungr konungr[14] leita sinna sona. ok eigi finnaz þeir. Ok nu hyggr konungr at þeir munu latiz hafa i skoginum af dyrum eða farit

[1]) [mina bœn ok er su litil ok auðvelld, B [2]) alla leið *tilf.* B [3]) [fyrr en sol se uppi, B [4]) [þetta vist til vinna ok hirða alldri hvart þeir ganga ofugir eða rettir, B [5]) smiðiuna, B [6]) [tekr hann sveinana ok drepr, B [7]) smiðiubelgi, B [8]) ok veit engi hvert þeir eru farnir *tilf.* B [9]) ellegar, B [10]) til konungs borða *tilf.* B [11]) [*mgl.* B [12]) farit, B [13]) [þeir baðu mik at gera þeirra skot, B [14]) marga menn fara at *tilf.* B

76. [1]Nv hevir Velent hemt sinnar svivirðingar. oc nv veit hann ef þetta kœmr vpp. at konongr lætr drepa hann. Nv kalla(r) Velent til sin Egil broðor sinn. oc biðr at hann scal coma ivngfrv a tal við hann. oc sva gerir hann. Nv hittaz þav oc talaz við marga lvti sin a milli. oc þat kœmr i þeirra rœðo. at Velent vill enga cono eiga nema konongs dottor. en hon segir at hon vill engan mann eiga annan en Velent. oc þetta likar þeim baðom vel. þa mælti Velent til hennar. J ocrom fyndi þa hefi ec skipt ocrom clæðom. oc þat væntir mec at þv mvnt fœða eitt barn. oc likari þicki mer at þat mvn vera svn. En þat skalltv segia hanom ef ec finn hann eigi. at ec hefi gort hanom vapn. oc hevi ec þar hirt sem vatn gengr inn en vindr vt. En þat var þar sem hann kœldi afl sinn. Nv skiliaz þav.

77. [2]þat er eitt sinn at Velent biðr Egil broðor sinn fa ser allar fiaðrar bæði storar oc smar. oc segir at hann vill gera ser einn flygil. Egill ferr i scog oc veiðir allzkyns fvgla oc fær Velent. Nv gerer Velent einn flygil. En þa er gorr var. þa er þvilikazt sem fiaðrhamr vęri fleginn af grip eða af gambr eða af þeim fvgl er strvz heitir. [3]Nv biðr Velent Egil fara i þar sem firir var gort oc flivga oc freista ef dygði. þa mælti Egill. Hverso scal ec vp hefiaz eða flivga eða niðr setiaz. þa mælti Velent. þv scalt hefiaz i mot vindi oc flivga

[1]) Velent rœðir við ivncfrv. *Ovsk.* [2]) Velent gerir fiaðrham. *Ovsk.* [3]) Egill freistar fyrri fiaðrhamsens. *Ovsk.*

uvarliga i fioru ok mun sior hafa grandat þeim. Nu er fra þui at segia. at Velent tekr þessa sveina ok skefr [af allt holld[1] þeirra beinum. siðan tekr hann þeirra hausa ok byr [við gulli ok silfri. ok gerir þar af .ii. diska. ok af þeirra leggium gerir hann ok byr gulli ok silfri. sumum knifa hepti.[2] sumum blastrpipur. or sumum kertastikur.[3] ok af hveriu beini gerir hann nokkurn lut þann er hafa skal at þiona firir konungs borði. Af þeirra [koglum gerir hann tafl ok lukla.[4] Ok er þetta hefir hann gert til svivirðingar konungi. þa grunar þat [engi maðr.[5] at Velent muni þat gert hafa. ok þessar gersimar sendir Velent konungi. Ok [er konungr hefir veizlur með hinum tignustum monnum. er[6] þessi borðbunaðr allr uppi hafðr. ok þetta voru miklar gersimar ef flærðlaust væri.

76. Velent smiðr hefir nu nokkut hefnt sinnar svivirðingar. er hann hefir missa latið Niðung konung sinna sona við skom.[7] en sialfr hann skal eta ok drekka af þeirra beinum. Ok dottir Niðungs konungs er[8] með barni. ok þessu leynir hon sinn foður ok hvern mann annan. hverr þetta barn a með henni. ok með[9] ollu þessu veit Velent at þat er hans barn. [ef þessa verðr var Niðungr konungr.[10]

[1]) [holld af, B [2]) [gulli ok silfri. or sumum beinum gerir hann knifa skepti, B [3]) stikur er kerti skulu a standa, B [4]) [ioxlum gerir hann lykla at konungs fehirðslum, B [5]) [engan mann, B [6]) [þær hefir konungr þa er með honum eru sem flestir tignarmenn ok hans vinir. þa er, B [7]) ok osœmd *tilf.* B [8]) gengr nu, B [9]) af, B [10]) [*mgl.* B

scalltv bæði halt oc langt. en setiaz skalltv firir vindi. þa ferr Egill i fiaðrhaminn oc flygr vpp i lopt sva letlega sem hinn fimazti fvgl. Oc þa er hann skal setiaz. þa steypiz hann hofðino til iarðar. oc ferr akaflega til iarðarennar. ok nalega veit hann ecki til sin. sva þavt at hans eyrom oc þvnnvangom. Nv mælti Velent. Seg mer Egil(l) broðir. var noccoro nytr þessi flygill. [1]þa mælti Egill. Væri sva gott at setiaz með hann sem at flivga var. þa væra ec nv a aðro landi oc aldrigi fengir þv hann siðan. Velent mælti. Ec skal bœta vm þat sem a scortir. þa ferr Velent i fiaðrhaminn við atbeina Egils broðor sins. oc ferr vp a hvs eitt oc hefs vp i lopt oc męlti. Rangt sagða ec þer. þa er ec bað þec at þv skyldir setiaz firir vindi. þvi at ec trvða þer eigi at þv mvndir fa mer. ef þv vissir at sva goðr væri sem er. þat mattv vita. at allir fvglar setiaz moti vindi oc sva vp hefiaz. En nv vil ec segia þer broðir mina ætlan. Ec vil nv heim fara oc hitta vil ec Niðvng konong aðr at mali. En ef ec mæli þat nockot er konongenom er a moti skapi oc neyðir hann þic til at

[1]) Egill rœðir vm fiaðrhaminn. *Ovsk.*

---

77. Nu biðr hann Egil sinn broður. at hann skuli fœra honum fiaðrar smar ok storar. ok nu smiðar Velent einn flygil. ok er fullgorr er. þa er hann með þeima hætti sem fleginn væri [gioðr af[1] ollu skinni. Nu er þat eitt sinn at þeir brœðr eru staddir .ii. saman i smiðiu. þa selr Velent þann flygil i hendr Egli. ok biðr hann fara i eina fiallzhlið ok taka a sik [fiaðrhaama(!) ok[2] reyna hvart fliuga ma með eða eigi. Ok nu spyrr Egill hversu hann skal fara i eða hversu hann skal uppheﬁaz ok setiaz.[3] Velent sagði. þu skallt i fara þar sem [opit er ok spenna at ser(!) þar sem[4] firir er gert. þu skallt hefiaz upp i moti vindi ok fliuga bæði hatt ok lagt. [ok setiaz skalltu firir vindi. Nu ferr Egill i flygilinn ok ferr nu með ollu sem Velent hefir raðit. Ok nu hefir Egill upp hafiz[5] ok flygr sem hinn fimasti fugl [bæði hatt ok lagt.[5] Ok sem hann skal setiaz snyr hann sik[6] firir vindi. ok þa steyptiz hann [ok þar(f) sin geyma ef hann skal eigi brotna a hals.[7] Siðan gengr hann til sins broður Velentz. Ok nu spyrr Velent hversu goðr se vorðinn hans flygill. Egill suarar. [Væri iafngott at setiaz við þenna flygil sem er at[8] fliuga. þa væra ek a oðru landi. en þu fengir hann alldri siðan. Nu segir Velent at hann skal bœta þat sem ugert er at þessarri smið. Nu biðr Velent[9] kalla til sin konungs dottur leyniliga. ok Egill gerir sva. Ok er hon kom i smiðiuna. talaz þau[10] við marga luti. ok sagði hann henni oll sin rað. ok þat með at hon mun ala eitt sveinbarn. ok ef þat er sva sem ek segi þer. þa skalltu[11] vandliga uppfœða. Ok þa er sa sveinn ma bera sin vapn. þa skalltu segia honum. at faðir hans gerði honum vapn. ok hann skal þar leita sinna vapna er veðr gengr ut en vatn inn. Ok aðr þau skiliaz vinnr hvart oðru eið. at hann skal enga konu

[1]) [gioðshamr með, B [2]) [fiaðra haminn at, B [3]) eða fliuga *tilf.* B [4]) [*mgl.* B [5]) [*tilf.* B [6]) ser, B [7]) [at hofðinu ofan ok þarf nu allz við at eigi lemiz, B [8]) [Ef sua væri gott at setiaz með honum sem, B [9]) Egil *tilf.* B [10]) Velent *tilf.* B [11]) skal þat, B

skiota at mer. þa hœf þv vndir vinstrv[1] hond mer. þar hevi ec bvndit vndir eina blaðro. þar er i bloð svna Niðvngs konongs. Nv mattv hœva sva til scoti þino at mer verði ecki mein at. ef þv villt noccors okra frænzemi virða.

78. [2]Nv flygr Velent a hinn hæsta tvrn i konongs garði. Nv gengr konongr til hallar sinnar oc mart manna með hanom. En þa er hann sa Velent. þa mælti hann. Ertv nv fvgl Velent. morg vndr gerir þv af þer. þa mælti Velent. Herra. nv em ec fvgl oc nv em ec maðr. oc brot ætlomc ec nv. oc aldrigi scalltv fa mitt vald siðan. aldrigi livir þv sva lengi. [3]þat var fyrst kavpmali ockarr. at þv gaft mer þina dottor oc þar með halft riki þitt. oc firir þvi at yðr þotti þa mikill vandi oc ofriðr firir dvrom standa. En þv gerðir mic vtlægan oc friðlavsan. firir þat at ec varða hendr minar oc drap ec þann er mic vildi fyrri drepa. fectv þer þa þat til slita við mic oc lavnaðir þv mer illa mitt starf. En hvgkvæmt varð mer þo at ec væra liðlavss oc litilmagni allt saman. Mart hevir til osættiz gorz með ocr. þv toct sinor oc skart i svndr i baðom fotom minom. þar firir drap ec syni þina baða tva. oc þar bera vitni vm þin borðker. þar ero þeirra havsar firir innan. oc i allan þinn hinn bazta borðbvnað let ec þeirra bein. oc vil ec ecki leynaz firir þer vm þat mal.

[1]) *saal.* Mmb. [2]) Velent er nv cominn i fiaðrham sinn. *Ovsk.* [3]) her segir Velent skipti þeirra Niðvngs konongs. *Ovsk.*

---

aðra eiga en hana. en hon engan mann nema hann. Nu er þat sagt at Velent ferr upp a sitt hus við [atbeina Egils.[1] ok nu tekr Velent flygilinn ok byr sik með[2] ok þar næst hefz hann upp. Ok enn mællti Velent við sinn broður. Ef þu verðr neyddr til at skiota at mer. þa hefir ek fest undir mina hond vinstri eina bloðru ok þar[3] i bloð sona Niðungs konungs. Siðan flygr Velent upp. ok nu sagði hann sinum broður. at rangt [sagði hann[4] honum hversu setiaz skylldi.[5] þvi at ek truða þer eigi.

78. Ok nu flygr Velent ▪ hinn hæsta turn ok kallar hatt at konungr komi skiott til tals við hann. En er konungr heyrði þetta. gengr hann ut[6] ok mællti. Velent sagði hann. ertu nu orðinn fugl. vist gerir þu morg undr af þer. Hvat villtu [eða villtu fliuga nokkot.[7] Nu segir Velent. Herra sagði hann. ek em nu fugl ok þo maðr. En fara skal ek nu mina leið. ok eigi [væntir ek at þu fair mik set meðan[8] þu lifir. Ok eigi vil ek stelaz fra þer. ok nu skalltu heyra okkart viðskipti. Fyrst leztu skera minar hasinar. sua at ek mætti eigi nyta mina fœtr. En þess gallt þin dottir. [þviat nu er hon af mer ulett.[9] En þvi[10] er ek mista

[1]) [*saal.* B; at Egli, A [2]) um, B [3]) er *tilf.* B [4]) [hefði hann sagt, B [5]) með flygilinn *tilf.* B [6]) or hollinni *tilf.* B [7]) [nu eða hvert villtu fliuga, B [8]) [ætla ek at þu munir sia mik sua lengi, B [9]) [þa er ek spritaði okkrum fotum. en nu er hon olett ok þvi velld ek, B [10]) þar, B

En alt þat er þv gerðir fyrr illa til min sem ec sagða fyrr aðan. þess galt þin dottir. þa er ec skipta ocrom fatom. oc þess væntir mec at hon se olett. en þvi veld ec. Nv hafa sva farit ockor viðrskipti. Nv flygr Velent vpp a lopt, hatt. [1]Nv mælti Niðvngr konongr. þv hinn vngi Egill. skiot hann Velent. Egill svaraði. Eigi man ec þat gera við broðor minn. þa segir Niðvngr konongr. at Egill scal hafa davða ef hann scytr eigi. Oc segir at hann er þo verðr davða firir tilverka broðor sins sakar. en af þesso eino fær þv þer lif keypt. ef þv skytr hann oc með engo aðro. Egill leggr or a streng oc skytr vndir hond Velent hina vinstri. oc fellr nv bloð a iorð. þa mælti konongr oc allir menn. at þetta mvn verða hans bani. Velent flygr heim i Sioland. oc er þar at bvum sinom þeim er Vaði risi faðir

[1]) Niðvngr konongr biðr Egil skiota at Velent. *Ovsk.*

[minna sina. þui mistu þer yðra tua sonu[1] af minni hendi. Ok til þess at ek lyg eigi bera vitni yðrar gullskalir ok silfrdiskar ok margskonar borðbunaðr. firir þui at þar firir innan munu finnaz þeirra bein. Ok nu [flygr Velent.[2] Nu mællti konungr við Egil. Tak þinn boga ok skiot hann.[3] alldri skall hann heill heðan [koma. Ella[4] lætr þu þitt lif. Nu tekr Egill sinn boga ok skytr undir [vinstri hond[5] Velentz. sua at bloð fell þegar a iorð. Nu mællti konungr. Nu for vel. Ok segir Velent litla hrið munu bera þetta.[6] Velent flygr heim i Sioland ok sezt þar i einn skog ok gerir ser þar herbergi.[7] ok er þar nu langa hrið.

79. Dottir Niðungs konungs ol eitt sveinbarn. ok sa sveinn het[8] Virga. Hann fæddiz upp i konungs hirð nokkura vetr. ok er fra honum sagt. at firir sakir afls ok vizku. vænleika ok vaxtar var engi hans maki i [ollu Danavelldi ok þo leita skuli halfu viðara. sua sem heyraz skal[9] aðr en þessi sogu se lokit. Nu er fra þui sagt. at Niðungr konungr fær sott ok þui næst bana. En hans riki tok hans enn ellzti son. sa het[10] Niðungr. ok þessi konungr er vel við sina systur ok hennar son Viðga. Ok er þetta spyrr Velent at dauðr er hinn gamli Niðungr [konungr en hinn ungi hefir við tekit.[11] sendir hann boð til konungs at fa grið. ok þessu hefir hann[12] iatað. Ok þui næst ferr Velent a fund Niðungs konungs. ok i þeirri ferð giptir hann[13] sina systur Velent. ok skiliaz þeir goðir vinir. Ferr Velent heim með konu sina til bua sinna ok við þeim þeirra son Viðga. ok dvelz heima um hrið aðr en fleira er fra honum sagt. Ok eigi þurfti konungs dottir nu at leita vapnanna þar er Velent hafði til visat. þviat hann tok nu sialfr. er hann hafði þau niðr grafit[14] undir sina aflhellu. ok þar sagði hann ut [fara vind[15] en inn vatn. Ok þat var þa er hann kœldi [afl sinn.[16]

[1]) [allra sina i minum fotum. þar firir mistir þu konungr sona þinna tveggia, B [2]) [hefr Vel. sik upp ok flygr, B [3]) hans briost, B [4]) [komaz. firir þat sem hann hefir gort. En ef eigi gerir þu sua. þa, B [5]) [vinstra væng, B [6]) skot *tilf.* B [7]) hus, B [8]) er nefndr, B [9]) [*saal.* B; þui riki, A [10]) ok *tilf.* B [11]) *tilf.* B [12]) konungr, B [13]) Nið. konungr, B [14]) niðr sett, B [15]) [ganga veðr, B [16]) [aflinn, B.

hans hafði att. Niðvngr konongr fær sott bratt eptir þetta oc þvi næst bana. en rikit tecr svn hans. en sa heitir Otvin. oc er hann vinsæll við alla menn. hann er oc vel til systor sinnar.

79. [1]Konongs dottir ferr at hvila oc fæðir sveinbarn. hanom er namn gefit. hann er kallaðr Viðga. Velent spyrr þenna allan atbvrð heim i Sioland. oc sendir Otvin kononge orð i Jvtland oc beiðiz af hanom griða oc sættar. Konongr vill sættaz við Velent oc sel hanom grið til viðmælis. Velent ferr i Jvtland oc er þar vel við hanom tekit. oc giptir Otvin konongr hanom systor sina oc byðr hanom þar at vera ef hann vill. Velent segir at hanom þyckir mvnlegra heim at fara i sitt fostrland oc til faðorleifðar sinnar. segir þo at hann vill vera heimhollr konongenom til allra goðra lvta þeirra sem hann kœmr aleiðis. Otvin konongr vill at hann raði oc heitr hanom sinni vinattv. Velent ferr nv heim i Sioland oc hans cona með hanom oc svn þeirra Viðga þrevetr. Konongr gefr þeim mikinn fearlvt oc goðar gersimar. oc skiliaz nv goðir vinir. Oc er nv Velent i Siolandi langa æfi oc viðfrægr vm alla norðrhalfo heimsins at hagleic oc velvm allom.

---

80. [2]Viðga[3] svn Velentz er nv .xii. vetra gamall. hann er mikill vexti oc sterkr at afli. harðlegr oc tigvrlegr [oc vinsæll oc allz ecki virðisamr.[4] Velent spyrr svn sinn Viðga. ef hann vill kvnna sva mikinn hagleic sem hann kann at kenna hanom. [at engi maðr hinn þriði kvnni iamvel alla smið sem við feðgar þo at leiti vm alla verold.[5] Viðga svaraði. Firir sakar mins moðernis þa vili gvð at min hond komi aldregi a hamarscapt ne a tangar arm. Þa spyrr Velent. Hvat villtv þa kvnna at gera. þat er þv [matt bæði fa þer með skamlavst matar oc klæða.[6] Viðga svaraði. Ec vil hellzt elska goðan hest oc stinnt spiot. scarpt[7] sverð. nyian skiold. harðan hialm. hvita brynio oc þar með tigvrlegan hofðingia hanom at þiona oc með hanom riða meðan mer vinnz lifit. Velent svaraði. Nv fæ ec þer þetta[8] er þv beiðiz. en hvert villtv siðan fara.[9] Viðga svaraði. J Amlvngalandi er mer sagt til eins mannz þess er heitir þiðricr svn þetmars konongs er ræðr firir Bern. hann er [nv agæztr kappi vm alla verold sva at menn viti til.[10] hann er minn iamnalldri. hans fvnd vil ec hava oc til

1) Nv er fæddr hinn goði drengr Viðga. *Ovsk.* 2) Her hefr sago Viðga svnar Velennz oc kœmr sagan fram at þiðrics svnar þetmar konongs af Bærn. *Ovsk.* Mmb. 3) Virga, *her og siden* A, B 4) [synum, A, B 5) [*mgl.* A 6) [þu fair þer skammlaust mat ok klæði, A; er þu fair þer skamlaust nafn við, B 7) *saal.* B; snarpt, A; scapt, Mmb. 8) allt þat, A, B 9) snua, B 10) [mikill ok sterkr, A

einvigis vil ec [við hann ganga.[1] En ef ec ma eigi standaz hans hin storo hogg oc fell[2] ec til iarðar. þa [hefi ec þat spvrt. at hann er sva goðr drengr. at hann gefr mer lif mitt. ef ec gef vpp sverð mitt oc geromc ec hans maðr.[3] en vera kann at betr farezt.[4] [5]Velent svaraði. þat er ecki mitt rað attv farir [eptir þeim sama þiðric.[6] comi þit saman i einvigi. þa stendr þv firir hanom litla rið. [sva er hann frœcn. Ec mvn raða þer annat rað.[7] ec veit her einn skog. en i þeim skogi er einn risi. hann er mikill oc styrkr[8] oc gerir margom manni mikinn skaða. þar man ec þer til stoða. at þv faer ivir hann stigit. En ef þv fær þat frægðarverc gort. þa mvn konongr af Sviþioðo lavna þer vel. hann mvn geva þer dottor sina oc þar með halft riki sitt. [firir þvi at risinn hevir gort mikinn skaða hans mannom.[7] Viðga svaraði. þat ma ec [vist eigi[9] gera firir sakir kono einnar. þat mvn vist sagt. ef ec [(em) veginn[10] firir risanom af þessi soc. at vist leta ec mitt lif snaplega. Ec skal at viso sva gera sem ec [sagða aðr. svðr verð ec at fara oc freista min við þiðric.[11] Meðr þvi at ec fæ eigi latt þec. segir Velent. stendr eigi þat firir at ec fa þer eigi þat er þv beiðiz.

81. [12]þa fær Velent hanom brynhosor. oc hann vapnar sec með. þær varo þivccar oc vel gorvar oc biartar. þar næst feck hann hanom brynio. oc hann steypir ivir sec. hon var [biort sem silfr.[13] horð sem stal oc oll tvigor.[14] sið oc rvm sem hanom samir. Nv tecr [Velent sverð oc mælir sva at[15] hanom. Svn minn. sverð þetta heitir Mimvngr. haf oc niot vel. Sialfr gerða ec þetta sverð. oc þer til handa hefi ec varðveitt. oc þat væntir mec at biti þer sverðit. ef þv ert eigi ættleri.[16] þa setr hann hialm a havuð ser. sa hialmr var gorr af hino harðazta stali. rendr[17] storom naglom. þivcr oc þolinn. þar var amarkaðr ormr sa er Slangi[18] heitir. sa ormr hevir gullz lit. þat

[1]) [honum bioða, A, B [2]) falla, A, B [3]) [helld ek þo (mun ek þo hallda B) minu lifi þegar ek gef vpp minn hialm (mitt sverð B) ok gerumz hans maðr. sua er hann goðr drengr, A, B [4]) ok er þo skamlaust at sua se *tilf.* A, B [5]) Velent aftelr firir Viðga at hann fari brot. *Ovsk.* Mmb. [6]) [þann veg, A; þangat, B [7]) [*mgl.* A, B [8]) ok illr viðreigar *tilf.* B [9]) [firir engan mun, A [10]) [fell, A; læt mitt lif, B [11]) [ætlaða fyrr (aðan B) A, B [12]) Viðga byzt heiman. *Ovsk.* Mmb. [13]) [*tilf.* A, B [14]) tviskipt, A [15]) *saal. vel oprindelig i* Mmb., *dette Ord er senere udraderet og rimeligviis i forrige Aarh. derfor sat* til. [16]) [hann eitt sverð ok gyrðir sik með. þat heitir Mimungr. þat er stint (sterkt B) ok stoðum gott (stoðugt B) ok hefir eggiar snarpar (ok eigi siðr beittar *tilf.* A) ecki vapn finnz iafngott þo at leiti um alla verold, A, B [17]) settr, A, B [18]) *saal.* A, B; Elangi, Mmb.

merkir riddarascap hans. sa ormr er eitrsfullr. þat merkir kap(p) Viðga oc grimleic hans. Siðan toc hann skiold sinn oc festi a hals[1] ser. Sa skioldr var þivcr oc þvngr sva at einn[2] maðr feck eigi meira valdit annarre hendi. Sa skioldr var hvitr oc skrifat a með ravðom steini[3] hamarr oc tong. firir þvi at smiðr var faðir hans. J þeim scildi[4] ovanverðom varo .iii. [karbvnkvlus steinar.[5] þat merkir moðerni hans. [hann var konongborenn.[6] Siðan feck Velent hanom einn hest sa het Skemmingr. sa var allra hezta baztr. Hans saðoll var gorr or filsbeini. þar er scrifat[7] naðra ein. Siðan geck Viðga at hitta moðor sina. kysti hana oc bað hana [heila lifa.[8] oc hon bað hann vel fara oc feck hanom .iii. mercr gvllz oc fingrgvll sitt. þa kysti hann faðor sinn oc bað hann vel lifa. Velent bað svn sinn vel fara oc [komz mioc við er þeir skilðoz.[9] Siðan toc Viðga spiot sitt oc liop a bac hesti sinom [oc steig ecki i stigreip.[10] þa lo Velent er hann sa þat. Hann fylgði hanom a gato oc visaði hanom alla leið sem glœglegast[11] oc sagði hanom marga lvti firir. [oc skilðvz þeir feðgar þa. Ferr nv Velent heim.[6]

82. [12]Nv riðr Viðga langar leiðir stora skoga bæði[13] bygðir oc obygðir. hann com at a einni [mikilli er heitir Eidisa. Nv[14] hittir hann eigi a vaðit sem faðir hans hafði [visat hanom.[15] Siðan [ferr hann af hestbaki[16] oc leiddi hann i scog oc [festir hann við eitt tre.[17] Siðan ferr hann af vapnom sinom [oc clæðom[18] oc grefr niðr i iorð oll saman oc felr vandlega. firir þvi [at hann ottaz.[19] ef menn coma at vapnom hans. [at þeir mvno a brot taka.[20] Siðan veðr hann vt ana[21] sva divpt at ecki com vpp nema havuðit [eitt a hanom. oc ferr vp oc ovan at anni.[6] [22]þa coma þar riðanði .iii. riddarar. einn þeirra var Hildibrandr [fostri þiðrics af Bern.[6] annarr var Heimir. þriði var iarlinn [er nemdr er[23] Hornbogi. þessa tva hofðingia[24] hefir þiðricr sennt [eptir iarlenom i Vinnland. firir þvi at hann vissi at Hornbogi var sva goðr drengr. at aldregi mvndi faz betri bæði at

1) oxl, A 2) obreyttr *tilf.* B 3) lit, A; stofum, B 4) *saal.* B; steini, Mmb.; *mgl.* A 5) [Carbunculi, A, B 6) [*mgl.* A, B 7) skrifuð, A, B 8) [vera heila, A, B 9) [gret er hann for brott, A, B 10) [sua at hann studdiz ecki við sitt istig (ne soðulboga *tilf.* B) A, B 11) þa er hann skylldi riða (fara B) *tilf.* A, B 12) Viðga hevir skilz við faðor sinn Velent. *Ovsk.* Mmb. 13) um *tilf.* A, B 14) [ok, A, B 15) [honum tilvisat, A, B 16) [steig hann af hesti, A, B 17) [fal hann þar, A, B 18) [*tilf.* B 19) [at hann hyggr, B; *mgl.* A 20) [at þeir steli i brott, B 21) ok leitar vaðs *tilf.* A, B 22) her koma þeir riðandi Hildibrandr oc hans felagar. *Ovsk.* Mmb. 23) [af Omlungalandi. sa het, A, B 24) Hilldibrand ok Heimi *tilf.* B

riddarascap oc allo aðro þvi sem goðom dreng skyldi soma. firir þvi vildi þiðricr[1] taka hann [ser til samlags oc felaga oc allom sinom mannom.[2] Nv mælir Hildibrandr til sinna felaga. Ec se vt [i a þessi einn dverg. en þat mætti[3] vera Alfricr[4] dvergr er ivncherra þiðricr toc eitt sinni. oc þar af feck hann hit goða sverð Naglring [oc hinn goða hialm Hildigrim oc mikit fe annat. oc þa var ec með hanom.[5] Nv skvlv ver til stilla ef ver fengim enn tekit hann. oc skvlv ver a hann leggia eigi minni lavsn[6] en þa leysti hann sec.

83. [7]Nv [stiga þeir af hestom sinom oc gengo at anni.[8] En Viðga heyrði fvllgœrla hvat þeir sagðo. oc svaraði. Gevet mer grið oc landgango. þa mego þer sia hvart ec em dvergr heldr en einnhverr yðarr. [eða mitt havuð beri lægra en einshvers þess er mec callaði dverg.[5] þeir iattvðo hanom þvi oc baðo at hann skyldi a land ganga. Siðan liop hann or ánni[9] .ix. feta[10] i eino skrifi.[11] Siðan spvrði Hildibrandr hann. Hvat manna ertv eða hversv comtv her. Viðga svaraði. Ef þv ert goðr drengr. hvi spyrr þv [mec slics nœctan[12] mann. lat mec fara oc taka vapn min. [oc siðan spyr mic slics sem[13] þv villt spvrt hafa. Oc þvi iattvðo þeir hanom. þa for Viðga þingat sem vapn hans varo oc clæði oc clæddi sec oc vapnaði sec. Siðan geck hann til hestz sins oc liop[14] a bac hanom oc reið a mot þeim oc mælti. þer þrir goðir riddarar. gvð hialpi yðr. ec mvnda sino namni nemna hvern yðarn ef ec kynna heiti[15] yðor. [Nv mego þer vel spyria hvat yðr likar af mer eða minom ferðom. þvi at ec skal yðr satt segia þat sem þer spyrit.[16] Nv mælir Hildibrandr. Hvert er namn þitt goðr maðr. eða hver er ætt þin. eða hvert geriz þv. eða hvi riðr þv sva einn saman [i okvnno landi.[17] [18]Viðga svaraði. Ec em danscr maðr at ætt. ec heiti Viðga. faðir minn heitir Velent. moðir min er dottir Niðvngs konongs [er ræð firir Jvtlandi.[5] en fara skal ec a fvnd þiðriks svnar þetmars konongs af Bern. Oc aðr en ec fara[19] heim. þa verðr hann[20] at vita oc baðir við saman. hversv stinna skioldo við eigim eða styrka hialma eða hvoss sverð eða harðar brynior. firir þvi at

[1]) [eptir Hornboga iarli. þviat hann vildi, A; til Hunalandz. firir þvi hann vissi iarl sva goðan riddara. at hann vill, B [2]) [til samlags við sik ok sina hina beztu menn, A, B [3]) [við (a B) ana at þar mun, A, B [4]) Alfrigg, A; Alpris, B [5]) [*mgl.* A, B [6]) þraut, A [7]) her finnaz þeir Viðga oc Hildibrandr. *Ovsk.* Mmb. [8]) [riða þeir at anni ok stigu af baki, A [9]) a land vpp *tilf.* A, B [10]) *saal. ogs.* A; fet, B [11]) skrefi, A, B [12]) [sliks menskan (nakinn B) A, B [13]) [þa segi ek þer slikt er, A, B [14]) stock, B [15]) nofn, A, B [16]) [*tilf.* A, B [17]) [um ukunt land, A, B [18]) Viðga segir þeim Hildibrandi ætlan sina. *Ovsk.* Mmb. [19]) kem, A [20]) ek, A, B

hann er nv allra manna frægaztr i veroldo af sinom drengscap oc reysti. Nv ser Hildibrandr at þessi maðr er sva mikill oc ivirmannlegr. at hans maka þottiz hann aldrigi set hafa. oc þar eptir ero hans vapn oc oll annor herneskia. Oc nv veit hann[1] at nv man herra hans þiðricr koma i fvlla ravn.[2] oc eigi þyckiz hann þat mega glœgt sia.[3] hvarr þeirra aðrom man firircoma. [4]Nv hygr Hildibrandr eitt rað firir ser. þvi at hann var vitr maðr. Siðan mælti hann til Viðga allglaðlega. Gvð se þess lofaðr. at nv hevi ec þann mann fvnnit. er mic væntir at til hafi diarfleic at lypta vpp spiotscapti[5] i gegn þiðriki. oc þess vænti ec ef þv hefir hamingio til eptir þinom gœrvileic.[6] at þv scalt steypa hans[7] drambi. þvi at hann hyggr engan mann mega við sec iamnaz vm reysti eða vm harðleic. þo at alla verold kanni. Villtv ganga til við mec at gera felagscap sva at hvarr occarr [vinni aðrom trygðar eið. at við fylgimc hvarr aðrom i navðsyniar allar.[8] hvar sem við erom staddir. [9]Viðga svaraði. Sva liz mer sem þv mvnt vera goðr maðr oc ricr oc [goðrar ættar. Hvi mvna ec nita yðrom felagscap.[10] ec rið aðr einn saman. eða hver ero nomn yðor.[11] [þa svaraði Hildibrandr. Ec heiti Boltram[12] Reginbaldrs[13] svn iarlsens af Fenidi. annarr heitir Sistram[14] Herinbrand(z)[15] svn. hinn þriði er Hornbogi iarl af Vinnlandi.[16] Siðan leggia þeir hendr sinar saman Viðga oc Hildibrandr oc geraz felagar. Siðan riða þeir til arinnar oc vissi Hildibrandr vaðit a ánni.[17]

84. Nv riða þeir siðan leið sina þar til er vegirnir[18] skiliaz. þa mælti Hildibrandr. þessir baðir vegir[19] liggia til Bernar. er annor long leið oc daleg.[20] en annor miklo skemri oc betri. en a þessi [hinni skemri er annmarki noccorr sva. þat er a ein er eigi ma ivir[21] komaz nema at einom steinboga. við þann steinboga er kastali einn er heitir Brictan.[22] þann kastala halda .xii. scotmenn.[23] einn þeirra heitir Gramaleif.[24] a þeim steinboga er tollr. þar verðo ver at lata

[1]) at visu *tilf.* A, B [2]) ok mannhaska af þessum manni *tilf.* A, B [3]) vita, A, B [4]) Hildibrandr skiptir sverðvm við Viðga(!). *Ovsk.* Mmb. [5]) sinu sverði, A, B [6]) gorfiligleik; A; grimleik, B [7]) ofmetnaði ok *tilf.* A [8]) [tœi oðrum i nauðsyn, A [9]) Nv binda þeir felagscap sin a milli Hilldibrandr oc Viðga. *Ovsk.* Mmb. [10]) [þeirrar ættar at eigi mun ek neita yðrum felagskap við mik. þar sem, A [11]) eða eðli *tilf.* A, B [12]) Bolstram, A [13]) *saal.* A; Reginbaldr, Mmb. [14]) Simtram, A [15]) Herbrands, A [16]) Humlungalandi, A; [Hild. segir honum hverir þeir væri, B [17]) henni, A [18]) vegarnir, A [19]) vegar, A [20]) ill, A, B [21]) [leið er ein a er Lippa heitir. yfir þa a ma eigi, A, B [22]) Bittan, A; Bettam, B [23]) skakmenn, A, B [24]) annarr þrella (þollr, B) þriði Stodfuss (Stofn, B) *tilf.* A, B

hesta vara oc vapn. oc lata [þo vel ivir[1] ef ver haldom lifino eða limvm varom. Nv er litil von at ver komemc ivir þenna steinboga [firir vtan þeirra vilia.[2] firir þvi at þiðricr hefir til komit at vinna þann kastala oc [feck ecki at gort.[3] En nv sa er þessom .xii. kappom ma firircoma. þa þorir eigi þiðricr þeim i mot at standa oc engi annarra. En [nv at mino raði þa[4] verðvm ver at fara hina lengri leiðina. [5]þa svaraði Viðga. Ver verðom vist at fara [hinn skemra veginn.[6] firir þvi at þeir lata riða vtlennzkan mann hvert er hann vill [i griðom.[7] Siðan fara þeir þann veg sem Viðga bað.[8] þeir riða a einn skog [er Lyravald heitir.[9] en firir framan þann skog er kastalenn. Nv sia þeir kastalann. þa mælti Viðga. Biðit min her. ec vil nv[10] riða fram til brvarinnar.[11] kann vera at ec þiggia af þeim. at þeir lati oss riða firir vtan skatt. ef ec [mæli mivclega til.[12] En ef eigi verðr þess kostr. þa rið ec aptr til yðar við sva bvit. þeir biðia hann riða.[13] oc [firir þyckir þo[14] at hann fari.

85. [15]Viðga riðr nv fram til [kastalans oc[7] steinbogans. þeir [sitia i vigskarðom ovanverðom i kastalanom[16] oc sia reið hans. þa mælti Gramaleif. þar riðr einn maðr. sa hevir skiold mikinn. sa skioldr [sœmði mer vel.[17] oc hann verð ec at hava. en þer skiptið annarri herneskio hans sem þer vilit. þa mælti Stvdfvs.[18] Meiri von at sia maðr eigi sverð gott. [þat man mitt verða oc engom kosti vil ec lata þat. þo at mer væri mikit fe boðit við.[19] Nv mælir þrælla.[20] Hans brynio vil ec hava. þa mælir Sigstaf. Hans hialm vil ec hava. þa mælir hinn fimti. Hann hevir vist goðan hest. hanom skipti ec mer. þa mælir hinn setti. Ec vil hava kyrtil hans oc oll klæði hans. Nv mælir hinn siavndi. Hvat hevi ec þa nema brynhosor hans. með þvi at allo er aðro skipt aðr. þa mælir hinn .viii. Fegyrðil hans vil ec hafa oc allt þat er i er. Nv mælir hinn .ix. Ec [vil hafa[21] hina hœgri hond hans firir[22] minn lvt. þa mælir hinn .x. At visv hevi ec ætlat mer hinn hœgra fot hans aðr ec fara heim. Nv mælir hinn .xi. Ec vil þa hava havuð hans. þa svaraði Stvdfvs. Eigi scal drepa manninn. þo[23] hevir hann fatt gott eptir. þa er hann hevir þetta latit er nv er

1) [at þa fariz oss vel, A, B 2) [nema þeir vili, A, B 3) [gerði honum ekki, A 4) [þo, A, B 5) Viðga vill fara hinn skemra veg. *Ovsk.* Mmb. 6) [hina gegnri leið, A, B 7) [*mgl.* A, B 8) vill, A, B 9) [Lutumalld heitir, A; *mgl.* B 10) einn, A, B 11) kastalans, A, B 12) [bið þa, A, B 13) raða, A, B 14) [þikkir vel, A, B 15) Viðga riðr einn fram at kastalanom. *Ovsk.* Mmb. 16) [skakmenn sitia firir (a steinboganum B) A, B 17) [mætti mer vel koma, A 18) Stofn, B 19) [(þui ma ekki skipta *tilf.* A) þat vil ek hafa, A, B 20) þollr, B 21) [tek, A, B 22) i, A, B 23) þa, A, B

skipt. [at hann haldi lifino.[1] Nv mælti Gramaleif hofðingi þeirra. Farit nv .iii. til hans oc takit vapn hans oc klæði sva sem nv var skipt. oc lati hann vndan coma hinom vinstra fœti oc vinstri hendi [oc livinv.[1] oc havit þa vel arnat.[2]

86. [3]Nv fara þeir þrir [a moti hanom einom.[4] þa mælti Viðga.[5] Vel comnir goðir menn sagði hann. [þeir svaraðo.[6] Aldrigi skaltv vel cominn. her skalltv lata vapn þin oc klæði oc hest oc þar eptir scalltv leiva þina hina hœgri hond oc þinn hœgra fot. oc þo scalltv [oss þat vel þacka.[7] ef þv kœmz livino vndan. Nv mælir Viðga. Oiamnleg er þessi sætt er þer bioðit mer vtlendom manni oc saklavsom. Kallið at her comi hofðingi yðarr. oc vil ec heyra hans dom. en eigi ma ec lata hest minn ne vapn firir yðr at sva bvno. Nv fara þeir aptr oc segia Gramaleif sva bvit. Gramaleif heyrir nv þetta oc stendr[8] vp þegar oc vapnar sec oc allir hans felagar .xii. saman oc riða[9] ivir steinbogann. [10]þa mælti Viðga til þeirra oc bað þa vel comna. þa svaraði Gramaleif. Ecki mvntv vel cominn. firir þvi at aðr er allo skipt fe þino með varom felagom. oc þo skaltv lata hond oc fot aðr en ver scilimc. Skiold þinn vil ec hafa. siðan taki hverr þat er lavt. þa mælti Viðga. Ef ec læt minn skiold. þa er þat minn skaði. [en ef (ec) kœm heim i Danmorc[11] þa mvn Velent faðir minn segia. at þiðricr toc af mer navðgom skioldinn. En þat veit gvð at hann[12] sa ec enn aldregi. oc meðan ec hefi eigi set hann. þa ma ec vist eigi minn skiold lata. Nv mælir Stvdfvs[13] til Viðga. Gef vp sverð þitt skiott. þat scal ec hafa aðr en ec fara heim. [ef þat er nockve nytt.[1] þa svaraði Viðga. [Ecki vitv þer til hvart sverð mitt er gott eða illt. oc eigi vilda ec at i varom fyndi vyrði freistat. oc mætta ec sialfr raða. En[1] ef þv tecr sverð mitt af mer. með hverio scal ec þa veria mic. er ec finn þiðric. Nv ef ec fer heim heðan. þa segir Velent faðir minn at þat sverð toc þiðricr af mer navðgom firir vtan minn vilia. Nv vil ec vist eigi [þess missa[14] firir engan mvn. þa mælir [annarr at aðrom hverr[15] til sins lvtar. eptir þvi sem þeir þottoz hafa aðr scipt sin a milli. En Viðga biðr þa sic lata fara i frelsi[16] leið sina. en eigi vill hann lata einn penning firir þeim [nema þeir greiði sitt firir.[1] Nv

1) [*mgl.* A, B 2) syslat, A 3) her freistar Viðga sin við þessa .xii. kappa. *Ovsk.* Mmb. 4) [til hans, A, B 5) þegar þeir hittuz *tilf.* A 6) [þa svarar þrella (þollr B) A, B 7) [yfir lata, B 8) stokkr, B 9) fara, A, B 10) her segir vm viðrœðor þeirra .xii. kappanna oc Viðga. *Ovsk.* Mmb. 11) [Nu kemr ek heim, A; ok er ek kem þa heim, B 12) þiðrek af Bernn, A, B 13) Stofnir, B 14) [þat laust lata, A 16) [hverr at oðrum, A, B 16) friði, A.

mælir Stvdfvs. Vist ero ver [litlir firir oss.[1] er ver standom her .xii. firir einom manni. oc mælir hann nær iamnom orðom við oss. Brigðit sverðom yðrom oc skal hann nv lata vapn sin oc þar a ovan skal hann leggia lifit. [2]Siðan dro Stvdfvs sverð sitt or sliðrom skiott oc hermilega oc hio til Viðga i hialm hans. en sa hialmr var sva harðr [sem hit harðasta stal. oc[3] siðr beit en[4] hinn harðasta stein. Viðga bra hino goða sverði Mimvng skyndilega [með mikilli reiði oc fylgði œrin hvgpryði.[5] oc hio til Stvdfvs sva hit fyrsta slag a hina vinstri oxl. sva at allt beit i svndr briosteð oc herðarnar með brynionni[6] til hinnar hœgri siðo. sva at ser fell hvarr lvtr til iarðar. Nv varð [mikill otti i hans mannom[7] af þesso hogvi. vildv nv [giarna margir[8] vera heima. oc brigða þo allir sverðom sinom oc sœkia þeir nv at hanom. oc eggiar nv hverr annan til framgango. Nv hœggr Gramaleif til Viðga a hialminn. en hialmr hans var sva harðr at ecki beit a. Nv hœggr Viðga til Gramaleif oc klyfr [havuð hans oc bvc.[9] sva at i belti[10] nam staðar oc fell hann davðr a iorð.

87. [11]Nv mælir Hildibrandr við sina felaga. Ec se at nv ero þeir saman comnir. riðom oc siam hverso þeir skiptaz við. Nv meðr þvi at Viðga fær sigr af þessom mannom. oc viliom ver eigi[12] dvga hanom. þa man hann segia at ver havvm svikit hann. oc [sva er. en þat er varr bani ef hann finnr oss. oc hevi ec þa osœrt eið minn er ec sor Viðga i felagscap. Nv mælir Heimir. þat er mitt rað. at ver riðom oc dvgom hanom. ef oss væntir at hann havi betr. en ef hann firir læzc. þa riðom vndan sem harðast oc þolom eigi vandræði firir okvnnigs mannz sakir. oc er oss þat vandalavsast oc amælis. Jlla er þa við hann skilz sagði Hildibrandr. Meðr þvi sagði Hornbogi iarl at ver hetom hanom trvnaði oc felagscap. þa er mannlect at dvga hanom. Sva scal vera segir Hildibrandr sem betr er oc mannlegra. Nv riða þeir fram at steinboganom. Viðga hevir haft mikit starf meðan hann hevir veitt ovinom sinom morg stor hogg. sva at af þeim .xii. varo eigi fleiri eptir en fim einir. En Sigstaf oc þeir .v. felagar comoz a flotta vndan. þa hittaz þeir Viðga oc hans felagar. oc fagnar hverr þeirra aðrom bliðrlega.[13]

1) [mikil fol, A, B 2) her sigraz Viðga a þessvm .xii. berserkivm. *Ovsk.* Mmb. 3) [at, A, B 4) *mgl.* B 5) [treystandi miklu afli, A; með mikilli hreysti ok hugskotzpryði, B 6) allt *tilf.* A 7) [þeim skakmonnum mikill otti, A, B 8) [margir helldr, A, B 9) [hialm ok hofuð. bryniu ok bukinn, A, B 10) hesti, B 11) Hildibrandr mælir. *Ovsk.* Mmb. 12) til koma *tilf.* A, B 13) [verðr þat varr bani. ef hann finnr oss. Nv riðum til ok dvgum honum. þui at mik væntir at hann fai hinn betra lut. En ef hann

88. [1]Nv riða þeir felagar inn i kastalann oc taka þar [vin oc vistir[2] oc allt þat er þeir þvrfo [i gvlli oc i gersimvm.[3] oc ero þar þa nott oc foro at sova. [Nv hvgsar Hildibrandr mart vm Viðga. hverso frœcn hann er. oc nv þyckiz hann vist vita. at ivn(c)herra þiðricr man coma við cavpa sinn. felagi hans oc fostri. oc mart ihvgar hann vm vapn hans hverso goð þav ero.[3] En þa er var mið nott þa stoð Hildibrandr vp oc [dro sverð sitt or sliðrom. siðan toc hann sverð Viðga Mimvng oc dro or sinni vmgiorð oc let sitt sverð i staðinn. en Mimvng lætr hann i sina vmgerð. oc hafði aðr skipt hialtom oc omani milli sverðanna. latið sin hiolt oc oman a Mimvng. en Mimvngs hiolt (oc) oman a sitt sverð. oc lagði hia ser.[4] legz niðr siðan oc sœfr til dags. [Nv er dagr oc[5] standa þeir vpp oc bva ferð sina. þa spvrði Viðga Hildibrand. Hvat skvlum við gera við kastala þenna. [er við havvm vnninn. oc ver[6] farom i brot.[7] þa svaraði Hildibrandr. [þat sem ocr syniz baðom.[8] Ec vil vist ecki leynaz firir þer lengr. oc segia vil ec þer satt til. hvat manna ec em eða [hvat ec heiti. Namn mitt er[9] Hildibrandr. ec em maðr þiðrics af Bern. oc allir ero ver hans felagar. En þo at ec sagða[10] eigi rett nomn var. þa vil ec þo halda allan felagscap viðr þec. þann er við havvm svarit[11] ockar a millom. Nv er þat mitt rað at ver latim standa kastala þenna. oc siti her eptir til gæzlo kastalans þessir .ii. ocrer felagar. en ec fylgi þer til Bernar a fvnd þiðrics. Oc meðr þvi at þit skilizt goðir vinir oc felagar. þa have þit baðir þenna kastala. oc mvn hann þer þat vel lavna. En ef sva verðr at þit skiliz osattir. þa scalltv einn hafa þenna kastala [sem aðr. oc er þessi kastali mikils fear verðr.[12] þa svaraði Viðga. A [þessare brv[13] hevir legit tollr oc mikil anavð oc ofriðr [bæði[14] innlennzkom oc vtlennzkom mannom.[7] en þetta er [mikill þioðvegr[15] margs mannz. þo at [margir menn havi nv vm riðir

lætz. þa riðum undan sem skiotast. þeir gera sva. Nv er þeir koma til steinbogans. hitta þeir þar Virga ok hefir hann veitt sinum uvinum stor hogg ok morg. sua at af þeim .xii. liggia þar .vii. dauðir. En þeir Sigstaf .v. saman (þeir S. ok þeir .iiii. sem eptir lifa, B) koma a flotta undan. A, B
1) Viðga hevir nv sigraz. *Ovsk.* Mmb. 2) [mat ok mungat, A, B 3) [*mgl.* A, B 4) [tok sitt sverð or sliðrum. let hann i staðinn Mimung sverð Virga ok let sitt sverð i staðinn Mimungs, A; dro sverð Virga or hans umgiorð ok let sitt i staðinn koma. en Mimung i sina umgiorð, B 5) [þegar er dagr, A; Nu er dagar, B 6) [er ver, B 7) [*mgl.* A 8) [*mgl.* A, B; Hildibrandr segir Viðga namn sitt. *Ovsk.* Mmb. 9) [hvert nafn mitt er. Ek heiti (em B) A, B 10) segða, A, B 11) lagt, A, B 12) [*mgl.* A, B; Viðga vill niðr lata briota kastalann. *Ovsk.* Mmb. 13) [þessum steinboga, A, B 14) af *tilf.* B 15) [gagnleiði, A; almanna for, B

eigi þorat[1] her fram at fara. en þvi hevir valdit þessi kastali oc þeir illo menn er her bygðo i. Nv ef ec ræð. þa scal her hverr maðr fara i frælsi[2] vm þenna steinboga.[3] vtlennzcr oc innlennzcr. vngr oc gamall. [vesæll oc sæll.[4] þa svaraði Hornbogi iarl. þat er rettazt at sa hinn sami er þenna kastala vann með [sino sverði.[5] at hann raði hvart hann scal standa eða vill hann hanom firirkoma. Siðan toc Viðga[6] oc lagði eld i [hit neðsta hvs castalans.[7] [en aðr hafðu þeir allt fe a brot tekit.[8] Nv skiliaz þeir eigi þaðan fyrr en sa kastali var allr brendr oc brotinn.

89. Siðan riða þeir leið sina oc varo katir oc hafðo vel [arnat sem var.[9] Til þess riða þeir er (þeir) coma [at a þeirri er heitir Visará.[10] þar var a brv ein millom tveggia hamra. þar til hafði comit aðr Sigstaf oc hans felagar oc hafðo brotið af brvna aðr en hinir cœmi til [farandi. oc vildo eigi þa lata ivir coma. firir þvi at þeim þotti engarra happa von at Viðga ef þeir fynniz ne hans felagom. firir þvi at þeir þottvz eigi þat lvtskipti hafa fengit af vapnom hans. er þeim mætti hvgr við lægia. oc eigi vilia þeir til beiðaz optarr.[11] Nv ser Viðga þetta at af er brven. þa lystr hann hest sinn með sporom Skemming oc riðr akaflega at anni. Nv leypir hann af[12] bergino. þvi er brven hafði a legit. oc sva ivir ana a hitt bergit sem [kolvi scyti.[13] oc enn i dag ma sia staðinn i bergino [skvanna oc naglanna.[14] bæði þar sem hann liop af oc sva þar sem hann com niðr. Hildibrandr oc Heimir oc Hornbogi iarl riða eptir hanom. Nv er Hildibrannz hestr liop af bergino. þa fleygir[15] hann a ana oc com[16] svndi til lannz. oc Hornbogi iarl for samo for oc com hann [þo fyrri a land[17] en Hildibrandr. Heimir hafði þann hest er het Rispa. hann var broðir Skemmings. [Heimir leypir[18] a millim þeirra tveggia hamra sem Skemmingr liop. [19]Jamskiott sem Viðga kœmr ivir ana. [þa ser hann hvar Sigstaf oc þeir fim felagar standa. oc riðr þegar akaflega. en þeir i moti hanom. oc beriaz þeir akaflega.[20] Viðga veitir þeim morg hogg oc stor. en Heimir [sitr a hesti sinom oc vill ecki dvga

[1]) [engi þyrði nu langa hrið, A, B [2]) friði, A [3]) stað, A [4]) [rikr ok fatœkr, A [5]) [frœknleik, A [6]) einn elldibrand *tilf.* A [7]) [kastalann, A, B [8]) [at brott teknu ollu fe, A [9]) [syslat, A [10]) [til ar einnar, A [11]) [*mgl.* A, B; Viðga vinnr nu enn reystiverc sem fyrr. *Ovsk.* Mmb. [12]) at, A, B [13]) [kolfr flygi, A, B [14]) [firir noglunum ok skeifunum, B; *mgl.* A [15]) hliop, A; hleypr, B [16]) með *tilf.* A; af *tilf.* B [17]) [nokkuru siðarr til landz, A [18]) [hann hleypr, A, B [19]) Vm Viðga. *Ovsk.* Mmb. [20]) [riðr hann skyndilega þar sem firir voru þeir .v. skakmenn Sigstaf ok hans felagar. ok berst við þa, A, B

hanom.[1] En þa er [iarlinn Hornbogi com a land. þa riðr hann at diarflega oc hvgmannlega. oc þa er hann com fram at veitti hann Viðga gott lið. oc skiliaz þeir sva við þa. at þeir fim felagar ero allir davðir. oc enn finnr Viðga eigi at hann hafði eigi sitt sverð Mimvng.[2]

90. [3]Riða þeir nv leið sina oc como at qveldi [þar er Hęr heitir. þat bv atti þettmarr konongr faðir þiðrics.[4] [þar er kona Hildibranz firir.[5] þar ero þeir vm þa nott. En a(t) morni riða þeir[6] þaðan oc como þann dag [eigi sið[7] til Bernar. Nv er sagt þiðriki er hann sitr ivir borðom. at Hildibrandr er cominn oc Hornbogi iarl oc Heimir. Siðan stoð hann vpp oc geck vt i moti þeim oc fagnar þeim vel oc spyrr þa tiðenða.[8] oc enn mælir hann ecki orð við Viðga. þvi at hann veit eigi [hvat manna[9] hann er. [10]Viðga dregr af glova af hendi ser silfrlagðan oc selr[11] i hond þiðric. En þiðricr spyrr hvat [þetta vissi.[12] Nv svarar Viðga. Her með byð ec þer hit fyrsta einvigi. þv ert minn iamnaldre. oc langt spvrða ec til yðar[13] oc mikit starf oc vandræði hevi ec haft[14] siðan ec for heiman. firir þvi at ec vilda reyna. hvart þv ert sva mikil kempa sem nv er sagt land af landi.[15] Nv vil ec hava erendi mitt. ef þv vill eigi þess synia. [Oc em ec nv heldr albvinn at beriaz viðr þec. at þa er ec for heiman hinn fyrsta dag. at þa mvndi mic ecki til hafa dvalt þegar i andverðo. at þa var ec albvinn at ganga til einvigis viðr þec. þa svaraði þiðricr. þann frið scal ec setia i landi faðor mins oc sialfs mins. at eigi scal þora hver bickia eða greybaka at bioða mer einvigi.[16] þa svaraði Hildibrandr. Hættv herra oc mæl eigi sva. þv veizt [ogœrla við hvern þv mælir. Oc eigi veit ec enn vist vm þat er þit skilit yccat viðrskipti. hvart heldr at þv eða hann lytr sigr eða osigr er þit skiliz. en mer þyckir meiri von. at þv liotir þann lvtinn er osigr heitir. ef þv nytr enskis at nema þin ein.[17] þa mælti Reinaldr [maðr þiðrics.[18] þat

[1]) [vill honum ekki til dvga ok sitr hann hia ▪ sinum hesti, A, B [2]) [iarl ok Hildibr. koma at landi. þa riða þeir til diarflega at veita Viðga, skiptir þa skiott um ok drepa þeir alla skákmenn, A [3]) Nv riða þeir allir saman svðr til Bernar. *Ovsk.* Mmb. [4]) [til þess bœiar er atti Hildibrandr, A, B [5]) [ok þar firir var hans kona Oda, A; *mgl.* B [6]) *tilf.* A, B [7]) [arla, A [8]) en þeir segia engi at sinni *tilf.* A, B [9]) hverr, A, B [10]) Viðga finnr þiðric heima i Bern. *Ovsk.* Mmb. [11]) fær, A, B [12]) [þat skal (skylldi B) A, B [13]) þin, A, B [14]) þolat, A, B [15]) at engi maðr megi við þik iafnaz eða þin vapn *tilf.* A, B [16]) [þa sagði þiðrekr. Ekki dvelr (dregr B) mik til bardaga. hvart er ek skal beriaz við (einn *tilf.* B) mann eða fleiri. En þann frið skal ek setia. at eigi þori hverr herians son (hverr maðr B) at bioða mer einvigi her i minu landi, A, B [17]) [varla (eigi B) hverr (hversu mikill B) maðr hann er firir ser, A, B [18]) [mæti (hinn meiri B) riddari, A, B

er vist mikil scom herra. ef hverr þræll[1] scal þora at bioða þer til einvigis i sialfs þins landi. En þa er Hildibrandr heyrði þetta. þa mælti hann. Eigi scalltv i annat sinn skemma [minn faronavt[2] meðr þvilikom illyrðom. Oc lystr hann nefa sinom við [eyra hanom.[3] sva at þegar fell hann i svima. Nv mælir þiðricr við Hildibrand. Ec se at þv legr mikit kapp a [þenna mann at dvga hanom.[4] en nv scalltv sia[5] hverso mikit hann scal [þin niota.[6] þenna hinn sama dag scal hann vppi hanga firir Bern. þa svaraði Hildibrandr. Ef hann kœmr a þitt vald. þa er þit havit reynt yckarn ravstleic eða harðhygi. þa verðr hann at lita yðrom domi. þo at harðr se. [En þar til væntir hann hins vildra af. hann er enn obvndinn. oc sva varir mic at vera man daglangt ef þit skvlvt tveir við eigaz. oc mvnntv þat reyna.[7]

91. [8]þiðricr [kallar nv skyndilega til vapna sinna. ero oc þav bratt fengin hanom. Nv ferr hann i brynhosor. siðan tecr hann brynio sina oc steypir hann ivir sec. en þa setr hann hialm sinn a havuð ser Hildigrim. Siðan gyrðir hann sec með sino sverði Naglring. þa toc hann skiold sinn er a var markaðr leon af gvlli. en skioldrenn hvitr. Nv tecr hann glavel sitt. þa var oc hestr hans bvinn er Falca het. hann var broðir Skemmings er Viðga atti oc broðir Rispa er Heimir atti. Nv leypr þiðricr a bac hesti sinom oc riðr[9] vt or Bern [siðan oc mikill manna fiolði[10] með hanom bæði hofðingiar oc riddarar. Nv er þiðricr com vt af Bern. þa var þar Viðga firir hanom oc Hildibrandr oc fatt manna með þeim. Viðga sitr a hesti sinom [með allom hervapnom sinom oc nv albvinn at beriaz. oc er bæði mikill oc tigvrlegr.[11] [12] Heimir gengr at þiðriki oc hefir a hendi ser scal fvlla af vini oc mælti. Drec herra. gvð gefi þer [nv sigr i dag oc hvert sinni.[13] þiðricr tecr við skalenni oc drecr af oc [selr af hendi siðan.[14] Nv fœrir Hildibrandr aðra scal[15] Viðga. Viðga mælir [at hann scal fœra[16] þiðric. oc bið hann fyrri drecka til min. Hildibrandr fœrir þiðric scalena. en hann er sva reiðr at hann vill vist eigi [viðr taca.[17] Nv mælir Hildibrandr. Enn veiztv eigi gorla hveim þv [scalt reiðr

[1]) þræla son, A; þræls son, B [2]) [agæta menn, A; dugandi menn eða minn forunaut, B [3]) [eyrat, A, B [4]) [at veita þessum manni lið, A, B [5]) heyra, A, B [6]) [þess niota, A; niota þins formælis, B [7]) [*mgl.* A, B [8]) þiðricr tecr nv vapn sin. *Ovsk.* Mmb. [9]) [lætr (biðr B) nu taka sin vapn ok fa ser. ok sva var gert. þa hleypr hann a sinn hest Falka. sua at hann styðzt hvarki við stigreip ne soðulboga. Falke er broðir Skemmings ok Rispa. Nv riðr þiðrekr, A, B [10]) [til vigvallar ok, A, B [11]) [Skemming, A, B [12]) Heimir gefr þiðric at drecca. *Ovsk.* Mmb. [13]) [fagran sigr þenna dag, A [14]) [fær siðan Heimir, A, B [15]) af vini *tilf.* A, B [16]) [Ber fyrst herra, A, B [17]) [drecka til hans, A, B

vera.[1] firir þvi at nv manntv dreng firir hitta. [en eigi sva sem þer havit sagt i dag. at hann mvndi eigi vera dvgandi maðr.[2] Oc snyr aptr siðan oc fœrir Viðga scalena oc mælti. Dreck nv oc ver þec siðan með drengscap oc reysti. oc gvð veiti þer nv sitt lið. [oc lati þer nv vel at faraz.[3] þa toc Viðga [við skalenne oc drac af oc feck siðan Hildibrandi. oc gaf hanom gvllring sinn[4] oc mælti. Haf firir gvðs þocc firir þina liðveizlo.[5] oc lif nv heill.

92. [6]Nv kallar [Viðga a þiðric[7] oc spyrr ef hann se þa bvinn. En þiðricr[8] kveðr sec þa ecki dvelia. Nv lystr hvarr þeirra hest sinn með sporom oc fram visa[9] þeir sinom glafelom.[10] [Oc hevir þiðricr merki hvitt oc a leon ravtt oc gvllsavmat. en Viðga hevir merki ravtt oc merct a hamar oc tong með hvitom lit.[11] Oc eptir þetta riðr hvarr þeirra at aðrom sva snar(t)[12] sem þa er soltinn valr flygr [eptir brað.[13] Oc þa er þeir coma saman. þa leggr hvarr þeirra spioti at aðrom afbvrðar sterklega. [þiðrics spiot geck or skildi Viðga oc helt hann þvi at sinni. en Viðga spiot festi i skildi þiðrics sva at i svndr rytr skaptit i þria lvti.[14] Nv rinnr[15] hestrinn hvarr fra aðrom [oc skiliaz þeir at þvi sinni at sva bvno. [16]Viðga kallar nv a þiðric. Snv aptr hesti þinom titt oc liost hest þinn sporom oc rið at diarflega. þv hefir enn haldit þino spioti. en ec hevi mitt latit. Nv scal ec halda kyrro firir þer oc scvlvm við sva skiliaz annat sinn. at þv scalt hava latit þitt spiot eigi siðr en ec mitt. eða elligar scalltv fella mic til iarðar af hesti minom.[11] Siðan brigðr Viðga sverði sino. Nv snyr þiðricr aptr hesti sinom oc riðr nv diarflega oc hvatlega at Viðga. Nv leggr þiðricr spioti sino firir briost Viðga oc vill nv at viso veita hanom bana. En Viðga hœggr með sverði sinv i svndr spiotscaptið. oc i þvi sama hoggvi hœggr hann sporð af sialfs sins skildi. Oc enn er hann ecki sarr sialfr. þviat hin harða brynia lifði hanom at þvi sinni. [Nv skiliaz þeir at sva bvno oc rinnaz hestarnir vmfram.[17]

1) [reiðiz, A, B 2) [en eigi þræls son sem Reinalld sagði, A; *mgl.* B 3) [þviat nu hefir þu fa liðveizlumenn, A, B 4) [sinn gullhring ok gaf honum, A, B 5) hœversku, B 6) Viðga mælir við þiðric. *Ovsk.* Mmb. 7) [þiðrek a Virga, A, B 8) Virga, A, B 9) leggia, A, B 10) spiotum, A, B 11) [*mgl.* A, B 12) hart, A; snart ok hart, B 13) [til braðar, A 14) [Spiot Virga gekk i gegnum skiolld þiðreks ok skar ut or. en þiðreks spiot festi i skilldi Virga nockut, A; [spiot þiðr. gekk i gegnum skiolld Virga ok sker ut or. ok hellt hann þvi at sinni sinu lifi. En Virga festir sitt spiot i skilldi þiðr. ok gekk i sundr spiotskaptit, B 15) rennr, A, B 16) Viðga biðr þiðric riða at ser snarplega. *Ovsk.* Mmb. 17) [ok með þeima hætti skilia þeir sin turniment (sina turnreið B) A, B

93. [1]Siðan leypr hvarrtveggi af sinom hesti oc gengr aðrom i gegn. oc beriaz akaflega[2] með sverðom sinom. Nv veitir [Viðga morg hogg oc stor oc sva þiggr hann bæði. Nv vill Viðga ætla þiðric þat hogg. er hann ætlar at æ scal noccot merkia hann. ef sva ferr sem hann ætlar. reiðir nv til af allo afli sverðit i hialm þiðrics Hilldigrim. En sa hialmr var sva harðr. at ecki sacar þetta hit micla hogg. en þo verðr noccot at bila[3] sverðit. brestr i svndr i tva lvti. [4]þa mælti Viðga. þv Velent. haf firir [gvð drottins[5] reiði. er þv gerðir sva illt sverð. sva vel sem þv kvnnir. ef þv vildir. Ec mvnda nv hava drengilega variz. ef ec hefða haft gott[6] sverð. Nv er mer þetta bæði scom oc scaði oc sva þeim er gerði. Nv spennir[7] þiðricr baðom handom sverð sitt Naglring oc vill af hogva havuð Viðga. Nv[8] leypr Hildibrandr i milli þeirra oc mælir við þiðric. [9]Gef þessom manni grið oc tac hann til þin oc ger hann þinn mann. oc fær þv aldregi vaskara mann ne ravstara at allri atgervi en hann er. Hann toc einn kastalann Brittan[10] af .xii. hermannom.[11] [er þv fect eigi aðr með allom þinom mannom vnnit.[12] þat er þer vegr ef þvilicr maðr scal þer þiona. þa svaraði þiðricr. þat er satt er ec sagða þer aðan.[13] i dag scal hann vppi hanga firir Bern. þa svaraði Hildibrandr. Ger eigi sva herra við goðan dreng. hann er af bezto kononga ætt bæði [i faðerni oc i moðerni.[12] Nv vill hann [geraz þinn maðr. tak nv[14] við hanom vel oc tigvrlega sem von er at þer. þa mælti þiðricr. [þav grið scal ec setia vm alt land faðor (mins). at eigi scal hverr þræls svnr bioða mer a holm. oc eigi scal ec þola lengr vandræði af þeim. oc nv i dag frelsi ec mic ifra þvi. þa er þessi hinn illi hvndr hangir vppi firir Bern. oc eigi firir þvi at siðr at hann fylgði þer hingat. Gac nv i brot þaðan sem nv stendr þv. ecki mvn þer nv ne hanom liva þin þionasta. ef þv gerir eigi sva. oc[15] scal ec fyrst þic hogva i tva lvti en siðan hann.

94. [16]En þa er Hildibrandr heyrir[17] þat. at þiðricr vill eigi heyra bœn hans oc eigi vill hann líva sialvom hanom. þa [mælti

1) Nv beriaz þeir Viðga oc þiðricr a fœti. *Ovsk.* Mmb. 2) allra frœknligast, A, B 3) [þiðrekr Viðga stor hogg með sinu sverði Naglhring. ok nv leggr Virga til þiðreks i hialminn Hilldigrim. en, A, B 4) Viðga mælir við faðvr sinn. *Ovsk.* Mmb. 5) [guðs, A, B 6) duganda, A, B 7) tekr, A, B 8) En er þiðr. reiðir upp sverðit þa, B 9) herra *tilf.* A, B 10) Bittam, A, B 11) skakmonnum, A 12) [*mgl.* A, B 13) *mgl.* A, B 14) [*tilf.* A, B 15) [Nu i dag man ek frelsa mik fra þvi at eigi bioði mer hverr maðr holmgongu. þa er þessi maðr hangir vppi. ok gakk i brott skiott þaðan (er nu stendr þu *tilf.* B) en ef þu gerir eigi sva. þa, A, B 16) Hildibrandr fær Viðga sverð sitt. *Ovsk.* Mmb. 17) ser, A, B

hann. Ec finn nv at þv cannt eigi lið at þiggia. enda scal nv hava barn þat er brekar. þa dro Hildibrandr sverð[1] or sliðrom oc mælti. Gvð firirbioði otrygleic[2] hveriom manni. Se[3] nv goðr drengr. at nv vil ec halda ockarn felagscap. [sem við hetom hvarr occarr aðrom i ocrom viðrmælom.[4] Tac nv her sverð þitt Mimvng oc ver þec ravstlega. [Veiti gvð þer.[5] þvi at eigi fæ ec veitt þer meira.[6] [7]Nv[8] verðr hann sva feginn sem fvgl degi. Nv kyssir hann a gvllmalin i sverðino oc mælti siðan. Gvð firirgefi mer er ec mælta illom orðom við faðor minn [Velent. Se her nv Mimvng. þiðricr goðr drengr. nv em ec sva fvss at beriaz við þec sem þyrstr maðr til dryckiar eða soltinn til matar.[9] Nv [hœggr hann[10] til þiðrics hvert[11] at aðro. oc hverio sinni leysir hann noccorn lvt af brynio hans oc af skildi oc sva af hialmi. [oc eigi ma þiðricr eitt hogg i moti hogva. oc verðr hann nv engan lvt gera nema liva ser. oc þo hevir hann œrit at vinna. oc þo hevir hann nv .v. sar. Nv ser þiðricr hverso fara mvn þetta vig. ef hanom kœmr engi annor liðveizla. þa mvn hann fara osigr. Nv kallar hann a Hildibrand meistara sinn. Com nv hingat oc skil þetta einvigi. eigi se ec nv hverso ec geta skilt þat einn saman. [12]þa svaraði Hildibrandr. þa er ec vilda skilt ycr hava. þa vildir þv ecki af þvi raði taca. oc hefðir þv þa af þessi orrosto fengit veg oc frama. oc spyriaz mvndi vm oll lond. En nv lœgir mic at þv mannt aldregi segia i sinn siðan at ec lyga at þer. þa er ec sagða þer Viðga goðan dreng oc mikinn reystimann. Nv syniz mer sem brynia þin se slitin. hialmr þinn cvmblaðr. skioldr brotinn. oc sialfr þv storom sarom særðr. oc mvntv nv verða slita þetta vig með scom oc osœmð. oc veldr þvi dramb oc ofmetnaðr með grimleic. Skil þv nv ef þv matt. engom kosti skil ec ycr annan veg. en hann verðr nv at raða. hvart hann vill hinn sama dom dœma þer sem hanom var dœmðr. eða vill hann betr gera en maclect er.[13]

95. [14]En þa er þettmarr konongr sa at [svnr hans mvndi vera

[1]) [dregr hann Mimung (sverðit B) A, B [2]) utruleik, A, B [3]) her *tilf.* A, B [4]) [*mgl.* A, B [5]) hialp *tilf.* B [6]) [*tilf.* A, B [7]) Nv kennir Viðga Mimvng. *Ovsk.* Mmb. [8]) En er Viðga tekr sverðit, A, B [9]) [ok nu virði ek reiði þessa konungs eigi meira en eins þræls, A; *mgl.* B [10]) [beriaz þeir oðru sinni ok hoggr nu Virga, A, B [11]) hogg *tilf.* A, B [12]) Hildibrandr vill nv eigi skilia þa. *Ovsk.* Mmb. [13]) [En þiðr. ferr nu helldr a hæl. þui at hans sverð bitr ekki sva vel sem Mimungr. Nu hefir þiðr. .v. sar stor, A; ok eigi þiggr Virga færri hogg eða smærri af þiðrek. en hans sverð Naglhringr beit eigi sva vel sem Mimungr sverð Virga. Ok nu er þiðr. sar .v. sarum. ok þo verr hann sik vel ok drengilega, B [14]) þetmarr konongr vill nv skilia þa oc fær vist eigi. *Ovsk.* Mmb.

ivircominn. þa toc hann ser einn skiold ravðan oc geck[1] milli þeirra. þa mælti Viðga. Hvat ætlar þv nv at gera konongr. hvi ferr þv sva. Ec segi þer at sanno. ef þv villt [gera mer olog i þino landi oc rangendi. oc sva þo at þv vilir drepa mec með þinom[2] liðfiolða. þa scal engi maðr kalla þic at betra dreng[3] ne at meira mann.[4] [En þess ma þo vel hemnt verða. þvi at ec a moðorbroðor einn eigi orikari konong en þv ert.[5] þa mælti konongr.[6] Goðr drengr. [eigi vil ec þer gera annat en gott eitt. ec vil biðia þic. attv lifir syni minom. firir þvi at nv se ec at hann læzc ef þit eigiz lengr við.[7] En ef þv gerir sva. þa [vil ec geva þer borg eina i mino landi. oc ver þv þar greifi ivir. oc þar með tigvrlect qvanfang ef þat villtv.[8] [9]Nv svaraði Viðga. þat vil ec [vist eigi. er nv byðr þv. hann scal hava slikan dom sem hann bauð mer. firir vlan þat at þer berit mic ofrefli firir fiolmennis yðars sakir.[10] Nv gengr konongrenn i bravt. En þeir taka nv at beriaz a nyia leic [allra harðast.[11] oc verr þiðricr sec vel oc karlmannlega. en Viðga sœkir avarfast. Nv[12] hœggr Viðga i hialm þiðrics Hildigrim [hinvm vinstra megin. sva at alt sneið i svndr til hins hœgra vegs. sva at af flavg annarr lvtr hialmsins. þat er firir ovan var havuðit. oc þo fylgði harit.[13] [14]Hildibrandr ser nv [þetta at Hildigrimr er brotinn.[15] þa mælir Hildibrandr oc leypr a milli þeirra. Goði felagi Viðga. ger firir [ockars felagskapar sakir. at þv gevir þiðriki grið. oc tac hann þer til felaga. oc þo at þv riðir vm alla verold oc baðir þit saman. þa man engi þinn iamningi kall-

1) [bloð fell um allan þiðrek ok hans herklæði. þa ser hann hversu fara mun ok hleypr, A 2) [skilia þetta einvigi með, A, B 3) konung, A, B 4) dreng, A B 5) [þuiat ek a þann moðurbroður er Niðungr heitir. er þess skal fa fullvel hefnt. ef þu brytr log a mer, A; *mgl.* B 6) heyr þu *tilf.* A, B 7) [Ek vil biðia yðr at þer skilit þetta einvigi. þviat þiðr. er nu miok sarr. ek sè hversu ykkur viðskipti munu fara (hversu einvigi mun fara. ef ykkur viðskipti fara sva heðan ifra sem hingat til B) A, B 8) [mun ek veita þer goðar sœmdir i minu riki, A; þa geri ek þik rikan mann i minu landi ok fæ ek þer tigurlegt kvanfang, B 9) Nv beriaz þeir a nyia leic. *Ovsk.* Mmb. 10) [firir engan mun. þviat nu i stað skal þiðr. vita hvart ek em heldr herriansson en sialfr hann. ok gakk brott konungr. eða hlifi ek hvarki þer ne oðrum, A; vist eigi er konungr bauð. En þettm. kon. vill vist eigi briota log a honum, B 11) [halfu snarplegar en fyrr, B 12) reiðir Virga sitt sverð Mimung ok *tilf.* A 13) [sua at af tok allt þat er nam. en þat er doparrinn (knapprinn B) firir ofan hofuðit. ok fylgdi svorðr ok har af þiðrek (ok þo tok harit ok varð hann þo eigi sar, B) A, B 14) Hildibrandr vill nv skilia þa. *Ovsk.* Mmb. 15) [þiðr. er kominn i ufœru er hialmrinn er af honum hoggvinn, A

az.[1] þa mælti Viðga. þo at þat se omaclect firir hans sacar. þa scalltv þiggia þo þina bœn firir ockars felagscapar sakar. Nv geva þeir vpp vapn sin [oc leggia nv saman hendr sinar[2] oc geraz nv felagar. oc ganga[3] nv inn i Bærn goðir vinir.[4]

---

96. [5][Konongrinn þetmarr er nv i Bærn heima oc þiðricr með hanom oc heviz nv meðalage af sarom. En þessir riddarar ero með kononge .iiii. einn er Hildibrandr. annarr er Viðga. þriði Hornbogi iarl. fiorði er Heimir. Nv er þiðricr orðinn heill sara sinna. oc þat er einn dag er hann riðr[6] vt af Bærn einn saman. oc engi veit hvert hann ferr nema Viðga. hanom segir hann ætlan sina. [hann hevir nv farit osigr. en hvat firir þvi þo vill hann[7] eigi tyna lofi sino oc vill hann eigi koma fyrr til Bærnar en hann [se iamfrægr sem aðr var hann.[8] Nv riðr hann [nætr oc daga. kvæld oc morna sva[9] sem hann ma mest a .vii. nattom. hann riðr storar bygðir oc obygðir oc okvnnar leiðir þar til er hann com at scoge einom er heitir Osning.[10] oc toc þar gisting vm kvældit við scoginn. [11]þar spyrr hann þav tiðendi. at aðro megin skogsens stendr ein borg. er heitir Drecannflis.[12] þa borg atti kon-ongr sa er Drvsian[13] het. en hann var þa davðr. en kono atti hann eptir oc .ix. dœtr. oc drotning hevir [fest ser mann[14] þann er heitir Ecca. [engi riddari ma við hann iamnazt i allvm þeim landom er hann er barnfœddr a.[15] Hans broðir heitir Fasold. hann var sva styrcr oc stollz. at þess hefir hann strængt heit. at hann [hittir engan mann sva mikinn firir ser. at hann scal gefa meira en eitt slag. þa er hann skal beriaz. oc engan hevir hann þann fvndit. er hanom have staðizt meira en eitt slag. hvargi sem hann hevir til einvigis komit. En þat er iðrn Ecka. at hann ferr i þann scog at veiða dyr með alvæpni. oc ef

1) [minar sakir. gef upp þetta einvigi ok geriz þið þiðr. felagar. ok þo at leiti um alla verold. þa finnz engi sa at við ykkr megi iafnaz. Ok nu byðr þiðr. Virga sætt, A, B 2) [takaz i hendr, A 3) riða, A, B 4) ok eru allkatir *tilf.* B 5) Nv er þiðricr heima i Bern oc sarr mioc. en hvat firir þvi ef hann verðr heill saranna þa vill hann eigi tyna lovi sino oc brot riðr hann. *Ovsk.* Mmb. 6) [Nu er þiðr. heima i Bern ok með honum Hilldibrandr (Virga *tilf.* B) Hornbogi iarl ok Heimir. En er þiðr. er groinn (heill orðinn B) sara sinna. riðr hann, A, B 7) [at hann vill, A, B 8) [ynni nokkut hreystiverk (afreksverk er hans frami megi aukaz við B) A, B 9) [*mgl.* A, B 10) Efuing, A; Esning, B 11) her rœðir vm farlengð þiðrics. *Ovsk.* Mmb. 12) Drekanfil, A, B 13) Dinsian, A; Drasian, B 14) [nv festarmann, A, B 15) [ok þo at leiti um allt Hunaland fekz engi kappi þvilikr ▪ allan riddaraskap, A, B

hann finnr noccorn þann mann. er við hann vill iamnazt. þa vill hann hveriom þeim firircoma. Nv veit hann eigi hverso hann scal comaz vm þann scog firir sakar Ecka. firir þvi at hann vill eigi hava fvnd hans at sinni. ef hann ma raða. firir þvi at i aðrom stað vill hann sin fyrri freista en við Ecca. firir þvi at hann þyckiz enn kenna sara þeirra er Viðga veitti hanom. oc vill hann fyrr við minna mann freista sin en Ecca er.[1]

97. Nv riðr þiðricr a bravt at miðri nott sem myrkast var. oc [ætlar nv at riða sva vm scoginn. at Ecca verði eigi varr við hann.[2] Nv villiz hann i scoginom oc [veit eigi hvar hann ferr. [3]Aðr en þiðricr yrði varr við. þa com þar Ecca oc kallaði a hann. oc spyrr eftir. hvat þar ferr er sva stolzlega riðr.[4] þa mælti þiðricr. [Her riðr sa maðr er Heimir heitir svnr Stvdars. en ec rið minna skyldra erenda heim i Bertangaland til faðor mins. oc a ec engi scyld erendi viðr þec. oc eigi vil ec finna þec.[5] þa mælti Ecca. Sva ma vera sem þv segir. at þv ser Heimir. en þin ravdd væri [vænni til.[6] at þv værir þiðricr sialfr svnr þetmars konongs. En ef þv ert sva dvgandi maðr sem sagt er fra.[7] þa mvntv eigi vilia leyna namni þino firir einom manni. Nv svaraði þiðricr. þo spyrr þv nams mins [sva kapsamlega. þa scal eigi lengr leyna þvi firir þer.[8] Ec em þiðricr svnr þetmars konongs af Bærn sem þv gazt. oc [a ec ecki erendi viðr þec. oc[9] vil ec[10] riða leið mina firir þa soc. þa svaraði Ecka. Ef sva er sem mer er sagt. at þv [haver farit osigr firir einom danskom manni eigi allz firir langri stvndo. þa hevir þer her nv væl til borezt. at her mattv fa sva micla sœmð sem aðr fectv osœmð. þv spellaðir goð vapn i ycrom viðrsciptum. her fær þv annor eigi verri ospellað.[11] ef þv tecr af mer min vapn oc fellir mec til iarðar. Nv mælti þiðricr. [Byðr þv mer einvigi. en ec hevi ecki til þess heiman bvizt. eða[12] hvat mvndo[13] við nv beriaz. er hvargi occarr ma annan

1) [skylldi engum manni veita meir en eitt slag. þa er hann berðiz. ok engan hefir hann enn fundit. at staðizt hafi hans hit fyrsta slag. Ekka ferr nu a þann skog. ef hann fyndi nokkurn þann mann at honum þœtti nokkurr frami i at beriaz við (ok vill hann nu hverium firirkoma *tilf.* B) A, B 2) [ok hirti eigi at finna Ekka, A 3) her finnaz þeir Ecca oc þiðricr af Bærn. *Ovsk.* Mmb. 4) [finnr eigi fyrr en Ekka er kominn miok sva at honum. þa kallar hann ok spyrr. hverr þar riðr (ok biðr hann biða sin *tilf.* B) A, B 5) [Sa maðr er þu spyrr at (eptir B) heitir Heimir St. son. ok a ecki erendi við þik, A, B 6) [til þess likari, A, B 7) um oll lond, A, B 8) [af sva miklu kappi þa vil (mun B) ek þui firir engan mun (engum manni B) leyna, A, B 9) [*mgl.* A, B 10) eigi at siðr *tilf.* A, B 11) [lezt firir skommu goð vapn. þa mattu fa her eigi verri onnur, A, B 12) [þu byðr mer einvigi. En, A, B 13) megu, A, B

sia. En ef dagr væri lioss. þa mætta ec varla þess synia þer. er þv biðr. [þo at ec sia eigi iamvel við bvinn sem þv ert. Oc hevi ec otravðr verit til einvigis. þa er ec hefi minnr beðinn verit en nv. oc er þat margom mannom kvnnict i varo landi. þo at her se farœtt vm. En at sva bvno þa vil ec eigi viðr þec beriaz.[1]

98. þa mælti Ecca. Niv konongs dœtr. oc þeirra moðir er min festarcona. en þær bivggo mic til þessa vigs oc firir þeirra soc[2] com ec her [oc þær fengo mer þessor vapn.[3] [4]Minn hialmr er allr gvllroðinn[5] oc min brynia er [oll gvlli[6] bvin. oc a einn skiold com aldrigi meira ravtt gvll eða betri steinar en a þenna. Ec hevi enn engan hest. en þv riðr. oc mattv firir þvi flyia occarn fvnd.[7] en þat er [drengs verc[8] at biða heldr eins mannz. Osynio let ec hest minn heima eftir. væri hann nv her. þa scyldir þv nv beriaz við mic. hvar(t) er þv vildir eða eigi. Oc enn mælir Ecca. Bið min. þiðricr goðr drengr. ec hevi her eitt sverð. er ec kann þer af at segia. [9]þat sverð slo hinn sami dvergr Alfricr[10] er þitt sverð slo Naglring. Hann gerði þat neðarla i iorðo [aðr en fvllgort væri. Hann leitaði oc[11] vm .ix. konongs(riki).[12] aðr en hann fynni þat vatn er hann [fengi hert þat i.[13] oc eigi fann hann þat aðr en hann com þar sem [a ein var sv er Treya heitir.[14] þa(r) var hann herðr i. Hiolt hans oc meðalcafli er [hvartveggia af ravðo gvlli slegit oc steypt. oc eftra hialtit er scygt sem gler. oc oll vmgerð fra hioltom oc til odz er með ravðo gvlli logð. oc fetlar allir ero gvlli lagðir oc goðom sylgiom bvnir oc sprotom oc dyrom steinom settir. Brandr[15] er vel scygðr oc gvlli merctr. [ef þv setr odd hans niðr a iorð. þa syniz sem ormr renni fra oddinom oc vpp til hialtanna. litr sem gvll. En ef þv heldr hanom vpp. þa syniz sem sa hinn sami ormr renni vndan hialtonom[16] oc vpp a oddinn. þat bragðar alt sem qvict se. sa ormr.[17] Hans eggiar

[1]) [*mgl.* A, B [2]) lof, A, B [3]) [með þessum vapnum, A; hingat til vigs, B [4]) Ecca segir fra vapnvm sinvm. *Ovsk.* Mmb. [5]) buinn rauða gulli, A, B [6]) [við gull, A; enn meira gulli, B [7]) ef þu villt *tilf.* A, B [8]) drengskapr, A, B [9]) Ecca segir fra sverði sinv Eccisaxi. *Ovsk.* Mmb. [10]) Alfrigg hinn mikli stelari, A; Alpris, B [11]) [ok aðr en þat yrði fullgort leitaði hann, A, B [12]) konunga riki, A, B [13]) [mætti herða i, A, B [14]) [þar sem heitir Troia (Treya B) A, B [15]) [sleginn (slegnir B) af rauðu gulli. hans fetlar eru allir gulli lagðir ok settir með dyrum steinum ok gullhnutum (dyrsteinum ok storom iarnsylgium ok gullsprotum B). Hann, A, B [16]) *r. f.* hialtanom, Mmb. [17]) [ok ef oddrinn veit niðr. syniz sem ormr renni (fra oddinum ok *tilf.* B) upp undir hialtit litt (ok litr B) sem gull ok (briar *tilf.* A) allr sem kvikr se. Slikt sama fram ef oddrinn veit upp (En ef oddrinn veit upp þa rennr hann undan hialltinu ok upp a oddinn B) A, B

ero sva hvassar. at fatt stal vænti ec at [þvi standiz.[1] þat sverð heitir Eckisax. þvi heitir þat sva. at ecki sax ne sverð [var iamgott borit or eldi.[2] þo at leiti vm alla verold. En ef hans iamningi finnz. þa man allviða aðr coma. [En þat sverð var stolit oc leynt lengi. en þat gerði Alfricr dvergr hinn micli stelari. Hann com i þat berg er faðir hans atti leynilega. oc stal hann þvi fra feðr sinom. oc gaf hann siðan kononge Rozeleif. þar var þat vel varðveitt. þar til er hinn vngi Rozeleif bar þat.[3] oc þar með drap hann margan mann. [Siðan bar hann mart konongs barn.[4] En ef þv fær hann af mer [firir vtan sar.[5] þa lati gvð þec vel niota. [fyrr vil ec davðr vera en ec vil þat spara i mina navðsyn.[6] Nv mælti þiðricr. Hvi ma ec þitt sverð flyia [meðan ec ma eigi sialvan þic sia.[7] oc ecki veit ec af þer nema ec heyri kall þit oc ofrmæli.[8] [Ec hevi riðit i þenna hinn myrqva scog sva at ecki fæ ec set. nv er mer við þvi hermt. at ec for sva at ec mista bæði gatvnnar oc sva faronavz. Nv meðr þvi at þv vilt halda þitt lif. þa scalt þv eigi oftar bioða mer einvigi. þegar er dagr cœmr. þa vil ec at hvarr occarr taki þat af annars hendi sem fa ma. oc allz væntir mic at þv scalt þess giold fa aðr en við scilimc er nv hevir þv hœlz.[9]

99. [10]Nv mælti Ecca. [Far þv nv vel oc heill. En þo vil ec segia þer aðr af fegyrðli minom. þar ero i .xii. pvnd af ravðo gvlli. Nv ef þv fær sigr. þa hevir þv þetta gvll allt. en ef þv fær þat. þa hevir þv vel arnat.[11] Nv brenn(r) oc gloar[12] sva mitt hiarta sem þetta gull gloar i minum sioð. firir þvi at ec ma nv eigi na þer at beriaz viðr þic. Oc ef þv villt eigi beriaz viðr mic firir sakar gullz eða goðra vapna. þa bers [firir lif[13] oc kvrteisi þessa .ix. drotninga[14] oc þeirra moðor. er min vapn leto[15] bva með brendo gvlli. oc [morg snildarbrogð scal ec firir þeirra saker gera.[16]

1) [standiz undir hans eggium, A, B 2) [er betra or afli borit, A, B 3) [Siðan stal þessu sverði Alfrigg (Alpris B) dvergr hinn mikli stelari fra sinum foður ok fœrði Rutsileif konungi. ok þat var (þar var þat B) vel varðveitt. þar til at þat bar hinn ungi son Rutsileif (hans sonr hinn ungi Ruts. B) A, B 4) [Siðan bar hann mikit konungs nafn, B; *mgl.* A 5) [lifanda, A, B 6) [en helldr vil ek deyia en spara hann i mina þurft, A, B 7) [eða sialfan þik meðan ek se hvarki (þik eigi B) A, B 8) sniallt *tilf.* A 9) [En allz þessa vænti ek at þu fair giolld. þa er (aðr B) dagr kemr ok við skilium okkart viðskipti. ok eigi skalltu optar (þurfa at *tilf.* B) bioða mer einvigi, A, B 10) Ecca segir þiðric fra gvlli þvi er hann hevir a ser. *Ovsk.* Mmb. 11) [Haf firir guðs þokk þin heit. Ok enn vil ek segia þer fleira. J minum fegyrðli eru .xii. pund af rauðu gulli. en ef þu fær sigr. þa eignaz þu þetta gull, A, B 12) logar, A 13) [sakir lifs, A, B 14) konungs dœtra (ok drotningar *tilf.* B) A, B 15) let, B 16) [sva vil ek gera, B; *mgl.* A

Bið min firir þeirra sacar oc bersc viðr mic. [1]þa mælti þiðricr. þat veit[2] gvð með mer. at eigi firir gvll oc eigi firir vapn þin vil ec beriaz viðr þec. en firir sacar kvrteisi oc hœverscv þeirra .ix. drotninga[3] þar firir vil ec [giarna beriaz nv. oc leypr af hesti sinom. Nu mælti enn þiðricr. Her er sva myrct at ec ma ecki sia. Hann brigðr sverði sino Naglring oc hœgr i griotit firir ser. sva at eldr mikill flygr or griotino. sva at hann matti sia hvar hann scal binda hest sinn við eitt olivetre. oc sva gerir hann. Nv er þiðricr sva briostreiðr orðenn. at eigi er gott firir hanom verða. hann trað sva fast griotið. at vp geck er firir fotom hans varð. Nv er þiðricr vill til einvigis. þa er Ecca feginn oc glaðr er þeir scvlv finnaz. oc hœgr nv sinv sverði i griotið. sva at eldr glœðir or er stal oc steinn mœtaz.[4] oc þat eitt hava þeir lioset[5] til þess er þeir finnaz.

100. [6]Saman coma þeir oc beriaz afbvrðar snarplega oc ravstlega. oc [sva er sagt at engi maðr havi vitat aðr ne siðan drengilegra tveggia manna vig. Nv er sva til at sia er eldr ryer or vapnom þeirra sem eldingar se. oc sva mikill gnyr oc storir brestir ero af hoggom þeirra sem hinar mesto reiðarþrvmvr. Oc sva com vm siðir. at naliga varo af þeim hognar allar lifðir af hvaromtveggia þeirra. en hvargi þeirra er þo enn sarr. Nv hœggr Ecca[7] af allo afli til þiðriks. sva at hann [fell i svima við.[8] oc Ecca lætr nv fallaz a hann ofan oc spennir fast baða armleggi hans oc mælti siðan. Ef þv villt halda livi þino. þa [scaltv nv bvndinn vera oc vpp scaltv nv gefa sialvan þec oc vapn þin oc sva hest þinn. Siðan scaltv fara með mer til borgarennar oc scal ec syna þic þar[9] bvndinn oc ivircominn þeim drotningom.[10] er mic bivggo til þessarar orrastv. þa svaraði þiðricr. Lata ma ec lif mitt [her at sinni firir þer. en eigi ma ec

[1]) Nv vill herra þiðricr ganga til einvigis við Ecca. *Ovsk.* Mmb. [2]) viti, A, B [3]) konungs dœtra, B [4]) [firir hvern mun beriaz. Nu hleypr þiðr. af sinum hesti. en sva var myrkt at ekki sa. Nu bregðr hann Naglhring i griotið hart firir sik. ok þar flygr af sua mikill elldr. at nu ser hann hvar stendr eitt linditre. ok þar við bindr hann sinn hest. Nu verðr Ekka feginn. er hann veit at þeir skulu finnaz. ok hoggr hvartveggi i griotið (ok þar af glœðir. er elldrinn hrytr or griotinu *tilf.* B) A, B [5]) er þaðan af varð *tilf.* A [6]) Nv beriazt þeir herra þiðricr oc Ecca. *Ovsk.* Mmb. [7]) [þeir er til þeirra vigs heyra. hyggia at reiðir (reiðar B) gangi. sua eru storar þrumur ok brestir (storir dynir ok harðir B) af hoggum þeirra (ok sem elldingar til at heyra *tilf.* A). Ok nu er klofinn huartueggia skioldr til vnytz (unytis B). ok enn er hvargi sarr (drafua *tilf.* A). þa lyptir Ekka upp sinum skilldi ok sverði baðum hondum ok hoggr, A, B [8]) [fellr þegar til iarðar, A, B [9]) [skal ek nu binda þik ok siðan skal ek syna þik, A, B [10]) .ix. drottningum, A; .ix. konungs dœtrum ok drottningu, B

þat þola at hava[1] spott af [.ix. ivncfrvm[2] oc þeirra moðor. oc þar með af allvm kvrteisvm konom oc karlom þeim sem mic sia eða spyria til. sva lengi sem ec livi. Nv tecr þiðricr [oc leysir hendr sinar oc tecr vm[3] hals hanom Ecca. oc [sviptaz þeir nv[4] af allo afli. [5][Falka hestr þiðrics hinn goði nemr þetta at sia. at hans herra þvrfti liðs. þa slitr hann i svndr beislit milli tanna ser oc leypr þar til er þeir sciptaz við. oc hefr vpp siðan sina baða hina fyrri fœtr oc lystr sem harðast ma hann a bac Ecca. sva at mioc sva gengr i svndr rygrinn i hanom. Nv kœm(s)c þiðricr a fœtr oc hœggr siðan a hals Ecca oc af havuðet.[6] Nv tecr þiðricr vapn hans oc herneskio oc vapnar sic með. oc aldrigi þycciz hann fyrr set hava iamgoð vapn sem þessor ero.

101. [7]Nv stigr hann a hest sinn oc riðr nv fram af scoginom. er þa [alliost er hann com fram af scoginom.[8] Nv ætlar þiðricr sitt rað. at hann scal riða til borgarinnar [Drecanflis. oc væntir hann ef þetta sannaz at hann hevir firircomit Ecca. at nv man hann fa qvanfang oc þvilican metnað. sem Ecca uar aðr til cominn. Siðan riðr hann til borgarennar.[9] Nv er drotningin gengin vpp i einn tvrn borgarennar. oc ma nv vel sia reið þessa mannz oc verðr nv fegin. gengr siðan[10] oc segir dœtrom sinom. Ec sa nv goð tiðendi sagði hon. herra Ecca geck heðan[11] i gærqveld. en nv riðr hann til borgarennar goðom hesti. oc [ma ec af þvi[12] nv at visv vita. at hann hevir [fengit sigr af noccorom[13] cappa. Nv ganga þær til gersima sinna oc bva sec einkar vel. oc ganga nv vt i mot hanom. En þa er þiðricr atti scamt til þeirra. þa kendo þer at [eigi var herra þeirra Ecca. oc þetta er[14] annarr maðr. [15]En þa er hin gamla drotning ser þetta. þa kœmr henni i hvg hveriv gegna mvn. er hon kennir vapnin en eigi manninn. oc þyckizt nv vita. at eigi hevir Ecca leift

1) [þegar guð vill. en þat ma ek vist eigi þola bað ok, A, B 2) [þessum .ix. drottningum, A, B 3) [at leysa sik ok fær uppkomit sinum hondum ok tekr nu (fær komit sinum hondum um B) A, B 4) [sviptir nu hvarr oðrum, A, B 5) Vm Falka hest þiðrics konongs. *Ovsk.* Mmb. 6) [ok fara viða ok koma þar niðr (til B) sem bundinn er Falka hestr þiðreks Ok nu hleypr (lystr B) hestrinn baðum sinum fyrrum (eftri B) fotum upp a bak Ekka. ok af þui komst þiðr. upp ok fær sitt sverð ok hoggr af Ekka hofuðit (hoggr til Ekka a hans hals sua at af fauk hofuðit B) A, B 7) Nv er Ecca ivircominn. *Ovsk.* Mmb. 8) [dagr, A; hliott, B 9) [ok væntir at hann mun fa ser kvanfang ok alla sœmd þvilika sem hafði Ekka, A, B 10) skiott ofan, A, B 11) heiman, A 12) [em ek nu fegin. þuiat ek þikkiumz, A, B 13) [sigrat nokkurn, A, B 14) [þetta er allr, A, B 15) Vm drotning Ecca. *Ovsk.* Mmb.

vapn sin firir einom manni at ser livanda. oc harmar hon þetta sva mioc at hon[1] veit ecki til sin. [Siðan ganga þær heim oc segia borgarmannom. oc fara þær nv i rygleics clæði sin oc casta nv tignarskrvði sino. En þa er borgarmenn verða þess visir at Ecca er drepinn. þa[2] leypr hverr til sinna vapna oc vilia at visv hemna hans.[3] En þa er þiðricr sa [þetta ofrefli. þa snyr hann aftr hesti sinom oc riðr nv sem mest ma hann. oc þvi nair hann. firir þvi at allir borgarmenn vikia nv aftr oc ero nv orðnir við drap Ecca bæði reiðir oc þo ræddir.[4]

102. Nv riðr þiðricr [aftr ■ scoginn. oc veit nv eigi gœrla hverso at ferr. er hann er i okvnno landi oc drepit hofðingia þeirra. Oc nv veit hann þat. at allir mvno ovingaz við hann meðan hann er i þvi riki. [5]Riðr nv þiðricr af scoginom. oc þa er hann kœmr fram.[6] þa ser hann mann einn riða i moti ser. Sa maðr var mikill vexti oc vel vapnaðr. þat er Fasold broðir Ecca. Nv riðr hvarr þeirra ■ mot aðrom. oc hygr Fasold at Ecca broðir hans se þar. firir þvi at hann kennir vapn hans. oc kallar [a hann.[7] Ertv þar broðir Ecca sagði hann. þiðricr svaraði. Annarr maðr er þetta en eigi þinn broðir. þa svaraði Fasold. Heyr þv hinn illi [hvndr oc morðingi. þv stalst a broðor minn Ecca sovanda oc drapt hann. En meðr þvi at (hann) hefði vacat. þa mvndir þv verra lvt af hafa borit i ycrom viðrsciptvm. firir þvi at hann var sva goðr dreng(r) oc mikill reystimaðr. a(t) ecki tœkir þv einn af hanom einom. Nv svarar þiðricr. Osatt segir þv þar. eigi drap ec hann sovanda. heldr veitta ec hanom navðigr at beriaz aðr en ec vilda biða hans. Hann bað mic biða sin firir gvll oc silfr oc firir .ix. ivngfrvr oc þeirra moðor. er hans var vnnasta. oc firir allan þann drengscap oc reysti er dvganda manni samir at hava. En firir sakir þessara hinna samo orða beið ec hans oc veitta ec hanom mitt einvigi. Oc var þo sv rið ef ec hefða vitat at hann hefði verit sva styrcr oc mikill maðr firir ser sem hann var. at ec vilda eigi til hætt við hann. En at viso toc ec vapn hans af hanom davðom. oc scaltv ecki i þvi dyliaz þo at annat hyggir þv.[8]

1) fell niðr ok *tilf.* A, B 2) [Ok er þessara tiðinda verða varir borgarmenn, A, B 3) Ekka, A, B 4) [þetta ok þenna viðrbunað (þeirra firirætlan B). þa riðr hann aptr a skoginn. en borgarmenn verða bæði reiðir ok hryggir (hræddir B) við drap Ekka, A, B 5) Her finnazt þeir Fasold oc hærra þiðricr af Bern. *Ovsk.* Mmb. 6) [til þess er hann kemr aptr a skoginn (af skoginum B) A, B 7) [hatt, A, B 8) [hundr (morðhundr B). hui skylldir þu stelaz at broður minum sofanda ok drepa hann. Hefðir þu fundit hann vakanda ok viðbuinn. þa hefðir þu hinn verra lut. þa svarar þiðr. Usatt sagðir þu þat. at ek dræpi hann sofanda eða stælimz at honum. helldr veitta ek honum trauðr (við trauð A) mitt einvigi. En at visu

103. [1]Nv brigðr Fasold sino sverði oc riðr at þiðric með miclvm [ofstopa oc kappi[2] oc hœggr til hans allstyrclega i hialm hans. sva at þegar fell þiðricr ovan af hesti sinom oc [mioc sva vissi hann ecki til manna.[3] sva þavt at eyrom hans af þvi hino micla hoggvi. Nv mintiz Fasold a þat. at hann scal engi mann sverði hogva ne vapnom ræna þann er fallinn er firir hans eino[4] hogvi. oc riðr hann nv i brot oc vændir aftr til borgarinnar. En nv er þiðricr fær vit sitt. þa [stendr hann vpp sem hvatlegazt oc leypr a hest sinn. oc vill at viso hefna sin. oc riðr nv eftir hanom oc kallaði a hann. oc ser nv hvar hann ferr. Ef þv ert sva goðr drengr sem sagt er oc ravstr. þa bið eins mannz. oc rið nv eigi lengr vndan. En ef þv villt eigi biða. þa ver þv firir þat hvers mannz niðingr. oc villtv eigi hefna broðor þins.[5] Nv er Fasold heyrir þetta. þa snyr hann aftr hesti sinom. oc vill at viso beriaz við hann heldr en þola amæli af hanom. [6]En þa er þeir finnaz. þa stigr hvarr af sinom hesti oc gengr aðrom i gegn [at beriaz. Siðan eigo þeir vapnascipti sin ■ milli harðlect oc ravstlect. oc veitir hvarr aðrom stor hogg oc morg. Nv hevir þiðricr lotið þriv sar oc eigi mikil. en Fasold hevir lotit .v. sar oc oll stor. oc mœðiz hann mioc af sarom oc af bloðras. oc ser at hans lvtr man nu lægri verða aðr en þeir skili. oc þreyta þeir lengr. Nv er sem mælt er. at hveriom er lifit sarast at lata. oc þo at Fasold se mikill reystimaðr oc œrit goðr drengr. þa byðr hann nv vpp at geva vapn sin oc geraz þiðrics þionastvmaðr.[7] [8]þiðricr svaraði. þv ert goðr drengr oc cvrteiss riddari. Grið scaltv fa af mer. en eigi vil ec þiggia þina þionasto. firir þvi at ec drap broðor þinn. oc ma ec varla trva þer meðan þat er obœtt. En ef þv villt [þa bot þeckiaz. þa skvlum

tok ek hans vapn af honum dauðum. ok mattu þar um (ecki *tilf.* B) dylia. þott þu liugir annat, A, B 1) Vm atreið þeirra Fasold oc þiðrics. *Ovsk.* Mmb. 2) [moði ok ofstopa, A, B 3) [varð miok sva orvita, A, B 4) fyrsta, A, B 5) [spratt hann upp (skiott *tilf.* B) ok hleypr a hest sinn ok riðr eptir honum skyndilega (ok hleypir afram sem akafast B) ok fær eptir (honum *tilf.* B) komiz. [Ok er Fasold reið a skoginn kallar ([aðr hann riðr ■ skoginn. Nu kallar B) þiðr. hatt. þu hinn stollti riddari. rið eigi lengr undan einum manni ok hefn helldr broður þins. ef þu ert þvilik kempa sem sagt er. En ef þu villt þat eigi. þa vertu hvers mannz niðingr, A, B 6) Nv gefr Fasold vp vapn sin firir þiðric. *Ovsk.* Mmb. 7) [ok beriaz baðir af miklu kappi ok œrnum drengskap. ok aðr letti þeirra viðskipti hefir þiðr. hlotið .iii. sar ok eigi stor. en Fasolld hefir hlotið fim sar ok oll stor. (En þott Fas. væri mikill ok sterkr kappi. þa syniz þat her sem iafnan er. at hverium er lifit sarast at lata *tilf.* B) þa vill Fasolld upp gefa (ok byðr honum upp at gefa B) sin vapn ok geraz hans maðr, A, B 8) þiðricr tecr Fasold ser til felaga. *Ovsk.* Mmb.

við nv leggia hendr occrar saman. oc scal ec veita þer sva micla virðing. at ec scal vinna þer felagscapar eið. en þv mer. at hvarr occarr scal dvga aðrom i navðsyniar allar sva sem bornir brœðr værim við. oc scal kallaz hvarr occarr annars iamningi. þetta boð þeckiz Fasold vel oc þaccar hanom. oc vinnr nv hvarr aðrom eið.[1] Stiga þeir nv a hesta sina oc riða mioc akaflega.

104. [2]Fra þvi er nv at segia at þiðricr vil nv heim fara aftr til Bernar. oc [þyckiz nv hava sott erendi sit. oc veit nv ef hann kœmr heim. at hann mvn verða eigi ofrægri en aðr var hann.[3] Riða þeir nv [til þess er qvelda tecr. oc como þar sem heitir Aldinsæla. oc varo þar vm þa nott.[4] En vm morgoninn riða þeir i brot oc far(a) vm scog [þann er heitir Rimslo.[5] þar com i moti þeim dyr eitt er heitir elevans.[6] allra dyra er þat mest oc olmast.[7] þa mælti þiðricr við Fasold. Viltv goðr drengr veita mer lið. ef ec vil riða at dyri þesso. oc ef við fengim [ivir þat stigit. þa mvndi kallat vera mikit þrecvirki.[8] þa svaraði Fasold. J ocro viðskipti þa fecc ec sva stor sar. at [firir þær sakir[9] tynda ec mino bloði. sva at nu hevi ec litinn styrc at veita þer lið [nv at sinni.[10] oc væntir mic þess. ef þv riðr i moti þesso dyri. at þv scalt þat segia ef þv kœmr aftr [heldr en eigi.[11] at þv comt aldrigi i [meiri mannravn.[12] [13]Nv svarar þiðricr. Ef þv matt eigi veita mer lið. þa veiti [sa mer sitt fylgi. er ec trvi a. en æ verð ec til[14] at riða. hvart sem ferr vel eða illa. [Nv riðr hann at dyrino. oc þa er hann a scamt til dyrsens. þa stigr hann af hesti sinom oc bindr við eitt olivetre. oc gengr siðan i mot dyrino oc hœggr þegar til dyrsins oc beit ecki a. En dyrit lavst hann með sinom fyrrvm fotom. sva at þegar fell hann. En þa er Fasold sa at hann var sva staddr. þa riðr hann nv til oc vill veita hanom slict lið sem hann er tilfœrr. oc leypr af hesti sinom oc kœmr til þar sem dyrit var. oc fær hann eigi þann hogstað a dyrino er

1) [þiggia þa virðing at yfirbot (virðingar yfirbot B) at hvartveggi okkar sveri oðrum felagskapar (trvnaðar B) eið sem við sem bornir brœðr. ok skal hvarr okkar stoða annars nauðsyn. Ok þenna kost þiggr Fasolld (þakksamlega *tilf.* B) ok binda sinn felagskap, A, B 2) Nv vill hærra þiðricr heim vænda til Bærnar. *Ovsk.* Mmb. 3) [hefir nu sott sitt erendi, A, B 4) [þann dag til kvelldz ok taka þar gisting er heitir Alldinsæla, A, B 5) [einn er heitir Runtslu skogr, A; *mgl.* B 6) elefantr, B 7) illt viðreignar, A, B 8) [unnit. þa verðr þat frægt verk, A 9) [vandlega, A; mikilega, B 10) [þat er þer megi gagn at verða, A, B 11) [heill, A 12) [rakkara(!) stað. sua opt sem þu hefir einvigi hait, A; *fra* oc væntir mic *mgl.* B 13) Vm dyr þat hit micla er þiðricr drap. *Ovsk.* Mmb. 14) [guð mer. en til verð ek, A, B

dvga mvni. Nv mælir Fasold við þiðric. en hann la vndir dyrinv. Ef þv matt hava þinar hendr lavsar oc nær þv þinv sverði. þa scaltv leggia neðan i qvið dyrino nær naflanom. oc væntir mic at þa mvni bita. En dyret þrœngði hanom sva fast at varla feck hann rœrðan sec. Falka hinn goði hestr þiðrics nemr nv at sia hverso herra hans var navðvlega staddr. Nv slitr hann i svndr tavmana. er hann var bvndinn með. oc leypr til dyrsens oc fœrir sva baða firri fœtr sina a lendar dyrino. at dyrit veictiz allt við oc fell nalega mioc sva til iarðar. Nv leggr þiðricr til dyrsens neðan i qviðinn. sva at hioltin toco við. Nv leypr þiðricr vndan dyrino oc hevir hann nv baðar hendr bloðgar. en dyrit fellr nv davtt niðr. En aðr hafði Fasold veitt dyrino morg hogg. en þat stoðaði ecki at sinni. þvi at ecki beit. en þo vildi hann giarna dvga hanom ef hann mætti firir sacar sins drengscapar. Nv stiga þeir a hesta sina oc riða veg sinn.[1]

105. [2]Nv er þeir coma af scogenvm. þa sia þeir mikil tiðenði oc vndarleg. þeir sia einn mikinn flvgdreka. hann var bæði langr oc digr. hann hevir fotleggi digra oc klœr bæði hvassar oc langar. hafvð hans var mikit oc ogorlect. hann flygr[3] nalega með iarðo sialfri. oc [hvervitna sem klœr hans taca iorðina.[4] þa var sem með hino hvassasta iarni[5] væri hogvit. J mvnni ser hevir hann einn mann oc hevir solgit [fotvnvm oc allt vpp vndir hendr. en or mvnninom vt stoð havuðit oc herðarnar. hendrnar varo i neðra keptinom[6] oc enn livir maðrinn. Oc nv er hann ser hvar þessir menn tveir riða. þa callar

[1]) [Nu riðr þiðr. moti dyrinu með miklu kappi ok bregðr sinu sverði Ekkisax ok hoggr (leggr B) til dyrsins af ollu afli. ok beit ekki a. en dyrit laust hann sva at. þiðr. fell allr (þegar B) til iarðar. En er Fasolld ser þetta. þa riðr hann til sem skiotast ok vill veita honum slikt er hann ma. Ok er hann kemr at dyrinu. fær hann engan hoggstað þann at (er B) hann siai hlyða mega. þviat þat bita eigi iarn nema i einum stað a kviðinum. Nu mællti Fasolld til þiðreks. Ef þu mættir (matt B) hafa þinar hendr lausar ok nair þu þinu sverði. þa legðu til dyrsins nær naflanum. ok vænti ek at þar biti. Ok i þessu bili lystr Falka hestr þiðreks baðum fyrrum fotum (baðum sinum framfotum B) a miaðmir dyrinu. sva at nær (miok sva B) viknar þat til iarðar. Ok nu verðr þiðrekr lauss ok fær sitt sverð ok leggr neðan i kviðinn. sua at hiolltin namu við. þiðr. hleypr undan dyrinu. en þat fellr dautt a iorðina. Ok aðr hefir Fasolld veitt þessu dyri stor hogg ok morg. en þat sverð er hann hafði beit ekki. En i þessu sinni fekk þiðr. þat reynt. at Fasolld veitti honum lið með trunaði (ok drengscap *tilf.* B). Nu stiga þeir a sina hesta (ok riða leið sina *tilf.* B) A, B [2]) Vm drekann er þiðricr drap. *Ovsk.* Mmb. [3]) ferr, A, B [4]) [hvert tre er hans klom mœtir, A [5]) sverði, A [6]) [at fotunum. en við nemr(!) kioptunum hendrnar. ok stendr hofuðit or munninum ok herðarnar, A

hann a þa. [1]Goðir drengir segir hann. riðit hingat oc dvgið mer. þessi hinn micli anscoti[2] toc mic sovandi af minom scildi. en ef ec væra[3] vacandi oc viðrbvinn. þa [myndi mic alz ecki sacat hava.[4] Nv er þeir felagar heyra þetta þiðricr oc Fasold. þa lavpa þeir af hestom sinom oc brigða sverðom. oc hogva þeir baðir senn til drecans. oc beit noccot sverð þiðrics en Fasold allz ecci. Nv þo at þessi dreki væri mikill oc styrkr. þa var hanom [þo ofrefli i at bera mann-inn með vapnom. oc kom(s)c hann eigi a loft[5] at flivga oc eigi sic at veria sva sem hann væri lavss. [6]þa mælir sa maðr er i mvnni drekans var til Fasold. Ec se at þitt sverð bitr ecki a hanom. sva er hann harðgor.[7] Tac her sverð i [kiefta drekanom. þat er meiri van er at biti flest er vndir þess eggiar kœmr. ef drengr heldr a.[8] Nv leypr[9] Fasold til [af mikilli reysti oc þrifr i kefta drekanom oc fær sverðit oc þegar vm leið[10] hœggr hann til drekans. þetta sverð bitr eigi verr en hinn hvassasti harknifr skegg.[11] Nv mælir enn hinn sami maðr við Fasold. Hogg varlega. minir fœtr ero harðla langt comnir niðr i hals drecans. oc scaltv varaz þat. at eigi vil ec liota sar af sialfs mins sverði. ef þv fær til gætt. þvi at þat er sarbeitt harðla. Oc enn mælir hann við þa baða. Hogvið nv sem fastast goðir drengir. þvi at nv þrœngvir mer sva fast þessi hinn illi dreki með sinom keftom. at bloð (leypr) [or mvnni mer.[12] oc [veit ec nv eigi hverso yðor viðrskipti mvno fara.[13] Nv hoggva þeir stort[14] þar til er drekinn er davð(r).

106. Oc er nv maðrenn lavss or mvnni drekanvm. [oc standa nv þessir þrir drengir allir saman a einom velli.[15] [16]Maðrinn mælir til þeirra. [Vel ætta ec ycr þetta at lavna. sva vel sem þit havet mec nv leystan fra þeima hinom illa fianda.[17] En ein er bœn sv er ec

1) heyrit *tilf*, A, B 2) diofull, A 3) hefða verit, A, B 4) [hefða ek mik (munda ek hafa mik B) vel vart (þott þessi dreki se fullsterkr *tilf.* B) A, B 5) [þetta ofrefli at bera sva þungan mann með ollum hervapnum ok haala(!) magni (sva þungan mann i sinum kiapti B) ok ma hann eigi upp hefiaz, A, B 6) her vega þeir at drekanvm þiðricr oc Vildiver(!). *Ovsk* Mmb. 7) at huðinni *tilf.* A, B 8) [kiapt dyrinu (kiapti dyrsins B) er þat svalg með mer. ok væntir mik at þat biti ef drengr reiddi (ræðr B) til, A, B 9) riðr, A 10) [með mikilli œði (hreysti B) ok þrifr inn i kiaptana dyr-inu (kiapt hans B) ok tekr þar eitt sverð allbitrlegt ok, A, B 11) þat er grœnt at lit sem gras *tilf.* A, B 12) [ut um munn mer ok nasar, A 13) [varla fæ ek skilt hversu þetta (viðskipti *tilf.* B) ferr, A, B 14) hvert at oðru, A; stor hogg hvert eptir annat, B 15) [*mgl.* A, B 16) Nv mælir maðr i mvnni drekanvm. *Ovsk.* Mmb. 17) [Guð himinrikis (allzvalldandi guð B) hialpi yckr nu ok hvert sinn (firir þat *tilf.* B) er þið hafit mik

vilda [biðia ycr oc geta[1] ef kostr væri. [at ec vilda fa mitt sverð af ycr at ycrum vilia. þat er Fasold toc or mvnni drekans.[2] [3]Nv mælir þiðricr til hans. Hvat manna ertv goðr drengr. eða hverrar ættar. eða hvar ertv fœðingi.[4] eða hvert villtv fara. Hann svarar oc segir hanom. Ec heiti [Sistram. en minn faðir heitir Reginbaldr. hann er iarl i Fenedi.[5] oc þar var ec fœddr. En ec vilda fara a fvnd Hildibranz frænda mins oc hans fostra þiðrics af Bern. oc nv hevi ec riðit [.xi. daga oc[6] nætr. oc [allitit hevi ec dvalz oc varð ec moðr aðan oc sva hestr minn. oc lagðomc ec her niðr oc sofnaða. oc þa toc mic sia hinn illi dreki.[7] Nv svarar þiðricr hanom. [8]Vel cominn goðr drengr. fa scaltv þitt sverð oc alt þat er þv beiðiz af oss. þvi at þer hevir nv vel til borit. þv hevir nv fvnnit þiðric af Bærn. oc scaltv nv fara heim með oss oc vera þar i goðom fagnaði.[9]

107. Nv ganga þeir i scoginn oc [finna vano braðari[10] sciold hans. oc leita þeir hest(z) hans .ii. daga. oc finna eigi. oc ferr nv ser hverr þeirra. [11]þiðricr kœmr nv or scoginvm. þar stendr ein borg. hon heitir Aldinflis.[12] þa borg a einn greivi er heitir Loðvigr. Oc þar finnr hann hestinn[13] með sœðli. oc hava fvnnit greivans menn oc fœrt hanom. Nv biðr þiðricr fa ser hestinn. oc segir hverr a. En greivinn lætr þess enga van at [hestrinn faezt.[14] þa svarar þiðricr. Kann vera ef þv vill nv eigi lata hestinn. at þv latir þo siðarr meirr. oc þar með .x. aðra eða fleiri. ef sva kann at berazt. oc þar með mattv tyna livi þino oc riki. Nv grvnar iarlinn hvi þessi maðr mælir sva diarflega oc mikilmannlega. oc þat þyckiz hann sia a vapnvm hans oc a bvnaðe. at hann er ein kenpa. ef hann er eigi tignari maðr. oc mikill þyckir hanom hann vera ivirsyndom oc stormannlegr. þa męlir iarlinn. Ec vil firir vinatto sacar geva þer hestinn. ec se at þv mvnt vera dvgandi maðr. er þv ert sva diarfr i okvnnvm stað. Oc tecr[15] einn mikinn gvllring oc gefr hanom. Siðan mælir iarlinn við hann. Hvart ertv þiðricr af Bern eða eigi. eða ertv einnhverr hans iamningi. þa mælti þiðricr. Eigi vil ec leyna namni minv. ec em þiðricr

leyst af dauða (af þessum diofli. ok þat ætla ek at visu yckr vel at launaz B) A, B [1]) [giarna af yckr þiggia, A, B [2]) [en þat er at ek fai mitt sverð með yckru lofi (yckrum vilia B) A, B [3]) þiðricr mælir við manninn. *Ovsk.* Mmb. [4]) fœddr, B [5]) [Sintram son Reginballdrs hertuga af Fenidi, A, B [6]) [.x. daga ok miok sva, A [7]) [litt hefi ek hvilz (dvaliz B) ok var ek nu miok syfiaðr. er þessi dreki tok mik sofanda, A, B [8]) þiðricr kennir Sistram oc byðr með ser. *Ovsk.* Mmb. [9]) með oss sem bezt kunnum ver *tilf.* B [10]) [er þeir hafa lengi farit þa finna þeir, B [11]) Nv leita þeir hestz Sistram. *Ovsk.* Mmb. [12]) Addinfils, A; Alldinfil, B [13]) hest Sintrams, B [14]) [hann muni hestinn fa, B [15]) iarl *tilf.* B

svnr Þetmars konongs af Bærn. oc havet þocc firir velgerning yðra oc livið heilir. Nv mælir iarlinn at hann scal vel fara. Þa riðr Þiðricr a bravt til þess er hann finnr sina lagsmenn. oc [leypr nv Sistram[1] a[2] hest sinn oc hverr þeirra a sinn hest. oc riða nv allir saman oc letta eigi fyrr en þeir coma heim til Bærnar. oc er þar tekit við Þiðric vel oc hans felagom [sem von var at.[3]

---

108. [4]Nv sitr Þiðricr i sino hasæti [hia sinom feðr Þetmari konongé oc hans felagar með hanom oc iamningiar. Heimir þionaði oc skencti þeim þann dag. Nv bœtir Heimir i gullscal eina oc stendr firir Þiðriki oc þionar vel.[5] Nv brigðr Þiðricr sverði sino Naglring oc synir lagsmannom sinvm. oc mælti [siðan. Þv hinn goði Naglring. nv comtv i [mikla ravn at sinni. er ec var i brottv or Bern.[6] oc eigi ætla ec fazt betra sverð en þec.[7] Se her Heimir firir þina þionastv. eigi ann ec aðrom manni betr at niota þessa sverðz en þer. Þigg nv vinr goðr oc niot vel. Nv tecr Heimir við Naglring oc þackar herra sinvm vel giofna. [Þar var mikill fiolði annarra manna. oc þacca allir herra Þiðric sina velgerð er hann birti við Heimi.[8] [9]Nv tecr Viðga til orða. Vist ertv Naglring illa cominn.[10] þvi at heldr væri hann dvganda mannz vapn en þess er nv hevir. Oc siðan er ec com til Bernar. þa virða[11] ec þec eigi meira til gengis oc fylgðar en eina cono. siðan er ec sa þic þat niðingsverc gera. þa er ec var navðstaddr[12] [þa er við riðom tveir til hinna .v. alravstra hermanna. oc bavttv mic fram.[13] en þv sazt[14] a hesti þinvm vel viðbvinn oc vildir eigi dvga mer ne nær coma. En iarlinn Hornbogi oc Hildibrandr matto eigi við coma at dvga mer. þvi at þeir leyptv vt a ana. [En

1) *rettet for* Reginbaldr, Mmb. 2) [ok fœrir nu Sintram, B 3) [feginsamlega, B; *hele Cap. '07 lyder i A saaledes:* Siðan leita þeir at hans skilldi ok finna hann. Ok tveim dogum siðarr finnr Þiðr. (hestinn) i einum kastala er heitir Addinfils. ok þar reð firir greifi er het Lodviss. ok hans menn hofðu fundit hestinn ok fœrt honum. Ok nu let greifinn ut rakna hestinn við Þiðrek ok fœrir Sintram. Ok siðan riða þeir allir saman sina leið. ok eigi hætta þeir fyrr en þeir koma heim i Bern. ok nu er tekit við Þiðrek ok hans felogum með mikilli olværð. 4) Nv er Þiðricr heim cominn til Bernar. *Ovsk.* Mmb. 5) [ok með honum hans kappar. Nu tekr Heimir eina gullskal ok stendr firir Þiðr. ok þionar, A, B 6) [þraut i þessari ferð bæði i grioti ok hórðum vapnum, B 7) [siðan *o. s. v. mgl.* A 8) [*mgl.* A, B 9) Nv birtiz ovinatta Viðga við Heimi. *Ovsk.* Mmb. 10) niðrkominn, A, B 11) virði, A, B 12) i nauðum staddr, B 13) [ok ek einn reið til fim hraustra hermanna ok borðumz, A, B 14) hia *tilf.* A; kyrr *tilf.* B

siðan er iarlinn com til farandi. þa þyrfta ec þin allzecki. nærgi sem ec fæ þer þat goldet.[1] [2]þa svaraði þiðricr. Heyr þar micla scom oc niðingsverc. at vilia eigi dvga faronavt sinom er hann var navðolega staddr. þv hinn illi hvndr sagði hann. dragstv i bravt [or avgsion minni.[3] oc væri þat þo maclegra. at þenna dag hengir þv vppi firir Bærn. Nv verðr Heimir mioc reiðr við þessa rœðo. gengr nv i brot oc tecr hest sinn Rispa oc oll sin vapn. riðr nv i brot.

109. [4]Heimir vændir nv norðr vm fiall oc riðr nv marga daga okvnnar bravtir.[5] oc eigi veit hann nv vist. hvat hann ma til frama vinna [þess er hann þycki iamfrægr sem aðr.[6] Hann spyrr nv til mannz eins þess er heitir Jngram. Sa er [vikingr mikill oc hermaðr oc liggr vti a scogom. oc þar heviz hann optazt við sem heitir Falstr-scogr. oc með hanom aðrir .x. hans felagar. Falstrscogr er i milli Saxlannz oc Danmarkar.[7] Jngram er [i osætti[8] við hertoga einn i Saxlandi. hanom gerer hann þat alt ilt er hann ma. oc engan mann lætr hann fara at frialsv vm þann scog. Styrer er hann oc mikill firir ser. oc einn kappi er hann. oc vel ma hann einn bera af .xii. mannom.[9] Heimir gerir þat rað firir ser at leita til þessa Jngrams. oc [eigi lettir hann fyrr en hann finnr[10] hann oc þa felaga. Nv byðr hann sec til samlags við þa. oc þvi taka [þeir vel.[11] Nv er hann hinn .xii. i þeirra sveit. Liggia þeir nv vti oc a þeim scogi oc gera mart illt.

110. [12][þetta er fra sagt at kavpmenn noccorer hava bviz af Saxlandi til Danmarkar. þeir hava með ser mikinn fearlvt. Eigi ero þeir færi saman en .lx. manna. allir vel vapnaðir. oc þat ætla þeir. at eigi scvlv allfair menn banna þeim veg sinn ne ræna þa fe sino. Goða hesta hava þeir oc storar gœrsimar a.[13] Nv fara þeir þar til er þeir coma a scoginn Falstr. Oc þa er sacmenn[14] verða varir við

[1]) [nær sem ek fæ þer þat launat, A; eigi veit ek nær ek get þer þat goldit, B [2]) Herra þiðricr mælir við Heimi. *Ovsk.* Mmb. [3]) [fra minum augum, B [4]) Heimir ferr a brot or Bærn. *Ovsk.* Mmb. [5]) leiðir, A, B [6]) [*mgl.* A, B [7]) [skakmaðr. ok með honum .xi. (.x. B) aðrir hans felagar. Hann er (liggr B) vt a þeim skogi er Falar (Falstrskogr B) heitir milli Danmerkr ok Saxlandz, A, B [8]) [usattr, A [9]) þott hann finni alvapnaða *tilf.* B [10]) [sva lengi riðr hann. at um siðir finnr hann, A, B [11]) [skakmenn allvel, A, B [12]) Vm viðrattv kavpmanna oc ransmanna. *Ovsk.* Mmb. [13]) [þat er eitthvert sinn at menn buaz (geraz B) til kaupferðar af Saxlandi (ok norðr fara þeir *tilf.* B) til Danmerkr sem þeirra leið liggr. þeir eru saman .lx. goðra drengia (ok bryniaðra *tilf.* B) ok vel bunir með fogrum hialmum (ok kesium *tilf.* B) ok snorpum (skorpum B) sverðum. ok þat hyggia þeir at eigi skulu fair menn banna þeim ferð (ok allmikit fe hafa þeir a sinum hestum *tilf.* B) A, B [14]) skakmenn, A, B

þessa menn. þa [mæla þeir sin a milli. þo at þeir se margir oc vel viðbvnir. þa mvno þeir er ofreflismenn callaz oft við mikit ofrefli hava att at scipta. ef þeir vilia ser fear afla. En nv þo at þeir se margir saman. þa farom i mot þeim oc dvgi hverr sem drengr er.[1] Nv vapnaz þeir oc fara siðan i gegn þeim. En þa er cavpmenn sia sina ovini firir ser. þa verða þeir vel við. lavpa af hestvm sinvm oc brigða sverðom oc snva fram spiotzoddom[2] sinvm. meðr þvi at eigi ero scildir til at lifa ser með. þar verðr nv horð orrosta oc mannscœð. oc eigi long aðr en sa verðr scilnaðr þeirra. at Jngram oc hans felagar hava sigr oc halda sinvm mannvm allom. en eigi sciliaz þeir fyrr en [allir þeir .lx. manna ero fallnir. Taca þeir nv fe þeirra oc vapn oc hesta. oc þyckiazt nv hava vel arnat. oc ero catir oc þyckiaz nv meiri menn firir ser en aðr oc frægri. Oc þat ætla þeir firir ser. at eigi mvno þeir til moz coma viðr þa. er þeim mvn meira ofrefli i vera ivir at stiga en þessir varo þeim. Oc kallaz þeir nv mikil vandræði hava af hendi leyst. oc Heimir telr sec nv ravstari mann en aðr var hann. oc þar dveliaz þeir langar riðir.[3]

111. [4]Maðr einn heitir Bitvrvlfr [i Danmarkv a Scane. ricr maðr firir ser. Hann bio þar sem nv er kallat Tvmmaþorp.[5] kona hans heitir Oda. hon var dottir iarls af Saxlandi. þav attv einn svn. sa heitir þetleifr. Bitvrvlfr er allra kappa mestr oc berserkia.[6] þo at leiti vm alt Danaveldi. Svn hans er vngr oc mikill vexti. [hann er oc eigi orðinn i ætt sina vm atferð ne vm aðra kvrteisi.[7] firir þvi at meirr elscar hann [steikarahvs at vera i. en hann vili riða með feðr sinom eða iðrottir at nema eða hofðingiom at þiona.[8] En firir þat hit

[1]) [mællti Jngram. Siai þer (sia þar B) reið þessara manna. en þo at þeir se margir saman ok vel bunir at vapnum. þa verða þeir menn er sva vilia fa ser fiar sem ver. optlega þar til at hætta er mikit ofrefli er firir. ok usynt hversu ferr aðr reynt er. ef þer skulut heita aðr (ef þeir skulu heita B) miklir hreystimenn (ok þeir skulu mikit fe fa eða frama af sinu afli *tilf.* B). Nu verðum ver til at hætta (fara B) þessara manna. þott þeir hafi lið mikit (en ver eigi mart manna *tilf.* B). ok forum sem tiðast. ok dugi nu hverr sem drengilegast (sem drengr er til B), A, B [2]) spiotum, A; kesiu oddum, B [3]) [þeir hafa drepit þessa .lx. manna ok tekit allt þeirra fe ok vapn. ok þikkiaz nu vel hafa syslat (arnat B). Nu eru þeir katir ok skipta ollu fe (fengi sinum B) ok hyggiaz nu vera miklu meiri menn en aðr. ok enga hyggia þeir þa munu koma til sin. at þeim se ofrefli við at eiga, A, B [4]) Her hefr vp vm Bitvrvlf oc þetleif svn hans. *Ovsk.* Mmb. [5]) [Hann er einn rikr bondi i Danmork i þeim bœ er heitir Tumaþorp a Skaney, A, B [6]) nalega *tilf.* A, B [7]) [en eigi er hann þo i ætt sina i (at B) atferði eða gorfilegleik, A, B [8]) [at vera við steikarahus en iþrottir nema eða hofðingium þiona, A; steikarahus en hann vili riða með

sama ann hvarki hanom mikit faðir ne moðir. oc litt rœkia þav hann. oc fol oc sciptingr hyggia þav oc hverr annarra at hann se. En þo hevir hann set hesta riðna oc spiotom scotið. sverðom scylt.[1] oc steini orpit. oc margar aðrar iðrottir set [frammi hafðar. oc mælti hann firir þvi nvmit hava. ef hann vildi gavm at geva. Allir hyggia at hann geymi slics ecki. firir þvi at eigi er hann mioc braðgœrr i vprvna sinvm. Oc eigi berr hann kamb i havuð ser oc eigi vill hann i baðstofor fara ne lavg. þo at gor se. oc ecki vill hann rœkia sic nema liggia i ascv inni i matgerðar hvsvm. oc laupa með matsveinom vti eða stafkarlvm nœcviðr.[2]

112. [3]Bitvrvlvi er eitthvert sinni boðit til veizlo oc cono hans oc allom þeim mannom sem hann vildi meðr ser haft hafa. þingat sem heitir Vetlannz[4] herað til Vlfs Sotasvnar. Oc þa er Bitvrvlfr byz til þessarar ferðar oc hans menn. þa verðr þetleifr varr við þessa alla ætlan. Nv gerir hann i scap ser. at vist scal hann fara til veizlvnnar með feðr sinvm. oc stendr nv vpp i steicarahvsi oc ristir af ser ascv oc strycr hendr sinar oc havuð oc gengr inn i stofo til moðor sinnar. oc mælti til hennar. Moðir segir hann. mer er sva sagt. at þv scalt fara til veizlo. Ja sagði hon. satt er þat oc. eða hvat vill vannenna þin þa. hvi spyrr þv at slicv. Hann svaraði oc qvazt vilia fara til veizlvnnar með henni. þa svaraði hon. Hvat mvndir þv fara til veizlo [vixlingr þinn oc ættleri.[5] oc alla þessa .xii. manoðr lattv i steicarahvsi. sva at ec sa þec eigi fyrr en nv. oc aldrigi comtv til frialsra manna a allri þessari rið.[6] oc ecki villtv vera licr varvm frændom. oc eigi cœmr þv i vara ferð at sva bvno. þa mælti þetleifr. [Hvat scylda ec til yðar coma. firir þvi at þer kvnnvt[7] min litla avussv hvert sinn er ec com. oc oftarr hataðot þer mic en þer hvggaðit. En nv[8] meðr þvi at þv villt leyfa mer at fara. þa er vel. en ef þv villt eigi at ec fara. þa fer ec eigi firir þvi at siðr.

113. [9]Gengr hann nv a bravt oc vt i scala þar sem faðir hans var. Nv mælir hann til faðor sins. Ec vil fara til veizlvnnar með yðr faðir. oc faet mer hest oc vapn. þa svaraði Bitvrvlfr. Hvat scyldir þv fara til veizlo með dvgandi mannom. þat er oss scom en

foður sinum eða iþrottir nema ok hofðingium þiona, B [1]) skylmst, A, B [2]) [framdar. En þo (þat B) hyggia allir. at eigi mun hann gefa at þvi mikinn gaum. ok eigi lætr hann koma kamb i hofuð ser. ok eigi vill hann rœkia baðstofu eða laug. þott halldin se, A, B [3]) Bitvrvlvi er til veizlv boðit. *Ovsk.* Mmb. [4]) Vanlandz, A [5]) [er þu ert eitt fol, A, B [6]) stundu A, B [7]) *rettet for* kvnnvn, Mmb. [8]) [*mgl.* A, B [9]) Vm þetleif dansca. *Ovsk.* Mmb.

eigi vegr. ef þv kœmr með[1] margvm hœverscvm ricra manna svnvm. slict fol sem þv ert. Firir þvi at þar er margir menn coma saman at veizlom. þa er annat titt [vngvm drengivm[2] oc vascvm. en steikia hœns eða ges. eða briota ris eða kynda elda. en þv kannt þat eina[3] at gera. [Enda ertv allolicr orðinn varom ættmannvm. oc þat ætla ec sannast vera. hvat sem engi segir. þa ætla æc þec aldrigi minn svn vera. þvi at aðra hafða ec iðn i œscv minni en þv hevir i þinni. Þetleifr svaraði. Ecki er mer þat kvnnict hvers svn ec em. nema þat eina er mer er sagt af. oc þat heyri ec segia flesta alla menn þa er vita þyckiaz firir vtan yðr. at ec em þinn svn. þo at ec se eigi vel at mann(i) orðinn. En ef þer er noccvr tortrygð a at ec sia þinn svn. þa spyr þann er gœrr man vita þar deili a en ec. en þat er moðir min. Litil forvitni er mer sialvum at leita mer annars faðernis en þessa. er nv hygg ec at se oc mer er sagt. eigi firir þvi. aldrigi væra ec sva fatœcs þorpara svn eða litils firir ser. at mec mvndi eigi betr hava rœct til þessa dags en þv. En nv veit ec þat vist. ef þv hefðir eigi sva vel leitat mer moðernis sem þv hevir at annarra manna sogn. oc af minnom stigom tekit en hon er. þa mvnda ec eigi sannz af niota. meðr þvi at nv dregr þv noccorn grvn a. er sva goðz er at vanir sem at henni er. Oc ef hon ætti noccora frændr til at ganga. þa er hævir væri eða dvgr væri i. þa mvndi eigi allvm vel lica slicar sacargiptir sem þv gefr henni. ef osannar ero sem ec vænti at se. En hon geldr min at. Væra ec sva vel mannaðr sem nv em ec illa. þa mvndv eigi þessar sakargiptir vppi vera. Nv svaraði Bitvrvlfr. Þegi þv fol þitt oc dragz inn i eldhvs oc lig þar i ascv. Aldrigi scaltv þat heyra. ne engi annarra. at ec draga annan grvn til hvsfreyiv minnar en þann einn er goðr er. firir þvi at þess eins er hon af mer verð er nytt er. En þat segi ec. at þv ert sciptingr einn en hvarskis occars barn. [4]Þa svaraði Þetleifr. Nær sem faðir minn eða moðir cœmr eftir mer. þa eigv þav litla fostrlavn yðr vpp at lvca. firir þvi at litla rœct have þer a mic lagt oc litinn costnað alt til þessa dags. En þv verðr at raða vm heimanfor mina. leyfa ef þer syniz. en ef þv villt eigi leyfa mer at fara með þer. oc þyckir yðr scom at mer. þa fer ec eigi at siðr. oc miclv at heldr at þv qviðir mer.[5]

[1]) *tilf.* A, B [2]) *tilf.* B; *mgl.* Mmb; [rikra manna sonum ungum, A [3]) eitt, A, B [4]) Þetleifr svarar Bitvrvlfi feðr sinvm. *Ovsk.* Mmb. [5]) *Fra* [Enda ertv allolicr *o. s. v. har* A *og* B: Nu svarar Þettleifr. Nu verðr þu raða hvart þu leyfir eða eigi. en fara verð ek eigi at siðr (hvart þer þickir vel eða illa *tilf.* B).

114. Siðan gengr hann vt i garðinn oc tecr hinn bezta hest er faðir hans atti með sœðli oc leypr a bac oc riðr til [eins bonda þar scamt ifra Tvmmaþorpi. sem faðir hans bio Bitvrvlfr. Nv biðr hann bondann lia ser vapn sin. oc bondinn verðr við vel oc ler hanom slic sem varv. en hann riðr siðan heim við sva bvit. En þetta hevir verit vm vetr miðian. þa er svnd oll hava isað verit alt svðr til Jvtlannz. sva at ekit er með vagnvm tvn fra tvni oc hvern bœ fra aðrom. Nv kœmr hann heim. oc ser nv faðir hans. at hann mvn fara vilia firir vtan hans leyfi oc vilia. oc nv vill hann þat ecki meina hanom at sinni. oc vill freista hverso hann vill með ser fara. er hann cœmr til annarra manna. oc ser nv at hanom man amæli við liggia. ef hann ferr neisvlega bvinn or hans garði. oc allir menn hans mæla til. at vel se við hann gort. Faðer hans tecr nv goð vapn oc fær hanom. moðer hans fær hanom klæði. Siðan ferr hann i baðstofo oc þvær ser oc kembir har sitt. en eptir þat klæðir hann sec oc vapnar. Oc nv mæla þat allir menn er hann sia. at aldrigi sa þeir vasclegra mann en hann var. oc sagðv þat allir. at eptir vanom væri at vascr væri. firir þvi at fvllgoð varo tilbrigðin i hvaratveggiv halvu.[1] Nv gengr hann til hestz sins oc leypr [illegible] bac hanom vel oc cvrteislega. siðan riðr hann með feðr sinvm oc mœðr til veizlvnnar.

115. [2]þa rið er þeir dveliaz at veizlvnni. þa ferr þettleifr með ser vel oc allvm sinvm siðvm.[3] sva sem hann hefði oftlega [þar verit er vandlift hefði verið.[4] Oc er liðnir erv þrir dagar. þa [ryfz sv veizla.[5] Ferr nv Oda cona Bitvrvlfs heim oc allir hans menn með henni. en sialfr hann ferr til annarrar veizlv oc þetleifr svn hans með hanom. Nv coma þeir til annarrar veizlo[6] oc dveliaz þar. meðan hon stendr. Oc er þeir bvaz heim þaðan. þa er a leið þeirra Falstrscogr. oc er þeir coma i nand við scogenn. þa berr sva leið þeirra til. at þar verða þeir fram at fara vm scoginn. hvart er þyckir livft eða leitt. Nv riða þeir fram. þa coma þar a mot þeim .xii. sacmenn.[7]

1) [bygðarmannz foður sins (eins mannz. sa var bygðarmaðr Biturulfs B) ok biðr hann lia ser skiolld sinn. þetta er um miðian vetr ok liggia oll sund (allt suðr til Jotlandz *tilf.* B) sva at ekit er (sva at eckert(!) var með augum(!) B) hvert tun fra oðru um allt Danavelldi. En er hann kemr heim ok hefir fengit skiolld. þa ser faðir hans at hann man fara þott hann leyfi eigi. Nu tekr hann goð klæði ok vapn ok lætr fa honum. (þa gengr þettleifr til baðstofu ok kembir ser ok þvær. eptir þat skœðir hann sik ok vapnar *tilf.* B). Nu mælltu þat allir er sa. at varla sæi slikan (vaskari B) mann, A, B 2) þetleifr er nv vel siðnæmr. *Ovsk.* Mmb. 3) hattum, A, B 4) [at veizlum verit, A, B 5) [slitu þeir veizlunni, A, [illegible] 6) suðr i Falstr *tilf.* A, B 7) skakmenn, A, B

Jngram oc hans felagar. [1]Mælir nv Bitvrvlfr við þetleif svn sinn. Nv þœtti mer betr. attv værir heima hia moðor þinni svn minn. oc ecki mvnda ec ræðaz[2] firir þessom .xii. þo at ec væra einn saman. en vm hitt em ec ræddr. at ec lata þec. er þv ert vngr oc einca barn mitt. þa svaraði þetleifr. Finnr þv þat noccot at ec ræðomc. þo at ec sia þessa menn. Nv er hitt mitt rað. at hvartveggi occarr stigi af sinvm hesti. oc [hvarr occarr snvi sinv[3] baki til annars. En ef ec þori eigi at veria mic.[4] þa calla mic aldrigi þinn svn. [oc þat mvn þa sannazt. er þv drott i orð aðr en við fœrim heiman. at vist em ec þa ættlæri oc aldrigi fra goðom mannom cominn. ef ec ræðvmc mioc þessa menn. hversv sem at ferr.[5] Siðan liop hann af hesti sinvm oc baðir þeir oc brigða sverðom.

116. [6][Heimir hefir vorð haldit ivir Jngram oc hans felagom þann dag oc heim comit oc sagt sinvm laxmannom.[7] Her riða .ii. menn oc hava [svarta hialma[8] oc neglda saman með storom naglvm. oc [þat hygg ec. at vist mætti fiandinn sialfr hava gort þessa hialma. sva ero þeir sterclega gervir. oc vist ero þeir kappar. ef þeir ero eigi tignari menn. oc þat væntir mic at nv comim ver i fvlla ravn.[9] þa mælti Jngram. [Hverir mvnv þeir tveir. er mer mvn ofrefli i við at eiga oc minvm mannvm. þar sem ver barvm .xii. einir af .lx. manna eigi allz firir langv.[5] Fari nv til varir menn .v. oc taki vapn þeirra oc clæði oc drepi sialva þa. Nv riða þeir til fim. en [þeir feðgarnir[10] veria sec vel oc drengilega. oc er þeirra viðrscipti allravstlect. En at skilnaði þeirra þa liggia þar eptir davðir þeir fim. en Bitvrvlfr oc hans svn [er þa enn ecki sarr at þvi sinni.[11] [12]Jngram ser nv viðrscipti þeirra. oc biðr nv alla til fara oc dvga hvern sem ma. oc qveðr nv þo ofsiðla vera. Nv verðr þar horð orrosta oc long. Bitvrvlfr hœggr af miclom ravstleic oc afli til Jngrams a hialm hans oc klavf hialminn oc havuðit.[13] sva at ser fell hvarr lvtr a iorð. En þetleifr drap meðan .ii.[14] menn. oc eigi letta þeir fyrr en allir ero fallnir sacmenn[15] nema Heimir einn stoð vp. Nv hœggr Heimir til Bitvrvlfs af miclv afli i hialm hans. sva at þegar fellr Bitvrvlfr til iarðar oc

[1]) Nv verða þeir við ofrið Bitvrvlf(r) oc þetleifr. *Ovsk.* Mmb. [2]) ottaz, A, B [3]) [horfi hvarr, A, B [4]) firir þessum monnum *tilf.* A, B [5]) [*mgl.* A, B [6]) Vm varðhald Heimis. *Ovsk.* Mmb. [7]) [Nu mælltu skakmenn sin i milli ok tekr Heimir fyrst til orða, A; [þa mællti Heimir, B [8]) [biarta hialma ok harða, A, B [9]) [væntir mik at þetta munu (se B) nokkurskonar kempur (hermenn B) A, B [10]) [þeir Biturulfr, A; Biturulfr ok þetleifr, B [11]) [eru ecki sarir, A, B [12]) Jngram riðr moti þetleifi oc feðr hans. *Ovsk.* Mmb. [13]) bukinn ok bryniuna *tilf.* A [14]) .iii., A, B [15]) skakmenn, A, B

vissi ecki til sin.[1] þetleifr sa at faðir hans er fallinn. oc hœgr til Heimis af mikilli hermð[2] i hialm hans. sva at hann fell a kne. Oc þegar spretr hann vp aftr oc leypr til hestz sins oc a bac hanom.[3] oc riðr nv sem mest ma hann vndan allan þann dag. oc er hann þvi feginn er hann [nær livino[4] i þesso sinni. þa sagði hann þat sem margir hava siðan sannat. at ecki iarn [var iamdrottinhollt[5] sem spori. hann gaf hanom lif þann dag. sem margvm aðrom [hevir hann gevit.[6] [En þa er Heimir com at a noccorre. þa liop hestr hans Rispa sva mikit. at hann fleygði ivir ana sem kolvi scyti. [7]Sva er sagt at mylna var i anni. oc geck mylnan. En Heimi heyrðiz sva til. sem mylnvhiolen leti sva. slag slag oc drep drep. Sva þotti Heimi sem eftir hanom fœri hinn gamli Bitvrvlfr oc mælti við svn sinn þetleif. hogg hogg oc drep.[8] Heimir riðr nv vndan bæði dag oc nott. oc lettir eigi fyrr en hann com heim i Bern. oc sættiz nv við þiðric. oc ero nv goðir felagar sem fyrr oc vinna morg stor verc. [9]Bitvrvlfr oc þetleifr toco þar alt fe [þeirra oc vapn. oc fara nv heim við sva bvit oc hava vnnit micla frægð.[10] oc ero heima vm rið.

117. Nv þyckiz þetleifr vera maðr firir ser. er hann hevir reynt sic i vapnascipti. [oc nv er feðr hans oc mœðr mikil hvggan at hanom. oc vænta nv at hann mvn brigða i beztv æt sina.[8] [11]þetleifr mælir við moðor sina. Fa vil ec mer lata goð clæði oc tigvrlegan bvnað. oc vil ec [riða til iarlsens moðorfaðor mins i Saxland. oc fara at sia siðv annarra manna i okvnnv landi oc kannaz við frændr mina.[12] oc ma þa sia hvart ec em noccorr maðr firir mer. er ec reyni mic nocqvot enn meirr en nv. Moðir hans segir sva alt scvlv vera sem hann vill at se. þvilica sagv segir hann feðr sinvm. [at hann vill bravt fara af landi. oc þar til vill hann hava stoð af feðr sinvm i gvlli oc silfri oc goðom gripvm. i goðom vapnom oc hestvm. oc þat sem hanom er sœmilect at hava. er hann kœmr til annarra dvganda manna.[13] Bitvrvlfr svaraði. Vel ma ec fa þer vapn goð oc hesta oc fe sva mikit sem þv villt haft hafa. en þav rað vil ec raða þer. ef þv ferr [ivir Jvtland. þa mvntv viða coma. þa ver þv hœfilatr oc eigi mikillatr. þat mæliz vel firir. Oc ef þv cœmr sva langt vt ivir Sax-

[1]) manna, A, B [2]) reiði, A, B [3]) allra (sem B) skiotast, A, B [4]) [þa lifit, A, B [5]) [er iafndrottinhollt or afli borit, A, B [6]) [aðr ok siðan, A, B [7]) Vm vndanreið Heimis. *Ovsk.* Mmb. [8]) [*mgl.* A, B [9]) Vm Bitvrvlf. *Ovsk.* Mmb. [10]) [þat er skakmenn hofðu att. ok verðr þetta frægt miok. ok fara til veizlu ok þaðan heim, A [11]) þetleifr krefr ser klæða oc vapna. *Ovsk.* Mmb. [12]) [fara a fund iarls foður þins ok i utlond vil ek koma at sia tiðendi, A, B [13]) [ok biðr hann stoða sik her til, A

land. sem sa staðr er[1] er Bern heitir. oc hittir þv þiðric svn þetmars konongs. þa ver þv aldrigin sva diarfr. at þv beriz við hann. ne við hans felaga. Ecki mattv standaz hans hin storo hogg. Hans hialmr heitir Hildigrimr. ecki sverð ma a hann bita. sverð hans heitir Eckisax. þat er allra sverða bazt. hestr hans heitir Falka. hann er sva sciotr. at þo at þec [hendi navðsyn til vndan at riða. þa ma hann vera þer hvart er hann vill nær eða fiarri. er hann hevir þann hest.[2] Með hanom ero margir agætir kappar. oc scaltv við engan þeirra [etia þer. þo at costr væri a. En ec ræð þer at þv farir eigi lengra en til iarlsins moðorfaðor þins. oc ver með hanom þa rið i Saxlandi er þer syniz. en siðan far heim hingat oc ver her. þer mvn her minnzt at vasi vera. þetleifr segir at sva scal vera sem hann biðr. Enn mælir Bitvrvlfr.[3] Ef þv scalt riða a fvnd moðorfaðor þins. þa mvntv coma aðr a einn scog er heitir Borgarscogr.[4] þar er einn staðr sa er heitir Marsteinn. oc þar er einn kastali sa er aldrigin sattv iamfagran[5] þinvm avgvm. en engan mann mvntv finna i kastalanvm. þar er einn stoll tigvrlega bvinn. þar a liggr einn lvðr.[6] þann lvðr scaltv þeyta. þa man sciott coma[7] sa er castalann a. en þat er hinn goði minn felagi Sigvrðr.[8] Ef þv ser hann. þa mattv [kenna hann. mikill er hann oc[9] gamall. hvitr sem dvfa[10] með langv hari oc siðv skeggi. Nv ef þv finnr hann. þa seg hanom skiott namn þitt oc þins faðor. aðr en hann verði reiðr þer. Oc man hann þa vel fagna þer. ef þv segir hanom hverra manna þv ert. en þo at þv hefðir einn .xii. manna megin. þa værir [þv þo eigi fœrr[11] at beriaz við hann. þa svaraði þetleifr. Sva scal vera segir hann. sem þv leggr rað firir mec. Nv er hann albvinn ferðar sinnar. þa leiðir faðir hans oc moðir hann til hestz sins. oc raða hanom goð rað oc morg oc biðia hann vera mildan oc storgioflan bæði við rika menn oc við orika. oc qvaðo hann af þvi mvndv verða [orðsælan við alla menn. Moðir hans fær hanom gvll-ring sinn oc sendir hon qveðio iarlenom feðr sinom. Nv skiliaz þav. hann biðr hana vel lifa oc hon biðr hann vel fara. Faðer hans leiðir hann nocqvi lengra. oc fær hanom .xx. merer gvllz oc rœðir við hann marga lvti. oc biðr nv hvarr með aðrom at vel fariz at. oc sciliaz þeir nv feðgarnir.[12]

1) [i utlond. þa mattu riða sva viða. at þu komir i þann stað, A, B 2) [halldi nauðsyn til. mattu eigi undan komaz, A 3) [beriaz (ok enn mællti hann *tilf.* B) A, B 4) Borgarvalld, A; Borgvalld, B 5) fegra, A, B 6) veglegr *tilf.* A; vænn, B 7) til þin *tilf.* A, B 8) grikkr *tilf.* A, B 9) [hann af þvi kenna. at hann er mikill maðr ok nu, A, B 10) hæra(!), A 11) [þer þo eigi fœri, A, B 12) [vinsælan. ok biðia hann nu vel fara, A, B

118. [1]Nv riðr þetleifr veg sinn. til þess er hann kœmr i þann scog er hanom var sagt. oc riðr til kastalans oc finnr þar einn lvðr. sem faðir hans hafði visat hanom. Ok nv setr hann lvðrenn a mvnn ser oc blæss. oc þa[2] kœmr þar einn maðr. oc sa riðr einvm alpanndir.[3] oc var með hinvm sama hætti oc faðir hans sagði hanom at Sigvrðr mvndi væra. Oc nv er þeir finnaz. þa spyrr[4] Sigvrð(r). hverr sa maðr væri er lvðr hans hafði tekit at oleyfi hans oc blasit. [Hann svaraði. Ec heiti Vildimælricr. þa mælti Sigvrðr. Mer þœtti þat vænlegazt.[5] ef ec skylda geta til. at þv mvndir vera svn Bitvrvlfs iarls af Tvmmaþorpi. oc ef sva er. þa seg mer satt til. þa svaraði þetleifr. Ecki kann ec þann mann. er þv segir þar ifra. þa lavpa þeir[6] saman oc beriaz. oc er þeir hava lengi bariz oc mioc snarplega. þa hvilaz þeir. firir þvi at Sigvrðr mœðiz. þvi at hann er gamall maðr. Oc enn mælti Sigvrðr. Ef þv ert svn Bitvrvlfs. þa seg mer. oc havum við þa [œfret lengi[7] barz. þa mælti þetleifr. Langv hafða ec þat sagt. ef ec væra sa maðr er þv segir þar ifra. oc engi veit ec deili a hanom. oc enn meirr vil ec freista occarra vapna. oc sva hvarr occarr sigr[8] scal af aðrom bera. aðr en við scilimc. Nv taca þeir til vapna sinna oc beriaz nv allra diarflegazt. oc hvargi þeirra ma [af aðrom bera sigr.[9] oc eigi letta þeir sinv viðrscipti fyrr en sol er i vestri. þa mælir Sigvrðr. Nv scvlvm við hætta at sinni þessvm leic. eigi vil ec beriaz vm nætr. Heim scaltv nv fara með mer oc vera gestr minn þessa nott. en [a morgon[10] at œrnom degi þa scvlvm vit her coma. oc sva skiliaz at aðro kveldi. at eigi scaltv oftarr mer bioða einvigi. Oc þetleifr segir. at sva scal vera sem hann

1) Nv finnaz þeir Sigvrðr gircr oc þetleifr danski oc beriaz. *Ovsk.* Mmb. 2) litlu siðar, A 3) fil, A, B 4) frettir, A, B 5) [eða hvert hann skal fara. eða hvert hans erendi þangat er. firir þvi at hann ferr (þangat *tilf.* B) einnsaman. þat er eigi þora margir menn. þettleifr sagði. Ek heiti Hilldimel. ek skal riða til þess er ek finn þann mann er þori at beriaz við mik. En firir skommu reið ek þaðan. er ek sa bloðvg sverð ok brotna hialma ok goða drengi steypaz a iorðina. En þvi reið ek hingat. at mer er sagt at þer kunnit (mikit af riddaraskap *tilf.* B). ef eigi væri þer sua gamlir eða orvasa. at þer þorit eigi at beriaz. þa svaraði Sigurðr. Hvart ertu sua mikill hreystimaðr eða ertu fol. huerr ertu. eða huerr kunni þer segia. at ek þyrða eigi sverði at bregða eða (skilldi at hallda eða beriaz eða *tilf.* B) hogg þola. Ok þat veit guð með mer. at meðan ek ma rettr standa a mina baða fœtr ok minir fotleggir vallda bukinum. at ek hygg giarna skulu (at ek skal fegnari beriaz B) en nokkurr ungr maðr skal bioða mer (einvigi *tilf.* B). ok mundi mer þikkia vænst, A, B 6) af hestum sinum ok ganga *tilf.* A, B 7) [fullengi, A, B 8) *mgl.* A, B 9) [fa sigr a oðrum, A, B 10) [at morni, A, B

vill at se. En her til ganga[1] þessir lvtir er Sigvrðr mælir sva. at hann var þa moðr oc fengit hevir hann eitt sar. oc nv kœmr hanom i hvg. at heima liggr sigrsteinn hans.

119. Nv lavpa þeir a hesta sina oc riða [nv til heimilis Sigvrðar. þar finna þeir eitt hvs grafit i iorð niðr. en vt[2] a mot þeim gengo tvær conor. annvr er kona Sigvrðar en annvr er dottir þeirra.[3] Hon dottir Sigvrðar er sva styrc. at [fair karlmenn ero aflvgri en hon er.[4] Nv ser hon at einn maðr fylgir feðr hennar. nv þycciz hon vist vita. at sa maðr mvn att hava vapnascipti við hann. [5]Grvnar hana nv at faðir hennar mvn farit hava osigr. [firir þvi at hon ser mioc lifðir hans skemdar.[6] Oc er þeir hava stigit af hestvm sinvm. þa gripr hon baðom handom til þetleifs sva fast. at hon fellir hann þegar til iarðar. oc lystr neva, sinvm a [hals hanom[7] sva hart. at hon[8] hygr at i svndr scal ganga halsbeinit.[9] Nv er þetta hevir at borizt. þa þyckir þettleifi vera at mikil scom. er ein cona scal hava feldan hann til iarðar oc veitt hanom þvilica scom oc svivirðing. Oc nv tecr hann hendi sinni annarri vm armlegg hennar en annarri vm hennar barka sva fast. at vatn [flygr vt[10] vm bæði hennar avgo. oc sva fast kreistir hann hondina. at bloð stocc vndan hveriom nagli. Nv kallar hon oc biðr hann gefa ser grið. oc segir at hon vill sættaz við hann. [þetleifr ser nv at þat er engi hans fremð at drepa eina cono. þo at hon have braðlega til hans gort. en þat finnr hann. at vist ma hann gera illan lvt hennar ef hann vill. Oc lata þav nv hvart hendr af aðro.[11] oc ganga inn oll saman. oc ero þar hvs vel bvin með goðom klæðrnaði. Nv er hanom veittr goðr beini þa nott. oc nv drecca þeir gott vin. en dottir Sigvrðar þionar oc skenkir[12] vel oc kvrteislega. frið var hon asionvm a alla vega eigi siðr en styrc. [13]Hon ser iamnan bliðlega til þetleifs. oc finnr hann þat gœrla. En þa er hon [fær hanom scalena. þa tecr hann alt saman oc fingr hennar oc kreistir littat. Oc hon finnr þetta gœrla. oc þa er hon skenkir hanom annat sinni. þa stigr hon a fot hanom.[14] Nv fellr hvarotveggia þeirra goðr hvgr[15] til annars. [oc þetta vitv þav tvav ein með ser. Nv ganga

[1]) bera, B [2]) [heim til kastalans, A [3]) Gunnhilldr *tilf.* A, B [4]) [engi karlmaðr er henni sterkari, B; nær engi karlmaðr stoðst henni, A [5]) dottir Sigvrðar ræðr til þetleifs. *Ovsk.* Mmb. [6]) [*mgl.* A, B [7]) [hans hofuð, A [8]) hann, A [9]) hausinn, A; halsinn, B [10]) [flytr, A [11]) [Ok nu standa þau upp bæði, A, B [12]) byrlar, B [13]) Nv tecr bliðcaz scap dottvr Sigvrðar við þetleif. *Ovsk.* Mmb. [14]) [gekk ok skenkir honum. stigr hann lettlega (bliðlega B) sinum fœti a hennar fot. ok annat sinn (er hon skenkir *tilf.* B) gerir hon þvilikt mark (þvilika bending B) honum, A, B [15]) vili, A

þeir at sialfri nott comandi til sœms Sigvrðr oc þetleifr. oc hevir þetleifr goðan vmbvnað þa nott. oc sofnar hann þegar (hann) kœmr i reckivna.[1]

120. [2]En þa er var mið nott. kœmr þar til þetleifs dottir Sigvrðar oc stigr þegar i reckio hia hanom. [Oc hann vacnar við oc gefr henni rvm hia ser lioðlega sva. Her gengr dottvr Sigvrðar engi lvtr annarr til. en hon vill gera orvgga sætt a millvm þeirra. oc þyckiz hon gort hava braðlega til þetleifs vm kveldit. oc veit hon. at hanom man mislika. ef sva bvit stendr. oc veit hon. at sa verðr at bœta er fyrri bravt. ef eigi er allmikill mvn afgerðanna. En bœta með hverio þa. þat mvnv þeir hyggia. er heyra sagvna oc nær sitia oc flestv vilia a ferlegra veg snva. at hon mvndi sialva sec fram bioða. Nei þat for sva fiarri. Til þess gecc hon þangat. at skemta hanom með fagrom dœmisagom oc aðrom kvrteislegom rœðom. þeim er hon kvnni betr en flestar meyiar aðrar. oc hitt at hon vissi. at minnr sottv flœr tva menn saman i reckiv en einn saman. Nv hava þav talazc við marga lvti sin a millvm. oc segir nv hvart aðro þat er vita fysir. oc hevir hon nv lægt með viti vandræði sin. siolf hevir hon þvi sett oc engan annan til beðit með ser. nema þav tvav hava þessari oro allri (sett) sin a milli. Opt verðr oc .xii. manna domr rofinn. en þessi mvn eigi verða rovinn. man hon oc slict alt hava i set. þvi at hon var bæði vitr oc divpraðog.[3] Nv er hon veit[4] at hann er svn Bitvrvlfs. stigr hon fram or reckivnni oc gengr þar til. [er faðir hennar var oc[5] svaf fast. er hann var vindruckinn. oc tok nv af hans pvngi[6] sigrsteininn. þvi at hann hafði tekit hann þegar vm kveldit. er hann kom heim. Nv ferr hon aptr til reckivnnar. oc fær hanom steininn. oc liggia þav þar[7] nalega til dags.[8]

121. En er lysa tekr [*stendr hon vpp dottir Sigvrðar oc gengr i brot. Oc nv kœmr Sigvrðr til þetleifs oc biðr hann vpp risa. oc synir hanom siðan alt sitt gvll oc silfr.*[9] En er liðandi varo dagmal. ganga þeir til [matborða. en er þeir ero mettir.[10] taka þeir sina hesta oc scvlv nv reyna með ser at fvllo. Nv koma þeir til kastalans oc stiga af hestom sinom. ganga saman oc beriaz. [Nv beriaz þeir langa rið[11] allravstlega. oc aðr en letti verðr Sigvrðr moðr. oc fengit hevir

[1]) [Nu ganga þeir til svefns ok hefir þettleifr goðan umbunað, A, B [2]) Nv vill dottir Sigvrðar gera sætt. *Ovsk.* Mmb. [3]) [þa talaz þau við. ok sagði nu hvart oðru marga luti þa er vita fysir, A, B; *her mangler 1 Blad i* Mmb. [4]) verðr þess vor, B [5]) [*saal.* B; at faðir hennar, A [6]) *saal.* B; halsi, A [7]) saman bæði *tilf.* B [8]) en hvat þar fleira gerðiz. mega allir vita *tilf.* B [9]) [standa þeir vpp ok skemta ser ok synir Sigurðr honum allar sinar gersimar, A, B [10]) [*saal.* B; matar. eptir þat, A [11]) [*saal.* B; lengi, A

hann .iii. sar. Oc nv gefr hann vpp sitt sverð oc vill eigi lengr beriaz. þvi tekr þetleifr vel. [Nv gengr hvartveggi til sins hestz. oc aðr þeir stiga a bak.[1] þa sagði þetleifr hanom namn sitt oc ætt. Nv verðr Sigvrðr þessu feginn oc tekr við hanom vel. oc riða nv [aptr til iarðhussins[2] baðir. [*oc biðr Sigvrðr hann þar vera sva lengi sem hanom likar. Nv mælti Sigvrðr. Eigi man þat segir hann. verit hafa rað faðor þins. at þv scyldir leyna mik namni þino. Nv svaraði þetleifr. Faðir minn bannaði mer at beriaz við þic. en þo vilda ec freista min eigi at siðr. Oc enn mælti Sigvrðr. Með þvi at þv ert hinn fyrsti maðr er af mer hevir sigr borit i einvigi. enda hafom vit faðir þinn iamnan verit goðir vinir oc felagar. þa vil ec gefa þer dottor mina. oc þar með sva mikit gvll oc silfr sem þv vilt þegit hava. þesso iattar þetleifr feginsamlega. Nv gengr Sigvrðr at finna dottor sina oc spyrr hana. hverso hon mvn þvi andsvor veita. ef þetleifr biðr hennar. Hon svaraði. Mioc vndromc ec. hvi þv vilt geva mic þeim manni. er þer hevir morg sar veitt oc mikinn sviða gort i viðsciptom ycrom. en þo hevi ec þess heit strengt at giptaz engom manni nema þinn iamningi se at ravstleic. Nv ef þetleifr er sva mikill kappi oc goðr drengr. þa vil ec giarna þvi raði iatta. Sigvrðr svaraði. Miklo meiri kappi er þetleifr en ec. oc miklo hevir hann*[3] meira ravstleic en ec kvnna fra at segia. oc haf þoc firir dottir. at þv villt samþyckiaz goðo raði oc lita minvm raðom. Oc þar til vil ec hava handsal þitt. at þetta haldiz af þinni hendi. Hon svaraði. Halda mvn ec min orð. varaztv at þit haldit sva alla lvti. er þit mælit. Oc tecr hon nv i hond feðr sinom. Nv gengr Sigvrðr oc segir þetleivi oll hennar orð. oc at hon vill þecciaz raðoneyti við hann. þetleifr svaraði. Havið þocc firir yðra syslo oc yðart sœmilect boð. Vel havi þer minv mali aleiðis comit við hana. iamovænt sem var. oc giarna vil ec þetta boð þiggia oc kvnna yðr micla avussv firir. En nv vil ec riða svðr at hitta iarlinn moðorfaðor minn fyrst allra raða. en þa er ec vændi heim þaðan. þa kœm ec her. með þvi moti at þa hevi ec dottvr þina heim með mer. Sigvrðr svaraði. Alt vil ec eftir þvi sem þv villt. oc vil ec at þv farir sem fyrst oc comir þvi fyrr aptr. [4]þa riðr þetleifr a bravt. En Sigvrðr fær hanom .x. merer gvllz. en aðr hafði hann .xx. merer gvllz. Hverfr nv Sigvrðr til hans aðr en þeir skilizc. en dottir hans sialdnarr en hon vildi. firir þvi at af malvm verða menn kvnnir. sva var henni oc við hann.[5]

[1]) [*saal.* B; ok ganga til hesta sinna, A [2]) [*saal.* B; heim, A [3]) *her beg. atter* Mmb. [4]) þetleifr danski riðr nv ▪ brot fra Sigvrðar. *Ovsk.* Mmb. [5]) *fra*

122. Ferr nv þetleifr veg sinn. oc riðr þingat sem hann hevir ætlat langar leiðir bygðir oc obygðir. Nv er hann com svðr i Saxland. þa [mœtir hann manni a veg sinvm. Hann fagnar þeim manni.[1] oc spyrr hvarr annan [tiðenda eða hvert fara scal.[2] En maðrenn[3] sagði. at hann com svnnan af Amlvngalandi oc scal fara norðr i Hvnaland. þa mælti þetleifr. [Hevir þv heyrðan nemndan[4] þann mann er þiðricr heitir svnr þetmars konongs af Bern. eða veiztv noccor deili a hvat manna hann er eða hvart hann er nv heima i Bern eða eigi. [5]Maðrinn[6] svarar hanom. Kann ec þiðric konongs svn af Bern. oc allir menn[7] mvnv heyrt hava hann nefndan. oc veit ec at hann er ivirmaðr allra manna at reysti oc at drengscap oc at mildi oc bliðlæti.[8] oc þo grimr ovinvm sinvm. Hann mvn nv eigi heima vera. hann er riðinn til veizlv i Romaborg til Ærminrics konongs frænda sins. þa mælti þetleifr. Kanntv noccora leið at segia mer. þa er sva væri scom. at ec kœma fyrr a fvnd þiðrics konongs svnar en hann kœmi til Romaborgar. Maðrinn[9] svaraði. Er sa vegrinn er [skemri er. með þvi at þiðricr ferr varla alt hit beinsta svðr til Romaborgar. Mer var sva sagt. at hann scyldi eiga afvic noccot avstr til hafs i Fenedi. oc dveliaz þar noccora sva daga aðr en hann riði svðr. En er þv kœmr svðr i Trentvdala miðia til Trentar sialfrar. þa vic þv af þeim vegenvm er til Bernar sialfrar liggr. oc rið avstr vm scarðit sem þv mvnt sia firir þer opit. oc spyr aðr vandlega vegarens i Trent. oc þa er þv kœmr avstr til sioarens. þa mvn hvert barn kvnna at segia þer satt til hvar þiðricr er. Nv kann ec eigi giœrr þer til hans at segia. þetleifr gefr hanom fingrgvll sitt oc lavnaði hanom sva sin orð. Nv sciliaz þeir oc ferr nv hvarr sinn veg.[10]

123. [11]Erminricr konongr hevir nv gort veizlv micla oc rika.

[*oc biðr Sigvrðr hann o. s. v. har* A *og* B: Nu mællti Sigurðr. Longu (longum B) bað ek þess er nu er framkomit. at son Biturulfs kœmi til min. ok vil ek gefa þer dottur mina. ef þu villt þiggia. Hann (þakkar honum vel boð sitt en *tilf.* B) segiz fyrst vilia finna iarl moðurfoður sinn. ok nu dvelst hann þar nokkura daga (nokkurar nætr ok skemtir ser við dottur Sigurðar B). Siðan riðr hann brot þegar hann er buinn. ok fær Sigurðr honum .x. merkr gullz. en aðr hafði hann heiman .xx. merkr gullz.

[1]) [hittir hann þar einn mann er het Godzsvin (Gaistsun B) A, B [2]) [hvert fara skal eða hvaðan kœmi, A; [at nafni ok sva hvert fara skuli eða hvaðan kominn er, B [3]) Goðzs., A; Gaistsun, B [4]) [Kanntu nokkut, A [5]) her spyrr þettleifr til þiðrics. *Ovsk.* Mmb. [6]) Goðzs., A; Gaistsun, B [7]) i verolldu *tilf.* A, B [8]) litillæti, B [9]) Goðzs., A; Gaistsvn, B [10]) [miklu er skemri ok liggr sa inn um Trentudali. Ok aðr þeir skiliaz gefr þettleifr honum mikit fingrgull, A, B [11]) Ærminricr konongr lætr bva veizlv. *Ovsk.* Mmb.

oc til byðr hann viða rikismannvm. konongom oc iarlvm. hertogom oc greivom oc barvnvm oc allzconar hofðingivm. þar til hevir hann boðit þiðric af Bærn oc hans mannvm. Nv veit þetleifr at hann mvn eigi hitta þiðric heima. En þa er hann kœmr þar sem vegirnir skiliaz. oc liggr nv annarr vegrinn til iarlsins moðorfaðvr hans en annarr liggr svðr vm fiall. nv heldr hann hesti sinvm a gatna moti. oc ihvgar með ser. hvarn veg er hann scal riða. oc mæliz við einn saman. Meiri forvitni er mer a þiðriki a(f) Bærn oc a hans felagvm en mer er a moðorfeðr minvm afgamlvm. enda mætti ec þo hann finna at ec finna þiðric fyrri. [1]Lystr hann nv hest sinn sporom oc riðr sva svðr i dalana tvn fra tvni allan veg. sem hanom var visaðr. oc er hann þar enga nott aðra sem aðr hevir hann verit. Hann kœmr vm siðir til kastala noccors. oc þar finnr hann þiðric af Bærn oc Viðga oc Heimi. Hava þeir tekit ser gisting i hvsvm þess mannz er heitir [Aki Amlvngatravsti.[2] hann er broðir Erminriks konongs sammœðra oc þetmars konongs af Bærn. þessi staðr heitir Fritilaborg.[3]

124. Nv tecr þetleifr ser herbyrgi i [þeim samv hvsvm. sem þiðricr var oc hans felagar.[4] Nv spyrr þiðricr hvert namn hans se eða hvaðan hann com. Hann svaraði. Ec heiti Elminricr.[5] faðir minn heitir Soti af Vetlannz[6] heraði i Danmarkv. þa spyrr þiðricr. Hvert scaltv fara. er þv comt sva langan veg hingat. Nv segir þetleifr. Ec rið þar til. er ec finn þann tigvrlegan[7] hofðingia. er[8] þeckiaz vill mina þionastv. hesta hans at gæta eða vapna. eða þarf hann eins mannz gengi. þess er noccot ma firir ser þo at eigi se mikit. Oc frett hevi ec til eins hofðingia. er kallaðr er þiðricr af Bærn. mætta ec hann finna. þa vilda ec hanom veita mina þionastv. ef hann vill við taca. En nv vil ec yðr spyria. hvaðan þer comvð. eða hver ero nomn yðor. eða hverr er yðarr hofðingi. eða hvert scvlv þer heðan vænda. Oc eigi vilda ec. at þer firirkvnnit mec orðanna.[9] þo at ec spyria ofroðlega. firir þvi at ec em vtlennzcr maðr oc aldrigi fyrri sva langt fra mino heimili cominn fyrr sem nv. oc set aldrigi annarr(a) manna

[1]) her finnr þetleifr herra þiðric. *Ovsk.* Mmb. [2]) [*saal. rettet for* iamlvngatravsti, Mmb [3]) *Cap. 123 lyder saaledes i* A *og* B: Ok nu kemr þettleifr þar sem leiðir skiliaz. liggr annarr vegr til iarls moðorfoður hans. en annarr suðr um fiall. ok vendir hann þann veg ok kemr til þeirrar borgar er heitir Fritila (Fritula B). ok þar finnr hann þiðrek af Bern ok Viðga ok Heimir. Hafa þeir tekit gisting ok veizlu i husum þess mannz er heitir Aki Orlungatrausti (Aulldungatravsti B). Hann er broðir Erminreks konungs ok þettmars. [4]) [þessum sama by (bœ B) A, B [5]) Æmelrik, A; Enielrik, B [6]) Vestlandz, A, B [7]) *saal. ogs.* A, B [8]) ek fer at leita ok *tilf.* A [9]) *mgl.* A, B

siðv. [1]Viðga[2] svaraði. Ecki mvn þat illa virt firir þer. þo at þv spyrir slicra lvta. Nv hevir þer vel til borit goðr maðr. ef þv vildir finna þiðric konongs svn af Bærn oc hanom (þiona). firir þvi at her mattv nv hann sia þiðric af Bern oc með hanom þann mann er heitir [Heimir. Oc enn ero her fleiri menn dvgandi með hanom. þo at þenna nemna ec fyrst.[3] oc væntir mic at þiðricr konongs svn mvn þat ecki illa virða firir þer. at þv vilir heldr hanom þiona en aðrom tignvm mannvm. [4]þettleifr [stendr vpp oc gengr firir þiðric. Heill herra. segir hann. feginn em ec þvi. at ec þyrfta eigi lengra eftir þer at fara. oc ec matta yðr her finna. Nv vil ec bioða yðr mina þionastv oc þinvm mannvm.[5] þiðricr lezc þat vilia at taca hans þionastv. oc segir at hann scal riða með þeim til veizlvnnar hesta þeirra at gæta oc vapna. Nv lætr þetleifr ser þat vel lica. Oc at morni riða þeir i brot leið sina oc Aki með þeim Amlvngatravsti.[6] Varo með þeim .xx. riddarar. oc como til Romaborgar a[7] þeim degi er veizlan hofsc. oc ero þar comnir margir rikismenn. oc ero hinar agætaztv konongshallir skipaðar af dyrlegom hofðingivm. en sveinar oc þionastvmenn ero i þeim hallvm[8] er hestar ero inni. oc þar er þetleifr með þeim.

125. [9][Nv uill þettleifr eigi ganga i konongsgarð at krefia ser matar oc dryckiar arla oc siðla. oc gerir þat i hvg ser. at heldr scal hann vela vm þat er sialfr a hann. meðan er þat vinnz. oc segir at æ man noccot firir handom verða. þegar þat er vppi.[10] Nv hinn fyrsta dag er sv veizla hefsc.[11] þa gengr þetleifr vt a [markat oc með hanom margir sveinar. Nv como þeir a torg oc lætr þetleifr kavpa þeim[12] vin oc mioð oc allzconar crasir. sva at eigi skyldi [sialfs[13] konongs borðet betr vera bvit at mat oc drycc en þeirra skyldi vera.[14] oc heim lætr þettleifr þat flytia til herbyrgis sins oc setr þar sitt borð með costnaði.[15] oc til sin byðr hann margum sveinvm oc þionastvmannvm. oc veitir þessa veizlo af miklv cappi .iii. daga fvlla. Oc nv er vppi hans fe alt. þat er hann hafði heiman i þessari veizlo .xxx. marka gvllz. [16]En hvat firir þvi enn vill hann eigi lata [falla niðr[17]

[1]) Viðga svaraði þetleifi. *Ovsk.* Mmb. [2]) þiðrekr, A, B [3]) [Viðga ok annarr Heimir, A, B [4]) þetleifr byðr þiðrici þionastv sina. *Ovsk.* Mmb. [5]) [svarar. þvi em ek feginn. er ek fann her þiðrek (ok eigi þyrfta ek lengr eptir honum at riða *tilf.* B). ok bioða vil ek honum mina þionustu ok hans forunautum, A, B [6]) Orlungatrausti, A; *mgl.* B [7]) at, A, B [8]) husum, B [9]) Vm borðhald þetleifs. *Ovsk.* Mmb. [10]) [*mgl.* A, B [11]) stendr, A, B [12]) [torg (þorp B) ok með honum margir sveinar. Nu kaupir hann, A, B [13]) sialft, B [14]) [sialfr konungr hafa betra borðhalld, A [15]) þeima bunaði, A, B [16]) Enn lætr þettleifr danski eigi veizlvfall verða. *Ovsk.* Mmb. [17]) [minka, A, B

sina veizlo. meðan veizlan konongsens stendr. oc gengr vt a markað[1] oc kavpir nv allra flest til borðbvnaðar. oc setr at veði hest Heimis Rispa oc sverð hans Naglring oc oll vapn hans firir .x. merer gvllz. oc nv byðr hann til sin allra flestvm mannvm. oc neytir[2] nv til þess er vppi er þetta fe allt. [3][Varla vill hann enn lata firirvinnaz. oc gengr enn[4] vt a torg oc kavpir nv allra flest til sins borz oc veizlv. allt þat sem hann fær bezt. Oc nv setr hann at veði hest Viðga Skemming oc sverð hans Mimvng oc oll vapn hans firir .xx. merer gvllz. Oc [nv eycr hann mikit a[5] sitt boð. oc alt sitt herbyrgi lætr hann tialda með [dyrvm pellvm.[6] oc nv veitir hann þetta fe meðan vinnz. oc er [nv vppi alt.[7] þa vill hann at nyiv til veizlvnnar afla.[8] Nv hevir konongs[9] veizlan staðit fvlla .vii.[10] daga. oc nv [er tva daga oveitt.[11] [12]Riðr nv þetleifr vt a torg hesti þiðrics Falka með allvm hans vapnvm oc herclæðom. oc aflar ser nv til veizlv at nyiv. oc kavpir alt þat er hann finnr dyrast. Oc [ef hann ser mann vilia cavpa einnhvern lvt a markaði. oc er metið firir .xii. penninga. þa gengr hann firir hann oc kavpir firir .xx. penninga heldr en hann missi.[13] Oc aðr en hann havi[14] fvllkeypt til sinnar veizlo. þa setr hann at veði hest þiðrics Falka oc [sverð hans gvlli bvit Eckisax. oc hinn harða hialm hans Hildigrim. oc þar með oll hans vapn[15] firir .xxx. marka gvllz. Oc nv byðr hann til[16] sveinvm oc þionastvmannvm. loddarvm oc leikarvm. hverivm er þiggia vill. [oc eigi scortir nv i hans holl af hans boðzmannvm .xxx.c. manna. oc drecka nv þa rið er veizlan stendr.[17] Nv þann dag er lycr veizlvnni. þa gefr þetleifr havuðloddara einvm þeim er Jsvngr heitir sinn gvllring. er moðir hans gaf hanom. Sa leikari var ivir aðrvm leikarvm oc loddarvm oc frægri en hverr annarra. Oc enn gaf hann hanom oll ny klæði gvllsavmað oc scoren af pvrpvra. þat varo tignarclæði þiðrics konongs svnar. oc lavnaði Jsvngi sva sina skemtan. [oc hveriom leikara gefr hann morc eða tvær.[18]

126. [19]Nv kallar þiðricr þetleif til sin. oc er hann kœmr þar. þa spyrr þiðricr hann at vapnvm sinvm. oc mælir við hann at sœðla

1) torg, A, B 2) veitir, B 3) þetleifr veðsetr hest Viðga oc oll hans vapn. *Ovsk.* Mmb. 4) [En eptir þat gengr hann, A, B 5) [enn miklu eykr hann, A, B 6) [hinum dyrstum tiolldum, A, B 7) [þessu (fe *tilf.* B) er lokit, A, B 8) fa, A 9) *mgl.* A, B 10) .xii., A 11) [eru tveir uveittir, A, B 12) Enn vm þetleif dansca. *Ovsk.* Mmb. 13) [þat er metið var (firir *tilf.* B) .xii. peninga vill hann helldr kaupa firir .xx., A, B 14) hefir, A, B 15) [oll hans herklæði, A 16) sin *tilf.* A, B 17) [Ok eru nu .ccc. i hans holl ok drekka nu þat er eptir var veizlan(!), A; [*mgl.* B 18) [*mgl.* A, B 19) Nv vill herra þiðricr hava vapn sin. *Ovsk.* Mmb.

scal hest hans oc allra þeirra hans manna. firir þvi at nv vill hann heim bvaz. þa segir þetleifr. Herra þer mvnvð fyrst vilia leysa þat fe. er ec hevi neytt meðan [þer varoð at þessari veizlv.[1] firir þvi at ec varð at hava noccot oc minir felagar. [meðan ver dvaldomz her.[2] þvi at langt þotti mer til konongs borðz[3] at ganga at taka þar af mat. þvi at mer var þessi staðr okvnnigr [er ec kom aldrigi fyrr.[2] Nv svarar þiðricr. Ja. ia. segir hann. 'þat skal ec at visv gialda. er þic kostaði þessa stvnd. en hversv mikit er þat er þv villt lvka [lata. þa svarar þetleifr. þat er eigi mikit. þat er ec atta sialfr neytta ec fyrst. oc þat scaltv eigi luka.[2] þat varo .xxx. marca gvllz. en siðan [þat er ec neytta. þat eru[4] .lx. marca gvllz. þat scaltv[5] lvka ef þv villt. firir þvi at þar stendr at veði [hestr Heimis oc vapn hans firir .x. mercr gvllz. hestr Viðga oc hans vapn firir .xx. mercr gvllz. oc þin vapn firir .xxx. marca gvllz.[6] oc her a ofan gaf ec yðor tignarklæði einom loddara oc þarmeð[7] minn gvllring. Oc nv er ec [gecc hingat er[8] garðrinn læstr. oc eigi var hann sva skiott vpp latinn. sem mer var titt a yðarn fvnd. oc ratt ec hvrðvnni með minom[9] fœti. sva at sv iarnhvrð nogg[10] ovægilega þeim. er firir innan stoð [oc gæta scyldi.[2] En er ec com i garðinn. þa como at mer knapar oc steicarar oc bvðvz[11] at veita mer noccora scom. þar til er ec tok einn at fotonom oc þar með lavst ec .ii. aðra til davða.[12] oc þo vænti ec. at sa [þyckiz illa leikinn er ec helt a.[13] Nv veit ec at þer mvnvt vilia [svara þesso mali[14] firir mic. Nv hit fyrsta þyckiz Heimir kenna þenna mann. en þetleifr[15] kendi hann þegar i fyrsta sinn er hann sa hann. Nv mælti Heimir. Hvart er sem mer syniz. at ver mvnvm hafa fengit oss þann hestasvein oc þionastvmann. at þo hann taki oll[16] var vapn oc kasti niðr i savr oc gengi[17] a ofan. at ver mvnvm þo verða at þola hanom.

127. Siðan stendr þiðricr vpp oc gengr til konongs oc mælti. Herra sagði hann. hvart villtv lvka þat fe er sveinar varir hafa neytt oc ross. meðan ver [varom her.[18] Konongr svarar skiott. At viso scal ec þat lvka. kalli fehirði minn Sifca. [oc bið hann taka sva mikit fe sem þarf til.[2] eða hversv mikit fe er þat. þa svarar þiðricr. Spyr hann[19] sveininn oc lat hann segia þer. Konongr mælti við þetleif.

[1]) [(ek hefi her verit ok *tilf.* B) þessi veizla hefir staðit, A, B; *her mangler 1 Blad i* Mmb. [2]) [*tilf.* B [3]) borða, B [4]) [*saal.* B; þess er ek neytta, A [5]) mattu, B [6]) [*saal.* B; hestar yðrir þriggia felaga ok oll yðor herklæði, A [7]) *tilf.* B [8]) [skyllda hingat ganga var, B [9]) vinstra *tilf.* B [10]) hrock, B [11]) biugguz við, B [12]) bana, B [13]) [hinn þriði væri illa leikinn er ver skildumz, B [14]) [gegna þessu mali ok svara, B [15]) *saal.* B; þiðrek, A [16]) *saal.* B; oss, A [17]) *saal. ogs.* B [18]) [hofum her dvaliz, B [19]) at, B

þv hinn vngi maðr. hverso mikit fe neyttir þv oc ross þeirra. meðan þer varot her. þetleifr svarar. Herra þat er [litit fe. Af minni eign neytta ec[1] .xxx. marca gvllz. oc mattv vel lata þat kyrt vera. ef þv vilt. En annat fe neytta ec .lx. marca gvllz. oc þar[2] verðr þv at gialda firir þvi at þar setta ec at veði vapn [oc hest mins herra[3] þiðrics oc tveggia hans felaga. þa svarar konongr reiðvlega. Hvat manni ertv þess. at þv scalt sva miklu[4] eyða a .ix.[5] dagvm. eða hvat afrek mantv þess gera. at sliks se vert at þv gerir sva [mikla rœsni[6] af þer. eða ertv noccor kempa eða ertv eitt fol. Nv sagði þetleifr. þat var tiginna manna siðr. þar sem ver comom fyrr. at eigi scyldo þeir sva lengi tala við mann. at eigi byði þeir hanom til borðz. [ef hann væri fastandi.[3] Nv mælti konongr at hanom scyldi fœra[7] mat oc dryck. oc sva var gort. Oc nv etr hann sem þrir menn.[8] Oc ein gvllskal er hanom fœrð fvll af vini. sva mikil sem skvtilsveinninn gat[9] mesta borit. Nv toc hann við oc drack af i einv.[10] En konongr oc þiðricr oc allir þeirra menn [horfa a. meðan hann gerir þetta.[11] en hann hirðir þat allitið.[12]

128. [Nv mælti einn riddari. sa het Valtari af Vaskasteini. hann er systorsvnr Erminrics konongs oc þetmars oc allra kappa mestr i konongs hirð at afli oc atgorvi.[13] Hvat kann þessi maðr fleira at gera [segir Valtari.[3] en eyða fe eða eta oc drecca. kanntv noccot skapti[14] skiota eða steini varpa. þetleifr svarar. þat vænti ec. at ec gera hvartveggia við hvern yðarn er vill. þa sagði Valtari af miklu cappi. þa scaltv þessa leika við mic fremia. En ef þv leikr betr.[15] þa scaltv firir raða mino hofði. en ef þv kant eigi[16] sem þv lætr. þa scaltv[17] [at visv her[18] lata lif þitt með osœmð. oc aldrigi siðan scaltv [eyða iammiclv fe sem nv logaðir (þv). oc engvm hofðingia siðan gera þvilica neisv. sem nv hevir þv konongenom gort. er þat segir maðr manni. at þin veizla var halv(u) rikvlegar veitt at allvm lvtvm en konongsens sialfs. oc er slict diorfvng mikil at gera manni eigi meira firir ser en mer syniz þv vera. [19]þetleifr svaraði. Miskvnnar mvn hverr a sinv mali þvrva. En albvinn em ec at fremia þessa leika oc freista hversv at ferr. hvat man þa meirr ef ec kann ecki. at þa

[1]) [eigi meira fe er ek hefi neytt af minni eigu en, B [2]) þat, B [3]) [*tilf.* B [4]) *saal.* B; mikit, A [5]) *saal.* B; .xii., A [6]) [*r. f.* mikit ræsi, A, B [7]) fa, B [8]) riddarar, B [9]) feck, B [10]) einum dryck, B [11]) [sitia ok sia a hvat hann gerir, B [12]) allt litt, B [13]) [*saal.* B; þa tok V. af V. sva til orðz, A [14]) spiotskapti, B [15]) en ec *tilf.* B [16]) þessa leika *tilf.* B [17]) *her beg. atter* Mmb. [18]) [ekki i (við B) dyliaz at þu skalt, A, B [19]) þetleifr vill fremia þessa leika. *Ovsk.* Mmb.

lata ec lif mitt. enda er œren soc til at sv se. mvn oc frændom minvm þyckia litill sacnaðr eptir mic vera. ef ec em ecki at manna. ef noccorir ero þeir er dvgandi menn se. en ec ætla at vist engi se.[1]

129. [2]Ganga þeir nv vt a [voll noccorn[3] oc taca stein einn. er eigi stoð minna en .ii. scippvnd. Þann stein toc Valtari oc kastaði fra ser .ix. fet. en Þetleifr kastar .x. fet. Nv kastar Valtari .xiii. fet. Þa kastar Þetleifr .xviii. fet. Nv vill Valtari eigi optarr til ganga. oc hevir Þetleifr nv vnnit þenna leic. oc finnz allvm mannvm mikit vm. Nv taca þeir [eina merkistong. en þa atti Atila konongr. er Ærminrikr konongr hafði þingat boðit til sinnar veizlv. firir þvi at þar var goð vinatta milli þeirra. En sv merkistong var allra þeirra skapta þvngast[4] er þar varo þa komin. Nv skytr Valtari þesso scapti ivir konongsholl sva at annarr endir kœmr niðr a hallarveginvm.[5] Nv mæltv allir þeir menn er þetta sa. at fvrðv sterklega er scotið. Þetleifr tecr nv scaptit oc skytr aftr ivir hollena. oc er hann hevir scotit. þa rennr hann i gegnvm hollina [er tvidyr var.[6] oc toc ■ lopti spiotscaptit. oc gengr nv i brot við sva bvit. Nv mælto þat allir er sa. at Þetleifr hevir vnnit þessa tva leica. oc at hann hevir oðrlaz havuð Valtara. [7]Konongrenn Erminrikr mælti. Þv goðr drengr. ec vil leysa havuð frænda mins með gvlli oc silfri oc goðom gripvm. [sva dyrt sem þv villt.[8] Þa mælti Þetleifr. Hvat scal mer havuð frænda þins. hann er goðr drengr. oc vil ec geva þer herra havuð hans. en lavna þv sem sialfr villtv. en æ verðr þv at leysa vapn herra mins oc hans lagsmanna. en ecki scaltv her meira firir gialda en [sialfr villtv.[9] Þa mælti konongrenn. Þenna kost vil ec giarna þeckiaz. oc haf firir micla gvðs þocc oc mina. Þetta scal ec þer vel lavna. Nv lætr konongr taka sva mikit fe sem mest hafði [hann neytt.[10] oc leysir vt vapn oc hesta[11] þeirra felaga. er at veði lagv. oc þar a ovan gefr hann hanom hinn gafvglegsta bvnað. oc [sva mikit fe gefr hann hanom siðan sem hann kostaði af sialfs sins.[12] oc eptir þat dvbbar kongrinn hann til riddara. Nv segir Þetleifr nafn sitt oc alla ætt sina. oc verðr hann [viðfrægr vm oll[13] lond af reysli sinni. Nv tecr Þiðr-

[1]) [glutra sua miklu fe sem nu fortu (með *tilf.* B). Nu lezt hann (Þetleifr B) albuinn at reyna þessa leika, A, B [2]) Nv reyna þeir afl sitt Valtari oc Þetleifr. *Ovsk.* Mmb. [3]) [viðan voll, A, B [4]) [merkistong (Ermenriks *tilf.* B) konungs. firir þvi at þat var þyngst skapt þeirra, A, B [5]) hallarvegginn, A, B [6]) [*mgl.* A, B [7]) Ærminrikr konongr leysir havuð Valtara. *Ovsk.* Mmb. [8]) [ef þu villt þat þeckiaz, B; *mgl.* A [9]) [sialfum þer þickir vel, B [10]) [Þetleifr eytt (neytt B) þessa stund, A, B [11]) ross, A, B [12]) [aptr lætr hann giallda .xxx. marka (er Þettleifr atti *tilf.* B) A, B [13]) [frægr viða um, A, B

icr hann ser til felaga [oc kallar hann sinn iafningia. oc skiliaz þeir nv at veizlvnni. oc heitr þar hverr aðrom sinni vinattv.[1] Riðr nv þiðricr konongs svn heim til Bernar oc með hanom þetleifr oc allir hans menn er þangat fylgðv hanom. [oc Jsvngr havuðloddari með þeim.[1]

130. [2]Fa daga hava þeir heima verið i Bærn. þa kœmr þar einn vngr maðr riðandi. sa heitir Amlvngr. svn Hornboga iarls. En hann for þannig eptir feðr sinvm. oc þar vill hann dveliazc. [oc þiðricr tecr vel við hanom. oc nv erv þeir þar .ix. felagar. þeir er hverr er annars iamningi.[3]

131. [4]þetmarr konongr tecr nv sott oc þvinæst bana. oc let hann nv lif sitt með fvllvm veg sinvm. Oc toc nv rikit þiðricr svn hans. oc er hann nv konongr i Bern. oc er hinn mesti hofðingi [sem kvnnict er viða vm heiminn. oc hans namn man vppi vera oc eigi verða tapað [nalega vm alt Svðrriki.[5] meðan vero(l)den stendr.

---

132. [6]Nv er þat einn dag er þiðricr konongr sitr i sinv hasæti oc með hanom hans kappar.[7] Nv kœmr þar inn gangandi einn maðr. Hann er mikill vexti oc sterclegr. eigi er hann vel bvinn at clæðom ne at vapnvm. hann hevir einn siðan hott. oc eigi megv þeir sia vandlega hans andlit. Sia maðr gengr firir konong oc kvaddi hann kvrteislega oc vel. Konongrenn fagnar hanom vel. þo at hann se vtlennzcr maðr. firir þvi at hann var litillatr oc kvrteiss. Nv spyrr þiðricr konongr hvat manna hann er. Hann svarar. Ec heiti Vildiver.[8] ætt min er i Amlvngalandi. en firir þvi em ec hingat kominn. at ec vil yðr mina þionastv bioða. með yðr at riða oc yðarr maðr at gerazt. ef þer vilit þeckiazt. þa svaraði [þiðricr konongr. þo attv ser okvnnigr. þa vil ec þiggia þina þionastv. ef þv villt vel þiona. oc vilia þessir hinir goðo drengir taca þec i lagvneyti viðr sec. er með mer erv her firir. þa svaraði Viðga. Engi mvn a moti hanom mæla herra. ef þer vilið við hanom taka. enda er betra goðan dreng at taka i samneyti við sec en at visa fra ser. Konongrenn tecr vel við þeima manni oc er hanom til sess visat. Hann gengr fyrr at taka ser handlavg en hann gangi til borðz. oc er (hann) strycr vp ermina af vlf-

[1]) [*mgl.* A, B [2]) her kœmr Amlvngr til hirðar. *Ovsk.* Mmb. [3]) [með þeim. en þeir taka við honum vel sem liklegt er. ok eru þeir nu .ix. lagsmenn, A, B [4]) Vm andlat þetmars konongs oc þiðric(r) tecr konongdom. *Ovsk.* Mmb. [5]) [*mgl.* A [6]) Nv kœmr Vildever til Bærnar. *Ovsk.* Mmb. [7]) þeir er fyrr eru nefndir *tilf.* A, B [8]) Villifer, A, B

liða ser. þa ser Viðga at hann hevir digran gvllring vm sinn armlegg. oc firir þvi þyckiz hann vita. at þessi maðr mvn vera goðrar ættar. þo at hann lati litið yfir ser. Nv fær þiðricr hanom goð klæði oc goðan hest oc vapn. oc syniz nv Vildiver manna friðaztr oc kvrteisaztr. oc þyðiz hann fyrst konunginn sialvan oc þar næst alla hina beztv menn. Oc þeir Viðga oc Vildiver geraz goðir felagar. sva at hvargi ma annan an. er oc konongrinn fyrst vel við hann oc allir aðrir siðan.[1]

133. [2]þiðricr konongr spyrr nv til eins mannz gafvgs. sa heitir Herbrandr. hann er allra manna þeirra viðforlaztr er hann hevir frettir til. oc nalega hevir hann verit með allvm hinvm gofgastvm[3] hofðingiom [er firir norðan haf ero. oc viða i Girklandi hafði hann verit.[4] oc hann veit hvers þeirra siðv. [hann kann nalega allar tvngvr er mæla ma.[5] oc hann er hinn mesti reystimaðr. þessvm manni sendir þiðricr orð. at hann comi a hans fvnd. oc sva kœmr hann til konongs hirðar. oc er þar vel við hanom tekit. oc geriz Herbrandr riddari þiðrics konongs. oc þvi næst er hann raðgiavi hans. firir þvi at hann er vitr maðr oc vel siðaðr vm alla lvti. oc hann bar merki þiðrics konongs. oc for hanom þat vel oc kvrteislega.

134. [6]A þessari stvndv allri hevir verit mikill ofriðr milli Atila konongs i Hvnalandi oc Osantrix konongs i Vilcinalandi. oc hava imsir sigr oc imsir osigr. Atila konongr hevir styrcnat mikit oc aflat ser viða vinattv af agætvm hofðingiom oc rikismannvm. var hann oc þoccasæll i sinv riki við alt landzfolkit. vildv þar allir liva oc deyia sem hann var. En hann matti sialfvm ser eigi meira lið vinna af allv lannzfolkino. firir þvi at engi mvndi skipti a vilia gera hofðingiom innan lannz. meðan hann var hœgr allvm þeim. er hann scyldi stiorna. firir þvi at illt þyckir flestvm vndir ofmiclv ofrelsi at bva. [7]Osantrix konongr hafði fengit annat scaplyndi er hann leið vpp a aldr. en þa

1) [þiðr. (þettleifr A). Vel megu ver þat gera. þott þu ser oss ukunnr. ok ma oss vel koma þin þionusta. ef þu villt þiona vel. Ok nu taka þeir hann til lags með ser. En er hann tok handlaugar með oðrum monnum ok strauk upp ermina (treyuermina B). þa ser (*saal.* B; svarar, A) Viðga. at einn digr gullhringr liggr um hans arm. ok nu þikkiz hann vita. at þessi maðr man vera af goðri ætt. þott hann lati eigi mikit yfir ser. Nu fær þiðr. bratt honum goð klæði ok goð vapn ok goðan hest. ok er hann nu (allra *tilf.* B) manna drengilegastr, A, B 2) þiðricr sendir eptir Herbrandi. *Ovsk.* Mmb. 3) stœrstum, A, B 4) [*mgl.* A, B 5) [margar tungur kann hann mæla, A, B 6) Nv er annat sinni viðrscipti þeirra Osantrix konongs oc Atila konongs. *Ovsk.* Mmb. 7) her rœðir vm scaplyndi Osantrix konongs. *Ovsk.* Mmb.

hafði hann er hann var yngri. Gerðiz hann sva harðr ivirboði. at lyðrinn sa er i var landino fec varla borit þetta hit þvn(ga) oc. er hann lagði a hals hverivm manni. Treystiz hann viðlendi sino oc fiolmenni. oc var æ þvi grimmari a hendr þegnvm sinvm innan lannz til fear. er meira var hanom fœrt. hafði hann oc hvern at fekavpvm ser rikan oc orikan. iamvel sialfs sins hirð sem bondann eða kavpmenn vt ifra. Sva oc þo at hann fengi sinvm riddarvm len til sinna mala at hava. at þo vildi hann sialfr vera syslvmaðrenn. at hann hefði þa ivir setta. Fœrðv þeir aldrigi hanvm sva mikit. at hann fryði eigi æ iammioc. kom oc aldrigi sva mikit i hans garð fe eða vistir. at ei(gi) var æ sem i svelg bæri. oc æ var þar svltr oc seyra. Varo a hveriom tolf manaðom vtboð mikil oc stor. sem þat þotti allvm at vanvm. meðr þvi at hann atti iamnan við mikinn ofrið at skipta. þar sem Atila konongr var. firir þvi at hann lagðiz mioc a rikit firir hanom. oc hvarr þeirra firir aðrvm. En hitt þotti allvm vmfram þat sem vera matti oc hovino gegndi. at þegar er ofriðrinn geck af hanom hinn mesti. at hann lagði þegar gioldin oc avarkostina a alt folkit er i var landino. oc hann naði kyrrsætino. Dro hann oc eignir annarra manna vndir sec oc frændr sina. firir þvi at allir varo þeir a eina boc lærðir til frekvnnar. Var oc þat eitt ro hans þegnvm. er hann var i hernaði or landino brottv. væntv oc allir. at hann scyldi noccot sinni sva or rikinv fara i herforena. at hann skyldi aldrigi aftr coma. fegnir væri þeir allir dvolenni. en allir ottaðvz heimqvamvna hans. Osantrix konongr hafði nv iamnan með ser tva risana Vidolf mittvmstanga oc Aventroð broðor hans. En einn risann broðvr þeirra þann er Atgeirr het. þann hafði hann brot sendan firir vinattv sakar til Jsvngs konongs i Bertangaland. En Jsvngr konongr setti Atgeir risa við landamæri i einn mikinn skog lannz at gæta. oc ottaðiz Jsvngr konongr ecki þaðan a riki sitt sem risinn gætti.

135. [1]Vm Atila konong er nv at rœða. Hann vildi giarna sættaz við Osantrix konong ef hann reði. oc marga menn gerir hann a fvnd hans. at vita af hanom hvart hann vill sættaz eða eigi. en hann firir qveðr þat. Oc þa er konongr verðr viss. at með engo moti vill hann sættaz við hann. þa sendir hann bref sin oc innsigli til þiðrics konongs i[2] Bærn. at hann scal coma til hans i Hvnaland. ef hann vill hanom lið veita. með alla sina hina beztv drengi. firir þvi at hann

[1]) Atila konongr sendir þiðric kononge orð til liðs. *Ovsk.* Mmb. [2]) *Fra Cap. 134 og hertil har* A, B: A þessari stundu er mikill ufriðr ok orrostur (bardagi B) millum Attila konungs ok Osantrix konungs (Viltinalandz *tilf.* B). ok hafa ymsir betr. Nu sendir Attila konungr orð þiðreki af

vill nv heria i Vilcinaland [a hendr Osantrix kononge. Biðr nv at hann scal eigi þetta vndir havuð leggiaz i navðsyn hans. eftir þvi sem hvarr þeirra hevir aðrvm vinattv heitið. Oc nv vill þiðricr konongr fara. meðr þvi at hann ser at vinr hans þarf liðveizlv hans.[1] [2]Hann riðr vt af Bærn með fim hvndrað riddara. alla yrit reynda at ravstleic. oc með hanom hans kappar allir vmfram. Oc þa er þeir coma i Hvnaland. þa verðr Atila konongr feginn [qvamv þeirra oc fagnar þeim vel.[3] oc er hann nv albvinn með hanom at riða i Vilcinaland. Nv riða þeir með herinn allan i Vilcinaland. oc er þeir coma þar. þa ræna þeir menn oc marga drepa þeir. oc svmir flyia vndan. Nv brenna þeir storar [borgir oc fagrar[4] oc morg þorp oc stora bœa. oc taca þeir nv [mikit herfang. bæði menn oc gvll oc silfr.[5]

136. [6]Konongrinn Osantrix hevir nv saman samnat [miklv liði[7] vm alt sitt riki. oc er nv cominn til motz við þa [oflyiandi herr. oc riða nv saman. oc verðr þar nv mikil orrosta oc mannskœð. Nv riðr fram hvgmannlega[8] Hærbrandr merkismaðr þiðrics konongs oc hœgr a tvær hendr bæði menn oc hesta. oc kastar hverivm davðvm ovan a annan. En eftir hanom riðr sialfr þiðricr konongr oc hans kappar. oc beriaz af miclv drambi oc reyna sverð sin i harðom hialmvm oc stinnvm skioldom oc sterkvm bryniom. oc engi þeirra fela(ga) [livizt við[9] aðrvm at dvga oc at fylgia. oc engi fylking stendr við[10] þeim. þar sem þeir coma at farandi. þeir riða i miðian her Vilcinamanna oc fella menn a baðar hendr ser.[11] [12]A moti þeim kœmr[13] Vidolf mittvmstangan oc lystr með sinni iarnstong til Viðga. þvi at hann var [þeirra allra framarst.[14] oc lystr a hialm hans sva at þegar fell hann til iarðar af hesti sinvm. [oc sva þavt at hans þvnvangvm. at mioc sva vissi hann ecki til sin.[15] En þar var nær staddr Heimir oc fær þegar[16] sverð hans Mimvng [er hann var fallinn. oc leitar þegar brot með. Nv ganga Vilcinamenn fram ravstlega oc beriaz þeir nv snarplega. oc verðr nv[17] mikit mannfall. [18]þiðricr konongr eggiar nv alla

1) [En þiðr. vill eigi við bila. er hans vinr biðr hann (vinr hans þikiz við þurfa hans gengis B) A, B 2) þiðricr konongr riðr vt af Bern. *Ovsk.* Mmb. 3) [þessu liði, A, B 4) [borgir ok bygðir, A; bygðir ok fagrar, B 5) [fe mikit, A 6) Orrosta Osantrix konongs oc þiðrics konongs. *Ovsk.* Mmb. 7) [miklum her, A, B 8) [(með mikinn her *tilf.* B). ok nu er þeir finnaz. fylkia hvarirtveggiu liði sinu til orrostu. riðaz nu at. ok verðr hin harðasta orrosta. Nu riðr fram harðlega ok diarflega, A, B 9) [.x. bilar, A, B 10) firir, A, B 11) sva langt fra ser sem sverð þeirra taka *tilf.* A, B 12) Viddolfr lystr Viðga af hesti. *Ovsk.* Mmb. 13) risinn *tilf.* A, B 14) [þa einna framarst (fremstr B) A, B 15) [i svima (til iarðar niðr *tilf.* B) A, B 16) tekit, A, B 17) [Nu drifa Viltinus menn at ok verðr nu horð orrosta ok, A, B 18) þiðricr konongr eggiar menn sina til framgango. *Ovsk.* Mmb.

[sina menn til framgango. oc segir at hann vill eigi at þeir beriz af scarti sva miclv. oc mælir nv at engi scal livazt við lengr. oc biðr nv at þeir lati Vilcinamenn sia hvat hans kappar mego. oc latvm þa sia handaferðir varar. Nv verða þeir halvu oðari en aðr. oc stendr nv ecki viðr þeim. Nv ser Osantrix konongr at þar er enskis at biða nema illz eins. oc flyr hann nv vndan oc allir hans menn. oc hevir aðr latit fim hvndrað riddara. en Atila konongr þriv hvndrað riddara. oc recr hann nv flottann.[1]

137. [2]J þvi bili com farandi Hertnið broðvrsvn Osantrix konongs með sina fylking. oc [sia þeir nv hvar Viðga ligr oc kenna þegar vapn hans oc sialvan hann at sion oc at sogn. oc taka hann oc binda oc hava með ser. Nv ser Hertnið at engi er annarr til en vndan at halda. meðr þvi at Osantrix konongr frændi hans er flyðr oc allr herrinn. oc flyr nv vndan sem allir aðrir.[3] Nv fara[4] Vilcinamenn osigr i þetta sinni. oc skiliaz nv at sva bvnv oc fara hvarirtveggiv nv heim til sins rikis. Osantrix konongr lætr coma[5] Viðga i[6] dyflizv.

138. [7]Atila konongr oc þiðricr konongr riða nv heim i Svsat. sem havvðstaðr var þa Atila konongs. oc dveliaz þar vm nott. En vm morgoninn eftir þa riðr þiðricr konongr svðr til Bernar. oc hevir hann latið .lx. manna vmfram Viðga. en siðr vildi hann missa hans eins en allra þeirra annarra. Vildiver gengr firir þiðric konong oc biðr hann leyva (ser) eftir at dveliaz noccora stvnd. þiðricr konongr spyrr hann hvi þat sætir. En Vildiver segir at aldrigi vill hann fyrr heim coma til Bernar. en hann veit hvart Viðga felagi hans er lifs eða andaðr. þiðric(r) konongr lovar hanom þat. oc er hann nv eptir með Atila konongi. en þiðricr konongr riðr nv heim til Bernar.[8]

139. [9]Fam dagvm siðarr ferr Atila konongr i einn scog er heitir Lyravald[10] at veiða dyr oc fvgla með havca oc hvnda. oc með han-

[1]) [sina menn at þeir gangi vel fram. ok þeir ganga vel fram (sina menn. ok eru þeir nu miklu oðari en aðr. ok ma nu engi við standa B) ok flyr nu Osantrix konungr ok allir hans menn. ok latið hefir hann .v.c. riddara en Attila konungr .ccc., A, B [2]) Nv er Viðga hertekinn. *Ovsk.* Mmb. [3]) [finnr Viðga þar sem hann la. kennir hann (vapn hans B) ok lætr taka hann ok binda ok hefir brot með ser, A, B [4]) fa, A, B [5]) kasta, A, B [6]) dimma *tilf.* A [7]) heimferð Atila konongs oc þiðrics konongs. *Ovsk.* Mmb. [8]) *Cap. 138 lyder saaledes i* A *og* B: En Attila konungr ok þiðrekr skiliaz við Susa. ok hefir þiðr. konungr latið .lx. manna ok umfram Viðga. er siðr villdi hann missa (hans eins *tilf.* B) en hinna allra. ok riðr nu heim til Bernar. En Villifer vill eigi heim fara at sva bunu. ok er hann eptir með Attila konungi. [9]) Atila konongr ferr a scog ■ dyra veiðar. *Ovsk.* Mmb. [10]) Lutunalld, A, Lurnualld, ■

om Vildiver oc mart annarra manna oc riddara. oc er a liðr daginn. þa ferr Atila konongr heim með sina menn. Nv er Vildiver einn eptir orðinn i scoginvm með micla .ii. veiðihvnda. Hann finnr einn scogarbiorn. þat var allra dyra mest. nv fær hann þann biorn veiddan oc flær af hanom belg. en siðan ferr hann heim. [oc for leynilega með scinni biarnarens oc hirðir þar sem hann veit einn saman.[1]

140. þat er eitt sinn er Jsvngr havuðloddari kœmr til Atila konongs [svnnan af Bern fra þiðrics konongs. Hann hevir gœrvan hann a niosn. at vita ef Viðga væri lifs. firir þvi at hvervitna megv leikarar fara i friði millim hofðingia. þar sem eigi comaz aðrir menn firir mistrvnaðar sakar. Atila konongr fagnar hanom vel. oc fellr hann þar i sið með aðrom mannvm. oc skemtir vm þat kveld alt.[2] [3]Vildiver talar við Jsvng leikara oc segir hanom sina ætlan alla.[4] at hann vill aldrigi fyrr coma aftr til Bernar. en hann hittir Viðga annat hvart lifs eða davðan. En ec vil at [þer hattið sva með velvm yðrvm oc bragðom. at ec coma i hirð Osantrix konongs. sva at engi maðr kendi mic. ef þv vilt sva sem ec vil. Jsvngr lezc þess albvinn eigi seinna en vm morgoninn eptir. oc biðr hann sva við bvaz. Oc þegar er dagr kœmr vm morgoninn eptir. þa gengr Vildiver firir Atila konong. oc segir at hann vill fara litla stvnd i ætthaga sinn heim i Amlvngaland oc aptr til hans siðan. Atila konongr biðr hann raða. oc spyrr ef hann vili hava hans riddara með ser oc riða eigi einn saman. Vildiver segir sva. at Jsvngr havvðloddari ferr með hanom. oc eigi vill hann fleiri menn hava. firir þvi at ivir friðarlond er at fara. sitia oc vinir firir oc frændr er fram kœmr. Konongrinn Atila gefr þeim orlof.[5]

141. [6][Ganga þeir nv vt[7] af borginni Svsat baðir saman. oc er þeir [ero fra comnir aðrvm mannvm.[8] þa tecr Vildiver skinn[9] biarnarins oc [lætr Jsvng sia. oc spyrr ef þat megi þeim noccot til vela verða. Jsvngr leikari hygr at skinninv oc snyr vm. oc gefr gavm at allavega hversv orðit er. oc segir at þat mætti þeim at liði verða. ef vel vildi til segiaz. Nv mælir Jsvngr at hann fari i belginn. oc sva gerir hann. at hann[10] ferr i belginn ivir brynio sina vtan. Oc nv tecr Jsvngr ser nal oc þrað oc savmar sva fast at hans baki[11] oc

[1]) [ok felr belginn i skogi ok þurkar, A [2]) [ok var vel við honum tekit. ok skemtir hann monnum um þat kvelld vel, A, B [3]) Vildiver talar við Jsvng leikara *Ovsk.* Mmb. [4]) hvat hann berz firir, A [5]) [þu stoðir (þer styðit B) mik (til *tilf.* B) með brogðum ok slœgð. ef þer vilið sem ek. En Jsung lezt þessa albuinn, A, B [6]) Vm Vildiver oc Jsvng leicara. *Ovsk.* Mmb. [7]) [En at morni (dags *tilf.* B) fara þeir i brott, A, B [8]) [koma i skoginn, A [9]) belg, A, B [10]) [*mgl.* A, B [11]) hondum, A, B

fotom. með bragðom [oc kvnnastv[1] fær hann sva gort. at Vildiver [syniz sva hverivm manni sem hann se einn biorn. oc sva lætr Vildiver sem hann se[2] biorn. Nv leggr Jsvngr helsi a hals hanom oc leiðir hann eftir ser. oc fara þeir nv hvern dag fra aðrom til þess er þeir coma i Vilcinaland. [Oc nv er þeir attv scamt til borgar Osantrix konongs. þa mœta þeir manni. oc Jsvngr spyrr hann tiðinda oc hvarr þeirra annan. Jsvngr spyrr hvaðan hann hevir farit. en hann kvezc farit hava or borginni fra Osantrix konongs. Jsvngr spyrr ef konongrenn se heima eða hverso fiolmennr hann er. Maðrinn segir. at hann er vist heima oc nv er fatt manna með hanom. firir þvi at hann var scammv i herfor sem þv mvnt spvrt hava. oc ero nv flestir hans riddarar heim farnir til sinna hibyla. þeir sem noccor eigv. firir þvi at costnaðarsamt er at sitia langvm i kavpstað. Jsvngr spyrr hversv konongrenn lætr ivir sinvm sigri. er hann feck i herforinni. Hann segir at fatt hevir konongrenn sialfr þar vm. en aðrir menn segia. at hann hevir þar meira latit en vnnit. firir vtan þat at hann feck einn kappa af þiðric af Bern. oc mvndi hann eigi þann fengit hava. ef eigi væri Hertnið broðvrsvn hans. Jsvngr spyrr nv ef Hertnið frændi hans se heima i borginni. eða hvat sa kappi heti er hertekinn var. eða hvart hann var nv lifs eða eigi. Hann segir at Hertnið er nv eigi heima. hann hevir farit til kastala sinna oc bva. En Viðga heitir sa maðr er hertekinn var. oc er hann i myrkvastofo oc i storom fiotrom. oc ætla ec at hann biði þar sins endadags með margvm oc miclvm pinslvm. Jsvngr segir at þat er eptir vanvm. at hann vili varðveita hanom fastlega. oc segir at konoginvm mvn eigi til snvðar. at hann verði lavss. oc biðr hann vel fara oc hvarr þeirra annan. oc skiliaz nv.[3]

142. [4]þa gengr Jsvngr til borgarennar. en þvi næst inn i borgina oc firir konong sialvan. Oc nv er þar kœmr hinn agezti havuðloddari. þa er hanom þar vel fagnat. Nv spyrr Osantrix konongr hvat þessi hinn frægi leikari kann þess at leika. at hann er agætri en aðrir leikarar. Jsvngr svarar. þat væntir mic herra. at fatt man þat leikit her i Vilcinalandi. er ec man eigi kvnna betr en flestir aðrir. ec kann qveða.[5] ec cann sla[6] harpv oc draga[7] fiðlv oc gigiv oc allzkonar strengleica.[8] [9]Harpv lætr konongrinn fa hanom. oc slær hann nv harpvna. oc mælir sva konongrinn oc hverr annarra. at aldrigi

1) [kœnleiks hans, A; ok kunnleik, B 2) [er sem einn A, B 3) [*mgl.* A, [illegible] 4) Jsvngr leikari kœmr til Osantrix konongs. *Ovsk.* Mmb. 5) kvæði *tilf.* A, B 6) leika, A 7) sla, B; *mgl.* A 8) songtol, A, B 9) Jsvngr leicr firir Osantrix konongi. *Ovsk.* Mmb.

heyrðv þeir betr slegit. Oc sva[1] sem hann slo harpvna. þa leicr hans biorn oc hoppar þar eptir. [Oc nafn hevir Jsvngr gevit birni sinvm oc kallar hann Vizleo.[2] oc hverivm manni þyckir vndr oc fvrða. hversv sa biorn kann vel at leika oc kvrteislega. eða hversv hann var vanðr. Oc Jsvngr skemtir konongi þat kveld vel oc kvrteislega oc hans biorn. [oc sva er hann vanðr. at engan mann vill hann lata nær ser coma nema Jsvng einn. oc hvatvitna vill hann riva oc slita annat er nær hanom kœmr.[2] [3]Konongrinn mælti. þessi biorn er vel vanðr.[4] kann hann noccot [at leika fleira en nv er sagt oc ver havum sett.[5] þa svaraði Jsvngr. Sva viða sem ec hevi farit vm heiminn. þa fann ec aldrigi [meiri gersimi en biorn minn er.[6] oc alla leika oc iðrottir kann hann sva vel. at svmir einir menn [kvnnv iamvel.[7]

143. Nv ferr Jsvngr at sova þa nott. En at morni annan dag þa biðr Osantrix konongr. at Jsvngr scal veita hanom noccora skemtan af birni sinvm. Jsvngr sagði [at varla matti hann þess synia hanom. en allilt þycki mer. sagði hann. at veita yðr leic af birni minvm. ef þer vilið of mioc freista hans.[8] Konongrinn segir [at hann vill freista a þessa leið fyrst. at hann vill lata til veiðihvnda sina. oc vita hversv frœcn biorninn mvn vera. þa svaraði Jsvngr. Jlla mælir þv til mins biarnar konongr. segir hann. firir þvi at ef ec missi biarnarins oc læzc hann. þa vil ec þat eigi firir alt þat gvll oc silfr er þv att. þo at þv gevir mer. Oc ef sva verðr. at þv tynir hvndom þinvm firir birni minvm. þa manntv reiðr verða oc drepa biorn minn oc menn þinir. en mer þyckir mestar vanir. at biorn minn veri sic noccot oc geviz eigi þegar vp i fyrstv. Konongrinn mælti. Eigi mattv þess synia mer. til verð ec at lata hvndana biarnarins. en heita vil ec þer þvi. at engi minna manna ne sialfr ec scal misþyrma birni þinvm. Nv verðr Jsvngr þessa heitzi er konongrinn bað. En bæði þann dag oc hit fyrra qvældit þa heyrþv þeir vm rœtt. at Viðga la þar i myrkvastofo i stercvm beivm oc stinnvm halsiarnvm.[9]

1) iafntitt, A, B 2) [*mgl.* A, B 3) Osantrix konongr beiðizt leics af birninvm. *Ovsk.* Mmb. 4) tambdr, A 5) [fleira at gera en þat sem ver siam, A, B 6) [slika hofuðgersimi sem þenna biorn, A, B 7) [megu við hann iafnaz, A, B 8) [varla ma ek þess synia. ef þu vill þess eigi of miok freista, A, B 9) [Ek vil fyrst þess freista a þa lund. at lata taka mina veiðihunda. ok vita hversu frœkn (hvat hundfrœkn B) biorninn se. Nu svarar Jsungr. Jlla mælir þu nu konungr. er þu villt granda birninum. firir þvi ef hann læzt. þa vil ek þat siðr en (taka *tilf.* B) allt gull (fe B) þat er þu att. En ef sva er. at þu tynir hundum þinum. þa muntu reiðaz. ok kann vera at þvi reiðiz ok þinir menn ok vili (kann vera þa at þu ok þinir menn B) drepa hann. Nu svarar konungr. Eigi mattu þessa synia. til verðr ek at lata hund-

144. [1][En vm morgoninn eptir þa gengr konongrinn vt or borginni oc allir hans menn. þeir sem til varo. a einn fagran voll. oc þar með hanom Vidolf mittvmstangan i stercvm iarnvm. firir þvi at hann matti aldrigin lavss verða nema i orrastvm. en þa þotti eigi være hins mesta ofriðar van. Aventroð risi broðir hans leiðir hann oc ero þeir vapnlavsir oc sva allir konongs menn aðrir. Oc nv fara þar vt or borginni conor oc karlar vngir menn oc gamlir. oc hvert barn er i var borginni. at sia þann leic oc skemtan er þar scyldi vera.[2] Oc nv spyrr Viðga i dyflizvna. at Jsvngr vin hans var cominn. oc grvnar at hann mvn vilia leysa hann vt með noccorvm bragðom or myrkvastofonni með raðom þiðrics konongs eða annarra hans felaga. [3]Nv [brytr Viðga[4] af ser iarnin. En þeir leysa at birninvm .lx. storhvnda. oc nv lavpa þeir allir at hanom i senn. En biorninn toc hinn mesta hvnd i eftre fœtr með sinvm fyrrvm fotom. oc drap þar með aðra .xii. hvndana þa er baztir varo. Nv verðr konongrenn reiðr. er hvndar hans ero drepnir. oc leypr at birninvm oc brigðr sverði oc hœggr a rygginn ovan. en sverðit beit skinnit[5] en i brynivnni nam staðar. [oc gengr i brot oc vill til sinna manna. En Vildiver þrifr sverð sitt oc brigðr or hendi Jsvngi leikara oc leypr eftir konongi-nom oc hœgr af hanom havuð. leypr siðan at Aventroð risa oc veitir hanom bana. en þvi næst gengr hann at Vidolve mittvmstangan oc veitir hanom bana. Oc lycr nv sva Osantrix konongr sinni ævi oc með hanom tveir risar hans. þeir er hann þottiz hava mikit travst af. meðan þeir lifðv allir saman. Oc nv leypr ser hverr konongs manna. er firir ero staddir vapnlavsir. oc verða allir rygvir oc felmsfvllir við fall konongsens. oc ætla allir at fiandinn sialfr se lavpinn i þann biorn. firir þvi at þeim þotti með ofmikilli œði vera hans athævi. oc verðr þeim flestvm fatt firir. [6]Vildiver leypr nv vp i borgina oc kallar. oc spyrr hvar er hans hinn goði vin Viðga. En Viðga hevir nv brotit dyflizvna. oc lavpa þeir nv baðir saman vm staðinn oc drapv þar .xvi. menn. Oc nv skortir þar eigi goð vapn oc goða hesta. oc þar kennir Viðga hest sinn Skeming oc oll vapn sin. firir vtan sverð sitt Mimvng hann finnr hann eigi. oc þyckir hanom þat allilla. Nv

ana. ok skal eigi at helldr drepa biorn. Ok konungr verðr nu raða. En heyra þeir baðir getið. at i þeim sama stað liggr Viðga i iarnum i dyflizu, A, B 1) Osantrix gengr til leics með hirð sinni. *Ovsk.* Mmb. 2) [Nu ferr konungr ut af borginni ok allir hans menn a einn fagran voll. ok þar er nu með konungi Viðolfr mittumst. ok hans broðir Aventroð. Ok ut fara af borginni konur ok karlar, A; *mgl.* B 3) Viðga brytr af ser iarnin oc vm liflat Osantrix konongs. *Ovsk.* Mmb. 4) [bryzt hann um ok brytr, A, B 5) huðina, A, B 6) Nv rœðir (vm) Vildiver oc þa alla felaga. *Ovsk.* Mmb.

rifr Vildiver af ser biarnarins belg oc lætr nv sia sic hverr hann er. oc sia nv borgarmenn. at hann er maðr en eigi troll sem þeir hvgðv. oc finna þeir nv at með storom svikvm er aftac þeirra hofðingia orðit. oc ætlaz nv at hefna hans oc na svmir vapnvm. [1]A hesta lavpa þeir nv Viðga oc Vildiver oc Jsvngr leikari meðr þeim. oc vilia nv þar enskis avarkostar biða lengr. oc þyckiazt þo nv vel hava arnat sem var. oc hava aðr tekit gvll oc silfr oc goðar gersimar slicar sem þeir mattv með fara. oc riða nv vt af borginni. Oc nv riða þeir alt vtan bygða sem þeir mego þvi við coma. þar til er þeir coma (i) Hvnaland til Atila konongs.[2]

145. Konongrinn fagnar Viðga allvel oc þeim felagvm. oc lætr sem hann havi Viðga or heliv heimtan. oc spyrr hversv hann varð lavss fra Osantrix konongs. En Viðga segir kononge allan voxt ferð þeirra oc davða Osantrix konongs. þa mælti Atila konongr. Vist er þat satt at þv ert goðr hofðingi þiðricr konongr oc mikill reystimaðr. enda hevir þv miclar manngersimar meðr þer. er sva vill hverr felagi legia sitt lif við annars þvrft oc við þina sœmd. oc iamvel leysa or slicvm sva vanda. sem nv vartv goðr vinr i stadr. oc vist er þetta með goðom lvtvm gialdandi. Sva er oc af minni hendi vel þetta verc yðr lavnandi. firir þvi at þer havet mer frið keypt. ef ec kann nv sialfr til at gæta. Nv er þat satt at litit lagðiz firir þec Osantrix konongr. oc vist væri þer sœmilegra at hava tekit sættir. oc mvndi þer engi ovegr eða svivirðing at occarri magsemð vera. ef hann vildi friðgiarnari verið hava. en nv gerðir þv ocr baðom mikil ohœg-

[1]) Viðga er nv lavss. *Ovsk.* Mmb. [2]) [Nu tekr Villifer ok rifr af ser huðina ok bregðr sverði. en konungr hleypr aptr til sinna manna. en Villifer hleypr eptir honum með brugðit sverðit. Ok hit fyrsta hogg hoggr hann til Viðolfs mittumst. sua at af flaug hofuðit. ok þegar i stað hoggr hann annat hogg til Aventroð ok veitir honum banasar. ok kallar hatt. Hvar ertu hinn goði felagi Viðga. her er nu kominn þinn hinn goði felagi Villifer ok vill leysa þik. Nu brytr Viðga upp stofuna ok hleypr ut i gegn honum. ok verðr hvarr nu oðrum feginn. (ok nu ganga þeir um borg ok Jsung þeirra felagi. ok drepa allt þat er firir þeim verðr kvikt. bæði hross ok menn. Ok eigi skortir Virga þar goð vapn ok hesta *tilf.* B) ok nu hlaupa þeir til hesta ok hlaupa a bak ok riðu nu brot af borginni (ok með þeim Jsung þeirra felagi *tilf.* B). þat er nu sagt at þeir riða nu allt ubýgt. þar er þeir megu við koma. a Saxland til Attila (Nu riða þeir þar til er obygt er. allt þat er þeir megu. þar til er þeir koma i Hunaland til Attila konungs B). En Osantrix konungr kemzt undan at sinni ok mestr hluti hans liðs. en þo voru drepnir hans menn .xii. (.xvi. B). En þetta var hit fyrsta frægðarverk Villifers (Villifer hefir ekki frægðarverk unnit meira B) siðan hann kom til Bernar, A, B

endi oc mikinn scaða þinni oro. oc væri þer betra oc baðvm ocr fyrr sett hava.

146. [1]Nv tecr Viðga oc Vildiver oc Jsvngr orlof af Atila kononge. oc riða nv svðr til Bernar heim til þiðrics konongs oc þar coma (þeir). þiðricr konongr varð þeim storfeginn oc spyrr þa tiðenda. oc þeir segia oll þav sem þeir vissv. oc alt þat er þeim hafði til handa borit. Nv lætr þiðricr konongr vel ivir þesso allv saman oc þackar Vildiver vel sina ferð. oc verðr hann nv frægr viða vm lond af þeima sigri. Viðga er nv heima oc er mioc oglaðr. þiðricr konongr spyrr Viðga. hvi hann er sva okatr. Viðga svaraði oc segir. at hann man aldrigi glaðr verða fyrr en hann spyrr noccot til sverðz sins Mimvngs. Oc ef þann mann finn ec er þat sverð berr. þa verðvm við æ noccot við at talaz. oc at visv verð ec at lata mitt lif eða hava Mimvng. þa mælti þiðricr konongr. Eigi scaltv sva mikit vm þat mæla. ec man segia þer til þes mannz er sverðit hevir. þat er her innan hirðar. þat hevir Heimir felagi varr. hann toc þegar er þv vart fallinn. En nv liða noccorir sva dagar þaðan.[2]

147. [3]Ærminricr konongr sendir svnnan af Romaborg menn sina til þiðrics konongs frænda sins með þeim orðsendingvm. at þiðricr af Bærn scal coma með allan sinn her hinn bezta at veita hanom lið i eina herfor a hendr iarli þeim er heitir Rimsteinn.[4] Sa iarl var skatgildr vndir Erminrik konong. oc vill nv afrœkiaz at gera hanom skatta oc skil. en hann sitr i borg þeirri er heitir Gerimsheimr.[5] En þiðricr er þess albvinn. Oc nv er Viðga heyrir þessi tiðendi. þa gengr hann til Heimis oc biðr hann fa ser sverð sitt Mimvng. [Heim-

[1]) Viðga riðr heim til Bernar. *Ovsk.* Mmb. [2]) *Cap. 145 og 146 have* A *og* B *saaledes:* Attila konungr tekr við þeim harðla (forkunnar B) vel ok verðr nu allfeginn Viðga ok þikkiz hann or heliu hafa heimtan. þar dveliaz þeir langa (litla B) hrið ok riða siðan til Bernar a fund þiðreks konungs. ok varð þar mikill fagnafundr (fagnaðar fundr B). ok eru þeir nu heima um hrið. Nu spyrr Virga þiðrek. ef hann mun vita hverr (hann veit þann nockurn mann þar i landi eða utan landz er B) tekit hefir hans sverð Mim. þann dag er hann var handtekinn. ok þat harmar mik mest er ek hefi hann latið. ok aldri ma ek glaðr vera fyrr en ek spyr nockot til hans. Ok ef ek hitti þann mann er þetta sverð ber. þa verðum við at visu við at talaz (verð ek at hafa Mim. eða lif mitt lata *tilf.* B). Nu svarar þiðrekr. Eigi skalltu sva mart um þetta hafa (um þetta mal tala B). ek man segia þer til þess mannz er sverðit hefir (ok er *tilf.* B) her innan hirðar (borða B). En þat er Heimir varr felagi. ok tok hann þegar þu vart fallinn. [3]) Orðsending Ærminrics konongs til þiðrics konongs frænda sins. *Ovsk.* Mmb. [4]) Reimsteinn, *her* A; Runnsteinn, *her og senere* B [5]) Geringsheim, A; Beringsheim, B; *her og senere.*

ir sagði sva. at hann vill lia hanom Mimvng i þessa herfor. ef hann vill fa hanom er hann cœmr aftr.[1] En Viðga segir sva vera scvlv sem hann vill at se.

148. [2]Konongrinn Þiðricr riðr nv vt af Bern með fim .c. hermanna [alla fvllfrœcna. oc vmfram alla sina kappa er (hann) kallaði sialfs sins iafningia.[3] Riðr nv til motz við frænda sinn. Ærminricr konongr er firir með .lx. hvndrað manna oc goðra riddara. Nv riða þessir .ii. konongar i riki iarlsens með allan þenna her. oc brenna hvar sem þeir fara oc drepa margan mann. Nv coma þeir firir borgina Gerimsheim oc brenna alla bygðina i nand borginni. Oc nv reisa þeir landtiold sin oc herbvðir vtan vm staðinn.[4] Erminricr konongr la firir aðrv borgarliði með her sinn. en Þiðricr konongr la með sina menn firir aðro portinv. [5]Vm þa borg lagv þeir .ii.[6] manaðr. sva at þeir fengv ecki at vnnit.[7]

149. En þat var eitt kveld. er Rimsteinn riðr vt af borginni a niosn með .vi. riddara. oc ferr leynilega at skynia vm her ovina sinna. oc hyggr at hvat titt er. hvart þeîr ero noccot viðbvnir eða ecki. En aðr hevir hann latið vapna allan sinn her oc lætr standa [sinar fylkingar viðrbvnar firir innan oll port[8] oc tilskipaðar at beriaz. ef þeir væri eigi viðbvnir. En þa er iarlinn vill aptr snva til borgarennar. oc hann er orðinn viss þeirra tiðenda er hann vildi.[9] oc hann er i millvm kominn borgarinnar oc lan(d)tialdanna. Þa riðr a moti hanom sa maðr er Þiðricr konongr hafði gort at skynia vorð af sinni hendi. en þat var hinn sterki Viðga. Oc þeir .vi. riða i moti hanom einom. en hann þeim i gegn[10] til þess er þeir mœtaz. [Nv megv þeir gœrla sia at hann er þeirra fiannmaðr. oc raða nv til hans oc legr nv[11] hverr af sinvm hesti. Viðga verr sec væl oc drengilega. oc nv hœgr hann af allv afli til iarlsins sialfs oc klyfr hialm hans oc havuð oc [buc. sva at i belti nam staðar.[12] oc fellr hann davðr a iorð. [Hans mannvm verðr datt við fall iarlsens. oc riða til borgarennar með þvnglegvm tiðendvm.[3]

150. [13]Nv keyrir Viðga hest sinn sporom Skemming oc riðr nv

[1]) [Nu svarar Heimir. Ek vil þess biðia yðr goðr drengr (vinr B). at þu liair mer i þessa ferð (herfor B) Mimung. en ek fæ þer hann þegar við komum aptr, A, B [2]) Nv riðr Þiðricr vt af Bærn. *Ovsk.* Mmb. [3]) [*mgl.* A, B [4]) borgina, A, B [5]) Viðga drepr Rimstein iarl. *Ovsk.* Mmb. [6]).xii., B [7]) gort, A, B [8]) [sitt merki firir utan ok innan borgarhlið ok hefir settar sinar fylkingar, A [9]) forvitnaðiz, A, B [10]) forkunnar diarflega *tilf.* A, B [11]) [ok riða þeir a tvær hliðar (hendr B) Viðga ok hoggva (hoggr B) til hans, A, B [12]) [bukinn bryniaðan, A; buk ok bryniu, B [13]) Nv riðr Viðga heim til landtialda. *Ovsk.* Mmb.

[til felaga sinna. oc lætr hest sinn bvrdia fast oc riðr stollzlega[1] at landtialdvm. þiðricr konongr oc allir hans menn standa uti firir landtialdvm. oc þyckiaz nv sia at Viðga mvn vnnit hava noccot frægðarverc.[2] Heimir mælti. Stolzlega riðr nv Viðga. oc kynlect er ef hann þyckiz nv eigi vnnit hava noccot frægðarverc. [þat er hann mvn nv þyckiazc meiri maðr firir ser en aðr.[3] Nv fagna þeir Viðga vel oc spyria [hann tiðenda.[4] Hann segir at eigi mvnv þeir þvrfa at [sitia þar lengr[5] firir iarlsens sakar. þvi at hann er nv davðr. [þeir spvrðv hverr þvi hevir valdit. Viðga svaraði. Sa ec þann mann er þat gerði at feldi hann davðan til iarðar af hesti sinvm. Heimir mælti. Eigi þarftv at leyna þvi firir oss. vitv ver at þv hevir þat vnnit. enda mattv oc allitt rosa þvi. firir þvi at litit fremðarverc var at drepa hann. firir þvi at vel matti þat ein cona hava gort. ef hon kynni með vapnvm at fara. firir þvi at hann var sva gamall. at hann var einn orvasi.[6] [7]þa er Viðga heyrir þetta. þa verðr hann akaflega reiðr oc leypr at Heimi oc toc vm meðalkaflann a sverði sinv Mimvngi. er hann var gyrðr með. oc nyckir or sliðrvm. en Naglring tecr hann oc kastaði firir fœtr hanom. oc byðr hanom nv til einvigis. En Heimir lætr sec ecki til dvelia. Nv leypr þiðricr konongr a milli oc aðrir[8] felagar þeirra. oc vilia þeir nv vist eigi at þeir beriz. oc biðia nv at Viðga lati vera kyrt. en hann tecr[9] þvi þvnglega. oc lezc hitt ætla firir ser. at Mimvngr mvn eigi fyrr i sina vmgerð coma. en hann hevir [gengit a milli havvðs oc bvcs Heimis. oc qveðr þar yrit til saca vera a milli þeirra. oc sagði at hann hafði oft niz a hanom. oc segir at eigi mvn varða. hvart þeir eigv fyrr vandræðom at skipta sin a milli eða siðarr. kveðr þat mvnv verða aðr en lvki. Segir at eigi var þat mannlega gort. þa er hann kom at hanom. þar sem hann la i valinom fallinn. þa er þeir attv orrostv við Osantrix konong i Vilcinalandi. oc matti vel hava hanom borgit ef hann vildi. sva at hann kœmi eigi a ovina sinna vald i þat sinni. oc fletti hann af mer vapn min sem hann væri minn fiandmaðr heldr en lagvnavtr. [10]Nv svarar þiðricr kon-

[1]) [brott fra þeim til sinna manna ok riðr nu allstollzlega þar til er hann kemr, A, B [2]) rausnarverk, A [3]) [er hans ofmetnaðr mun nu vera meiri en aðr, A, B [4]) [hversu farit hafi, A, B [5]) [liggia lengr um þessa borg, A, B [6]) [Nu spyrr þiðrekr (þettleifr danski B). hversu barst at þvi eða hverr gerði þat. Viðga svarar. þessi sami maðr er nu stigr her niðr af sinum hesti. Nu mælti Heimir. Eigi þarftu at hrosa þvi sva miok. þetta verk ma eigi sva frægt vera. firir þvi at þessi iarl var sua gamall. at vel matti ein kona hafa hann i heliu. ef þess kynni hon þorf, A, B [7]) her skil þa a Viðga oc Heimi. *Ovsk.* Mmb. [8]) allir, A, B [9]) svarar, A, B [10]) Nv sættaz þeir Viðga oc Heimir. *Ovsk.* Mmb.

ongr at eigi var þat vel gort. oc mælir við Heimi. at hann scal eftir vikia. meðr þvi at hann hevir atgort. Oc þar kœmr. at Heimir vinnr eið at hann mælti þetta firir gamans sakir við felaga sinn. Viðga tecr við þessari sætt oc mioc travðr. oc lvka þeir þenna veg sinni deilv. Nv mælir þiðricr konongr við Viðga. Vinr goðr segir hann. ollir þv davða iarlsins. Ja herra segir hann. vist reð hann a mic fyrri oc hans fim riddarar aðrir. oc hafði hann lægra lvt i ocrvm skiptum. en hinir flyðv vndan. Konongrinn þiðricr svaraði. Vist erttv ravstr drengr oc mikill scarvngr. haf micla þoc firir oc vara vinattv.[1]

151. Oc nv er morna tecr. þa lætr þiðricr konongr segia frænda sinvm Erminric kononge fall iarlsens. Oc þegar er hann verðr sannfroðr at þvi. þa lætr hann blasa allvm lvðrvm sinvm oc vapna alla riddara sina. oc siðan [veita þeir atgangv at borginni[2] með valslœngom oc með lasbogom oc skoteldi[3] oc allzconar velvm. Nv sia borgarmenn engan sinn cost vænna. en a hond at ganga oc leggia sitt mal a konongs vald oc geva vp borgena. En konongrenn [gefr þeim lifsgrið oc fear sins.[4] en hann eignaz sialfr staðinn oc setr þar ivir hofðingia Valtara af Vascannsteini[5] frænda sinn. Nv riða þeir heim konongarnir [oc gætir nv hvarr sins rikis. Ærminricr konongr i Romaborg en þiðricr konongr i Bærn með sina kappa. Oc liðr nv sva vm rið noccora. at þiðricr konongr er heima oc sitr vm kyrt. en þvi [illegible] hann sialdan at rosa a sinvm aldri. þotti hanom oc þa at eins vel eða hvgr sinn ror. er hann skyldi i storræðvm lvt eiga. i orrastvm eða i einvigom þeim sem allan aldr mætti vppi vera.[6]

---

[7]152. [8]Einn konungr Sigmundr er næfndr. er reð firi þui landi er heitir Tarlungaland.[9] Faðir hans het Sifian konungr. Hann er rikr maðr[10]

[1]) [miðian hals Heimis sundr sniðit. Ok nu biðia þeir Heimi. at hann skuli til vægia. at þeir sættiz. Koma þeir honum til þess. at hann vinnr eið Viðga. at hann mællti þetta eigi til svivirðingar Viðga. helldr firir gamans sakir við felaga sina. ok luka þeir (nu a þenna veg *tilf.* B) sinu usætti, A, B [2]) [gera þeir mikla atgongu til borgarinnar, A, B [3]) elldi, A, B [4]) [lætr þa halda lifi sinu ok fe, A, B [5]) Vaskasteini, A, B [6]) [Erminrekr ok þiðrekr, A, B [7]) *Paa dette Sted fölger oprindelig i Codex med dennes 2den Haand Cap. 170 og 171 og derpaa 189, 190 o. s. v.; men de to förstnævnte Capitler 170 og 171 ere overstregede med Rödt og 10 Blade paa dette Sted indskudte, skrevne med Membranens 3die Haand. Disse Blade indeholde: Capp. 152—188 deri indbefattet tillige en næsten ordlydende Gjentagelse af Cap. 170 og 171.* [8]) fra Sigmundi konunge. *Ovsk.* Mmb. [9]) Jarlungaland, B [10]) konungr, A

oc mikill hofðingi. En nu er hann hafði tekit [riki æptir fauður sinn.[1] sendir hann[2] vestr i Hispana[3] til þess[4] konungs Niðungs oc hans sonar Ortvangis.[5] ef Niðungr konungr vill geva[6] honum dottur sina Sisibe. hon var allra kuenna friðuzt[7] oc kurteisust at ollum [lutum þess[8] er hann hafði spurt. Niðungr konungr oc hans son taka[9] uel við sendimonnum Sigmundar konungs oc veita þeim mikit yvirlæti oc storar giafir [i gulli oc gersimum. þeim er fagetar[10] eru i þeirra landi.[11] En œrendi þeirra Sigmundar konungs [tekr hann[12] [redacted] þessa lund. at hann lezt æigi vilia senda sina dottur i okunnigt land oc með þeim monnum. er bæði erv henni okunnir oc oss. En fra konungi yðrum ferr [mikit orð.[13] at hann se enn mesti agetismaðr. [oc kom þat longu aðr her en þer komut.[11] Nu vilivm ver [æigi varna at gipta honum uara dottur. er þer havit sealfir hingat sott æptir hænni a varn fund.[14] Oc her með sendir Niðungr konungr oc hans son Ortuangis[15] [gersimlegar sendingar[16] Sigmundi konungi. Oc fara sendimenn aptr við sva bvit. Oc er þeir koma heim. sægia þeir Sigmundi konungi oll sin œrendi. hversu mikillega[4] Niðungr konungr hafði þeim vel fagnat.

153. Eigi liða langar stundir [heðan ifra.[17] aðr Sigmundr konungr byr [ferð sina[18] oc vill riða brott af sinu riki i Spanland[19] æptir þessu œrendi. oc með ser hævir hann [.cccc. hundrot[20] riddara oc allvel bvna. Nv ferr hann[21] með miklv drambi oc hœversku. oc æigi lettir hann sinni ferð fyrr en hann kemr vestr i Spanland i riki Niðungs konungs. Nu spyrr Niðungr konungr til ferða[22] Sigmundar konungs. oc lætr honum allt[23] setia torg oc veizlur þar[24] sem hann (ferr). til þess er þeir finnaz sealfir. Niðungr konungr tekr við Sigmundi konungi vegsamlega.[25] oc gerir [micklar veizlur[26] með allzkonar tign oc virðing. Nv sægir Sigmundr konungr sin œrendi. at hann vill biðia dottvr Niðvngs konungs. sem aðr [var rœtt oc sagt at Niðvngr konungr hefði þeim malum vel tekit.[27] Nv svarar Niðvngr

[1]) [foðurleifð sina, A [2]) menn *tilf.* A [3]) Spania, A; Hispaniam, [redacted] [4]) *mgl.* A, B [5]) Ortunagrs, A; Ortuangs, B [6]) gipta, A, B [7]) fegrst, A [8]) [þeim lutum, A [9]) forkunnar *tilf.* A, B [10]) fasenar, B [11]) [*mgl.* A [12]) [*tilf.* A, B [13]) [mikil frægð, A [14]) [honum eigi fra visa. ef hann kemr sialfr at sœkia mina dottur, A [15]) Ortuang, B; *mgl.* A [16]) [gersimar ok sendingar, B; agætar giafir, A [17]) [þaðan, A [18]) [sik til ferðar, A, B [19]) Spanialand, A; Hispanialand, B [20]) [*saal.* Mmb. *d. e.* .iiii. hundrot; [.ccc., A, B [21]) sinnar ferðar *tilf.* A, B [22]) ferðar, A [23]) allstaðar, B; *mgl.* A [24]) hvar, B [25]) allhœversklega, A [26]) [mikla veizlu, A, B [27]) [hefir honum sagt verit, A; er sagt at konungr hafi þvi mali vel tekit ok vænlega, B

konungr. at þat skal vera æptir þvi sem [þeir hofðv fyrr mællt við sendimenn.[1] oc mattv nv þetta rað vel oðlaz. er þv ert scalfr[2] kominn. Oc aðr þeir lyci[3] sinni rœðv. festi Niðvngr konungr Sigmundi konungi dottur sina.

154. [4]Nv er at brvðkavpi fengit með miklvm kostnaði. er Niðvngr konungr gefr dottvr [sinni oc magi storar borgir oc sterka kastala oc[5] nalega halft sitt riki. En þat sem æptir er gefr[6] hann Ortvangres[7] syni sinvm. oc gefr honum konungs nafn. firir þvi at Niðvngr konungr var þa [œrvasi at alldri.[8] þessi veizla en mikla var með allzkonar fagnaði[9] oc [tign. hvarttvæggia af tilfongum þeirrar veizlv bæðe i borðbvnaði oc sva hallar bvnaðrenn oc[10] samsæti [við ena stœrstu[11] hofðingia. þa er varv i ollv Hispanialandi. oc i allzconar skemtan[12] leikvm oc songvm[13] oc storum fegiofvm. oc i sva micklv feolmenni at i æinni veizlv hafði æigi meiri ravsn verit gor of allt Jspanialand. En er þessi veizla hafðe staðit .v. daga. riðr Sigmundr konungr brott með sina riddara oc með honum hans kona Sissibe. Nv ferr hann með mikilli vegsemd þar til er hann kemr heim i sitt riki.[14]

155. [15]Nv er hann[16] hævir heima veret [.vii. daga.[17] koma [þar .ii.[18] sendimenn Drasolfs konungs. oc ganga firir Sigmund oc syna honum bref oc innzigli oc sægia honum sin œrendi. Nv mæla þeir[19] sendimenn. [Drasolf konungr oc[20] þin systir[21] senda[22] þer kvæðiv. oc þat með at hann[23] hævir nv bvit allan sinn hær með ollvm sinum hertogvm oc greifvm.[24] oc skal nu fara [austr i Pulinaland[25] herfor. oc sendir nu yðr orð með sonnvm iartegnum. at þer komit honvm lið at veita með [ollvm yðrvm[26] monnvm.[27] oc sem flesta[28] mægi þer fa. Nv svarar Sigmundr konungr. þa[29] er æigi illa til fallit. ef minn

1) [fyrr sogðum ver sendimonnum, A, B 2) eptir *tilf.* A, B 3) luki, A; letta eða luka, B 4) bruðlaup Sigmundar konungs. *Ovsk.* Mmb. 5) [sina Sigmundi konungi ok þar með [mikit fe ok margskonar gersimar. ok i hennar heimanfylgiu gefr hann ([margar storborgir ok kastala fagra ok, B) A, B 6) miðlar, B 7) Ortuangi, A, B 8) [gamall, A 9) pryði, A, B 10) [tign hv. af ollum tilfongum er þa veizlu ma pryða i borðb. ok hallarbunaði ok i, B; [*mgl.* A 11) [hinna beztu, A, B 12) skemtanar, A, B 13) sogum, A 14) ok sitr nu um kyrt *tilf.* A 15) vm herfor Sigmundar konungs. *Ovsk.* Mmb. 16) Sigm. konungr, A 17) [nokkura stund, A 18) [*mgl.* A 19) þessir, B; *mgl.* A 20) [*saal.* A, B; Drasolf konungs, Mmb. 21) Signy *tilf.* A 22) *saal.* A, B; sendi, Mmb. 23) Drasolfr konungr, A; konungr, B 24) ok riddorum *tilf.* A, B 25) [*saal.* A, B; i þulinaland, Mmb. 26) *saal.* B; sinvm, Mmb. 27) [alla yðra menn, A 28) flestum, B 29) þat, A, B

magr oc min systir þikciaz þyrva mins fvlltings.[1] at ec veita þeim lið oc mitt travst. oc sva skal oc vera. Oc enn sama dag let hann gera bref oc inzigli til sinna rikismanna sva vitt sem [hans riki[2] er. oc sva byðr hann. at a þeim .iiii. nottvm skal til hans koma hverr sa maðr er honvm vill lið veita. sa er kynni skilldi at hallda oc hæst[3] at riða oc þori at beriazt. oc sva [heiman at bvaz at[4] hann mvni æigi a enum næstum .xii. manoðum heim koma. Nv er þessi herr er allr saman cominn. þa þœysir hann herenn vt af sinv riki [til motz við mag sinn.[5]

156. Aðr Sigmundr konungr fari[6] heiman. kallar hann til sin sina raðgiafa Hartuin[7] oc Herman. þeir ero greifar i Svava oc miklir hofðingiar oc manna friðastir oc mikklir kappar. Oc nv setr hann[8] þessa .ii. cappa at gæta konu[9] sinnar oc rikis oc allz sins varnaðar. firir þvi at hann trvir þeim allvel. [oc þat hævir oppt at boritz. at sa maðr er vel trvir œðrvm manni. at sa verðr svikinn af þeim.[10] Oc vt riða þeir .ii. hofðingiar með konungi. oc sægir hann þeim marga lvti. hve þeir skvlv haga.[11] mæðan hann er i brottu. oc vm allt annat framm byðr hann þeim[12] at gera sva alla lvti sem Sisibe[13] vill. oc þvi heita þeir at sva skal vera. [Oc nv riða þeir aptr. en konungr ferr leið sina.[5] Oc nv er þeir hittaz [magr Sigmundar konungs oc hann. oc[14] hævir Drasoll[15] æigi minna lið en [.xxx. hvndraða[16] ridd-ara. oc allz æigi minna lið en [.lxx. hvndraða[17] riddara. en Sigmundr konungr hafðe æigi minna lið en magr hans. þa er þeir hittvz. Oc fara þeir nv með allan sinn hær oc heria nu i Pvlinaland[18] oc vinna þar morg storvirki.[19]

157. [20]Nv er [sva hava lengi[21] þessir greivar raðit riki. þa er þat æinnhvern dag at Artvin[22] gengr til sinnar fru Sisibe. oc mælir til hennar. Riki þetta oc allar gersimar oc yður varðveizla er nu i minni gezlu.[23] oc mun ek þer sægia hvat ec hævi nu firir ætlat.[24] at ek hævi ætlat þic mer til unnostu oc æignarkonu. oc þar með ætla ek ockr[25] þetta riki. er nu hævi ek við tekit. Oc er ovist at Sig-

1) oc *tilf.* Mmb. 2) [hans land, A; þat, B 3) hesti, B 4) [heiman buaz sem, B; [at, A 5) [*tilf.* A, B 6) riðr, A, B 7) Artum, A, B 8) eptir *tilf.* B 9) drottningar, B 10) [en þat hefir opt hent. at þeim er hann truir vel. at hann verðr af þeim svikinn, A; [*mgl.* B 11) breyta, A 12) mest *tilf.* A, B 13) hans fru Sisibe, A; þeirra fru, B 14) [magar Sigm. konungr ok Drasolfr konungr. þa, A, B 15) Drasolfr, A, B 16) [.iii. þusundir, A 17) [.vii. þusundir, A 18) Pulinalandi, A 19) stor verk, A 20) Vm greiuana oc vm Sisibe drottning. *Ovsk.* Mmb. 21) [eigi lengi hafa, A, B 22) Artus, A; Artum, B 23) geymslu, A 24) at vera skuli *tilf.* B 25) allt *tilf.* A, B

mundr konungr komi aptr or þessi herfor. [En þott hann komi aptr.[1] þa skal hann þat æigi fa aptr af mer oc baðum ockr. ef þv villt sem ek. Oc ec em æigi verri riddari en Sigmundr konungr eða nockvru betri. Nu svarar Sisibe. Æigi skalltv slikra orða við mik leita. Ek vil biða mins hærra Sigmundar konungs. oc ængi[2] mann fyrr taka en hann kemr heim. En þottv havir þetta mællt. þa ma ek þessv [vel lœyna þo[3] at sinni. en ef optarri[4] mælir þv þetta. þa man ec er minn hærra kemr heim sægia honum hvat þv villt. oc mantu þa vera[5] skiot hængðr. Nv [mælir hann.[6] þv frv. æigi mattu sva mæla[7] sem nu mælir þv. firir þvi at þat mantu spurt hava. at a minu landi em ek æigi orikari en Sigmundr konungr a sino landi. Nv svarar hon. þottu ser sua rikr. at þv raðir [.i. mestum[8] lut veralldarennar. en Sigmundr[9] konungr[10] þionostumaðr. þa vil ec þo hann hava[11] en æigi þic. oc æigi skalltv æinv[12] orði lengr vm þetta tala. ef þv villt hallda þinv livi. Nu gengr Artuin[13] a brot. oc hætta þav sinu tale.

158. Nv sægir Artuin sinum felaga allt. hversv farit hafðe með þeim drottningu oc honum. oc spyrr hann raðs hversu hann skal sinu male framm koma. Nv suarar Hermann. Goði felagi. letia vil ec þic þessa sem ek [ma. at æigi gerir þv[14] þetta. En hvart er þv villt[15] þetta eða annat. þa verð ec at veita þer slikt sem ec ma i raðvm eða oðru. Nv svarar Artuin. Æcki er þvi at lœyna. at sva [mikill hvgr er mer a þessu.[16] at framm verðr koma at visv þat sem ec vil. æða ælligar [læt ec[17] mitt lif. [eða at þriðia kosti ma hon æigi lifa.[18] Nv svarar Herman. Ef þv villt sua mikit kapp a leggia þetta mal. þa ma þetta ænn[19] sva fara sem við vilivm baðir. Nv er liðnar ero fra þessv nockorar stundir. þa gengr Hermann[20] til mals við sina frv. oc tekr hon vel við honum. oc talaz þau við marga lvti. En of siðir mællti Herman þetta sama mal. sem honum hafði vm[21] boðit Artuin. En hon svarar með sama hætti oc reiðiz nu meoc. Nv gengr Herman a brot við sva bvit. oc sægir nu felaga sinum þat er þav hava talat.[22] Nu liðr þaðan[23] ifra stvnd hver af annarri. oc leitar Artuin optlega þessa[24] mala við sina frv. oc kann aldrigi fa þat er hann beiðiz.[25] Nv er [fra þvi at segia er[26] Sigmundr konungr oc hans magr Dras-

1) [*mgl.* A, B 2) engan, A, B 3) [leyna, A, B 4) optarr, A, B 5) verða, A, B 6) [svarar Artus, A 7) til orðz taka, A; taka til þins mals, B 8) [mestum her ut(!), A; einn mestum, B 9) *saal.* A, B; Sigurðr, Mmb. 10) se þinn *tilf.* A, B 11) eiga, A 12) neinu, A 13) hann, A; Artum, B 14) [kann. at þu gerir, A 15) gerir, A 16) [mikit er mer (i hug *tilf.* B) um þetta mal, A, B 17) [verð ek at lata, A, B 18) [*mgl.* A 19) efni, B 20) eitthvert (annat B) sinn *tilf.* A, B 21) *mgl.* A, B 22) ok oll hennar svor *tilf.* A 23) heðan, A, B 24) slikra, A, B 25) af hinni hœversku fru Sisibe, *tilf.* A 26) [*tilf.* A

ollf heria viða um Pulinaland. oc gera mikinn skaða þeim er firir ero bæði i mandrapvm oc landavðn oc ranum. oc optlega beriaz þeir við lanzmenn. oc [fa stvndum sigr en stvndvm osigr.[1] En er þeir snva aptr heim. þa hava þeir latit meoc mart sinna manna. oc koma þo heilir aptr.

159. [2]Nv er Sigmundr konungr kominn i sitt rici vttanvert.[3] oc þat spyria nu hans landzgæzlvmenn Artuin oc Hermann. oc nv gera þeir sitt rað. þa mællti Artuin við felaga sinn. þat ventir mic er[4] Sigmundr konungr kemr[5] heim. at Sisibe drottning skal sægia honum allar varar rœðvr. sva þvnglega oc vsœmilega sem hon hævir iafnan [suarað varvm œrendum.[6] oc konungr man oss geva mikklar sakar firir. ef hann [veit et sanna. Nv verðv við æigi seinni i ockrvm raðum.[7] oc man nu oc þess við þurva ef lyða skal. Oc aðr þeir skiliaz. þa sætia þeir allt sitt rað. hversv fara skal. Nv ganga þeir a fund drottningar oc sægia hænni alla sina ætlan. at nv vilia þeir fara[8] a konungs fund oc spyria hvat [er tit er vm hann.[9] En hon let ser þat vel lika[10] oc biðr þa fara sem skiotast. oc nv gera þeir sua. En er þeir koma a fvnd Sigmundar konungs. þa fagnar hann þeim vel. Nu stefna þeir honum a æinmæli. En er þeir [.iii. erv staddir saman.[11] þa mællti Artuin. Goði hærra. ek hævi at sægia þer ill tiðændi oc erv þo sœnn. En þess bið ek þic. at æigi kvnnir þv mik. þott ec sægia þer. firir þvi at ec fæ æigi lœynt þic. er þv hævir þinn varnað allan mer i hond[12] sellt oc ocr felogum. At[13] þægar þv vartt heiman farinn. þa toc kona þin Sisibe illt rað upp oc usœmilekt. hon toc .i. þræl þinn[14] er var fagr at aliti[15] oc leggr hia ser. En er vit felagar villdum þat banna henni. þa het hon ocr þvi. at hon skylldi ocr rœgia firir þer. er þv kœmir aptr. oc þv myndir ocr lata drepa ef hon villdi. Oc sa enn sami þræll hævir siðan sovit hia henni hveria nott i hænnar faðmi. oc nu er hon sealf vlett. Oc æigi þorðvm við herra. at þv skylldir sva heim koma. attu vissir þetta æigi aðr. Nv svarar konungr. At visv mægi þit þat vita. ef þit levgit [æinu orði[16] a hana. at þat er yckar bani. Nv svarar Hermann oc sverr vm. at þetta er allt satt [er þer er sagt.[17] Nv mællti konungr. Goðir vinir. hvat skal ec af gera þessi konu. er sva illa er[18] til borit.

[1]) [ymsir betr, A [2]) lat Sisibe drottningar. *Ovsk.* Mmb. [3]) *mgl.* A [4]) *saal.* A, B; at, Mmb. [5]) *tilf.* A, B [6]) [tekit varu mali, A [7]) [er eigi leyndr hinu sanna. ok verðum við at gera ockur rað, B [8]) riða, A, B [9]) [titt se um hans farar, A [10]) hugna, A, B [11]) [koma i einn stað, A [12]) hendr, A, B [13]) *mgl.* A; ok, B [14]) þann, A, B [15]) alitum, A, B [16]) [*mgl.* A [17]) [sem þeir hafa sagt, A [18]) hefir, A, B

Nu svarar Artuin. þv verðr raða konungr. allt gervm ver[1] þat er þv villt. Ænn mællti konungr. þat er til at [hon se hængð. oc ænn ma vera at hon se blinduð eða fothœggvin. eða[2] send sva fæðr sinvm. Nu suarar Artuin. Ænn er þat[3] rað at senda hana i Suavaskog. þat er ænskis mannz gata oc þar kom ængi maðr ▪ .x. vetrum. oc skera þar or henni tunguna. oc livi[4] hon þa[5] mæðan guð vill. En þetta rað þickir[6] konungi vel.

160. Nv riða greivar i brot oc heim a leið. Oc .i. dag stendr drottning i vigskorðum oc ser iorœyc. oc þvi næst ser hon reið manna. oc kennir at vapnum at þar ero greivarnir heim komner með sina menn. Oc þægar er hon væntir at þeir muni hœyra. [þa kallar hon.[7] þat skylldi guð[8] vilia. at goð tiðændi spyrða ec til Sigmundar konungs. eða hvat [þit sægit[9] fra honum. oc[10] sægit satt nu oc levgit æigi. Nu svarar Artuin. Sigmundr konungr er heill oc vel hævir honum fariz. hann liggr nu i Suavaskog með her sinn. oc [þau orð sendi hann þer. at þv skallt[11] þar koma til hans. oc vill hann þic hitta. en ver[12] mægum vel þer þangat fylgia at hans boðorði.[13] Nv svarar drottning. Æcki duælr mik þar til er ec skal honum i gegn fara. oc hver[14] er sv kona er mer skal fylgia þangat. Nv [svarar Hermann.[15] Æcki skipptir hver[16] kona ferr með þer. þat er æcki long leið er þv skallt fara. þa suarar hon. Nu em ec albvin. Oc nu [fara þau[17] þar til er þav koma i æinn dal i skoginvm.[18] þar er alldrigi hafði aðr maðr komit. oc fara[19] nu þar af hæstvm sinum. oc nu mællti drotning af mikklum moði.[20] Hvar erttu nu Sigmundr konungr eða hvi bavttv þessvm monnum mic hengað at flytia.[21] Nv veit ec at visu at ec em svikin. oc æigi hævir þv mik svikit æina saman. hælldr manntu svikit hava barn þit.[22] oc gret nu sarlega. Nv mællti greivi Artuin. Nv verðu við at gera sem [mællt er við ocr oc[23] konungr bauð. at skera skal[10] tungu or hofði þinu oc fœra konungi. oc her skalltu lata þitt lif. Nv mællti Herman. Saklaus er þessi kona. oc gervm nu annat rað. Tœcvm nu .i. hund er her fylgir oss. oc skervm hans tungv or oc fœrum konungi. Nv svarar Artuin. Hon skal nu þess giallda er hon hævir opt varv mali illa tecit. oc nu skal framm fara oll uar

[1]) við, A, B [2]) [þrællinn se hengðr eða fothogginn. en hon se blindut ok, A [3]) til annat, A [4]) lifir, A, B [5]) þar, B [6]) likar, A, B [7]) [*saal.* B; hennar kall mællti hon, A; [*mgl.* Mmb. [8]) vita ok *tilf.* A [9]) [kunni þið at segia, A, B [10]) *mgl.* A [11]) [bað yðr, A [12]) við, A [13]) boði, A [14]) hvar, A, B [15]) [mællti Artus, A; svara greivarnir, B [16]) hvart, A, B [17]) [stigr hon upp a sinn hest ok riða, A [18]) morkinni, A [19]) stiga, A [20]) harmi, A [21]) lata koma, A, B [22]) með *tilf.* A, B [23]) [*mgl.* A, B

ætlan. Nu svarar Herman. Sua hialpi mer gvð. at aldrigi skalltu henni mein gera. ef ec [ma banna[1] þer. oc bregðr nu sverði sinu. En i þessv bili verðr drottning lettari oc fœðir .i. sveinbarn allvænt. oc þa toc hon af sinni meoðdrecku. [ær hon hafði haft með ser.[2] æinn[3] glerpott. oc er hon hævir sveipað barnit i klæðum. þa lætr hon þat koma i glerpottinn. oc lycr aptr siðan uandlega oc leggr i hia ser. En nu taka þeir at beriaz. oc er þetta viðrskippti alldrengilikt.[4] oc at lyctum fellr Artuin við sealft þar er drottning hvilir. [Nv skytr Artuin[5] sinum fœti til glerpozens.[6] sua at hann[7] rytr vt a ana. En i þvi bili [reiðir Herman sitt sverð .ii. hondum a hans[8] hals Artuin. sua at hofuðit fauc af.[9] En nu er drottning ser hversu barnit ferr. þa [með annarri sott[10] fællr a hana omægin oc andaz hon nu siðan.

161. Nv tekr Hermann lik hennar oc byr vm sem honum þickir vænlegast. þa tecr hann sinn hæst oc lœypr a bac. oc riðr aptr alla leið þar til er hann finnr Sigmund konung. Nv spyrr konungr. Hvar er nu Artuin þinn felagi. Herman sægir. Ocr hævir skilt þat a. at hann villdi drepa konuna eða meiða.[11] en mer þotti þat aumlikt er ec sa hvat firir var ætlað. oc villdi ec hænni við hialpa. oc þar til [þrettu við vm[12] þetta mal ockar a millum. at við borðumz. oc drap ec hann aðr en letti. En konan hævir fœddan æinn suein oc allvænan. oc firirfor Artuin þeim aðr hann let lif sit. þa spyrr Sigmundr konungr. Hvart [hafðe drottning sagt a hændr konungi eða sagði hon a hændr þræli. oc havi þit logit. þa svarar Herman. Æigi er þat logit.[13] herra. þat kann vera at mann hændir mikinn glœp. oc finnr hann þat sealfr oc iðraz. oc er þa[14] dugandi maðr alla stund siðan. Nu mællti konungr reiðulega. Far ▪ brott af minni avgsyn. ecki vil ec þina þionostu opttarr[15] haua. þvi at þv mant vera .i. drottinsvikare. Nu gengr Herman til sins hæstz oc riðr a brot með alla sina menn. oc er nu fæginn er hann kemz undan.[16] En Sigmundr konungr [sitr nu at sinv rici.[17]

162. [18]þetta sama glerker rækr [æptir anni[19] til sævar. [oc er

[1]) [fæ bannat, A, B [2]) með ser *tilf.* B; [*mgl.* A [3]) mikinn *tilf.* A, B [4]) allsnarplegt, A [5]) [ok aðr skytr hann, A [6]) glerkersins, A, B [7]) þat, A, B [8]) *mgl.* A [9]) [hoggr Herm. af hofuð Artum, B [10]) [*mgl.* A [11]) myrða, B [12]) [þreyttu við, A, B [13]) [hafi þið sagt satt af drottningu (a hendr konunni B) eða hafi þið logit (a hana *tilf.* A). þa svarar Herman. Eigi segi ek þer þat lygi (Eigi er þat logit B) herra. þa mællti konungr. Hvi brauztu þa mitt boð ok rauft þinn eið. þa svarar Herm., A, B [14]) þo, A, B [15]) lengr, A; aptr, B [16]) með lifi i brott, A [17]) [styrir nu sinu riki ok bar mikinn harm eptir drottningu, A [18]) um Sigurð suein. *Ovsk.* Mmb. [19]) [með strondinni, A

þat æigi ævarlangt.[1] oc er nu utfall sævar.[2] Nv rekr kerit a æina œyri. Nu fellr seorenn af. sua at þar er allt þvrt er keret liggr. [Nv hævir sveinninn[3] nockot vaxit.[2] oc er keret rœrir við œyrina. þa brotnar þat i sundr. oc grætr barnit. Nv kom þar at æin hind oc tecr barnit i munn ser oc berr heim til sins bœlis.[4] þar atti hon[5] .ii. born.[6] þar leggr hon sveinenn niðr oc[7] lætr sveinenn drecka sic. oc þar fœðir hon hann sem sin born. oc er hann þar með hindinni .xii. manaði. Nv er hann sva stercr oc mikill sem œnnur born [.iiii. vetra gomvl.[2]

163. [8]Einn maðr het Mimir. hann er smiðr [sua frægr oc sva hagr. at nalega var ængi hans maki at þeirri iðn.[9] Hann hævir marga sueina með ser er honum þiona. Hann a ser konu. oc a þeim .ix.[10] vetrum siðan er hann feck hana[11] mægu þau æcki barn fa.[12] oc þat harmar hann mioc. Hann hevir att[13] ser æinn broður er het Reginn. hann uar mikill firir ser oc allra manna verstr. oc honum uar þat oc golldit. at[14] hann feck sua miklar gerningar oc kynzl. at hann uarð at ormi.[15] [Oc nu gerðiz sua. at hann var allra orma mestr oc verstr.[2] oc nu vill hann huern mann drepa. [næma vel er hann við broður sinn. oc nu er hann allra stercastr.[16] oc nu veit ængi maðr [bœli hans[17] næma broðir hans Mimir.

164. [18]Nv er þat æinn dag. at Mimir [ætlar at fara i skog oc brenna kol. oc ætlar at vera þar þria daga. Oc er hann kemr i skoginn. þa[19] gera þeir[20] stora ællda. Oc er hann er staddr við ælldinn æinn saman. þa kemr þar at honum æinn sueinn. sa var venn oc rennr til hans. [Hann spyrr hvat sveina hann se. En sa sueinn kann ækci mæla. en þo tecr Mimir hann til sin oc sætr hann a kne ser[21] oc leggr klæði yuir hann. þvi at hann [hævir ækci klæði[22] aðr.[23] Oc þa kemr þar .i. hind rænnandi oc gengr at kniam[24] honum Mimi oc sleikir um andlitit oc haufvð barninv. oc at[25] þvi þikciz Mimir vita. at hindin man hava fostrað barnit. oc firir þvi vill hann [æigi tortima[26] hindinni. oc tecr sueinenn oc varðveitir oc hævir heim með ser oc [ætlar nu upp at[27] fœða ser til sonar. oc gefr nafn oc kallar Sigfrœð.[28]

1) ofrlangt, B 2) [*mgl.* A 3) *saal.* B; kerit sveinum, Mmb. 4) bols, A, B 5) firir *tilf.* A, B 6) huna, A 7) leggz sva niðr ok *tilf.* B 8) um Mimi oc Regin. *Ovsk.* Mmb. 9) [miok frægr at hagleik, A 10) .xii., B 11) hennar, A, B 12) geta, A 13) *saal.* A, B; at, Mmb. 14) þviat, A 15) fullum af eitri *tilf.* A 16) [ok sua mikill at undr er at. ok eigi þora morg hunðruð manna i nand honum at koma, A 17) [hvar hans bygð er, A, B 18) um Mimi oc Sigurð suein. *Ovsk.* Mmb. 19) [ferr i skog við nokkura menn at brenna kol ok, A 20) þar *tilf.* A, B 21) [tekr Mimir hann, A 22) fat, B 23) [var noktr, A 24) *mgl.* A 25) af, A, B 26) [ekki banna (*d. e.* bana), A 27) [vill gera ser at oskbarni, A 28) Sigurð, B

Nu vex sa sveinn þar upp. til þess er hann er .ix.[1] vetra gamall. oc er hann nv sva mikill oc sterkr. at hans maka sa ængi maðr. Hann er sua illr viðræignar. at hann berr oc brytr[2] sveina Mimis. sva at varla þickir vært[3] hia honum.

165. [4]Einn sueinn heitir Æckiharð. hann var mestr firir ser af [þeim .xii. sueinum.[5] Nv er þat .i. dag. at Sigfrœðr[6] kom i smiðiv þar er Æckiharð smiðaði.[7] Nu lystr Æckiharð Sigfrœð með sinni tong við œyra honum. En nu tekr Sigfrœðr sueinn enni vinstri hendi i har hans[8] sua fast. at hann fællr þægar til iarðar. oc nu laupa at honum[9] allir smiðivsveinar oc vilia duga Æckiharð. En Sigfrœðr ferr undan at dyrunum [sua skyndilega oc[10] vt um dyrrnar oc dregr Æckiharð æptir ser at harinu. oc sua fara þeir til þess er þeir koma firir Mimi. Oc nu mællti Mimir til Sigvrðar. Jlla gerir þv þat. er þv villt beria smasueina[11] þa er nockot nytt vilia gera. En þv gerir æcki næma illt æitt. oc nu ertu œrit sterkr. oc nu mattu æigi minna vinna en .i. þeirra. oc nu skal ek þer [til koma. at þu skallt þar til koma fuss.[12] oc æf æigi villtu ælligar. þa skal ec beria þic þar til. er þv verðr fæginn at hælldr vinnir þu.[13] Oc tekr i hond honum oc leiðir hann til smiðiu. Nu sæzt Mimir firir aflenn. oc tecr æitt mikit iarn oc lætr[14] i ælld oc ena[15] þyngstv slæggiv oc selldi Sigurði. En er iarnit var heitt orðit. [bregðr hann þvi[16] or aflinum oc a steðiann. oc biðr Sigvrð nu til leosta. Sigurðr lystr et fyrsta hogg sua fast. at steðiasteinnenn[17] klofnaði.[18] en steðinn geng(r) niðr allt til hausen(s).[19] en iarnit rytr i brott. en tongin [brestr i sundr við[20] sleggivskaptit [oc kemr[21] fearri niðr.[22] Oc nu mælir Mimir. Alldregi sa ec [.i. mannz hœgg ogvrlegra ne ohaglegra en þetta.[23] oc huat sem annat verðr af þer. þa ma þic æcki nyta til[24] iðnar. Nv gengr Sigurðr til[25] stofv oc sæzt niðr hia fostru sinni. oc sægir[26] nu œngum manni huart honum þickir vel eða illa.[27]

[1]) .xii., A; .xi., B [2]) buckar, B [3]) við at vera *tilf.* B [4]) um Sigurð oc Æckiharð. *Ovsk.* Mmb. [5]) [ollum sveinum Mimis, A [6]) Sigurðr, *her og senere* A, B [7]) ok eigaz þeir enn illt við. Ok *tilf.* A [8]) ok nyckir honum *tilf.* A, B [9]) þeim, A [10]) [skyndilega ok sua, A, B [11]) mina sueina, A, B [12]) [þar til koma. at þu skallt þat fuss vilia (er þu skallt fus at gera B) A, B [13]) þo at nauðigr *tilf.* A [14]) leggr, A [15]) *saal.* A, B; æina, Mmb. [16]) [tekr (berr B) hann þat, A, B [17]) steðiastockrinn, A, B [18]) brotnar, A [19]) hofuðsins, A [20]) [brotnar ok i sundr, A, B [21]) hon *tilf.* A, B [22]) [*mgl.* A [23]) [neins (eins B) mannz hond uhagari ok þo sterkari en þina, A, B [24]) þessarar *tilf.* B; þeirrar þionostu eða *tilf.* A [25]) brott ok inn i, A, B [26]) sinnti, A [27]) um þetta mal *tilf.* A

166. [1]Nv gerir Mimir sitt rað. oc ser nu at af þessum sueini man honum standa mikit ohapp. oc nu vill hann firirfara[2] honum. oc nu gengr hann [i skoginn.[3] þar er [æinn mikill[4] ormr er.[5] oc sægir at þa man hann æinn svein geua honum. oc biðr hann drepa hann. Nv ferr Mimir heim. Oc annan dag mælir Mimir við Sigurð fostra sinn. ef hann man vilia fara i skog at brenna honum kol. þa suarar Sigurðr. Ef þv ert iamuel við mic heðan ifra sem hingat til. þa fer ec oc þa vil ec vinna allt þat er þu villt. Nu byr Mimir hann til þessar farar oc fær honum vin oc vist til .ix.[6] daga. er hann skal i brott vera. oc æina viðarœxi. Oc nu ferr hann oc visar honum [til skogar. þar sem honum syniz.[7] Nv ferr Sigurðr i skog oc byr um sic. oc nu gengr hann oc hœgr [stora viðu[8] oc gerir .i. mikinn ælld. oc berr þar a þau en storu treo. er nu hevir hann vpp hoggvit. Oc [þa ero dagmal. oc[9] sezt hann til sins matar. oc etr þar til er vppi er allr hans matr. oc æigi lætr hann oc æptir æinn sopa[10] vins. þat er Mimir hvgði at honum skylldi vinnaz .ix.[11] daga. Oc [nv mælir[12] hann firir sealfvm ser. Varla veit ek nu þess mannz vanir er ek munda nu æigi beriaz við. ef nu komi[13] hann til moz við mic. oc þat hugða ek. at [æins mannz vig[14] mætti mer vera æcki ofrefli. Oc nu er hann hævir þetta mællt. þa kemr at honum [æinn mikill linnormr.[15] Oc ænn mællti hann. Nv kann vera at ek mæga skiott rœyna mik. [allz þo bað ek[16] þess aðan. Oc lœypr vpp oc til ællzsins. oc tecr nu hit mesta tre [þat er a var[17] ælldinum loganda oc lœypr at orminum oc lystr a hans hœfvð. [oc lystr hann orminn niðr við hœggit. oc ænn lystr hann annat sinni a hofut orminum. oc fellr nu ormrenn til iarðar.[18] oc nu lystr hann huart [a annat.[19] til þess er sa ormr er i hæliv. Oc nu tekr hann sina œxi oc hœggr af hœfuð ormsins. oc nv sæzt hann niðr oc er orðinn allmoðr. Oc er nu fram orðit dags. oc veit hann nu at æigi mun hann heim koma um kvælldit. Oc æigi veit hann nv hvat hann skal fa ser til matar.[20] en æitt kemr honum hællzt i hvg. at hann skal seoða orminn. [oc skal hann fa[21] honum natverð

1) er Sigurðr drepr Regin. *Ovsk.* Mmb. 2) farga, B 3) [a heiðina, A 4) [hinn mikli, A, B 5) liggr við skoginn, A 6) .vi., A 7) [a heiðina til skogarins, A 8) [stort viðinn, A 9) [þa er dagmal eru, A; þa eru dagmal, B 10) sup, A 11) .vi., A 12) *saal.* A, B; mælir nv, Mmb. 13) kœmi, A, B 14) [i eins mannz vigi, A, B 15) [hinn mikli ormr (lingormr B) A, B 16) [alla(!) þo bað ek, A; til allz þo ek bæði, B 17) [af, A 18) [sua at sa ormr getr nu eigi eitri blasit ok lytr hofðinu at iorðunni, A; ok lytr ormrinn niðr við hoggit. ok lystr h. annat hogg a h. o. ok f. nu o. t. iarðar, B 19) [at oðru, A; eptir annat, B 20) natlverðar, A, B 21) af *tilf.* B

um kuelldit.[1] Oc [tekr hann nu sinn ketil oc fyllir upp vaz oc hængir yvir ælld. Nv tecr hann sina œxi oc brytiar hælldr stort til þess[2] er hans ketill er fullr. oc nu er honum tit til sins matar. Oc er hann hyggr at soðit man uera. tekr hann sinni hendi i ketilinn. oc er vall i katlinum. þa brann hann a [hœndunum oc a fingrunum.[3] oc stingr nu i munn ser oc kœlir hann sva. En er soð rann a hans tungu oc i hans hals. þa hœyrir hann at fuglar .ii. satu a viðinum oc klakaz við. oc nu [hœyrði hann huat þessi annarr mællti. Betr[4] mætti þessi maðr vita þat sem við vitum. þa skylldi hann nu heim fara oc drepa Mimi fostra sinn. firir þvi at nu hafði hann raðit honum bana. ef sva fœri sem hann hugði at vera skylldi. Oc þessi ormr var broðir Mimis. oc ef hann vill æigi drepa Mimi. þa man hann hæfna broður sins oc drepa sueininn. Nv tekr hann sueita[5] ormsins oc riðr a sic oc hændr ser. oc allt þar sem a kom er æptir[6] sem horn se. Oc nu ferr hann af[7] sinum klæðum oc riðr a sic allan bloðinu. þar sem hann ma til taka. a milli hærðanna ma hann æigi til na.[8] Nv ferr hann i sin klæði oc ferr heim siðan oc hævir hofut[9] ormsins i hændi ser.

167. [10]Nv er Æckiharð vti oc ser hvar Sigvrðr ferr. oc gengr til meistara sins oc mællti. Ja[11] herra. nu ferr Sigurðr heim[12] oc hæuir [hœfuð ormsins[13] i hændi ser. oc man hann haua drepit hann. Oc er nu ængi annarr til en nu forði huerr ser. firir þui þott uer sem nu her .xii. oc þo at uer sém halfu fleiri. þa hæfði hann þo oss alla i hæliu. sua er hann nu reiðr. Oc nu laupa þeir allir til skogar oc fæla sic. En Mimir gengr æinn saman i moti Sigurði oc biðr hann nu uel kominn. Nu suarar Sigurðr. Ængi yðarr skal uera uel kominn. firir þui at þetta hœfuð skalltu gnaga sem hundr. Nu suarar Mimir. Æigi skalltu þat gera er nu mælir þu. oc skal ec hælldr bœta [þat er ek hæui illa gort uið þic.[14] Ek man geua þer hialm æinn oc æinn skiolld oc æina bryniu. þau uapn hæui ec gort[15] Hertnið[16] i Holmgarði. oc eru allra uapna bæzt. oc æinn hæst uil ek geua þer er heitir Grani. sa er i stoði Brynilldar. oc æitt suerð er heitir Gramr. þat er allra suerða[17] bazt. Nu suarar Sigurðr. þessu ma ec iata. ef þu hæfnir[18] þat sem þu heitr. [Oc nu ganga þeir heim baðir saman.[1]

[1]) [*mgl.* A [2]) [nu krypr (? kryfr) hann hann ok tekr or honum hiartat. ok festir upp sinn ketil ok lætr þar i af orminum þar til, A [3]) [fingrinum, A, B [4]) [skildi hann hvat þeir sogðu. Annarr mællti þetta, A, B [5]) bloð, A [6]) hart, A [7]) ollum *tilf.* A, B [8]) seilaz, A, B [9]) tronu, A [10]) Sigurðr drepr Mimi fostra sinn. *Ovsk.* Mmb. [11]) *mgl.* A, B [12]) her, A [13]) [orms tronu, A [14]) [þer. ef ek hefi þat gort er þer likar illa, A, B [15]) minni hendi *tilf.* A [16]) konungi *tilf.* A, B [17]) vapna, A, B [18]) efnir, A, B

Nv tecr Mimir iarnhosur oc fær honum. oc hann uapnar sic með. oc þui næst æina bryniu.[1] oc stœypir hann hænni [a sic ofan.[2] siðan fær hann honum hialm þann er [hann sætr[3] a hofuð ser. oc nv gefr hann honum skiolld. [oc eru nu þessi uapn oll sua goð. at traut matte finna onnur iamgoð[4]. Nu sælr hann honum æitt suerð. oc er Sigurðr tecr uið suerðinu. [bregðr hann þvi.[5] oc syniz allgott uapn. oc nu reiðir hann þat suerð sem harðast ma hann oc hœgr Mimi banahogg.

168. [6]Nv gengr Sigvrðr i brott. oc ferr þa leið sem [honum er uisat til borgar Brynilldar.[7] Oc er hann kemr þar til borgarliðs. er [þar firir iarnhurð.[8] oc ængi maðr er nu þar[9] honum upp at luka. Nu rindr hann þeirri hurðu [sua hart.[10] at i sundr ganga[11] iarnslarnar. er hurðen uar lukt með. Oc nu gengr hann i borgina. oc þa koma þar at moti honum .vii. uarðmenn. er geta skylldu borgarliðs. oc þickir nu[12] illa er hann hæuir brotit upp borgarliðet. oc firir þetta uilia þeir drepa hann. Oc nu bregðr Sigurðr sinu suerði.[13] oc[14] æigi lettir hann fyrr en hann hæuir drepit [þessa þionostumenn[15] alla. Oc nu uerða uarir við þetta riddar(ar).[16] oc laupa nu til vapna sinna oc ueita honvm atgongu. en hann verr sec [uel oc drengilega.[17] þessi tiðændi spyr Brynilldr þar sem hon sitr i skemmu sinni. oc mælir. þar man uera kominn Sigurðr Sigmundar sonr. oc þott þar hæfði hann drepit .vii. riddara mina. er nu hævir hann drepit .vii. þræla. þa skylldi hann þo vel kominn með[18] oss. Oc nu gengr hon ut oc þar til er þeir beriaz. oc biðr þa hætta. Nu spyrr hon. Hverr [er sa maðr er her[19] er kominn. En hann nefnir sic oc kvaz heita Sigurðr. Hon spyrr hver ætt hans er.[20] En hann lez þat æigi[21] vita at sægia hænni. þa mælir Brynilldr. Ef þv veitz æigi[21] at sægia mer. þa kann ec at sægia þer. at þv ert Sigvrðr[22] Sigmundar son konungs oc Sisibe. oc skalltu her vel kominn með oss. eða hvert hevir þu ætlað ferð þina. Nv svarar Sigvrðr. Hingat hævi ec ætlat mitt orendi. þvi at Mimir minn fostri visaði mer hingat til hæstz æins er Grani heitir.[23] er þv att. Nv villda ec hann þiggia. ef þv villt veitt haua.[24] þiggia mattu æinn

[1]) biarta sem silfr. harða sem stal *tilf.* A [2]) [yfir (a B) sik, A, B [3]) [engi sa annan betra. ok hann setr hann, A [4]) [sa er þykkr ok þungr ok allr lagðr með rauðu gulli ok settr dyrum steinum, A [5]) [*tilf.* A, B [6]) Sigurðr sueinn þiggr Grana. *Ovsk.* Mmb. [7]) [honum var sagt at borg Brynhilldar var, A; liggr at borg Br., B [8]) [þat lukt með storum iarnhurðum, A, B [9]) firir *tilf.* A; til *tilf.* B [10]) [með sinum fœti sua, A, B [11]) bresta, A, B [12]) þeim, A [13]) Gram *tilf.* A, B [14]) hoggr a .ii. hendr ok *tilf.* A [15]) [borgarmenn þa, A [16]) borgarmenn, A [17]) [hœversklega, A [18]) hia, B [19]) [þessi maðr se er þar, A [20]) se, A, B [21]) uglogt, A [22]) *mgl.* A, B [23]) *saal.* A; het, B; heitr, Mmb. [24]) Nu svarar Brynhilldr *tilf.* A

hæst af mer ef þv villt. oc þott fleiri vilir þu.[1] en heimill er[2] varr beini. sa er þer vilit hava. Nv fær[3] hon til[4] menn at taka hestinn. oc erv þeir at allan daginn at [taka hæstinn.[5] oc geta æigi tekit. oc fara heim um kuelldit uið sva bvit. Oc er Sigurðr[6] þa nott i goðum beina.[7] En at morni fær hon til .xii. menn. oc ferr hann nu sealfr enn .xiii. Oc nu fara þeir .xii. til oc æltaz lengi við hæstinn oc fa æigi tecit. oc aðr lettir biðr Sigurðr fa ser beislit. oc gengr hann nu til hæstzens. en hæstrenn gengr at moti honum. oc tekr hann nu hæstinn oc leggr við beisl oc stigr a bac. Nv riðr Sigurðr a braut oc þackar uel Brynilldi sinn beina. Nu [er hann alldrigi þar aðra nott sem hann er æina.[8] þar til er hann kemr a Bertangaland. þar ræðr firir sa konungr er heitir Jsvngr. Hann a .xi. syni.[9] Jsvngr er allra kappa mestr [oc allir hans synir.[5] Hann tecr við Sigvrðe[10] oc [gerir hann sinn raðgiava[11] oc mercismann. oc þyckiz hann nu uel kominn.[12]

---

169. [13]Einn konungr er nefndr Aldrian. er reð firir Niflungalandi. hann uar rikr maðr oc hans kona er .i. riks konungs dottir. Oc þat bar at æitt sinn. at hon uar[14] uindrukcin. þa er konungr uar æigi hæima i [sinu riki.[15] oc uar sofnuð i .i.[16] grasgarði uti. oc til hennar kom æinn maðr oc liggr hia henni. Oc er hon uacnar. þickiz hon kenna Alldrian konung þar. oc er hana minzt uarir. þa er þessi maðr brottu horfinn.[17] Oc nu er þaðan liðr nockor stund. er drottning ulett. oc aðr hon fœði[18] barn. þa berr þat at. þa er hon er æin saman stœdd. at til hennar kemr enn sami maðr. oc nu sægir hann hænni þat er at hafði boritz et fyrra sinn i þeirra fundi. oc hon uar nu olett. oc þat barn a hann með hænni. En hann lez uera æinn alfr. en ef þat barn mætti upp uaxa. [þa sæg[19] þvi sitt faðærni. en lœyn[20] huern mann annarra. Nu er þat sueinbarn sem mik uarir sægir hann. oc sa[21] man uera mikill maðr firir ser. oc opptlega man hann vera[22] i nauðum staddr. oc hvertt sinn er hann er sua staddr at æigi fær hann sic sealfr lœyst. þa skal hann kalla a sinn foður. oc man hann þar vera. þa er hann þarf. Oc nu huerfr þessi allfr [sua sem skuggi.[23]

[1]) *tilf.* A, B [2]) þer *tilf.* A [3]) sendir, A, B [4]) .v. *tilf.* A, B [5]) [*mgl.* A [6]) þar *tilf.* A, B [7]) fagnaði, A, B [8]) [riðr hann dag ok nott, A [9]) allir afburðarmenn *tilf.* A [10]) vel *tilf.* A, B [11]) riddara, B [12]) [er hann þar með honum langar stundir, A [13]) dauði Alldrians konungs. *Ovsk.* Mmb. [14]) varð, A [15]) [sinni borg, A, B [16]) sinum, A, B [17]) vaveifliga *tilf.* A, B [18]) ali, A; ol, B [19]) [skalltu segia, A, B [20]) leyna, A, B [21]) sveinn *tilf.* A, B [22]) verða, A, B [23]) [i brott, A

En er þaðan liðu stundir ælr drottning sueinbarn. oc heitir sa sueinn Hogni. oc er nu kallaðr sun Alldrian konungs. Oc nu er hann .iiii.[1] uetra gamall er hann gengr i læika með sueinum. oc er hann harðr oc sterkr oc illr viðræignar. oc nu er honum þvi brugðit. at hann er yuirliz sem troll en æigi sem menn. oc eptir skapi sinu[2] er hans aseona. Oc þessu reiðiz hann mioc oc gengr til æins uaz oc ser sinn skugga. oc nu ser hann. at hans andlit er sua bleikt sem bast oc sua folt sem aska. oc þat er mikit oc ræðilikt oc grimlegt. Oc nu gengr hann til sinnar moður oc spyrr hana. hui gegna mun er hans likami er sua skapaðr. Nu sægir hon honum et sanna til sins[3] faðærnis. Oc uið uarð stœdd æin kona oc hœyrði. oc su uar siðan friðlla [þiðrex konungs af Bern.[4] oc sagðe honum af trunaði þenna lut. oc þar af kom upp allt þetta mal um siðir. Alldrian konungr a með sinni konu .iii. sonu oc æina dottur. Het son hans enn ællzti Gunnarr. en annarr Gernoz.[5] [þriðe Gilser.[6] hann er þa æitt barn er þessi tiðændi geraz. En Grimilldr[7] het systir þeirra. þa er Alldrian konungr leifir riki sitt oc hann fær bana. þa hæuir[8] Gunnarr son hans [halldit æptir þui riki oc konungdomi.[9]

[10]170. [11]þiðricr konongr lætr bva til veizlv mikillar oc agætrar ser til tignar oc skemtanar allvm sinvm mannvm. oc til þessarar veizlv byðr hann allvm hinvm rikastvm mannvm er i hans riki ero oc margvm vtlennzcvm hofðingiom. Heyrt hevir hann sagvr til eins konongs. at sa var goðr drengr oc mikill reystimaðr. Hann heitir Jrvngr at namni. hann ræðr firir Niflvngalandi. Hans cona het Oda. hon var

[1]) .xv., B [2]) *mgl.* A, B [3]) hans, A, B [4]) [Alldrians konungs, A [5]) Gernis, *her og senere* B [6]) Gisler, A; [*mgl.* B [7]) Guðrun, A [8]) tok, A [9]) [þat riki ok konungdom, A [10]) *Capp. 170 og 171 optages her i Texten saaledes som de ere skrevne med Mmbranens 2den Haand; den 3die Haands Afskrift meddeles nedenunder; jvf. ovfr. S. 157.* [11]) þiðricr konongr hevir bvit til veizlv micillar. *Ovsk.* Mmb.

---

170. [1]Ðiðrecr konungr lætr bua til veizlu mikillar oc agetrar ser til tignar oc skemtanar ollum sinum monnum. oc til þessarar veitzlu byðr hann ollum hinum rikastum monnum er i hans riki eru oc morgum monnum oc hofðingium. Hœyrt hæuir hann sœgur til æins konungs. at sa uar goðr drengr oc mikill rœystimaðr. Hann heitir Jrungr at nafni. hann rḝðr firir Niflungalande. Hans kona het Oda. hon uar æins rix konungs dottir. En þessir uerða atburðir æitt sinni með konu Jrungs konungs. þa er hann uar æigi sealfr heima i borg sinni. at til drottningar kemr æinn maðr. þa er hana uarði minzt. oc hvilir ihia hænni. oc þar af getr hon æinn sun. sa heitir Hogni. Oc þo at hann syndiz maðr uerit haua. þa uar

[1]) þiðrecr konungr byr til veizlo. *Ovsk.* Mmb.

eins rics konongs dottir. En þessir verða atbvrðir eitt sinni með kono Jrvngs konongs. þa er hann var eigi sialfr heima i borg sinni. at til drotningarennar kœmr einn maðr. þa er hana varði minnzt. oc hvilir ihia henni. en þar af getr hon einn svn. sa heitir Hogni. Oc þo at hann syndiz maðr verit hava. þa var hann þo alfr. Hogni var mikill maðr oc stercr oc eigi mioc vænn. Sialfr konongrenn a við drotningv .iiii. svnv oc eina dottvr. oc heitir sv Grimhildr. Hinn elzti konongs svn heitir Gvnnarr. en annarr Gvthormr. þriði Gernoz. fiorði Gisler. [1]En þa er Jrvngr konongr fellr ifra. þa tecr Gvnnar svn hans hinn ellzti við rikino. oc þvi verðr hann hallzi.[2] þiðric(r) konongr hevir sanna frett af [Gvnnari konunge oc sendir hanom orð. at hann scal coma til hans veizlv oc þigia þar mikinn soma oc tign. oc sva byðr hann Hogna brœðr hans oc Gvthormi. Oc er sendimenn þiðrics konongs coma a fvnd Gvnnars konongs. þa tecr hann[3] með þocc oc vinattv boð þiðrics konongs oc lezc fara mvnv at visv. oc sva Hogni broðir hans. En Gvthormr[4] er heima. firir þvi at hann er sivcr. Nv ferr Gvnnarr konongr [til veizlvnnar[5] með sina menn til Bærnar. oc

[1]) her segir fra Jrvngi konongi oc hans svnvm. *Ovsk.* Mmb. [2]) *fra Cap. 170 og hertil har* A *og* B: Nu er þat eitt sinn at þiðrekr konungr i Bern lætr gera veizlu (til skemtanar ser *tilf.* B). ok nu vill hann saman setia alla sina vini ok hina mestu menn. þa er i hans riki eru. Til þessarar veizlu stefnir hann eigi morgum monnum. helldr velr hann til hina gofgustu menn ok setr þa alla i eitt samsæti bæði innlenzka menn ok utlenzka. [3]) [þessum konungi Gunnari. at hann er afburðarmaðr ok goðr drengr ok hreystimaðr mikill. ok sva hit sama er hans broðir Hogni ok Gernoz ok Gisler. ok sendir menn a hans fund ok byðr honum a sinn fund. Nu koma sendimenn a fund Gunnars konungs ok bera upp sin erendi. En konungr tekr, A, B [4]) Gernoz, A; Gernis, B [5]) [at heimboði, A, B

þat alfr. Hogni var mikill maðr oc stercr oc æigi meoc uænn. Sealfr konungrenn a uit drottningu .iiii. sunu oc æina dottur. oc heitir su Grimilldr. Hinn ællzti konungs sun heitir Gunnarr. oc annarr Guðzormr. þriði Gernoz. feorðe Gisler. [1]En þa er Jrungr konungr fellr ifra. þa tecr Gunnarr sun hans hinn ællzti við rikinu. oc þui verðr hann hallzi. þiðrecr konungr hæuir sanna frett af honum oc sendir orð Gunnari konungi. at hann skal koma til hans ueizlu oc þiggia þar mikinn soma oc tign. oc sua byðr hann broður hans Hoggna oc Guthormi. Oc er senndimenn þiðrex konungs koma a fund Gunnars konungs. þa tecr hann með þocc oc vinattu boð þiðrex konungs oc lez fara munu at uisu. oc sua Hoggni broðir hans. En Guthormr er heima. firir þvi at hann er seucr. Nu ferr Gunnarr konungr til veizlunnar með sina menn til Bernar. oc er hanum þar vel fagnað. Oc er nu veizlan albuin með ollum hinum bæztum fongum er til þarf at haua. oc eru saman settir allir hinir tignuztu menn oc hinir bæztu uinir.

[1]) fra Gunnari konungi oc hans brœðrvm. *Ovsk.* Mmb.

er hanom þar vel fagnað. Er nv veizlan albvin með allvm hinom beztvm fangvm er til þarf at hava. oc ero nv saman settir allir hinir tignastv menn oc hinir beztv vinir.

171. [1]Allir sitia þessir a einn pall. þiðricr konongr oc Gvnnarr konongr. Hogni[2] oc Hildibrandr (oc) Hornbogi iarl. [A vinstri hond hanom sat Viðga oc Amlvngr.[3] þetleifr[4] oc Fasold.[5] Sistram[6] oc Vildiver.[7] Herbrandr hinn vitri oc hinn viðforli. Heimir grimmi. Oc þat mæla nv allir er þar varo. at [aldrigi sa tigvrlegri menn alla ne iamravsta comna i eina holl. ne[8] meiri afbvrðarmenn firir sakar alrar atgœrvi en þar varo þa comnir.

172. [9]þiðrecr konungr hafði skiolld a þessa lund. [steindr rauðum steini oc a markat með gulli leon.[10] oc hans hofuð[11] horfir upp æptir skilldinum [oc fœtr taka sporðenn.[12] En siðan er þiðrecr uarð konungr yuir Bern. ioc[13] hann þat mark. sua at yuir hofði hans[14] stoð[15] korona af gulli. oc þvilikt mark hæuir hann a merki sinu oc sœðli [oc vapnroc. oc þar af ma hann kenna huar sem hann riðr. oc hverr er skrifa vill hans liknæskiu. þa geri hann sua.[16] En þetta mark hævir hann af þvi. at sua sem leon[17] er allra dyra mestr[18] at virðingu oc at hug. oc við hann eru oll dyr rædd er i verolldunni eru. sva var oc þiðrecr konungr uræðinn oc yvirmaðr allra manna. en allir voru við hann ræddir oc firir hans uapnum. Oc ængi maðr skylldi sa haua leon a sinum skilldi at fornum sið er nockot sinn vill flyia.[19]

173. [20]Hilldibrandr enn gamli hæuir skiolld með sama lit oc þiðrecr konungr. oc a skrifot borg með[21] hvitum steini oc gylltir[22] turnar.

1) her nemnir kappa þiðrics konongs. *Ovsk.* Mmb. 2) broðir hans *tilf.* A, B 3) [Omlungr son hans ok Viðga hinn sterki, A, B 4) danski *tilf.* A, B 5) stollzi *tilf.* A, B 6) Sintram af Fenidi, A, B 7) Villifer hinn kappsami, A, B 8) [varla sæi i einni holl tignari menn eða, A, B 9) fra vapna bunaði þiðrex konungs. *Ovsk.* Mmb. 10) [Hann er rauðr sem bloð ok markaðr leo með gull, A 11) *tilf.* A, B 12) [ok fœtr til sporðsins, B; *mgl.* A 13) tok, A, B 14) leoninu, A; leonsins, B 15) hans *tilf.* A, B 16) [*mgl.* A 17) leo, A; lionit, B 18) mest, B 19) or striði *tilf.* A 20) fra vapnabunaði Hilldibran(z). *Ovsk.* Mmb. 21) ravði *tilf.* Mmb. 22) allir *tilf.* A

---

171. [1]Allir sitia þessir a æinn pall. þiðrecr konungr oc Gunnar konungr oc Hogni oc Hilldibrandr oc Hornbogi iarl. A vinstri hond honum sat Viðga oc Avmlungr. þettleifr oc Fasolld. Sistram oc Villdifer. Herbrandr enn vitri oc hinn viðforle. Heimir grimmi. Oc þat mæla nu allir er þar varu. at alldrigi sa tigurlegri menn alla ne iamrausta komna i æina holl. ne meiri abburðarmenn firir sacar allrar atgervi en þar uoru þa komnir.

1) her nefnir kappa Kiðrex(!) konungs. *Ovsk.* Mmb.

oc er su borg skrifuð æptir Bern. En þat gegnir[1] þvi at Hilldibrandr hæuir þat marc a ollum sínum uapnum. oc hann hæuir merki oc uapnrock allt með sama lit oc þiðrecr konungr. af þvi at alldrigi vill hann lœyna þvi. at hann er þiðrex konungs maðr. huar sem hann riðr. oc ænskiskonar navð oc uandræði vill hann sic með þvi firra[2] at lœyna þeirra vingan.

174. [3]Heimir enn mikillati hæfir oll uapn a þessa lund morkuð. hann hæuir skiolld blan oc [a markaðr hestr með[4] bleikum lit. oc þat er skrifað a allri hans hærneskiu. Oc merkir blar litr kallt briost oc grimt hiarta. en sa hestr merkir iðn[5] ættmanna hans oc [þat at[6] hann er enn bezti riddari.

175. [7]Viðga Velentson uar syndum a þessa lund. hann [hafði huit[8] har sem gras þat er lilia[9] heitir. oc þyct oc liðaðiz allt i stora locka. oc sitt har hæuir hann oc biart andlit. oc allan likam hæuir hann hvitan [sem sneo.[10] Hans augu uoru snor. sua at uarla matti i gegn sea ef hann uar reiðr. [en ængi maðr ma hann langleitan kalla ne breiðleitan. firir þui at allt var við sic hans andlit. oc var þo[11] mikit oc at ollu fagrt oc harðlikt. oc þa er hann var reiðr uar hans andlit raut sem bloð oc grimlikt. Hann var allra manna þeirra hæstr sem æigi uoru risar kallaðir. hærðimikill. bæði þyckr oc breiðr. miðmeor[12] oc allra manna bæzt limaðr. retuaxinn. [oc at ollu uar hans uoxtr sua. at allir sogðu at [ængi maðr hæfði[13] set kurteisara eða tiginmannlegra. Hann var lundaðr a þann veg. kyrrlatr oc hugatsamr.[14] oc er hann sat með felogum sinum oc fatt var manna ihia. þa var hann glaðr oc malrœtinn.[15] en optazt famalugr i feolmenni. orðfœrr[16] oc spacmalugr þa er hann var a stefnum.[17] hoguærr oc litillatr við vini sina. þa er hann kemr i her oc hann er með vapnum sinum. þa var hann þægar sua grimligr. at alldrigi var þat gort[18] i ænskiskonar hernaði. er honum þœtti þa hormulekt. œrið var hann stercr oc mikill hugmaðr. oc at allri atgervi var hann firir flestum monnvm. þeim er skapaðir haua uerið.[19] Viðga enn sterki hafði alla herneskiu huita at lit. skiolld. sauðul. vapnrock. merki. hialmhautt. a

[1]) volldi, A [2]) *saal.* A, B; friða, Mmb. [3]) vapnabunaðr Heimis. *Ovsk.* Mmb. [4]) [*saal.* A, B; a markað, Mmb. [5]) hans ok *tilf.* A [6]) [*saal.* B; þui at, Mmb.; *mgl.* A [7]) vapnabunaðr Viðga ens sterca. *Ovsk.* Mmb. [8]) [var hvitr a, A [9]) lilium, A [10]) [*saal.* A; sem nepor (*ell.* nevor), Mmb.; *mgl.* B [11]) [hans andlit var, B [12]) millismior, B [13]) [engan mann hefði þeir, A [14]) hofsamr, A [15]) malteitinn, A [16]) orðfar, A [17]) þingum, A [18]) *mgl.* A [19]) *fra* [oc at ollu uar *o. s. v. har* B: hann var kurteisastr manna. kyrrlatr ok hugarlatsamr. optast var hann famalugr i fiolmenni. en glaðr við vini sina ok felaga.

er markat hans skilldi með rauðum steini hamarr oc tong. oc i þeim skilldi eru .iii. karbunkuli steinar. oc þetta mark er æptir æðli foður hans. [hann er[1] smiðr oc allra manna hagastr i uerolldunni. en gimsteinar .iii. [merkia moður hans.[2] A hans hialmhætti er skrifaðr ormr af rauðu gulli sa er slangi[3] heitir. fullr af æitri. Firir þvi berr hann þat mark yuir sinu hofði. at ængi skyli [i dyliaz at[4] hann ser. hue mikit hans skap[5] er oc reiði þeim er firir uerðr oc moti vill bioðazc. A hans sœðli oc a hans vapnrock er sami ormr. oc a hans merci er sama mark oc a hans skilldi. Birti hans hærneskiu [mark(ar) þat.[6] at sem lengsta leið mætti hann kenndr vera. huar sem hann riðr.

176. [7]Hornbogi iarll [var i viðrliti[8] biartlitaðr. oc allra manna var hann venstr oc tigurlegastr [at aliti[9] oc ollum vexti. skiotligr oc snofurmannlegr i ollum hætti. karhofðaðr.[10] mæðalmaðr [at ollum uexti.[11] [firir þui at hann var optast hia[12] þeim. er nalega voru risar[13] hia þui sem annað mannfolk.[14] þo var hann hinn sterkasti. oc ænn meirr var þat [með abburð.[15] hversu[16] hann var frœcn[17] við skiolld oc suerð oc spiot. Oc af ollum þessum er nu eru taldir var ængi iamgoðr bogmaðr eða spioti at skiota. hann var oc sua goðr[18] riddari. at alldrigi kom hann þar i orrostv eða æinuigi. at hann skildizc við sinn hæst með usœmð. Hann var falatr oc leoðlyndr optlegast. en a þingum oc stefnum var hann greiðmælltr oc fagrmalugr.[19] æinarðmælltr oc sneallmælltr oc hamælltr oc vel romaðr. spakr at viti. skiotr i alitum oc skœrunglyndr. oc reð hvert rað þui spaclegra er hann hugði lengr at. drenglyndr. diarfr i ollum lutum oc œrit raustr.[20] Hornbogi iarll hafði skiolld oc alla hernæskiu með brunum[21] lit. a hans vapnum var marcaðr haucr af gulli. oc firir honum fleuga .ii. fvglar. oc þat sama marc hævir hans sun Aumlungr. [þat markar hans uapnalitr oc þessi skrifan[22] riddaraskap. oc sua sem opt fleuga .ii.[23] fuglar firir haukum.[24] sua opt atti Hornbogi iarll æptir at riða sinum ovinum með sua snaran hug oc sua fleota ferð með sinn hinn goða hæst. at þat[25] ma iafnaz við haukinn. En brunn litr hans vapna mærcir hans [tiginleik oc kurteisi.[26] Hornbogi iarll var enn rikasti oc hinn vinsælasti. sua at af

1) [er hann var, A, B 2) [vatta hans moðerni, A, B 3) *saal.* A, B; sangi, Mmb. 4) [við dyliaz er, A; ifa er, B 5) kapp, A, B 6) [gegnir þvi, A, B 7) herbunaðr Hornboga iarlls. *Ovsk.* Mmb. 8) [i Vindlandi var, A, B 9) [bæði i andliti, A, B 10) kaarhofðaðr ok, A; *mgl.* B 11) [a voxt, A, B 12) við koppum, A 13) ▪ voxt *tilf.* A 14) folk, A 15) [við afburð, A 16) [*mgl.* B 17) ok fimr *tilf.* A, B 18) drengr ok *tilf.* A 19) fagrorðr, A 20) sterkr, A 21) *saal.* A, B; bruðum, Mmb. 22) [ok merkir þeirra, A 23) allzkonar, A 24) hauknum, A, B 25) þvi, B 26) [list ok hœversku, A

honum gengu sogur viða um lond. [Uitt land oc storar borgir a hann[1] oc marga riddara oc œrit lausafe. [Oc þetta allt spurðe þiðrecr konungr af Bern. oc firir þui sendi hann honum orð at koma til sin. oc með þessu œrendi sendi hann sinn bæzta mann Hilldibrand oc sinn hinn goða þionostumann Heimi.[2]

177. [3]Aumlungr son Hornboga iarls var likr fæðr sinum i aseonu oc a hars lit oc a allan likama. oc æigi var hann minni maðr ne ostercari. oc allgoðr riddari oc hinn diarfasti oc oforseall. hættinn i bardœgum. villdi annat huart vinna frægð eða fa bana. oc allmikill var hann ofkapsmaðr.[4] agiarn. oc gott þotti honum [at vera lofaðr.[5] oc til þess villdi hann uinna alla luti. [bæði i mannhættu oc litillæti. i milldi oc vilsinni við sealfan sic.[6] at þola margskonar raun firir sitt nafn.

178. [7]Sinntram af Fænidi hann var fagrleitr. leoslitaðr oc æigi mikilleitr. oc hans anndlit er fagrt oc vel vaxit. fogr augu hæuir hann. bleikt[8] har oc rœckr[9] nockot. [sitt oc þyct.[10] halslangr nakcuað. oc allan likam hæuir hann huitan. har oc æigi digr. hans hændr oc fœtr eru sua fagrir. at ængi maðr sa mann bætr limaðan. fimr oc vel stercr oc hinn mæsti atgeruimaðr. oc allra manna er hann [mestr kurteisismaðr[11] skapaðr a allan uoxt. hann er leikmaðr mikill oc gleðimaðr. dryckiumaðr. malsniallr. skœrunglyndr oc skiotraðr oc yfrit raustr til vigs. milldr. litillatr. kapsamr. Sinntram hæuir marc a sinum vapnum a þa leið. at hans skiolldr oc oll hærnæskia er grœn sem gras. oc amarkaðr dreci brunn et œfra en rauðr et næðra. þetta marc iarteinir. huersu hann var staddr firir drecanum. oc hue mickla sœmð hann ▪ at launa[12] þiðreci konungi mæðan hann liuir. er hann lœysti hann af dreckans munni. hans hinn grœni vapnalitr þionar þar [til. er[13] hit bæzta[14] suerð er hann atti hafði grœnan lit.[15]

179. [16]Fasolld oc Æcka voru sua likir. at varla matti kenna huarn fra œðrum of[17] aseonu eða uœxt. [bleicharir oc hrockinharir[18] oc leoslitaðir. breiðleitir. rauðbleict skeggit oc liðaðizt nockot. fogr augu hœfðu þeir. digran halsinn oc æigi langan. mikklar herðar oc sterc-

1) [Vindland ok margar borgir a hann, A; Hann a, B 2) [*mgl.* A 3) fra Aumlungi oc hans vapna profan. *Ovsk.* Mmb. 4) ofrkappsmaðr, A, B 5) [orðlof, A 6) [bæði mannhættu ok litilæti milldi ok, A; *mgl.* B 7) fra vapnabunaði Sintram. *Ovsk.* Mmb. 8) bleikr a, A 9) hrokkr, A, B 10) [*mgl.* A, B 11) [kurteisastr, A, B 12) þakka, A; syna, B 13) [til þess, A 14) vapn *tilf.* B 15) sem gras *tilf.* A 16) fra vapnum Æcka oc Fasolld. *Ovsk.* Mmb. 17) um, A, B 18) hrokkinhærðir, A; [bleikt har ok hrockit, B

ligar. [oc æigi eru þeir sua hauir sem þeir eru furðulega þreclegir.[1] vel hæntir oc vel fœttir. stercir oc goðir riddarar. oc vel kunnu þeir við skiolld oc suerð. þeir eru mikillatir oc drambsamir.[2] oþyðir. famalgir. uel lataðir.[3] skarzmenn miklir of vapn eða klæði. vingoðir. fastuðgir. kapsamir. þralyndir. agiarnir oc inir raustustu i ollum mannraunum.[4] Fasolld enn stollzi hæuir skiolld oc alla hærnæskiu sem gull. oc markat [illegible] leon með rauðu sem þiðrecr konungr. firir þat uttan at þetta leo[5] horfir um þueran skiolld oc æigi með koronu. Sama mark hafði haft[6] Ecka hans broðir. En gegnir þvi sem fyrr [hafði verit sagt. at[7] þeir brœðr haua leo a sinum vapnvm. oc[8] hælldr skulu þeir fa bana en flyia nockverskonar nauð.[9] en rauðr litr þeirra vapna mercir capp [oc ufrið.[10]

180. [11]Þettleifr Biturulfs son var [iarpr a hár oc retthárr oc þyct meoc.[12] hann var mikilleitr i andliti. hans næf var hatt oc þunt[13] oc [var hans andlit allt við sic. æigi meot oc þo langt.[14] vel œygr[15] oc vænn maðr synum. æcki leoslitaðr. en þa er hann var reiðr. þa var hann folr sem aska. allra manna var hann mestr [a hæð oc a digrleic oc hinn vaskasti a allan uoxt.[16] Hans lunderni er a þessa lund. hann er allra manna glaðastr oc litillatastr við hvert barn. oc alla skemtan oc leica[17] ma við hann æiga [enn minnzti maðr.[18] hvar sem hann kom.[19] Hann er diarfmælltr firir tignum monnum. þo at honum se okunnir. oc sua oc i feolmenni.[20] oc diarfr er hann i ollum lutum. sua at varla fæzt[21] hans maci. stercr oc fimr við alla leica. harðr oc grimr[22] við alla ovini sina [oc[23] i orrostum eða holmgongum. þrar oc æliunarmaðr[24] mikill.[25] sua at hans iafningi hævir varla fengiz.[18] Þetleifr danski hæuir marc a sinum vapnum með dœckblan[26] lit. a hans vapnum er markað þat er þyðeskir menn kalla alpandyr. en Væringiar[27] fil. af gvlli lagt. En firir þvi hævir hann með þvi markat sin uapn. at Sigurðr gircr[28] enn gamli reið æinum fil. oc við

1) [hafir voru þeir ok furðu sterklegir, A 2) diarfsamir, A 3) vellitaðir, A; veltalaðir, B 4) *saal.* A, B; mannronum, Mmb. 5) *saal. ogs.* A; leon, B 6) att, B; *mgl.* A 7) [var sagt at þiðrekr ok, B 8) at, B 9) *fra* En gegnir *o. s. v. har* A: þvi at þeir vilia eigi flyia nokkorskonar nauð i bardogum. 10) [yfrit, B 11) fra Þettleif danska. *Ovsk.* Mmb. 12) [vasklegr maðr. hans har var iarpt ok þykt ok rett, A, B 13) ok rett *tilf.* A 14) [hans andlit var breitt (langt B) ok var þo allt við sik, A, B 15) eygðr, A, B 16) [ok sterkastr all(r)a þiðreks kappa. manna bezt a sik kominn, A 17) gleði, A 18) [*mgl.* B 19) [*mgl.* A 20) mannfiolda, A, B 21) fanzt, B 22) ok agiarn *tilf.* A, B 23) *mgl.* A 24) *saal.* A; æliunmaðr, Mmb. 25) milldr *tilf.* A 26) dokkvan, A; dockum, B 27) *saal.* B; væingiar, Mmb., A 28) grikkr, A, B

þetta allt saman haði[1] Þettleifr danski [mikcla orrostu oc feck[2] sigr oc sœmð. [Hans enn dockblai skiolldr a honum[3] ser litt hogg. sua at hann bregði sinu yvirbragði. oc þar til let hann gera sinn skiolld fyrsta sinni. at sem bæzt þœlði[4] hann [oc sem minzt brygðiz hann i ænskisskonar[5] nauð. Firir þvi hævir hann gull a sinum skilldi. at hans moðir er tiginborin.[6]

181. [7]Villdifer[8] [enn dramblati oc hinn kappsami hans har er[9] dœkt. en andlit leost oc langt oc vel vaxit. nockot bivgnæfiaðr oc havclegr[10] i avgvm. har oc herðibreiðr[11] oc vel vaxinn. fagra hond hævir hann oc hvita. oc digran arm oc stercan. hann er allra manna fimastr oc [vel ærn.[12] atgervimaðr mikill i allzkonar leikum. Hann er [vitr oc raðamaðr mikill.[13] stilltr vel i skapi. oc skavrunglyndr oc diarfr ef hann skal firir raða oðrum monnum. en listvgr oc kurteis ef hann skal þiona. oc nackuat vndirhyggiumaðr oc enn harðasti i orrostum oc sigrsæll. Villdifer hinn frœkni markaðe sin uapn a þenna veg. at a hans skilldi er skrifaðr æinn golltr oc æinn biorn með dœkcrauðum lit. en gulan[14] hævir hann lit a skilldi oc um utan dœckravða rœnd. oc þuilikan lit hæuir hans oll herneskia. þat iartegnir hans [bunaðr villdigolltr.[15] þat er a þyðesku Villdifer. firir þvi er hann kallaðr sva. at hann er alldrigi[16] með sinum frændum oc æigi a sinni fostriorðu. hælldr iafnan með utlenzkum[17] hœfðingium. Villdigolltr er allra dyra frœcnastr oc verstr [við at æiga þeim er veiðir.[18] en biorn er firir þvi a hans uapnum at þar með rosar[19] hann þvi. at hann kallaðez .i. biorn þa er hann lœysti vt sinn felaga Viðga. [Þvi hævir Villdifer sundrlita[20] herneskiu oc annan veg en aðrir kappar. at hann vill[21] lata kenna sina ferð[22] sua langt sem huerr ma sea.

182. [23]Herbrandr enn viðfœrli er iarpr a harslit oc hrockinharr[24] oc dœycklitaðr.[25] oc þo faullitaðr. skarpleitr oc liðr a nefi. brunt skegg [oc liðaz oc tuikvislot.[26] langt andlit oc æigi [meoc breitt[27] oc frecnott. augu snœr.[28] oc æigi er hann venn. oc æigi er hans andlit fagrt oc er þo harðlict oc grimlikt. mikill maðr vexti.

[1]) hafði, B [2]) [viða orrostur ok feck iafnan, A [3]) [A hans hinum dokkua skilldi, A [4]) þoldi, A; þyldi, B [5]) [i allri, A [6]) tigin, B [7]) fra Villdifer. *Ovsk.* Mmb. [8]) Villifer, *overalt* A, B [9]) [hefir har, A [10]) snarlegr, B [11]) herðimikill, A, B [12]) [*mgl.* A, B [13]) [raðugr, A [14]) gylltan, A [15]) villugolltr, A, B [16]) [bunat. þuiat villugolltr er a þa litsku(!). ok þui er Villifer sua kallaðr. at alldri reið hann, A [17]) utlendum, A, B [18]) [viðreignar, A [19]) *saal.* A, B; rosir, Mmb. [20]) sundrleita, A [21]) [ok þar firir vill hann, B [22]) reið, A [23]) fra Herbrandi enum viðfœrla. *Ovsk.* Mmb. [24]) hrokkinhærðr, A, B [25]) dokklitaðr, A, B [26]) [ok tvikvislat, B; *mgl.* A [27]) [miott, A [28]) hefir hann allsnorp (allsnor B) A, B

har oc vel vaxinn oc stercr. oc allra manna kann hann bæzt a hesti. spekingr mikill. mælskumaðr. fagrorðr. harðmælltr. diarfr. vaskr. forvitinn. glogþeckinn. [minnigr. osparr af sealfum ser i mannrœnum.[1] Herbrandr hævir [skiolld oc alla herneskiu. at rauðr er allr skiolldrinn[2] oc lagðr a skotælldr [með gulli sem logi. oc þann veg er oll hans herneskia.[3] [en þvi er skotælldr a hans vapnum.[4] er harðara flygr [oc siðr firirfærsk en ængi litr annarra þann er i hærnaði se hafðr. þar til er[5] iamnað i orrostu er Herbrandr riðr. at [firir honum fellr mannfolk sem skotælldr fliugi. oc onnur merking er su hans vapna litar. at sua sem[6] skotælldrenn flygr oc er alldregi kyrr. þa er hann skal til vapns hava. sva er oc Herbrandr er alldrigi var kyrr. oc naliga hævir hann farið vm [alla verolldina.[7]

183. [8]Gvnnarr konungr var leoshárr oc[9] breiðleitr. leost skegg oc skamt. herðibreiðr. leoslitaðr [oc haligr at ollum uexti. syndum kurteiss.[10] stercr oc allgoðr riddari. oc haucligr er hann sat a sinum hæsti. oc vel kann hann a sinum hæsti við skiolld oc suerð oc skot. Hann er arǫðizmaðr mikill. frœcn oc oforseall. grimr. glaðr oc milldr af fe. avðtryggr við vini sina. tallyðinn. goðr drengr. harðr[11] við sina ovini. Gunnarr konungr hævir alla hernæskiu hvita sem silfr. [oc er a markað hans skilldi orn æinn oc korona a hofði.[12] þat marc berr hann a ollum sinum vapnum. en firir þvi at hann er konungr. berr orn koronu a sinu hofði. En firir þvi hævir hann sic sua markaðan. at aurn er kallaðr konungr allra fugla. oc hans vapn ero auðkend [oc scyrlit.[13] [sua kemr hann oc alldrigi með[14] morgum monnum. at æigi ma skiott hann kenna af ollum. sua er [hann kvrteis oc hœverskr.[15]

184. [16]Hœgni broðir hans hævir har suart oc sit [oc nockorr sueipr i.[17] langleitr.[18] nefmikill. brvnsiðr. dœkt skegg. oc allr er hann dœkclitaðr. harðligr. andlit hævir hann grimlikt .i. auga oc er þat helldr snarpt oc frœcnlekt. mikill vexti. har oc digr a allan voxt. oc þa er hann kemr i sin herclæði. er hann huarttveggia sœmilegr oc

1) allzkonar raunum, A; [*mgl.* B 2) [rauðan skiolld ok alla herneskiu, A 3) [*saal.* B; með gulli, A; *mgl.* Mmb. 4) [*saal.* A; en sa skotelldr merkir, B; er a hans uapnum, Mmb. 5) [en við megi sia at þar er til, A; ok siðr ma firirfara ongum hlut oðrum þeim er i orrostu er hafðr. þar til er, B 6) [*tilf.* A, B 7) [allan heim, A 8) fra Gunnari konungi oc hans vapnum. *Ovsk.* Mmb. 9) hrokkinharr *tilf.* A, B 10) [har ok kurteiss i ollum vexti, A; kurteiss, B 11) agiarn ok harðr, A, B 12) [a hans skilldi er markaðr aurn með koronu, A 13) *rettet for* seyrlit, Mmb.; [*mgl.* A, B 14) [ok allri kemr hann með sua, A 15) [hans kurteisi ok hœverska, B 16) fra vapnabunaði Hœgna bro'. *Ovsk.* Mmb. 17) [*mgl.* A, B 18) langeygðr, A

þo ogvrlegr. oc hann er allra manna sterkastr oc inn bæzti riddari. oc æigi siðr er hann holmgongumaðr [oc su[1] kempa.[2] Hann er spacr maðr at viti. forseamaðr mikill. oþyðr[3] oc falatr. grimr oc kappsamr. got hiarta hævir hann oc hugprutt. skiotr til allz er hann vill gera. þralyndr. æinfalldr. harðuðigr oc oarmvitigr.[4] Hogni hævir vapnamarc[5] með sama hætti oc Gunnarr konungr broðir hans. hans skiolldr oc oll herneskia er lagt meðr silfri. oc aurn er i stendr hans vapnum er steindr rauðum steini. [þetta marc silfri lagðr skiolldr[6] ef hann er borinn i solskin. þa glitrar hann oc birtir sua at ængi fær i gegn seð langa rið. þætta bragð var vitrlikt sem van var at honum. þat er nu aftekit i sægum þyðeskra manna. at ængi skal bera a holm silfrlagðan skiolld eða buklara. Hans ærn var æigi koronaðr. firir þvi at hann var æigi konungr.

185. [7]Sigurðr sueinn hans har er brvnt oc fagrt[8] oc liðaz i locka stora. oc hans skegg er skamt oc þykt [oc með sama lit.[9] hanefiaðr. breitt andlit oc [stor bein.[10] oc hans augu eru sua huoss.[11] at fair menn [munu vera[12] sua diarfir. at þori[13] at lita undir hans bryn.[14] hans hærund[15] er allt sua hart sem [sigg villigaltar eða horn.[16] [at ænskisskonar vapn bita[17] á. hans herðar eru sua [miklar a at sea. at sua er sem .iii. menn se a þyct.[18] hans likami er allr skapaðr[19] við sic a hæð oc digrleic [þann veg sem bæzt ma sama. oc þat er mark of hans hæð. þa er hann hæuir gyrt sic sinu suerði Gram of sic miðian. er var .vii. spanna hatt. oc þa er hann oð i[20] rvgacr alskotinn.[21] tecr niðr dæggskorinn a acrinn uppstandanda. oc þo er hans afl meira en voxtrenn. oc vel kann hann suerði at beita. eða spioti at skiota eða leggia. eða skilldi hallda. eða boga spenna eða hæsti at riða. oc margskonar kurteisi oc hæversku. er hann nam a unga alldri.[22] Hann er sua vitr maðr. at suma luti veit hann firir. þa er æigi eru fram komnir. oc hann kann oc skilr rædd[23] fugla. oc þar af koma honum fair lutir [at ovorum.[24] Hann er maldiarfr oc giarn raða við vini sina. malsniallr oc langtalaðr. oc æcki mal tecr hann þat tala. at hann [skiliz fyrr við[25] en sua skal synazt þeim er hæyra.[26] sem a ængan veg

[1]) þesskonar, A [2]) [*mgl.* B [3]) *saal.* A, B; oc þyðr, Mmb. [4]) milldr, A; *mgl.* B [5]) vapnabunað, A [6]) [Su nattura fylgir hans skilldi, A; þat merkir, B [7]) fra Sigurði svein. *Ovsk.* Mmb. [8]) sitt *tilf.* A [9]) [*mgl.* A [10]) [storbeinott, A [11]) snioll, A [12]) [eru, A, B [13]) þora, A [14]) brun, A, B [15]) holld, A [16]) [sigg, A; horn, B [17]) bitr, B; [*mgl.* A [18]) [þykkar sem þrennar se a at sia, A [19]) *mgl.* A, B [20]) *mgl.* A [21]) alskorinn, A [22]) [hans sverð Garmr er .vii. spanna hatt. ok vel kann hann þvi at beita, B [23]) raddir, A, B [24]) [a uvart, A [25]) [mun letta (fyrr), A [26]) tilhlyða, A

mægi vera næma sua sem hann mælir[1]. Oc þat er hans scemtan. at veita lið vinum sinum [eða gengi. eða rœyna sealfan sic a nackuara lund i storvirkium. oc taka fe oc gersimar af sinum ovinum oc geva sinum vinum. oc alldrigi skortir hann hug. en alldrigi varð hann ræddr a sinni ævi.[2] Sigvrðr sueinn hævir markað sinn skiolld a þann veg. hann er lagðr rauðu gulli. oc a skrifaðr æinn dreki dœckbrunn et œfra[3] en fagrrauðr et næðra.[4] oc a þann veg [er markaðr hans hialmhœttr. oc hans merci oc hans sœðull oc vapnrockr. oc firir þvi er hann sua markaðr. at[5] þægar er hann er senn. þa ma vita hverr þar riðr. oc sva er hann frægr. er hann drap þann mikkla dreca er Vęringiar kalla Faðmi.[6] oc firir þvi ero oll hans vapn gullbrunat.[7] at hann er umframm alla menn at drambi oc kvrteisi oc allri hœversku naliga i ollum fornsœngum.[8] þa er allir eru taldir enir sterkustu[9] oc hinir frægustv oc hinir milldastu[10] kappar oc hofðingiar. oc hans nafn gengr i ollum tungum firir norðan [Griclandz haf. oc sva man vera mæðan verolld stendr.[11]

186. [12]Sifca hans har er rautt sem bloð eða [rosa grasit. oc karhofðaðr.[13] hans andlit er leost oc rauðfrecnottr.[14] oc biartan likama hævir hann oc allan fręknottan. rautt skegg heuir hann oc hælldr sitt. fagra aseonu. mæðalmaðr at hæð.[15] oc þo er hann stercr at afle oc riðr hest alluasklega.[16] oc mikill [er hans gervileikr[17] um marga luti. hann er vitr maðr oc þolinmoðr. langrækr oc vndirhyggivmaðr mikill. bliðmælltr. fagrmall. grimr. illgiarn. otrur. harðr var hann. oc hans nafn man iafnan vppi vera.[18]

187. [19]Meistari Hilldibrandr hævir þann lut vmframm alla kappa i Bern. at hann kann þat slag með sverði. at ængi maðr matti koma firir sic skilldi. hvar sem hann kemr[20] i vig. oc optazt fær[21] hann sigr a[22] æinu hoggui. oc við þat sama er hans getið. hvar sem hans nafn er ritað eða fra honum sagt.

188. [23]Heima[24] enn mikillati fær af þvi mestan metnað. með þvi

1) *Fra* oc æcki mal *o. s. v. mgl.* B 2) [ok alldri skortir hann fe, A; ok taka fe ok gersimar af sinum ovinum. alldrigi varð hann hræddr a sinum alldri. ok alldrigi skortir hann hug til þess er hann vill gera, B 3) neðra, A 4) efra, A 5) [voru morkuð oll hans vapn. ok, A 6) Faabni, A; Pafni, B 7) gulli buin, A, B 8) fornum sogum, A; frasognum, B 9) stœrstu, A, B 10) mikilatustu, A, B 11) [*mgl.* A 12) fra Sifka. *Ovsk.* Mmb. 13) [þat gras er heitir rusalitter (!) ok liðaðiz allt i lokka, A 14) rauðfreknott, A, B 15) vexti, A 16) allvakrlega, B 17) [atgerfismaðr, A; er hans giorfugleikr, B 18) Hann kalla Væringiar Bruna (Bikka B) *tilf.* A, B 19) fra Hilldibrandi meistara. *Ovsk.* Mmb. 20) kom, A, B 21) feck, A, B 22) af, A, B 23) fra Heimi. *Ovsk.* Mmb. 24) Heimir, A, B

er hann er frœcn oc mikill berserkr. er hann mællti við þiðrec æptir þeirra holmgongu. at þiðrecr konungr myndi vera yvir ollum monnum i verolldu at afli oc hvg.[1] oc þar með var hans sverð betra kostum[2] en flest[3] vapn. oc hialmr harðari en fyrr hæfði hann seð[4] ænskiskonar stal. oc við hans bryniv feck hann ængi maka. oc œrit er hans skiolldr stinnr. En sva goðr drengr oc mikill hœfðingi.[5] hvi barðiztv a sua vandum[6] hæsti. at hann feck æigi borit þik. oc æigi stoz hann æitt lag.[7] Ec veit .i. hæst herra. oc er nu [.iii. uetra gamall.[8] oc ef þv kemr a hans bac. þa skalltu leggia þinv spioti oræddr hvar[9] sem þv villt. oc ec legg þer[10] at veði mitt hœfuð. at fyrr skal racna þinn enn sterci armr oc inn digri en hans ryggr skyli vikna. Nu suarar þiðrecr a þessa lund. Mattu fa mer hæst þenna. [er ec skal æigi meirr ræðazc of hann i orrostu eða turniment[11] en sealfan mic.[12] þa skal ec gera þic mestan mann oc mer [næstan. þa er fra er tekinn Hilldibrandr meistari. af ollum minum monnum.[13] Oc af þessu orði reið Heimir heim aptr til sins fœður Studars. oc tecr af hans stoði .i. fola. hann er blæikr at lit .iii. uetra gamall. meiri en ængi maðr sei fyrr hest. hann er vel ramr[14] a laup. hann heitir Falka. Oc [með þeima hætti riðr hann heim til Bernar.[15] oc gefr þiðreki konungi. oc þetta launar þiðrekr konungr honum vel mœrgu sinni.

---

189. [16][þessir sitia nu allir a einn pall með þiðreki konungi at þessarri veizlu sem nu voru nefndir ok fra var sagt.[17] Nv mælti þiðricr konongr er hann ser a tvær hendr ser. Mikit ofrefli er her saman comit i eina holl af þessvm hinvm dyrvm[18] drengivm. [hvat manna mvndi sa vera. er sva diarfr mvndi vera. at hann myndi etia sinv kappi her við.[19] Oc her sitia a einvm palli .xiii. menn. oc ef þeir coma i sin vapn oc a sina hesta. þa væntir mic at riða scvlv þeir mega i friði vm alla verold. sva at aldrigi mvnv fazc [iamningiar þeirra. oc aldrigi þeir er hava mvnv diarfleic til at visa mvnv einvm spiotzoddi moti[20] þeim. Oc ef [noccorir væri þeir menn er sva diarvir

1) dug, A 2) kosti, A 3) oll onnur *tilf.* A 4) en *tilf.* Mmb. 5) sem þu ert *tilf.* B 6) herfilegum, A 7) vapnhogg, A; slag, B 8) [þrevetr, A 9) til *tilf.* A, B 10) þar, A, B 11) turnreið, B 12) [*mgl.* A 13) [kærastan utan Hilldibrand, A 14) tamr, A, B 15) [við þetta ferr hann aptr i Bern með þenna hest, A; með þeim hesti riðr Heimir aptr i Bern, B 16) þiðricr konongr rœðir vm frœcnleic manna sinna. *Ovsk.* Mmb.; *her begynder atter Membranens 2den Haand.* 17) [*tilf.* A, B 18) dyrlegum, A, B 19) [Hverr mun sua diarfr vera. at þora mun sinu kappi her við at etia, A 20) [iafnmargir menn. at dirfð (diarfleik B) hafi til at visa einu spioti i gegn, A, B

væri eða kapsamir oc ovitrir.[1] at eigi kynni at ræðaz vart hit micla afl oc aræði oc var hin hvassv sverð oc hina harðo hialma oc hina stinnv skialdv oc þær sterkv brynior oc þa hina skiotv hesta. er iamvel drepa menn sem hit oarga[2] dyr. þa mvndo þeir dœma sec bratt[3] til bana.

190. [4][Herbrandr hinn vitri merkismaðr konongsens tecr til orða oc annsvarar konongenvm.[5] Hættv herra oc tala eigi þar vm lengr. firir þvi at varla vitv þer hvat þer mælit. þv ert eitt barn. oc vist mælir þv af kappi oc af oviti. er þv hygr engan þinn iamningia vera ne þinna manna. [6]Ec kann at segia þer af einv landi þvi er heitir Bertangaland. þar ræðr firir sa konongr er heitir Jsvngr. hann er þeirra manna sterkastr oc aprastr[7] við at eiga. er ver havum spvrt til. Hann a .xi. svno [oc ero þeir með sama hætti[8] oc faðir þeirra.[9] Hann hevir einn merkismann þann er heitir Sigvrðr [sveinn. hann er afrecsmaðr sva mikill vm alla lvti. at eigi mvn meiri finnaz með þeim manni[10] er kempa scal vera. Alt hans harvnd er sva hart sem horn. oc [fa ein vapn bita a hanom.[11] oc sva er hann stercr. at skiott mvndi hann binda hvern varn[12] er [cœmi til vigs við hann oc tœki hann handom.[13] Hann hevir eigi verra sverð en þer havit konongr. þat sverð heitir Gramr. oc þann hest hevir hann er Grani heitir. [hann er broðir Falka oc Skemmings oc Rispa oc miclv beztr af allvm þeim.[14] Gramr er oc allra sverða bazt. vel kann þat at skeina[15] hialma oc scioldo[16] eða manna bein svndr at skera. oc her eptir ero oll hans annvr vapn. Oc þess væntir mic. ef [þv kœmr til vigs við þessa menn. er nv hevi ec vm rœtt firir þer. at aðr en þv komir heim. segir þv þat til. ef þat verðr heldr en eigi. at þv comt aldrigi fyrr i iamstora mannravn sem her scaltv coma. oc þess scaltv mer samqvæði gialda ef þv kœmr. oc sva hverr annarra þinna manna.[17]

191. [18]Konongrinn þiðricr mælti af moði miklvm. Ef sva er sem þv segir fra þessvm hinom frœcna konongi oc hans svnvm oc [þeim

[1]) [nokkurr væri sua kappsamr ok uvitr, A, B [2]) *rettet for* ovarga, Mmb. [3]) vslæliga, A; sialfa, B [4]) Herbrandr hinn vitri merkismaðr svarar þiðric konongi. *Ovsk.* Mmb. [5]) [Nu svarar Hilldibrandr (Herbrandr B) A, B [6]) Herbrandr segir þiðric konongi af Bertangalandi. *Ovsk.* Mmb. [7]) frægastr, A; fœrastr, B [8]) *tilf.* A [9]) [*mgl.* B [10]) [son Sigmundar konungs. hann er manna mestr ok giorfiligastr um alla luti. er til megi henda þann mann, A, B [11]) [hann bitr ecki vapn, B; *mgl.* A [12]) mann, B [13]) [til hans kemr, A, B [14]) [*mgl.* A, B [15]) skiemma, A, B [16]) at kliufa (styfa B) *tilf.* A, B [17]) [þer vilit þar koma. at aðr þer komit heim. megi þer sanna. at alldri fyrr komu þer i iafnmikla raun, A; þar villtu koma. at aðr en þu komir heim. þa komir þu alldri i sua mikla raun. sem her skalltu koma, B [18]) þiðricr konongr vill nv riða i Bertangaland at reyna menn sina. *Ovsk.* Mmb.

ravsta merkismanni. er þv lovaðir sva mioc.[1] þa scaltv nv i staði[2] fara vt af þesso borði oc vapna þec sem bezt mattv. oc stig a hest þinn oc tac merki mitt. oc [enga dvol veit ec mic eiga oc minir .xi.[3] felagar at fylgia þer. oc far oc rið firir til Bertangalannz. Oc aðr [en ec sova einn sœmn her[4] i reckiv minni i Bern. þa scal ec vita. [hvart þeir eða ver eigvm meira afl oc reysti. oc aðrir hvarir scvlv ver sigrazt oc ivircoma aðra. aðr en ver scilimc.[5]

192. [6][Herbrandr stigr[7] nv til vapna sinna oc byr sec sem kvrteislegazt.[8] oc nv sitr hann a hesti sinvm með allvm riddarabvnaði oc hinom beztv vapnvm. oc hann hevir nv i hendi ser merki þiðrics konongs. [oc riðr nv i konongs garð miðian oc mælti hari raddv. Ef ec scal segia leið i Bertangaland firir þer hinn riki þiðricr kon-ongr. þa em ec nv albvinn. oc latið nv yðr ecki dvelia. þiðricr kon-ongr er nv albvinn oc allir hans menn. oc stiga þeir nv a hesta sina allir veglega bvnir. [9]Herbrandr riðr nv vt af Bærn með merki þið-rics konongs fyrst allra þeirra.[10] oc eptir hanom hit næsta þiðricr konongr oc hverr eptir aðrom. Nv riða þeir leið sina sem [firir var ætlat með raði sialfs konongsens oc hans hinna kvrteisastv riddara oc hinna agæztv kappa.[11] þeir fara nv langar leiðir oc[12] fvrðvlega scoga [bæði vm bygðir oc obygðir.[13] þar er aldrigi hafði þiðricr konongr fyrr komit oc engi hans manna.

193. [14]Nv koma þeir at skogi einvm einkar miklvm. oc þingat ligr vegr þeirra a þann scog. Nv snyr Herbrandr[15] aptr hesti sinvm a mot konongenom oc mælti. Herra segir hann. her ligr firir oss Bertanga scogr. En i þessom scogi er einn risi. sa heitir Ætgeirr. hann er svn Nordians konongs [oc broðir hinna risanna. er Vildiver felagi varr drap með Osantrix kononge. þat varo þeir Aventroð oc Vidolf mitt-vmstangan. Sia Ætgeirr risi er her til landvarnar Jsvngi kononge.

[1]) [þessum hinum mikla Sigurði, A, B [2]) stað, A, B [3]) [eigi skal ek miok dvelia ok minir .xi. hinir kærstu, A, B [4]) [ek sef, A; ek kem i svefn, B [5]) [hvat þessir megu firir ser (enu miklu kappar *tilf.* B). er her var nu fra sagt um hrið. ok þeir verða mik ifir at koma. eða ek þa ella ok minir menn, A, B [6]) Herbrandr herklæðir sec oc vapnar. *Ovsk.* Mmb. [7]) [Hilldi-brandr (Herbrandr B) tekr, A, B [8]) hvatlegast, A, B [9]) Herbrandr merk-ismaðr riðr firir i Bertangaland. *Ovsk.* Mmb. [10]) [þiðrek konungr ok hans lagsmenn eru nu komnir a sina hesta með ollum sinum hinum beztum fong-um ok vapnum. ok nu riðr Hilldibrandr (Herbrandr B) ut af Bern, A, B [11]) [fyrr hefir ætlat þiðrekr konungr, A; fyrr var ætlat. sialfr konungr með sina fylking ok sina ena vosku ok agætu kappa, B [12]) ukunnar brautir ok *tilf.* A, B [13]) [ok ubygðir ok þo longum (mikit B) með bygðum (ok borgum *tilf.* B) A, B [14]) Nv coma þeir at skoginom. *Ovsk.* Mmb. [15]) Hilldibrandr, A

oc orogg þyckir hanom gæzla vera heðan at landi oc at riki sinv sem hann var. En nv ef þv villt coma i Bertangaland. þa er engi annarr vegrinn en her fram at riða vm þenna scog. oc engi von er at þv comir aðruvegs.[1] En þessi risi er sva stercr. at ec veit aldrigi hans maka. [Nv riði hverr yðarr fram i scoginn er vill. en engi er von at ec coma framarr en nv em ec kominn. nema allir ver riðim saman. þa ma ec vel vera þar sem þer eroð. En nv hevi ec sagt yðr þav tormerki er a ero. oc kœmr yðr nv þetta eigi a ovart. oc mego þer nv sva við bvaz. at nv vitv þer hvat firir er tilt. Oc megom ver nv riða fram allir saman.[2] Viðga svaraði. [Með þvi at[3] sva er sem þv hevir sagt Herbrandr.[4] þa scal konongrinn oc allir þer halda her kyrrvm hestvm yðrvm. en ec scal riða i scoginn. oc skvlvm við [risinn noccot viðr talaz.[5] oc kann at vera ef ec bið hann. at ec fa leyfi til framreiðar allvm oss. Mer er sagt at við mvnvm eiga frænzemi saman. cann oc þat vera at hann lati oss þess allz við niota. En ef hann vill eigi leyfa oss fram at riða. þa berr hestr minn mic eigi seinna aftr til yðar en fram. oc gervm ver þa allir samt þat rað firir. er konongrinn þiðricr ser at bezt ma lyða. Konongrinn oc allir þeir felagar mæla at hann scal raða.

194. [6]þeir Viðga oc Ætgeirr risi varo mioc scyldir at frænzemi. þo at þeir rœcti hana eigi mioc. Viðga var svn Velenz. þess er Væringiar kalla Volvnd firir hagleics sakar. en Velent var svn Vaða risa. en Vaði risi var svnr Vilcinvs konongs oc siokono einnar. sem fyrr var sagt. Vilcinvs konongr (a) annan svn við eigincono sinni. oc het sa Nordian. konongr var hann oc þo minni firir ser en hans faðir var firir hanom. En Nordian atti .iiii. svnu eftir sec. varo þrir risar storir oc sterkir. het einn þeirra Aventroð. en annarr Vidolf mittvmstanga. en sia var hinn þriði er a scogenom ligr. er Ætgeirr risi heitir oc nv var vm rœtt. Hinn fiorði svnr Nordians konongs var Asplian. hann var konongr oc orðinn sem mennzkir menn. Nv varo þeir Viðga oc Ætgeirr risi sva scyldir sem nv er sagt.[7]

195. [8]Viðga riðr nv fram i scoginn. [hann ser[9] firir sic fram

1) [hann er her til landvarnar i skoginum. Ok nu ef þu villt koma i Bertangaland. þa skalltu her riða um þenna skog. en eigi mattu þar koma ella (annars B) A, B 2) [Ok riði nu framm hverr yðarr i skoginn er vill. en eigi kemr ek lengra, A; Ok nu riða þeir hverr yfir annan framm. en Herbrandr segiz eigi munu lengra komaz en her, B 3) [Ef, A, B 4) Hilldibrandr, A 5) [nokkut við talaz risinn ok ek, A, B 6) Vm frænzemi Viðga oc Ætgeirs risa. *Ovsk.* Mmb. 7) *Cap. 194 mgl.* A, B 8) Viðga riðr a scoginn til Etgeirs risa. *Ovsk.* Mmb. 9) [ok er hann hefir riðit vm hrið. þa ser hann, A, B

hvar ligr einn maðr oc sœfr. sa maðr er fvrðv[1] mikill. leggir hans ero digrir.[2] hann hevir sterclegan bvc digran oc langan. oc[3] a milli hans avgna var [vel sva[4] alnar. oc þar eftir er allr hans annarr voxtr. oc eigi scortir hann grimleic [ne annvr illzca.[5] Oc sva blæss hann sterclega i sœfninvm. at alt limit ▪ viðinom þar i nand þa ristiz oc legz firir. Nv stigr Viðga af hesti sinvm [oc bindr við eitt olivetre.[4] oc gengr at risanvm oc brigðr sverði sinv Mimvngi oc spernir[6] til risans með fœti sinom vinstra. oc kallar a hann oc mælti. Statt vpp risi oc ver þic. sa maðr er nv her cominn. er lif þitt ferr at sœkia. [eigi scyldi sa iamnan sova. er settr væri til lannz at gæta af hendi rics hofðingia.[4] Nv vacnar risinn oc litr við hanom. oc ser at þar er cominn einn maðr. oc allz ecki ottaz [Ætgeirr risi þann mann oc mælti til hans. Eigi sœf ec iafnan. heldr vaki ec at mestvm navðsynivm. en þess varir mic. at ec gera hvart er mer þyckir hœgra at vaca eða at sova firir þinar sakar. Eða hvi vecr þv mic eða hvat manna ertv. Ec kalla þer rað at þv gætir þin. oc far i brot leið þina. oc lett af kapvryrðom þinvm.[7] firir þvi at mer þyckir mikit firir. at retta bein min firir þinar sakir oc standa nv til þess eins vpp at drepa þic. Oc sofnar nv risinn i annat sinni eigi ofastari en fyrr svaf hann. Nv stigr Viðga fœti sinvm annat sinn [til hans. sva at svndr ganga .ii. rifin i hanom.[8] Oc nv leypr risinn vp[9] oc er reiðr mioc. oc þrifr iarnstong sina[10] oc reiðir at Viðga. Oc er hann ser [stongina hversv hon liðr. þa skyzc hann vndan. en risinn lystr i iorðina. sva at stongin stoð fost millvm tveggia hamra. Nv heyra þeir þiðricr konongr brestinn er stongin com niðr.[11] þa mælti Herbrandr.[12] þar mattv ver nv heyra bana Viðga.[13] oc riðvm nv vndan sem harðast. en ef eigi er sva gort. þa er þat bani varr. Nv tecr risinn[14] oc skytr at Viðga. En Viðga leypr i mot hanom. oc flygr atgeirrinn ivir hann oc sva i iorðina at ecki stoð vpp af.[15] Nv hœgr Viðga [til

[1]) harðla, A, B [2]) afburðar digrir ok langir, B [3]) hans andlit er sva mikit at *tilf.* A, B [4]) [*mgl.* A, B [5]) [*saad.* Mmb.; ok illzku, B; *mgl.* A [6]) stigr, A, B [7]) [hann þat. Nu mællti risinn. Hvat manna ertu eða hvi vekr þu mik. gæt þin ok far brott leið þina, A, B [8]) [firir hans briost sva fast. at inn (sundr B) ganga rifin (.ii. rif i hans siðu B) ok mællti. Statt upp risi ok ver þik. þvi at her er kominn bani þinn, A, B [9]) allra tiðast (harðast B) *tilf.* A, B [10]) hon er bæði ha ok digr *tilf.* B [11]) [hversu þessi stong riðr fast ok hversu hon er þung. þa snyr hann (ser *tilf.* B) undan hogginu.' En risinn lystr stonginni i iorðina. sva at fastr er annarr endir millum tveggia steina. Nu heyra þeir þiðrekr hversu fast stongin kemr niðr. sva er mikill gnyr af þvi hoggi, A, B [12]) Hilldibrandr, A [13]) ok mun nu risinn hafa drepit hann *tilf.* A, B [14]) einn (sinn B) atgeir *tilf.* A, B [15]) ok misti risinn Viðga i þessu sinni *tilf.* A, B

risans a lær hanom. oc sva mikit af voðvanvm[1] at engi hestr berr meira. oc þa hœgr hann annat hogg fadœma[2] mikit oc hvert at aðro. þar til er risinn fellr. oc hevir morg sar oc stor. Oc firir þvi at hann hevir þa ecki vapn. [þa veit hann at hann man eigi sigrazt i þesso einvigi. oc lætr hann nv[3] fallaz til iarðar. þvi at hann hygr at Viðga man verða vndir hanom oc [drepa hann sva.[4] [En Viðga leypr aptr i milli fota hanom. þa er hann reiðir sic til fallz. oc sva helt Viðga sinv lifi.[5] þenna hinn micla dyn[6] heyra nv felagar Viðga oc mæla. Nv hevir risinn drepit Viðga. Oc þa mælto svmir. Vera ma oc at Viðga havi fengit sigr oc se nv risinn fallinn.

196. Nv mælir Viðga við risann. Nv vil ec af hogva þitt havuð. eða með hveriv viltv leysa þec. Risinn mælti. Goði herra drep mec eigi. [Ec vil leysa mic með sva miclv gvlli oc silfri. at eigi hevir þv set meira. þa mælti Viðga. þa scaltv nv fylgia mer þangat.[7] þa stendr risinn vp mioc moðr af bloðras. oc ganga þeir þangat i scoginn. sem ligr einn mikill steinn oc sleginn vm einn iarnringr. þa mælti risinn. Tac þv vp þenna stein. þa mantv[8] finna þetta fe hit micla. Oc Viðga toc til af allv afli. oc steinninn bivaðizt ecki við. þa mælti Viðga. Ef þv villt hava lif þitt. þa tac þv brot þenna stein.[9] Nv tekr hann[10] risinn helldr nauðigr þenna stein oc hefr a brot annarri henndi. oc undir þeima sama steini uar æin hurð. oc tekr risinn hurðena oc lycr vpp. oc er þar undir æitt iarðhus. Nu mælir risinn. Tak nu goðr drengr feet þat er ek sagða þer. oc man nu æigi þessi steinn banna þer. Nu hyggr Viðga ef hann ferr i husit. at risinn mynde aptr luka hurðena oc leggia iuir steini(nn). oc veit hann þa at þaðan kemr hann alldregi [um alldr.[11] Nu mælir hann ænn við risann. Gak nu i husit oc syn mer þetta fe. Nu stigr risinn ofan i iarðhusit. þa reiðir Viðga sitt sverð .ii. hondum oc hœggr a hals risanum. sva at af flygr[12] hofuðet. oc fellr þar sa risi.

[1]) [a lær risanum ok af allan voðvann ok fotinn (voðvann at beini B) ofan til kness. ok sva mikit sniðr hann af hans læri i þessu sinni, A, B [2]) afburðar, A, B [3]) [sik at veria með. ok hann veit at hann hefir fengit banasar. þa let hann, A, B [4]) [mætti hann sva bana honum, A; fa bana, B [5]) [*tilf.* A, B [6]) er oll iorð skalf *tilf.* A, B [7]) Ek ma leysa mitt lif með þvi at koma þer i þann stað. at alldri skal meira gull saman komit (er alldri sattu meira gull ok silfr B) ok aðrar gersimar. ok mattu þat allt vel eignaz. ef þu villt. þa mælir Viðga. Ef þu matt mer þetta fa sem þu segir. þa stattu upp ok fylg þu mer þar til, A, B [8]) undir *tilf.* A, B [9]) þvi at þu lagðir hann niðr (her B) *tilf.* A, B [10]) *med dette Ord ophörer Membranens 2den Haand for bestandig, og nu begynder atter 3die Haand.* [11]) [*mgl.* A, B [12]) tok, A; fellr, B

197. Nu tekr Viðga hans tungu oc skerr or hofðinu. oc [gerir hann sik i bloði einu risans.[1] oc gengr til hestz sins oc gerir hestinn allan bloðugan. oc risatunguna bindr hann við tagl hestzens. firir þvi at hann vill hava þat[2] til iartegna. at hann lygr æigi. Oc nu lœypr hann a sinn hest. oc riðr sem allra harðazt ma hann til[3] sinna felaga. Nv helldr hann upp sinu suerðe sem hæst ma hann. oc œpir sem hann getr hæst. oc mælir nv. Undan[4] goðir vinir. risinn hævir veitt mer banasar. oc slikt sama biði þer. [ef nu lœypir æigi huerr sem ma.[5] Oc er þeir hœyra þetta kall Viðga. þa ottaz nu allir oc lœypa[6] nu huerr sem[7] ma. næma þiðrekr konungr. hann snyr sinum heste i gegn Viðga oc riðr kapsamlega oc bregðr sinu suerðe oc kallar. Goðe fælagi. snu[8] aptr sem harðaz oc baðir vit saman. oc munum nu huat við[9] mælltum. at æigi skylldim vit flyia. þo at viss se bani firir. Oc ænn man ækci til saka. ef við erum baðir saman.

198. Nv er þeir hittaz. segir Viðga þiðræke konunge allt huat tit er. oc þickir þiðreki konunge Viðga nu ænn vel rœynz hava sem van var at. Oc nu er þetta finna þeir Gunnarr konungr oc aðrir hans forvnavtar. at þiðrekr konungr oc Viðga erv hvergi nær þeim staddir. oc ængi maðr ferr nv æptir þeim sa er þeim [verðe mein[10] at. þa finna þeir at Viðga hævir gabbað þa oc spottað haðvlega. oc snua aptr æptir þeim þiðreki konungi oc Viðga. oc vna nv allir illa við sina ferð. Nu mælir Viðga við Gunnar konung oc alla þa felaga. Goðir vinir. þess bið ek yðr. at firir þetta er ec sagða yðr æigi satt. at æigi firirkvnni þer mik eða ofvndit mik firir þessa soc. fyrir þvi þott yðr havi þetta hennt at sinni. þa veit ek at i yðrvm flokci erv margir æigi verri drengir oc[11] æigi ovaskari menn en ek em. En þetta vil ek við yðr bœta. er ek hævi illa gort. með gulle oc gersimum margskonar. Nv svoruðu þeir nalega allir senn. Ver mægum fuslegar firirgeva þer þetta en þv vilir þiggia. oc vili gvð at alldrigi fari[12] ver þvilika usœmð. oc æigi fyrir þinar sakir. hælldr hœfum ver sealfir raðit.[13]

199. Nu riða þeir allir samt. oc sea huersu langt stongin hævir gengit i iorðena er risinn hafðe lostit. oc sua staðenn hvar atgeirrenn hafði gengit i iorðena. oc var[14] allr sokcinn. Oc þvi næst ganga

1) [nu gerir hann sik i einu bloði allan, A; nu gerir hann sik allan i bloði risans, B 2) hana, A; *mgl.* B 3) þess er hann kemr til *tilf.* A 4) Undan. undan, A 5) [utan þer leitið i brott, A 6) hleypir, A; hleypr, B 7) harðast *tilf.* A 8) snuum, A, B 9) *tilf.* A, B 10) [muni grand, A 11) *saal.* A, B; en, Mmb. 12) fai, A 13) þessu ollat, A; raðit þvi, B 14) hann *tilf.* A, B

þeir þar til sem iarðhusit var oc risinn er fallinn i. oc taka þar ogrynni fear i gulli oc brendu silfri oc allzkonar gersimum. oc þar er nu komit [allt þeirra fe[1] Jsungs konungs. oc sua þat fe er Eddgeirr[2] risi hafðe [haft með ser af Danmorc.[3] Nv mælir þiðrekr konungr. Viðga felagi. þat er mitt rað. at þetta mikla fe latum ver her vera. oc [hofum þat æigi heðan[4] er æins pennings se vert. Nu vil ek fara a fund Jsungs konungs oc beriaz við hann. en ef ver fam sigr. þa mægu ver vel taka þetta fe oc gera af slikt er likar.[5] en ef ver fam usigr. þa þikci mer þat illa. ef þat er mællt. at ver tokum her[6] fe en [fam usigr[7] i varum viðskiptum. En ef sua berr til i varum viðskiptum. at uer skiliumz goðir vinir. þa miðlum uer þetta[8] fe [við þa með vinattu.[9] Nu koma þeir or skoginum oc sea æitt feall. oc þar a vppi [æin borg allfœgr oc mikil.[10] Nu slær þiðrekr konungr .i.[11] landtialld sitt a .i. fogrum uelle undir feallinu oc byz[12] þar um.

200. [13]Nv er þat .i. dag at Jsungr konungr oc allir hans synir sitia i sinum kastala oc eru allkatir. oc nu kemr til þeirra Sigurðr sueinn oc mællti til [konungs. Jsungr[14] herra sagðe hann. ec sa æin tiðændi. er mer þyckia æigi litil. Ec sa .i. landtialld oc er reist a vellinum firir borg þinni.[15] oc þat landtialld er[16] gort a aðra lund en fyrr hava ec set. Yr miðiu þvi landtialldi [stendr stong æin. en a ofanuerðri þeirri stong er æinn mikill gullknappr. oc af þvi tialldi[17] fram er fortialld með rauðum steini.[18] oc þar fylgir stœng oc gullknapr a. oc innar af er hit þriðia tialld grœnt oc þar af stœng oc enn þriðe gullknappr. oc ænn til hœgri hanndar er tialld af gulli ofet oc þar fylgir oc gulle buin stong með gullknoppum. oc a [vinstri hond[19] er tialld huitt oc þar fylgir stong. su er oll gulle buin [upp at knapponum.[20] oc þat hygg ec at ængi maðr skal set hava tigurlegra landtialld. firir þvi landtialldi hanga .xiii. skilldir. Oc a enum yzta skilldi er markaðr hestr oc biorn. [þar hævir hann set hæst skiolld[21] Heimis. Oc a þeim skilldi er þar er næstr er a markaðr með gulli haukr. oc .ii. fuglar er firir honum flevga. oc þat mark væntir mik at havi æinn hverr minn frændi. þar er skiolldr Hornboga iarlls. [Oc a þriðia

[1]) [allr auðr, A; allt lausafe, B [2]) *saal.* A, B; Oddgeirr, Mmb. [3]) [att, A [4]) [berum ekki i brott þat, A [5]) ver vilium, A, B [6]) hans, A, B [7]) [berum minna lut, A, B [8]) þessu, B [9]) [var i millum. Nu svarar Viðga ok biðr konung raða þessu sem ollu oðru. ok nu var sva gort, A, B [10]) [eina borg mikla ok fagra, A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) buaz, A, B [13]) fra þiðreci konungi oc Jsungi konungi oc sonum hans. *Ovsk.* Mmb. [14]) [Jsungs konungs, A, B [15]) *saal.* A, B; þeirri, Mmb. [16]) *tilf.* A, B [17]) [*mgl.* A, B [18]) lit, A, B [19]) [vinstra veg, A, B [20]) [ok (með B) knoppum, A, B [21]) [ok þat hygg ek. at þar hafa ek set skiolld (mark B), A, B

skilldi er markaðr haukr með gulli. oc þar er skiolldr Omlungs sonar hans.[1] Oc a feorða skilldi er a markað tong oc hamarr oc steðe. oc eigi er sa litill skiolldr. [þar er skiolldr[2] Viðga. A enum .v. skilldi er [markat leo af gulli lagðr.[3] þat er skiolldr þiðreks konungs. oc þat leon[4] hævir [hær koronu a hofðe.[5] A enum .vi. skilldi er œrn með koronu. þat er skiolldr Gunnars konungs. A enum .vii. skilldi er orn eigi[6] koronaðr a. [þar hævir hann set skiolld[7] Hogna. [Nu er sa enn atte sem er allr skrifaðr sem gull ælldr eða logi. þar segir hann fra skilldi[8] Herbrandz. Nu er enn .ix. skiolldr. þar er a markaðr leon oc æigi koronaðr. nu er fra sagt skilldi Fasolld. Nu er enn .x. skiolldr oc er ■ þeim dreci marcaðr. þar er fra sagt skilldi Sintram. hann feck þat mark siðan er hann var lœystr af drekans munni. Nu er enn .xi. skiolldr. þar er markat a borg. [þat er skrifat[9] æptir Bern. þat er skiolldr Hilldibrannz. [en þat gengr þar til at Bern er a hans skilldi. at hann kemr alldrigi i þann haska. at hann mægi þvi lœyna. at hann er maðr þiðreks konungs af Bern.[10] Jnn .xii. skiolldr þar er a markaðr æinn gaulltr. þar er sagt fra skilldi Villdifers oc æptir hans natturu skrifat. [Nv er æptir enn .xiii. skiolldr. þar er ■ maðr oc[11] æinn fill. þat er sagt fra skilldi þettleifs.[12] firir þvi at Sigurðr[13] hinn gamle gricr reið fil. þa er hann barðiz við þettleif. oc firir þvi þikcivmz ec vita sægir Sigurðr. at komnir munu vera i uart land okunnir[14] kappar. huaðan sem þeir ero komnir. oc huert œrendi er þeir haua. Oc nu [byð ec mik til konungr[15] með yðru raði at riða til þeirra oc vita hverir þeir ero. er sua [drembilega hava tialldat oc sua mikit lata yvir ser oc sua diarfir hava orðit. at firir yðart rað hava komit i yðart land.[16] Nu suarar konungr. Ek vil senda[17] til þeirra æinn [kappa saman. oc[18] at bera þeim þau orð. ef þeir vilia hallda sinu livi. at þeir senndi mer toll oc skatt. sua sem log var standa til. Nu ma sa kappi[19] spyria þa. hværir þeir ero. eða hvaðan þeir komu. eða huar þeir voru fœddir. oc huert þeir vilia fara.

1) [*tilf.* A, B 2) [þann skiolld a, A, B 3) [markaðr leon með gulli, A 4) leo, A 5) [koronu með gulli, A; koronu ser a hofði, B 6) *tilf.* A, B 7) [þat er skiolldr, A, B 8) [a enum atta skilldi er (skrifað *tilf.* B) sua sem elldr eða logi. þat er skiolldr, A, B 9) [su er skrifuð, A, B 10) [*mgl.* A, B 11) [A hinum .xiii. skilldi er markaðr, A, B 12) danska *tilf.* A 13) *saal.* A, B; Sigg, Mmb. 14) nokkurir utlendir, A, B 15) [vil ek, A; fysir mik, B 16) [drengilega lata ok sua diarfir hafa gorz. at firir utan rað yðart herra hafa komit i yðvart land ulofat, A; diarflega lata ok sua mikit firir ser. at þeir hafa komit olofat i yðart land, B 17) þik *tilf.* Mmb.; *mgl.* A, B 18) [knapa, A, B 19) knapi, A, B

oc huært þeirra œrendi er annat en [giallda skatt eða luta[1] oss. Nu suarar Sigurðr. Sa kappi er þar villtu senda. þa skal æigi vera annarr maðr en ec.

201. Nu tekr Sigurðr ser [vapn oc[2] klæðe oc æinn illan[3] hest. oc æigi hævir hann soðvl.[4] oc riðr nu or borginni ut oc ofan firir feallit. oc æigi stoðvar hann sina ferð[5] fyrr en hann kemr til landtiallz þiðreks konungs. Nu stigr hann af sinum hesti oc gengr inn i landtialldit. oc siðan mælir hann. Heilir se þer goðir drengir. en meðr nafni mynda ec yðr heilsa ef ek vissa [yðvr nofn.[6] þeir suara honum með sama hætti oc biðia hann vel cominn. Nu mælir Sigurðr.[7] Jsungr konungr minn herra sendi mic hengat [með sinu œrendi[8] at taka af yðr skatt. sem her ero log til at konungr n at hava. En þenna skatt verði[9] þer at giallda ef þer vilit. En ef konungr skal missa skaz af yðr. þa mægv þer æcki i dyliaz. at skamt man [liða aðr heðan.[10] en þer munut missa allz fear yðars oc þar með lifsins.[11] Nu svarar þiðrekr konungr. Ver gerðum [at oðru[12] vara ferð [til þessa lanz[13] at vpphavi en giallda konungi yðrum skatt. helldr var vart œrendi þat. er þu mat vel bera oc sægia [konungi yðrum.[14] at ek vil honum vig bioða. at hann komi mer i gegn með iammarga menn sem ek hævi. oc aðr en ver skiliumz. skal hann kunna at sægia. hvilikir drengir hann hava heim sott. Nu svarar Sigurðr sveinn. Með yðru lœyvi vil ec nu yðr spyria. huert er nafn yðars hofðingia. eða af hveriv landi [komu þer.[15] þat geri þer er alldregi var gort fyrr. at bioða til vigs Jsvngi konungi oc hans monnum. hvart[16] havi þer æigi hœyrt sagt hvat [hann ma firir ser.[17] Oc[18] þess varir mik. at æigi neiti hann at beriaz við yðr. hvat manna sem þer erut. þa suarar Viðga. Huart er attu[19] kennir nockorn þessa manna eða æigi. er her ero komnir. [oc æigi skal[20] lœyna þic. Firir þessum monnum ræðr þiðrekr konungr af Bern. oc [er her oc[21] annarr konungr. sa heitir Gunnarr af Niflungalande. Oc enn eru fleiri dugandi drengir. þo at þessa nefnum ver. En hvart ætlar þu at Jsungr konungr oc Sigurðr sveinn munu at visu vilia beriaz. eða mvnu þeir við bila. Nu suarar Sigurðr. þess uæntir mik. at Jsungr konungr oc Sigurðr sveinn

1) [*saal.* A, B; skatt eða luka, Mmb. 2) [vond, A, B 3) vondan, B 4) skiolld, A, B 5) reið, B 6) [yðart heiti, A, B 7) sveinn *tilf.* A, B 8) [sinna erenda, B 9) eigu, A 10) [liða aðr, A; heðan liða aðr, B 11) fiorsins, A 12) [til annars, A 13) [i þetta land, A 14) [þinum herra, A, B 15) [eru þer komnir. þvi, A, B 16) eða, A; eða hvart, B 17) [manna hann er (firir ser *tilf.* B) eða hans synir (felagar B), A, B 18) En, A, B 19) þu, A, B 20) [þa skal ek æigi, A, B 21) [enn er, A, B

munu æigi flyia at orœyndu firir yðr her i sinu lande. þott her se kominn þiðrekr konungr af Bern eða hans menn. En huersu [sem þat ferr.[1] þa munu þer æigi vilia breota log [oc giallda æigi konungi skatt. oc þer mægut vel senda honum skatt yðr til sœmðar oc honum með yðru boðe. þat sem honum se tign at en yðr ængi skaðe.[2] Nu svarar þiðrecr konungr. Með þvi at þv rekr hans œrendi með mikilli list oc kurteisi. þa skal ek senda honum þa sending. er honum [er sœmð[3] at þiggia. Nu mællti þiðrecr konungr til sinna manna. Eða[4] hvat skolum ver senda honum. þat er honum [se sœmð[5] at þiggia. Nu sendum ver[4] honum æinn hest oc .i. skiolld oc [kœstum til lutum.[6] hverr af varvm monnum skal senda honum sinn hest oc sinn skiolld at giof. Oc þeir gera sua. Nu er til luta tekit. oc kemr upp lutr Aumlungs sonar Hornboga iarls. Nu var tecinn hestr hans oc hans skiolldr. oc sendir þiðrecr konungr[7] Jsungi konungi. Oc nu riðr Sigurðr i brot leið sina.

202. Oc nu þickir Avmlvngi forkunnar illa. er hann hævir latit hest sinn. oc þœtti betra at hava [latit miklar æignir sinar[8] heima. oc vill nu [riða æptir Sigurði. oc vill æigi haua[9] sua bvit. Oc gengr til foður sins oc biðr hann lea ser hest. oc vill hann sœkia sinn hest af þessum er i brott reið. En iarllenn vill æigi at hann riði æptir. oc vill æigi lea honum sinn hest oc vill lata vera sva gort. Nu gengr Avmlungr til Viðga oc biðr hann lea ser sinn hæst. Nu suarar Viðga. Mik grunar at æigi fair þv þinn hest af þessum sueini.[10] ef sua er sem mik varir. hverr [þar er.[11] En ef þu fær æigi þinn hest. [en oc lætr þu[12] minn hest. huat skal ec þa hava. Nv svarar Avmlungr. Ef [þu lætr[13] þinn hest. þa skalltu æiga allt mitt rici. en þat ero .xii. enar sterkustv[14] borgir a Vinlandi.[15] þat gaf mer minn faðir. en þv skallt vera hans ærvingi sva sem aðr[16] em ek. ef æigi fæ ek þinn hest þer aptr. En ef [ek fæ þer þinn hest[17] aftr. þa a ek mit sem aðr. Oc annat hvart vil ek fa minn hæst eða bana. [Nu svarar Viðga.[18] At þessu skalltu fa minn hest. firir þvi at þv abyrgiz mest [til þessarar ferðar.[19] Nu stigr Avmlungr a bac Skemmingi oc riðr nu sem mest ma hann. þar til er

1) [*saal.* A, B; er þat, Mmb. 2) [(á konungi *tilf.* A) at senda honum (konungi B) skatt. ok þer megit vel senda honum til sœmdar ok yðr. þat er honum er sœmd (tign B) at en yðr engi skaði at lata, A, B 3) [somir, A, B 4) *mgl.* A, B 5) [somi, A 6) [leggium a luti, A 7) þetta hvartveggia *tilf.* A, B 8) [mist mikillar eignar (eigu B), A, B 9) [vist eigi vera lata, A, B 10) manni, A 11) [þessi var, A 12) [en þu latir, A; ok latir þu, B 13) [ek læt, A, B 14) beztu, A, B 15) Aumlungalandi, A; Vindlandi, B 16) nu, A 17) [þu tekr við þinum hesti, A, B 18) [*tilf.* A, B 19) [i þessari ferð, A; til þessa fiar, B

þeir finnaz. en þat er skamt fra konungs.[1] oc þar er i hia .i. linditre. Oc nv kallaði Avmlungr a mannenn oc bað hann biða sin. en hann gerir sva. Nu mælir Avmlungr. Stig af baki hæsti þeim. er þu riðr. þvi at æigi vil ek hann lata. þvi at ek a langt heim at riða. [Nu svarar Sigurðr.[2] Hvat manna ertu. er sua diarflega mælir til þessa hæstz. er ek sit a baki. oc æigi varir mik at þu munir hann fa. hvart sem þu att hann eða æigi. Nu mælir Avmlungr. Stig af hestinum. en ef þv gerir æigi sua. þa mantu lata lif þitt oc sua [þann hæst.[3] Nu grunar Sigurð. at þessi maðr mun vera sun Hornboga iarls. er hans var frændi. Oc þa mællti hann. Ek se giorla at[4] þv villt beriaz til hæstzens við mic. oc kann vera at þu hittir þann mann er beriaz vill við þic a[5] skommv bragði. þo at æigi berizt þu nu. Oc þat kalla ek rað. at vit freistum[6] annars kostar ockar a millum. hvart [er. at þu mantt lata þinn hest þann er þu kallar til. eða þu mant[7] lata þann er þv sitr a. Nv snvðu framm þinu spiotzskapti oc rið at mer. en ek man hallda kyrru firir. Oc með þvi at þv stœypir mer af minum hæsti. þa [haf þv þinn hest[8] oc neot vel. en ef ek stœndumk þina atreið. þa ma ek freista at riða at[9] með mitt spiotskapt. Oc hættum þessum leic æigi aðr en annarr huarr lætr sinn hæst. Oc þetta likar Avmlung[10] vel. oc vill sva vera lata.

203. Oc nu riðr Avmlungr at Sigurði oc lystr Skeming[11] með sporum oc leggr með sinu spiotskapti a miðian skiolld Sigurðar sua fast. at hæstr Sigurðar fell a ena æptri fœtr. en sealfr sitr hann kyrr i soðlinvm. oc gekc i sundr spiozskaptit i miðiv. Oc þa mælir Sigurðr. Her var drengilega riðit af [.i. bærnskvm manni.[12] oc þat kann vera. at þa frændr æigir þv i þinni ætt. er vel munv kvnnat[13] hava þvilika(n) riddaraskap. Stig nu ofan af þinum hesti. oc gyrð hann fast oc bu hann sem bazt oc sua sealfan þic. oc stig siðan a bac. oc hallt firir mer sem ek hellt firir þer. oc lat sva sem allz mynir þu þess þyrfa.[14] ef þu skallt æigi lata þinn hæst. Nu gerir Avmlvngr sva. oc byr sik sem snofurlegast. Oc nv lystr Sigurðr sinn hæst sporum. oc setr sitt digra spiotzskapt a hans miðian enn fagra skiolld sva hart oc sterklega. at með þessu sama [spiozskapti berr[15] hann Avmlung [langt aptr af sinvm hæsti.[16] Nu tekr Sigurðr i tauma Skemings[17] oc mælti

1) borginni, A, B 2) [*tilf.* A, B 3) [hest, A; hestinn, B 4) *tilf.* A, B 5) at, A 6) freistim, A 7) [þu skallt hafa þenna hest. eða mantu, A, B 8) [hefir þu hann, A, B 9) þer *tilf.* A, B 10) Omlungi, A, B 11) fast *tilf.* A, B 12) [hendi eins bernsku (herneskiulauss B) mannz, A, B 13) þer kent, A, B 14) við þurfa, A, B 15) [lagi berr, A; lagði, B 16) [aptr af sinum hesti .ix. feta, A, B 17) hestsins, A; hestinum, B

nu. þv goðr sveinn. nu hævir þv æigi þinn hæst. þann er þv reitt æptir. oc latit hævir þu annan. þann er ec [get til[1] at þic man kostat hava œrit mikit. ef sua er sem ek þickiumc vita. at þu mant latit hava Skemming hæst Viðga. oc þat[2] varir mic. at þv mant fvllmikit veð hava honum sett[3] aðr en þv næðir. oc munntu þo hava oþock af honum er þu lezt. oc [hæfði nu bætra verit[4] at hava veret kyrr þessa stvnd. Nv svarar Avmlungr. Sva man litaz þeim monnum er œngir ero aræðizmenn. en geraz ma ænn gott af varv male. þott æigi havi nu vel tekiz. Nv mælir Sigurðr. Hvat villtu nu til gefa. at þv fair þinn hest. oc þar með þann er þv letz nu. þa suarar Avmlungr. þar til vil ec vinna alla þa luti er ek ma. [þess er mer skyli æigi vera at skomm[5] eða minum ættmonnum. Nu mælir Sigurðr. [Aðan er[6] vit fvndumz. þa spurða ec hvert væri nafn þitt eða hvær væri ætt þin. oc þv vart sva stolz. attv villdir æigi sægia ætt þina. en nu skalltu sægia hvarttvæggia. ef þv villt fa þina hæsta baða. þa svarar Avmlungr. Ef ec lœynda firir þer minni ætt oc nafni. þa er ec hafða hæst minn. þa munu þat sægia minir felagar. at ek sægia[7] firir ræzlv sakir. Nv man ec þat vist æigi til vinna mins hæstz eða annars. þo at allt mitt fe liggi við eða riki. oc þola skomm oc amæli af þessu. Nu mælir Sigurðr. Ec vil þic nu æigi spyria[8] mals firir svivirðingar sakar helldr með þock. Ef sva [ma vera til sem mik varir.[9] attu ser[10] sonr Hornboga iarlls frænda mins. þa vil ec gera þer hælldr sœmð en æigi[11] osœmð. oc nu vil ec sægia þer mit nafn fyrri. at ec heiti Sigurðr sveinn. Nv mællti Avmlungr. Oc fyr þvi attv hævir nu sagt mer fyrri þitt namn. oc rak þic ængi navðr til. þa vil ek æigi sægia þer mitt nafn. næma þvi heitir þv við[12] gvðs vitni. at mer skal alldrige skomm at vera. Nv suarar Sigurðr. þvi vil ek vist heita þer. þa mælir Avmlungr. Mitt nafn er Aumlungr. [ec em son Hornboga iarls.[13] sem þv gaz til. oc man sonn vera ockvr frænzœmi. Nu mællti Sigurðr. Nu gerðir þv vel. er þu lœyndir æigi lengr er þu vart minn frændi. ec skal sua til haga. at þer skal þetta verða uegr en æigi uvegr. Nu lœypr Sigurðr af baki oc mælir. Gac goðr frændi oc tac þar hæst þinn oc baða .ii. oc rið heim til landtiallda. oc þat skalltu sægia. at þv tokt þenna hæst af mer navðgum. Oc aðr þv ferr heðan. þa skalltv binda mik við þessa lind. oc a brot skalltu hava mitt spiot oc minn [hest oc[14]

[1]) [hygg, A, B [2]) þess, A, B [3]) sellt, A, B [4]) [væri nu betra, A, [redacted] [5]) [ok þo er mer eigi skomm at, A [6]) [Siðan er, A; aðr en, [redacted] [7]) hafi sagt, A, B [8]) þess *tilf.* A, B [9]) [er sem mik grunar, A, B [10]) ert, A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) at, A, B [13]) [*mgl.* A [14]) [*mgl.* A, [redacted]

skiolld. Oc sua gera þeir. Oc nu riðr Avmlungr aptr með sina hæsta baða. oc er hann kemr firir landtialldit. þa riðr hann hart oc lætr mikilega.[1]

204. Nu stendr þiðrecr konungr oc Viðga vti firir landtialldi oc sea reið Avmlungs. Nv mælir Viðga. þar riðr Avmlungr varr felagi oc hævir nu fengit sinn hæst. oc munda ec þess til geta. ef þar hævir veret Sigurðr sveinn sem ec hygg. at Avmlungr mun hava bæðit hann giafar vm hestana.[2] oc sagt honum aðr til frænzœymi[3] þeirra. oc mællt til aðr helldr litillatlega. oc alldregi hæfði hann fengit hann ælla. Nu suarar þiðrecr konungr. Æigi væntir mik. at hann taki[4] þann hæst eða[5] annat af Sigurði sveini firir utan vilia hans. enda kann vera at þar[6] væri annarr maðr. oc fengi hann þa slikt er hann villdi. Nu riðr Avmlungr at landtialldino. oc ganga ut i gegn honum faðir hans oc hans felagar oc biðia hann vel kominn. oc spyria hann hværsu hann feck[7] sinn hæst. Nu sægir Avmlungr. þa er ec kom i þessa feallzlið. þa var þar þessi maðr firir. er a brot hafðe minn hest. oc reið ec at honum sem harðazt[8] oc lagða ec til hans með minu spioti i hans skiolld. oc mægu þer her skiolldinn sea. oc i sundr gec spiozskaptit. en þo stœypða ec honum af hæstinum oc barða ec hann með spiozskapz brotunum. oc sva skilðumz ek við hann. at ec batt hann við lind æina. oc þar til hafða ec hans bællti oc fætil or skilldinum. oc þar til skar ec minn suerðfætil. aðr hann væri sua fastlega bundinn sem ec villda. Oc þar stændr hann ænn. oc þess[9] væntir mic at æigi lœysi hann sik sealfr þeðan.[10] Nu mælltu allir. at hann hæfði sinn hæst drengilega sott.[11] oc biðia hann hava þœck firir. Nu mælir Viðga við þiðrec konung. Nu vil ec til riða þar sem hann kuæzt haua fundit[12] þenna mann. Ef þar er Sigurðr sveinn sem ek hygg at vera myni. þa er þetta gort með vel oc prettum. oc ef hann biðr min við treit. þa skolum við sua skiliaz. at ek skal verða ens sanna viss. hvart hann er Sigurðr sveinn eða annarr maðr. En konungi likar þetta vel. Oc nu tecr [hann sinn hest oc lœypr a bak[13] oc mælir. þat er mikil skœmm. ef sea maðr skal þar standa bundinn oc mæga æigi læysa sik. nv skal ec at visv hann lœysa. Oc riðr nu skyndilega. Nv ser Sigvrðr hvar maðrenn riðr til hans. oc slitr nu [i sundr[14] oll sin bond oc lœypr [upp [illegible] bergit.[15] oc vill æcki æiga við þenna mann. Nu riðr Viðga

[1]) *saal.* B; mikulega, Mmb.; mikit ifir ser, A [2]) hestinn, A, B [3]) frændsemi, A, B [4]) fengi, A; tœki, B [5]) ok ekki, A, [illegible] [6]) þat, A, B [7]) fengi, A, B [8]) mest matta ek, A, B [9]) þat, A, B [10]) *mgl.* A, B [11]) sottan, A, B [12]) bundit, A, B [13]) [*saal.* A, B; hest, Mmb. [14]) [af ser, A, [illegible] [15]) [skiott a bak, A, B

þar til er hann kemr at þessv[1] tre. oc ser þar æptir liggia bondin slitin. oc þar liggia spiozskapz brotin. Viðga riðr nv heim oc hyggr [nu at þat se allt satt er Avmlungr sagði. oc sagðe sua sinum felœgum.[2]

205. Nu kemr Sigurðr upp i hollina[3] a fund Jsungs konungs. oc sægir honum sitt œrendi oc fra sinni ferð[4] a þessa lund. Ec kom til þessa landtiallz ens tigurlega. er ec sagða yðr ifra. oc þar hitta ec .xiii. menn. þa er hælldr letu yvir ser rikmanlega. oc er þeirra hofðingi þiðrecr konungr af Bern. oc með honum enir agetvstv kappar. oc [til þeirra kaps[5] hofum vér optlega spurt. en nu munu ver verða [varir við at sonnu.[6] firir þvi at þiðrecr konungr byðr þer [til vigs[7] oc auðrum .xii. monnum með þer. oc hann sendi þer at vingiof æinn hæst.[8] oc gaf ek þann[9] i brot æinum minum vin. er ec fann a leið firir mer. [Nu svarar Jsungr konungr.[10] Ef hann byðr mer til vigs. þa vil ec þat fusari veita honum. oc skal mic þar til æcki dvelia.

206. [11]Oc at morni annars dags toc Jsungr konungr oll sin en bæztu vapn oc vapnaðiz með. oc ænn með sama hætti buaz hans menn.[12] oc Sigurðr sveinn hævir nu oc herclæz með ollum sinum herbunaði. oc sitr nu a sinum hæsti Grana oc hævir i hendi merki Jsungs konungs. Oc riða nu allir saman vt af borginni. þessir hava allir fagra skiolldu oc hvitar brynivr sem silfr. oc skygða hialma sem gler. oc gyrðir snarpæggivðum suerðum oc sliðrbeitum. þeir hofðu stinn spiozskopt oc hvoss glafel.[13] stora hesta oc vel bryniaða oc allfima. þeir[14] menn ero harðla sterkir oc storir oc œrit vel hugaðir. Nu riða þeir þar til er þeir koma til landtiallda þiðrex konungs. Nv mælir Jsungr konungr. Ef þiðrekr konungr af Bern er sua dugandi drengr sem sagt er. oc sua mikill rœystimaðr. at hann havi oss boðit æinvigi oc varum monnum. þa standi hann nu upp oc vapni sic. oc comi a moti oss .xiii. monnum með sina .xiii. menn. oc rœynum þa vart kapp oc atgervi. firir þvi at honum er verra at hœyra þat orð er mællt skal verða aðr ver riðim heim. ef nu vill hann æðrazc oc þorir[15] æigi at beriazc. Nu svarar þiðrækr konungr. Æigi þyrvi þer i at dyliaz. at firir þat[16] komu ver hingat oc hofum langa leið til sott oc þolat morg vandræðe aðr en ver komum framm varri ferð. at ver vilium at visu haua vart œrendi aðr en ver fœrum heim. en þat er at vita.

1) sama *tilf.* A, B 2) [sua vera sem Oml. hefir sagt, A 3) borgina, A, B 4) tekr til orðz *tilf.* A, B 5) [her til, A, B 6) [vaar við at geyma, A 7) [einvigi, A 8) ok skiolld *tilf.* A, B 9) *mgl.* B 10) [*tilf.* A, B 11) vm holmgongu þiðr. *Ovsk.* Mmb. 12) .xi. synir, A, B 13) gladiel, A, B 14) þessir, A, B 15) þori, A, B 16) þvi, A, B

huart þer eða ver æigum betri suerð eða sterkari skiolldu eða harðari hialma eða meira afl oc rœyste. Oc nu stigr a baki Jsungr konungr oc hans menn. en Þiðrecr konungr oc hans menn vapnaz amæðan sem bæzt mægu þeir. Oc [nu ganga huarir oðrum i gegn. oc er þeir hittaz. þa skipa þeir saman .ii. monnum i hverivm stað at beriaz. oc skal vera æin sænn holmgangan. oc skal æingi oðrum duga sinum laxmanni.[1] oc æigi vilia þeir nu a hæstum beriaz. J gegn Þiðreci konungi af Bern er [skipað Sigurði sveini.[2] en i gegn Gunnari konungi Jsvngr konungr. i moti Viðga [er skipað enum ællzta konungs syni oc inn allra sterkasti.[3] en nu er skipat manni manni i gegn.

207. [4][Þat er et fyrsta æinvigi er[5] Heimir bersk við enn yngsta[6] konungs son. oc er sa [allmikill maðr.[7] Nu beriaz þeir [.ii. menn hælldr[8] raustlega. Oc er þeir haua barz um stund. þicir konungs syni æigi vel. ef hann skal æigi bera enn hæra[9] lut af .i. manni. [er honum var til handa skipaðr.[10] oc verðr nu reiðr meok oc kastar nu skilldinum fra ser oc tekr sverðit .ii. hondum oc hœggr til Heimis. oc sva i hialminn. at þægar fell hann til iarðar. oc nu lægz konungs son a hann ofan oc mællti. Ef þu villt hallda livi þinu. þa [ligg þu[11] kyrr. oc vil ek binda þic. En Heimir vill þat vist æigi oc bryz um af ollu afle. En konungs son lystr hnæva sinvm uttan við hans œyra [a hialminn sva hart. at hialmrenn svignaðe inn firir[12] at hausinum oc gengr bloð ut um nasirnar oc um munn Heimis. oc veit hann nu nalega æcki til manna.[13] Oc i þvi bili ero bundnar hændr hans oc fœtr. oc nu tekr konungs son sitt spiotzskapt oc stingr i iorðena langt.[14] oc her við bindr hann Heimi. oc gengr nu til sinna manna. oc biðr nu ganga annan framm af monnum Þiðrex konungs. En hann lezc þa myndu sitia kyrr oc hevir vel arnat.[15] Oc er nu locit enu fyrsta æinvigi.

208. [16]Nv gengr framm Herbrandr merkissmaðr Þiðrex konungs. oc honum kemr i gegn annarr sonr Jsungs konungs. oc hæfia sitt æinvigi. Þessir beriaz nu langa stund. oc huargi sparir [sin uapn við annan.[17] þeirra viðskipti skilsc með þeima hætti. at nu hævir

[1]) [skulu tveir menn beriaz i hverium stað. ok skal engi oðrum duga (duga sinum lagsmanni B) A, B [2]) [skal Sigurðr sveinn, A [3]) [(ferr *tilf.* B) hinn ellzti konungs son. ok sa er þeirra sterkastr, A, B [4]) æinuigi Heimis oc konungs sonar. *Ovsk.* Mmb. [5]) [þat er nu sagt at her hefzt nu hit fyrsta vig at, A; Nu hefr hit fyrsta einvigi at, B [6]) fyrsta, A [7]) [mikill ok agætr, A; mikill firir ser, B [8]) [bæði vel ok hraustliga, A, B [9]) meira, A, B [10]) skipt, A; [*mgl.* B [11]) [vertu, A, B [12]) [sva at hialminn berr, A [13]) sin, A, B [14]) niðr *tilf.* A, B [15]) syslat, A [16]) æinvigi Herbranz oc ann. *Ovsk.* Mmb. [17]) [annars vapn, A; sin vapn, B

Herbrandr lotit .v.[1] sar oc æigi sma.[2] oc við þat er honum rennr bloð oc hann er moðr. lætr hann sitt mægin sua meoc. at [firir enu mesta fell[3] hann til iarðar. oc nu gefr hann upp sin uapn. oc her ofan a er hann bundinn sem enn fyrri. En konungs son gengr aptr til sinna manna oc vill nu lea oðrum vigvollinn.[4]

209. [5]Nv gengr framm Villdifer oc at moti honum enn þriði son konungs. oc hæfia þeir nu sina orrostu. oc er su en harðasta oc [abburðar[6] sterklig oc[7] alllong. Oc her ma sea stor hœgg oc avar sterclig i þeirra fundi. oc mioc eru þeirra vapn spillt aðr en þeir skili. oc hævir konungs son lotit .v. sár oc oll stor. en Villdifer a þa .vii. sar oc oll stœrri. oc nu tekr hann at mœðazt firir sakir sara oc þo bloðrasar. oc fellr nu um siðir oc lætr[8] vapn sin. oc er þo bundinn. Oc skilsk konungs son sua við hann oc gengr nu til sinna manna. [oc hævir nu vel syst.[9]

210. [10]Nv gengr framm Sintram af Fænidi af þiðrex monnum. en honum at moti enn .iiii. sun Jsungs konungs. oc hæfia þeir [sina orrostu[11] með storum hoggum. oc skamt lata þeir a millum. oc huarr gengr nær œðrum. oc huargi vill firir oðrum uægia.[12] oc þat suerð er Sintram hæuir bitr sua vel hialm oc bryniu oc skiolld. sem hann sniðe klæðe. Oc hævir nu konungs son lotit .iii. sar oc hælldr stor. en Sintram er ænn osarr. Oc nu hoggr konungs son til Sintram af ollu afli i hialm hans sua hart. at i sundr [brast i miðiu[13] suerðit. oc nu er hann vapnlauss. Nu tekr hann sinn skiolld.[14] firir þvi at hann er sva mikill drengr oc rœystimaðr. at hælldr vill hann dœyia en flyia eða friðar biðia. Nu lœypr hann upp a Sintram með sinn skiolld oc rindr honum sua hart. at Sintram fællr a bak aptr. oc æigi kemz hann a sina fœtr [fyrr en bundnar ero bæði hændr hans oc fœtr.[15] En konungs son [skilz þar[16] við hann oc[17] gengr nu til sinna manna. oc þic(kir) þeim nu vel mæðan sva ferr.

211. [18]Nv gengr framm Fasoll(d) enn sterki[19] af monnum þiðrex konungs. en at moti kemr enn .v. son Jsungs konungs. þetta æinvigi[20] er sett með allmikilli hrœysti oc ofkappi.[21] firir þvi at þar er

[1]) tvau, A, B [2]) litil, A [3]) [i einu hoggi fellr, A, B [4]) *saal.* A, B; vigval', Mmb. [5]) æinvigi Villdifer oc enn .iii. *Ovsk.* Mmb. [6]) afburðar, A [7]) [*mgl.* B [8]) gefr upp, B [9]) [ok hefir honum vel farizt, A; *mgl.* B [10]) Sintram oc enn .iiii. sun Jsvngs konungs. *Ovsk.* Mmb. [11]) [sitt vig, A [12]) hopa, A; a hæl hopa, B [13]) [gekk, A [14]) tveim hondum *tilf.* A, B [15]) [aðr hann er bundinn, A [16]) *rettet for* star, Mmb. [17]) [*mgl.* A, B [18]) æinvigi Fasolld sterca oc en .v. son. Jsungs konungs. *Ovsk.* Mmb. [19]) stollzi, A, B [20]) vig, A, B [21]) ofrkappi, A, B

huarrtuæggia enn sterkasti. oc langa rið ma æigi firir[1] sea. hvarr þeirra betra[2] lut man fa. oc hvarr uæitir oðrum mart slag oc skamt a millum. oc hvarr gengr nalega[3] upp a annan. en hvargi ferr a hæl firir oðrum. oc nu hæuir lotit huarr .ii. sar oc [hælldr stor.[4] Oc nu hœggr konungs son sua mikit hogg i hialm Fasolld. at hann fællr þægar við i suima. oc nu stendr hann yvir honum uppi oc mælir. Sva mikill rœystimaðr sem þv ert oc hœverskr.[5] hui skalltu falla firir æins mannz hoggui. oc stat upp oc ver þic ef þv villt.[6] Nu stendr Fasolld upp hart oc raustlega. oc nu beriaz þeir allra harðazt[7] oc hælldr lengi. oc nu spari(r) hvargi sitt suerð. oc er þessi orrosta en harðasta. Oc nu hyggr konungs son i hvg ser. at þat er skomm mikil. at [ek skal her standa i allan dag at[8] beriaz við .i. mann. er ec hvgða. ef[9] þess væri þorf. at .i. skyllda ek sigr fa[10] af þessum .xiii. Oc nu hœggr hann af mikilli reiði [sua hart.[11] at nu fællr hann annat sinni. oc æigi skilsk konungs son fyrr við en Fasolld er bundinn sem aðrir hans felagar. Oc a þessum sama velli standa nu .v. spiot[12] oc við hvert bundinn .i. maðr þiðrex konungs. En Bertangamenn eru nu glaðir oc þickir nu uel ganga sinum monnum.

212. [13]Nv mælir Avmlungr. þetta var otimadagr mikill er þiðrecr konungr gerði sic til þessarar ferðar. er hann sealfr oc allir hans menn skulu vera bunnir oc yvirstignir. oc mætti hann hælldr haua heima sætit i Bern oc gett rikis sins. Oc nu kallar hann a Hornboga iarll fœður sinn oc mællti. Tac minn hialm oc bitt a hœfuð mer fast. oc minn skiolld oc bitt hann við [vinstri hœnd mina[14] sua fast. at æigi mægi fra losna. oc um þat skal ec sveria. at fyrri[15] skal ec vera hoggvinn sua smatt sem [þa er[16] brytiat er til ketils allra smæst. en ec skyla bundinn vera oc þeir Bertangamenn skyli styðia sinu spiozskapti við mitt bac. Oc gengr nu framm alldiarflega. oc honum at moti enn .vi. son Jsungs konungs. oc beriaz þeir nu af mikklu drambi[17] oc þo harðlega langa hrið. Oc nu ser Avmlungr at lengi mun sua bvit standa þeirra mal. ef æigi man hann framarri[18] sic i hættv[19] leggia en nu er. Oc nu tecr hann sitt suerð baðvm hondum. oc þo er hans skiolldr fast bundinn við hans vinstri hœnd. oc hœggr nu allfast oc harðlega ▪ hans hialm. oc þat sverð ma[20] æcki bita. sua er

[1]) her, A, B [2]) hærra, A [3]) nær, A [4]) [eigi litil, A, B [5]) hœversklegr, A, B [6]) *tilf.* A, B [7]) snarplegast, A, B [8]) [standa allan dag ok, A, B [9]) þo at, A [10]) bera, A [11]) [i hialm Fasolld sua, A, B [12]) spiotskopt, A, B [13]) Avmlungr oc .vi. son. *Ovsk.* Mmb. [14]) [vinstra arm mer, A, B [15]) fyrr, A, B [16]) [þat at, A; *mgl.* B [17]) kappi, A [18]) framarr, A, B [19]) um þetta mal *tilf.* A [20]) vill, A

hann harðr. en þo fællr konungs son við.[1] en Avmlungr lægz ■ hann ofan oc mællti við hann. Ef þv villt hallda þinu livi. þa skalltu lata þin uapn. oc skalltu vera bundinn við þitt spiozskapt. [æptir þvi sem þinir frændr[2] bundu mina lagsmenn.[3] en ef þu villt lœysa þik. þa skalltu lœysa lata vara menn. minn enn goða felaga Fasolld oc minn enn kera vin Herbrand. En konungs son vill þenna kost at visu. oc er nu sua gort. oc fara nu huarir[4] til sinna manna. oc hævir þeirra viðskippti[5] sua farit sem firir hafði ætlat Sigurðr sueinn.[6]

213. [7]Nv [riðr til[8] Hornbogi iarll oc[9] enn .vii. konungs son. Nu beriaz þeir vel oc drengilega. oc Hornbogi iarll verr sic [vel oc drengilega[10] oc af micilli rœysti oc veitir harða viðrtœku oc langa.[11] en firir þa sœc at hann atti við ofrefli bæði firir sakar sterkleica oc storra hoggva oc drengilegrar atgœngu. oc [æigi fær hann staðit við.[12] oc verðr hann yvirstiginn [oc fællr. oc[13] bundinn siðan.. Oc skilsc konungs son sua við hann. oc ferr nu aptr til sinna manna. oc vna Bertangamenn nu vel [lut sinum.[14]

214. [15]Nv gengr framm Hogni af monnum þiðrex konungs. en honum at moti enn .viii. sun konungs. oc hæfz nu her en .viii. orrosta. sea er af ollum þeim mikklu harðazt oc hættligvzt. oc sva hart hœggr hvarr til annars. at af þeirra vapnum flygr ælldr. væri sva nott sem þa var dagr. þa væri þo œrit leost at beriazt firir þa sœc. [oc her vill hvargi oðrum liva. oc æigi þickiaz menn vita giorla. hve þeir fa skiliz.[16] Oc nu er þetta vig hafðe sva lengi staðit. þa hyggr konungs son þat i hvg ser. at hann skal verða sic til at leggia i hættv meir ef lyða skal. oc nu vill hann at visv fa annathvart bana eða sigr. oc sœkir nv halvo fastara.[17] oc veitir nu Hœgna .iii. sar oc oll stor. Oc her æptir fellr hann[18] oc er bundinn þvi næst við spiozskapt sit. En konungs son gengr katr til sinna manna oc mælir at sva skyli fleiri fara.

215. [19]Nv gengr framm af þiðrex konungs monnum þettleifr danski. oc at moti honum hælldr[20] orrostu enn .ix. sun Jsungs konungs. [Oc nu er þessi orrosta allhœrð oc með mikklu kappi. oc hvargi þeirra sparir

[1]) til iarðar, A, B [2]) brœðr, A [3]) felaga, A; [*mgl.* B [4]) hvarirtveggiu, A [5]) einvigi, A [6]) Var sia konungs son usterkastr *tilf.* A [7]) æinvigi Hornboga iarls oc enn .vii. *Ovsk.* Mmb. [8]) [gengr framm, A, B [9]) igegn (imoti B) honum *tilf.* A, B [10]) [afar vel, A, B [11]) eigi skamma, A [12]) [firir þessu (ollu *tilf.* B) fær hann eigi staðit, A, B [13]) [felldr ok, A; ok fellr ok er, B [14]) [við sina ferð, A; við, B [16]) Hogni oc enn atte son konungs. *Ovsk.* Mmb. [16]) [*mgl.* A, B [17]) en fyrr *tilf.* A, B [18]) Hogni, A, B [19]) þettleifr danski oc .ix. *Ovsk.* Mmb. [20]) til þessarar *tilf.* A

sic til framgongu. þeir beriaz bæði hart oc tit.[1] havggua þeir oc leggia sua tit[2] at varlega ma avga a festa. oc sva lengi hallda þeir sinu vigi. at nu er hvarrtvæggi þeirra moðr. oc nu skytr hvarrtuæggi niðr sinu skapti[3] oc [styðz a ofan[4] oc hvilaz nu. þa mællti þettleifr. Villtv hallda þinu livi oc vera æigi drepinn. þa gef þv vpp þin vapn. oc skal ec binda þic. mattu þo liua. at þv ser yvirstiginn[5] með svivirðing. þa suarar konungs son. Æigi gef ec þer at svabvnu min vapn. þottu ser danskr oc enn mæsti ofmætnaðarmaðr. firir þvi at af minu sverði skalltu þola morg hogg oc stor. aðr en ec lata þat. [oc æigi er van. at þer myni minni þorf at lea þinna vapna aðr en við skilivm en mer man vera.[6] Oc nu taka þeir at beriaz af ænn meira kappi en fyrr. oc æigi lvka þeir sinu vigi fyrr. en sva er hvarrtvæggi þeirra moðr. at nalega mægu þeir æigi standa.[7] Oc tekr nu at myrkia[8] af nott. Nu tecr þiðrecr konungr skiolld sinn oc annan tecr Jsungr konungr. oc ganga u millum þeirra oc skilia þa. oc er þo hvargi sarr oc hvargi [yvirkominn. oc ængi veit hvarr þeirra þettleifs meira ma. oc skiliaz at þvi.[9] Nu mælir Jsungr konungr við þiðrec konung. Nu er komit at kvelldi þessa dags. oc ma nu æigi lengr beriaz at sinni. Nu mun ec heim riða til borgar. en hẹr skolu æptir liggia yðrir menn bundnir. þeir er æigi erv lœystir. en at morni at leosum dægi munu ver her koma. oc skal þa rœyna vart viðskippti til þrautar. oc þess varir mic. at annat kuælld i þeim sama stað er nv sitr þv. at þar skalltu þa bundinn sitia. oc þat œrendi skalltu sott hava hingat i mitt land.[10] Oc nu skiliaz þeir at sinni.[11] riðr Jsungr konungr heim til borgar oc hans menn[12] oc eru allkatir. en þiðrecr konungr oc hans forunautar gengu til landtiallda oc sofa af þa nott. En at morni er leost er. kemr þar Jsungr konungr með sina .xiii. menn. Oc nu er þiðrecr konungr albuinn vt at ganga með sina menn. oc er nu [havit þetta et sama vig. at þettleifr skal þrœyta þetta æinvigi.[13] Nv beriaz þeir sem fyrr allrœystilega oc allstercliga. þar til er þettleifr fær þar enn meira lut. oc fællr konungs son. Oc nu tecr þettleifr hann oc kvæz

[1]) [ok er þessi miklu sterkastr annarr en hinn ellzti. ok þessir beriaz við allra mestu kappi ok hvargi þeirra spariz til framgongu, A [2]) ok fimlega *tilf.* A [3]) [sinum skilldi, A, B [4]) [styðiaz við, A, B [5]) ok lifir *tilf.* A, B [6]) [ok eigi hygg ek þer skulu minni þorf aðr við skilium en mer, A; *mgl.* B [7]) vpp *tilf.* A [8]) myrkva, A, B [9]) [hafði (hefir B) oðrum firirkomit. ok eigi veit nu (helldr en aðr *tilf.* A) hvarr af oðrum man bera (hvarr þeirra skal mega meira B). ok skiliaz þeir við sva buit, A, B [10]) er eigi er betra *tilf.* A; eða eigi betra *tilf.* B [11]) rœðu *tilf.* A [12]) setiaz til drykkiu *tilf.* A [13]) [þetta vig ogurlegt. er þettleifr skal þreyta við hinn sterka konungs son (þreyta við sinn dolg B), A, B

munu binda hann. [ef hann vill æigi lœysa sic sva at gefa gang Hogna oc lœysa hann.[1] Oc eru nu rœyndar .ix. holmgongvr.

216. [2]Nv gengr fram af þiðrex monnum Hilldibrandr. oc þar at moti honum enn .x. konungs son. Nv hæfia þeir sina holmgongv[3] með allmikclu kappi oc beriaz langa rið. oc mioc mœðaz þeir aðr en letti. Oc nu hævir Hilldibrandr veitt konungs syni .iii. sar oc oll stor. Oc ænn hœggr Hilldibrandr .i. mikit hogg til hans. oc nu brestr i tva luti sverð hans. oc nu gengr konungs son sva diarflega. at[4] hann tecr Hilldibrand hondum[5] oc bindr hann. oc gengr siðan aptr til sinna manna. oc gleðiaz nu Bertangamenn.

217. [6]Nv gengr fram Gunnarr konungr af Niflungalandi. oc þar at moti honum gengr Jsvngr konungr. Nu ganga þeir .ii. konungar[7] a vigvollinn oc hæfia [með ser snarpa sokn.[8] oc er sv en harðasta [orrosta oc long bæði.[9] havggua þeir bæði stercliga oc sva harðlega. oc er Jsungr konungr ænn[5] þo myckl v stercari. oc þo færr Gunnarr konungr ækci a hæl. oc veitir af sinni hendi morg stor hœgg. oc sva þiggr hann oc. Oc er nu hævir sva farit vm rið. verðr Jsungr konangr mioc reiðr. er .i. maðr skal sua lengi við[10] honum standa. oc æigi vill hann þat þola. oc vill nu hælldr hætta ser diarflega. at annarr hvarr skal fa skiott osigr. oc hœgr nu af ollu afli oc þyrmir œngu vetta. oc þat hœgg [næmr staðar i hialmi[11] Gunnars konungs. oc brestr[12] i tva luti sverðet. oc verðr sva mikit hœggit at furða var at. En sa hialmr var harðr. sva at æcki beit a. Oc nu þrifr Jsungr konungr [spiozskapt sitt.[13] þat er aðr var bundinn við Hœggni.[14] oc hnyckir or iorðinni allstercliga. oc lystr nu a hialm Gunnars konungs. sua at hialmrenn svignar firir.[15] en Gunnarr konungr fellr. oc fellr[16] bloð bęði at nosum oc munninum. Nu tecr Jsungr konungr hann oc bindr hann oc gengr a brot siðan. oc mælir nu. Sva mægu nu vel fara þeirra menn þeir er æptir ero. oc hava þeir þa hengat sott skapnaðar orendi.

218. [17]Nv gengr framm enn sterci Viðga oc enn .xi. konongs son[18] við hann. oc þessi er ænn mycklu mestr firir ser bæði at afli oc atgiœrvi af ollum þeim sem fyrir vorv. Oc er þeirra orrosta

1) [eða drepa nema hann lati lausan Hogna, A; ok þat vill konungs son giarna *tilf.* A, B 2) Hilldibrandr oc enn .x. *Ovsk.* Mmb. 3) orrostu, A, B 4) at. at, A 5) *mgl.* A, B 6) Jsungr konungr oc Gunnarr. *Ovsk.* Mmb. 7) saman *tilf.* A, B 8) [sina orrostu, A, B 9) [ok long, A, B 10) firir, A, B 11) [kemr i hialm, A 12) brotnar, A, B 13) [spiotskepti, A 14) broðir Gunnars konungs *tilf.* A, B 15) at hausinum, A 16) rennr, A, B 17) Viðga oc hinn .xi. sun konungs. *Ovsk.* Mmb. 18) hinn ellzti *tilf.* A, B

tecz. þa er hon sua horð. at sva stor hœgg gefr hvarr œðrum. at [halfv œycr[1] a þat er fyrr var. oc nu[2] sa ængi maðr ravstlegra vig .ii. manna en þetta. Oc nu gengr hvarr oðrum sua nær. at sem trauðast [ma firir þvi hvarr hœggva til annars.[3] Oc nu minnizt Viðga hvat Mimungr hævir fyrr gort. þa er hann bar þat sverð a holm. oc sua hve mikit traust hann ma þar æiga. oc sva hve litit hann þarf at þyrma honum. þott hann vili stort hœggua. Oc nv hœggr hann af ollu trausti oc trunaði við sverðit. oc þat hœgg kemr a hialm konungs sonar. oc af gengr [þar er toc.[4] en þat er sva mikit sem [kofrinn firir ofan hausenn[5] oc nockot [næmr hans haus.[6] oc var þat æigi mikit sar. Oc ænn annat sinni reiðir hann sverðit [oc hart.[7] oc hœggr a hans fotlegg sva hart. at i svndr tekr[8] trœyiv [hosvna oc sua brynhosvna.[9] oc sua fotinn. at [litlu loðir[10] við. oc nu fellr hann. Oc nu mælir Viðga. þu Jsungr konungr. nu skalltu hava þann kost. at [lavsa skalltu lata[11] mina felaga alla. eða her skalltu lata þinn son. þa suarar Jsungr konungr. Æigi [ma ek lausa[12] lata þa. amæðan ek se æigi at visu at maðrenn man drepinn vera. oc æigi hævir hann ænn lotit banasar.[13] þa kallaði konungs son a fœður sinn. þv verðr at visu at gera sem hann beiðir þægar i stað. æða ælligar verð ec lata mitt lif.[14] hann hævir sealfan diofulinn i hændi. oc ma ec æigi þar firir standa oc ængi annarra. þo er œrit dyrt lœystr .i. maðr [at firir komi .i. maðr. oc vil ec þat gefa firir hann.[15] Nu mællti Viðga. Ef æigi villtv [lata lausa alla[16] mina felaga. þa skal ec af hoggva hofuð þins sonar oc þar æptir sealfan þic [banahoggvi hoggva.[17] oc Mimungr skal æigi koma fyrr i sina umgiorð aðr en lausir eru allir minir felagar. Oc lœypr nu Viðga til þar sem hans felagar[18] eru bundnir. oc hœggr i sundr huært spiozskapt at oðru. þar til er nu hævir hann lœysta alla sina mænn. oc nu lœypr hann at þeim manni er við hann hafðe barz. oc vill drepa þann.[19] Nu lœypr til[20] Sigurðr sveinn oc Jsungr konungr. oc [vill sua þiðrecr konungr at se. oc laupa a milli þeirra[21] oc sætta þa nu. oc er su sætt nu gor. at nu ero huarirtuæggiu lausir oc obundnir. oc at þetta vig skal uera hvart iafnt við annat. oc skilia nu. oc hevir Viðga nu sua lœyst alla sina menn.[22]

1) [miklu eykr við, B 2) [*mgl.* A 3) [megu þeir hoggua firir, A; ma sia firir hvarr sigri, B 4) [þat er tok (nam B), A, B 5) [koparinn (kopprinn B) firir ofan hofuðit, A, B 6) [nær hans hals, B 7) [hart ok titt, A, B 8) *saal.* A, B; geck, Mmb. 9) [ok (sva *tilf.* B) iarnhosuna, A, B 10) [litit loddi, A, B 11) [lata leysa, A, B 12) [mun ek leysa, A, B 13) bana, A 14) þvi at *tilf.* A, B 15) [at annarr komi firir, A; er annarr kemr firir, B 16) [leysa, A, B 17) [*mgl.* A, B 18) lagsmenn, A 19) hann, A, B 20) *tilf.* A, B 21) [þiðrekr konungr, A, B 22) lagsmenn, A, B

219. [1]Nv [tekr þiðrecr konungr[2] um mæðalkafla sins sverz Æckisaks oc dregr þat or sliðrum. oc gengr framm a uollinn[3] fra sinum monnum. oc er nu buinn at beriaz. en Sigurðr gengr at moti með sitt sverð. [oc Gramr heitir.[4] oc dregr or sliðrum. Oc nu ganga þeir hvarr oðrum diarflega i gegn oc oræðilega. oc þægar er þeir finnaz hœggr hvarr oðrum i gegn harðlega huert at oðru. oc eru flæst œrit stor. oc nu sparir huargi sinn skiolld ne bryniv oc lata firir vera storum hœggum. oc huarrtuæggi dregr sitt sverð yvir annars vapn[5] diarflega oc oþyrmilega. oc af þeirra vapnum stendr sua mikill gnyr. [at þeir mattu hœyra er fiarri voru. oc af þeirra orrostu stendr sua mikil[6] ogn. at hvarirtuæggiu ottaz mioc þeir er hia eru staddir. ok þo mæst hvarir um sinn mann. oc er þetta vig ogurlekt ok allfrœcnlekt. oc hvargi fær sar af oðrum. sua þola vel þeirra hlifðir.[7] Oc nu beriaz þeir þann dag allan til kuællz.[8] oc ænn veit ængi huarr þeirra meira[9] sigr man fa. Nu tekr Jsungr konungr ser skiolld oc annan Viðga. oc ganga nu milli þeirra oc biðia þa hætta. oc er fullbarz at sinni. oc latit standa kyrt þessa nott. en at morni mægu þit luka ykcru viðskippti. Oc nu skiliaz þeir at sua bunu. oc riðr Jsungr konungr til borgarennar[10] með sina menn. en þiðrecr konungr gengr til landtiallda oc hans menn. oc eru þeir nu allkatir oc þickir uel at[11] hava farit. oc nu soua þeir [þa nott huarirtuæggiv.[12]

220. En at morni [er æigi hafðe lengi veret leost.[13] riðr Jsungr konungr af sinni borg til moz við þiðrec konung af Bern. En er þeir hittaz. buazt þeir til holmgœngv oc bardaga þiðrecr konungr oc Sigurðr sveinn. oc skulu nu fœra[14] sitt æinvigi til nockorra lykta. Oc er þeir eru bunir til bardaga. beriaz þeir nu allra rœystilegast.[15] oc [sua sem þeir hæfði sic með ængiskonar ravn aðr veret. oc[16] lata nu sem huarrtuæggi se spanyr. oc [hœgguaz þeir til með allmikklu[17] kappi. þar til er huarrtuæggi er sua moðr. at þeir hvilaz um stund. Oc ænn gera þeir aðra rið [oc beriaz bæði hart oc lengi.[18] oc hueria at annarri þann dag allan til myrkss.[19] oc hvilaz nu þat æit er ælla mætti[20] þeir æigi standa upp at beriazt. oc sua vel þola þeirra lifðir.[21]

[1]) þiðrecr konungr oc Sigurðr sveinn. *Ovsk.* Mmb. [2]) [er þat sagt at þiðr. kon. af Bern tekr, A, B [3]) vigvollinn, A, B [4]) [Gram, A, B [5]) hofuð, B [6]) [*saal.* A, B; oc, Mmb. [7]) hofuð, A; hlifar, B [8]) myrkrs, A, B [9]) *mgl.* A, B [10]) borgar sinnar, A, B [11]) *mgl.* A [12]) [af þa nott, A, B [13]) [þegar er liost var, B [14]) fremia, A [15]) hraustlegast, A; snarplegast, B [16]) [sua sem þeir hefði sik alldri mætt i einskonar raun, A; *mgl.* B [17]) [beriaz þeir nu með miklu, A, B [18]) [at beriaz bæði harða ok langa, A [19]) myrkrs, A [20]) mattu, A, B [21]) hlifar, A; hialmar, B

at ænn er hvargi sarr drava.[1] oc æigi vita þeir ænn giœr en aðr [hvarr þeirra[2] mun sigr fa. oc [verða nu at skiliazt at sinni at raði Jsungs konungs oc Viðga oc annarra sinna lagsmanna. Nu riðr Jsungr konungr enn[3] til borgarennar. en þiðrecr konungr til landtiallda sinna. oc duælıaz þar ena þriðiv nott.

221. Oc þat sama kvælld ganga þeir a malstefnu[4] þiðrekr konungr oc Viðga .ii. saman. oc nu mælir Viðga. Herra kuað hann. hve truir þv at þer gangi[5] við þenna mann Sigurð svein. þa er þit hafit [til þrautar lagt at beriaz.[6] Hann liz mer at vera myni allstercr maðr oc forkunnar raustr. oc sua eru þit baðir. en þo ma ec æigi skilia. huarr betr skal haua. [firir þvi at mer liz. sem huarrtuæggi yckarr man hava allt lagt framm við annan þat er fong hævir a haft. oc ænn huargi sarr.[7] Nu suarar þiðrekr konungr. Æigi ma ek þat vita giorla at sva bunu. huarr bettra lut man fa. oc munda ek mer vel trœysta. ef [æigi væri þat at mitt sverð bitr æigi hans hœrund. sua er þat hart. at þat er harðara en ænskiskonar vapn.[8] Nu villda ec biðia þic goðr felagi. [ef þu munt lea[9] mer þitt sverð Mimung. oc veit ec at hann skal bita. huat sem firir honum verðr. oc þat æitt vapn ræðiz hann. firir þvi i dag aðr hann villdi við mic beriaz. þa varð ec at vinna honum þann æið. at æigi hafða[10] ek Mimung. Nu mælir Viðga. Æigi mattu þess biðia. at ec lea þer Mimung sverð mitt. firir þvi at .i. sinn hævir þat komit i annars mannz [vmgiorð en mina[11] siðan er hann var gœrr. er hann toc Heimir varr felagi. Nu reiddiz konungr mioc. oc mællti. Hœyr þar mikkla skomm [mællta konungi sinum.[12] at ætla mik æigi vera betra dreng en minn [hæstasuein.[13] oc firir þetta sama orð mægu við æigi vera iamgoðir felagar[14] sem aðr. Nv svarar Viðga. Herra kvað hann. ef ec [mæli illa[15] til þin. þa er þat æigi maklikt oc firirgef mer. En[16] ec vil þvi launa þer. at ec vil at visv lea þer sverðit. oc komi þer uel [i þorf.[17] Oc siðan sælr hann honum sverðit. sua at ængi vissi[18] næma þeir .ii. Oc nu ganga þeir til suefns.[19]

1) drapa, A; *mgl.* B 2) [*saal.* A, B; hvarra, Mmb. 3) [at lyktum fekk þiðrekr konungr .ii. sar. Ok nu ero þeir skildir at sinni. ok ferr Jsungr konungr, A 4) talstefnu, B 5) endizt, A; muni endaz, B 6) [lokit at beriaz, A; bariz til þrauta, B 7) [ok ottumz ek þo um. þviat hann er ekki sar drafa. en ek hygg hvar(n)tueggia framm hafa lagit slikt er ma, A 8) [mitt sverð biti sua vel holld Sigurðar sem hans sverð minn likama, A; mitt sverð biti hans holld ok horund. þvi þat er sua hart at enskiskonar vapn bitr a, B 9) [at þu liair, A, B 10) hefða, A, B 11) [valld, A, B 12) [við konungsmann, A; mællta við konungmann, B 13) [svein Heimir, A 14) vinir, A, B 15) [hefir illa mællt, B 16) þvi at, A 17) [at halldi, A, B 18) veit, A; verðr varr við, B 19) ok sofa af þa nott *tilf.* A

222. [Oc er þessi nott er liðin. þa[1] kemr Jsungr konungr þar oc hans enir somu menn til bardaga. oc nu er oc albuinn þiðrekr konungr með sina menn. Oc nu er þiðrekr konungr kom a holm. [oc stendr þar með brugðit suerð. mællti[2] oc sætr nv sinn skiolld firi sic. oc nu[3] er æigi[2] kominn Sigurðr sueinn. Nu kallar þiðrekr at Sigurðr komi þar at beriaz við hann. Nu suarar Sigurðr. Ec kem[4] til at beri(a)z við [yðr sua sem i ger.[5] ef þu vinnr þess æið sem þa vannt(u). at æigi hæuir[6] þu borit i þenna holm Mimung sverð Viðga.[7] við hann vil ec nu æigi hælldr beriaz en i ger. [Nu svarar þiðrekr konungr.[8] Hælldr skal ec ænn vinna þenna æið en við berimz æigi. sem i ger vann ek. oc far hingat Sigurðr. Gengr Sigurðr þa framm.[9] En þiðrekr konungr bra a bak ser aptr sverðinu [oc stingr nu i iorðina niðr oddinum. en hialltinu styðr hann við bac ser. oc nu tekr hann oc vinnr þenna[10] æið. oc biðr sua guð hialpa ser. at æigi veit hann Mimungs odd firir ofan iorð. oc æigi veit hann[11] hans mæðalkafla i nockors mannz hendi. Oc nu þickir Sigurði vel. oc bregðr hann sverði sinu Gram. En þiðrekr konungr tecr Mimung. oc ganga nu saman oc beriaz. En er þeir hava æigi lengi bariz [þessu sinn(i).[12] þa hœgr þiðrekr huert [hogg eptir[8] annat. oc [sniðr þiðrekr konungr æ nockot[13] af skilldi Sigurðar. eða hialmi eða bryniu. oc fengit hævir Sigurðr nu .v.[14] sar a litilli stundu.[15] Oc nu kemr Sigurði i hug. huessu þiðrekr vann æiðinn. oc [þat at visu hæuir hann nu[16] Mimung. Oc nu mælir Sigurðr. [Herra þiðrekr. upp vil ec nu geva min vapn oc geraz þinn maðr. firer þvi at er ængi skomm at þiona þvilikum hofðingia sem þu ertt. oc þat ueit ec. at þu ert sua goðr drengr oc mi(kill ti)gnarmaðr. at ek ma vel ganga a yðart valld helldr en tyna livi minu. Nu gefr Sigurðr upp sin uapn. en þiðrekr konungr[17] tecr vel við honum. oc þickiz hava fengit ser til mannz enn harðasta oc hinn frœknasta oc hinn sterkasta kappa.[18] Oc skiliaz nu at suabunu. oc er nu þiðrekr konungr oc hans menn enir katustu oc enir gloðostu.

1) [At morni, A 2) *mgl.* B 3) [*mgl.* A 4) geng, A, B 5) [þik enn sem fyrr, A 6) hafir, A, B 7) þviat þa muntu mik eigi vinna. en *tilf.* A 8) [*tilf.* A, B 9) diarflega *tilf.* A, B 10) [Mimung. (en helldr ■ sinu sverði *tilf.* A) ok vinnr nu, A, B 11) ek, A 12) [i þat sinn, A, B 13) [hvert sinn hoggr (sniðr B) hann nokkurn hlut, A, B 14) .iii., A 15) En þo berst Sigurðr allra hraustligast ok særir konung tveim sarum *tilf.* A; Ok þa berr Sigurðr sik allra bezt ok hraustlegast i þetta sinn sem iafnan *tilf.* B 16) [*saal. ogs.* B; kennir nu at hann hefir, A 17) [Prettum hafi þer unnit herra. ok nu vil ek a hond gangaz ok geraz yðarr maðr. firir þvi at þat er eigi skomm. meðan ek em ekki ifir kominn. En þiðrekr konungr varð glaðr við ok, A 18) er i verolldunni er *tilf.* A

[oc þikcir uel haua arnaz i þessi ferð. En Jsungr konungr oc hans menn eru enir ogloðostu. firir þvi at osigr skal haua fengit þeirra hinn mesti maðr oc hinn agetasti kappi oc þeir þickiaz aðr mest trost undir hava att.[1]

223. En þa er þeir skolu skiliaz þiðrekr konungr oc Jsungr konungr. gera þeir sin a milli ena mestu vinattu oc [gefaz storgiafir.[2] Oc nu gefr Sigurðr sueinn storgiafir[3] frændum sinum Hornboga iarlle oc Avmlungi syni hans. oc sua kemr Sigurðr sueinn sinu male. at [Jsungr konungr gefr Aumlungi dottur sina. þa[4] er Fallborg heitir. hon er allra kuenna friðuzt oc kurteisust firir allra luta sakir. oc at þessu bruðlaupi skal fa aðr þiðrekr konungr af Bern[5] fari heim. Oc nu er til þessarrar veizlu æfnat[6] með [ollum enum bæztum fongum. þeim er til mægu fazt i þvi landi. oc stendr þetta bruðkaup .v. daga með mikille pryðe oc allzkonar sœmð. þeirri sem þa matti hon bætri vera en aðr oc goða veizlu ma bœta[7] bęðe i leikum oc allzkonar skemtan.

224. Nu[8] riðr a brot þiðrekr konungr oc hans menn oc með honum Sigurðr sueinn. oc taka[9] hann til felagskapar með ser. Oc er þeir skiliaz þiðrekr konungr oc Jsungr konungr. þa mæla þeir til ennar mestu vinattu[10] sin a millum huarer við aðra. Oc Aumlungi fylgir a brot kona hans Fallborg með allmikklu fe bæðe i gulli oc silfri oc oðrum gersimum. Oc nu ferr þiðrekr konungr aptr alla sina leið ena somu. sem aðr for hann framm. þar til er hann kom heim i Bern með sina lagsmenn. oc er honum þar fagnað með allri virðing oc sœmð er til ma faz. Oc nu lofar hann huerr maðr af sinni rœysti oc kapsæmi[11] sua viða sem hans nafn spyrsk. en þat er nalega um allan heiminn. oc nu kann ængi maðr at sægia honum til þess mannz. at [nein[12] van se at[13] við hann vili[14] iafnaz firer atgorui sakar eða afls eða uapna. Oc nu veit hann firir þvi. at nu man hann mæga kyrr sitia i sinu riki allan sinn alldr. [mæðan hann vill þat.[15]

---

1) [firir þvi at þeirra hinn mesti maðr er nu i þeirra liði. er Bertanga menn þottuz allt traust undir eiga, A; er þeirra hofðingi skal hafa fengit sigr, B 2) [gefr hvarr oðrum goðar (storar B) giafir, A, B 3) goðar (dyrlegar B) giafir, A, B 4) [Omlungr skal fa dottur Jsungs konungs þeirrar, A, B 5) ok hans menn *tilf.* A, B 6) stofnat, B 7) [allzkonar pryði, A, B 8) Ok er veizlunni er lokit, A; ok er veizluna þrytr, B 9) þeir *tilf.* A, B 10) vinganar, A 11) kappi, A, B 12) *mgl.* A 13) [*mgl.* B 14) megi, A, B 15) [*mgl.* A, B

225. [1]Nv er þiðrecr konungr oc allir hans menn hava rœynt sic at þvi. at ængi maðr i uerolldu er sa. er nu þori skiolld at bera þeim i gegn a holm. þa vilia þeir nu setia [sin riki oc borgir[2] storhofðingium til forraða oc stiornar. [Ferr Hornbogi iarll heim[3] til Vinlandz[4] oc með honum Aumlungr[5] son hans með sina konu Fallborg. oc raða þeir[6] sinu riki langa stund með ueg oc sœmð. Nu ferr Sintram austr i Fenidi oc geriz þar hertugi. oc er enn frægsti maðr sem hans ættmenn haua verit. Nu ferr Herbrandr heim til sins rikiss. oc er hann enn rikasti hertugi.

226. Nu riðr þiðrecr konungr oc með honum allir þeir er æptir voru hans kappar heim með Gunnari konungi til Niflungalandz. oc er nu þat rað gort. er siðan er orðit harðla frægt. at Sigurðr sueinn skal ganga at æiga Grimilldi[7] systur Gunnars konungs [oc Hœgna.[8] oc taca með henni halft riki Gunnars konungs.[9] Oc nu er þar fengit at veizlu allmikilli. oc til boðit ollum enum bæztum monnum oc enum tignostum er i þessu landi voru. oc þessi ueizla stendr .v.[10] daga [oc er forkunnar veglig[11] firir allra luta sakir.[12] Oc nu er þeir sitia allir saman þiðrekr konungr oc Gunnarr konungr oc Sigurðr sveinn. mællti Sigurðr sveinn til Gunnars mags sins. Ec veit þa .i. konu er vmfram er allar konur i verolldu at fægrð oc kurteisi allri. oc [þo er hon vmfram allar aðrar konur at vitrleic oc kurteisi. oc allri speki oc skœrungsskap oc storraða.[13] en su heitir Brynilldr. hon ræðr firir þeirri borg er heitir Segarðr.[14] þessa konu skylldir þv fa til æiginkonu. [oc ma ec þvi þar[15] til stoða. firir þvi at ek veit þangat allar leiðir. Nv svarar Gunnarr konungr oc lez vera þessa raz enn fusasti.

227. Nu riða þeir af veizlu þiðrecr konungr oc Gunnarr konungr oc Hœgni oc Sigurðr sueinn oc [allra þeirra[16] felagar. oc fara sua langan veg. at æigi letta þeir fyrr en þeir koma til borgar Brynilldar. Oc er þeir koma þar. þa tecr hon vel við þiðreki konungi oc Gunnari konungi en helldr illa við Sigurði suein.[17] þvi at nu veit hon at hann [a ser konu. Jt fyrra sinn er þav hœfðu hitz. þa hafði hann þvi heitið henni með æiðum. at hann skylldi œngrar kono fa næma

[1]) kuanfang þeirra Sigurðar oc Gunnars. *Ovsk.* Mmb. [2]) [*saal.* A; sin riki oc, Mmb.; sinar borgir, B [3]) [Nu fær Hornbogi iarl Heimir (!), A [4]) Vindlandz, A, B [5]) Omlung, A [6]) *mgl.* A, B [7]) Guðrunu, A [8]) [*mgl.* A, B [9]) ok konungdom *tilf.* A [10]) .vii., A [11]) [ok ferr forkunnlega vel fram, A [12]) [með enum mesta pris, B [13]) [mest af vitrleik ok speki allzkonar skorungskapar ok storraða, A; allra mest firir sakir vitrleiks ok speki, B [14]) Sægarð, A; Regarð, B [15]) [þar ma ek þer, A, B [16]) [allir þeir, A, B [17]) sveini, A, B

hennar. oc hon et sama at gipptaz ongum manni oðrum.[1] Oc nu gengr Sigurðr sveinn til tals við Brynilldi oc sægir henni allt þeirra œrendi. oc biðr [nu at hon skal ganga með[2] Gunnari konungi. En hon suarar a þessa lund. Ec [hævi þat spurt at sonnu. huersu illa þv hævir halldit þin orð við mic. þau er við hofðum við mællzc. at þott um alla væri at velia i verolldunni. þa kaus ec þic mer til mannz.[3] Oc nu suarar Sigurðr sueinn. Sua verðr nu at vera sem aðr er raðit. En firir þvi at [þv ert en tignasta kona oc mestr skorungr er ek vita. oc nu ma þetta æigi vera ockar a mæðal sem ætlað var. þa hævi ec þvi til æggiað Gunnar konung. at hann er enn mæsti maðr oc forkunnar goðr drengr oc rikr konungr. oc þicki mer þat vel saman soma þu oc hann. Oc nu firir þvi feck ec hans systur hælldr en þin. at þu att œngan broður. en hann oc ek hævi[4] þess suarið at hann skal minn broðir vera en ec hans.[5] Nu suarar Brynilldr. Ec se nu. at ec ma æigi þin neota. en þo vil ec taka af þer heil rað um þetta mal oc [þiðrex konungs.[6] Nu gengr þiðrecr konungr oc Gunnarr konungr a þessa malstefnu. oc æigi skilia þav sitt tal aðr en þat var raðit. at Gunnarr konungr skal fa Brynilldar.

228. Oc nu er til æfnat[7] mikillar veizlu. oc er þessi er albuin oc samankominn mikill feolði tiginna manna. skal nu Gunnarr konungr ganga at æiga Brynilldi. Oc et fyrsta kuelld skal Gunnarr konungr hvila hia Brynilldi i sinni sæng. oc skal ængi enn [þriði maðr[8] þar sova i þvi husi. en varðmenn skulu uti uorð hallda. Oc nu er þau eru [.ii. saman.[9] vill konungr æigi lag við konu sina. en hon vill þat [vist æigi.[10] Oc sua þrœyta þau þetta sin a millum. at hon tecr sitt bellti oc sua hans oc bindr fœtr hans oc sua hændr. oc nu festir hon hann upp a .i.[11] nagla [með fotum oc hondum.[12] oc þar er hann

[1]) [kvangaðr. þviat þat hafði verit i einkamalum þeirra fyrr. þa er hann reið a fiallit til hennar. at hann skylldi einn ei(!) aðra konu eiga en hana. en hon engan annan mann en hann. ok unnu at eiða, A [2]) [hana iataz, A [3]) [em nu vis orðin. hversu haðulega þu hefir þina eiða rofit. ok hversu Guðrun hefir gabbat þik með sinni fiolkyngi. Ok til þess eins geng ek nu með Gunnari konungi at hefna sua ■ þer mins harms ok svivirðingar. þviat ek kaus þik af ollum þeim er skapaðir eru i verolldu, A [4]) hofum, B [5]) [ek se nu. at ek em sviptr auðnunni. hefi ek eggiat Gunnar konung at biðia þin. þviat ek ann honum nu þessa raðs hellzt, A [6]) [af herra þið-reki, B; *fra* Ec se nu. at *har* A: Ek sagða i fyrstu firir hvat ek geri veg á at eiga Gunnar konung. þo verð ek honum alldri unnandi. utan hellzt firir þat eina at hann yrði þinn skaðamaðr. [7]) orkat, A; ort, B [8]) [*saal.* A, B; .iii. menn, Mmb. [9]) [komin i sina (eina B) sæng, A, B [10]) [firir ongan mun, A, B [11]) einn, A, B [12]) [*mgl.* A, B

naliga til dags. Oc þa er at liðr deginum. þa lœysir hon hann. oc ferr hann i sina hvilu oc liggr [þar. þar til[1] er menn hans [ganga i gegn honum. oc skal hann þa vpp standa. oc menn skulu fara[2] at dreka. Oc segir hon þetta œngum manni oc æigi hann.[3] Oc aðra nott ferr a somu leið. oc sua ena þriðiv nott. oc nu er Gunnarr konungr allokatr. oc veit æigi hversu hann skal [fara með þessu mali.[4] Oc nu gerir hann þetta i hvg ser. at Sigurðr magr hans hævir vnnit [þessa æiða.[5] at hann skal honum vera firir broður i alla staðe. oc hann [var allra manna spacastr. at honum verðr hann til trua þessa mals oc lata hann vita. oc taka af honum rað hue haga skal.[6] Oc nu heimtir hann Sigurð a æintal[7] oc sægir honum it sanna. Oc nu suarar Sigurðr. Ec mun segia þer. huat til berr[8] er a þessa lund ferr. Hon hæuir þa natturu. at a mæðan hon fær halldit sinum mœydomi. man varliga faz sa karllmaðr er afl havi við henni. oc þægar er þvi er brugðit. þa er hon æcki stercari en aðrar konur. Nu suarar Gunnarr. Firir sakir ockarrar vinattu oc magsemðar. þa trui ec œngum manni iamvel sem þer. þo at þat mal se. er mikit liggi við at lœynt se. oc ek veit. at þu ert sva stercr maðr at þv matt fa hænnar meydom. ef nockurr maðr er sa i verolldunni. oc hællzt ma ec þer til trua. at þat skal alldrigi upp koma firir œngan mann. þott a þenna veg se gort. Nu suarar Sigurðr oc lezt sua gera vilia sem hann vill. Oc nu er þetta raðit.

229. Oc nu er kuelld kemr oc Gunnarr skal fara til sinnar hvilu. [oc er þat i fyrsta lagi.[9] þa er sua til hagað. at Sigurðr sueinn ferr i reckivna.[10] en Gunnarr ferr i braut [með klæði Sigurðar.[9] oc hyggia þat nu allir menn. at þar se Sigurðr sueinn. Oc nu kastar Sigurðr klæðum a hofuð ser oc lætr allomattulega.[11] oc liggr sua þar til er allir menn eru sofnaðir oc a bravt farnir. Oc þa tecr hann til Brynilldar oc fær skiott hennar mœydom. Oc er mornar. þa tecr hann af hennar hendi .i. fingrgull oc lætr [a annat i staðenn.[12] Oc nu kemr ut .c. manna (i gegn) honum. oc er [þeirra enn fyrsti[13] Gunnarr konungr. oc hann gengr til sængarennar.[14] oc Sigurðr [gengr nu[15] i gegn honum. oc sua fa þeir til hagat. at aptr er skipt þeirra bunaði aullum. oc veit nu ængi maðr. at þetta hævir sua farit.

[1]) [til þess, A, B [2]) [koma til hans. skal hann þa klæðaz ok ganga, A [3]) helldr *tilf.* A, B [4]) [hatta (hætta B) um þetta mal, A, B [5]) [þess eið, A; þann eið, B [6]) [veit at hann er spakr maðr. ok honum vill hann (til *tilf.* B) trua um þetta mal (um alla menn framm *tilf.* A) ok raðgaz um við hann. hversu með skal fara, A, B [7]) einmæli, A [8]) kemr, A, B [9]) [*mgl.* A, B [10]) sængina, A [11]) allvænliga, A [12]) [koma a hond ser, A, B [13]) [þar, A, B [14]) sængrinnar, A, B [15]) [kemr ut, A

230. Nu hævir þessi veizla staðit .vii. [daga oc[1] nætr. oc nu buaz þeir heim at riða. Nu sætr Gunnarr konungr yvir þa borg hofðingia at raða firir. en hann riðr heim til Niflungalandz með konu sina Brynilldi. Oc er hann kemr heim. sitr hann i sinu riki oc stiornar oc styrir nu i friði. oc magr. hans Sigurðr sueinn oc brœðr hans Hogni oc Gernoz.[2] En þiðrecr konungr oc allir hans menn riða heim til Bernar oc [skiliazt enir bæztu virkta vinir.[3]

---

231. [4]Harðengn[5] greivi[6] atti Jsollde[7] systur þiðrex konungs. þau æigu .iii. sonu. het enn ællzti Herburt. annarr Herþegn.[8] þriði Tristram.[9] Vigballd[10] kempa var með greivanum. Nu vill greifinn lata hann kenna sonum sinum at skylmazt. þa er þeir eru frumvaxta. oc næma margskonar iþrottir oc kurteisi. Herburt oc Herðegn næma uel. en [enn yngsti Tistram honum nemz seint oc[11] fær verst[12] numit. Nu er þat .i. dag. er þeir sitia yuir borðe Vigballd oc hans lærisueinar. þa mælltu þeir [.ii. brœðr[13] sin a milli. at Tistram þeirra broðir fær æcki numit at skylmaz. oc sægia at hann man verða at taka aðra iðn. er honum skilsk æcki her af. Nv suarar Tistram[14] [oc lez skolu freista at skylmaz við annan hvarn þeirra. oc lætr þa vita munu huart hann kann nockot at. eða er sua sem þeir sægia. at hann man æigi numit fa.[15] En þeir lataz þat gera munu sem hann vill. oc Tistram vill skylmaz þægar i stað. Oc nu ganga þeir ut brœðrnir oc þeir(ra) meistari Vigballd. oc taka[16] suerð er þeir eru uanir at skylmaz með. Nu segir enn ungi Tristram oc lætr þat æcki mark[17] at haua slæ[18] sverð. oc kveðz vilia [hava hvoss suerð.[19] oc man þa vita segir hann. [ef æigi kemr firir sic þer eða ver sinum uapnvm. ef var suerð bita.[20] en þo skolum ver æigi reiðaz firir þa soc. En hans broðir Herþegn uill nu til ganga at skylmazc. oc þickir vel at þeir havi hvoss suerð.

[1]) [*mgl.* A, B [2]) Gisler, A, B [3]) [sitia (sitr B) nu at sinu riki langa hrið, A, B [4]) Tistram drap Herþengn. *Ovsk.* Mmb. [5]) Herþegn, A; Herðegn, B [6]) i Veroni *tilf.* A, B [7]) Jsoddi, A [8]) sem hans faðir *tilf.* B [9]) *saal.* A; Sintram, Mmb. *her og paa de 2 næstfölg. St.;* Tilstram, B *her og senere.* [10]) Vigvald, A *her og senere.* [11]) [hinn ungi Tristram, A, B [12]) ekki, A [13]) [*tilf.* A, B [14]) Tintram *her* Mmb. [15]) [ok lezt vera buinn at skylmaz við annan hvarn þeirra. ok kvað þa reynt hvart hann kynni nokkut at skylmaz eða eigi. sem þeir sogðu at hann mundi eigi numit hafa, A; Ek ma freista at sk. við an. hv. yckarn. ok mun þa vitaz. hvart ek mun nockut numit hafa, B [16]) sin *tilf.* A, B [17]) at vera *tilf.* B [18]) slio, A, B [19]) [skylmaz með hvossum sverðum, A, B [20]) [hversu var sverð bita. ef ver komum eigi firir oss varum hlifum, A; hvat þau sverð bita, B

firir þvi at hann kann aðr bætr. En Vigballd meistari vill nu sea. huart þeir kunnu nockot. þat sem þeir haua nomit at hanum. oc biðr þa æigi reiðaz. þo at þeir haui hvoss suerð. En Herþegn kuez uist æigi munu reiðaz. en enn ungi Tistram lyptir upp sinu suerði oc gengr a mot sinum brœðr [helldr reiðr.[1] oc þa tecr hann upp sinn skiolld. þa[2] gengr til hans meistari[3] oc mællti. at æigi skal hann sua upp taka sinn skiolld oc [æigi kendi hann honum at taka (sua) upp.[4] helldr a þessa lund. oc segir honum[5] til. En Tistram suarar honum reiðr. oc segir at æigi fær hann þa nomit. ef hann nam æigi fyrr. oc æcki stoðar þa at kenna honum. Nu ganga þeir saman oc skylmaz. oc þyckir Herðegn sua ef hann vill. at þar fęr hann hogg ■ sinum brœðr sem hann vill. ef æigi lifir hann honum. Enn ungi Tistram lyptir þa upp sinv suerði oc byðr Herðegn sinum brœðr hægg. en Herðegn bregðr upp skilldinum firir hæggit. En er Tistram ser þat. leggr hann suerðinu undir skiolldinn (til) hans[6] oc i hans kvið firir ofan brocabelltið. sua at þat suerð flygr i gegnum hann. oc þar fell Herðegn dauðr ■ iorð. En Tistram skytr niðr sinum skilldi oc geck a brot með brugðit sverð. oc þar til er var hans hæstr oc lœypr a bac. oc sua riðr hann a braut or [þvi landi.[7] oc riðr til Brandinaborgar til hertuga Jron.[8] oc duelsk þar langa rið. oc segir hertuganum alla sina ferð. oc sua hversu at barsk er hann for or sinu landi. oc hvat hann hævir gort. [En hertuginn tekr uel við honum oc gerir hann sinn þionostumann oc fær hann i hændr Nordian sinum ueiðimanni. oc getir hann nu veiðihunda hertugans oc riðr a ueiðar.[9] Nu [þockaz Tristram vel hertuganum.[10]

232. [11]Greifi Herðegn varð þessa varr. at hans son var drepinn. en inn ungi Tistram var brottu farinn. Nu kallar hann [til sin sinn son[12] Herburt. oc spyrr hvar hans broðir er. eða hvart þat er satt er honum er sagt. at [drepinn se hans son Herðegn[13] en brot riðinn Tistram. En Herburt sægir at þat er satt. Nu [sægir greifinn.[14] Ec hævi nu tynt .ii. sonum minum. oc þessu ollu uelldr[15] þu æinn saman. firir þvi at þu ert yðuar ællztr oc skylldir hællzt haua þeim raðit oc þeim[16] bannað. ef þeir gerði þat er illa væri gort. en nu hævir þu þa saman æggiat oc raðit. er a þessa leið hævir til teciz. oc væri

[1]) [reiðulega, A, B [2]) Siðan, A, B [3]) Vigballd *tilf.* A, B [4]) [kendi hann honum sva. Tak upp, A; æigi kendi hann honum sva, B [5]) þa *tilf.* A, B [6]) Herþegns, A [7]) [landi sins foður, A, B [8]) *saal.* A, B; ran, Mmb. [9]) [*mgl.* A, B [10]) [dvelr hann þar, B [11]) fra þvi er Herburt kom til Bernar. *Ovsk.* Mmb. [12]) [a, A [13]) [hans broðir se drepinn, A [14]) [svaraði Herþegn, A [15]) ræðr, A [16]) þat, A

[hitt makligra[1] at þu æinn gylldir.[2] oc alldrigi verðr þu dugandi maðr siðan. Nu þickir Herburt illa er hans faðir er honum reiðr. oc hann fær af þessu ahyggi(u)[3] oc gengr a brott. oc duelsk þar litla[4] rið aðr en hann tekr sinn hest oc sin uapn oc riðr a brot [af Jverne.[5] oc ferr alla leið er ligr til Bernar a fund þiðrex konungs moðurbroður sins. oc sægir honum allt huersv farit hævir. at hans broðir[6] er drepinn. oc þat hævir þeirra broðir enn yngsti gort. er Tistram heitir. oc þat hit sama hævir þeirra faðir enn gamle honum kent. oc þvi [er hann a brot farinn.[7] En þiðrecr konungr tekr við sinum frænda vel. oc er hann með honum [i miklum metnaði.[8] Herburt geriz enn mesti atgervimaðr vm alla luti. sua at hans iafnoki[9] fanz varla um [huer(n) leik er leica[10] skal. oc sua vm riddaraskap.[11]

233. [12]Nu [hævir þiðrekr konungr ænga konu ser til æignarkonu. firir þvi at hvergi hævir hann set oc æigi hæuir hann frett til sua friðrar konu sem hann vill æiga.[13] Oc nu er honum sagt af æinni konu. su heitir Hilldr dottir Artus konungs or Berttanga.[14] hon er allra kuenna friðust honum sogð. Nu sendir þiðrekr konungr sina menn of uerolld alla at leita [ser æptir kurteisiskonu.[15] oc þessir menn koma i Bertanga[14] til Artụs[16] konungs. oc þat er þeim sagt at hans dottir mun vera allra kvenna friðuzt i verolldu. oc sua er hennar gett uandlega. at [sendimenn mægu alldrige hana sea. meðan þeir dueliazt þar. en þo sægia þeir allir er set haua. at ængi maðr man set haua iamfriða konu eða iamfagra.[17] Oc við sua bvit fara þeir aptr til Bernar. oc segia þiðreci konungi hversu mikit þeim [var fra sagt um þessa konu. at hon var kvrteisari oc fægri en ænnur mætti finnaz slik. þo at leitað væri um alla uerolldina.[18] oc þat sægia þeir með. at hænnar var sua vandlega gett. at ængi utlenzskr[19] maðr matti hana sea. oc æigi enir innlenzku næma enir kerustu konungs uinir. Oc er þiðrecr konungr hævir hœyrt þessi tiðændi. [gerir hann ser mikinn hug a. ef

[1]) [þat makligt, A; maklegást, B [2]) þessa *tilf.* A, B [3]) ugleði, A, B [4]) langa(!), A [5]) [*mgl.* A, B [6]) Herþegn *tilf.* A [7]) [for ek brott, A; *fra* at hans broðir er drep. *o. s. v. mgl.* B [8]) [langa hrið, A; lengi i goðum fagnaði ok vel metinn, B [9]) iafningi, A, B [10]) [leik sem fremia, A [11]) [flesta hluti, B [12]) fra Herburt oc Hilldi. *Ovsk.* Mmb. [13]) [er þat sagt. at þiðrekr konungr leiðir at frettum. hvar su kona sitr. at honum. þikkir ser soma (mun sitia er honum mun iafnræði B), A, B [14]) Britannia, A; Brittanga, B [15]) [þeirrar konu er honum þikkir við sitt æði vera, A; þessarar konu er honum hæfi, B [16]) *saal.* A, B; Arkus, Mmb. [17]) [alldri nair hana at sia, A [18]) [er afsagt dottur Artus konungs at hæversku ok vænleik. at hennar liki mundi eigi faz, A; var fra flutt um fegrð þeirrar konu ok kurteisi ok hæversku, B [19]) utlendr, A, B

hann mætti fa męga[1] þessa konu. Nu kallar hann til sin sinn frænda Herburt. oc sægir at hann skal fara hans[2] sendifor til Brittanga[3] oc biðia til handa honum Hilldi[4] dottur Artus konungs. Oc Herburt lez fara vilia hvert er hann vill senda hann. Nv lætr þiðrecr konungr bua ferð hans. oc fær honum [.iiii. riddara oc .xx. oc fær þeim goð vapn oc goða hesta oc goð klæði.[5]

234. Nu [ferr Herburt[6] alla þa leið. til þess er þeir koma til Bertanga. oc er þeim þar vel fagnað með konungi Artus. Nu er Herburt hævir þar dualz litla rið. gengr hann firir konung oc sægir honum sin œrendi. at þiðrecr konungr af Bern hans moðurbroðir sendi hann þangat. til þess at biðia hans dottur Hilldi[7] til handa þiðreki konungi. þa suarar Artus konungr oc spyrr. hvi [æigi for sealfr þiðrecr konungr at biðia hans dottur. ef hann vill fa.[8] Herburt suarar. at þar hofðu [verit aðrir menn[9] þiðrex konungs nockura rið. oc fengv æigi set hana. en nu sendi hann af þvi sinn systurson. þann er hann truði vel at sea konu ser til handa. þa suarar konungr. at [æcki matti hann[10] ænn hana sea. oc þat uar ængi siðr. at utlenzkir menn skylldi hana[11] sea. næma þann .i. dag er hon var von at ganga til kirkiv.

235. Nu duelsk Herburt með Artus konungi langa rið. oc gerir konungr hann sinn mann. [skal hann oc[12] þiona konungi. Nu er hann þar um rið. Herburt er sua kurteiss riddari. at [konungr eða aðrir menn þikiaz varla set hava[13] hans maka. Oc nu er konungr ser hversv vel hann þionar. þa œycr hann hans mætorð.[14] oc gerir hann sinn skenkiara. oc lætr hann raða firir miði[15] oc gefa gestum oc skenkia. þeim er [mestr vandi var i.[16] Oc nu þionar hann þetta af [sua mikilli list. at ængi maðr hafði sua set fyrri þionað.[17] Nu [lætr konungr ænn aukaz hans æmbæti til sœmðar. sua at nu gerir konungr hann sinn skutilsuein. oc nu skal hann skenkia sealfum konungi. oc þessa þionostu kann hann sua vel. at sealfum konungi oc ollum hans monnum

1) [leggr hann mikinn hug a. ef hann mundi fa mega, A; gerir hann ser mikit um. at hann mætti fa, B 2) sina, A 3) Britannia, A, B 4) Hilldar, A, B 5) [xxx. riddara ok marga sveina ok agætt skip, A; .xxx. riddara með enum bezta bunaði, B 6) [fara þeir, A, B 7) Hilldar, A, B 8) [ferr hann eigi sialfr at biðia dottur minnar, B 9) [aðr verit menn, A; verit sendimenn, B 10) *rettet for* hana æcki, Mmb. 11) [hann mætti hana eigi sia at sua bunu. ok þat var siðr. at utlendir menn skylldu hana eigi, A; eigi megi hann sia hana. ok utlendir menn skulu eigi hana, B 12) [ok skal hann, A, B 13) [engi þikkiz set hafa, A 14) metnað, A, B 15) .c. riddara, A; minni, B 16) [mestum vanda þotti sæta, A; mestr var vaði a, B 17) [meiri list en fyrr sæi engi (en nokkurr annarr B) maðr, A, B

þickir ængi maðr þar komit haua iamkurteiss oc hœverskr innlenzkr ne utlenzskr firir allra luta sakir. þeirra er bœta mæga.[1] Oc hann gerir þat .i. sinn. þa er hann hævir tecit laug oc[2] hann þionar[3] at konungs borði. [oc æigi vil hann[4] taka hanklęði. hann hælldr þa vpp hondum sinum i solar geisla. oc þurkar hann þær[5] sua.

236. Herburt er nu með konungi. þar til er sa dagr kemr er var mikil hatið. þa var mikil veizla i konungs holl. oc þann sama dag skal ganga Hilldr til kirkiu. Oc nu gengr Herburt a leið [firir hana[6] oc vill nu sea hana. En er Hilldi gengr fra sinni holl [oc með henni ganga[7] .xii. greifar sex[8] a huara hond hænni. þeir er vpp hallda hænnar kyrtli.[9] oc þar æptir ganga .xii. munkar .vi. a huara hond. þeir er gieta skulu oc hallda upp hennar skikciu.[10] en þar æptir ganga .xii. iarllar með brynium oc hialmum oc skiolldum oc[11] suerðum. oc skolu geta. at ængi se sua diarfr at þori við hana at mæla. Oc uppi yuir hennar hofði [uar sua vm buit. at sem uppi væri ivir henni .ii. pafuglar. oc var þeim sua hatt halldit með sinum umbunaði. at þat skyggir henni við solar hita. eða at æigi mætti solin brenna hennar fagra lit.[12] Oc um hennar haufuð er sueipað silkidukum. sua at ængi fær set hennar ivirlit. oc sua[13] gengr hon i kirkiu oc sezt a sinn stol. oc tekr sina boc oc syngr.[14] oc ser þar[15] af alldrigi. Nu ferr Herburt i kirkiu [sua sem hann fær næst komiz þar sem sitr konungs dottir.[16] oc ser hann æigi hennar aseonu. firir þvi at firir standa hennar gezlumenn. þeir er henni haua þangat fylgt .xii. greifar oc .xii. muncar. Oc þeir .xii. iarllar. er með vapnvnum skulu geta hennar. standa [uti firir[17] kirkiu.[18] Nu hævir Herburt tecit .ii. myss. oc aðra latið bua með gulli en aðra með silfri. Nu lætr hann þa lausa musina. er [með gullinu var buin.[19] en su mus lœypr at [steinuegginum. oc þar ner sem sitr konungs dottir. Oc er musen lœypr at henni.

1) [skenkir hann sialfum konungi með mikilli list ok kurteisi. ok engi maðr þikkir þar slikr komit hafa huarki utlenzkr ne innlenzkr. ok nu er hann gorr hofðingi innan hirðar ifir konungs riddorum, A 2) aðr, A, B 3) þioni, A 4) [at hann vill eigi, A, B 5) ser, B 6) [hennar, A, B 7) [þa ferr með henni mikill fioldi manna. henni fylgia, A, B 8) *tilf.* A, B 9) klæðum, A; skikkiu, B 10) klæðum, B 11) brugðnum *tilf.* A, B 12) [var sua um buit. at þar satu tveir fuglar breiðandi sina vængi firir solinni. sua ekki matti koma a hennar sniohvitan likam, A; voru .ii. fuglar. oc var þeim sua hattað með sinum umbunaði. at þeir skyla henni við solu. at æigi brenni solin hennar hinn fagra lit, B 13) með þeirri list, A, B 14) a *tilf.* A, B 15) þaðan, A 16) [ok leitar ser þar staðar sem hann fær nær (næst B) komit konungs dottur, A, B 17) [*saul.* A, B; firir uti, Mmb. 18) kirkiudurum, B 19) [af silfri var gor, B

þa litaz hon um skiott.[1] oc ser til huar musin lœypr. oc nu fær Herburt set nockot hennar andlit. Nockorri stundv siðarr lætr hann laupa þa musina. er af [silfri var buin.[2] oc þessi mus lœypr ena[3] somv leið sem en fyrri [oc at vegginum. þar sem konungs dottir var.[4] oc annað sinni ser konungs dottir af sinni boc. oc ser musina huar hon lœypr. Oc nv ser hon .i. mann abburðar kurteisligan. oc nv lær[5] hon til hans oc [hann til hænnar i gegn.[6] Litilli stundu siðarr sendir hon sina fylgisskonu[7] til at spyria. huerr hann se.[8] eða hvaðan hann kom. eða huerra ærenda hann ferr. Hann suarar. Ec heiti Herburt frændi þiðrex konungs af Bern. en [hengat em ec sendr.[9] en ærendi min ma ec ækki þer sægia. en ef þin fru vill vita. þa ma ec hænni sægia æinni saman. Oc nu ferr aptr mæren oc sægir konungs dottur allt þetta. er henni var sagt. oc sua at þessi maðr vill hana finna. Nu suarar hon oc sægir. at hon þorir æigi .i. orð at mæla við utlenzkan mann. mæðan moðir hennar oc faðir eru i hia. oc biðr hann biða þess. er þau eru a brot gengin. oc standa a bac kirkiuhurðvnni. Nu ferr mæren i annat sinn oc sægir honum. huat konungs dottir hafðe mællt. En hann gerir sua oc biðr þar við hvrðena. sem hon hævir mællt. til þess er konungr er [i brot genginn.[10] Nu gengr konungs dottir ut til dyranna [æptir konungi. nu snyr hon[11] a bac hurðenni. oc Herburt lytr henni oc [heilsaði henni.[12] en hon bað hann velkominn oc spurði. hvert ærendi hann atti við hana. Hann suarar. þat er langt at sægia vart ærendi. Nu hævi ec verið i þessum stað halft[13] misseri. oc naða ec alldrigi fyrr yðr at sea eða haua yðra rœðu. en við yðr a ec ærendi. oc þat villda ec. at þer mættit sua til haga. at ec talaði við yðr[14] langa stund. at þer mættit vita vart œrendi. En hon suarar oc lez sva skulu til haga. Einn muncr. sa er var hennar gezlumaðr. gengr a milli þeirra oc skytr honum i fra. oc spyrr hvi hann se[15] sua diarfr utlænzkr maðr. at hann þorir at tala við yðr fru. oc þessa skal hann fa [giolld skiott.[16] En Herburt tecr sinni hœgri[13] hendi hans skegg oc skekr[17] sua fast. at af losnar[18] skegg með skinni. oc sægir at hann skal þat leiða[19] honum æitt sinni at rinda utlænzkum manni. Oc nu gengr i brœt konungs dottir oc hænnar fylgðarmenn

1) [konungsdottur. ok litaz hon um skiott (litr hon af sinni bok B), A, B 2) [gulli var gor, B 3) a, A, B 4) [at konungs dottur, B; *mgl.* A 5) litr, A, B 6) [hann til hennar ok hlær, A; ser hann igegn, B 7) mey, A 8) er, A, B 9) [eigi skal ek fara lengra en hegat, A, B 10) [utgenginn, A 11) [ok snyr, A, B 12) [kvaddi hana, A, B 13) *mgl.* A, B 14) sua *tilf.* A, B 15) er, A, B 16) [golldit, B 17) skok, B 18) gengr, A 19) kenna, B

[oc konor.[1] En Herburt gengr heim til konungs borða oc þionar. en konungs dottir [dreckr þa með fæðr sinum inni i holl.[2] firir þvi at þa er hatið mikil.

237. Nu stendr Herburt firir konungs borði oc þionar. þa mællti konungs dottir við sinn fœður. Herra villtu giæva mer .i. giof. er ek vil þiggia af yðr. Konungr suarar. Huat villtu þiggia. allt er [þat heimolt er þer vilið[3] æiga i minu riki. Hon suarar. þat vil ec. at þer gefit mer þenna enn kurteisa[4] skutilsuein til þionostumannz. Konungr suarar. [Haua verði þer[5] skutilsueininn. þo het ec yðr[6] fyrr bœnenni en ec vissa huers [þer mundut[7] biðia. Oc er lokit er þessi veizlu. ferr konungs dottir i sinn kastala. oc nu ferr með henni enn ungi Herburt oc skal nu hænni þiona. Nu sendir Herburt [heim til Bernar .xii. riddara at sægia þiðreki konungi. at nu er sua komit. at nu ma hann fa hænnar tal. oc þat með at hann hævir hana set. oc hon er allra kuenna friðast sem sagt er. En aðra .xii. riddara lætr hann þar vera. oc skulu þeir biða hversu hans œrendi vilia lucaz.[8] Nu fara sendimenn til þess er þeir koma heim i Bern. oc sægia þiðreci konungi oll þessi tiðændi. oc lætr hann vel ivir þeirra ferð.

238. Herburt talar opt við Hilldi dottur Artus konungs. oc hann sægir. at þiðrecr konungr hans moðurbroðir hævir hann sendan a hænnar fund. þess œrendis at biðia hænnar honum til æignarkonu.[9] Hon spyrr. Hvat manna er þiðrecr af Bern segir hon. eða huersu er hann syndum. Nu suarar Herburt. þiðrecr konungr er allra kappa mestr i verolldu oc allra milldastr af fe. oc ef þu skallt vera hans æiginkona. skortir æigi þic gull ne silfr ne gersimar. Hon suarar. Mattu skrifa hans andlit[10] her a steinuegginum. Hann suarar. Fru gera ma ek sva með minni hændi. at sa maðr mun kenna þiðrec konung. er hann hævir aðr[11] seð. Oc nu skrifar hann a steinuegginum andlit mikit oc ræðilekt. Oc nu mællti hann. Frv se her nu andlit þiðrex konungs af Bern. oc sua hialpi guð mer. at andlit þiðrex konungs er [nu miklu[12] ræðilegra. Nu suarar hon. Verði æigi guð mer sua reiðr. at þessi enn ræðilegi anzkoti fai min. Oc ænn mællti hon. Herra hvi biðr þu min [til handa þiðreki konungi af Bern. en biðr min æigi[13] til handa sealf-

[1]) [*mgl.* A, B [2]) [heim i holl foður sins, A; gengr til konungs hallar ok drekkr með sinum feðr, B [3]) [þer heimillt er þu villt, A, B [4]) riddara þinn *tilf.* A [5]) [fa muntu, A, B [6]) þer, B; *mgl.* A [7]) þu mundir, A, B [8]) [sina riddara at bua þeirra skip. en .xii. af þeim sendir hann heim til Bernar at segia þiðreki. at nu hefir hann set Hilldi. ok hon er allra kuenna friðust, A [9]) eiginkonu, A, B [10]) hofuð, A; asionu, B [11]) *mgl.* A, B [12]) [einn veg ok enn, A [13]) [æigi helldr, A

um þer. þa mællti Herburt. Ec vil[1] reca ærendi þiðrex konungs. sem mer var boðit. En þa ef þer vilið æigi [hann haua. þa vil ec giarna þessa biðia. ef þer vilit mic hava.[2] oc þott æigi sea ec konungr.[3] þa er þo oll min ætt tiginborin. oc œrið a ec gull oc silfr at gefa þer. oc œngan mann ræðumc ec. huartki konung Artus eða hans menn. oc æigi þiðrec konung af Bern. oc œngan mann i verolldv. oc alla luti skal ec til [þess vinna. þa er ec ma. ef þu villt þetta.[4] Nu suarar hon. Herra af ollum monnum þeim sem ek hævi seð. þa mun ec þic kiosa hællzt. Oc æigi veit ek næma þiðrecr konungr af Bern se rikari en þu ert. en þic vil ec hava[5] en æigi hann. Oc aðr þau skili[6] sitt tal. leggia þau saman hændr sinar. oc viðr[7] hvart œðru æiða. at þau skal ækki skilia næma bani. Oc nu duelsk Herburt þar i hennar holl nockora stund. aðr en hann mællti æinn dag ardegis til konungs dottur. Fru. þat rað vil ec geva.[8] at vit riðim utt af borginni. aðr en konungr fae nockvrn grun [um þetta mal.[9] En hon segir at hann skal raða ollu við hana. oc hon vill honum fylgia [sem at liva.[10] Nu tekr hann .ii. hæsta oc [byr soðlum. annan hænni en annan ser.[11] þau riða ut af borgenni oc riða til skogar skyndilega.[12] En er varðmenn [vita. þeir er geta borgarliða. (oc)[13] sea reið Herburtz. oc grunar [þa huær[14] honum man fylgia. oc ganga skyndilega a konungs fund. oc sægia honum huat þeir hava set. Oc er konungr hœyrir þetta. þa sendir hann menn til kastala konungs dottur. En er sendimenn verða[15] varir þeirra tiðænda. at konungs dottir var i brautu riðin oc með henni Herburt. þa ganga þeir skyndilega til konungs hallar. oc sægia konungi þat er þeir hava spurt.

239. þa kallar konungr til sin sinn riddara Hermann. oc biðr hann riða[16] æptir Herburti. oc riða æigi fyrr heim en hann hævir [hœfuð Herburtz oc fœrir konungi.[17] Hermann tekr skiott [sin uapn oc[18] sinn hæst. oc fylgia honum .xxx. riddara oc .xxx. sueina með uapnum oc brynium. oc riða alla leið þa er aðr hafði riðit Herburt. Oc sua nær koma þeir. at Herburt [ma sea[19] þa. oc mællti við sina fru. Her riða æptir okr konungs riddarar. [man konungi þu þikcia[10]

[1]) villda, A, B [2]) [hans erendum taka. þa vilium ver giarna þeirra mala leita, A, B [3]) konungborinn, A, B [4]) [vinna. þa er ek ma. at ek megi fa yðra ast, A, B [5]) kiosa, A, B [6]) skilia, A, B [7]) vinnr, A, B [8]) nu gera, A, B [9]) [af þessu raði, A; af um þetta rað, B [10]) [*saal. ogs.* A, B [11]) *saal.* A; henni, Mmb.; [soðlar, B [12]) hvatt ok skyndilega, A; hvatlega, B [13]) [þeir sem gættu borgarhliðs, B; *mgl.* A [14]) [huat konu, A, B [15]) koma þar. þa verða þeir, A, B [16]) ut af borginni *tilf.* A, B [17]) [hans hofuð at fœra honum, A, B [18]) [sinn skiolld ok onnur sin vapn ok stigr a, A, B [19]) [fær seð, A, B

haua farið með litilli sœmð a brott. þvi man hann senda æptir þer sina riddara. at þeir skyli þiona þer oc baðum okr. þa suarar hon a þessa lund. Herra annat ærendi [munu þeir haua[1] en þer getið. þvi at þeir munu vilia haua yðart lif. þa suarar hann. Fru hvi munu þeir vilia haua lif saclauss mannz. En ef þat er þeirra ærendi sem þer sægið. þa hialpi mer sua guð. at alldrigi skal ec sua dœyia firir þessum monnum. at ek havi œnga sœc til. en alldrigi skal ec renna eða riða vndan lengr. Oc nu stigr hann af baki oc tekr hana ofan. oc bindr hestana við .i. tre. en hann legðz hia konungs dottur oc fær hennar mæydom. Oc litilli stundu siðarr kemr þar Hermann [frendi Artus konungs[2] oc hans menn. oc mællti Herburt. at þeir skylldi vera vel komnir. En Hermann suarar. [at alldrigi skal hann grið fa.[3] Oc ænn mællti Hermann. Segðu enn illi hundr aðr en þu dœyr. oc sua hialpi guð þer. at þu lygr æigi. huart hævir Hilldr halldit sinum mœydomi. Herburt suarar. J morgin er sol rann[4] upp. þa var hon mær. en hon er nu kona min. þa reð[5] Hermann at honum oc leggr sinu spioti firir hans briost. En [i sama stað[6] bra Herburt sinu suerði oc hœggr i svndr spiozskaptit. en annat slag hœggr hann a hans hialm. [sva at i sundr tecr hialminn oc bryniuna[7] oc halsinn.[8] oc fellr[9] hann dauðr til iarðar. Oc þægar veitir hann oðrum riddara annat slag a hans lær. sva at i svndr tecr læret. oc fellr sa annan veg af hestinum. En enn þriðia leggr hann með suerðinu i gegnum. Oc þaðan ifra tecz harðr bardagi oc [langa rið.[10] þar til er drepnir eru .xii.[11] riddarar oc .xiiii. sueinar. oc þeir er æptir ero flyia undan[12] til borgarennar. En Herburt hævir .xi. sar oc oll stor. oc hans skiolldr oc brynia eru slitin oc i sundr hœgguin til onyz. Oc nu tecr hon[13] sinn duc[14] oc sueipar hans sar. Æptir þat stigr hann a sinn hæst. oc riða þau [leið sina langar leiðir. þar til er þau koma[15] til konungs .i.[16] oc duelsk hann með honum langa rið. oc var þar hertogi með honum innan hirðar [til landvarnar.[17] oc hafðe þar mikinn metnað. oc mart er af honum at sægia stortiðænda.[18]

240. [19]Nv er þat æitt hvert sinn. at þiðrecr konungr gerir ferð

1) [mun vera þessara manna, A, B 2) [*mgl.* A, B 3) [at hann skal alldri velkominn, A; alldri skalltu velkominn eða grið fa, B 4) kom, A 5) riðr, A, B 6) [þegar i stað, A; *mgl.* B 7) [ok klauf hann ok, B 8) bukinn, A, B 9) steyptiz, A 10) [beriaz þeir, A, B 11) .xiii., A, B 12) aptr, A, B 13) hans fru, A, B 14) ok ristr i sundr *tilf.* A, B 15) [til hans riddara. ok stiga þar a skip ok sigla langt i brott i fiarlæg lond. ok koma, A; alla leið þar til er hann kemr, B 16) eins, A, B 17) [ok vann morg stor verk. ok varð landvarnarmaðr, A 18) ok hans storvirkium, A 19) kuanfang þiðrex konungs oc Fasolld oc. *Ovsk.* Mmb.

sina norðr um feall. oc með honum Fasolld oc þettleifr danski. oc allz hævir hann .lx. riddara. oc þar til ferr hann. er hann kemr [til borgar Drecanfils.[1] oc er honum þar vel fagnað oc hans monnum. þar raða þeirri borg .ix. dœttr Drusians konungs. [oc þeir(ra) moðir hævir andazc af þeim harmi. er hon feck þa er drepinn var Æcka.[2] Oc nu sægir þiðrecr konungr sitt ærendi. at hann vill biðia ser til æignarkonu ennar ællzstu dottur Drusians konungs. en su heitir Gudilinda.[3] oc annar(rar) þeirra[4] systur til handa Fasolldi. en ennar .iii. systur til handa þettleifi danska. Oc nu kunnu þær dœtr Drusians konungs æigi at nita[5] veg sinum. oc vilia þær hælldr þessu iata. Oc nu er æfnað til mikillar veizlu oc gœfuglegrar. oc at þessi veizllu kuangaz þiðrecr konungr oc Fasolld oc þettleifr danski. [Oc er nu rofit þat rað. er ætlað var við dottur Sigurðar griks.[6] En þessi ueizla stendr .ix. daga. oc œycr[7] nockuat huern dag. at meira er veitt enn siðarra dag en þann sem aðr var. Oc nu sætz Fasolld oc þettleifr at riki þvi er att [hofðu dœttr Drusians konungs.[8] oc gerir þiðrecr konungr þa baða hertoga. en sealfr riðr hann heim til Bernar við aðra sina menn. oc með honum hans kona Gudilind.[9] oc er hann kemr heim sitr hann nu i sinu riki.[10]

---

241. Attila konungr af Susa var bæði rikr [oc feolmennr.[11] oc vann morg riki. Hann leggr vingan við Erminrik konung. er þa[12] reð Puli. þessir .ii. konungar leggia vingan sin a mæðal. sua at Attila konungr sendir Erminrik konung(i) sinn frænda Osið með .xii. riddara. Erminric(r) konungr sendir i gegn[13] Valltara af Uaskasteini sinn systurson með .xii. riddorum. þa var Valltari .xii.[14] uetra.[15] þar dualdiz hann .vii. uetr. Tveim uetrum siðarr kom þar. [en Valltari com til Susa.[16] Hilldigundr[17] dottir Jlias iarls af Greca. oc var send at gisling Attila konungi. þa var hon .vii.[18] vetra gomul. [þessir enir ungu menn[19] unnuz mikit. oc veit þat þo æigi Attila konungr.

242. þat er .i. dag. at veizla rik er i grasgarði[20] Attila konungs oc [danz rikr.[21] oc þa hellt Valltari i hond Hilldigundi. þau talaz við

[1]) [i borgina Drekanfil, A, B [2]) [en þeirra moðir do af harmi eptir Ekka. er þiðr. drap, A [3]) Godelinda, A, B [4]) hennar, A, B [5]) neita, A, B [6]) *rettet for* Sigriks, Mmb.; [*mgl.* A, B [7]) a *tilf.* A, B [8]) [hafði Drusian konungr, A, B [9]) *mgl.* A, B [10]) langa hrið um kyrt *tilf.* A, B [11]) [af fiolmenni, A [12]) i þann tima, A, B [13]) Attila konungi *tilf.* A, B [14]) *saal.* A, B; .iiii., Mmb. [15]) gamall *tilf.* A, B [16]) [*mgl.* A, B [17]) Hilldigunn, A [18]) .xii., A [19]) þau Valltari, A [20]) garði, A [21]) [danzhringr, A, B

marga luti. oc þat grunar ængi maðr. Nu mællti Valltari. Hve lengi skalltu vera ambatt [Erca drottningar.[1] oc væri bætr fallit. attu færir heim með oss til minna[2] frænda. Hon mællti. Herra æigi skalltu spotta mic. þo at ec se æigi hia[3] minum frændum. Nu suarar Valltari. Fru. þu ertt dottir Jlias iarls [af Greca. oc þinn er fauðurbroðir Osangtrix konungr Villcinamanna oc annar i mikcla Ruzi.[4] en ec em systurson Ærminrix konungs af Romaborg. oc annar er minn frændi þiðrecr konungr af Bern. oc hvi skal ec þiona Attila konungi. Ger sua uel. far heim með mer. oc[5] sem ec em þer hollr. sua se guð mer hollr. þa suarar hon. þægar ec ueit þinn vilia at sœnnu. þa skalltu oc vita [mic oc[6] minn uilia. [þa var ec .iiii. uetra gomul. er ec sa þic et fyrsta sinni. oc unna ec þer þægar sua mikit at œngum lut i verolldu[7] meira.[8] oc fara vil ec með þer þangat er þu villt. þa suarar Valltari. Ef sua er sem þu sægir. þa kom þu a morgin er sol rennr vpp til ens yzta borgarliðs. oc haf sua mikit gull með þer. sem þu mat mest bera a[9] annarri henndi þinni. firir þui at þu ueiz allar fehirzlur Erka drottningar frænkonu þinnar. Oc hon sægir sua vera skulu. Oc nu verðr Attila konungr æcki varr við þetta rað. fyrr en Valltari hæuir ut riðit af Susam. oc með honum Hilldigundr. oc hofðu nu mikit fe i gulli.[10] Oc .ii. riðu[11] ut af borginni. oc [ængi var þeirra sua goðr vinr. at þau tryði til þessa at vita sina færð.[12]

243. Oc nu verðr við varr[13] Attila konungr. at Valltari er brot riðinn oc Hilldigundr. oc nu biðr hann sina menn .xii. riða æptir þeim [Hilldigundi oc Valltara.[6] oc skulut[14] aptr haua fe þat allt er brot er tecit. oc sua hofuð[15] Valltara. Oc af þessum[16] var .i. maðr Haugni. son Alldrian konungs. Oc nu riða þessir .xii. riddarar æptir þeim skyndilega.[17] oc sea nu huarir annarra reið. Nu lœypr Valltari af sinum hæsti með mikilli [kurteisi oc[6] rœysti. oc tekr ofan sina fru Hilldigundi oc þeirra gersimar. Nu lœypr hann a sinn hest [oc setr sinn hialm a hœfuð ser. oc snyr fram sinum gladil.[18] Nu mællti Hilldigundr [við sinn sœta[19] lafarð.[20] Herra harmr er þat. er þv skallt .i. beriaz við .xii. riddara. Rið hældr aptr[21] oc forða[22] þinu liui. Fru sægir hann. grat æigi. set hævi ec fyrr hialma klofna.

[1]) [Attila konungs, B [2]) varra, A, B [3]) með, A, B [4]) [*mgl.* A, B [5]) sua *tilf.* A, B [6]) [*mgl.* A, B [7]) ann ek *tilf.* B [8]) [at þegar fyrsta tima er ek sa þik .iiii. vetra gomul. unna ek þer, A [9]) i, B; *mgl.* A [10]) ok oðru *tilf.* B [11]) þau *tilf.* A, B [12]) [engum truðu þau her til, A [13]) *saal.* A, B; varar, Mmb. [14]) skulu þeir, A, B [15]) *saal.* A, B; hafit, Mmb. [16]) .xii. *tilf.* A, B [17]) sem hvatligast, B [18]) sinu gladieli, B; [vel herklæddr, A [19]) liufa, B [20]) [*mgl.* A [21]) undan, A, B [22]) hialp, A; hallt, B

skiolldu skipta.[1] bryniur sundraðar.[2] oc menn stœypaz af sinum hæstum haufuðlausa. [oc allt þetta hæui ec gort minni hendi.[3] oc æcki er mer þetta ofrefli.[4] Oc nv riðr hann i moti þeim. Verðr nv mikill[5] bardagi. oc fyrr er myrct af nott en lokit se viginu.

244. En Valltari er nu sarr mioc. oc drepit hævir hann nu .xi. riddara. en Hœgni komz undan [oc komz[3] i skog. En [Valltari hittir nu sina fru. oc buaz þar[6] um við skoginn.[7] Valltari slær þa ælld við tinnu oc gerir þar [mikinn ælld.[8] oc þar við steikir hann .i. bœysti villigalltar. Oc nu mataz þau siðan. oc [luka æigi fyrr en allt er[9] af beinunum. Nu snyr Hœgni or skoginum oc [til ællzens.[10] er Valltari sat hia. oc hyggr at hann skal drepa hann. oc bregðr nu suerði. Hilldigunnr mællti til Valltara. Vara þic. her ferr nu .i. af [þinum ovinum. er þu barðiz við i dag.[11] Oc nu tecr hann vpp bœystið uilligalltarens. er af uar etit. oc kastar at Hœgna. oc lystr sua mikit hogg. at þægar fellr hann til iarðar. oc kom a hans kinn. sua at þægar rifnaði holldit[12] oc ut sprac augat. Oc nu stendr[13] hann upp [skiott a fœtr oc lœypr a sinn hæst.[3] oc riðr við þetta heim til Susam [oc sægir Attila konungi vm sina ferð.[3] Valltari stigr nu a bac. oc riða þau suðr um feall a fund Ærminrix konungs [oc sægir honum nu allt af sinum ferðum.[3] Oc þo fa þeir [Attila konungr[14] halldit sinu vinfengi með[15] fegiofum. er Ærminrikr konungr gaf Attila konungi.

---

245. [16]J landi þvi er heitir Bertangaland var .i. konungr er heitir Artus.[17] hann er mikill maðr firir ser. oc er nu gamall orðinn. Hann a .ii. sonu.[18] enn ællri[19] heitir Jron en enn yngri[20] Apollonius. [Artus konungr fær[21] banasott. en æptir [hans dauða[22] kemr til rikis Bertanga Jsungr konungr oc hans synir .xi. oc allir þeir[23] sua mikclir kappar at uarla fenguz iafningiar þeirra. sem fyrr er ritað. Jsungr konungr æignaz allt Bertangaland með hernaði. en synir Artus[24] konungs flyia undan með sina menn. Þeir fara viða um lond. oc æigi fa þeir ser riki aðr en þeir koma i Hunaland. oc þar finna þeir Attila

[1]) skyfða, A; styfða, B [2]) sundrrifnar, A; rifnar, B [3]) [*mgl.* A, B [4]) at beriaz við þessa .xii. riddara *tilf.* A, B [5]) hinn harðasti, A, B [6]) þau, A [7]) [*mgl.* B [8]) [mikit bal, A [9]) [aðr letti var allt holld, A, B [10]) [at elldinum, A [11]) [af þeim er þu laust til iarðar, A [12]) *mgl.* A, B [13]) spratt, A [14]) [*saal.* B; konungar, A; Þiðr. konungr, Mmb. [15]) storum *tilf.* A, B [16]) fra þvi er Jsungr konungr oc synir hans komo i Bertangaland. *Ovsk.* Mmb. [17]) Arkimannus, A [18]) unga *tilf.* A, B [19]) yngri, A [20]) ellri, A [21]) [Faðir þeirra tok, A [22]) [lifa hans synir. þa, B [23]) eru *tilf.* A [24]) Arkimannus, A; Artusar, B

konung i Susam.[1] er aðr hafði [æigi mikklu[2] æignaz Hunaland. Hann tecr við þeim baðum uel oc [monnum[3] þeirra. oc[2] geraz þeir hans undirmenn.[4] Æptir þat ueitir[5] Attila konungr [þeim riki baðum.[6] Jron setr hann iarll yvir Brandinaborg oc þat land er þar [helldr til.[7] Apollonium setr hann iarll yvir Tira[8] skamt fra Rin. oc gefr honum [þar lond.[9] Apollonius var allra manna friðastr.[10] oc stercr maðr at afli oc enn bæzti riddari oc manna raustastr[11] til vigs. Jron var oc vænn[12] maðr oc giorvilegr[13] synum. stercr oc mikill atgervimaðr. hans kapp var þat mest[14] at veiða dyr. oc þar með gerði hann micit afrec optlega.[15] J hans landi var .i. skogr er heitir Valslœnguskogr. hann liggr i milli oc uestra Fraclandz. er þa reð firir Salomon[16] konungr. er allra konunga var rikastr oc uaskastr oc auðgastr at lausafe. hans kona het Herborg. þau attu æina dottur. hon heitir sem hennar moðir Herborg. [hon er allra meyia friðazt.[17] Konungr unni henni mikit. Margir konunga synir eða hertuga hofðu hennar beðit. en sua mikit ann henni Salomon konungr. at œngum vill hann hana gipta.

246. Til þessar meyiar spyrr [hertugi Apollonius.[18] Hann sendir sina menn i Frackavelldi[19] til Salomons konungs at biðia hans dottur til handa ser. þessir riddarar fara sem iarllenn hafði þeim boðit [i Frackariki til Salomons konungs at biðia hans dottur.[20] þeim er þar fagnað uel. en œrendum þeirra tekr hann seinlega. oc fara þeir heim við sua buit oc sægia Apollonio. Honum licar illa[21] þetta. oc ferr a fund Jron sins broður. oc sægir honum þetta mal allt. huersu farit hæfir. oc þat með at a œngum lut er honum þvilikr[22] hugr sem at fa þessa mey. oc biðr hann broður sinn stoða ser til. oc vill hellzt [fa ser[23] her oc fa sua konuna. Jron iarll segir honum. huersu rikr Salomon konungr (er). oc æcki fa þeir hans dottur með her. sua er hann rikr oc feolmennr. þa mællti Jsolldo[24] kona Jron iarls. er allra er friðaz oc vitrust oc bæzt at ser[25] um alla luti. Ec vil raða [þer rað Apollonius oc Jron iarle.[26] þer skulut æigi fara með her i Frackariki. þottit[27] [sendit þagat mikcla kappa oc þit (set) micklar kempur.[28]

[1]) af Susa, B; af Suava, A [2]) [*mgl.* A, B [3]) *rett. for* menn, Mmb. [4]) menn, A [5]) fær, A, B [6]) [hvarum þeirra riki, A, B [7]) [fylgir, A; liggr til, B [8]) Tyram, A; Tyro, B [9]) [þat riki, A; þat land, B [10]) synum mikill *tilf.* A [11]) ok kappsmaðr mikill *tilf.* A [12]) virðuligr, A [13]) gofuglegr, B [14]) ok skemtan *tilf.* A [15]) iafnan, A, B [16]) *saal.* A, B; Solumon, *her* Mmb. [17]) [mærin er allra kuenna fegrst, A; hon er fogr ok frið, B [18]) [Ap. iarl, A [19]) Frackariki, A, B [20]) [koma til Salomons konungs, A; *mgl.* B [21]) storilla, A, B [22]) iafnmikill, A, B [23]) [fara með, A, B [24]) Jsodd, A, B [25]) gor *tilf.* A, B [26]) [ykkr brœðrum rað, A, B [27]) *saal. rett. for* tottit, Mmb; þott þið, A, B [28]) [set miklir kappar, A, B

þa er Salomon konungr mycklu rikari en þit baðir. oc mægu þit æcki standa við hans her. Takit[1] fa riddara oc buit vegliga. oc riðit[2] i Frackavelldi [með fa riddara[3] a fund [Salumons konungs[4] oc biðit. at hann gefi[5] Apollonio sina dottur. Með þui at þetta mal gangiz[6] við. þa er uel.[7] en ef Salomon konungr syniar konunnar. þa vil ec gefa til[8] æitt rað. Eitt fingrgull litit vil ec gefa þer Apollonius. þat gaf minn faðir minni moður með festarfe. i þessu gulli er æinn steinn. [oc þat er nattura steinsens oc hans umbunaðar.[9] at ef karllmaðr dregr [þetta fingrgull[10] a fingr konu. þa skal hon sua mikit unna honum. at firir huetuetna fram vill hon [haua hann.[11] huart er þat er vili frænda[12] hennar eða æigi.

247. Jron iarll oc[13] Apollonius þacka Jsollde[14] vel [sin heilræði oc taka þetta[12] rað. bua sic oc sina menn. fara [alla leið[15] i Frackariki a fund Salumons konungs. Konungr tecr [vel við þvilicum[16] er hann haua heim sott. oc byðr til sin morgum monnum oc gerir veizlu mikkla. Jron iarll oc hans broðir bera[17] upp [sina rœðu.[18] ef hann [mundi vilia[19] giptta (sina) dottur Apollonio iarli. En Salumon konungr neitar þessu. oc uill æigi gippta sina [æinga dottur Apollonio iarli.[20] firir þvi at hann er iarll en æigi konungr. þetta var þo talað marga daga. Apollonius iarll sa Herborgu oc leiz forkunnar uel.[21] sem honum var sagt. oc nu er honum halfv meiri fyst[22] a en fyrr. [ef hann mætti hana fa.[23] Hann talar firir henni sitt œrendi. en hon sægir at faðir hennar [ma uel[24] raða firir henni slikt er hann vill. [vill hon æigi neita þeim manni. er konungi þickir sinn somi at taka ser til mags. oc æigi uill hon oc[25] þeim iata. er konungr hævir aðr neitað. Apollonius suarar.[26] Sua ma vera at faðir þinn vili æigi gipta þic mer. en þu ert vist kurteis mær oc mikit ann ec þer. [oc þo at alldri fa ec þec oc þina ast. þa vil ec her með syna mina ast oc vilia.[27] Tecr nu fingrgullit oc dro a hennar fingr. oc sægir at þetta

[1]) helldr *tilf.* A, B [2]) *saal.* A, B; rikit, Mmb. [3]) [*mgl.* A, B [4]) [*saal.* A, B; Salumonis, Mmb. [5]) gipti, A, B [6]) gengr, A; gangi, B [7]) vel um raðit at fara eigi herfor a hendr slikum konungi, A; betr gort at heria eigi, B [8]) þer, A [9]) [með þeirri natturu ok umbunaði, B [10]) [*saal. rett.*; þetta fingur, Mmb.; þetta gull, B; þat, A [11]) [hans ast, A, B [12]) *mgl.* A [13]) hans broðir *tilf.* A, B [14]) Jsodd, A, B [15]) [til þess er þeir koma, A [16]) [við þeim val þuilikum hofðingium, A [17]) *saal.* A, B; berr, Mmb. [18]) [sin eyrindi firir konung, A, B [19]) [vill, A, B [20]) hana honum, B; *fra* oc uill æigi *mgl.* A [21]) væn, B [22]) hugr, A [23]) [at fa hana, A; *fra* sem honum var *mgl.* B [24]) [mun, A; muni, B [25]) [kueðzt eigi vilia, A, B [26]) Fru sagði hann *tilf.* A, B [27]) [*tilf.* A, B

vill hann gefa henni til iartegna sins uilia. biðr hann hana [vera heila.[1] Hon biðr hann vel fara.

248. Her æptir buaz iarlar i braut oc una illa [sinni ferð.[2] þa er Apollonius iarl kemr a sinn hest oc allir þeir. þa mællti hann. Salomon konungr hævir gort vara ferð at ollu osœmilega oc helldr suivirðlega. er honum þickir skom[3] at gipta [sina dottur oss.[4] Oc nu mætti sua til[5] bera. [at ek fenga hans dottur með suivirðing. oc ænn mætti sua vera.[6] at hans riki stœði litla rið i friði. Salomon konungr hirðir allitt um. þo at iarll [hœti honum sœkum eða[7] hernaði. Skiliaz at sua bunu. fara iarllar heim. Fru Herborg hæuir fingrgull.[8] er Apollonius iarl gaf henni. oc siðan er hon fecc þat. ann hon honum sua mikit. at helldr vill hon með honum liva a[9] nott en með feðr sinum heima [um daga.[10]

249. þa er Apollonius reið af borginni oc hann hafði skilz fra Salomon konungi. [koma i gegn honum drottning oc iungfru Herborg. oc ganga baðar þær oc kyssa[11] iarl. Jungfru Herborg [kysti Apollonius. oc[12] leggr i hond honum .i. æpli rautt sem bloð mikit oc fagrt. Jarllinn reið um daginn oc lec með[13] þessu æpli. kastar i loptið upp oc tekr er ofan kemr. Oc æitt sinn tekr hann sua hart við æplinu [er at honum flo.[12] at æplið klofnar i tua luti. Hann leggr lutina i lofa ser oc hyggr at. hann finnr [innan i æplinu at þar er[14] .i. bref. Hann toc brefit oc las. þat var i[15] þessu brevi. at Herborg iungfru sendir Apollonio iarlli qveðiu. hon uill þess[16] sueria við guð. at ef Apollonius ann henni. at hon mun unna honum halfu meira. oc ef sua fær hann til hagat. at koma lœynilega þa er hon sendir honum orð. at hon[17] vill koma a moti honum.[18] firir uttan uilia sins foður. oc æigi skal hann gera skaða a riki Salomonis konungs. Jarll [þickir nu nockoru betr[19] en aðr. [oc ænn[20] lætr hann firir ollum[21] monnum. sem hann uni illa við sina ferð. duelsc heima i sinni borg Tira nockora hrið. Jron iarl er i sinni borg. oc uill buinn vera at heria. ef hans broðir uill þat. Apollonius iarl segir. at þeir skulu biða æit misseri oc buaz við. oc sua gera þeir.

250. Aðr en liðit se allt misseri. þa er þat .i. kuelld i Tira. at þar kemr .i. maðr sua sem[22] loddari. Hann kom til iarlls lœynilega

1) [heila lifa, A 2) [við sina ferð, A; sinu erendi, B 3) i *tilf.* A 4) [oss sina dottur, A, B 5) at, A, B 6) at bera, A; [*mgl.* B 7) [heiti honum, A, B 8) þat gull, A, B 9) vm, A 10) [a dag, A, B 11) [kemr i gegn honum iungfru Herborg ok kyssir, A 12) [*mgl.* A, B 13) at, B 14) [at i æplinu var, A; *mgl.* B 15) a, A, B 16) þat, B 17) *saal.* A, B; hann, Mmb. 18) *saal.* A, B; henni, Mmb. 19) [er nu nockuru (nockut B) glaðari, A, B 20) [en þo, A, B 21) oðrum, A, B 22) væri *tilf.* A, B

oc feck honum .i. bref lœynilega.[1] oc [stendr þetta a.[2] Jungfru Herborg sendir Q. Apollonio iarli. Salomon konungr er riðinn or sinu riki til ueizlu i Rumaborg til Ærminrix konungs. Nu skalltu [taka þina riddara .x. eða .xii. oc æigi fleiri.[3] oc riða sem huatast oc þo lœynilega i Frackariki. þa ma ec sua til stilla at við finnimz. þa er iarll hævir set þetta bref. verðr hann allcatr.[4] oc þægar at morni lætr hann bua .x.[5] riddara. oc reið ut af borginni. oc œngum manni sagði hann huert hann vill riða. þeir riða mest með [obygð[6] oc skogum[7] allt þar [er sua ma riða. oc[8] optazt sið eða snema oc um nætr. til þess er þeir koma i Frackavelldi. þeir riða i hia[9] borg [þar til er voru[10] nauckor hrisskiorr. i þeim[11] stað [er fruan[12] kuað a. at þau skylldi hittaz.[13] þeir hitta þar ængi mann firir ser. stiga af hestunum oc lœynaz þar i hriskiorrunum. Nu þickiz iarllinn æigi vita hveriu[14] gegnir.[15] er ængi maðr kemr til hans.[16] þeir duoliaz þar um nottina.

251. At morni mællti iarllinn. at menn hans skulu[17] þar biða. en hann vill fara æinn saman a neosn. oc vill[18] vita hvers hann verði viss. Hann gengr þar til er hann kemr i æitt þorp litit. oc i æinv husi finnr hann æina konu. oc mællti til konunnar. at hon skylldi fa honum [sinn hofuðduc[19] oc sina skikciu. en hann gaf henni sitt fingrgull[20] oc sina goða skikciu. Hann toc hœfu(ð)duc[21] oc sueipar um hœfut ser. en[22] kuenskikciu yuir sic.[23] oc gengr[24] til borgarennar helldr sið dags. oc þar er opit borgarlið. Hann snyr a þa holl er drottningin atti. oc kom þar inn til kuenna. Oc konor spyria. þær er firir varo. Huer [er þessi kona.[25] En hon nefniz Heppa. Drottning minniz a. at hon hævir [hana opt heyrt[26] nefnda Heppu[27] faranda vif. þat kollum ver forukonu.[28] þessi[29] hafði verit allra putna mest. hon var oc allra kuenna mest.[30] sua at [œngir karllar voru hæri oc þrecligri.[31] Firir þa soc nefndiz iarllenn hennar nafni. Margar meyiar mælltu við konuna oc [henda ser[32] gaman at. oc þotti vera nyraðlekt er[33] þessi

1) *mgl.* A, B 2) [*saal.* A, B; honum sendi þetta, Mmb. 3) [fara við þina .xii. riddara, A, B 4) glaðr, A; allglaðr, B 5) sina, A, [redacted] 6) obygðum, B 7) [um obygðir ok skoga. A 8) [er þvi mega við koma, A; til at sua ma riða, [redacted] 9) með, A; i nand, B 10) [*saal.* A; þ'r er, Mmb.; þar eð er, B 11) þann, A 12) fru Herborg, A 13) finnaz, A 14) hvi, A 15) [*mgl.* B 16) þeirra, A, B 17) skylldu, A, B 18) *mgl.* A 19) *saal.* A, B; hofuðducin, Mmb. 20) gull, A, B 21) hofuðdukinn, A, B 22) lætr *tilf.* A, B 23) hofuðit, A 24) siðan *tilf.* A, B 25) [maðr þessi væri, A 26) [*tilf.* A, B 27) *tilf.* A, B 28) gongukonu, A, B 29) kona *tilf.* A, [redacted] 30) hæst, A, [redacted] 31) [nær var engi karlmaðr hærri ne þrekligri (ok þrekleg var hon B), A, B 32) [hendu, A, B 33) um at, A, B

kona uar komin. Fru Herborg[1] [geck[2] til hennar oc mællti við hana[3] sem aðrar meyiar katlega.[4] Seg nu huersv marga menn toc þu a æinni nott. þessi kona þottiz æigi kunna at suara kurteislega a franzeistungu.[5] sem somdi at suara convngs dottur. oc toc vpp yuir hœfut ser [baðum hondum oc helldr upp[6] ollum fingrunum. þa lo konungs dottir oc allar meyiar. Her af [þikciz fruin uita. huersu marga menn hann toc heiman með ser. en aðrar meyiar leia oc hallda[7] .x. menn toku hana a æinni nott.[8]

252. Litlu siðarr [tok fruan æpli oc gaf huerri konu þeirri[9] er inni var. [oc er[10] ollum hafði hon gefit.[11] [oc kastar[12] .i. æpli til forukonunnar.[13] Hon toc æplit oc skar i sundr oc at sem aðrar konur. þær er inni voru. Her i fann hon[14] .i. bref vafit saman. þickiz hann nu skilia.[15] at fruen[16] hæfir kennt hann. Hann stendr upp oc gengr i brot. biðr konungs dottur vera heila oc allar þær. Drottning toc þa .i. serk mikinn[17] goðan oc æinn haufuðduc oc gaf henni. skiliaz þau at sua bunu. Hann less brefit þægar er hann ma. oc stendr þat i breuinu. at fruan[18] kemr til hans þa nott i þann stað sem mællt var millum þeirra. Jarll ferr þa aptr til sinna manna oc dueliaz þar um nott. Um miðia nott hœyra þeir huar fara munu .ii. menn. oc annarr mællti. þa er þeir koma framm at kiorrunum. Ertu her firir [mitt ið leufasta lif.[19] eða huat er með þer. þa suarar iarllenn. Her em ec með minum sonum.[20] Oc þa spratt iarll upp oc gec i moti henni. oc lagði hond sina yfir hals henni oc kysti hana. þa kallar hann. at riddarar skvlu [bua hæsta[21] sem huatast.[22] Nu er Apollonius er kominn a hæst sinn með sina fru. oc allir riddarar eru bunir. þa mællti iarlenn til konunnar. er henni hafði þangat fylgt. oc spyrr [hvat konu hon er.[23] Hon kuezt vera .i. fatœk kona af borginni. þa toc iarllinn serkinn oc hofu(ð)duc er Herborg gaf honum. oc gaf konunni. Hann feck henni .i. bref oc bað hana fa[24] drottningu. oc þessi kona gerir sua. Drottning verðr nu allsorgfull oc rygg. er hennar dottir er horfin. J þessu breui segir sua. at Herborg skal æigi vera okat firir þa sœk. at hennar dottir er vel komin. hon er i Tira með Apollonio iarli.

1) *saal.* A, B; hilldi, Mmb. 2) *rettet for* feck, Mmb. 3) [mællti ok kallaði til þessarar konu, A, B 4) *rettet for* hatlega, Mmb.; *mgl.* A, B 5) tungu Frankismanna, A; Frackatungu, B 6) [*tilf.* A, B 7) *rettet for* halla, Mmb. 8) [þikkiaz þær vita hu. m. menn hon tok a einni nott. en konungs dottir þottiz vita hu. m. m. iarl hafði heiman með ser, A, B 9) [gaf fru Herborg konunni, B 10) *saal.* A; æigi, Mmb. 11) [*mgl.* B 12) [kastar hon, A 13) gonguk., A, B 14) hann, A, B 15) vita, A, B 16) fru Herborg, A, B 17) ok *tilf.* A 18) fru Herborg, A, B 19) [minn sœti, A 20) riddurum, A, B 21) buaz, A 22) skiotast, A, B 23) [hver kona hon se, A, B 24) fœra, A, B

Sua kemr upp [allt þetta[1] rað. Jarlinn ferr nu heim [oc œll þau saman. Verða honum allir menn fegnir fyrst i Tira oc hans brœðr Jron oc aullum þeim.[2]

253. Apollonius iarl talar nu við sina fru. oc sægir at hann vill fa hennar. en hon biðr hann biða. oc senda menn til Salomons konungs oc sættaz við hann. oc man þa verða [þeirra rað sœmilegra.[3] Jarllinn vill æcki gera a aðra leið en hon vill.[4] þa er Salomon konungr spyrr þessi tiðændi. likar honum storilla.[5] þa er fruan hæfir verit manað i Tira. voru sendir menn a fund Salomons konungs. oc vill Apollonius iarl sættaz. Við[6] þessu mali tekr Salomon konungr vel. oc gera[7] stefnu huar þeir skulu finnaz oc sættaz. þa er aptr koma sendimenn i Tira. hæfir iungfru[8] tecit sott hættliga. oc fam dogum siðarr andaz hon. oc [með þvi[9] slitnar þeirra satmal. [Alla stund siðan[10] var illa millum þeirra Apollonius iarls oc hans broður Jrons iarls oc Salomons konungs.

254. Jron iarll af Brandinaborg [veiðir iafnan dyr með sinum hundum oc haucum.[11] sua micit kapp hefir hann til veiðanna.[12] at optt er hann i skogum [.vii. netr eða .ix. nætr[13] eða .xii. daga. sua at æigi kemr hann[14] til sinnar borgar. oc viða riðr hann um œyðimercr.[15] þetta likar Jsollde[16] hans konu illa. er hann ferr opt ovarlega oc [er skommum[17] heima með henni en longum i brottu. þat er .i. sinn er Jron iarll byr sic oc sina menn. oc [vill nu ællta dyr.[18] oc sua lætr hann bua ferð sina. at a brottu skal hann vera .xii. daga. þetta hœyrði Jsollde kona hans. hon mællti. Herra. illa geri þer þat at keppaz við dyraveiðar eða riða uið fa menn um œyðimercr. oc sua mikit sem þv leifir æptir þer. þat er land þit oc menn þinir. þu riðr opt i þa morc. er skamt [ifra riða[19] þinir ovinir Salomon konungr oc hans menn. hann er æigi minni veiðimaðr[20] en þu. Ver hælldr heima oc get rikis þins. [þar ma standa mikill ofarnaðr[21] af dyraveiðinni. ef æigi lætr þv.[22] þa suarar Jron. Fru þat er min en mesta skemtan at veiða dyr. oc [þat nenni ec vist æigi at firirlata.[23] Æcki ræðumc

1) [þeirra, A 2) [ok er ollum þeim vel fagnat, B; ok ollum þeim er vel fagnat fyrst er þau koma i Tiram hans borg Jron iarl ok hans landzmenn, A 3) [þetta rað sœmiligt, A, B 4) huart sem þetta er eða annat *tilf.* A; þetta ok annat *tilf.* B 5) forkunnar illa, A, B 6) *mgl.* A, B 7) með ser *tilf.* A, B 8) fru Herborg, A, B 9) [við þat, A, B 10) [allar stundir heðan fra, A, B 11) [riðr iafnan dyraveiði með sina hauka ok hunda, A, B 12) veiðarinnar, B 13) [.x. nætr eða siau, A 14) heim *tilf.* A, B 15) eyðiskoga ok merkr, B 16) Jsodd, A, B 17) [hann er sialldan, A 18) [ætlar enn a dyraveiði, A, B 19) [eru i fra, A, B 20) maðr, A 21) vfagnaðr, A 22) af *tilf.* A; [*mgl.* B 23) [þa skemtan mun ek vist eigi lata, A; *mgl.*

ek Salomon konung eða hans menn. oc æigi þicki mer verra at veiða i hans morc[1] en sealfs mins. þau letta þessu tali oc verðr drotning allreið. þetta var um uetr oc var fallinn nyr[2] sneor.

255. Snemma um morgininn æptir stendr iarll upp or sinni reckiu oc gengr at snæða oc kallar til sin ueiðimennina. þa er iarlinn var nystaðinn[3] or sæng sinni. stendr upp fruan[4] oc gengr vt af borginni. Skammt ifra borginni stendr .i. linditre fagrt. hon gengr undir treet oc [legr af ser oll klæðin.[5] þa breiðir hon hendr sinar[6] oc lætr fallaz ofan i sneoenn sem hon er long. þa[7] stendr hon upp oc ferr i kleði sin. [Hon ser[8] i sneonum [likneskiu sina. oc allz merci sua[9] sem kona hæfði þar legit. Hon gengr heim til borgar oc þar til er iarllinn sat iuir matborði. Hon mælir. Hui snæði þer sua snemma herra. huat villtu nu gera. þa suarar iarllinn. Fru ec skal riða ut i skog at ueiða dyr. sem minn uandi[10] er til. þa mællti hon.[11] Hui uilltu æ riða ut [illegible] [ueiðimorc. en veiða eigi þau dyr. er her eru[12] við [hond sealfa.[13] oc mattu þa riða heim at kuelldi oc sofa i sæing[14] þinni. þa suarar iarllenn. Æigi eru dyr her [við borgina.[15] þau er frami se i at veiða. sma dyr[16] laupa her. þau er ækci vil ec sla[17] minum hundum til þeirra. þa suarar Jsollde. Herra her laupa þau dyr hia sealfri borg þinni. er[18] varla mattu sua viða riða i[19] œyðimerer. [er þu muntt[20] finna bettri veiði[21] en þat. ef þu fær þessi[22] tecit. [oc hit bæzta dyr af þessum ollum er ec sægi þer fra. sa ec nu[23] er ec var gengin ut af borginni.[24] oc ef þu villt skiott við skipaz.[25] þa munntu ænn fa tekit þat dyr. ef þu villt veiða. Æigi skalltu gera hesta þina sueituga[26] firir þa sœc. oc æigi munntu spilla hundum þinum. oc æinn saman fær þu þat tecit ef þu villt. [Villtu æigi[27] veiða þat. vist sægi ec þer. at þa veiðir þat annarr maðr. Jarlinn stendr upp þegar oc geck með henni ut af borginni oc til linditresens. þa mællti drottning. Herra. se her nu huar þetta dyr man farit haua. oc hygg at. æf þu kennir huat dyra þetta man verit haua. Jarlinn litr i[28] sneoenn oc ser staðinn.[2] at kuenmaðr mun þar niðr hava lagz i sneoenn.[29] þa mællti fruen. Herra. [se nu[30] ef þu munt set haua nœkcuat þetta dyr.[31] villtu æigi

[1]) helldr *tilf.* A [2]) *mgl.* A, B [3]) stiginn, A, B [4]) drotning, A, B [5]) [ferr af sinum klæðum, A, B [6]) fra ser *tilf.* [illegible] [7]) siðan, A, B [8]) [Her ser eptir, A, B [9]) [likneskit allz merki, A; likneski allmikit, B [10]) vani, A, B [11]) drottning, A, B [12]) [eyðimerkr at veiða. er þau dyr eru her, A [13]) [sialft, A, B [14]) reckiu, A; hvilu, B [15]) [*mgl.* A, B [16]) sma ein dyr, A [17]) lausum *tilf.* A, B [18]) at, A [19]) um, A [20]) [at þu munir, A [21]) veiðidyr, B [22]) dyr *tilf.* A, B [23]) firir litlu, A [24]) [*mgl.* B [25]) keppaz, B [26]) sveitta, A, B [27]) [En ef þu vill eigi, A, B [28]) *tilf.* A, B [29]) snionum, A [30]) [hygg at, A [31]) er her hefir farit *tilf.* A

veiða þat. þa veiðir þat annarr maðr. þa mællti iarlinn. Fru. þetta dyr[1] skal uciða ængi maðr næma[2] ec. Oc snœri[3] aptr i borgina oc kallar til [sinna manna.[4] at ofan skal taka þeirra sœðla oc binda hunda hans. nu vil hann æigi utt riða.[5]

256. Jron iarll sitr nu [heima i borg sinni[6] allt misseri. sua at alldregi kemr hann i skog at veiða dyr. þat er æitt kuelld at kemr til hirðar Jrons iarls .i. garðsveinn[7] oc tecr þar natgisting. En iarllinn [setr hann firir sec oc[8] spyrr hann margra tiðænda. Hann spyrr huar þessi maðr hæuir þa[9] uerit aðr. Garðsveinn[10] segir. Firir skommu hefi ec set tigna menn. Salomon konung i Franz. með honum var ec allan uetr[11] i goðu yuirleti. þa suarar iarlinn. Er Salumon konungr mikill hofðingi. huat hefir hann optazt til skemtanar. eða huat er hans iðn. [þa suarar gestrinn.[12] Hann er vist [goðr drengr oc dyrlegr hofðingi.[13] hans skemtan er mest at veiða dyr. oc er hann allra veiðimanna mestr.[14] oc þar með vinnr hann mikit afrec iafnan. þa suarar Jron iarll. Huert riðr Salumon konungr optaz at veiða dyr. þa suarar garðsueinn.[15] at hann riðr optazt a Ualslœnguskog oc viða annarstaðar. en[16] þar veiðir hann flest. þa spyrr Jron iarll. Huat er dyra flest i þeim skogi. er mest eru firir ser. þa suarar garðsveinn.[17] þar eru margskonar dyr. hirtir oc birnir. oc þar er visundr æinn. er allra dyra er mestr er menn muni set haua. oc faer menn þora honum i namunda[18] at koma. þann visund a Salomon konungr i sinni morc. þa mællti Jron iarll. Riðr Salumon konungr æcki til at veiða visundenn. þa suarar garðsueinn.[17] Æcki vill hann ueiða lata. helldr geraz nu ungir visundar [undir enum gamla.[19] oc eru orðnir nu .x. allz visundar. oc ængi er sua diarfr. at þar þori at veiða[20] er Salomon konungr a. þetta kuelld allt drecka þeir oc skemta ser. oc ferr garðsueinnenn[21] brot [of morginenn.[22] En iarl ihugar þetta meoc.

257. Menn Apollonius haua farit i skog at veiða dyr. oc þa er þeir riða um skoginn. finna þeir firir ser dyr dauð. hiortu oc biornu. oc sea at hundum eru beittir. þeir riða aptr til borgar oc hitta nockora menn er byggua við skoginn. oc spyria riddarar ef þeir viti [nockora menn sua diarfa hava verit.[23] at farit havi i skog Apollonii.[24]

1) er her hefir farit *tilf.* A, B 2) annarr en, A 3) i brott *tilf.* A, B 4) [sina menn, A 5) a dyra veiði *tilf.* A, B 6) [i sinu riki, A 7) *saal.* A, B; garðsyn, Mmb. 8) [*mgl.* A, B 9) *mgl.* A 10) *rettet for* garðsynn, Mmb.; hann, A, B 11) i gegnum *tilf.* A 12) [*tilf.* A, B 13) [mikill hofð. ok dyrligr, A, B 14) stœrstr, B 15) g. sueinn, Mmb. 16) *tilf.* A, B 17) g. s., Mmb. 18) gegn, A; moti, B 19) [fra hinum gamla komnir ok bornir, A, B 20) riða, A, B 21) *saaledes helt ud* Mmb. 22) [at morni, A, B 23) [nockot til hverir sua diarfir eru, A, B 24) iarls *tilf.* A, B

þorpkarlarnir[1] segia at [meiri uan.[2] at þeir uili huerir verit[3] haua. oc[4] þat munu verit haua menn[5] Salomons konungs. oc þyckiaz þeir æigi vita hvart sealfr hann hævir faret eða æigi. Riddarar riða heim til borgar Tiro. oc sægia Apollonio iarli þat er þeir hafa fregit. at Salomon konungr i Franz hævir spillt dyrum hans oc riðit i skoginn. Apollonio iarlle þickir[6] þetta illa. Hann sendir menn oc bref til sins broður Jrons iarls. oc let segia honum þessi tiðændi. oc biðr hann koma til sin með sina hunda oc veiðimenn. oc Apollonius iarl vill fara með honum at veiða dyr. þa er Jron iarl hœyrir sagt fra þessum tiðændum. kallar hann. Hvar er Nordian minn enn bæzti ueiðimaðr. bui[7] mina hunda skiott. tak nu Stapp[8] minn enn bæzta racka. oc tac Stutt hann uil ec oc haua með mer. [hann vil ec hælldr en [et bæzta œss.[9] oc Bracka oc alla mina ena bæztu racka. tak nu oc Losca[10] er ec veit allra tika bæzta oc Rusca. þu ert riddara uaskastr. Jsollde drottning toc þa baðum hondum um hals Jron iarli oc mællti. Minn leufi herra. ger sua vel. ver heima i borg þinni oc rið æcki ut at veiða dyr firir þessa soc. þa suarar iarlinn. Frua.[11] ut verð ec nu at riða. þui at mer hævir sentt orð minn broðir Apollonius iarl. oc vill hann veiða dyr. oc skulum við fara baðir. þa mællti hon gratandi.[12] Fæ ec þic æigi latt at veiða dyren. rið með þinum æigin[13] brœðr oc veið i þinu[14] landi. oc far æigi i Ualslœnguskog [at veiða dyr.[15] [heit mer þvi. þa suarar Jron iarll. Ec ma vel fara i minn skog at veiða dyr. en ef Salomon konungr hæuir riðit i skog mins broður. þa ma ec þvi varla heita til fasta. at æigi koma ec i hans land.[16] þa mælir fruen. Kemr þv i Valslœnguskog með þina hunda. þa ma þar verða mikill stormr við visund enn mikkla. oc verðr Salomon konungr varr at hans dyr eru beitt. þa ma þar verða af[17] mikil osætt.

258. Jron iarll kallar riddara sina oc biðr þa [bua sic[18] sem huatlegast. [Jron iarll riðr[19] nu ut af Brandinaborg með sina hunda. Oc þat er mællt i sogum. at æigi mun getit vera betri veiðihunda en[20] hann atti .xii. voru enir bæztu hundar þeir er allir eru nefndir i þyðeskum kveðum. en allz hafði hann með ser .lx. goðra veiðihunda. Hann riðr nu með sina ueiðihunda oc sina menn til moz við Apoll-

[1]) þeir, A, B [2]) se *tilf.* A [3]) veitt, A [4]) [*mgl.* B [5]) Frackamenn, A, B [6]) likar, A, B [7]) bunu, A, B [8]) Staffa, A; Stappa, B [9]) [minn hinn bezta hest, A; *fra* hann vil *o. s. v. mgl.* B [10]) Luska, A, B [11]) Fru, A, B [12]) Herra *tilf.* A, B [13]) *mgl.* A, B [14]) æigin *tilf.* A [15]) [með þina hunda, A [16]) [en ef S. kon. hefir riðit i skog broður þins. ok mattu þat vel þola. Jarl svarar. Vist eigi ma sua vera fru. at ek veiti eigi broður minum lið, A [17]) miok, A [18]) [buaz, A, B [19]) [ok þeir riða, A, B [20]) þeirra er *tilf.* A

onius iarll broður sinn. oc allz hava þeir .lx. manna er þeir riða a skoginn. þeir riða fyrst i sinn skog er heitir Ungaraskogr. oc veiða[1] þar nockura daga oc steicia dyr til matar ser. Æinn dag taca þeir sina hæsta oc riða þann dag allan. oc um nott æptir oc annan dag. oc allt þar til er þeir koma i Valslœnguskog. þar sla þeir[2] sinum hundum oc beita þar martt dyr. hiortu oc biornu oc hindr oc allzkonar dyr. oc eru þar marga daga. Einn dag hava þeir riðit viða um skoginn oc veitt mœrg dyr. þeir koma a sloðena.[3] þar [er laupit man hafa[4] nockuerskonar dyr. þessi[5] spor eru mycklu meiri en þeir hefði fyrr seð. þeir lœypa hundum sinum at sporinu.[6] oc þar riða þeir æptir sealfir. Siðla um kuelldit[7] sea þeir huar hundarnir laupa oc firir þeim morg dyr oc stor. þar er visundr æinn mikill. sua at ængi þeirra[8] hævir set iammikit dyr oc iafnogurlegt. oc honum fylgia enir[9] ungu. sua at allz ero .x. saman visundarnir. Jarllarnir laupa æptir dyrunum oc heita fast a sina hunda. Dyren spilla þar[10] morgum goðum hundum firir þeim. oc æigi at siðr komaz þau undan. næma [.iii. en[11] minztu hava[12] þeir veitt. Jarllarnir veiða i Valslœnguskogi allz .lx. [dyra. þeirra er oll eru stor.[13] hiortu oc biornu með visundunum. oc hvert dyr er fellt er lata þeir liggia. sua at æcki haua þeir af næma[14] þat er hundar þeirra ęta. oc þat annat er sueinar þeirra steicia.[15]

259. [16]þeir haua dualz i Valslonguskogi manað. þa mællti [Jron iarll við broður sinn Apollonius.[17] Ver hofum her dualz lengi i riki Salomons konungs. Nu er þat mitt rað. at [ver snuim[18] aptr. ver hofum æcki lið við Salomon konungi. ef hann spyrr ferð vara. ver hofum nu gort a hans ueiðiskog[19] halfu meira slag[20] en hann gerði oss. þa suarar Apollonius[21] iarll. Uilltu nu heim riða i vart riki. þat þikci mer vist illa. ef[22] ver skolum sua skiliaz við veiðiskog[23] Salumons konungs. at ver hofum latit marga[24] hunda firir þessum mikla visund. en dyret skal hava komiz undan. þa suarar Jron iarl. Brot skulu ver nu [sem skiotazt[25] við sua buit. en sua verða ec heill. at annat sinn skal ec sua riða a Valslonguskog. at ec skal nær haua komit þessum visund. oc æigi skal ec fyrr letta. en hann er veiddr.

[1]) eru, A [2]) lausum *tilf.* A, B [3]) sloð eina, B [4]) [hafði hlaupit, A [5]) þess, A [6]) sporunum, B [7]) daginn, A [8]) *saal.* A, B; þeir, Mmb. [9]) hinu, A; hin, B [10]) um daginn *tilf.* A, B [11]) [þria hina, A [12]) fa, A, B [13]) [stordyra, A, B [14]) meira en, A [15]) til matar. firir annat fram skipta þeir ser ecki af *tilf.* B [16]) En er *tilf.* A; Ok nu er *tilf.* B [17]) [Apollonius iarl, A, B [18]) [við farim, A [19]) veiðimork, A, B [20]) skaða, A, B [21]) Jron, A, B [22]) at, A [23]) veiði, A [24]) vara, A, B [25]) [riða sem huatast ok heim i vart riki, A, B

þeir taka nu skiot sina hesta. oc [at ollu bua þeir nu sina ferð. Riða þeir nu[1] heim við sua buit oc eru nu allkatir.

260. Salomon konungr hœyrir nu sœgð[2] tiðændi or Valslongu-skogi. þeir menn er farit haua um skoginn haua þar fundit [morg dyr. sum stor en sum sma. oc sua þeir menn sem þar haua farit um skoginn haua þar fundit mart dyrskinn i gautunni firir ser. at ængi vissi þess skyn ne skil.[3] Salomon konungi likar þetta allilla. oc þikcir ser gorr stor[4] skaði oc þar með suiuirðing. Hann kallar nu til sin riddara sina. oc biðr þa buaz at riða a ueiði. oc sua gera þeir. Hann riðr nu með .xl.[5] manna oc feolða hvnda i Valslonguskog. Hann ser. at þessi tiðændi munu sonn vera er honum voru sœgð. oc sua mikill feoldi mun veiddr vera dyranna i hans skog. at varla man talt fa. Hann ser oc margar ælldstoar. huersu[6] skogrenn hævir verit hœgguinn. Salomon konungr duelsk litla rið i Ualslœnguskog. oc riðr norðr i Ungaraskog.[7] þar gerir hann sua mikit at dyraveiði. at naliga er [alauðn orðin[8] i þessum skog.

261. Apollonius iarl hæuir [sendan sinn veiðimann Rolf.[9] biðr hann riða ut i Ungaraskog at veiða dyr. oc með honum [fa riddara. sem hann var optlega vanr at haua.[10] þa er riddarar Apollonii iarlls riða um skoginn oc fa æcki veitt. þa koma þeir þar. er þeir finna morg[11] dyr firir ser[12] dauð. oc koma a sloð mikcla. þar er menn haua riðit.[13] Rolfr riðr viða vm skoginn oc leitar æptir um[14] mennina. hann riðr i æitt reoðr. oc ser firir ser marga menn oc marga hunda. En Rolfr er sva mikill rœystimaðr. at helldr vill hann tyna sinu lifi en kunna æigi segia sinum herra. er hann kemr heim. huerr honum hæuir skaða gort oc suivirðing þa. at veiða dyr i hans skogi firir vttan hans uilia. [oc riðr[15] diarflega i scoginn at þeim. oc hittir þar firir ser Salomon konung af Frackariki. þa mællti Rolfr. oc spyrr hvi [Salomon konungr er[16] þar kominn.[17] En Salomon konungr segir. at hann vill hefna [sinnar svivirðingar. er[18] Apollonius iarll oc hans broðir Jron hau(a) riðit i hans[19] skog oc veitt þar morg dyr. oc þau sum er konungr sealfr let frið[20] haua firir ser oc sinum monnum. er

1) [bua sina ferð (riða B), A, B 2) þessi *tilf.* A, B 3) [sua morg (dauð *tilf.* B) dyr. at engi maðr kann skyn (skil B) a. sum stor en sum sma, A, B 4) mikill, A, B 5) .lx., A, B 6) ok, A; ok huersu, B 7) ok veiðir dyr ok með honum hans menn *tilf.* A, B 8) [aleytt orðit af dyrum, B 9) [sent sina veiðimenn. ok var sa firir þeim er Rolfr het. hann, A 10) [fara nockurir riddarar, A 11) fa, A; *mgl.* B 12) ok oll *tilf.* B 13) farit, A, B 14) við, A 15) [Rolfr riðr nu, A, B 16) væri, A 17) [veiðir þu i skogi Apoll. iarls, B 18) [sin. þvi at, A, B 19) varn, A, B 20) grið, A

voru hans visundar. þa mællti Rolfr. Muni þer þora at biða.[1] ef ec rið heim [oc segi ec[2] Apollonio iarlli. þa suarar Salomon konungr.[3] Apollonius iarll villdi æigi biða var i Valslonguskogi. þa er hann hafði veitt þar[4] dyr. Nu viliu ver oc æcki her hans biða. en nu mattu vel[5] bera honum þessur[6] tiðændi. at Salomon konungr af Franz hævir hæfnt sin. [er Apollonius iarl œyddi skog hans. þott æigi haui hann hæfnt annars þess er hann gerði.[7] Salomon konungr lætr nu taca sina hesta oc riðr aptr i sitt riki. oc hevir her goruan[8] mikinn skaða [oc alœyddan ner at dyrum oc brendan þo viða skoginn.[9]

262. Rolfr riðr[10] nu heim oc sægir Apollonio iarlle. huers[11] hann er varr orðinn. at alœyddr er hans skogr at dyrum. oc þetta hævir Salomon konungr gort af Frackariki. oc hann hævir hitt konunginn sealfan i skoginum. oc sægir Apollonio iarlle oll orð. þau er Salumon konungr hafði mællt til hans. Nu [sendir Apollonius iarll orð sinum broður Jron iarlle.[12] hann lætr oc sægia honum. huat Salomon konungr hævir gort. þa er þetta [hœyrir Jron iarll.[13] verðr hann meoc reiðr oc kallar til sin Nordian sinn veiðimann. biðr hann nu taca alla sina hvnda. oc kuezt [sua nu við skolo skiliaz. at hann skal heiman[14] vera .ii. manuðr. Nu verðr Jsollde allogloð oc gretr sarlega. hon leggr sinar baðar hendr of hals Jron iarlle oc mællti. Minn leuui herra. rið æigi ut sua sem þu sægir. uer helldr heima oc haf skemtan i þinni seing[15] með mer. en [rið æigi vt at þinni[16] dyraveiði. þvi at [þar mun illt af standa[17] þer sealfum oc sua mer. ef þu villt æigi [lata leiðaz.[18] þa suarar iarlinn. Æcki ma ek enn [lata leiðaz.[18] enn verð ec vt at riða at veiða dyr. þa mællti hans dottir Jsollde. hon var þa .xii. uetra gœmul. Herra þer[19] mun illt af þessi dyraveiði standa. ef þv ferr. Villtu æigi moður minni ueita þessa[20] bœn. at [lata dueliaz þessa utreið.[21] þa munttu vilia ueita mer. þa mællti Jron iarll. Æigi skalltu biðia þess. at æigi riða ec at hefna[22] mina heitstrenging. Standi[23] nu vpp allir riddarar þeir er fara skolu. oc verðum[24] bvnir. æcki mægu[25] konur letia mic. þa mællti Jsollde [hans

[1]) her *tilf.* A, B [2]) [at segia, A, B [3]) þinn herra *tilf.* A, B [4]) var, A [5]) ok, A, B [6]) þau, A, B [7]) [ok vnir nu vel sinum hlut, A, B [8]) nu gort, A, B [9]) [*mgl.* A, B [10]) ferr, A, B [11]) þau tiðendi er, A, B [12]) [sagði iarl. at hann vill senda hann eptir Jron iarli. ok skal hann nu koma at (hefna hans ok *tilf.* B) efna sina heitstrenging, A, B [13]) [ser Jron iarl. er a brefunum var, A [14]) [nu skulu buaz sem hann skuli brott, A [15]) rekkiu, A [16]) [far eigi a, A, B [17]) [af henni man standa mikit vhapp, A, B [18]) [letiaz, A, B [19]) her, A, B [20]) sina, A [21]) [dveliaz eptir, A [22]) efna, A, B [23]) *saal.* A, B; standa, Mmb. [24]) verði, A; verit, B [25]) munu, A

dottir.[1] þu þrœytir um[2] veiði við Salomon konung. Veiztu at hann er meiri maðr en þu. oc ef nu veiztu þat æcki. þa fær þu nu þat rœynt[3] aðr en locit se yðru viðskipti.

263. Jron iarll riðr nu ut af Brandinaborg með marga riddara. oc hæuir með ser alla[4] sina veiðihunda. oc riðr til Tira a fund sins broður. þa er hann kemr i Tira. þa er Apollonius iarll seucr. oc er hann æigi fœrr at riða með honum. En Jron iarll vill æigi biða. oc tecr af honum sua marga riddara sem hann vill.[5] Nu riðr Jron iarll ut a skoginn með .lx. riddara. Jron iarll riðr nu alla sina leið. [sua at æcki duelsk hann aðr[6] hann kemr i Valslonguskog. Oc er hann kemr þar. tekr hann at ueiða dyr. oc huar sem hann kemr [a dyra spor.[7] þa riðr hann sua æptir. at æcki dyr [er þat firir honum at lif hafi.[8] huar sem þeir [koma i[9] skoginn. Oc nu er þat æinn dag. at Jron iarll riðr um skoginn með sina hunda. hann kemr ■ spor[10] huar farit mun haua enn mikcli visundr. þa slgr hann æptir sporinu morgum hundum. Hann riðr akaflega. oc hundarnir fa hitt visundinn.[11] sua ero þeir skiotir. at þægar geta þeir [hann farit.[12] Visundrinn[13] snyz við hundunum oc verr sic með hornunum. Hundarnir sœkia at fast. [Enn fyrsti kemr[14] at Nordian veiðimaðr [æptir hundunum af ollum þeim riddorum.[15] oc hann hævir i taumi .ii. hunda ena bæztu iarlls Slutt oc Stapa. oc litlu siðar Jron iarll. oc hann hævir i taumi [Paron oc Bonikt. þa riðr drottseti iarls oc hævir i taumi[16] Bracca oc Porsa.[17] þar nest kemr skenkiari iarllsens. honum fylgia tikrnar Rusca[18] oc Luska. er undir eru alnir allir enir bæztu hundar[19] Jrons iarlls. oc huartueggi [þeirra er allra ueiðihunda bæztr.[20] þa mællti Jron iarl við drottsætann. Sla nu lausum þinum hundum Bracka oc Porsa. oc latum til dyrsins. Oc hann gerir sua. Hundar laupa at dyrinu allgrimlega[21] oc a sina lið hvarr. Visundrenn ueivir hofðinu ■ hœgra veg ser. oc [stingr hann hornunum[15] undir bog Bracka. suat þægar stingr hann[22] i gegnum hann oc kastar [honum fra[23] ser. Oc nu snarar[24] hann vinstra veg ser til Porsa.[25] oc stingr[26] sua sinu hofði[27] i hans siðu. at hann ristir hann dauðan af sinum hornum. [Nu eru

1) [drottning, A, B 2) vt, A 3) siðar *tilf.* A; siðan *tilf.* B 4) marga, A 5) haft hafa *tilf.* A 6) [til þess er, A, B 7) [við dyr, B 8) [kemst undan, A, B 9) [riða um, A 10) sloð, A, B 11) visundana, A 12) [fundit þa, A 13) *saal.* A, B; vistunden, Mmb. 14) [Hinn fyrsti riddari kemr her, A 15) [*mgl.* A, B 16) [*tilf.* A, B 17) *saal. rett.;* Por, Mmb.; Possa, A; Polli, B 18) Buska, A, B 19) rakkar, A 20) [tikin er hinn bæzti veiðihundr, A 21) gifurlega, A; allgifurlega, B 22) horninu *tilf.* A 23) [yfir hofuð, A, B 24) snyz, A, B 25) Possa, A; Polla, B 26) styrir, A, B 27) horni, B

farnir tveir hinir beztu hundar.[1] þa kallar hann iarlinn. at skenkiarinn skal lausar lata tikrnar Lusko oc Rusko.[2] Hann gerir sua.[3] þær laupa nu at baðar senn. Luska lœypr undir dyret oc þrifr[4] i kuiðenn sua fast. at dyret svignar[5] við. Dyret lœypr baðum sinum æptrum fotum a rygg Lusko. sua at i sundr gec[6] ryggrenn. oc sua fær hon[7] bana. Rusko lystr hann sinu hofði. sua at þar af fær hon bana. Nu lætr Nordian lausan Stutt oc Stapa.[8] er bæztir uoru af aullum hundunum. Stapi lœypr at dyrinu [oc a halsinn sua fast. at hann tekr milli horna dyrinu.[9] þar bitr hann allfast. en dyret [skekr hann allfast með hœfðinu. oc um siðir kastar dyrit honum i lopt upp sua langt.[10] at þa er hann kemr a iorðina. þa er huert bein brotið i honum. Nu vill Stuttr vpp laupa [redacted] hals[11] dyrinu. en dyrit lystr hann með hofðinu[12] oc kastar honum [redacted] iorðina. sua[13] at hann kemr dauðr niðr. Nu hleypr[14] dyrit undan ok verðr hrætt firir hundunum. þa slær Jron iarl lausum sinum hundum Paron[15] ok Bonikt. Dyrit rennr nu vndan. en hundarnir sœkia eptir. Einn riddari hefir fylgt iarli. hann het Vandilmar. hann var mikill ok sterkr ok allra manna var hann þo udiarfastr. Hann hræddiz miok dyrit. þegar hann sa þat. ok hleypti vndan. ok ser at þat mundi fa tekit hann. ok hleypr af hestinum ok upp i eitt tre. Nu hleypr dyrit eptir honum ok undir treit. Nu verðr hann halfu[16] hræddari en aðr. ok hleypr upp i kvistuna. er a voru trenu. en kvistirnir fa æigi borit hann. ok fellr hann ofan. Nu er dyrit undir ok hefir snuiz i mot hundunum. Riddarinn[17] fellr ofan ok kemr millum horna dyrsins.[18] ok sinum megin[19] hvarr fotrinn halsins. hann spennir hondunum um horn[20] dyrsins ok helldr allfast. Dyrit verðr allhrætt. hleypr undan. en hundarnir eptir. Jarl ok hans menn hlaupa[21] nu eptir hundunum. þeir fara nu langa leið. þa mællti iarl við Nordian sinn hinn bezta veiðimann. Ek se [huar dyrit hleypr. ok þar með at mikil furða er. at[22] maðr nokkurr liggr a halsi dyrsins. Nu ser Nordian sua sem iarl sa. þa kallar iarl[23] hatt. Sœkium[24] eptir dyrinu. þvi at nu mun þat mœðaz. einn varr maðr er nu kominn a dyrit. Nu [hleypr Nor-

1) [*tilf.* A, [redacted] 2) Busko, A, B 3) *Mmb. tilf. her mindre passende:* þeir laupa þægar at dyrinu. Nu eru aðr farnir af enum bæztum hundum tueir þeir er baztir uoru. 4) bitr, A 5) viknar, A; kiknar, B 6) brotnar, A, B 7) *saal.* A, B; hann, Mmb. 8) Stappa, A, B 9) [sua hatt. at hann sezt ofan a hals dyrinu ok milli hornanna, A, B 10) [kastar honum sua langt i lopt vpp við (með B) sinu hofði, A, B 11) bak, B 12) horninu, A, B 13) *her mgl. 1 Blad i Membranen.* 14) leitar, B 15) Parme, B 16) miklu, B 17) Vandilmar, B 18) dyrinu, B 19) veit *tilf.* B 20) hals, B 21) hleypa, B 22) [undarlega sion. ek se hvar dyrit hleypr ok, B 23) hann, [redacted] 24) nu fast *tilf.* [redacted]

dian ok hverr riddari sem hans hestr ma fara. Dyrit hleypr nu sem þat ma fara við[1] manninn. þar fylgia .vii. hinir yngstu[2] visundar ok allir hundar Jrons iarls. þar er nu mikit kall.[3] hundaskoll ok op af veiðimonnum. Dyrit hleypr norðr a heiðina til Ungaraskogs. Vandilmar er nu hræddr. at hann muni falla af dyrinu. firir þa sok at þetta dyr er sua mikit. at hann veit at hann hefir bana. ef hann fellr ofan. [ok þat veit hann ef hann fær halldit. at dyrit mun mœðaz.[4] A þessa lund hleypr dyrit. þar til er þat kemr i Ungaraskog. ok þar i skoginum komaz[5] firir hundarnir Paron[6] ok Bonikt ok fa rekit[7] dyrit aptr. ok nu verðr dyrinu[8] þungt at hrœra halsinn ok hofuðit.[9] er maðrinn sat a. J þessu kemr at Jron iarl með sitt gladil. hann leggr i gegnum dyrit. [með þessu[10] fellr visundrinn. þa mællti Jron við Vandilmar riddara. þu ert kallaðr allra manna uvaskastr til vigs. her hefir þu nu unnit þat verk. at engi er sua diarfr eða hraustr i minu landi.[11] at meiri sœmd hafi mer unnit en þu með þinni reysti. ok skalltu þess vel niota er við komum heim firir saker hugpryði þinnar ok atgorfi. Nu riðr at Nordian ok aðrir riddarar. þar er dyrit hefir fallit. þeir lofa nu miok afrek iarls. [er hann hefir gert.[4] en engi þeirra veit nema hann einn. er[12] þann veg hefir til borit. þeir taka dyrit ok gera til matar[13] ok gefa sinum hundum. ok eru nu allkatir. þa riðr Jron iarl við alla sina menn heim ok hefir nu efnt sina heitstrenging vel ok pryðiliga.

264. þa er Jron iarl kemr heim i Brandinaborg. gengr i gegn[14] honum hans fru ok hennar dottir iungfru Jsollde. ok fagna nu vel iarli ok verða nu miok fegnar. Hann tok i hond Jsollde [sinni dottur[15] ok leiddi hana firir Vandilmar riddara. ok sagði at þessa giof vill hann gefa honum. þat þakkar Vandilmar vel iarli. Eptir þat var gort þeirra brullaup ok fekk hann Jsollde dottur iarls. [Sua launar Jron iarl Vandilmar. er hann feck firir hans saker veitt hinn mikla visund.[16] Vandilmar var siðan greifi Jrons iarls. þa er heðan var liðin nokkur stund. þa mællti iarl við [sina veiðimenn ok nefndi[17] Nordian. Mantu þat hversu hinir ungu visundar voru i Ungaraskogi. þat væri nu vel fallit at taka þa sem hinn gamla. Nordian kallaz vera albuinn þegar. iarll vill fara. þetta heyrir Jsollde ok grætr nu allsarliga. ok gengr til iarls [ok leggr baðar hendr um hans hals.[15] ok biðr enn sem fyrr. at iarl skal

[1]) [hleypa þeir allir sua sem hestar mega fara. Dyrit hleypr ok með, B
[2]) ungu, B [3]) ok mikil *tilf.* B [4]) [*mgl.* B [5]) koma, B [6]) Parme, B
[7]) tekit, B [8]) *saal.* B; dyrit, A [9]) ok veria sik *tilf.* B [10]) [við þetta, B
[11]) liði, B [12]) hvi, B [13]) ser *tilf.* B [14]) a moti, B [15]) [*tilf.* B
[16]) [firir hræzluna, B [17]) [sinn veiðimann, B

eigi fara a dyraveiðar. En iarl vill fara at visu. sem hann hefir ætlat. þa sagði Jsollde at hana hefir dreymt einn draum. þann er hon veit vist. at mikit illt mun af standa þui mikla dyri er Jron[1] hefir veitt. Jarl suarar at hann vill riða i sinn skog at veiða dyr. ok ekki mun hann þa fara lengra. ok þat sagði hann við[2] sina tru. þa gladdiz Jsollde ok leyfði honum þa at [hann fari.[3] Nu riðr iarl ok [hefir með ser .xii. riddara[4] ok hunda sina. ok ferr nu þria[5] daga. til þess er hann kemr i Ungaraskog. Nu riðr hann um kuelldit i skoginn ok ser þar marga ellda ok stora.

265. Nu er at segia fra Salomon konungi. Hann spyrr. at Jron iarl hefir drepit hans visund hinn mikla ok spillt ollum hans hinum beztum dyrum ok gert mart illt i hans riki. Ok þa er hann heyrir þessi tiðendi sogð. kallar hann til sin sina riddara ok biðr þa vapna sik. ok sagði. at nu skal hann hefna sin a Jron iarli ok Apollonio hans broður. Salomon konungr byz nu skyndiliga ok hefir með ser .d. riddara alvapnaðra. Hann riðr nu alla leið. þar til er hann kemr i Ungaraskog eitt kuelld. ok hefir þa slegit landtiolldum. Um kuelldit siðla riðr konungr sialfr ut af skoginum. ok vill brenna bygð[6] Apollonius iarls um nottina. Jron iarl er þa kominn i skoginn ok riðr i gegn þeim. þa er iarl ok hans menn sia lið mikit riða i gegn ser. flyia allir riddarar i skoginn. en iarl er sua mikill reystimaðr. at helldr vill hann fa bana en flyia. ok hans goði vinr Nordian vill eigi flyia fra honum. þa tekr Salomon konungr hondum Jron iarl ok lætr binda huarntueggia þeirra. þa vendir Salomon konungr aptr til sinna manna. Eptir þetta snyr hann [aptr við sitt lið[7] i sitt riki. ok hefir með ser Jron iarl. Hann lætr kasta honum i dyflizu. Vandilmar hans magr kemr heim við þa riddara er eptir voru. ok sagði Jsollde þessi tiðendi. þar er nu mikill ok harðr harmr i þeirra landi. er iarlinn er tekinn. þa er Jron iarl hefir legit þriar nætr i dyflizu. þa kemr sa maðr er gætti turnsins ok fœrði iarli vist. þa mællti Jron iarl til þessa mannz. ef hann [mundi vilia reka[8] erendi hans til Salomons konungs. Sa maðr sagði. at hann ma vel mæla við Salomon konung slikt er iarl vill. þa mællti iarl. at hann skal[9] biðia konung. at hann komi til tals við mik[10] um daginn eptir. þessi maðr gerir sem iarl bað. hann sagði konungi. at iarl vill tala við hann. Konungr gengr til turnsins. þar er iarl sat i. ok spyrr huat iarl vill honum eða firir hui hann sendi honum orð. þa sagði iarl. at hann vill biðia hann einnar

[1]) hann, B [2]) a, B [3]) [fara, B [4]) [*saal.* B; við honum .xii. riddarar, A [5]) *saal.* B; þa, A [6]) bygðir, B [7]) [heim, B [8]) [vill bera, B [9]) vill, B [10]) hann, B

bœnar. ef hann vill veita honum. en þat er su bœn. at hann lati ut Nordian. ok kuezt hann heim vilia senda til Brandinaborgar við [sinum riddorum ok erendum.[1] þa sagði konungr. at iarl er [ekki makligr af honum veizlu.[2] en þo vill hann veita honum þessa bœn.

266. þa er Nordian latinn lauss ok fenginn honum hestr. ok skal hann nu riða i Brandinaborg við erendi iarls. ok sagði[3] Jsollde hans qveðiu. ok biðr at hon skal koma ok samna hinum mestum[4] gersimum þeim er eru i hans landi. ok bioða til utlausnar iarli. Nordian riðr nu sina leið. þar til er hann kemr i Ungaraskog. þar hittir hann Apollonium iarll ok hans riddara alvapnaða. ok vill hann fara i Frakkland eptir broður sinum við her. þa er Nordian kemr til hersins. þa tekr Apollonius iarl sott mikla ok hættliga. ok[5] fam dogum siðarr andaðiz[6] hann af þeirri sott. Nu staðnar[7] herrinn. oc fara þeir heim oc eru nu hœfðingialausir. Nordian riðr nu til Brandinaborgar. oc sægir nu Jsollde [oll sin œrendi. oc synir henni rit Jrons iarls.[8] Fru Jsollde tecr við honum fæginsamlega.[9] oc sægir at hon skal vist æcki duelia at lœysa ut Jron iarl. ef nockor fong eru a þvi. Nu sendir hon boð um allt sitt riki. oc læggr skatt a huern mann bæðe [ungan oc gamlan.[10] Hon dregr saman sua mikit fe. at hon hæuir laðit æinn uagn af gulli oc silfri oc goðum gersimum. Hon ferr nu a fund Attila konungs oc sægir [honum huat tit er. oc biðr hann stoða til með ser. Attila konungr suarar a þessa lund. at hann vill ækci til stoða með fegiofum fyst at sinni með henni. en senda vill hann bref til Salomon konungs. at hann þec(c)iz af Jsollde þetta er hon byðr honum. oc lati ut Jron iarll. Firir þa soc gerir Attila konungr sua. at Salomon konungr var hans vin. Antiocus konungr faðir Salomon konungs hafðe fostraðan Attila konung allt fra barnœsku. en Salomon konungr oc Attila konungr unnuz firir þvi micit. oc firir þa soc[11] heriaði Salomon konungr alldrige i riki Jrons iarlls eða Apollonius hans broður. at þetta riki atti rœyndar Attila konungr. þott iarlarnir varðueitti.

[1]) [sitt erendi, B [2]) [þess eigi makligr. at hann veiti honum, B [3]) segia, B [4]) beztum, B [5]) *her begynder atter Mmbranen.* [6]) do, A [7]) stoðvaz, A, B [8]) [sitt erendi, A, B [9]) vel, A, B [10]) [auðgan ok uauðgan, A, B [11]) [a þessa leið. at hon hefir ekki beðit ok eigi vill hon beiða tilstoða i fegiofum við Attila konung (at hon vill ecki tilstoða i fiargiofum við Attila konung B). at hann geri a hendr Salomoni konungi her. helldr vill hon biðia. at Salomon konungr (biðia. at Attila konungr sendi orð Sal. konungi með sinu brefi. at hann B) þekkiz af Jron iarli þetta. er honum er boðit. ok lati hann ut af dyflizu. Ok gerir Attila konungr þetta. at hann sendir bref Sal. konungi. þeir unnuz mikit i barnœsku ok þui, A, B

267. Jsollde[1] ferr nu alla sina leið. þar til er hon kemr i Frackariki til borgar Salomon konungs. Henni er þar vel fagnat. setr konungr hana hia[2] drottningu sinni. Et fyrsta kuelld er Jsollde kom til Salomon konungs. synir hon honum bref Attila konungs. oc stoð upp or sinu sæti oc hne(i)g[3] konungi oc mællti sua. Goði herra Salomon konungr. um langa leið sotta ec a þinn fund [með miklum[4] harm oc þo með morgum gersimum oc[5] gulli oc silfri oc purpura[6] pellum.[7] goðum hestum oc [goðum herneskium[8] oc margskonar kurteisum riddorum. allt þetta fluttu ver i yðart riki oc ualld. Hœyr nu herra .i. bœn. [huers ec bið.[9] Lat ut minn herra Jron iarll. oc tac allt þetta fe oc alla þessa luti. er ver hofum flutt [i yðart riki.[10] þa suarar Salomon konungr. þu ert vist kurteis kona. far heim[11] i þitt riki oc haf með þer allt gull þitt oc silfr oc gersimar. en Jron iarll hæuir sua mart illt gort i[12] minu riki oc mer til suivirðingar. at vel ma hann þess nu giallda. oc varlega[13] ma ec hann [þægar ut lata eða [redacted] brott fara.[14] þa stendr upp drottning Salomon konungs. oc gengr [til hans[15] oc leggr sinar baðar hendr upp um hans hals oc kyssir hann oc mællti. Minn leu(u)i herra. oss hæuir heimsot dyrlig fru Jsollde. hon stendr nu firir yðrum kniam gratandi oc fær æigi sina bœn. Veit mer nu [oc henni sina[16] bœn með orðsending [vars ens kersta[17] vinar Attila konungs. þa mællti Salomon konungr við sina riddara.[18] at þeir[19] skulu fara ut i turninn oc taca iarll[20] oc leiða hann inn til sin. Oc sua gera [þeir riddarar.[21]

268. þa er Jron iarll stoð firir Salomon konungi. þa mællti konungr til fru Jsollde. Se þar nu Jron iarll [bonda þinn.[22] hann vilium ver nu senda aptr með yðr til sins herra Attila konungs. Vilium ver [hann upp[23] gefa firir sacir hans orðsendingar oc yðarrar kurteisi. [Nu stendr upp Jsollde oc gengr at Jron iarlle oc leggr upp baðar sinar hendr of hals honum oc kyssir hann. oc verðr nu huart oðru allfegit.[24] Nu þackar Jsollde Salomon konungi vel sinn velgerning. Salomon konungr setr nu Jron iarll i hasæti[25] hia ser oc lætr skutilsueina sina þiona honum. [Ducliaz þeir[26] þa nott. en at morni stendr Jron iarll[27] firir Salomon konungi. oc allir þeir ridd-

[1]) drottning *tilf.* A, B [2]) hia ser firir *tilf.* A; hia ser ok *tilf.* B [3]) fell a kne firir, A, [redacted] [4]) [við mikinn, A, B [5]) i, A, B [6]) ok *tilf.* A, B [7]) perlum, B [8]) [goðri herneskiu, A [9]) [er ek biðr þik, A [10]) [þer til handa, A [11]) helldr, A [12]) a, A [13]) varla, A, [redacted] [14]) [lata brott, A, B [15]) [firir konung (hann B), A, B [16]) [herra þessa, A, [redacted] [17]) [þins, A, B [18]) fru, A [19]) þær, A [20]) iarn af Jron iarli, A, B [21]) [þær, A [22]) [þinn unnasta, A, B [23]) [honum hann, A, B [24]) [*mgl.* A, B [25]) sætit, A [26]) [ok dvelst iarl þar, A, [redacted] [27]) vpp *tilf.* A

arar er heiman hofðu fylgt Jsollde. þa segir Salomon konungr. at hann vill at Jron iarll sueri honum þess æiða. at æigi siðan skal hann heria i hans riki. Jron iarll uinnr þess æið oc .xii. riddarar með honum. at þeir skulu nu uera sattir heðan[1] ifra. oc Jron iarl skal æigi þessa hefna a Salomon konungi. er hann var settr i dyfliz-una.[2] Jron iarll oc fru Jsollde gefa Salomon konungi margar giafir. aðr en þau fari[3] i braut. Jron iarll ferr nu heim i Hunaland [oc fyrst[4] a fund Attila konungs. oc sægir honum [hveria sætt[5] Salomon konungr hævir gort til[6] hans orðsendingar. Segir nu Jron iarll. at hann er kominn a ualld Attila konungs. oc spyrr huat hann vill nu gera af honum. Attila konungr segir. at Jron iarll skal fara heim[7] i sitt riki. sem aðr [hafði hann haft.[8] Jron iarll þackar nu Attila kon-ungi sina vingan. þa er hann hævir lyst við hann i þessi ferð. oc skiliaz þeir nu goðir vinir. Nu [riðr Jron iarll heim oc er nu i[9] sinu riki langa rið. Oc æigi miklu siðarr tekr[10] sott Jsollde [kona Jrons iarls.[11] oc þessi sott leiðir hana til bana. þetta þyckir Jron iarli enn mesti skaði.

269. [12]Attila konungr af Susam skal[13] fara til ueizlu [til Rom-aborgar[14] suðr til Ærminriks konungs. með honum fara margir hans hœfðingiar. þa ferr oc Jron iarll af Brandinaborg. oc haua allz .c. riddara oc marga sueina. Attila konungr hævir nu komit með sina menn suðr (i) Aumlungaland. i þa borg er heitir Fritila. oc gerir i moti þeim veizlu Aki Aurlungatrausti[15] broðir Ærminriks konungs. þar er nu en dyrlegsta veizla um kuelldit. [drecka þeir[16] gott vin. Bol-friana kona[17] hertugans skenkir um kuelldit. hon er allra kuenna friðaz. hon skenkir[18] tignum monnum. Hon ser þar með[19] konungi æinn mann mikinn. sa hæuir har sua micit oc fagrt [sem barit[20] gull. bleict skegg oc biart andlit oc at ollu fagrt.[21] faugr augu hæfir hann oc hvita hond. oc æigi[22] er hans iafningi i þessu samsæti at fægrð. þetta er Jron iarll af Brandinaborg. Hon[23] litr optlega til Jrons iarlls. þa er henni þickir sem aðrir gai [æigi at um at hugsa. oc þo blið-lega.[24] Jron[25] ser oc huersu fogr þessi kona er. hann gair litt at drecka um kuelldit. honum fellr mikill hugr til konunnar.[26] sua at af

[1]) þaðan, A [2]) turninn, A, B [3]) foru, A [4]) [*mgl.* A, B [5]) [hversu mikla sœmd, A, B [6]) firir, A [7]) aptr, A, B [8]) [var hann, A, B [9]) [ræðr Jron iarl, A, B [10]) fær, A [11]) [drottning, A [12]) drap Jrons iarlls af Aca hertuga. *Ovsk.* Mmb. [13]) nu *tilf.* A, B [14]) i Romaborg, A, B [15]) *saal.* A, B; Aurlingatrausti, Mmb. [16]) [ok þar druckit, A, B [17]) drott-ning, B [18]) er af, A [19]) Attila *tilf.* A, B [20]) brenda, B [21]) [*mgl.* A [22]) engi, A, B [23]) Bolfriana, A, B [24]) [sizt, A, B [25]) iarl *tilf.* A, B [26]) hennar, B

þessu verðr hann seucr. Allir menn aðrir drecka oc eru katir. oc um siðir [leggiaz allir (d)auðdrucknir niðr[1] næma [Jron iarll oc Bolfriana.[2] þa talaz þau við sin a milli huat huaru þeirra byr i skapi við annat. Jron iarll gefr Bolfriana þat fingrgull.[3] er att hafði hans broðir Apollonius oc hann hafði gefit fru Herborgu dottur Salomon konungs. Um morginenn æptir ferr Attila konungr til ueizlu i Roma. At þessi ueizlu er þiðrec(r) konungr af Bern oc[4] Viðga oc Heimir. þessu sinni leku þeir þettleifr danski oc Valltari af Uaskasteini.[5] sem fyrr var ritað.[6]

270. þa er Attila konungr ferr heim af veizlunni. riðr hann til ueizlu i Frittila með Aca hertuga.[7] oc taka þar veizlu. En at þessi ueizlu gilldrar til Jron iarll at tala við Bolfriana. oc at skilnaði þeirra tals binda þau sin a milli með iarteinum. at huart þeirra skal oðru unna. huart er þau mæga finnaz eða æigi. Attila konungr oc allir hans menn riða nu heim norðr i Hunaland i sitt riki. Jron iarll ferr oc heim i Brandinaborg með sina menn. Hann riðr ænn optlega ut a skog at veiða dyr með sina hunda.

271. Nockoru siðarr er þat. at Jron iarll byr ferð sina. oc með honum Nordian hans ueiðimaðr oc nockorir aðrir riddarar. oc haua með ser marga hunda. Nu buaz þeir [sua heiman. sem þeir skyli vera heiman[8] .ii. manuðr. þeir riða nu langt i brot i[9] œyðimercr. veiða dyr oc skemta ser. Jarlinn riðr nu suðr [i skoga. sua sem œyðimercrnar vinnaz. þar til er allt[10] koma þeir i Aumlungaland[11] i riki Aka [oc Frittila.[12] þa spyrr Jron iarl. at Ærminrikr konungr hævir buit veitzlu mikcla i Romaborg oc þar til boðit þiðreki konungi af Bern. oc hertugi Aki skal þar oc til koma. þa sendir Jron iarll æinn[13] riddara i borgina.[14] sa ferr með hans brefi[15] til Bolfriana.[16] at Jron iarll sendir [henni orð.[17] hversu þau skulu finnaz. þa er Aki[18] er heiman riðinn. þessi riddari ferr sem .i. loddari oc fær ser klæði loddara oc ferr sua i borgina. þar er dryckia micil i hollinni. fru Bolfriana stendr oc skenkir hertuganum.[19] Oc þa er hon gengr imoti borðkerinu[20] [er skenkiarinn hevir inn borit.[21] þa kemr til henn-

1) [verða allir menn dauðdrukkner, A, B 2) [þau tvau, A, B 3) *saal.* A, B; finn, Mmb. 4) við honum *tilf.* A, B 5) margskonar (margar B) iþrottir *tilf.* A, B 6) sagt, A, B 7) Orlungatrausta *tilf.* A 8) [sem þeir munu brott vera, A 9) a, A, B 10) [sua sem þeir finna eyðimerkr til ok allir, A 11) Orlungaland, A, B 12) [Orlungatrausta, A; *mgl.* B 13) sinn *tilf.* A, B 14) Fritila *tilf.* A, B 15) erendi, A, B 16) borgar, A 17) [kveðiu Bolfr. ok, A 18) Orlungatrausti *tilf.* A 19) Aka *tilf.* A, B 20) drykkiukerinu, A 21) [er skutilsveinninn bar innar i hollina, A; *mgl.* B

ar sendimaðrenn[1] oc fær henni brefit i hond oc sægir henni iartegnir. Hon lætr brefit i sinn pung.[2] oc mællti at Jron iarll skylldi riða [i borgina.[3] þa er Aki væri brot riðinn um nott. Riddarinn hverfr brot or hollinni[4] skyndilega. Fru Bolfriana tecr nu borðkerit oc skenkir[5] hertuganum. Hann tecr nu við kerinu oc drecr til Bolfriana oc mællti. [Se herna[6] fru. oc drecc til halfs við mic. Hon tecr við skalenni oc dreccr af allt. [þetta kuelld[7] lætr hertuginn hana drecca[8] til halfs við sic. oc aðr en letti var Bolfriana druckin. sva at hon sofnaði fast. Hertuginn biðr riddara sina taka upp Bolfriana oc bera til[9] reckiv. oc sealfr ferr hann þa at sofa. Riddarar leggia Bolfriana [upp i hvilvna[10] með ollum sinum[11] klæðum. þa biðr hann riddarana fara at sofa. [Oc standa .vi. kerti. er brenna skulu at hofði oc at fotum hertuganum.[12] þa er skosueinnenn hafði dregit af [honum hans klæði.[13] þa biðr hann hann brot ganga. Hann lycr fast hvrðena. þa gengr hann þangat sem hans fru var.[14] hann tecr [af henni hennar pung oc yr[15] þat sem i var. Hann hittir þar i æitt bref. hann recr þat i sundr oc less. her stendr þætta a.[16] Jron iarll af Brandinaborg sendir .Q. Bolfriana sinni unnastu. hann er kominn i þann skog er skamt er heðan. Ef Aki hertugi riðr [ut af sinu riki þann dag er a morgin er.[17] þa annat kuelld [i dagsætr skolu við finnaz[18] [við þann lund. er stendr hia borginni.[19] mun hann[20] þa dueliaz með yðr nockora rið.[21] [Með þvi at Aka hertuga dueliz meirr sin brautreið. þa gerit mer þar um skyr orð. oc mun ec þa þess biða með þeim er þu truir.[22] Hertuginn brytr saman brefit sua sem aðr var oc lætr niðr i punginn.[23] oc legz niðr i hvilu sina oc [sefr.

272. Nu er hertuginn hæuir sofit lengi. þa stendr hann upp snemma um morgininn oc gengr þangat sem Bolfriana sefr. vecr hana vpp[24] oc er enn katasti við hana. oc biðr hana standa vpp með ser. vill hann nu [riða sina leið.[25] Hann [bað koma til sin riddara .xii. bað þa

[1]) Jrons iarls *tilf.* A, B [2]) puss, A, B [3]) [*saal.* A, B; sttegina, Mmb. [4]) borgiuni, A, B [5]) byrlar, A [6]) [Se her, A; so heyr nu, B [7]) [allt kuellldit heðan i fra, A [8]) þaðan fra *tilf.* B [9]) sinnar *tilf.* A; svefns til sinnar *tilf.* B [10]) [i reckiu, A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) [En hann tendrar kerti. at brenna skylldi at hofði hennar ok fotum, B [13]) [henni skoklæði, B [14]) svaf, B [15]) [or hennar pussi, B [16]) *fra* [Oc standa .vi. kerti *o. s. v. har* A: En hann tendrar kerti ok leysir til hennar puss ok finnr brefit ok less. ok er þat þar a. [17]) [a veizlu a morgin, A [18]) [um dagsetrs skeið skalltu finna mik, A, B [19]) [við þinn lund utan borgar, B [20]) ek, B [21]) [*mgl.* A [22]) [En ef hans ferð dvelst lengr en ætlat er (en nu er akveðit B). þa send mer mann i morgin (til fundar við oss *tilf.* B). þann er þu megir vel trua, A, B [23]) pussinn, A, B [24]) sefr til dags. þa vekr hann Bolfrianam A, B [25]) [buaz, A; buaz at riða sina leið, B

bua sic snema dagsens. oc skal hann nu riða suðr til Rumaborgar. þeir buaz allir kurteislega[1] með goðum uapnum oc haua sina ęna bæztu hesta.[2] Firir miðian dag [riða þeir ut af borginni Frittila. oc fara leið sina allt þar til er þeir koma i skoginn. þeir riða nu[3] allan daginn til nons. þa mællti [hertugi Aki[4] við sina menn. Vist reið ec nu sneypilega.[5] ef ec skal æigi biða mins frænda þiðrex konungs af Bern. oc riða með honum til veizlunnar. Er þat [illa fundit.[6] ef hann kemr i Fritila. at ver sem þa æigi heima. Nu skal[7] aptr venda oc biða hans heima. Snyr nu aptr hestinum[8] oc allir þeir. Oc er þeir koma aptr i [skoginn. þa riða þeir um rið. oc litlu[9] æptir solar setr þa sea þeir hvar riðr .i. maðr. firir honum renna .ii. hundar. a vinstri sinni hendi hevir hann hauc. hann hævir fagran [oc friðan[10] skiolld oc markaðr ▪ haucr af gulli oc hundr. þar kennir Aki. at vera mun Jron iarll af Brandinaborg. oc kallar nu a sina menn. at þeir skulu[11] riða til oc drepa hann. þa bregðr Aki sinu suerði. oc allir riddarar riða i gegn honum. Jron iarll kennir nu þenna enn fyrsta[12] mann. sa hævir rauðan skiolld oc [a markaðan leon[13] af gulli. [at þetta er[14] hertugi Aki af Frittilaborg. er allra kappa var mestr [oc berserkia.[15] þeir finnaz við gotuna oc beriaz þegar. Jron iarll verr sic [vel oc drengilega.[16] oc aðr en letti. skilsk hann við sinn hest oc lætr sigaz til iarðarennar með morgum storum sarum.[17] Hertuginn Aki riðr nu [a brot við sina menn. skilsk nu við Jron iarll dauðan. Hertugi Aki riðr nu til bus þess[18] er hann ▪ við skoginn. oc tecr þar gisting um nottina.

273. þetta sama kuelld kemr i Frittilaborg þiðrecr konungr af Bern við alla sina menn. þar er þa við honum Viðga enn sterci oc Heimir. þeir dueliaz þa nott i Frittila i goðum fagnaði i holl Aka hertuga. En um morgininn æptir byz i brot þidrec(r) konungr snemma með ollum sinum monnum. [oc vill riða æptir sinum frænda Aka hertuga. þeir riða ut af borginni. oc[19] allt þar til er þeir koma a skoginn. þar hitta þeir [i gotunni[15] .i. mann dauðan firir ser. oc er þeir [koma at fram.[20] sea þeir þar oc .i. hest með riddara soðli. sea hestr bitr oc

[1]) hœverskliga, B [2]) [hefir með ser .xx. hina frœknustu riddara ok vel buna at vapnum, A [3]) [riðr Aki ut af Fritila ok riðr, A, B [4]) [hann, A, B [5]) snaplega, A, B [6]) [vsœmiligt, A; osomi mikill, B [7]) vil ek, A, B [8]) *saal. rett. for* hestunum, Mmb.; sinum hesti, A, B [9]) [skog þann norðanverðan. er skamt er fra borginni. ok var þat, A, B [10]) [hialm ok nyan, A, B [11]) skuli, A, B [12]) þeirra *tilf.* A, B [13]) [a markaðr leo, A [14]) [ok var þat, A [15]) [*mgl.* A, B [16]) [allhœverskliga langa hrið, A, B [17]) ok ogurligum *tilf.* A [18]) [i eitt bu, A [19]) [*tilf.* A, B [20]) [riða at manninum, A, B

berr til þeirra oc vill æigi [lata hœndla sic æptir sinn[1] herra. þar eru oc .ii. hundar. oc nollra[2] þeir oc grenia.[3] [þeir vilia oc æigi a lata taka sinum herra.[4] þar ero oc haucar .ii. i trenu uppi oc gialla hatt. þa mællti þiðrecr konungr. at þeir skylldi ofan stiga oc vita. [hverr sea maðr muni vera er her liggi. þui at[5] hann hævir kurteislegan bunat. oc hann mun verit hava abburðarmaðr.[6] þvi[7] vnna honum mikit hans hundar oc havkar oc hestr. [at þeir þickiaz mikillar gersimi haua mist. þa er þeir mistu sins herra.[8] þeir stiga nu af baci oc taka upp manninn oc sea[9] ef þeir mægi kenna. þa segir þiðrecr konungr. Her er fallinn dyrlegr drengr oc mikill hœfðingi. Jron iarll af Brandinaborg. [huar þeir menn munu vera er hann hava[10] drepit. Tœkum nu oc buum vm lic hans. þa taca[11] þeir vpp stor treo[12] i skoginum oc gera þar grof virðulega. taka nu Jron iarll oc leggia hann i grofina með allan sinn herbunað.[13] bera at[14] griot oc viðu oc gera um merkilega.[15] sua at kenna mægi hverr þar liggr. Oc þa er þeir bua vm Jron iarll. þa kemr þar Aki hertugi at riðandi með sina menn. Hann fagnar[16] vel þiðreci konungi sinum frænda. oc sægir at þeir munu[17] riða allir saman til Romaborgar. þa [suarar þiðrecr konungr hertuganum. at[18] hann mun vita huerr drepit hæfir Jron iarll af Brandinaborg. En hertuginn segir. at hann drap hann oc hans menn. þa suarar þiðrecr konungr oc spyrr. Hueria sœc gafttu honum. er þu drapt sua goðan dreng sem var Jron iarll af Brandinaborg. þa svarar Aki. Hann villdi veiða i [morkunni tvifœtt dyr með velsamlegri flærð oc meðferð oc slœgligri raðagerð beggia þeirra firir uttan minn vilia.[19] [þiðrecr konungr oc með honum Aki hertugi hans frændi riða nu alla sina leið til Rumaborgar.[20]

274. Nordian oc [með honum .iii. riddarar þeim þickir[21] Jron iarll seinn aptr til sin. riða nu um kuelldit suðr a leiðina at leita hans. þa er þeir koma [i morc þa er hann var drepinn oc i þat reoðr er hann var iarðaðr.[22] þa hœyra þeir at hundarnir nœllra[23] yvir leiði Jrons iarlls. [þa riðr Nordian þar til oc kennir þar hunda Jrons iarls oc hans hest oc hauka. þar sea þeir oc umbunað nockuerskonar. Nu

1) [at þeir riði at hans, A, B 2) gnollra, A, B 3) geyia, B; við þeim *tilf.* A, B 4) [ok vilia a þa raða, A, B 5) [ef þeir kenna manninn, A, B 6) afburðarmaðr, A; hreystimaðr ok hœverskr riddari, B 7) sua, A, B 8) [*mgl.* A, B 9) vita, A; hyggia at, B 10) [huerr sem hann hefir, A, B 11) briota, A; brutu, B 12) tre, A, B 13) herklæðnað, A 14) siðan *tilf.* A, B 15) mikilega, B 16) heilsar, A, B 17) skulu nu, A, B 18) [þa spurði þið. kon. ef, A, B 19) [i minni mork vlofat. meðan ek væri (var B) i brottu, A, B 20) [*mgl.* A 21) [oðrum riddorum þotti, A, B 22) [þar at sem iarl var drepinn, A, B 23) gnaullra, A; geyia eða gnollta (!), B

riða þeir þar til. oc kenna[1] þar sinn herra Jron iarll dauðan með sin en storu sar. þickiaz þeir nu sea. at þetta man gort haua Aki hertugi. Taka þeir nu hestinn oc sua hundana oc sua et sama haukana. [Dueliaz nu þar til i Aumlungalandi.[2] er þeir verða varir at þetta hævir gort Aki hertugi or Fritila.[3] Siðan riða þeir heim norðr i Hunaland með þessi tiðændi oc sægia Attila konungi. Oc nu setr hann annan hertuga yvir Brandinaborg [at styra[4] þvi riki er aðr hafði haft Jron iarll.

275. [5]Þav tiðændi verða a Langbarðalandi. at andaz æinn greifi[6] er heitir Aki Aurlungatrausti.[7] Hann a æptir .ii. sonu við konu sinni. oc [er huartueggi barn[8] at alldri. heitir annar Egarð[9] en annarr Aki sem faðir hans het. En þeirra moðir het Bolfriana. hon var allra kuenna friðust.[10] [Enn gamli Aki var samfeðri við Erminric konung oc enn rikasti maðr.[11] Nu ferr Þiðrecr konungr oc með honum .c. riddara oc Viðga hans enn goði vin [oc felagi. oc riða alla sina leið sua sem firir liggr. til þess er þeir koma i Roma[12] a fund Ærminriks konungs. Oc nu [berr hann vpp sitt ærendi.[13] at hann vill biðia Bolfriana [af Drecanfil[14] til handa sinum enum bezta vin Viðga. Þessu mali tekr vel Erminrikr konungr oc sægir. Ef Viðga vill vera mer [sva trur[15] sem aðr var hann þer. oc sua mikill minn vin. þa vil ec gefa þer[16] þessa konu oc þar með borgina.[17] oc skal hann þar vera yvir greifi. Oc at raði Þiðrex konungs oc Erminriks konungs er nu þetta gort.[18] at Viðga gengr at æiga Bolfriana. oc er hann[19] greifi Ærminriks konungs. En Þiðrekr konungr ferr [nu aptr i sitt riki.[20]

---

276. Nv sitr Erminrikr konungr i[21] sinu riki. Hann er yfirkonungr i Rumaborg oc vm morg onnur stor konungariki.[22] oc til hans þiona oc luta allir konungar oc hertugar firir sunnan feall. oc þo viða annars staðar. oc er hann mestr oc rikastr konunga i þann luta

1) [Riufa þeir þar til ok finna, A 2) Ørlungalandi, B 3) [*mgl.* A 4) [ok ræðr sa, A 5) dauðe Aka hertuga. *Ovsk.* Mmb. 6) hertugi, A, B 7) *saal.* A, B Aurlingatrausti, Mmb. 8) [eru born, A 9) Eddgeir, A; Eggard, B 10) ok ung kona *tilf.* A, B 11) [Hinn gamli Aki var broðir Erminreks konungs sammœddr ok var rikr maðr, A; *mgl.* B 12) [til Romaborgar, A, [illegible] 13) [bera þeir upp sin erendi firir Bolfriana ok Erminrek konungi, A 14) [*mgl.* A, B 15) [slikr, A, B 16) honum, A, B 17) Gregen *tilf.* A; Greings *tilf.* B 18) raðit, A; at raði gort, B 19) nu *tilf.* A, B 20) [heim ok styrir sinu riki langa hrið, A 21) at, A 22) konungsriki, A; borgarriki, B

heims er heitir Europa. [þvi at scalfir keisarar raða[1] nu mest ut um Bolgaraland oc vm Gricland. [en riki Erminriks konungs stendr allt ut til seofar þess er heitir Adrimar.[2] Oc þat er æitt sinn at Erminrikr konungr sendir raðgiava sinn. sa heitir Sifca. til þess staðar er heitir Sarcasteinn. hann skal þar skipa ollum konungs malum oc dœma log.[3] oc með honum[4] margir riddarar. [oc er þetta fœr en vegligsta.[5] Oc nv ferr Sifka með erendi sitt allt. sua sem honum hævir sagt Erminrikr konungr. en heima var kona hans er het Odila.[6] hon er allra kuenna friðust þeirra er menn hafa set. Oc þat bersc[7] at. sem aðr hæuir ætlat konungrenn. at æinsaman er stodd Odila i [husi nockvrv.[8] oc fyrr en hana varir. kemr þar Erminrikr konungr .i. saman lœynilega. oc hann segir henni. at hann vill hava hennar vilia[9] sem hann hæfir aðr firir ætlat opp(t). En hon vill þat vist æigi. oc þo þorir hon æigi annan veg vera lata en konungr vill. Oc hann gerir [sva sem hann hæfir aðr ætlað. at hann[10] a lag við hana. oc aðr bryz hon við. sva at [i sundr[11] rifnuðu hennar klæði. oc fær hon [harðleicit firir aðra sœc.[12] Nu gengr hann a brott en hon annan veg.

277. Nv kemr Sifka heim[13] oc hæfir vel rekit[14] erendi. oc gengr nu heim i sinn garð oc i sin hus oc hittir [konu sina Odilam.[15] En er hon ser Sifca. stendr hon upp oc gengr i moti honum oc veinar ser oc grætr allsarlega. Oc nu mællti Sifka. Hvi grætr þv frv. ec hugða attu mundir helldr fagna [er ec vera heim kominn[16] en grata æigi. Nu suarar hon. þat er langt at sægia hvi ec græt. en þvi velldr Erminrikr konungr oc hans illzca. þat var .i. sinn. er þv vart i brottu farinn. er ec sat i minni litilli stofu oc saumaða ec þina silkiskyrtu. en[17] þar kom[18] Erminrikr konungr. oc aðr hann fœri[19] ðaðan i brottu. munttu aldregi honum fa golldit með illu[20] þa vsœmð er hann gerði mer. Oc sægir honum allt glœglega hversu farit hævir. Nu suarar Sifka. Ver kat fru. oc lat sem þetta havi æcki verit. En ek skal sua til haga. at konungr skal þessa giallda með margskonar osœmð aðr en ec hætta. Nu gengr Sifka til konungs[21] oc lytr honum oc heilsar honum oc er allra glaðastr. en konungr tecr honum vel. oc hava nu saman oll rað sem aðr.[22]

[1]) [keis. rikti, A [2]) adriaticus, A; [*mgl.* B [3]) landzlog, A, B [4]) riða *tilf.* A [5]) [*mgl.* A, B [6]) Odilia, A, B *ogs. senere.* [7]) bar, A [8]) [einu husi litlu, A; einni litilli stofu, B [9]) lag, A, B [10]) [henni (þo B) eptir sinni ætlan ok, A, B [11]) [*saal.* A, B; han, Mmb. [12]) [þo harðleikit firir aðr en lykr, A; þa harðtekit firir aðra sok, B [13]) aptr or þessi for, A; heim aptr, B [14]) ut hent sitt, A; rekit hans, B [15]) [sina husfreyiu, B [16]) [varri (minni B) heimkomu, A, B [17]) at, A; ok, B [18]) til min *tilf.* A, B [19]) for, A [20]) illzku, A [21]) borgar, A [22]) fyrr, A

278. [1]þat er .i. sinn. er þeir sitia a malstefnu [Erminrikr konungr oc Sifka oc hans raðgiafar.[2] Nu mællti Sifka til konungs. Herra segir hann. þu er(t) allra konunga rikastr oc mestr i uerolldu. oc allir konungar oc tignir menn luta yðr oc þiona til [yðars rikiss[3] með storum skattgiofum um allar norðrhalfur heimsins. firir uttan þat er[4] Osangtrix konungr Villcinalandz veitir þer œnga sœmð af sinu riki. oc þat harmar oss meoc þina ena kerstu vini. oc er hann æcki meiri maðr firir ser helldr en þeir er yðr þiona sœmilega. Oc þat rað vil ec gefa yðr. at þer sendit yðarn son enn drengilega Friðrec til hans oc[5] biðia hann veita yðr skatt. fyrst með ska[6] en um siðir með þvi at þv mant [gera her a hendr honum.[7] Oc bu þu for hans sœmilega. oc lat honum æigi fylgia marga menn. þat er sendimannz.[8] hattr. at þeir skulu æigi vera margir menn saman. þetta likar konungi vel oc vill sua vera lata. Oc nu kallar hann sinn son Friðrec oc sægir honum. hversu hann skal haga sinni ferð oc hvert hans œrendi skal vera. Oc nu byr[9] Friðrecr sina ferð oc með honum .vi.[10] riddarar. oc fara siðan[11] allt til þess er þeir koma til borgar þeirrar er heitir Villcinaborg. þa borg [redacted] .i. iarll. sa er maðr Osangtrix konungs. Nu hefir Sifka sent mann[12] firir lœynilega oc þo skyndilega. oc nu koma sendimenn Sifka [redacted] fund iarllsens með þeirri orðsending. at þa er iarlinn spyrr ferð Friðrex konungs sonar. skal hann menn gera til at drepa hann. oc er sa iarll frændi Sifka. Nu er Friðrekr [kemr i borgina.[13] þa kemr i gegn honum iarllinn oc hans menn oc drepa þa alla .vii. oc lycr þar ævi Friðrex. sua sem Sifka hævir [firir raðit.[14] Nu er Erminrikr konungr spyrr þetta. þa hyggr hann at þat skulu verit hava rað Osangtrix konungs. oc hann muni þui raðit[15] haua. er hann var beiddr skatz.

279. Annat sinni ganga þeir [redacted] [æinmæli oc[16] malstefnu Erminricr konungr oc Sifka. oc nu mællti Sifca. þat grvnar mic herra. at þu munt haua fengit œngan skatt af Ænglandi. oc [þar af[17] skyldir þu at visu skatt hafa. oc [þat ueit ec.[18] ef þitt innzigli kemr þangat. at Ængla konungr þorir[19] æigi at neita þer skatt at giallda. Oc þat væri nu mitt rað. at þu sendir nu þinn son Reginballd oc með honum

[1]) vm svic Sifca. *Ovsk.* Mmb. [2]) [Erm. kon. ok Sifka hans raðgiafi, A; tveir saman Erm. kon. ok Sifka, B [3]) [yðvarrar tignar, A [4]) at, A, B [5]) at, A, B [6]) vinmælum, A, vinattumalum, B [7]) [heria a hans riki, A, B [8]) sendimanna, A, [redacted] [9]) byriar, A [10]) .vii., A, B [11]) sina leið, A, B [12]) menn, A, B [13]) [vill ut riða, A, B [14]) [rað firir gort, B [15]) reizt, A, B [16]) [*mgl.* A, B [17]) [þaðan, A [18]) [þess væntir (varir B) mik, A, B [19]) þori, A, [redacted]

marga riddara. oc mun honum vera frægðarfor mikil[1] oc baðum ycr konungr. Oc þat rað vil ec gefa þer. at [hans ferð latir þu bua annars vegar en oðrum monnum er tit.[2] þu skallt lata bua hanum skip. firir þvi at þat er halfu minni fekostnaðr en halfv[3] meiri rausn. enda megu þa æigi ovinir hans suikia hann sem broður hans. En ef hann fær skatt sem mic varir.[4] þa er þann skatt bettra[5] at flytia a skipum en at bera a hestum. oc þessi skipafor[6] er mycklu[7] auðsottari en þer man sagt uera. þetta rað liz[8] konungi vel raðit. oc vill sua uera lata. oc kallar til sin sinn son Reginballd. oc sægir honum [huat hann ætlaz firir.[9] En hann biðr foður sinn raða firir sinni ferð. oc lez mundu gera allt þat er hann villdi. Nu ferr Reginballd þar[10] sem skipin eru i æinni á. oc með honum Sifka. oc hitta þar .iii. skip. Oc nu sægir Reginballd. at hann vill hava et bæzta skip er þar se. Sifka segir. at konungr vill þat æigi lata. oc hann sealfr vill þat haua. ef hann skal fara. oc visar honum til þess skips er verst var. oc telr þo vera fullgott til æigi lengri ferðar. Oc nu vill Reginballd æigi fara næma hann havi gott skip. þa suarar Sifca. [at þa mun hann haua firir reiði foður sins. ef hann[11] kemr sua aptr a hans fund. at þu ract æigi hans ærendi. Nu ferr Reginballd oc hævir et versta skip. oc er hann er kominn skamt i haf. þa fær hann veðr sua mikit.[12] at hans skip lœysir allt i sundr. oc þar tyniz hann oc allir hans menn.

280. [13]Þat er æitt sinn. at Erminrikr konungr riðr ut a dyraveiði. oc með honum hans enn yngsti son Samson oc Sifka hans raðgiafi. Oc er Sifka allokatr oc riðr þo með konungi iafnan.[14] þa mællti konungr. Enn goði[15] Sifka. hvi ertu sua ocatr. Sifka suarar. Herra segir hann. mer þikcir þat mikil skomm. er þinn son Samson[16] gerði. er hann villdi taka mina dottur nauðga. en[17] allra meyia er fægrst. En þess verðr alldrigi hefnt næma þu hefnir sealfr herra a nockora lund. Oc nu uerðr konungr reiðr sinum syni Samson. Var þessi [frumvaxta oc æigi alvaxinn.[18] hann er yngstr konungs sona oc æfnilegastr. Nu riðr Erminrikr konungr at Samsoni[19] syni sinum oc gripr til hans af reiði mikilli oc sua i har honum. at [hann fell af

1) *saal.* A, B; mikla, Mmb. 2) [þu latir hans ferð bua sem skyndiligast annars kostar en nu er oðrum monnum titt, A; *mgl.* B 3) miklu, A, B 4) væntir, A 5) heim *tilf.* A 6) skipfor, A; skipferð, B 7) betri ok *tilf.* A; skemri ok *tilf.* B 8) likar, A, B 9) [sina raðagerð, A, B 10) til *tilf.* A 11) [þar firir muntu hafa reiði þins foður at (ef B) þu, A, B 12) ok storm *tilf.* A 13) fra dauða Samsons sonar Erminrix konungs. *Ovsk.* Mmb. 14) *mgl.* A, B 15) vin *tilf.* A, B 16) *tilf.* A, B 17) er, A, B 18) [nu i foruneyti ok eigi roskinn, A 19) *rettet for* Salomoni, Mmb.; *mgl.* A, B

hestinum.[1] oc konungs[2] hestr lœypr ollum fotum a sueininn. oc fær sueinnenn af þvi bana. Oc nu riðr konungr heim. oc þat sama kuelld spyrr konungr. at Reginballdr son hans er druknaðr. Oc nu hævir hann latit alla sonu sina af raðum Sifka. oc er hann nu allocatr.

281. Nu er þat enn .i. sinn. at Odila kona Sifca gengr með sinar mœyiar til sinnar frouo[3] drottningar Ærminrix konungs. oc sitia [þer oc drecka allar saman gott vin oc eru katar.[4] Oc segir Odila drottningu mart fra Egarð[5] oc Aka [af Aurlungalandi.[6] oc þat sægir Odila með. at Egarð mundi uilia. ef hann mætti. ækci þyrma[7] drottningu. oc segir at hon[8] hafði henni þat ærendi boðit. oc biðr hana varaz. En drottning reiðiz[9] meoc oc þickir Egarð haua mællt mickla skomm við sic. Oc þa kemr þar Erminrikr oc sitr oc drekr með þeim. Nu mællti Odila. Nu er vestanveðr oc sunnan oc[10] fagrt skin oc heitt. oc[11] stundum smatt regn oc fagrt austan oc norðan. Huat kemr þaðan nema enn ungi Egarð oc hans broðir Aki. oc þa er þat er. [þa er griðalaust huert villidyr oc hverr[12] skogarfugl. oc furðu [mikla hrœsni[13] gera þeir af ser. Konungr þægir nu oc svarar œngu. Nv suarar drottning. Æigi er þat mikil furða. at æigi hafi firir þeim grið[14] dyr eða fuglar. er hvert sinn er þeir koma her til var skulu æigi haua grið firir þeim varar þionostukonur.[15] ef þeir mægu raða. Oc ænn þægir Erminrikr konungr. oc at hyggr[16] hann fullgiorla. huat þær konur sægia. Oc þangat var genginn með konungi sa maðr er heitir Fritila. oc er fostri Egarz oc Aka. Oc ænn mællti drottning.[17] Nu eru þau orð borin at sonnu. at sealfrar min a ec at geta firir þeim. oc mic vilia þeir osœma. ef þeir skulu raða. Nu suarar konungr af[18] reiði mikilli. Ef æigi skalltu drottning hava grið af þeim. þa skulu þeir æigi fa grið firir mer. oc[19] þat vil ec sueria. at æigi skal ec þar liggia [a aðra nott er ec em aðra.[20] aðr en ver skolum finnaz. oc sua hatt skolv þeir hanga. at [ængi maðr skal hanga hæra.[21] Oc nu suarar Fritila. Nu mun þess giallda Egarð oc hans broðir Aki. at Viðga er riðinn a fund þiðrex konungs af Bern. oc [ef hann væri

1) [þegar fell hann af baki, A, B 2) hans, A, B 3) fru, A; frur, B 4) [þær allar saman, A; þær allar samt ok skemta ser, B 5) Eggarð, A. B 6) [*saal.* A, B; Aurlingalandi, Mmb. 7) sialfri *tilf.* A, B 8) hann, A 9) hræðiz, A 10) *mgl.* A, B 11) en, A 12) [*saal.* A, B; Egarð laust hu. v. oc hvern, Mmb. 13) [mikit ræð, A; mikilræði, B 14) grimm *tilf.* A, B 15) þionostumeyiar, A, B 16) hugar, A 17) Eigi megu frialsar vera firir þeim varar (Eigi megu varir riddarar veria firir honum minar B) meyiar ok þionostukonur ok *tilf.* A, B 18) með, A, B 19) um *tilf.* A, B 20) [aðra nott, A; aðra nott sem aðra, B 21) [enskis mannz barn skal hærra hangit hafa (skal fyrr hærra B), A, B

heima[1] fyrr en hans stiupsynir væri hengdir. myndi margr hialmr klofinn [uera. oc mundi þar fylgia hœfut.[2] oc mœrg brynia slitin. margr skiolldr veikr gorr. [oc margs mannz[3] son mundi sic alldrigi sea siðan.[4] Oc nu suarar konungr. Æcki mægu þeir neota þins ofrmælis.[5] þottu ser þeirra fostri. hælldr skulu þeir nu hanga nockurv hæra en ec hafða aðr ætlat. Oc nu mællti Fritila. Mæðan ec stend upp oc minn son. skal ec æigi þat sea. at þeir hangi a galga. Oc nu gengr Fritila til sins hestz. oc nu sem harðast ma hann nott oc dag þa riðr hann.

282. [Nu lætr Erminrikr konungr blasa sinum luðrum oc stefnir til sin ollum riddœrum. oc hæuir marga riddara oc riðr[6] til fundar [Egarz oc hans broður.[7] Oc er Fritila kemr .i. dag at Rin. laupa þeir af hestum sinum oc a ana vt. [hava hestana með ser yvir ana.[8] Trelinnborg[9] stendr a [Rina(r) backa.[10] oc [i þeirri borg var Egarð.[11] Nu ser Egarð[12] huar mennenir suima oc kennir. oc mællti Egarð. Minn fostri Fritila svimr þar. oc æigi vill hann skips biða.[13] oc þvi veit ec. at allstor nauzsyn er til hans fara. Oc nu er Fritila kemr yvir ana. ganga þeir Egarð oc Aki i gegn honum. oc spyria hvi hann ferr[14] sua skyndilega. En hann suarar. Œrin nauzsyn er[15] til. Erminrikr konungr er kominn a ferð með sinn her oc vill drepa ycr.[16] oc forðit ycr. Nu suarar Egarð. Ver[17] munum sættaz er ver[17] finnumz. oc skolu ver[17] æcki ræðaz varn fœðurbroður. Oc nu segir Fritila þeim oll[18] merci. huaðan af þetta er. En þeir vilia æigi flyia oc senda boð æptir sinum monnum. oc nu draga þeir [upp bru[19] af dikinu oc vilia veria borgina. Oc nu kemr Erminrikr konungr með [sinu liði[20] til borgarennar. Oc aðr hann riðr at borginni. tecr hann sitt merki. oc riðr hann sem harðast[21] ma hann at dikinu oc skytr merkisstongenne inn yuir dicit. Nu mællti Egarð. Herra huat gefr þu oss at soc. firir hvi villtu taka borg vara. þa mællti konungr. Huat sem ec gef ycr[22] at soc. þa [skulu þit[23] i þvi tre hanga i dag. er ec finn hæst. Aki mellti. Aðr en ver latim vart lif. þa skalltu oss dyrt kaupa oc lata margan duganda[24] dreng. Nu skiota huarir a aðra um rið. Nu letr Erminrikr konungr reisa valslœngur. oc þar i lætr hann leggia

[1]) [*mgl.* A, B [2]) [sua hofuðit mundi fylgia, A, B [3]) [ok margr moðor, B [4]) [*mgl.* A [5]) formælis, B [6]) [*mgl.* B [7]) [broður sins, A [8]) [ok leggiaz yfir ana ok hafa hesta sina með ser, A, B [9]) En ein treborg (turnborg B), A, B [10]) [arbackanum, A, B [11]) [*tilf.* A, B [12]) *rettet for* Egarz, Mmb.; hann, A, B [13]) biðia, B [14]) fœri, A; fari, B [15]) helldr, A; dregr, B [16]) gerit sua vel. farit sem hvatast *tilf.* A, B [17]) við, A [18]) sonn *tilf.* A, B [19]) [bruar, A, B [20]) [sinn her, A, B [21]) allra mest, A, B [22]) yðr, A, B [23]) [skalltu, A, B [24]) dyrlegan, A, B

[elld. oc siðan letr hann slœngua[1] i borgina. sva at allr logar kastalinn oc staðrenn. Oc nu mællti Fritila. [oc biðr þa dœyia firir sœmd en æigi brenna her.[2] Nu ganga þeir ut [með .lx. manna. (oc) nu beriaz þeir við Ærminrik konung.[3] þar til er fallnir eru af Erminrik konungi [.cccc. hundruð.[4] Nu verða þeir brœðr handteknir oc hengdir baðir. oc er nu[5] um þeirra alldr sua sem Sifca hafði raðit. Nu ferr Erminrikr konungr heim.[6]

283. Oc nu kemr Viðga aptr oc hittir nv sina borg [brenda oc allt[7] lausafe. oc konv sina finnr hann i æinum kotbœ [oc hon kann at segia hversu Erminrikr konungr hefir með farit.[8] Oc nu tecr Viðga alla sina menn oc allt sitt fe. oc ferr a fund þiðrex konungs til Bernar oc segir honum sua buit. oc vill þiggia hans rað. hve með skal fara. þiðrekr konungr ferr nu með Viðga a fund Erminrix konungs. oc spyrr hann hveriv þetta gegnir. eða huart Viðga hæuir nockora soc til þess. En konungr sægir at æigi berr þat til. oc[9] Viðga er saclauss. oc byðr honum til sin. oc skal hann nv gera hans metnað æigi minna en aðr. oc nu gefr hann honum þa borg er Rana heitir. oc nu ræðr Viðga þeirri borg. Nv ferr þiðrecr konungr heim.[10] oc þickir þat mikill harmr. er Erminrikr konungr er sua[11] illr sinum frændum.

284. [12]Nv er þat .i. sinn. at Erminrikr konungr kallar Sifca a malstefnu. oc nu mællti Sifka við konung. Herra sægir hann. nu liz mer sem þu munir[13] verða at varaz þinn frænda þiðrec konung af Bern. [mer liz sem hann mun bua yuir nockorum storraðum við yðr.[14] firi þui at hann er otrur[15] maðr oc enn mesti kapsmaðr.[16] oc [nv grunar mik. huartt þu munt fa halldit þinum konungdomi eða æigi firi ofkappi hans. oc nu munttu verða við at buaz oc geta. Hann[17] hævir siðan er hann varð konungr mikit aukit sitt riki [i marga staðe.[18] en hann minnkar þitt rici. Eða huerr hæuir skatt af Aumlungalandi.[19] þann er [hann feck með sinu suerði. er atti þinn faðir.[20] þat er ængi næma

1) [mikinn elld. þann er siðan var slongt, A, B 2) [Gongum ut ok deyium (ok biðr at utganga ok deyia B) með sœmd. en brennum (brenna B) eigi her (inni *tilf.* B) sem grey, A, B 3) [.lx. mannz (með .lx. manna B). en Erm. konungr at moti ok beriaz, A, B 4) [.cccc. manna, A, B 5) lokit *tilf.* A, B 6) til Romaborgar *tilf.* B 7) [ok er hon brend ok allt hans (hennar B), A, B 8) [*tilf.* A, B 9) þvi at, A; *mgl.* B 10) við sua buit *tilf.* A, B 11) mikill ok *tilf.* A 12) drap Ega(r)z oc Aka(!). *Ovsk.* Mmb. 13) munt, A, B 14) [mun hann bua um nokkur storræði við þik, A, B 15) vitr, A, B 16) ofrkappsmaðr, A, B 17) [þo (þat B) grunar mik. ef þu skallt (villt B) fa halldit þinum konungdomi firir hans ofrkappi. ok(!) þu munt (þa mun B) verða við at sia ok gæta þin. þui at hann, A, B 18) [a margan veg, A, B 19) Orlungalandi, A 20) [þinn faðir feck með sinu sverði, A, B

þiðrecr konungr. Oc miðlar hann þer æcki af. oc alldregi manntu fa. meðan hann ræðr firir Bern. Konungr suarar. þat er satt er nu minniz þv a. þat land atti faðir minn. oc æigi veit ec. at ec sea verr tilkominn en þiðrekr konungr. oc þat verð ec at visv fa.[1] Oc nu mællti Sifca. Gerum nu þat rað. at þu skallt senda Reinalld enn meira[2] riddara oc með honum .lx. riddara til Aumlungalandz. oc [biðia þer senda skatt.[3] En ef þat er sua gort. þa er þat uel. en sa er við[4] mælir. sa er þinn sannr ovinr. huart sem þat er þiðrecr konungr eða annarr maðr. Oc þetta rað likar konungi uel. oc vill nu sua vera lata. Nu fara þessir sendimenn alla sina leið. til þess er þeir koma i Aumlungaland. oc nu stemna þeir þing við lanzmenn. oc berr Reinalld[5] upp sitt erendi. Nu suara landzmenn. Ver hofum skatt gefit aðr þiðreki konungi. þann er uer attum.[6] En nu með þui at hann vill upp geva skattinn Ærminrik konungi. þa verðr sua at vera. en æigi uilium uer baðum [þeim giallda skatt.[7] Nu [senda þeir orð[8] þiðreci konungi. at hann skal til koma oc hallda suorum[9] firir þa. oc lata segia honum huat tit er. Nu riðr þiðrecr konungr ut af Bern með .xii. riddara oc til þings. oc nu er hann kemr þar. stendr hann upp oc talar. oc lycr sua sinu male. at hann bað Reinalld fara heim oc sægia Erminric konungi. at alldregi fær hann skatt af Aumlungalande. mæðan [þiðrecr konungr er[10] i Bern. oc her a ofan skal hann haua mikkla oþœck firer þessa orðsending.

285. Nu ferr Reinalld [illegible] fund Erminrix konungs oc segir honum sua buit. Sifka hœyrir þessi tiðændi. þa mællti Sifca. Ja segir hann. nu for sem mik grunaðe firir longu. at þiðrecr konungr uill nu æigi vera minni maðr en þu. oc sua man uera. ef þu varaz[11] æigi meirr. Nu suarar Erminrikr konungr male Sifca. Sua liz mer sem minn frændi þiðrecr konungr af Bern hævir[12] gort sua mikit kapp bæði við mic oc sua uið alla aðra. huar sem hann hævir farit. oc nu vill hann iafnaz við mic oc mitt riki. oc þat skal honum sua verða golldit. sem nu mægu þer hœyra. at fyrr en hann fai þvi aflat. skal hann [hanga. þa er ec veit oc hann. hvarr ockar er rikari.[13] þa mællti Heimir. Guð hialpi þiðreci konungi. En firir þui er þu spillir sua morgum þinum frændum oc ættmonnum. þa muntu þess giallda um siðir með allzkonar osœmð. [þui at[14] þessu oc ollu oðru velldr Sifca. [Ja segir

1) hafa, A, B 2) mæta, A 3) [biðia (bið at B) senda þer skatt af landinu, A, B 4) i mot, A 5) *saal.* A, B; Reginballd, Mmb. 6) at greiða *tilf.* A, B 7) [ykkr luka, A 8) [gera þeir menn (orð *tilf.* B), A, B 9) upp *tilf.* A, B 10) [hann er (ek em B) konungr, A, B 11) hann *tilf.* A, B 12) hafi, A, B 13) [vera hengdr. þa veit hann. hvart ek em rikari (orikari B) en hann, A, B 14) [*mgl.* A, B

Viðga. þetta verði en mesta skom. su er iafnan verði getið meðan verolld stendr Erminrikr konungr.[1]

286. Nu gengr Viðga þegar til sins hæstz. oc riðr nu[2] allra mest nott oc dag sem hann ma. En Erminrikr konungr letr a somu stundu við kueða alla sina luðra oc letr kalla. at allir hans menn skulu taka uapn sin oc hesta. Oc er þessi herr er buinn. riðr hann nott oc dag sem allra mest ma hann. oc samnar at ser huerium manni er hann fær[3] oc stefnir með þenna her til Bernar. Viðga kemr um miðia nott [til Bernar.[4] oc eru aptr oll borgarlið. Oc nu uerða uarðmenn uarir uið. at maðr er kominn undir borgina. oc spyria huerr þar se. Viðga nefnir sic oc biðr upp lata borgina. Nu ganga uarðmenn til borgarliðs. en sumir at sægia þiðreki konungi. at Viðga er þar kominn hans felagi. En þegar er þiðrecr konungr hœyrir þetta. stendr hann upp oc gengr i gegn honum. oc þegar er þeir finnaz. fagnar konungr honum vel oc bliðlega.[5] oc spyrr hver tiðændi hanr kann sægia. oc ænn spyrr hann. ef Viðga viti.[6] hui Erminricr konungr heimtir skatt af minu landi. Viðga sęgir. Ec kann sægia þer ill tiðændi oc mikil oc þo sonn. Ef her biði þer dags. þa man her koma Erminricr konungr með uuigian her. oc nu erttu sua rœgðr firi honum. at hann vill drepa þic sem alla[7] frændr sina.

287. Nu gengr konungr i sina holl oc lætr blasa sinum luðrum. oc stefnir til sin ollum sinum hofðingium oc raðgiofum oc riddorum. oc segir[8] huer tiðændi Viðga hefir sagt. oc lycr a þessa lund sinu male at. Nu munu oss uera .ii. kostir geruir. sa er annarr. at biða [hans oc ueria sic[9] sem bæzt. oc mun Erminrikr konungr lata [marga dugandi[10] drengi. oc uer munum oc[11] firi sakar ofreflis lata uart riki oc sua sealfa oss aðr letti. Sa er annarr kostr. at uer buum oss oc riðum i brottu oc leifum borgina. [guð ma raða ner uer fam[12] hana. oc holldum uer þa monnum uarum oc liui. oc er þat mitt rað. ef þer vilit sem ec. Nu suarar Hilldibrandr hans enn bæzti uin. þat ueit guð. at nu uerðu uer at lata vart riki usœmilega. ner sem uer faim[13] þat. oc huerr [þeirra er nu uill flyia þiðrecr konungr.[14] hann skal nu upp standa oc bua sic sem tiðast. firir þui at æcki er nu her lengr

[1]) [þa mællti Viðga. Ja ia segir hann. þat verðr hin mesta skomm Erminrek konungi (skomm er hann gerir konungi B). su er æ mun uppi (iafnan mun getið B) meðan verolld stendr, A, B [2]) með oll sin hervapn *tilf.* A, B [3]) nair, A, B [4]) [firir Bern, B [5]) ok kyssir hann *tilf.* B [6]) veit, A, B [7]) aðra, A, B [8]) allt hit sanna *tilf.* B [9]) [her ok veria oss, A, B [10]) [firir oss marga dyrlega, A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) [En guð ma enn (einn B) raða. at (nær B) ver faim (fam B), A, B [13]) faim, A [14]) [er nu vill fylgia þiðreci konungi, A, B

at tala. undan skal nu riða at sin(ni). [en uer mægum fa uart[1] ef guð uill. Oc nu er þetta hævir mellt Hilldibrandr. uerðr mikill romr[2] um alla Bern af konum oc bornum. sumar grata sina menn. sumar sonu. sumar brœðr. sumar feðr. suma aðra uini sina goða. En i oðrum[3] stað er mikit uapnabrac [oc hestagnegivn.[4] er huerr riddari tecr sin uapn oc hest. Oc er nu a þessi nott mikill gratr oc veinan i Bern. oc mikill stormr af luðrum oc opi. Oc nu ero albunir allir til reiðar með uapnum. oc ganga þeir allir i [enar mestu konungs hallir.[5] oc sitia þar oc [talaz við[6] oc drecka uin um stund. Nu kemr [riðandi at Bern[7] Heimir þeirra felagi. oc kann segia en sœmu tiðændi. at Erminricr konungr mun æiga skammt þangat. oc hann hæuir[8] .v. þusundir riddara oc otal annarra manna. En þiðrekr konungr hæuir .dccc.[9] riddara. oc er þeir hœyra þessi tiðændi. þa [suerr Heimir þat við[10] guð. at uist latum uer uart riki uið usœmð firir sakar Erminrix konungs. oc enn ma hann fa af oss meira skaða en gagn. aðr en uer skilium. þott hann taki Bern oc allt Aumlungaland. Oc nu tekr Hilldibrandr meistari [merkisstong[11] þiðrex konungs. oc biðr nu alla fylgia ser. en hann lez munu fyrir riða.[12] Nu laupa allir riddarar huerr a sinn hest. oc nu riðr firi Hilldibrandr ut i Langbarðaland.[13] oc [snyr með Mundinu[14] oc sua i riki Erminriks konungs. Nu brenna þeir borgir oc kastala oc þorp oc bœi. oc margan mann drepa þeir. oc aðr þeir riði norðr um feall. haua þeir brentt i riki Erminrix konungs .xi.[15] þusundir þorpa oc bea[16] oc kastala.

288. Oc nu riða þeir aptr Viðga oc Heimir oc skiliaz nu uið sina[17] felaga allokatir oc fara a fund Erminrix konungs. Heimir gengr nu [a fund Erminrix konungs[18] með reiði mikilli oc mællti. þu Erminrikr konungr hæfir mart illt gort a þinum frændum.[19] Friðrec oc Reginballd[20] sendir þu fyrst sealfr til dauða.[21] oc enn unga Samson draptu.[22] oc þina broðursonu Egarð oc Aka leztu hengia. oc her a ofan hæuir þu brot recit or sinu riki þinn frænda þiðrec konung oc þether oc Ulfrað[23] þinn systurson. oc enn goða dreng Hilldibrand. oc marga aðra goða[24] riddara. suma drepit en suma brott recit. oc

[1]) [enn (ok B) megum ver fa vart riki, A, B [2]) gratr, A, B [3]) annan, A [4]) [*mgl.* A, B [5]) [ena mestu (konungs *tilf.* B) holl, A, B [6]) [hvila sik, A, B [7]) [þar, A, B [8]) meir en *tilf.* A, B [9]) n(i)u (.ix. B) hundrað, A, B [10]) [suarar Ulfarð (kempa *tilf.* A). þat veit, A, B [11]) merki, A [12]) *saal.* A, B; raða, Mmb. [13]) Lungbardi, A; Langbardiland, B [14]) [suðr um (með B) Mundiu, A, B [15]) .ix., A [16]) bœia, A, B [17]) þiðrek sinn, A; sinn, B [18]) [firir konung, A [19]) ættmonnum, A, B [20]) þina sonu *tilf.* A, B [21]) bana, A, B [22]) sialfr *tilf.* A, B [23]) Ulfarð, A; Ulfar, B [24]) agæta, A; hrausta, B

þessu[1] ollu illu uelldr Sifca enn illraði. þa suarar Sifca. þat sagða ec þer firir longu herra. þa er þu drott Heimi hengat oc gerðir hann sua sto(l)zsan. at nu ofryrðir hann sealfan þic. oc þat veri fallit. attu letir hann[2] fara i sama skog oc hans faðir sat. oc getti hann þinna hesta sem faðir hans. þa mællti Heimir. þat veit guð. ef nu hæfða ec her mitt et goða suerð Naglring. þa skyllda ek sua drepa þic[3] sem .i. hund. Oc nu lystr hann til Sifca með nefa sinum a hans uanga. sua at þegar fell hann [a golfit fram[4] firir fœtr konungi. oc or reota .v. tenn[5] or hans hofði.[6] oc ækci veit hann til sin.[7] Oc nu mællti Erminrikr konungr. [Standi upp allir minir menn oc taki hann oc hengi.[8] Oc nu gengr Heimir skyndilega i brot. þa er hann hœyrir orð konungs. oc þar til sem uoru hans vapn. oc byr sic sem tiðast. [Nu lœypr hann[9] a sinn hest Rispa oc riðr ut [at borgarliði.[10] en æptir honum[11] .lx. riddara aluapnaðra. Oc nu kemr at liðinu Viðga oc lœypr firir mitt liðit oc hæuir Mimung i hendi. oc nu þorir ængi [þessi riddari[12] ut at riða. oc kemz Heimir undan at sinni oc riðr ut a skog. oc allt þar sem eru bu eða æignir Erminriks konungs eða Sifca. þa brennir hann oc drepr menn. oc æigi lettir hann fyrr en hann hæuir brennt .d. bœa. Oc nu liggr hann uti a skogum. en Sifca þorir alldrigi með færi menn at riða en .lx. riddara. oc nu[13] ottaz þeir[14] æ Heimi.

289. [15]Nv er at sægia fra þiðreci konungi. at hann riðr norðr[16] vm feall. oc ferr leið sina allt þar til er hann kemr i borg þa er heitir Bacalar. hon stendr við Rin.[17] þar ræðr firir mikill hofðingi margreifi Roðingeirr. Oc nu er greifinn hœyrir sagt. at kominn er þiðrecr konungr af Bern skamt fra borginni. [hann lætr[18] bua alla sina menn[19] oc setr a hesta. oc sealfr riðr hann ut af borginni oc kona hans Gudelinda. oc lætr hann skipa allt með [klæðum allzkonar.[20] oc riða[21] sua i gegn þiðreci konungi. Oc nu er þeir finnaz riðr Gudilinda at þiðreci konungi oc gefr honum merci af silki. halft grœntt en halft rautt oc markat a leo allt[22] með gulli. oc ænn gefr hon honum æitt purpura pell. þat er ængi maðr sa meiri gersimi. Nu gefr margreifi

[1]) ok *tilf.* A [2]) falla ok *tilf.* A [3]) Sifka *tilf.* A, B [4]) [*mgl.* A, B [5]) tennr, A, B [6]) standi hann alldri upp *tilf.* B [7]) fra þui *tilf.* A [8]) [Standit upp skiott ok hengið hann, A [9]) [ok hleypr a, A, B [10]) [um borgarhliðit, A [11]) fara *tilf.* A, B [12]) [þessara riddara, A; af þessum riddorum, B [13]) þo, A, B [14]) hann, B [15]) fra þiðreci konungi oc margreifa Roðingeir. *Ovsk.* Mmb. [16]) suðr, B [17]) *saal.* A, B; Rinar, Mmb. [18]) [*saal. ogs.* A; þa lætr hann, B [19]) sem bezt (tiðast B) *tilf.* A, B [20]) [leikurum, A; allzkonar leikum, B [21]) riðr, A, B [22]) *mgl.* A, B

Roðingeirr honum [hesta oc[1] gull oc uapn oc goð klæðe. oc nockora goðgripi[2] hverium þeirra riddara er með konungi voru. Riðr nu þiðrecr konungr til borgarennar með margreifa Roðingeir oc sitr þar i enum bæzta fagnaði.

290. Nu riðr þiðrecr konungr oc með honum greifinn[3] til Susam a fund Attila[4] konungs.[5] Oc er Attila konungr spyrr [at þiðrecr konungr er þar kominn.[6] lætr hann blasa [ollum sinum luðrum[7] oc bua alla sina riddara sem bezt ma hann. oc ut lætr hann bera oll sin merki. oc riðr siðan i moti þiðreci konungi með mikilli[8] pryðe oc drambi. oc með honum hans kona Erka drottning. oc með honum [margir leikarar[9] með allzkonar skemtanar leikum. Oc nu er þeir finnaz. fagnar huarr oðrum uel. Nu riðr þiðrecr konungr með Attila konungi heim i Susam. oc setr Attila konungr hann et nesta ser. oc ollum hans riddœrum skipar hann ueglega. oc gerir hann nu mikcla ueizlu oc gofuglega.[10] oc byðr þiðreci konungi með ser at vera sua lengi sem hann vill sealfr. oc þiggia hans oll en bæztu fong þau er til se. oc þetta boð þeckiz nu þiðrecr konungr oc duelsk nu með Attila konungi langa rið.

---

291. [11]Attila konungr sægir nu þiðreci konungi. huersu [mikit uandreði Osangtrix konungr Villcinamanna hæuir gort honum langa rið[12] bæði i manndrapum oc i landauðn. Oc nu suarar þiðrecr konungr. oc lez uilia at þess [ueri hefnt.[13] meðan hann [skal uera[14] i riki Attila konungs. oc æigi uilium uer nu þat[15] þola. [Oc æigi mycklu her æptir[16] coma til Attila konungs sendimenn með þeim tiðœndum. at Osangtrix konungr er kominn með her mikinn i hans riki oc brennir bygðir oc œyðir land hans oc hevir drepit marga menn. Oc nu er þetta heyrir Attila konungr oc þiðrecr konungr. [nu suarar[17] Attila konungr. þat skulu vita allir minir menn. at nu skulu uer[18] við buaz sem tiðazt. [oc skulu uer ut riða oc[19] ueria uart land. oc dugi nu huerr sem drengilegast.[20] Oc nu mællti þiðre cr konungr

1) [margar gersimar, A; einn hest ok oll vapn ok klæði, B 2) giof, A 3) margreifinn, A, B 4) Attala *her og senere*, B 5) þeirra Huna *tilf.* B 6) [ferð þiðreks konungs, A, B 7) [i alla sina luðra, A, B 8) hinni mestu, A, B 9) [ferr mikill fioldi (riddara ok *tilf.* A) leikara, A, B 10) fagrlega, A 11) fall Osangtrix konungs. *Ovsk.* Mmb. 12) [mikil vandræði hann hefir þolat um hrið af Os. konungi Villtinalandz manna, A, B 13) [verði endir, A, B 14) [er, A 15) lengr *tilf.* A 16) [Eitt sinn, A 17) [þa mællti, A, B 18) þeir, A; þer, B 19) [at, A 20) bezt ma ok skoruligast, A, B

uið sina menn. Meistari Hilldibrandr. þu skallt taka mitt merci. oc allir uarir menn skulu nu uera bunir at ueita lið Attila konungi. oc a þessi stundu mun rœynt uerða. huart Aumlungar þora at ueita honum lið. Nu riðr Attila konungr ut af Susam[1] með sinn allan her. oc með honum þiðrecr konungr oc margreiui Roðingeirr. oc allz [hæuir hann[2] .x. þusundir riddara. oc þenna her flytia þeir i þann stað er heitir Brandinaborg. [En þa borg heuir aðr tecit Osangtrix konungr oc drepit þar margan mann. Attila konungr oc þeir sezt nu þar. Osangtrix konungr með allan sinn her er þar.[3]

292. Oc nu er Osangtrix konungr spyrr at Attila konungr er þar nær kominn. byr hann her sinn oc riðr ut[4] i gegn Attila konungi. Oc nu er þeir hittaz oc eru huarirtueggiu bunir til uigs. þar ma sea margan fagran hialm oc nyian skiolld. hvitar bryniur oc hvoss suerð oc margan drengilegan riddara. Nu kallar Osangtrix konungr. huart Attila konungr er buinn oc hans herr[5] at beriaz. oc nu kallar hann rað at Hynir[6] ueri sic drengilega. Nu heitr hann a Uillcinamenn. at þeir skulu nu beriaz [af kappi.[7] oc nu flyi ængi fra honum.[8] Nu suarar þiðrecr konungr af Bern oc mællti. þu Osangtrix konungr munt skiott finna. at Attila konungr er nu albuinn. en fyrst skulu þer mœta þui liði er Aumlungar heita oc þar nest Hunum. oc verit[9] yðr [sua sem nu se her[10] komnir þeir er sœcia munu yðart lif. Oc enn mællti hann til sinna manna. Sœkit framm uel goðir drengir. mic uentir at þeir[11] muni fa bana en uer sigr. [oc ueitum ver uel lið et fyrsta sinn Attila konungi.[12] Nu riðr framm Hilldibrandr með merki þiðrex konungs oc hœggr a baðar hendr oc fellir Villcinamenn huern [a annan ofan.[13] Oc þegar æptir honum riðr þiðrecr konungr. oc firir honum falla Villcinamenn a tuer liðar. oc Ulfrað hans frændi fylgir honum alldrengilega. oc her æptir riðr framm huerr at oðrum Aumlungalanz hers. [Oc firi þessi fylking falla Uillcinamenn huar sem þeir koma fram. oc Hilldibrandr meistari berr merki þiðrex konungs sua langt framm i her Villcinamanna. sua at allar fylkingar riða þeir i gegnum oc þo[14] snua þeir aptr a leið aðra.[15] oc drepa Uillcinamenn

1) Susa, A, B 2) [hafa þeir, A, B 3) [Ok þar sitr (sialfr *tilf.* B) Osantrix konungr (við alla sina riddara ok hefir eigi minna her *tilf.* A), A, B 4) af borginni *tilf.* A 5) lið, A, B 6) huerr, A, B 7) [með miklu drambi, A, B 8) oðrum, A, B 9) *tilf.* A, B 10) [þvi her eru, A; sua þuiat her eru, B 11) hans menn, B 12) [ok veitum vel lið Attala konungi, B; *mgl.* A 13) [a fœtr oðrum, A; hvern yfir annan, B 14) þa, A 15) [Ok i þessi fylking varð mikit mannfall. ok hvar sem þeir komu framm i lið Villcinamanna eru þeir miok mannskœðir. ok riða framm eina en aptr aðra leið. ok a þessa lund for framm um stund orrostan, B

huern yuir annan. oc a þessa lund fara þeir þann dag allan. Oc nu ser Osangtrix konungr. oc riðr herðilega[1] a hendr Hunum[2] oc drepr margan mann. oc uerðr nu orrostan allmannskœð[3] af huarratueggiu liði. Osantrix konungr riðr i onduerðri[4] fylking oc veitir nu morgum manni skaða. Oc nu riðr Ulfraðr i gegn honum frændi þiðreks konungs með sina sueit. oc [æiga þeir[5] allharða orrostu. oc aðr en letti fellr Osangtrix konungr. Oc [nu er konungr er[6] fallinn. flyia Uillcinamenn. en Hynir[7] sœkia nu æptir oc drepa sua margan mann. at fatt kemz undan. Oc heuir nu Attila konungr sigr oc þo latið aðr i orrostunni .v. hundruð [riddara. en þiðrecr konungr hefir latit halft hundrað af sinum monnum.[8] Nu ferr Attila konungr heim með sinn her oc hæuir nu frelst sitt riki fyrir[9] Uillcinamonnum. Nu taka Uillcinamenn Hertnit til konungs son Osangtrix konungs.

293. [10][En er Attila konungr hæfir hæima verit æigi lengi. þa spyrr hann[11] þau tiðinde. at Valldemarr konungr af Holmgarðe broðir Osantrix konungs er kominn i Hunaland oc hæriar með almikinn hær. Oc nu er þat æinn dag. at þiðrekr konungr stendr i hinum hæsta turn. oc nu ser hann viða um Hunaland. hann ser mikinn reyk oc mikinn loga viða of landit. Oc nu gengr hann til Attila konungs oc mælti. Stat upp herra oc bu þik oc allir þinir menn. ek hæfi þat set. at þænna dag man Valldemar konungr brænna mart þit bu oc marga fagra staðe. oc mikinn skaða man hann gera a riki þino. Oc ef þu villt æigi hann finna oc væria land þitt. þa mun hann [þo her koma. oc skaltu þo bæriaz at þu vilir æigi. eða flyia ælligar.[12] Ok nu stændr Attila konungr upp oc biðr blasa ollum luðrum. Oc nu riðr Attila konungr vt af Susa með sinn hær. Oc nu hæfir Valldemarr konungr tækit æina rika borg af Attila konunge. oc i þæirri borg tok hann æinn goðan riddara Rodolf[13] sendimann oc bindr hann. Oc nu hæfir hann drepit allz .x. hundrað manna. oc hann hæfir brænt [.x. hundrað þorpa[14] oc .xv.[15] kastala oc borgir oc tækit mikit fe oc menn. Oc nu er hann spyrr at Attila konungr hæfir hær uvigian. flyr hann undan oc aptr i sitt riki.

294. Nu færr Attila konungr með hær sinn oc hæfir nu samnat um allt sitt riki hærtogum oc græivom oc riddarom oc allzkonar

1) harðliga, A; framm, B 2) honum, A 3) *rettet for* allmannskeð, Mmb. 4) *saal.* A, B; enduerðri, Mmb. 5) [eigaz þeir við, A, B 6) [eptir hann, A 7) hinir, A 8) [riddara ok .xx. riddara ok .cc. af þiðreki konungi, A; manna ok marga sina riddara ok þat manna sem fell af þiðreki konungi, B 9) af A, B 10) fra hærfor Attila konungs. *Ovsk.* Mmb.; *her begynder Membranens 4de Haand.* 11) [þessu næst er þat sagt at Attila kon. spyrr, A 12) [þat skiott eyða, B 13) Rudolf, A 14) [.xi. þorp, A 15) .xx., A, B

hær.[1] Oc nu er hann er buinn. færr hann i Ruziland oc vill nu hæfna sin. Oc þægar er hann kom i riki Vilcinalannz oc Ruzilandz. hæriar hann oc brænnir allt þar sem hann færr oc gerir þæim mikinn skaða. þætta spyr Valldemar konungr huat Attila konungr hæfz at. oc samnar ser liði um allt sit riki oc færr i gegn þæim oc hittaz i Vilcinalande.[2] oc hæfir Valldemar konungr þa miclu mæira lið. Oc nu ætlaz[3] þæir at bæriaz huarirtvæggio. oc skipar Attila konungr Huna hær oc sinu mærki i gegn merki Valdemars konungs. en þiðrekr konungr sætr sitt mærki oc sina fylking i gegn mærki þiðreks sonar Valldemars konungs.

295. [4]Oc nu riða þeir saman [oc bæriaz allraustlega hvarer aðrum i gegn.[5] Oc nu riðr þiðrekr af Bærn firir miðri sinni fylking oc hoggr Ruzimenn a [hvaratvæggio hlið[6] ser. oc nu riðr at honom þiðrekr Valldemars son. oc bæriaz þæir nu tvæir. sua at ængi maðr væitir nu hvarigum. Oc[7] nu væitir hvarr oðrom stór [hogg oc morg sar oc stór[8] oc bæriaz af hino mæsta kappi oc ofstopa.[9] Oc nu hæfir þiðrekr af Bern hlotið .ix. sar. en þiðrekr Valdemars son .v. sar oc oll stór. Oc nu riðr þiðrekr af Bærn allra diarflegaz.[10] oc æigi lettir hann aðr en hann hæfir tækit þiðrek Valldemars son oc siðan bundit. Oc nu hæyra þæir mikit hæróp. oc þæss verða þæir varir. at nu flyr Attila konungr með ollom Huna hær. Oc nu kallar þiðrekr af Bærn hat oc grimlega. Allir minir menn. snuit aptr oc bæriz. æigi vil ek flyia at suabuno. oc enn munut þer sigr fa. ef þer vilit duga yðr.[11] Oc riðr nu fram harðlega oc hoggr a baðar hliðar. oc allir hans menn fylgia honom drængilega. Oc nu hæfir Attila konungr latið af sinu liði .v. hundrat manna. oc flyr nu undan við svabuit til þæss er hann kæmr undan[12] i Hunaland. En þiðrekr af Bærn bærsk nu allan þann dag. oc nu hæfir hann latið af sinom mannom .cc. manna.[13] En Valldemarr konungr hæfir allz latið mæirr en .xx. hundrað riddara.

296. Oc nu sækir þiðrekr með alla sina menn þar til er [værit hæfir[14] æin borg forn oc var þa æydd.[15] Oc i þa borg for þiðrekr með sina menn. [En um utan sitr Valldemarr konungr oc hæfir mæirr en .xii. þusundrat riddara. Oc hvern dag bærsk[16] þiðrekr konungr við þat mikla lið oc dræpr af þæim fiolða liðs[17] oc gerir þæim mart illt

[1]) lyð, A; lyðum, B [2]) Pulinalandi, A, B [3]) buaz, A, B [4]) Vm bardaga Huna oc Ruzimanna. *Ovsk.* Mmb. [5]) [allhraustliga ok beriaz með miklu drambi, A, B [6]) [tvær hliðar, A [7]) verðr þar harðr fundr (atgangr B) ok *tilf.* A, B [8]) [slog, A, B [9]) hreysti, A [10]) ok sækir at nafna sinum með hinum mesta akafa *tilf.* B [11]) *mgl.* A [12]) heim, A; *mgl.* B [13]) *mgl.* A, B [14]) var, A [15]) auð, A, B [16]) *rett. f.* bærks, Mmb. [17]) mannz, B

annat.[1] Oc [nu er þiðrekr oc hans menn hafa[2] vista fatt. þa hæfir þiðrekr konungr til gilldrat með niosnum. at hann verðr varr at Valldemarr konungr sitr yfir matborðe[3] oc allr hans hærr. Oc nu lætr hann vapna[4] .v. hundrat riddara oc lætr vt ganga[5] með sinum mærkiom halft þriðia hundrat riddara. oc um annat borgarhlið lætr hann vt riða annat halft þriðia hundrat. finna æigi fyrr Ruzimenn en þeir[6] koma tvæim megin at þæim. Oc nu œpa þæir hæróp mikit þæir þiðrekr konungr oc blasa i alla luðra. Oc nu hyggr Valldemarr konungr oc hans menn. at þar se kominn Attila konungr með sina menn. oc flyr nu undan með allan sinn hær. oc nu dræpr þiðrekr oc hans menn af honom mikit lið. oc tækr þiðrekr konungr þar ærna vist[7] ok vin. Ok er þeir voru skamt undan flyðir. þa varð Valldemarr konungr varr við. at þetta var ekki utan gabb ok spott hans uvina. en ekki lið er komit af Attila konungi. Ok nu snyr hann aptr til borgarinnar ok sitr um hana. þar til er þiðrekr konungr [ok hans menn hafa enga vist.[8] ok þar kemr er[9] þeir eta hross sin at lyktum.

297. Einn dag mællti þiðrekr konungr við meistara Hilldibrand. ok ganga saman tveir a tal ok reðu[10] um hvat til raðs skylldi taka. Nu mællti þiðrekr konungr. Hvern munu ver finna i varu liði sua frœkinn riddara. at diarfleik hafi til at riða i gegnum her Ruzimanna. ok yrði sua vel. at hann kœmi a fund margreifans mins [bezta vinar[11] ok segði honum i hverium nauðum ver erum staddir. þa svarar Hilldibrandr. þar þikki mer engi maðr iafnliklegr til sem þinn goði vin Vildifer. ef nokkurr hefir diarfleik til i varu liði. þa væntir mik at hann muni hafa. þiðrekr kallar hann nu til sin ok mællti. Rið ut Vildifer. ef þu hefir frœknleik til at riða i gegnum lið [Valldemars konungs.[12] ok mætti þa sva til bera.[13] at þu mættir koma a fund [margreifa Roðingeirs.[14] þa væntir mik ef þu hittir hann. at hann muni oss lið veita. ef hann veit i hverri nauð ver erum staddir. Nu suarar Villdifer. Ek hefi [sua stor sar. at ek em[15] eigi vel tilbuinn at fara i sua sterka orrostu. ok þat annat at meðan ek ma bera minn skiolld ok mitt sverð. vil ek alldri við þik skilia.[16] Firir þui mællti hann sua. at hann treystiz eigi at riða. Ok enn mællti Villdifer. Kalla þinn frænda Ulfrað. bið hann fara þessa sendiferð. engi maðr er her iafnvel til fallinn þessarrar farar firir sakir aræðis ok styrkleiks. Ok nu ganga

1) [*mgl.* A 2) [um siðir hafa þeir, A 3) borði, A; borðum, B 4) vapnaz, A, B 5) fara, A, B 6) þiðrekr *tilf.* A, B 7) *her mgl. 1 Blad i* Mmb. 8) [*saal.* B; er vistalauss, A 9) at. at, B 10) rœðaz, B 11) [*saal.* B; herra, A 12) [Ruzimanna, B 13) at sua vel yrði *tilf.* B 14) [*saal.* B; margreifans, A 15) [*saal.* B; stor sar ok, A 16) skiliaz, B

þeir þar til sem var Ulfrað. Nu mællti þiðrekr konungr. þu minn frændi Ulfrað. villtu riða mina sendiferð i gegnum lið Ruzimanna ok bera boð [margreifa Roðingeir[1] hversu ver erum komnir.[2] ok seg honum i [hverium nauðum ver erum staddir.[3] Nu suarar Ulfrað. Herra. Villdifer vill riða þessa sendifor. hann er mest kempa i varu liði. en ek em ungr maðr oc litt reyndr at hreysti at fara i sua mikla raun. Nu suarar þiðrekr konungr. Vildifer hefir stor sar ok morg ok ma hann eigi riða þui i einvigi við sua mikinn her. Nu suarar Ulfrað. Villdifer varr vinr þorir eigi at riða[4] ok visaði til min. en ef þu fær mer þinn skiota[5] hest Falka ok goða hialm Hilldigrim ok þitt hvassa[6] sverð Ekkisax. þa rið ek þessa sendifor. ef þer vilit. þa mællti þiðrekr. þat man ek til vinna at þu farir þessa for. þa skipta þeir vapnum þiðrekr konungr ok Ulfrað.

298. Ulfrað hefir nu oll vapn þiðreks konungs ok sua hans hinn goða hest. ok riðr nu ut af borginni er myrkt var af nott. oc þar til at menn[7] Valldemars hofðu [haft ellda.[8] ok tekr ser elldiskið loganda. riðr nu þar til er hann kemr i mitt lið Valldemars konungs. Ok nu hyggia allir. at hann muni vera nockurr af varðmonnum.[9] er hann riðr sua uhræðilega i gegnum lið þeirra. Ulfrað kemr þar er stendr i miðium herbuðum landtialld mikit. þar sefr sialfr Valldemarr konungr [ok margir hofðingiar.[10] Hann lystr i[11] þetta landtialld elldskiðinu.[12] er hann [hafði til at lysa ser með leið.[13] Nu logar þetta tialld. firir þui at silkit er elldfimt.[14] Nu hlaupa þeir upp er i landtialldinu eru. er tialldit logar yfir þeim. oc vilia forða ser. þa[15] drepr Ulfrað [.x. riddara[16] annarri sinni hendi. En þvi at nott er myrk. þa vissi hann eigi hvart Valldemarr konungr hafði latið sitt lif [eða eigi.[17] Hann [hleypr nu a sinn hest ok riðr[18] i brott. þiðrekr konungr ok Hilldibrandr ok Villdifer standa nu[19] a borgar arminum. ok sia þeir at landtialldit logar. ok þetta sama hafði gort Ulfrað [at brenna landtialldit.[10] hvat sem hann hafði meira[20] gort. ok voru nu allkatir.[21] Nu riðr Ulfrað þa nott ok dag til kuelldz sem allra mest ma hann. þar til er hann kemr i Hunaland ok finnr Attila konung við sinn her ok [margreifa Roðingeir. En er margreifinn ser hann. þa kennir hann[22] vapn þiðreks konungs. ok hyggr at hann muni sialfr vera. oc riðr

[1]) [*saal.* B; margreifanum, A [2]) staddir, B [3]) [hveriar nauðir ver erum komnir, B [4]) i gegnum herinn *tilf.* B [5]) *saal.* B; goða, A [6]) *saal.* B; goða, A [7]) sveinar, B [8]) hafðan elld, B [9]) monnum Valldemars, B [10]) [*mgl.* B [11]) *mgl.* B [12]) logandi *tilf.* B [13]) [hefir aðr haft til at lysa ser með, B [14]) elldnæmt, B [15]) þar, B [16]) [.xv. hofðingia, B [17]) [*tilf.* B [18]) [*saal.* B; hleypir nu, A [19]) ut, B [20]) fleira, B [21]) ok gengu at sofa *tilf.* B [22]) [*saal.* B; ok margreifann. Hann kennir, A

fram fra liðinu i moti honum. En er þeir finnaz. þa mællti Ulfrað. Velkominn margreifi. þiðrekr konungr sendir þer kveðiu sina. Ok nu kennir margreifinn at þetta er eigi þiðrekr. ok þessi er maðr þiðreks konungs. Nu mællti hann. Guð se þess lofaðr. er ek veit þiðrek konung heilan. ok skulum ver skiott koma at veita honum lið. Nu svarar Ulfrað ok sagði allt af sinni ferð ok hvert erendi þiðrekr hefir honum boðit. Margreifinn ferr nu a fund Attila konungs ok segir honum þessi tiðendi. En er Attila konungr heyrir þetta. stendr hann upp ok lætr blasa ollum sinum luðrum. ok taka allir sin vapn ok landtiolld ok venda aptr at veita lið þiðreki konungi. þeir riða nu við sinn her. þar til er þeir koma i nand við borg þa er þiðrekr konungr er inni. En er við verða varir varðmenn Valldemars konungs af Holmgarði.[1] at hærr var kominn uvigr i Ruziland. þa fara þeir skyndilega oc sægia konunginom. þa lætr Valldemarr konungr þæyta luðra sina. oc byðr at allir menn skulo vapnaz oc taka hæsta sina oc riða undan.[2]

299. Nu er þiðrekr konungr verðr var þess[3] at Valldemarr konungr riðr undan. ganga þæir or borginni oc riða[4] at þæim oc drepa af þæim .cc. manna. En þa er þiðrekr konungr færr aptr til borgarinnar. þa mætir hann Attila konungi með mikinn hær. Oc þa er þæir hittaz. fagnar huarr þæirra oðrom forkunnar væl.[5] oc var Attila konungr fæginn. er þiðrekr konungr var hæill [oc lifs.[6] Oc eptir þat ganga þæir upp i borgarstaðinn.[7] Nu mællti margræifi Roðingæirr. Mikill harmr var þat. at ver mattum æigi fyrr koma at væita yðr lið. sua nauðolega sem þer vorot staddir. þa mællti Hildibrandr. Ek hæfi nu at alldri hundrað[8] vætra. oc kom ek æigi i slika nauð fyrr [sem her hofom ver haft fim hundrað manna.[9] oc sua hæfir at oss gengit sultr. at ver hofom etið fim hundrað hæsta. oc .vii. æinir lifa eptir af þæim er ver hofom[10] hingat. Her eptir gengr þiðrekr konungr þar til er var þiðrekr Valldemars sun. oc synir hann Attila konungi oc mællti. Her er þiðrekr sonr Valldemars konungs.[11] er ek fecc tækit i orrostonni. en firir sakir okkars vinfængis vil ek þer hann gefa. oc mattu gera huart er þu vilt. at dræpa hann eða lata hans faður[12] læysa hann vt með [gulli oc silfri[13] oc storom borgum oc miklu riki. Nu mællti Attila konungr. Nu gaftu mer þa giof er bætri þotti mer en skippund rauðs gullz. oc haf firir mikla þauck oc [vara vinattu.[14]

[1]) *her begynder atter* Mmb.. [2]) heimleiðis, A [3]) við, A [4]) leggia, A, B
[5]) ok voru glaðir *tilf.* A, B [6]) [ok lifir B; *mgl.* A [7]) borgina, A
[8]) .lxx., A [9]) [*mgl.* A [10]) hofðum, A, B [11]) af Ruzilandi *tilf.* A, B
[12]) Valldimar konung *tilf.* B [13]) [gialldi, B [14]) [vinattu, B; *mgl.* A

Nu fara þæir Attila konungr oc þiðrekr konungr hæim[1] aptr i Hunaland. [oc er æki at sægia fyr af for þæirra en þæir koma hæim.[2] þiðrekr[3] hæfir nu morg sár oc stor oc liggr nu i sarom. en þiðreki Valldemars syni var kastað i dyflizo. oc var hann oc miok sárr.

300. [4]þa er Attila konungr hafði hæima verit [æitt misseri.[5] þa er þat æit sinni at hann vill riða at hæria. oc nu lætr hann þæyta luðra sina. oc sendir boð sua vitt sem hans riki var. at allir menn skylldi til hans koma. þæir er honom villdi lið væita oc þærði[6] at bæriaz. Oc nu er Attila konungr buinn með allan sinn hær. oc hæfir hann nu æigi minna[7] hær en .lxxx. hundraða riddara oc utal annarra manna. En þiðrekr[8] er sua sarr. at æigi ma hann nu fara með Attila konungi at væita honom lið. Nu gengr Erka drotning a fund Attila konungs oc mællti. Æinnar bænar vil ek yðr biðia hærra. at þer takit út af dyflizo þiðrek Valldemars sun frænda minn. oc læyfit [honom at ek læcni hann oc græða hann[9] at hæilo. oc yrði[10] sua væl at þit sættiz Valldemarr konungr oc þer.[11] oc er þui þa bætr raðit at þiðrekr se æigi drepinn. Nu suarar Attila konungr. þætta ma ek yðr æigi væita. er þer biðit. firir þui at ef hann verðr hæill meðan ek em brotto. þa [fa ek hans volld[12] alldri siðan. þa mælti Erka drotning. Ef hann verðr hæill. þa legg ek i væð mitt hofut.[13] en með þui at hann se brot riðinn. þa er þer komit hæim. þa skaltu hoggua mitt hofut af i læyfi. Nu ræiðiz Attila konungr mioc oc mællti. Viltu taka ut af dyflizo minn hinn mæsta ovin þiðrek Valldemars sun. oc villtu hann græða at hæilu. nu ef ek tapa honom oc riðr hann brot fra þer i Ruziland. þa er mer þat mæira at lata en Susat[14] borg mina. firir þui at hans frændr mano hann[15] læysa með morgom storborgum oc miclu riki hælldr en þæir fa hann æigi. Nu bioðit þer fru[16] yðart hofut at væði. dylst ækki i þui. ef þu gefr upp þiðrek Valldemars son. at af skal hogga þitt hofut. oc ef hann verðr hæill. þa fær þu æigi bannat honom at [riða hæim.[17] [Nu verðr sua sem drotning vill.[18] Nu lætr Erka drotning taka þiðrek frænda sinn vt af dyflizo oc færa hann i æinn turn. oc lætr um hann bua alvægliga. oc sitr

[1]) sina leið, A, B [2]) [sua sem fyrr foru þeir framm, A, B [3]) konungr *tilf.* A, B [4]) Ærka drottning læcnar þiðrek Valldimars son. *Ovsk.* Mmb. [5]) [um hrið, A [6]) þyrði, A; þori, B [7]) færra, A, B [8]) konungr *tilf.* A, B [9]) [mer at gr. hann, A; mer at lækna hann ok gr., B [10]) væri, A, B [11]) þu, A, B [12]) [fæ ek hans valld, A, B [13]) ok lif *tilf.* A, B [14]) Susam, A, B [15]) i brott *tilf.* A, B [16]) firir hann (þat B), A, B [17]) [hann riði (ekki heim *tilf.* B) i Ruziland, A, B [18]) [*tilf.* B; hvat meira sua verðr þetta sem drotning vill *tilf.* A; *mgl.* Mmb.

siolf yfir honom oc græðir hann.[1] Nv fær Attila konungr með sitt lið langar læiðir um bygðir oc ubygðir. þar til er hann kemr i Pulinaland oc i Ruziland. þa hæriar hann oc brennir oc æyðir land Valldemars konungs.

301. [2]Nu er þar til at taka er Erka drotning er. hverso hon græðir Þiðrek Valldemars son frenda sinn. Hon lætr hann fara i æina hina bæzto sæing. oc færði honom hvern dag fra aðrum margar dyrligar krasir[3] oc gerði honom iamnan kerlog.[4] oc geddi hann margum gersimom. En hon let fara æina sina þionastukono til Þiðreks konungs af Bærn at læcna hann. oc kunni hon æigi sua væl læcning sem drotningin. hofðoz sár hans illa oc grœro sæint. oc gek af [vandr þæfr.[5] En þa er Þiðrekr Valldemars son var hæill orðinn.[6] þa tækr hann vopn sin oc skuar[7] sik með goðom brynhosom oc stæypir yfir sik brynio.[8] setr a hofoð ser hialm skygðan sem glær. hvitan sem silfr. harðan sem stal. Þa mællti hann við hialminn. Þu hinn harði hialmr sægir hann. morg hogg oc stor hæfir þu þolat af Þiðreki konungi af Bærn. oc oll haugg þau er ek þa[9] af honom galt ek honom[10] æigi fœri oc æigi smœri. oc hann liggr enn[11] i sarom. en ek em hæill. Oc[12] ef þetta hæfði annarr maðr gert. þa [myndi ek[13] dræpa hann. en hann er sua goðr drengr. at æigi [kem ek[14] bana honom. þvi at hann er nu uvigr. Nu skal ek ut riða af Susat[15] oc alla mina læið. til þess er ek kem hæim i Ruziland. Nu bannar mer æigi þat Attila konungr oc æigi Þiðrekr af Bærn oc ængi annarra. Oc nu er við þetta verðr vor Erka drotning. at hann ætlar til brotfarar. spyr hon Þiðrek frænda sinn. Huat ætlar þu segir hon. firir þer. Nu sægir Þiðrekr Valldemars son. Ek hæfi verit her i Hunalandi allz[16] til læingi. oc vil ek nu hæim fara i mit riki. Þa mællti Erka drotning. Þu riðr heðan i brot með litlum drængskap. oc launar mer sua þann[17] vælgerning. er ek hæfi gort við þik. oc[18] ek hæfi lagt i væð firir þik mitt hofut. en þu hirðir [nu þat æigi. þo at mer se banat.[19] ef þu kemz i brot. Nu mællti Þiðrekr. Þu ert rik drotning oc man æigi Attila konungr drepa þik. en ef ek bið hans. þa man hann vist mer bana. Nv gengr hann þannog[20] sem Þiðrekr konungr af Bærn huilldi[21]

[1]) með allri virkt *tilf.* A [2]) brotferð Þ. vall. *Ovsk.* Mmb. [3]) með ferskum drykk *tilf.* A [4]) kerlaug, A, B [5]) [hræfaþefr, A; œrinn daun, B [6]) ▪ einhverium degi *tilf.* A, B [7]) byr; A; skryðir, B [8]) hvitri bryniu, A; bryniunni, B [9]) hefi þolat, A, B [10]) aptr *tilf.* A [11]) nu, A, B [12]) sver ek þess at, A [13]) [skyllda ek nu i stað, A [14]) [nenni ek at, A, B [15]) Susam, A; Susa, B [16]) allt, A, B [17]) litinn, A; minn, B [18]) at, A, B [19]) [ekki um mitt lif, A [20]) þar til, A, B [21]) i einni rekkiu *tilf.* A, B

oc spyrr. huart hans sar være groin [eða huart hann være hæill maðr oc hraustr.[1] þiðrekr konungr svarar. Sar min ero morg oc stór. [sua at daunn[2] gengr af. oc[3] ek ma huarki riða ne ganga [meðan ek em slikr.[4] þa gengr þiðrekr Valldemars son i brot oc þar til er hæstr hans var. oc kastar a sauðle oc stigr a bac siðan. En þann hæst atti Attila konungr. Nu mællti Erka drotning til sins frenda þiðreks. Ver þu her með mer. oc skal ek þer sua til stoða. at þit skulut verða[5] menn sattir Attila konungr oc þu. En ef þu villt þat æigi. þa er Attila konungr sua grimr. at hann man mit hofot af hoggua er hann kemr hæim. En þiðrekr riðr nu i brot oc lætr sem [hon mællti ækki.[6]

302. [7]Nv grætr Erka drotning allsarlega oc væinar ok rifr klæði sin. oc gengr þar til er þiðrekr af Bærn hvilir[8] i sarom. Nu mællti Erka. þiðrekr goðr drængr. nu em ek her komin at sœkia þin hæil rað. Ek hæfi græddan þiðrek Valldemars son. en hann launaðe mer sua. at nu ræið hann i brot. En ef[9] Attila konungr kemr hæim. væit ek visan bana minn nema ek niota þin við. þa mælti þiðrekr konungr. Væl er þat at hann launaðe þer sua. er þu græddir hann at hæilu oc gerðir væl við hann [oc færðir honom hverskonar krasir oc gerðir honom kerlog[10] oc geddir hann með gersimom.[11] en þu sendir[12] hingat hinu[13] verstu ambott til min. oc hon kunni æigi sar min at græða oc æigi villdi hon. oc hon la [með manne[14] hveria nott. oc er þat ækki læcna siðr.[15] Nu ero min sar halfo værri[16] en þa er ek hafða nyfengit.[17] firir þui at nu er holldfui a[18] þæim. Nu em ek sarr ok siukr. sua at ek ma æigi ganga oc æigi sitia oc við engan mann bæriaz. oc æigi komut þer fru fyrr til min en nu. [siðan er[19] ek kom i þessa sœing.[20] þa gret Erka drotning oc væinar oc lætr illa. oc væit at sua er sem hann hæfir sagt um sin sar. Oc enn mællti hon. Goði herra þiðrekr konungr. þu ert yfirmaðr allra manna i verolldo at hug oc at hreysti. Væi [verði mer[21] sagði hon. er ek skylldi æigi græða þik. sua at þu mettir hiolpa[22] mer. En ef ek hæfði sua gert. þa hæfði æigi þiðrekr Valldemars sun brot riðit. Nu a ek engan mann i minu riki þann er

[1]) [ok þa ætlaði hann at drepa hann. ef hann væri groinn, A; eða hvart hann væri heill maðr ok hraustr. firir þvi spurði hann þess. at hann ætlaði hann at drepa, B [2]) odaunan, B [3]) [*mgl.* A [4]) [meðan slik eru sem nu, B; *mgl.* A [5]) vera, A, B [6]) [hann heyri ekki, A [7]) fra Ærka drotning oc þiðr. konungi af Bern. *Ovsk.* Mmb. [8]) la, A; liggr, B [9]) er, A, B [10]) kerlaug, B [11]) [*mgl.* A [12]) gerðir, A [13]) eina hina, A; hina, B [14]) [hia mer, A, B [15]) hattr, A [16]) verr, A, B [17]) nyfengin, B [18]) at, A; af, B [19]) [sitz, A [20]) hvilu, A, B [21]) [mer verði, A, B [22]) hialpa, A, B

mer hialpi við. nu mun Attila konungr af hogga[1] mitt hofot. en þat man spyriaz um aull laund. O herra þiðrekr konungr. værit þer nu hæilir. þa [mendi ek[2] lifa oc raða minu riki. Oc nu mællti hon opt hið sama oc væinar oc rifr sin klæði oc sit har oc bærr a sitt briost.

303. [3]Nv mællti þiðrekr konungr. Fae mer hingat brynio mina oc vopn. Oc enn mællti hann. Fae mer minn skiolld oc skulo við þiðrekr saman koma.[4] Nu er þiðrekr konungr hefir vapnat sik. bað hann taka sinn hæst oc læggia a soðul. oc siðan leypr hann a bac oc riðr sem mest ma hann. Oc er hann riðr. blœða hans sar sua at [oll er hans brynia oc hans hæstr allbloðogr.[5] Nu riðr hann þar til er hann kemr firir Vilcina borg. J þæirri borg var Friðrækr[6] drepinn sun Ærminriks konungs er Sifka [reð a.[7] J[8] þæirri borg i æinom turn stoð æin iuncfru. dottir iarls þess er firir reð borginni. hon hafði set for þiðreks Valldemars sonar. oc nu ser hon æinn mann akaflega riða eptir. oc gengr hon til borgarhliðsins sem hon ma leyniligaz oc þo skyndilega. Oc nu kemr þiðrekr konungr sua ner. at [hon ma tala við hann.[9] oc mælti hann. Sattu nockorn mann fru her riða fram.[10] þann er hæfði huita brynio oc hvitan skiolld oc gran hæst. þat var minn felagi oc vil ek honom fylgia i sitt riki. þa mællti hon. Ek sa þann mann er þu sægir ifra. oc hann er æigi langt riðinn fram i skoginn. Oc nu keyrir hann hæst sinn Falka sporom oc riðr halfo akafligar [nu en aðr.[11] Nu grunar dottor[12] iarlsins. at þessi man æigi vera vin hins er firir ræið. hælldr mun hann vilia drepa hann. oc þickiz hon nu hafa ofbratt til sagt at skamt væri milli þæirra. oc kallar annat sinni a hann. [Goði herra rið higat. ek se at þer erot miok sarir. bloð fællr ut um yðra brynio.[13] Goði herra rið higat. ek man binda[14] yðor[15] sar. þo[16] fær þer[17] brat eptir riðit þæim manne er [þer vilit[18] hitta. En þer megit æigi sua skiott riða. at þer megit hann finna firir yðrum sarom. þui at þau blæða oll. En ef þer vilit dvæliaz. þa man ek binda yðor sar. oc man yðr þa hœgra at riða. Nu vill þiðrekr konungr[19] vist æigi. riðr nu siðan sem akafligaz. Oc nu þikkiz hon þat vita. at þæir muno vera sannir uvinir oc hvarr

1) afhofða, [illegible] 2) [munda ek nu, A, B 3) fra þiðreki konungi oc þiðreci Valldimars syni. *Ovsk.* Mmb. 4) i vig *tilf.* A, B 5) [oll hans brynia ok hestr er albloðugt (eru nu albloðug B), A, B 6) þiðrekr, A 7) [reð bana, A; reð, B 8) a, A, B 9) [hann nair at (ma B) tala við hana, A, B 10) fra borginni, A, B 11) [ok setr fram sitt gladiel. ok sinn skiolld setr hann firir sitt briost. ok riðr nu allkappsamliga (allakaflega B), A, B 12) drottseta, A 13) [*mgl.* A, B 14) græða, A 15) þin, A, B 16) þa, A 17) þu, A, B 18) þu villt, A, B *og saaledes siden.* 19) þat *tilf.* A, B

hæfir sar af aðrum fengit. oc vill hon æigi ganga i brot[1] fyrr en hon væit hverso þæirra viðskipti færr.[2]

304. [3]Nv riðr þiðrekr konungr af Bærn þar til er hann kemr firir þann skog er hæitir Borgarskogr. sa skogr liggr milli Pulinalandz oc Hunalandz. Nu ser þiðrekr af Bærn ræið þiðreks Valldemars sonar. er hann ræið firir skoginn. oc kallar hann. Snu aptr. ek vil gefa þer gull oc silfr sua mikit sem ek a i Hunalande oc koma þer i vingan[4] við Attila konung. Nu mællti þiðrekr Valldemars son. Hui byðr fiandi þinn mer gull oc silfr. er[5] ek skal alldri þinn vinr vera. oc ef mer veri æigi osæmd i. þa skylldir þu alldri sia Ærka drotning siðan. Rið i brot fra mer. þui at [daun illr[6] stendr af sarom þinom. Nu mællti þiðrekr konungr af Bærn. Snu aptr hinn goði felagi. þer er engi sœmð i at riða sua[7] af Hunalande. at hofut Erka drotningar [þinnar frændkonar[8] liggi at[9] væði firir þic. [þui at[10] vit skulum þer[11] bæði stoða til. at þu skallt koma i sætt[12] við Attila konung. Nu mællti þiðrekr Valldemars son en(n) þau samo orð sem aðr. Nu reiðiz[13] þiðrekr af Bern oc mællti. Ef þu villt æigi aptr snua með mer i Hunaland firir sakir gullz oc silfers oc minnar vinattu. oc æigi firir lif Erka[14] drotningar þinnar frændkono oc æigi firir mænzku yðra eða yðarra ættmanna. þa stig nu af hæsti þinom. ef þu þorir at bæriaz. En ef þat villðu æigi. þa skalltu vera hvers manz niðingr oc alldri siðan hæita dugandi maðr. ef þu villt flyia firir æinum manne. en minn hæstr er sua goðr. at þu skalt æigi [fa undan riðit.[15] oc mantu þa vera dræpinn i flotta. oc alldri siðan man þitt nafn vera haft með hreystimannom. [16]Nv snyr þiðrekr Valldemars son aptr sinom hesti. er hann hæyrir þessi orð. oc vill vist bæriaz oc alldri flyia. þot hann vissi visan bana sinn. Oc nu leypr huar[17] af sinum hæsti oc ganga saman oc bæriaz langa hrið forkunnar raustliga oc diarflega.[18] oc spillir huar annars skilldi oc brynio. oc ero þæir nu baðir sarir. Nu er þæir hafa lengi bardzt. mæðiz þiðrekr af Bern af sarom þæim er [hann hafði fyr haft[19] oc þæim er nu fek hann. Oc sua er oc[20] þiðrekr Valldemars sun nu moðr. oc sætr nu huarr sinn skiolld firir sik at styðiaz a oc huilaz. þa mællti þiðrekr af Bern. þu goðr vinr

1) or þeim stað sem þa var hon *tilf.* A, B 2) ok ætlar at sia þeirra bardaga *tilf.* A, B 3) fra þui er þiðr. konungr biðr hinn þiðrec biða sin. *Ovsk.* Mmb. 4) ok sætt *tilf.* A, B 5) *mgl.* A, B 6) [udaun, A; odaun ok illr vindr, B 7) buit *tilf.* A, B 8) [þinnar frændkonu, B; *mgl.* A 9) i, A, B 10) [en, A, B 11) þik, B 12) ok vinattu *tilf.* A, B 13) *saal.* A, B; riðr, Mmb. 14) Erku, A 15) [undan komaz, A; fa undan komiz, B 16) Vm liflat þiðrex. *Ovsk.* Mmb. 17) huartveggi, A, B 18) harðliga, A; sterklega, B 19) [fyrr hafði hann, A, B 20) *saal.* A, B; nu, Mmb.

oc nafne. snu aptr. forom hæim baðir saman. oc skal ek þer sua til duga.[1] at þu [komer i sætt við[2] Attila konung. En ef sua illa er.[3] at þu [kemr æigi i sætt við hann.[4] þa skal ek taka min vopn oc minir menn. oc fylgia þer hæim i þitt riki. En þiðrekr Valldemars sun vill þetta vist æigi. Ganga þæir nu saman annat sinni oc bæriaz af mikilli ræiði. [oc nu i æinu miklu hauggi er þiðrekr konungr af Bern hio. kom a hals þiðreki Valldemars syni[5] hinum hægra megin. sua at af [fok hinum vinstra megum.[6]

305. Nu gengr þiðrekr konungr til sins hæstz oc hæfir hofot [þiðreks Valldemars sonar i hændi ser oc knytir við sinar slagalar.[7] oc riðr nu samu læið þar til er hann kemr til [borgarinnar Vilcina.[8] oc hitti þar þa samv iunkfru sem fyrr hafði[9] boðit at binda hans sar. þæckiz hann nu þat oc lætr nu binda sin sar. Oc er hon batt hans sar. þa hafði hann kastat æinu klæði yfir hofut þiðreks Valldemars sonar. at æigi skylldi hon sia. þa kemr þar iarlinn faðir hennar oc spyrr. hverr sa maðr veri er þar var i hia hans dottor. þa mællti þiðrekr. Ek væit æigi huart ek skal sægia yðr hit sanna um mitt nafn. firir þui ef sua er sem mik grunar. at ek mun her hafa latið æinn minn skylldan frænda. en þo skal ek sægia yðr hit sanna. Ek hæiti þiðrekr sun þetmars konungs af Bern. Nu er iarlinn hæyrir þetta. byðr hann þiðreki til sin um kvælldit virðulega. oc þat þiggr hann. þui at hann var þa bæði sárr miok oc moðr. Oc er hann þar þa nott i goðom fagnaðe. oc sua bærr til at þiðrekr oc dottir iarlsins liggia bæði i æinni reckio[10] um nottina.

306. En er dagr kom. þa gengr iarlinn til sinna manna oc læitar raðs við þa. huat hann skal bioða þiðreki konungi firir sinn frænda. þæss[11] er honom se sœmð i oc sua baðum þæim. þa suarar honom æinn riddari. sa er frændi Sifca. Nu er þiðrekr [er æinn kominn oc sua[12] sarr. takum nu vopn vár oc dræpum hann. oc þurfum ver æigi þa at hrœðaz hann um alldr siðan. En ef ver latom hann[13] i brot fara. þa kann væra at hann taki upp alla vara borg oc dræpi alla sina uvini. sua er hann grimr at hann þyrmir engu vetta. þo at minna [hæfðim ver til[14] gert en nu er. Nu svarar iarlinn. Ef ver drepom þiðrek konung her með liðs fiollda. þa æigom ver visan ufrið af Attila

[1]) stoða, A, B [2]) [skallt fa sætt af, A, B [3]) verðr, A, B [4]) [fær æigi grið af Attila konungi, A [5]) [Nu veitir þiðr. konungr nafna sinum eitt mikit slag a hans hals, A, B [6]) [tok hofuðit a vinstra veg, A; flaug hofuðit, B [7]) [nafna sins, A [8]) [Vilcina (Vilcini B) borgar, A, B [9]) honum *tilf.* A, B [10]) hvilu, A, B [11]) þa, A [12]) [her kominn ok þo, A, B [13]) lausan *tilf.* B [14]) [hafi til verit, A, B

konungi. þægar er hann spyrr at drepinn er þiðrekr konungr. oc [firir honom getom ver æigi halldit varom stað.[1] miklu er hann rikare maðr. Nu suarar annar hofðingi. Gerom hælldr annat rað. gerom væizlu þiðreki konungi oc gefom honom goðar giafir i gulli oc silfri. oc fam honom marga riddara at fylgia honom [i Svsat.[2] oc man hann þetta væl þæckiaz. sua er hann goðr drengr. Oc þesso raði lyðir[3] iarlinn.

307. [4]Nv lætr iarlinn æfna til væizlu mikillar at væita þiðreki konungi. oc duællz þiðrekr þar marga daga. þa lætr iarlinn bua .vi.[5] hina bæztu riddara sina með purpura[6] oc allzkonar aðrom gersimum. oc gengr nu firir þiðrek oc mællti. þiðrekr konungr. þæssa .vi.[7] riddara vilium ver yðr gefa til yðars hæils hugar [við oss.[8] þiðrekr suarar. biðr hann hafa firir micla þaukk. oc þiggr þiðrekr alla þæssa sœmð er iarl gerði honom.[9] þa mællti iarlinn. Einnar bœnar vil ek biðia yðr herra. er ek villdi giarna þiggia.[10] Konungrinn svarar. Eigi ma ek þui fyrr hæita[11] en ek væit hvers þu biðr. oc firir sakir yðarra vælgerninga [man ek yðr þat væita[12] sem þer biðit. þa mællti iarllinn. Ek villdi giarna at þer [firirkunnit mik æigi firir[13] þat. er ek drap yðarn frænda Friðræk[14] með raðom Sifka. oc vist æigi menda[15] ek þetta gert hafa. ef ek [hæfða vitað þetta mal með sannendum.[16] þa mællti þiðrekr konungr til iarlsins. At viso skal [þetta æigi yðr at sok gefa. firir[17] þui at þer hafit virðulega[18] við mer tækit[19] oc gefit mer goðar[20] giafir. En ef þu hæfðir æigi sua gert. þa skyllda ek at viso hæfna mins frænda. Oc nu er þiðrekr albuinn at fara i brot oc með honom þessir .vi. hinir kurtæiso riddarar. Nu gengr iarlinn til hæst þiðreks oc tækr af þat klæði er yfir var [lagt hans saðul.[21] oc fær nu set hofuðit. oc verðr sua viss hverso farit hæfir þæirra viðskipti þiðreks Valldemars sonar. Her eptir leypr þiðrekr konungr a bac hesti sinum oc með honom hans .vi.[22] riddarar. riðr nu þar til er hann kemr hæim i [Hunaland. Oc er hann kemr hæim i Susat.[23] þa gengr moti honom Erka drotning oc hyggr nu. er hon ser ræið þiðreks oc hans riddara. at [þar man i for vera[24] þiðrekr Valldemars sun. oc verðr nu miok fægin. Nu tækr þiðrekr konungr hofut nafna sins oc kastar firir fætr drotninginni. þa grætr Erka drotning oc

[1]) [fam ver þa eigi halldit varn stað, A [2]) [heim i Susam, A, B [3]) fylgir, A, B [4]) fra þiðreci konungi. *Ovsk.* Mmb. [5]) .vii., A, B [6]) klæðum *tilf.* A, B [7]) .vii., A, B [8]) [*mgl.* A, B [9]) til hans, A, B [10]) af yðr *tilf.* A, B [11]) iata, A, B [12]) [verðr ek skylldr at gera þat, A [13]) [firirgefit mer, A, B [14]) þiðrek, A [15]) munda, A, B [16]) [vissa sannindi um þetta mal, A, B [17]) [yðr þessa sok firirgefa, A [18]) sœmiliga, A, B [19]) ok við mikilli list *tilf.* B [20]) virðuligar, A, B [21]) [soðlinum, A [22]) .vii., A, B [23]) [Susam, A, B [24]) [með honum fari, A; þat muni vera, B

harmar þat mioc. er sua margir hennar ætmenn leto sitt lif firir hennar sakir. Oc nu gengr þiðrekr til sinnar sæingar[1] oc liggr þar nu i sarom sem fyrr.[2] En þessir .vi.[3] riddarar ero þar i goðom fagnaðe með honom oc þionaðu þæir honom með mikilli sæmð[4] oc trulæik.[5]

308. [6]Nv er at sægia fra for Attila konungs. at hann hæfir brænt storar borgir oc kastala i riki Valldemars konungs. En þa er þetta spyrr Valldemarr konungr. at ufriðr er i hans riki. þa sendir hann boð um allt sitt land.[7] at allir skulo til hans koma. þæir er skilldi mego vallda oc þori at bæriaz. Oc nu er Valldemarr konungr er albuinn at fara i mot Attila konunge. þa hafðe hann æigi minna lið en .x. þusundrat[8] riddara oc mikinn annan hær. Nv færr hann þar til er hann hittir Attila konung. oc verðr nu þar mikil[9] orrosta. er þæssir tvæir konungar finnaz.[10] Nv bæriaz þeir langa rið af mikilli reysti oc drængskap. Riðr Attila konungr fræmstr i sinni fylking oc hæfir sialfr sit mærki i hændi.[11] Nu riðr i annarri fylkingu Hilldibrandr [með lið þiðreks konungs Aumlunga[12] oc hæfir mærki þiðreks i sinni hendi. oc bersk[13] hann nu allhraustlega. oc fællr firir honom margr[14] maðr af liði Valldemars konungs. Slikt sama gerir nu margreifi Roðingeirr. Valldemarr konungr riðr nu fram alldiarflega[15] ok eggiar Ruzimenn ok lætr blasa morgum luðrum. Geriz nu mikill stormr [ok gnyr af eggian ok atræið[16] Ruzimanna. ok nu fellr miok herr Huna. Ferr a þa leið viðskipti þeirra. at Attila konungr flyr undan með allt lið sitt. ok aðr hefir hann latið af sinum monnum eigi færri en .x. hundrað. þetta sia þeir margreifinn ok Hilldibrandr. at Attila konungr flyr. þa minniz Hilldibrandr hversu frœknir menn Omlungar eru til vigs. [ok eggiar þa nu at nyiu at beriaz.[17] ok slikt sama gerir margreifinn við sitt lið. ok eggia þa hvarir aðra ok hallda nu upp orrostu[18] forkunnar hraustlega. ok a litilli hrið hafa þeir fellt .x. hundrað manna. Sua berr til. at moti þeim kemr iarl einn af Greka[19] Valldemars konungs. ok lagði til Hilldibrandz sua fast[20] sinu spioti. at Hilldibrandr fell af baki til iarðar. En er þetta ser margreifinn at Hilldibrandr er fallinn. eggiar hann sina menn ok sua Omlunga. at þeir gangi fram hart at veita[21] Hilldibrandi. at hann komiz undan. Oc nu riðr margreifinn

[1]) rekkiu, A, B [2]) aðr hann fœri þessa for. A, B [3]) .vii., A, B [4]) list, A, B [5]) kurteisi, A [6]) fra bardaga Attila. *Ovsk.* Mmb. [7]) ok lætr við kveða alla sina luðra ok biðr (byðr B) *tilf.* A, B [8]) þusundir, A, B [9]) allhorð, A; forkunnar horð, B [10]) hittaz, A, B [11]) ok berst við miklu drambi *tilf.* A, B [12]) [við Omlunga her, B; *mgl.* A [13]) *r. f.* berks, Mmb. [14]) *her mangler 1 Blad i* Mmb. [15]) harðlega, B [16]) [*saal.* B; af op ok eggian, A [17]) [*tilf.* B [18]) skiolldum, B [19]) Gerseka borg frændi, B [20]) forkunnar sterklega, B [21]) lið *tilf.* B

þar til er var Hilldibrandr. ok fær [tekit hest hans ok fœrir honum. Oc er hann kemr a sinn hest.[1] berzt hann allra frœknlegast. ok riðr nu hart fram ok berz um stund með mikilli hœversku.[2] Nu lykr sva þeirra viðskipti. at Hilldibrandr flyr undan. firir þui at sua mikit ofrefli var [við at eiga. at eigi matti[3] lenda. ok hefir nu latið .c. manna af Omlungum. Ok sua lætr margreifinn eigi færri menn. ok komaz sua undan at sinni. ok fara nu þar til er þeir koma i Hunaland. ok hitta þar Attila konung. ok hafa nu fengit usigr með usœmd. ok fara nu heim i Susam.

309. Ok er þeir koma heim. gengr Hilldibrandr þar til er þiðrekr konungr liggr[4] i sarum oc mællti. þui[5] em ek feginn. er ek se at þu ert lifs.[6] en þui munda ek fegnastr verða. at þu yrðir [heill ok[7] herfœrr. þiðrekr konungr spurði Hilldibrand. huat gorz hafði[8] til tiðinda i þeirra ferð i Ruziland. Nu suarar Hilldibrandr. þar er nokkut af at segia. þu hefir opt fra sagt. at Attila konungr væri mikill hreystimaðr [goðr drengr[9] ok diarfr til vigs. en mer virðiz sem hann man vera engi kempa eða aræðismaðr.[10] helldr þikki mer hann vera eitt hit mesta grey. firir þui at þa (er) ver komum i Ruziland. þa kom at moti oss Valldemarr konungr. ok þa er ver vorum bunir til orrostu. þa komu i mot oss Ruzimenn ok borðuz forkunnar hraustlega. ok er vigit var harðast ok ver skylldum bezt sœkia. þa flyði sa hinn illi hundr Attila konungr ok let falla sina merkistong við allan her Huna. þa mintiz ek a. hversu [mikit traust[11] ek atta þar er voru Omlungar ok[12] með mer margreifi Roðingeirr. þa reið ek fram i gegnum her Ruzimanna þrim[13] sinnum. ok [i þeirri hrið fell eigi færra en þusundrat manna.[14] þa kom a moti mer einn iarl Valldemars konungs. [reið at mer drengilega ok af ollu afli[15] lagði til min. sua at ek steyptumz a iorð af minum hesti. en þat [eigum ver at launa margreifanum.[16] at hann kom mer a minn hest[17] ok kom mer sua undan. Ok sua hofum ver ok fengit usigr ok svivirðing i Ruzilandi. Nu suarar þiðrekr konungr. Meistari Hilldibrandr. hætt ok seg mer eigi fleira af yðarri ferð. þui at hon er storill vorðin. En mik væntir at mer muni betraz. ok mun ek heill verða minna sara. ok ef sua verðr. þa skulum ver enn koma i Ruziland. ok aðr ver skiliumz þaðan. þa skulum ver reyna. hvarir fyrr flyia Valldemarr kon-

1) [honum sinn hest aptr ok nu, B 2) hreysti, B 3) [i moti. at eigi ma við, B 4) hvilir, B 5) þess, B 6) *saal.* B; heill, A 7) [*tilf.* B 8) hefði, B 9) [*tilf.* B 10) afreksmaðr, B 11) [traust lið, B 12) sua *tilf.* B 13) þrysvar, B 14) [*saal.* B; fell þar mart af Ruzum, A 15) [*tilf.* B 16) [attu at launa margreifa Roð. ok sua ek, B 17) ok fœrði mer hann *tilf.* B

ungr eða ver.[1] Ok eigi skulu Ruzimenn lengi hœlaz. at þeir beri meira lut en Hynir eða Omlungar. En aðr heðan var liðit eitt misseri var þiðrekr konungr heill.[2]

310. þat var einn dag at þiðrekr kallar Attila konung a tal við sik ok mællti. Mantu nockut þat[3] herra. hue mikla usœmd þu fort næsta sinn i Ruziland af Valldemar konungi. eða[4] villtu hefna þin eða hafa sua gert. þa suarar Attila konungr. At visu vil ek eigi sua gert hafa. ef ek hefi fullting af þer. ok ek vænti at þu munir mer lið veita sem fyrr af yðrum drengskap ok hreysti. Nu suarar þiðrekr konungr. At visu skal ek yðr lið veita. ef þer vilit hafa min rað. þa skal nu her safna um allt þitt riki. ok nu skulum ver eigi dvelia.[5] firir þui at annathvart skal Valldemarr konungr flyia sitt riki firir oss eða lata sitt lif. eða at þriðia kosti skulum ver [eigi lifs[6] aptr koma. Nu lætr Attila konungr senda boð um allt sitt riki. at huerr maðr skal til hans koma. sa er honum vill lið veita [ok diarfleik hefir[6] til at beriaz. [7]Nu fær Attila konungr a litilli stundo mikit lið. æigi minna[8] en .x. þusundrat riddara. [Oc enn lætr hann senda boð a nyia læik. at allir skulo til hans koma þæir er ero tvitugir[9] eða ællri. oc aðr en hann færr af Hunalandi. þa hæfir hann .xx. þusundrat riddara[10] oc mikit lið annat. Nu ferr hann með þenna hær i Ruziland oc Pulinaland oc brennir borgir ok kastala allt þar sem hann færr. Oc nu er Attila konungr með allan sinn hær firir þa borg er hæitir Palteskia.[11] Sa staðr er sua sterkligr. at nu vita þæir varla hverso þæir fa [þenna stað tækit.[12] þar er sterkr stæinvæggr oc storir kastalar. diki [bræið oc diup.[13] oc i staðinom var mikill hærr [at veria þann stað.[14] oc þæir er staðinn varðvæita[15] hræðaz allitið hær Attila konungs. En er Attila konungr ser hverso staðrinn man vera torunninn. þa lætr hann sla hærbuðir oc skiptir i þria staðe herinum. vndir sinu[16] merki sætr hann .x. þusundrat.[17] en annur .x. þusundrat riddara setr hann i annan stað[18] oc þar hofðingia yfir þiðrek af Bern. [oc þessi fylking fylgir ok mikill fioldi ribballda.[10] oc i þriðia stað sætr hann .x. þusundrat riddara til at fylgia margræifa Roðingæir. oc hæfir hann oc mikinn [hær loddara.[19] Nu sætr i sinn stað hverr þessara hofðingia sinar hærbuðir firir borgina.[20] oc margan dag bæriaz þæir við borgarmenn.[21]

[1]) varir menn, B [2]) orðinn *tilf.* B [3]) i þvi, B [4]) hvart, B [5]) dveliaz, B [6]) [*tilf.* B [7]) *her begynder atter* Mmb. [8]) færra, A, B [9]) .xx. vetra, B [10]) [*mgl.* A [11]) Palltica, A; Faltica, B [12]) [unnit, A [13]) [breitt ok diupt, A, B [14]) [*mgl.* A, B [15]) byggia, A [16]) sitt, B [17]) riddara ok mikinn her annan *tilf.* A, B [18]) ok annat lið halfu fleira *tilf.* A [19]) [herfiollda, B [20]) borginni, A [21]) þa er staðnum hallda, B

oc vinna morg stór verk. oc hvarirtvæggio [tapa nu af oðrom[1] morgum manne.

311. Oc er þæir hafa legit um staðinn .iii. manaðc. þa [segir þiðrekr konungr Attila konungi. at æigi vill hann vera lengr i þæim stað með allan þenna hær. oc mællti a þessa lund. Herra Attila konungr.[2] nu vilium ver annat huart. at þer riðit með yðrar fylkingar vt i Ruziland oc sua margreifinn[3] i annan stað. en ver manom sitia um þenna stað með vara fylking oc skiliaz æigi heðan fyrr en staðrinn er unninn. en með þui at þer vilit helldr her sitia. þa vilium ver fara i annan stað. Nu svarar Attila konungr hofsamlega.[4] oc kom þat i hug. at þiðrekr konungr myndi nu vilia æinsaman hafa af[5] orðlof firir þat at þessi staðr væri unninn. [oc hann[6] þickiz nu sia at mikit er spilt at borgarveggionom. er dag oc nott hafa gengit valslengor.[7] þær er[8] æigi hafa fœri menn ræidt en [.iii. hundrað.[9] oc ero þær margar i hverri fylkingo. oc þat annat kemr honom i hug. at ef Attila konungr vill eptir sitia með sina fylking æina saman. at þa kann vera at þar komi Valldemar konung(r) oc beriz við[10] hann með uvigian her. sem hann spyrr at þa hæfir hann saman dregit. en þa missir hann liðvæizlu þiðreks konungs oc margreifa. [Attila konungr suarar a þa læið male þiðreks konungs. Goði vinr.[11] sua mikit kapp hæfi ek a lagt at fa þenna stað. at æigi ma ek heðan fara aðr en mit mærki er borit yfir vigskorð borgarinnar.[12] En ek vil biðia þic hælldr. at æigi farir þu i brot oc sua margreifi Roðingeirr. firir þui at ver hofom optlega bariz [við Ruzimenn.[13] sua at ver hofom orðit liðvana af ofrliði[14] landzmanna. Nu hofom ver mikinn her. sua at oss ma ækki til saka. ef ver skilium æigi lið vart. Nu svarar þiðrekr konungr. Sæint fáám ver unnit Ruziland. ef ver liggiom þrir[15] um æina borg. Ver komom [i allan[16] hær Ruzimanna með æigi mæira lið en .x. hundrað manna. en nu hofom ver [.x. þusundrat[17] riddara oc mæira hær annan. oc leystumz ver[18] sua i brot af hærinom. at Ruzimenn leto firir oss mæira en .xx. hundrað manna. Nu verit þer eptir herra með yðarn her oc margreifinn með sinn hær. en ek man

[1]) [tyna (her nu *tilf.* B), A, B [2]) [er þat einn dag at þiðrekr kon. kallar Attila kon. a tal við sik ok mællti. Herra sagði hann. eigi vilium ver her lengr vera i þessum stað með allan varn her, A, B [3]) margir riddarar, A; margreifi Roðingeir, B [4]) hogsamlega, A, B [5]) *mgl.* A, B [6]) [en með þui at hann, A [7]) at borginni *tilf.* A, B [8]) eina *tilf.* A [9]) [hundrað, A, B [10]) *tilf.* A, B [11]) [Goði vin sagði Attila konungr, A, B [12]) þessarar borgar, A, B [13]) [i Ruzilandi, A, B [14]) ofrefli, A, B [15]) her þrir, A; her allir, B [16]) [i annan, A; eitt sinn i, B [17]) [.xxx. þusundir, A, B [18]) þa *tilf.* A, B

vt riða með mina fylking oc hitta firir mer flæiri staðe. firir þui at nu muno Hynir fa sigr. [Oc þesso iatta þæir.[1]

312. Þiðrekr konungr tækr nu up allar sinar hærbuðir oc flytr nu allan sinn hær i Ruziland. Hann færr nu hærskilldi yfir. oc huar sem hann kom drepr hann nu margan mann oc brytr margan kastala oc borgir. oc gerir mikit illvirki. Oc nu kemr hann firir þann stað er hæitir Smaland.[2] oc þar legz hann um staðinn með her sinn oc a margar orrostor við borgarmennina. [Oc nu er hann hefir þar verit .vi. daga.[3] þa kemr þar Valldemarr konungr með her Ruzimanna oc hæfir æigi minna hær en .xl.[4] þusundraða. En Þiðrekr konungr lætr blasa i alla sina luðra. oc biðr Aumlunga oc Hyni vapna sic oc hlaupa a sina hæsta oc riða i gegn Valldemar konungi. oc sægia[5] at þenna dag skal Valldemarr konungr fa bana eða flyia. eða at þriðia kosti skal Þiðrekr konungr sialfr falla með allan hær sinn. Nu riðr Þiðrekr konungr i andverðri fylkingu oc með honom hans frændi Vlfarð oc mæistari Hilldibrandr oc hans hinn goði vin Villdifer. oc nu verðr horð orrosta oc long bæði. Þiðrekr konungr er nu riðinn i miðian hær Ruzimanna oc hoggr a tvær liðar bæði menn oc hæsta oc fællir hvern a annan. oc hans kappar fylgia honom alldrengilega oc hverr þæirra fællir mikinn mannfiolda. oc allir Aumlungar ero nu katir oc bæriaz nu allan þann dag með miklu drambi. Oc nu bærsk[6] Þiðrekr konungr sua i hærinom sem leon[7] i dyra flokki. oc hræðaz nu allir hans vopn. ok allr er hann bloðogr oc sua hans hæstr. Oc nu hittir hann firir ser merki oc fylking sialfs Valldemars konungs. oc riðr þar at alldiarflega oc hoggr [i æino hauggi þann riddara er bærr mærkit a hans hægri hond oc af hondina með bryniunni. oc þa[8] fællr mærkit a iorðina. oc þar með hoggr hann sialfan Valldemar konung banahogg. Her eptir verðr op mikit oc gnyr af Aumlungum oc Hynum oc æggiar hverr annan. oc falla Ruzimenn hundráðum. Nu flyia Ruzimenn. oc er [þa drepit aðr sua sem storð.[9] þar er þæir hafa fundiz. Aumlungar oc Hynir bæriaz allan þann dag oc þa nott oc annan dag. oc drepa hvern mann er þæir [fa staðit. oc nu hæfir litill lutr undan komiz.[10]

313. En þrim dagum siðar en Þiðrekr konungr var brot riðinn [fra Attila konungi.[11] gerir Attila konungi sua harða atgangu at borg-

1) [*mgl.* A, B 2) Sirialand, B 3) [En er .vii. dagar hafa þaðan liðit er hann kom til borgarinnar, A, B 4) .lx., B 5) sagði, A, B 6) ferr, A, B 7) vargr, A 8) [þann banahogg er merkit bar. ok þar, A 9) [er þa (eru þo B) aðr drepit niðr (drepnir B) unnvorpum, A, B 10) [na. en fatt var eptir, A 11) [fra Falticaborg, B; *mgl.* A

inni með mango[1] oc lasbogom. at nu fa þæir unnit staðinn. Oc a þæim degi ganga Hynir upp i borgina með allan sinn hær oc drepa margan mann oc taka orgrynni[2] fear. oc briota þann stað nalega allan til iarðar. oc þau verk voro þa unnin er enn mego sia þæir er þar koma i þann sama stað.

314. [3]Her eptir flytr Attila konungr allan sinn hær vpp i Ruziland. þar sem hann spyrr til þiðreks konungs. Oc nu er þiðrekr konungr er aptr horfinn til Smalænzku.[4] þa com þar Attila konungr með sinn her. oc segir nu þiðrekr konungr Attila konungi oll tiðindi þau er orðit hafðo i hans ferð siðan þæir skilduz. J þæim stað[5] var Jron iarl broðir Valldemars konungs. Hann ræðir við sina menn. Sua liz mer sem ver æigim tua kosti firir hondom. sa er annar kostr. at hallda upp bardaga við Attila konung meðan ver megum. en þo er þess mest von at ver standimz ekki við þæirra ofrælli oc latimz ver. en hinn er annar kostr. at ver gefim oss upp oc staðinn i valld Attila konungs. þa færr iarlinn af sinom skom[6] oc niðr leggr hann alla sina hærneskio. oc a þessa lund ganga[7] allir hofðingiar Ruzimanna oc ganga bærfættir ok vap(n)lausir ut af borginni. oc syna a þessa lund at þæir ero yfirkomnir. Ok þænna dag er upp gefin tign oc vælldi [Ruzikonunga i valld Attila konungs.[8] [Nu ræðs Attila konungr[9] við þiðrek konung. hvart grið skal gefa þessom iarle. þat syniz mer rað [sagði þiðrekr konungr.[10] [ef þer vilit sua gera.[11] at gefa þessum iarli grið oc hans mannom. [þo kom hann[12] a yðart valld oc allt hans riki er nu undir yðr [komit. þat er yðr nu drængskapr oc tign at drepa hann æigi. [þo hæfir hann[13] engi vopn at væria sik. oc[14] allt riki Ruzimanna megut þer þa[15] væl æignaz. Nu mællti Attila konungr til iarlsins. Ef þer vilit oss þiona með trunaði. þa skulut þer þat upp sægia a yðra tru. oc þa vilium[16] ver yðr grið gefa oc allum yðrom monnom þæim er a vart valld ero komnir [með raði[17] þiðreks konungs oc annarra varra hofðingia. Nu svarar Jron iarl a þessa lund. Herra Attila konungr. Ef ver hæfðim lið sua mikit at ver fengim halldit staðinom[18] firir Huna hær. þa gengim ver æigi a yðart valld. oc firir þui megut þer gera hvat er þer vilit af varo raði. En firir [þui lagðum ver niðr var vopn oc lukum upp staðinn[19]

[1]) valslongum, A, B [2]) ogrynni, A, B [3]) Vm Attila konung oc Jron iarl. *Ovsk.* Mmb. [4]) sinna landa, A, B [5]) er þeir funduz *tilf.* B [6]) skoklæðum, A, B [7]) gera, A, B [8]) [Ruzimanna, A, B [9]) [Attila konungr ræðir nu um, A, B [10]) [*tilf.* A, B [11]) [ef þer vilit sem ek herra, B; *mgl.* A [12]) [þa kom hann, A; er hann kom, B [13]) [er hann hefir, B [14]) *fra* [komit þat er *o. s. v. mgl.* A [15]) nu, A; *mgl.* B [16]) megum, A, B [17]) [við rað, A [18]) staðinn, A [19]) staðnum, B

oc gengom sialfir firir yðr bærom fotom ok stondum nu firir yðrum kniom. at ver vissom yðr [goða drengi oc mikla menn. sua sem nu er komit.[1] oc sa lutr annarr bar til.[2] at allir hinir stærsto haufðingiar Ruzimanna ero nu dauðir. oc skulo ver nu at viso þat gera með trunaðe. at væita yðr lyðni. Oc nu [tækr Attila konungr upp Jron iarl[3] oc setr hann með sinum hofðingium.[4]

315. [5]Nv kallar[6] Attila konungr þiðrek konung a malstefno oc marga aðra hofðingia. oc raða nu landraðum. hverso nu skal sætia allt þetta riki. er þa hafa þæir unnit. Oc her eptir með umræði[7] þiðreks konungs oc annarra hofðingia sætr Attila konungr Jron iarl hofðingia i Ruzilandi at styra þui riki oc dœma landzlog oc gialldа skatt Attila konunge oc væita honom[8] liðvæizlu hvers er hann þarf við.

---

316. [9]Þiðrekr konungr af Bern kom til Attila konungs i Susat.[10] þa er hann flyði sitt riki firir Ermenrik konungi sinum faðurbrœðr. oc þar var með honom hans broðir þether.[11] hann var þa vetrgamall[12] er hann kom i Susat oc hæfir hann nu þar dualz .xx. vætr með Attila konungi. Hann var allra manna drengiligaztr oc vaskastr firir allra luta sakar. oc sinn iamnalldra fekk hann alldrigi þann er hans maki mendi[13] vera firir sakar sterklæiks oc venlæiks oc allrar [hœværsku oc kurtæisi.[14] Attila konungr atti tva sono. annar hæitir Ærpr en annar Ortvin. þæssir þrir suæinar ero[15] allir iamgamler. oc sua mikit ann hverr þæirra oðrom at varla mego þæir skiliaz.[16] Erka drotning ann mikit sinom sonom Erp oc Ortvin. oc æigi minna ann hon iunkherra þether sinom fostra. oc slict sama Attila konungr. oc allra manna lof hafa þæir i Hunalande.

317. [17]A æinum dęgi gengr þiðrekr konungr af Bern i þa holl er atti Erka drotning. oc hon sitr inni [með sinar fylgiskonor.[18] Oc er drotningin ser at þar er kominn þiðrekr konungr af Bern. stendr hon upp oc fagnar honom bliðlega. oc lætr taka æina gullskal fulla[19]

[1]) [goðan dreng ok mikinn mann sua sem oss er nu vorðit, B [2]) *fra* [þui lagðum ver *mgl.* A [3]) [lyptir Attila kon. upp Jroni iarli, A, B [4]) villdarmonnum, A; tignarmonnum, B [5]) Vm malstefnu þiðrex konungs oc Attila konungs. *Ovsk.* Mmb. [6]) heimtir, A, B [7]) raðum, A [8]) lotning ok *tilf.* A, B [9]) Vm þiðrec konung oc Attila. *Ovsk.* Mmb. [10]) Susa, A; Susam, B [11]) þettmar, A; þetter, B [12]) ungr, B [13]) mundi, A, B [14]) [atgiorfi, A [15]) nær *tilf.* A; miok sua *tilf.* B [16]) skilia, A [17]) Vm þiðrec konung oc Ærka drottning. *Ovsk.* Mmb. [18]) [við sinum fylgiskonum, A [19]) ok fylla, A, B

af vini oc berr siolf þiðreki konungi oc mællti. Vel kominn goði herra. sit her oc dreck með oss.[1] oc haf (h)er allt þat er ver kunnum at væita yðr. Ok enn mællti hon. Herra huaðan komtu eða huat villtu eða attu nokkot skylt œrindi við oss. eða kantu at segia oss nokkor ny tiðindi. þiðrekr konungr er nu fullr af harme. oc nu flytr vatn af hans baðom augum. oc suarar a þessa lund. Fru ek kom af minom garði. oc hingat a ek skylld œrindi. en engi kann ek at sægia ny tiðindi. en þo kann ek sægia mikil tiðindi oc [ero nu[2] forn. Ek minniz nu hverso ek let mitt riki oc mino[3] goðo borg Bern oc hina riku Rauennam oc marga aðra dyrlega staðe. oc sua kom ek a [miskunn oc halld[4] Attila konungs. Oc allz þessa hæfi (ek) mist[5] .xx. vætr. oc þetta hit sama harmar mik miok. þætta mal vil ek firir yðr kera oc firir ollom Hynom. sua at spyriaz skal um allt Hunaland. [6]Nv suarar Erka drotning. Goði herra þiðrekr konungr. þat ero mikil tiðindi er nu minniz þu a. oc þat er æigi kynligt at yðr komi þat optlega i hug. þer hafit lengi i varo riki verit oc væitt oss opt [mikit lið.[7] en þer hafit latið mikit riki firir yðrom frænda Ermenrik konungi. Nv ef þer vilit minnaz rikis yðars oc til riða[8] oc fræista at þer fait unnit. þa er þat macligt. at Hynir stoði[9] yðr til með sinni liðvæizlu. [skal ek oc[10] vera hinn fyrsti maðr. oc nu skulut þer þat hæyra. huat ek man til stoða[11] þæirrar færðar. Ek vil fa þer mina tva sono Ærp oc Ortvin oc þar með .x. hundrað riddara. oc enn her með vil[12] ek biðia Attila konung. at hann væiti yðr lið. Nu svarar þiðrekr konungr oc bað drotningina hafa firir mikla þauk.

318. Nu stendr upp Erka drotning ok tekr [sin yfirklæði[13] oc gengr til þæirrar hallar er i sat Attila konungr. [oc þiðrekr konungr fylgir henne.[14] Nu er drotningin kemr firir hasæti Attila konungs. fagnar konungr henne vel. oc let bera[15] henni æina gullskal fulla af vini oc gefr henni oc bað hana sitia i hasetino hia ser. oc spyrr ef hon hafi nokkor tiðindi frægit nyliga. eða huart hon þikkiz nokkot œrinde æiga. þa suarar Erka drotning. Herra segir hon. ek a skyllt œrindi [a yðarn fund. þat er[16] þiðrekr konungr af Bern hefir kert firir mer um rið. Hann hefir oss a mint. hverso hann var rekinn ór sinu riki. oc hverso hann let sino[17] goðo borg Bern oc Rauennam.

[1]) mer, A [2]) [nu þo, A [3]) mina hinu, A, B [4]) [valld ok miskunn, A [5]) minst, B [6]) vm þiðrec konung er Ærka drottning bað Attila konung fa honvm lið. *Ovsk.* Mmb. [7]) [mikla sœmd, A, B [8]) sœkia, B [9]) styði, A, B [10]) [ok til þessa fulltings skal ek, A, B [11]) leggia, A [12]) skal, A [13]) [sina goðu skikkiu, B [14]) [henni samfara var þiðrekr konungr, A [15]) byrla, A, B [16]) [við yðr. þui at, A, B [17]) sina, A, B

oc [allt sit riki[1] hefir hann latið. oc nu raða firir hans ovinir. þat harmar hann miok. oc vil nu giarna fara aptr i sitt land oc hæfna sin. ef hann fær af yðr liðveizlu.[2] þiðrekr konungr hefir verit langa rið (h)er i Hunalandi. oc verit i morgum haska beði i orrostum oc i æinvigi oc [margan dag illan haft[3] firir yðrar sakir. hefir hann oc [mikit lið væitt yðr oc með sino sverði mikit land[4] yðr unnit. Nu munut þer þat vilia honom væl launa oc fa honom her af yðro landi til at vinna sitt riki. [5]þa suarar Attila konungr reiðulega. oc þykkir illa [at hann er þess bæðinn.[6] Ef þiðrekr konungr vill hafa lið at vinna sitt land eða varn styrk. þa ma hann þess[7] sialfr biðia. eða er hann sua stollz. at hann vill æigi lið hafa nema ver bioðim honom. þa suarar drotningin. þiðrekr konungr ma væl þetta œrindi ræka. oc æigi gengr honom þar til kapp eða metnaðr. at æigi [rak hann sitt œrindi. firir þui talaði ek hælldr en hann. at hann hugði[8] oc sua ek. at þa skylldi verða bætra[9] hans œrindi. en þa at æinn saman ræddi hann um. Ek skal væita honom til liðvæizlu[10] mina sono Erp oc Ortvin oc þar með .x. hundrað riddara væl vapnaða. Nu mattu segia herra huat er þu villt honom fa. þa svarar Attila konungr. Fru. vist segir þu satt. at þiðrekr konungr af Bern hæfir længi með oss værit oc mart gott oss gort ok mikit styrkt vart riki siðan hann kom i vart land. oc vist er þat macligt at ver fam honom lið til at fa sitt riki. oc enn firir þui er þer rekit hans œrindi. þa skal mer þickia bætra at gera þetta bæði firir hans sakir ok yðrar.[11] Nu hafit þer væitt honom yðra tua sono oc .x. hundrað riddara. þa skal (ek) væita honom minn mann margræifa Roðingæir oc með honom .xx. hundrað riddara oc alla væl buna. þa mællti þiðrekr konungr til Attila konungs. Nu for sem mer var von at. at mikit gagn mendi[12] mer af standa liðvæizlu Erka drotningar. oc sua þat herra. at þer mendit vel við verða at væita oss lið. Oc [þessa fulting[13] vilium ver þiggia með þauk [oc ofusso.[14] oc hafit firir guðs laun. Oc nu dvælr mik ækki vetta. þæssi hærr byz nu allan þenna vætr. oc er nu ækki vetta iamtitt [oc iamkert[15] at smiða i Hunalandi sem at bua sværð oc spiot oc hialma oc brynior. skiolldo. sauðla. hesta[16] oc allzkonar hærneskio

[1]) [alla sina eign (eigu B), A, B [2]) styrk A; styrk ok lið, B [3]) [marga nauð þolat, A, B [4]) [mikla sœmd, A, B [5]) liðveizla Attila k. við þ. k. *Ovsk.* Mmb. [6]) [er hon hefir hann þess beðit, B [7]) vel *tilf.* A, B [8]) [talaði hann sitt mal. firir þui at helldr ætlaði (hugði B) hann, A, B [9]) skiotara, A [10]) liðs, A, B [11]) yðarrar bœnar, A [12]) mundi, A, B [13]) [þetta, A, B [14]) [ok aufusu, B; *mgl.* A [15]) [*mgl.* A [16]) ala hesta, B; *mgl.* A

at bua sem riddarar skulo hafa i hær. Oc snemma þess vars samnaz hærr saman i Susat. sa er fara skal með þiðreki konungi at vinna sitt[1] riki.

319. Oc nu er þessi her er albuinn. þa er þat æinn dag at synir Attila konungs Erpr oc Ortvin oc hinn ungi herra þether oc með þæim margir ungir drengir sato i æinom apalldrsgarði. oc þa kom þar Erka drotning oc kallar til sin sina sono oc mællti til þæirra. Minir liufo synir. nu skal ek bua[2] ykr i færð með þiðreki konungi. hann skal fara i sitt riki at vinna þat. Hon let færa þæim brynhosor. oc þæir vapna sik með. oc her nest letr hon taka tvær brynior ok fœra þæim. þæssar brynior voro liosar[3] sem silfer oc af horðo stale gorvar. Nu steypa þæir a sik bryniunom. þessar brynior ero miok bunar með rauðo gulli. Oc nu lætr hon fœra þæim tva hialma. þessir hialmar ero skygðir sem sværð. oc allir naglar þæir er i standa ero bunir af gulli. oc nu hafa þæir spent sinom hialmom. þa lætr hon færa þæim tva skiolldo. huartvæggi þæirra er þykkr[4] oc ste(i)ndr[5] rauðum stæini oc bunir með gulli. [merki með stong.[6] En þat gegnir þui er þæir hafa æigi a sinom vopnom dyr eða fugla. at enn ero þæir æigi sua gamlir. at þæir havi verit dubbaðir til riddara. Oc nu mællti Erka drotning gratande. Nu hæfi ek buit ykr til vigs mina baða sono. oc þat hygg ek at æigi skulu tvæir konungs synir [bera bætri vopn en þit.[7] Nu verit þit sua vaskir oc raustir sem ykkor vapn duga. oc sua mikit sem i[8] skiptir. at þit komit hæilir hæim. þa þikki mer halfu[9] mæira varða. at þit megit hæita raustir menn oc goðir drengir. þa er þit hafit verit i orrosto.

320. [10]Nv kallar hon til sin sinn fostra þether[11] oc lagði um hans hals baða sina arma oc kyssir hann oc mællti. Minn liufe fostre þether.[11] se her nu mina tva syni Erp oc Ortvin. er ek hæfi buna til vigs at fylgia þiðreki konungi oc þer. er [þit skulut[12] bæriaz til yckars rikis. Nu [þessir þrir ungo svæinar er þer erot ann hverr yðarr[13] sua mikit aðrum. at alldrigi komut þer sua i læik. at æigi vægði hverr yðar aðrum. Nu farit þer i hina fyrsto hærfor. fylgis væl oc væiti hverr yðar aðrum lið i þessom læik er nu komit þer i. þa svarar þether. Fru. nu ero bunir þinir synir til orrosto [oc ek.[14]

[1]) hans, A; *mgl.* B [2]) lata, B [3]) hvitar, A [4]) ok þribyrðr *tilf.* B [5]) steindir, A; steindum, B [6]) [ok merki með stong, A; merki með stong fær hon þeim, B [7]) [betr (til vigs *tilf.* B) bunir, A, B [8]) *mgl.* A, B [9]) miklu, A [10]) fra Ærp oc Ortvin. *Ovsk.* Mmb. [11]) þettmar, A [12]) [þetta hinn mesta sœmd, B [13]) [þessara .iii. sueina (þessir .iii. sveinar, B) ann hverr, A, B [14]) [*mgl.* A, B

nu hialpi mer sua guð. at ek skal fœra þer baða þina sono hæila. En ef þæir falla i orrosto. þa ma ek æigi aptr koma. oc æigi skaltu þat spyria at ek lifa. ef þæir ero dauðir. Oc nu mællti drotning. at hann skal hallda sin orð oc [hafa firir guðs þauck ef hann æfnir þetta.[1] Oc hon letr fœra[2] honom hosor af goðo stale oc æina goða brynio. þessi er huit oc horð oc oll tvigor.[3] hann [vapnar sik þessom vopnom.[4] þa fœrir æinn riddare honom hialm. er Erka drotning hefir bua latið. þessi hialmr er allr buinn rauðo gulli en ofanverðr skygðr sem glær. þessi hialmr er ok buinn með morgum dyrligum stæinom. þa er tækinn æinn skiolldr oc er fœrðr honom. þessi er barðla[5] sterkr oc hann er lagðr með gulli [oc raut leon amarkat.[6] Nu ero þessir þrir iunkhærrar vapnaðir. oc sua er sagt i fornom sogom. at engi maðr hafi sett .iii. konungs sono með mæiri kurtæisi buna ne mæira gulli oc dyrom stæinum en oll var hærneskia þæssa suæina.

321. [7]Nv er i Susat sua[8] mikill gnyr ok stormr af vapnabraki oc af[9] allzkonar kalli oc hæstagneggian oc allzkonar gny af hærinom. [10]Allr þessi staðr er sua fullr af mannom oc hestom. at ængi maðr fær framkomiz þott ganga vili.[11] engi ma hæyra annars mal ef æigi er við sialft. Nu stigr Attila konungr upp a æinn turn ok kallar hatt. Hlyðit[12] mer allir menn. ok næmi staðar meðan ek tala mitt œyrindi. [Ok þui nest verðr lioð[13] um alla borgina. sua er mikils metið hans œyrendi.[14] þa mællti konungrinn. Sua liz mer sem her man vera saman kominn mikill hærr manna oc margir dyrligir hofðingiar. Nu skulut þer sua fara með þenna hær sem ek kenni yðr. þiðrekr konungr skal fara æinn saman með sinn hær. en minn maðr margræifi Roðingæirr hann skal fara með annan flok [með þæim riddarom[15] er ek hæfi fengit þiðreki konungi. Oc nu allir aðrir menn þæir er saman ero komnir oc æigi ero talldir. þæir skulo fylgia minom sonom oc [hinn ungi[16] þether. Oc þesso iatta allir er Attila konungr hefir boðit. Nu riðr út[17] af Susat margræfi Roðingæirr með sina fylking. hans hærr er mikill oc væl buinn. Nest honom laupa a sina hæsta iunkhærra Ærpr oc Ortvin hans broðir. oc með þæirra fylking er hærtogi Nauðung af Valkaborg.[18] hann hæfir merki þetters.[19]

[1]) [haf firir guðs laun ef þu efnir, A, B [2]) fa, A, B [3]) ok logð miklu gulli *tilf.* A, B [4]) [byr sik her með, A; steypir a sik bryniunni, B [5]) harðr ok, A; harðr stinnr ok, B [6]) [firir miðium (miðian B) ok amarkaðr leo, A, B [7]) heimfor þiðrex konungs. *Ovsk.* Mmb. [8]) *mgl.* A, B [9]) kalli oc *tilf. her* Mmb. [10]) ok *tilf.* A, B [11]) ok *tilf.* A, B [12]) Hlyði, A, B [13]) hliott, B [14]) [*mgl.* A [15]) [þann, A [16]) [iungherra, A, B [17]) fyrst *tilf.* A, B [18]) Valkim- (*ell.* Valkun-) boŗg, A; Volskuborg, B [19]) *saal.* A, B; þ., Mmb.

oc þar er Vlfarð frændi þiðreks.[1] oc þar er hinn goði riddari Hialprik frændi [þiðreks konungs.[2] Oc er hann leypr a sinn hest.[3] þa mællti Erka drotning. Goði vinr Hialprikr. þer fæ ek mina sono til gezlo. oc latið þa með yðr riða. þa er þer komit til orrosto. þa svarar Hialprikr. Fru þæss vil ek sveria við guð. at alldri kæm ek hæim af þessi orrosto. ef ek læt þina sono. þa mællti Erka drotning oc bað hann [hafa mikla þauk firir sin hæit.[4] Nu riðr út af Susat Nauðung hærtogi oc [þar nest þether. oc þar nest Erpr oc Ortvin.[5] oc goði riddari Hialprik. þa Ulfarð oc allt lið þæirra.[6] Nu leypr þiðrekr konungr a sinn hæst Falka oc mæistari Hilldibrandr hæfir hans mærki oc riðr út firir þiðreki konungi. oc[7] Villdifer oc allr herr þiðreks sa er hans merki fylgir riðr nu út. oc er nu i þessom þrim flokkom æigi minni hærr en .x. þusundrat riddara oc mikill uvigr hærr annar.

322. [8]Nv fara þæir sina læið með sinn hær. oc ækki er af at sægia þæirra færð.[9] þa er þiðrekr konungr hæfir [a læið[10] snuit sinom hær. þa kallar hann til sin tva sina menn.[11] hann segir. at þæir skulo fara sem[12] mest megu þæir dag oc nott til þess er þæir finna Erminrik konung. oc sægia at þiðrekr konungr oc þether hans broðir vilia nu riða hæim i Aumlungaland i sitt riki. ok fara með her. oc ef Ærmenrikr konungr vill væria landit. þa skal hann koma i gegn[13] þæim við Gronssport[14] með sinn hær. Oc þessir tvæir menn fara [alla sina læið.[15] oc æigi finna þæir Erminrik konung fyrr en þæir koma i Romaborg. Ok er þæir koma firir Erminrik konung. þa mællti sa er œyrindit bar. Heyr þu konungr Erminrikr. þu ert vist otrur svikare. [16]þiðrekr konungr oc hans broðir þether hafa nu samnat her um allt Hunaland. ok þar ero með þæim tvæir synir Attila konungs. ok nu vilia þæir hæfna þæss er þu tokt af þæim þæirra riki með osæmð. ok nu kann vera at nu verði þer golldin [aull þin otru.[17] firir þui at allan þenna vætr hafa þæir buit sitt lið oc nu ero þæir a leið komnir. En ef þu villt væria þitt riki. þa kom þu i gegn þæim til Gronsport.[18] Oc nu sendi hann oss at segia þer þessa hærsogo. oc vill hann æigi stælaz a hendr þer eða a land þitt. Nu er

1) konungs *tilf.* A, B 2) [þetters, A, B 3) með sinum vapnum *tilf.* A, B 4) [vel efna ok gaf honum mikit gull, A; hafa firir mikla þock ok efna vel orð sin, B 5) [allir iungherrar .iii., A 6) [þar næst þetter ok sua allir hverr eptir oðrum, B 7) þar næst *tilf.* A, B 8) Enn um heimfor þiðrex konungs. *Ovsk.* Mmb. 9) meðan þeir foru (fara B) fram *tilf.* A, B 10) [aleiðis, A, B 11) laupara, A, B 12) *tilf.* A, B 13) i mot, A, B 14) Gransport, A; Grunzport, B 15) [við sin erendi, A 16) þviat *tilf.* A, B 17) [þinn oiofnuðr ok otruleikr, B 18) Gransport, A; Grunnzport, B

Erminrikr konungr hæyrir þessi tiðinde saugð. lætr hann taka tva goða hæsta oc goð klæði tvæggia manna. ok lætr fa þessom mannom. er honom hafa sagt hærboðit. oc mællti at þæir skulo riða hæim oc hafa firir hans vinattu þessa sendifor. firir þui at ek hræðomz allitt hær Huna. ef æigi koma þæir at oss obunom. Ok við sua buit riða brot sendimenn.

323. En Erminrikr konungr sendir boð um allt sitt land [sua vitt sem þessi tiðindi spyriaz.[1] at til hans komi hverr maðr er sua er ungr[2] eða sua gamall. at hann ma væl riða eða vopn sin bera eða þori at bæriaz. oc þetta hærboð færr .iii. daga ok .iii. nætr. En er þetta var liðit. þa er saman komit i Romaborg .xvii. þusundrat riddara oc albunir[3] til bardaga. oc þæirra er hinn fyrsti maðr hærtogi Viðga Velentson af Fritila. oc þessir ero bunir með stinnom hornbogom ok svortum hialmom oc huitom spangabryniom.[4] þa mællti Viðga til Erminriks konungs. Her ero nu komnir allir minir menn. oc æigi fæ ek samkat[5] mæira hær a litilli stundo. oc allir þessir ero nu fusir[6] at bæriaz við Hyni. en æigi em ek fuss at bæriaz við þiðrek konung af Bern eða hans broðor þether. en þo verð ek at gera nu slict er þu villt.

324. [7]Nv er [sua mikit kall oc óp oc stormr um alla þessa borg oc vapna brak oc hæsta gnæggr[8] oc þyss manna. at hvert stræti er nu fullt af hærmannom.[9] Oc nu færr konungr Erminrikr upp i æinn hinn hæsta turn oc kallar. at nu skolo honom allir hlyða. Minn goði vinr Sifka. þu skalt hafa mitt merki oc mina hirð oc æigi minna lið en .vi. þusundrat riddara. En ef þu kemr i vig. þa skaltu hitta þiðrek konung af Bern. oc allir yðrir menn skulo hann sœkia oc hans fylking. oc væri þat drengiligt at við þat slitir þu þessa orrosto. at þu bærir hans suærð þer i hændi. Oc enn kallar hann. Minn goði frændi Reinalld. þu skalt vera hertogi yfir .v. þusundrað riddara. þu skallt styra þesso liði til motz við Hyni. oc i þessi orrosto skulut þer drepa [margan mann.[10] Minn frændi þiðrekr konungr oc þether huartvæggi þæirra skylldi vera drepinn i þessi orrosto ef þer fait sigr. Oc enn hæyrðo[11] goði vinr Viðga. minn hinn bæzti hertogi. þu skalt hafa i þina fylking .vi. þusvndrað riddara. oc þessir allir ero fusir[12] at bæriaz. þu munt æigi koma aptr i Romaborg með usigri. Ek villdi

1) [*mgl.* A 2) vigr, A, B 3) allir vel bunir, A, B 4) storum *tilf.* A 5) safnat, A, B 6) bunir, A, B 7) fra Ærmenrik konungi. *Ovsk.* Mmb. 8) gnegg, A, B 9) [mikill stormr ok kall firir alla þessa borg ok vapna brak ok hesta gnegg, A 10) [margreifann, A 11) heyrðu, A, B 12) *saal.* A, B; fysir, Mmb.

giarna at drepinn veri þiðrekr konungr oc þether hans broðir. oc[1] nu hæria a mitt riki. oc firir hve(t)vitna fram annat[2] latið þer alldrigi koma hæim með lifi sono Attila konungs. Nu gefi yðr guð sigr i þessi færð. oc farit hæilir oc verit nu hraustir oc goðir drengir. þa(r) firir megit þer hafa[3] orðlof. Nv svarar Viðga oc lez nu vera albuinn at bæriaz við [Hyni oc æi þikir honom illt at bæriaz við[4] sono Attila konungs. en ækki mæin [vill hann[5] gera þiðreki konungi. ef hann[6] skal raða. Nu lata þæir blasa ollom sinom luðrom oc laupa upp a sina hæsta oc riða með kalli oc opi oc luðragang ut af borginni.

325. Nu fara þæir sina læið með sinn hær norðr um fiall.[7] oc æigi letta þæir sinni færð fyrr en þæir koma i þann stað er hæitir Gronsport.[8] oc þar hitta þæir firir ser firir norðan ana þiðrek konung af Bærn með sinn hær. Nu sætia Aumlungar niðr sinn lan(d)tiolld firir sunnan ana. oc Hynir hafa slægit sinom landtiolldom firir norðan ana. oc nu liggia þæir her[9] huarirtvæggio þessa nott. A þessi nott var meistare Hilldibrandr varðmaðr þiðreks konungs af Bern [yfir hærbuðom.[10] Oc þa er allir menn ero sofnaðir i hærbuðom. þa riðr Hilldibrandr ofan með anni æinn saman læynilega. oc þar til er hann hittir vað á anni oc riðr nu yfir ana. Oc aðr enn hann finni riðr maðr at moti honom. oc sua er myrkt af nott at hvargi þæirra ser [fyrr en hvarr riðr upp a annan.[11] Nu [mællti Hilldibrandr. Hverr ertu riddari er sua usiðlega lætr oc sua akaflega riðr. þa suarar Reinalld.[12] Eigi þarf ek at segia þer mitt nafn nema ek vilia. firir þui at þu riðr einn saman sem ek. oc æigi þarf ek at spyria þic eptir[13] nafne. firir þui at ek kenni þik. þo at æigi sæims við a .xx. vætrum. þu ert mæistare Hilldibrandr [maðr[14] þiðreks konungs.[15] þa svarar Hilldibrandr. þu sægir satt. ek em vist Hilldibrandr hinn bæzti vinr þiðreks konungs. æigi vil ek þui firir þer leyna ne firir engum manne i verolldo at ek em hans vinr. oc vist ertu væl kominn minn hinn bæzti vin Ræinalld. oc sæg mer tiðindi af [yðro liði.[16] þa svarar Ræinalld. þau ero hinn fyrsto tiðindi yðr at sægia. at yfir hær Erminriks konungs er æinn hærtogi Viðga yðar hinn goði vinr. oc annarr er Sifka yðarr hinn mikli uvinr. Ok þat kann ek yðr annat[17] at sægia.

[1]) er, A, B [2]) *mgl.* A [3]) fagra sœmd ok mikit *tilf.* A, B [4]) [*mgl.* A, B [5]) [vil ek, A, B [6]) ek, A, B [7]) Mundiu, A, B [8]) Grænsport, A; Grunnzport, B [9]) þar, A, B [10]) [yfir hans herbuðum, B; *mgl.* A [11]) [annan fyrr en þeir mœtaz, A [12]) [*saal.* A, B; suarar Hilldibrandr, Mmb. [13]) at, A, B [14]) hinn bezti vin, B [15]) [*mgl.* A [16]) [minu landi, B [17]) enn, B

at sua ræið ek læynilega af varom landtiolldom. at allir hyggia þat at enn sofa ek i minni sæing. En ek villda riða a fund þiðreks konungs oc segia [honum tiðindi.[1] ef æigi hitta ek þic. oc þat villdi ek vist. at honom [færiz væl at.[2] en þo verð ek væita minom mannom. en engo vil ek læyna þiðrek þui er hann vill vita af varri færð.

326. [3]Oc nu riða þæir baðir saman upp með ánni oc talaz við. Oc nu kemr up tungl. oc gerir sua liost. at þeir megu sia yfir hvartvæggia liðit. Nu mælti Hilldibrandr. Hvar er lið Sifka oc hans landtiolld.[4] hann er varr hinn mæsti uvinr. nu mætta ek honom væita nokkot illt. ef æigi viltu mæinat hafa. þa svarar Ræinalld. þu matt sia æitt landtialld gult oc [af upp[5] stonginni þrir gullknappar storir. þat landtialld mattu væl kenna. þat a Erminrikr konungr. þar liggr Sifka i. En þo at ækki banna ek þer. þa mattu honom ækki mæin gera at sinni. sua liggr þar um mikill hærr. þa mælti Hilldibrandr. Hvar er Viðga varr keri vin með sit lið. Nu svarar Ræinalld. þu mat sia grœnt landtialld oc [af upp með[6] stonginni æinn [mikill silfrknappr.[7] i þesso landtialldi sæfr Viðga oc þar margir Aumlungar. oc þæir hafa þæss[8] hæitstrængt. at i dag skulu þæir kliufa margan hialm. þann er Hynir muno upp sætia. oc þat fa þæir væl æfnt. þa mællti Hilldibrandr. Hverr a þar landtialld svart. þa svarar Ræinalld. þar mattu væl kenna mitt tialld.[9] þar sofa i minir menn. Nu mælti Hilldibrandr. Nu hæfir þu væl gert. er þu sagðir mer dæili[10] hverso skipat er yðrom hærbuðom.[11] Nu [skalltu fara með mer vpp með anni gagnvart þui[12] er standa var landtiolld. oc[13] skal ek segia þer. hverso ver hofom skipat varom hærbuðum.[14] Oc sua gera þæir.

327. Ok þa er þæir riða upp með anni. riða i gegn þæim .v. menn.[15] þat ero Aumlungar oc ero af liði Sifka oc hans varðmenn. Nu riða þessir .v. diarflega at þæim. oc hyggia at þetta myni vera Hynir. oc fara a niosn i hær[16] þæirra. oc brægða sværðom oc vilia drepa þa. Nu brægðr Hilldibrandr sverði sinu alldiarflega oc riðr i gegn þæim. Nu mælti Ræinalld oc biðr þa æigi riða at sua hart. þessi maðr fylgði mer hingat ok er minn maðr. Nu þikiaz þessir kenna at þetta man vera mæistare Hilldibrandr. oc hoggua til hans a hans hialmhott ok [sundr hialmhottinn.[17] oc ekki vetta bitr hialminn.

1) [yðr tiðindin (þessi tiðindi B), A, B 2) [fœriz val, A; fœri vel at, B 3) fra meistara Hilld. oc R. *Ovsk.* Mmb. 4) landtialld, A, B 5) [upp af, A, B 6) [af upp(!) A; upp af, B 7) [mikinn silfrknapp, B 8) þat, A 9) landtialld, A, B 10) a *tilf.* A, B 11) landtiolldum, A 12) þar, B 13) [*mgl.* A 14) her, A, B 15) riddarar, A, B 16) lið, A, B 17) [hann i sundr, A

Nu hoggr Hilldibrandr I gegn með sværðe [til æins þæirra[1] a hans hals. sua at af flygr hofuðit. oc sa fællr dauðr af hæstinom. oc at sua buno skiliaz þæir. þui at Ræinalld vill æigi at þæir bæriz lengr. [Riðr nu[2] Ræinalldr oc Hilldibrandr sem þæir hofðo ætlat oc varðmenn riða læið sina.

328. Nv koma þæir Hilldibrandr a arbakkann gagnvart hærinom. þa mællti Hilldibrandr. þar mattu sia landtialld [oc fim stangir[3] ok gullknappr a hverri. þat er auðkent. þat er tialld[4] þiðreks konungs. oc þar mattu sia a hægra veg rauðt[5] landtialld með rauðo silki. þat er með .ix. stongom oc [.ix. gullknappom.[6] þat er landtialld Attila konungs. þar i ero synir Attila konungs oc iunkhærra þether broðir þiðreks konungs. oc vill hann nu hæfna sinnar svivirðingar. Oc enn mællti hann. A vinstra væg [fra þiðreki konungi[7] mattu sia æitt landtialld grœnt. þat [er tialld margræifa Roðingæirs.[8] oc vill hann nu væita lið þedther oc þiðreki konungi. Nu hæfi ek sagt þer hverso sætt ero var landtiolld. oc þat skal spyria með sonno Sifka. at þiðrekr konungr vill hællzt lata [sitt mærki i gegn fara Sifka. oc þat skal hann spyria.[9] þa mællti Ræinalld. Sifka hæfir aðr sua ætlat at bæriaz við þiðrek konung. en mitt mærki vil ek lata fara i gegn [margræifa Roðingæir.[10] honom fylgia Hynir. þæir ero ækki varir vinir. en þa verðr Viðga varr vinr með sina fylking[11] bæriaz við iunkhærra þether oc iunkhærra sono Attila konungs. oc er hann þo hælldr trauðr at bæriaz við þether firir sakir hans broðor þiðreks konungs. en þo man sua [vera verða.[12] Ok nu kyssir hvarr þeirra annan oc [skiliaz. biðr hvarr þæirra annan væl fara.[13]

329. Riðr Hilldibrandr nu hæim til sinna landtiallda oc þar til vaðsins er aðr hæfir hann yfir riðit. En Ræinalldr riðr[14] i sin landtiolld. oc er hann kemr i landtialld. þa er þar firir honom Sifka með marga menn. ok er nu albuinn at bæriaz. Hann hæfir spurt um for Hilldibranz.[15] oc vill nu riða eptir honom oc drepa hann. þa mællti Ræinalld til Sifka. Viltu riða eptir Hilldibrandi oc drepa minn goða vin með þino liði. þa ma ek a allitilli stundo fa æigi minna lið en þu hæfir. oc skaltu þa fyrr við mik bæriaz en við hann. oc væntir mik aðr þu naer Hilldibrandi at [fyrr skaltu lata[16] margan mann. Oc þo er mæiri von at hann riði [sina læið at sinni. huart er þu riðr eptir

1) [*tilf.* A, B 2) [riða þeir, A, B 3) [með fim stongum, A, B 4) landtialld, A, B 5) *saal.* A, B; rauð, Mmb. 6) [gullknappr a hverri stong, A, B 7) [þer, A 8) *saal.* B; Roðolfs, Mmb.; [a margreifinn, A 9) [bera sitt merki i moti honum, A; sitt merki i gegn honum, B 10) [margreifanum, A, B 11) at *tilf.* A, B 12) [verða at vera, A, B 13) [biðiaz vel firir, A 14) *tilf.* A, B 15) *saal.* A, B; hans, Mmb. 16) [þu latir, A

honom eða æigi.[1] þa svaraðe Sifka. [þu Ræinalld. viltu geraz uvinr Erminriks konungs. er mik sætti hofðingia til þessarar hærfarar. oc þu villt[2] firir standa varom ovinom. þa svarar Ræinalld. [Ek vil eigi vera uvinr Erminriks konungs. hælldr vil ek væita yðr lið til orrosto. þott ek[3] beriz við vara frændr ok vini. En æigi ma ek þætta væita yðr at þer drepit Hilldibrand. er hann riðr einn vndan. Nu kann vera at þenna hinn sama dag fait þer fullgoða kosti at hitta Hilldibrand. þa er hann kemr með sinum monnom. Nu vil ek þat[4] engum banna [at til hans riði.[5] oc kann þa vera at sialfr væri hann sik. Ok af þessom orðom læz Sifka ok hans menn. [oc riða æigi[6] eptir Hilldibrandi. En Hilldibrandr riðr hæim til landtiallda þiðreks konungs. oc er þa i dagan. Hann sægir þiðreki aull þau tiðindi er hann varð varr a þæirri nott. En konungr sægir at enn for hann drengilega sem fyrr.

330. [7]Ok nu er mornar oc alliost er orðit. stendr þiðrekr konungr upp oc lætr blasa [sin bosun.[8] oc þægar i stað lætr við kvæða iunkherra þether sina luðra. oc slict sama margræifi Roðingæirr. oc standa nu upp allir oc vapna sik. Oc er þæir koma a sina hæsta. þa riðr firir mæistari Hilldibrandr ok bærr i sinni hændi merkistong þiðreks konungs. oc þægar eptir honom riðr þiðrekr konungr. oc hverr eptir aðrom allir hans menn. oc riða til þessa vaðs. er aðr um nottina hafði yfir riðit Hilldibrandr. Oc er þat sia Aumlungar. letr Sifka blasa [basun Erminriks konungs.[9] Oc er þetta hæyrir Viðga oc Ræinalld. þa lata þæir blasa ollom sinom mannom[10] til at vapnaz oc bua sik til orrosto. Oc nu læypr Viðga a sinn hest Skemming með allum sinum vopnom oc er albuinn at bæriaz. slict sama Reinalld með sinn hær. Valltari af Vaskastæini er nu kominn a sinn hæst oc bærr i hendi ser mærkistong Erminriks konungs. þat mærki er a þa lund gert. at hinn [ytri lutr[11] mærkisins er [suart silki[12] sem ramn. en annarr lutr er silki litt sem gull. en hinn þriði lutr mærkissins er grænn sem gras. oc utan við þat mærki er saumat [siautigir dynbiollor af gulli.[13] sua ringir þetta merki oc glymr. at hæyrir um allan hærinn. þegar [er riðit er merkit[14] eða vindr bærr þat. Oc

1) [firir yðr huert er hann vill, A, B 2) [hvi villtu Reinalld geraz uvin Erm. konungs ok villt, A, B 3) [Eigi vil ek at helldr vera uvin Erm. konungs. er mik setti hofðingia þessarar ferðar. firir þui at ek skal veita yðr lið. þo at þer, A, B 4) þa, A, B 5) [til hans at riða, A, B 6) [at riða, A, B 7) fra þiðreci konungi oc Erminriki konungi. *Ovsk.* Mmb. 8) [ollum sinum luðrum, A, B 9) [*mgl.* A 10) luðrum, A, B 11) [yzti litr, A 12) [suart, A: svartr, B 13) [dynbiollur, A; .lxx. dynbiollur, B 14) [at er riðit með merkit, A; riðit er, B

her eptir riðr Sifka með alla sina fylking .vi.[1] þusundrat riddara oc mikinn fiolða sargenta.[2] Oc er þiðrekr konungr ser merki Erminriks konungs oc hann væit at þar fylkir[3] Sifka. þa kallar hann at[4] mæistari Hilldibrandr skylldi bera þar i mot hans merki. þat er gort af huito silki. þar stendr i leo af gulli með korono. oc þar fylgia dynbiollor [af gulli[5] æigi færi en [.vii. tigir.[6] þetta merki hæfir Erka drotning latið gera oc gaf þiðreki konungi. Nu riða saman þessar tvær fylkingar. Ræinalld riðr [með sinom[7] flokk. hans mærki er a þessa lund buit. þat er raut silki sem bloð. oc firir ofan [a millom oc[8] spiotzins ero þrir knappar af gulli. oc hann stæfnir sinom hær i gegn margræifa Roðingæir. Oc þa riðr Viðga með sinn hær. hans mærki bar hinn sterki Runga. er engi risi fekz [sa er honom væri iamsterkr.[9] þetta mærki er suart oc af [hvitom stæini[10] hamar ok tong ok stæði. Her i gegn riðr hærtogi Nauðung oc bærr i sinni hændi mærki huit oc a [markat leo[11] af gulli. ok þat merki gaf Erka drotning þether. Oc þar eptir riðr iunkhærra þether oc tvæir synir Attila konungs Erpr oc Ortvin. ok hinn goði riddare Hialprik er allra riddara er kurtæisaztr oc vaskastr.[12] þæirra [skor er buin allt[13] með rauðo gulli sua[14] at liominn stendr af sem a loga sei.

331. [15]Nv riða þessar .vi.[16] fylkingar saman. þiðrekr konungr af Bern riðr nu fram [með sinn hæst Falka oc sitt goða sverð Ækkisax.[17] oc hoggr a tvær hliðar ser menn oc hæsta. oc fællir hvern yfir annan. allt þar sem hann færr. Ok fyr honom riðr mæistari Hilldibrandr með hans merki ok drepr margan mann annarri sinni hændi. ok þæirra goði felagi Vildifer fylgir þæim alldrengiliga. ok er þessi orrosta en harðasta. oc falla nu miok Aumlungar af liði Sifka. Ok nu kallar þiðrekr konungr hatt ok eggiar sina menn ok mællti. Fram hart varir menn ok bæriz nu af kappi miklu ok drengskap. þer hafit optlega bariz við Ruzimenn eða Vilcinamenn oc fengum ver þa optaz[18] sigr. en nu i þessi orrosto sœkium ver vart land ok riki. oc her af megom ver hæita miklir[19] menn. ef ver fam vart æiginland. Oc heðan af verðr þessi [væizla miklu[20] akavare. Oc nu riðr þiðrekr konungr i miðia fylking Sifka oc drepr menn ok hæsta ok alt þat sem firir

1) .vii., B 2) skardiant, A; annars liðs, B 3) fylgir, A, B 4) *tilf.* A, B 5) [*mgl.* A, B 6) [.lx., A; .lxxx., B 7) [við sinn, A, [illegible] 8) [milli ok, A; milli, B 9) [honum sterkari, A 10) [hvitu silki, A 11) [markaðr leo, A, B 12) traustastr, A; hraustastr, B 13) [skari er buinn allr, A 14) *tilf.* A, B 15) Er þiðrecr konungr bersk við Sifka. *Ovsk.* Mmb. 16) .iii., A 17) [a sinum hesti Falka, A 18) iafnan, A, [illegible] 19) mestir, A; meistara, A 20) [orrosta halfu, A, B

honom verðr. oc sua fram i gegnom þæirra fylking oc aptr aðra læið. Hann hræðaz nu allir ok engi þorir firir honom at standa huar sem hann riðr. ok þa hæfir hann drepit utal manna. A annan veg i miðri fylking Aumlunga riðr Villdifer oc firir honom falla Aumlungar. oc hvar sem hann kom ▪ hærinn. þa hælldr ængi maðr sinom hesti ok sinom vopnom firir honom. ok nu hæfir hann drepit marga rika hofðingia. ok er hann enn æigi [sárr drava.[1] þætta ser hærtogi Valltari af Vaskastæini. hverso mikinn skaða Villdifer gerir a Aumlungum. oc firir honom flyia Aumlungar hvar sem hann kemr fram. ok riðr i gegn honom allkapsamlega[2] ok leggr merkispiotino firir hans briost. ok spiotið gengr i gegnom hann oc út um hærðarnar. Ok nu hoggr Villdifer af ser spiotskaptið oc riðr at Valtara oc hoggr a hans lær við sauðlinom. ok sundr tækr bryniuna sua at i sauðlinom nam staðar. ok sinn væg fell huarr af sinom hæsti dauðr a iorð. Oc nu er Sifka ser at hans merki er fallit oc drepinn er hinn matki[3] kappi Valtari. snyr hann sinom hæsti undan ok flyr. oc þar eptir allt hans lið. En þiðrekr konungr oc allir hans menn ræka flottann oc drepa þa[4] oc fylgia þæim allan þann dag langa læið.[5] ok skiliaz æigi við fyrr en dræpinn er mæstr luti þæssa hærs. oc er þat [langa rið at[6] þiðrekr konungr riðr[7] aðr hann skiliz við oc hann snyr aptr.[8]

332. [9]Nv ser Viðga at Sifka flyr oc allir hans menn. ok nu væit hann. at æigi fa Aumlungar sigr. ef sua færr i aðrum stað sem her. Oc nu riðr Viðga fram alldiarfliga. hann ser huar riðr hærtogi Nauðung oc hæfir dræpit margan mann. Viðga riðr at honom oc huarr i moti oðrom. oc þui nest verðr hin harðasta[10] orrosta. oc með þui skilia þæir sit æinvigi. at Viðga ræiðir upp [annarri hendi[11] sitt sværð Mimung oc hoggr sundr merkistongina. ok fællr mærkit a iorð. oc i þæsso bili annat hogg a hans hals. sua at [sundr tækr bryniuna ok halsinn. ok fællr ser huart ▪ iorðina hofuðit ok bolrinn.[12] Ok þetta sia iunkhærrar. þa mælti Ortvin við Hialprik sinn felaga. Mattu[13] sia hverso hinn illi hundr Viðga gerir skaða a varom mannom. ok nu hæfir hann dræpit varn hærtoga Nauðung. Riðum nu til hans ok latom æigi længr fara [a þessa lund.[14]

333. [15]Her eptir riðr fram Ortvin alldrengiliga i moti Viðga oc með honom Hialprik. oc þar i mot hinn sterki Runga. oc verðr

1) [saardrafa, A; sar, B 2) allakaflega, A, B 3) mesti, A; mikli, B 4) margan mann, A 5) hrið, A, B 6) [long leið (er *tilf.* B), A, B 7) rekr, B 8) fra hernum *tilf.* A 9) fra Viðga hinum sterka. *Ovsk.* Mmb. 10) snarpasta, A 11) [*mgl.* A, B 12) [af tok hofuðit, A 13) Nu muntu (mattu, B), A, B 14) [firir þa sok at ver eigum ▪ drengium vol, A 15) fall þether *Ovsk.* Mmb.

nu þæssi orrosta forkunnar stærk. oc aðr en letti falla til iarðar dauðir Ortvin oc hans felagi Hialprik. Oc er þetta ser Erpr oc þether. þa riða þæir fram allræystimannlega.[1] oc bæriaz af miklo kappi þether oc Runga. oc æitt mikit hogg hoggr þether a hans hialm oc klyfr hialminn ok hofuðit. sua at i ioxlonom[2] nam staðar. oc fell Runga dauðr til iarðar. Oc i þesso bili hæfir nu Viðga drepit Erp. þa er þetta ser þether at drepinn er iunkhærra[3] huartvæggi Erpr oc Ortvin. þa riðr hann i gegn Viðga ræiðr. oc nu vill hann lata sitt lif eða hæfna sinna fostbræðra. oc hǫggr nu at[4] Viðga opt ok hart. þa mællti Viðga. Ertu þar þether broðir þiðreks konungs af Bærn. [ek kenni þik.[5] rið a braut ok i annan stað. firir hans sakir vil ek ækki mæin þer gera. ok bersk við aðra menn. þa svaraði þether. þat væit guð. firir þui at fallnir ero minir iunkhærrar Ærpr oc Ortvin oc þu hinn illi hundr hæfir þa baða drepit. þa vil ek vist æigi lifa nema ek fa hæfnt þæirra. oc annathuart skal vera. at þu skalt fælla mik dauðan af minom hæsti eða ek skal vera þinn banamaðr. Oc nu hauggr hann enn halfo stærkligar oc sækir nu allra fastaz. Nu mælti Viðga. þat væit guð með mer. at þat geri ek nauðigr. [ef ek drepr[6] þik. firir sakar þins broðor þiðreks konungs af Bern. þa hio þether til Viðga af allo afle a hans hialm. en þessi hialmr er sua harðr. at ækki stal er harðare. Nu stokkr sværðit af hialminom [fram oc hlæypr ofan fyrir framan sauðulbogann. sua at af tækr hofut hæstzins firir framan bogann.[7] oc þar let Skemingr sitt lif hæstr Viðga. Nu mælti Viðga. [þar sem hann stendr a iorðunni.[5] þat væit hinn hælgi guð. at nu geri ek þat [verk. at[8] vist hugða ek at æigi skyllda ek gera. oc sua [mikil nauð[9] hændir mik nu. at nu verð ek lata mitt lif eða enn[10] aðrum kosti verð ek nu at drepa þik. Oc nu tækr Viðga baðom hondom of[11] meðalkafla sins suærðs Mimungs. oc reiðir upp ok hoggr nu a bak þether. sua at suærðit bæit i sundr bryniuna ok bukinn. oc fell hann með[12] tvæim lutum a iorðina. Oc her eptir verðr nu mikil orrosta oc drepr Viðga margan mann. oc hann lætr nu ok margan mann af Aumlungum.

334. Goði riddari Vlfarð bærsk nu oc allan þenna dag af miklo kappi. hann [bærr merki margræifa Roðingæirs.[13] Hann er nu riðinn langt fram i hær Aumlunga oc hoggr a tvær liðar ser menn oc hæsta. ok honom fylgir margræifi Roðingæirr alldrengiliga. oc [hafa

[1]) allhraustliga, A; alldrengilega, B [2]) ioxlum, A; oxlum, B [3]) iunkherrar, A, B [4]) til, A, B [5]) [*mgl.* A, B [6]) [at drepa, A, B [7]) bogana, B; [niðr firir framan soðulboga. sua at af tok hofuð hestzins, A [8]) [nauðigr er, A, B [9]) [mikil undr ok nauð, A; mikla nauð, B [10]) at, A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) i, A; við, B [13]) [hann berst með margreifanum, A

nu[1] drepit mikinn fiolda manna. oc engi skor[2] stændr firir þæim. [Slict sama riðr fram fra sinom monnom Ræinalld hinn mæri riddare. oc hoggr Hyni[3] oc kastar hveriom yfir annan. ok alla hæfir hann sina brynio bloðga ok sinn hest. Hann ser nu hverso mikinn skaða gerir Vlfarð hans frændi a Aumlungum. oc nu vilia[4] flyia hans menn firir margræifa Roðingæir oc Vlfarð. Nu riðr Ræinalld i moti þæim alldrengiliga með miklo kappi oc sætr sitt glaðil firir briost sins frænda Vlfarð. sua at sundr nam bryniona ok briostit oc ut um hærðarnar. oc fællr hann dauðr af sinom hæsti. Þesso ner er staddr margræifi Roðingæirr ok tækr upp sina merkistong oc hælldr upp merkino oc riðr nu fram allra diarflegazt. hann hoggr sino sverði til riddara er bar merkit[5] a hans hals. sua at af nam hofuðit oc sundr merkistongina oc fællr merkit [illegible] iorð. [6]Nv er þætta sa Aumlungar at fallit er merki Ræinalld oc Sifka hæfir flyit. [oc nu[7] flyia allir Aumlungar. [Oc er Ræinalld ser at allt hans lið flyr. þa verðr hann oc at flyia sialfr.[8]

335. Her eptir riðr æinn riddare allkapsamlega [at Þiðreki konungi. þat er hans maðr. oc sægir ok callar.[9] Goði hærra Þiðrekr konungr. rið æigi længr æptir þessom hær. rið hælldr aptr. ek kann sægia þer ill tiðindi ok mikil. oc ero[10] saunn. Hinn illi hundr Viðga drap fyrst þinn goða hærtoga Nauðung. oc þar nest [hæfir þu latið[11] Ortvin oc hans broðor Erp þina iunkhærra. oc enn er drepinn þinn goði vinr Hialprik. oc nu er dauðr þinn broðir Þether. oc þætta alt hefir gert hinn illi hundr Viðga. Rið aptr hærra oc hæfn[12] þæirra. [13]Nv suarar Þiðrekr konungr. Huat gaf guð mer at sok. er hann let koma sua illan dag yfir mik. at ækki vapn fæsti a mer i dag. ok ek hæfi ækki sar. en minir iunchærrar ero baðir dauðir oc minn liufi broðir Þether. Oc þot þat tælia ek at hann er dauðr. þa ma[14] ek þat væl bera. ef minir iunchærrar lifði. firir þa sok at fra þæssom dægi ma ek æigi koma i Hunaland. Oc nu verð ek dæyia eða hæfna minna iunchærra.

336. Nu snyr hann aptr sinum hæsti Falka oc keyrir hann fast með sporom. oc honom fylgir nu allr hans hærr. oc sua riðr hann

[1]) [nu hafa þeir, A, B [2]) skari, A [3]) [Reinalld hinn mæri (meiri B) riddari berst við miklu drambi ok hoggr Hyni allan þenna dag, A, B [4]) *mgl.* A, B [5]) merki Reinalldz, A, B [6]) fra bardaga Þiðrex konungs (eptir) fall hans broður. *Ovsk.* Mmb. [7]) [þa, A, B [8]) [En Reinalld hleypr at margr. ok hoggr i hans hialm sva hart. at hann fellr af hestinum ok veit ekki til sin. En siðan reið Reinalld undan at forða ser, A [9]) [i mot Þið. konungi ok mællti, A [10]) þo *tilf.* [illegible] [11]) [*mgl.* A, B [12]) *saal. rettet;* hæfnd, Mmb.; hefnið, A, B [13]) vm Þiðrec konung oc hans orrostu. *Ovsk.* Mmb. [14]) mætta, A, B

[huat ok þioðsynlega.[1] at ængi maðr fær honom fylgt. Ok nu riðr hann þar til er orrostan [hæfir verit.[2] oc sua er hann nu ræiðr ok harmsfullr oc grimmr. at ælldr brænnande flygr af hans munni. oc ængi riddare er sua diarfr. at vit hann þori at bæriaz. Oc er þetta ser Viðga. þa flyr hann sem aðrir menn. [þann hæst sem att hafði þether þæim riðr Viðga sem skyndiligazt[3] ofan með ánni Musula.[4] En þiðrekr konungr riðr eptir honom. oc nu kallar þiðrekr konungr á Viðga. þu hinn illi hundr. bið min. ek vil hæfna broðor mins er þu drapt. ok æigi skalltu længr lifa. ef þu þorir at [bæriaz við æinn mann[5] þa bið min. En Viðga lætr sem hann hæyri æigi oc riðr nu allra huatazt. Oc enn kallar þiðrekr annat sinn oc bað hann biða ef hann þorir. oc sægir at þetta er skom at flyia firir æinom manne. oc[6] hann vill hæfna broðor sins. þa svarar Viðga. Ek drap þinn broðor nauðigr. oc æigi hæfði ek hann drepit. [ef ek mætta hallda mino lifi.[7] oc ef ek fæ þetta bætt við þik með gulli ok silfri. þa vil ek vist bæta. Oc nu riðr hann allt þat er hans hæstr ma fara. en þiðrekr sækir eptir honom. Oc nu riðr [Viðga út ▪ sióenn. en þið-rekr er nu kominn naliga at honom. oc i þesso bili sokkr Viðga i sioinn. oc nu skytr þiðrekr konungr spioti eptir honom. oc[8] spiot-skaptið stoð eptir er i hafði bitið iorðina i árosinom. oc þar [stendr þat spiotskapt enn i dag. oc þat ma þar sia hverr er þar kēmr.[9]

337. [10]Nv riðr þiðrekr konungr aptr þar sem bariz hafði verit. oc ser hann þar fallinn margan sinn mann. vin oc frænda. oc nu kemr hann þar at er liggr hans broðir þether. oc þa mællti hann. þar liggr þu minn broðir þether. þat er mer hinn mesti harmr. er þu ert sua buinn. Ok nu tok hann upp hans skiolld. oc kastar a brot þæim skilldi er aðr hæfir hann. firir þui at sa er hogginn til onytz. Oc nu gengr hann þar til sem voro hans iunkhærrar falnir með sinar hinar huitu brynior oc hina horðo hialma. [ok þo hafði þat nu ækki tioat. þuiat þo hofðo þæir nu fallit.[11] Oc nu mælti þiðrekr konungr. Minir liufo iunkhærrar.[12] þat er mer mestr harmr. er ykr hæfi ek latið. oc huat ma ek nu fara hæim i Susat.[13] þat væit guð með mer.

[1]) [hart, A, B [2]) [er, A, B [3]) [við þann hest er att hafði þether ok riðr, A, B [4]) Musala, A, B [5]) [biða eins mannz, B [6]) er, B [7]) [hefða ek matt hallda minum hesti ok undan honum riða, B [8]) [þiðrek at sionum. en Viðga hleypir a sioinn. þiðrek er þa nær honom ok skytr sinu spioti at honom. Ok i þessu bili sokkr Viðga i sioinn. en, A; Virga at sionum ok a sioinn ut. En þiðr. kon. er nu kominn sva nær. at hann skytr sinu spioti at honum. ok i þessu bili sokkr Virga i sioinn. en, B [9]) [þar stoð þat spiotskapt langa æfi siðan, A [10]) Vm þiðrec konung. *Ovsk.* Mmb. [11]) [*mgl.* A, B [12]) herrar, A, B [13]) Susam, A, B

hælldr villdi ek hafa borit stor sar oc verit þit hæilir. Oc nu gengr þiðrekr konungr brot. oc allir hans menn ero nu til hans komnir. þa mælti þiðrekr konungr. Hæyr þu nu margræifi Roðingæirr. bær þu mina goða qveðio Attila konungi oc fru Erka drotningo hæim i Hunaland. Alldri siðan vil ek koma i Hunaland. sua margan dreng goðan sem Attila konungr hefir latið firir minar sakir. Oc nu suarar margræifinn oc margir aðrer hofðingiar oc sægia. Eigi skaltu sua gera. þat kann opt hænda i orrosto. at hofðingiar lata sina dyrliga drengi ok fa þo sialfir sigr sua sem her er. Nu skalltu þat væl þacka. at þu fect sigr. en æigi skalltu firirlata þic. þot þu hafir [latið þina[1] iunkhærra. Ver skolum helldr biðia Erka drotning. at hon verði væl við þat. þot hon hafi mist [sinna sona.[2] oc allir skulum ver [þar til stoða þer. sua[3] at Attila konungr skal [nu æigi vera þer verri vinr[4] en aðr. Nu mællti þiðrekr konungr oc quæz alldri myndo hæim fara at sua buno. firir þui at ek het Erka drotningo. at ek skylldi færa hænni baða sono sina. en nu hæfi ek þat æigi æfnt. þa gengo til þiðreks konungs allir hofðingiar oc allir riddarar oc sogðo. Goði hærra þiðrekr konungr. far hæim með oss i Hunaland. ver skolum þer sua til stoða. at Attila konungr oc Erka drotning skal nu vera [þinn vin æigi minni[5] en aðr. Villtu æigi fara aptr i Hunaland. þa vilium ver allir þer fylgia. [Far þa[6] eptir þino riki oc bærsk við Erminrik konung. oc vilium ver alldri aptr koma fyrr en þu hæfir þitt riki.[7] þa svarar þiðrekr konungr. þat þori ek vist æigi at fara með hær Attila konungs lengr at sinni. sua illa sem [at hæfir borit. er ek let hans tva sono.[8] oc hælldr værð ek hæim fara með yðr. Oc nu [snua þæir aptr ollom hærinom. oc fara alla læið sina allt þar til er þæir koma i Hunaland ■ fund Attila konungs i Susat.[9]

338. [10]Nv er þiðrekr konungr kemr i Susat. þa gengr hann i æit litið hús oc vill nu vist æigi koma at finna Attila konung oc Erka drotning. Nu gengr margræifi Roðingæirr i haull Attila konungs oc firir hann ok mællti. Sit hæill hærra Attila konungr. Oc þa svarar Attila konungr. Vel kominn minn maðr margræifi Roðingæirr. hver tiðindi kantu at segia mer af yðarri ferð. hvart lifir þiðrekr konungr af Bern. eða huart hafa Hynir sigr fengit eða usigr. eða huart hæfir yðr farit[11] væl at eða illa. þa svarar margræifi Roðingæirr. Lifir

[1]) [mist þinna, A [2]) [sina sonu, A, B [3]) [til stoða sua, A; sua til stoða, B [4]) [vera meiri vin þinn, B [5]) [þer eigi verri vinr, A [6]) þu, ■ [7]) [þott þu vilir enn nu beriaz við Erm. kon. ok sækia þat riki er þu att, A [8]) [mer hefir til tekiz, A [9]) [fara þeir heim i Hunaland ■ fund Attila konungs, A [10]) fall Erp oc Ot.(!). *Ovsk.* Mmb. [11]) fariz, A, B

þiðrekr konungr oc Hynir hafa sigr fengit i orrosto. oc þo hæfir oss illa fariz. firir þa sok at ver hafom latið vara iunkhærra Erp oc Ortvin. Nu grætr Erka drotning. er hon hæyrir þetta sagt. oc naliga allir þæir er inni ero i hollinni. þa mællti Attila konungr. Hverir hafa fallit af Hynom með minom sonom. þa svarar margræifinn. Hærra. margir dyrligir drængir. hinn fyrsti maðr iunchærra þether[1] af Bern oc þinn goði vin Hialprik oc hærtogi Nauðung. Villdifer[2] oc margir aðrer goðir drengir oc miklir haufðingiar. oc sua hafa Aumlungar latið firir oss halfo flæiri menn. ok með flotta [komuz undan þæir er lifit þago.[3] Nu mællti Attila konungr [oc varð við drengiliga þessi tiðindi. Nu er enn sem fyrr.[4] þæir verða at falla er fæigir ero. oc engum manne gefr lif [goð vapn eða mikit afl.[5] ef þo skal hann deyia. Vist reyndi[6] þat her i þessi færð. at hin bæztu vopn er bunir voro með minir synir Erpr oc Ortvin oc þæirra fostbroðir þether. þar með[7] lago þæir nu allir dauðir. Oc enn mællti Attila konungr. Huar er nu minn goði vin þiðrekr konungr. þa svarar æinn maðr.[8] J æino stæikarahusi þar sitr nu þiðrekr konungr oc mæistari Hilldibrandr. oc þar [hafa þæir[9] af farit sinom vapnom oc [vilia æigi[10] koma i augsyn þer[11] hærra. sua þikkir honom illa er hann let [sina iunkhærra.[12] þa mællti Attila konungr. [Minir tvæir riddarar. gangit ut ok biðit þiðrek konung minn vin inn koma. hann verðr enn mik hitta. þo at a þessa lund hafi at boriz. þessir tvæir riddarar ganga þar[13] sem sat þiðrekr konungr af Bern oc biðia hann ganga inn firir Attila konung. oc segia þæir sik eptir honom senda.[14] þiðrekr konungr svarar. at miklo er honom i [sino skapi[15] þyngra oc mæiri harmr en hann vili koma með aðrom mannom at sua buno. Oc þessir riddarar ganga inn oc segia Attila konungi. at þiðrekr konungr vill æigi koma i augsyn honom.[16]

339. [17]Eptir þetta stendr upp Erka drotning gratande oc með henni hænnar þionastukonor.[18] oc gengr þar til er sat þiðrekr konungr. Ok er hon kemr i husit. mælti hon við þiðrek konung. Goði vinr þiðrekr. Hverso varðu sik minir synir baðir. eða hverso goðir drængir voro þæir aðr þæir fello.[19] þa svarar þiðrekr konungr af

1) broðir þiðreks konungs *tilf.* A, B 2) ok Ulfarð *tilf.* A, B 3) [komst undan meginherr Erminreks konungs, A 4) [verðum við alldrengiliga þessi tiðindi, A 5) afl eða goð vopn, B 6) reyndiz, B 7) *mgl.* A, B 8) gardtzurr(!), A 9) [*mgl.* A 10) [eigi vill hann, A, B 11) við yðr, A, B 12) [yðra sonu, A 13) [Kalli nu inn minn hinn goða vin þiðr. konung. Nu ganga .ii. riddarar þann veg, A 14) *saal.* A, B; sendan, Mmb. 15) [sinum hug, A 16) sua er hann i (með B) illu skapi *tilf.* A, B 17) þiðrec konungr. *Ovsk.* Mmb. 18) fylgiskonur, A 19) felli, A

miklum harmi. Fru. vist voro þæir goðir drengir oc væl vorðo þæir sig. oc ængi þæirra villdi fra aðrum skiliaz. Þa gek hon at honom oc lagði [baðar sinar hendr of[1] hals hans oc kysti hann oc mælti. Goði vinr Þiðrekr konungr. gac nu með mer inn i holl til[2] Attila konungs. oc ver nu væl kominn oc ver katr. Opt[3] hæfir sua til borit fyrr sem nu. at þæir menn fengo bana i orrosto er [þess var[4] auðit. oc þæir er eptir lifa verða þo sialfra[5] sin at geta. ekki tyr[6] at harma dauða menn. Ver nu katr[7] oc væl kominn með oss ok Attila konungi. oc gack nu[8] með mer. Nu stendr Þiðrekr konungr upp oc gengr inn eptir Erka drotning i hollina. Oc er hann kemr firir Attila konung. stendr konungr upp oc biðr Þiðrek konung vera væl kominn oc kyssir hann. oc [bað hann sitia hia ser i hasæti enn sem fyrr. oc þetta þækkiz Þiðrekr konungr oc er nu með Attila konungi enn langa(r) riðir. oc er þæirra vinfængi nu engu verra en fyrr.[9]

340. [10]Tvæim vætrom siðarr en bariz hæfir verit við Gronsport.[11] tækr sott Erka drotning. oc er þæssi sott hætlig. sua at þat þikkiz hon finna at hon mun æigi læingi lifa.[12] ef æigi vill letta þessi sott. sua færr sottin akapt.[13] Oc [nu a æinum dæigi[14] sendir hon orð Þiðreki konungi. at hann komi til hennar. Oc er hann spyrr [at hon sendir honom orð.[15] þa ferr hann þægar [i stað[16] a hennar fund. Oc er þau finnaz. þa quæðr væl huart þæirra annat. oc nu mælti Þiðrekr konungr. Þætta ma vera hinn mesti harmr ollum.[17] ef þessi sott fær þer firirkomit. [oc af þessu[18] ma mikit spillaz Hunaland. ef sua dyrlig kona fær bana. oc þat væit guð. ef sua bærr til. at þa læt ek[19] minn hinn bæzta vin. Oc nu mælti Erka drotning. Þiðrekr. þu hæfir verit mikill vinr varr oc Attila konungs. oc mikit hæfir þu styrkt vart riki. oc mikit gott æigum ver þer at launa. Nu kann sua til bera at þessi sott skili vara vinattu.[20] nu[21] vil ek at þer þiggit af oss vingiafir. Ek vil gefa þer .xv. merkr [af rauðo gulli[22] i æino staupi. oc her með oll klæði skorin af purpura. [er engi maðr sa

1) [sina (baða *tilf.* B) arma um, A, B 2) *mgl.* A, B 3) iafnan, A, B 4) [þa verðr, A 5) sialfir, A, B 6) tiair, A, B 7) ok glaðr *tilf.* A, [illegible] 8) inn, A, B 9) [sagði at þeirra vinatta skal nu eigi vera verri en aðr. ok biðr hann sitia hia ser. ok þetta þekkiz Þiðr. konungr. ok er nu með Attila konungi langa hrið, A; bað h. s. i has. hia ser enn sem fyrr. ok sagði at nu skuli þeirra vinfengi eigi verra en aðr. ok þetta þeckiz Þiðr. konungr, [illegible] 10) andlat Ærka drottningar. *Ovsk.* Mmb. 11) Gransport, A; Grönsport, B 12) hafa, A 13) akafliga, A, B 14) [þo, A 15) [vanmatt drottningar, A; þat, B 16) [af stað, B 17) *saal.* A, B; oc, Mmb. 18) [*tilf.* A, B 19) einn *tilf.* A, B 20) vingan, A, B 21) ok, B 22) [gullz, A, B

dyrligri en her var i skorit.[1] þetta [mægo vera yðor semdarklæði oc tignar. Junkfru Herað min frændkona.[2] hana vil ek yðr gefa oc getið sua hennar raðs. þa suarar þiðrekr konungr. Goða fru Erka drotning. vist er þin sott hætlig. mikla vinattu hæfir þu lyst við oss nu sem fyrr. bæti guð þer nu þina sott. en ækki fam ver at gort. enn mæira er Attila konungi at lata [slica kono[3] en mikinn lut Hunalandz. Oc þa var [þiðreki konungi sua mikill harmr.[4] at hann gret sem barn. oc æcki fek hann flæira um rætt. oc nu gekk hann i brot. Oc enn mælti Ærka drotning. Huar er minn keri vin mæistari Hilldibrandr. Her em ek sagði hann. oc gek til hennar [oc spyrr hvat hon vill.[5] Hon toc af hendi ser sinn hinn bazta gullhring oc gaf honom. oc mælti at þau skulo skiliaz vinir[6] oc sua finnaz [þa er þau hittaz.[5] þa svarar mæistari Hilldibrandr. Fru. haf firir guðs laun þessa vingiof oc marga aðra. er þu gaft mer fyrr. oc alla vinattu er þu væittir bæði mer oc þiðreki konungi. Oc nu grætr mæistari Hilldibrandr oc allir þæir er hia ero. þa mællti Erka drotning við sina riddara [oc biðr kalla til sin[7] Attila konung hælldr skyndilega. Oc er [þessi riddare hefir[8] rekit hennar œyrindi. stendr Attila konungr upp skyndilega. oc [þegar sem hann kemr firir hennar sæing.[9] spyrr hann hvat hon vill honom.[10] Erka drotning sagði. Riki konungr Attila. nu kann vera at vit skilimz. oc kann sua til bera at þv verðir kvanlauss. þa mantu æigi længi þat vilia. Leita þer goðrar kvanar[11] oc dyrligrar sem vert er. en ef þu tækr illa kono. þa ma þat vera þitt gialld oc margra annarra. Goði hærra Attila konungr. tak æigi kono af Niflungalandi oc æigi af kyni Alldrians. oc ef þat gerir þu[12] þæss mundo[13] gialda. oc af engum lut man iammikit uhap[14] standa [um þina daga[15] oc þinna barna sem af þesso. ef þetta gerir þu. Oc þa er hon hæfir þetta mællt. snyz hon fra honom oc þui nest andaz hon. Oc þa er þat spyrsk [at Erka drotning er dauð.[16] þa harmar þat oc gret[17] hvert barn oc hverr maðr of allt Hunaland oc viða annars staðar. oc þat mæla allir. at alldri kom dyrligri kona i Hunaland eða su er flæirom mannom hæfði gott gert en Erka drotning. oc þat með at enga kono i Hunalande hafa[18] flæiri menn gratið.

[1]) [at engi maðr a dyrligra pell, A; en engi maðr sa dyrlegra pell en hann er i skorit, B [2]) [ma vel vera sagði hon yðarrar iungfrur Herað minnar frændkonu, B [3]) [þik, A [4]) [þiðr. konungr sva harmsfullr, A [5]) [*mgl.* A, B [6]) vel, A, B [7]) [Kallið til min, A, B [8]) [*saal. ogs.* A; þessir riddarar hafa, B [9]) [gengr til drottningar ok, A [10]) við hann mæla (tala B), A, B [11]) konu, A, B [12]) *tilf.* A, B [13]) muntu, A, B [14]) illt, A, B [15]) [*tilf.* A, B [16]) [andlat drottningar, A [17]) grætr, A, B [18]) hafi, A, B

341. [1]Attila konungr lætr bua vægliga um lic sinnar fru drotningarinnar. oc var hon iarðat[2] við borgarvægginn. oc yfir hennar græpti stoð Attila konungr oc Þiðrekr konungr af Bern oc allir hinir dyrligsto menn. er þa voro i Susat. oc allir greto enn með[3] nyio hennar dauða.

---

342. [4]A þæssum tima [redacted] Niflungalandi [redacted] þæirri borg er hæitir Verniza.[5] þar ræðr[6] firir Gunnarr konungr oc með honom hans broðir Haugni. oc hinn þriði þæirra magr sa er agetastr hæfir verit firir allum koppom[7] oc haufðingiom hvartvæggia i suðrlaundom oc norðrlandum. en til þess bar hans afl oc allzkonar atgorvi. hugpryði ok spæki oc framvisi. en þetta var Sigurðr svæinn er þa atti Grimilldi. dottor Alldrians konungs oc systor [þæirra Gunnars oc Haugna[8] er þa atti Brynilldi[9] hina riko oc hina fagru. Oc [þaðan i fra er[10] Sigurðr hafði fengit Grimhilldar. stoð þetta[11] riki með mikilli pryði [a alla lund. fyrst at þui at iammarger haufðingiar[12] sem þar styrðo fenguz æigi iamcapsamir oc matker. oc firir þeim voro hræddir allir þæirra uvinir. oc þar nest með þui at mæira attu þæir lausafe gull oc silfr en allir[13] konungar aðrir. þæir voro ærit[14] grimmir sinom ovinom. en hverr þæirra var aðrum sua goðr vinr sem allir veri þæir brœðr. Sigurðr svæinn var ok[15] firir þæim of alla luti. hans horond var sua hart sem sigg villigaltar eða horn.[16] oc ængiskonar vapn matti a fæsta[17] nema milli hærðanna. þar var hans horond sem annarra manna.

343. [18]Nv er þat æit sinn at drotningin Brynilldr gengr i[19] sina holl. oc þar sitr firir henni Grimhilldr [systir Gunnars konungs.[20] Oc þa er Brynilldr kemr til sins sætis. þa mællti hon til Grimilldar.

[1]) Vm licfærð fru Erka drotningar. *Ovsk.* Mmb. [2]) iorðut, A, B [3]) af, A, B [4]) Hær hæfr vpp sagu Niflunga oc fra viðskiptum þæirra Sigurðar svæins oc Haugna oc Gunnars konungs oc af bardaganom i Susat. oc hverso Grimilldr hæf(n)di sinnar osæmðar er henni var gor at saclauso i fyrstunni. oc hæfr her vpp capitula. *Ovsk.* Mmb. [5]) Vermintza, A; Vermista, B [6]) reð, [redacted] [7]) konungum, A [8]) [Gunnars konungs, A; Hogna ok Gunnars konungs, [redacted] [9]) Buðla dottur *tilf.* A [10]) [siðan, A [11]) þeirra, A, B [12]) [a alla lund. fyrst af þvi at allir hofð. iammargir, B [13]) [þuiat þar var þeim koppum saman skipat er allir ottuðuz. ok þeir attu meira gull ok silfr en neinir, A [14]) orfir (vinum sinum en *tilf.* B), A, B [15]) *mgl.* A, B [16]) *tilf.* A, B [17]) bita, A [18]) fra Grimilldi oc B. *Ovsk.* Mmb. [19]) um, A [20]) [drottning Sigurðar, A

Hui ertu sua stollz. at þu stændr æigi upp i gegn[1] mer drotningo þinni. þa svarar Grimilldr. [Ec kann þat segia þer. huat til bærr er eigi stend ek upp þer i gegn. þat hit fyrsta at þu sitr i þui hasæti er min moðir atti. oc em ek æigi verr til komin en þu þar at sitia. þa mællti Brynilldr. þot þin moðir ætti þetta sæti oc þinn faðir ætti þessa borg oc þetta land. þa skal ec nu þat æiga en æigi þu. hælldr mattu nu fara of skoga at kanna hindar stiga[2] eptir Sigurði þinom bonda. [þar til ertu nu komin bœtr[3] en vera drotning i Niflungalande. þa mællti Grimilldr. [þui bregðr þu nu mer oc færir mer þat nu i brigzli oc til svivirðingar. er ek hugði at mer skylldi at vera vægr oc somi. at minn bondi se Sigurðr svæinn.[4] Nu hæfr þu vpp þenna læic. [er þu mant[5] vilia at vit talim flæira ockar a milli. hvat þer er til sœmðar eða vsœmðar. Seg nu mer fyrsto[6] spurning er ek spyr þic. hverr tok þinn mæydom eða hverr er þinn frumværr. þa svarar Brynilldr. þar hæfir þu mik spurt þæss er ek kann væl at segia. oc mer er ængi osœmð i. Riki konungr Gunnarr kom til minnar borgar oc með honom margir dyrligir hofðingiar. oc með raði minna vina tok ek hann[7] til mannz. [oc var ek honom giptt með margskonar pryði oc gor til hin dyrligazta væizla með mannfiolða. oc með honom[8] fór ek hæim higat i Niflungaland. Oc þæsso vil ek æigi þik læyna oc engi annan[9] ef eptir spyrr. at hann er minn frumværr.[10] Nu svarar Grimilldr. Nu lygr þu [þat er ek spurða þic.[11] sem mer var von. Sa maðr er þinn meydom tok fyrsta sinn hæitir Sigurðr svæinn. Nu svarar Brynilldr. Ek varð alldrigi Sigurðar kona oc alldri hann minn maðr.[12] þa mællti Grimildr. þat[13] skyt ek her til þessa fingrgullz. er hann tok af þer þa er hann hafði tækit þinn meydom. þetta sama gull tok hann[14] af þinni hændi oc gaf mer. Oc nu er Brynilldr ser þetta gull. þa kennir hon at hon hæfir att. oc nu kemr hænni i hug hverso farit hæfir. oc iðraz nu hælldr sarlega hverso þær skulo þræyt[15] hafa [með ser of þetta mal. sua at iammargir skulo hæyrt hafa.[16] oc þessir lutir ero nu [upp komnir firir

[1]) I moti, A, B [2]) [Eigi veit ek van þeirrar drottningar i verolldu. at ek þurfa lotning veita. ok þui at ek hefi fengit þann konung er frægstr er i vorolldu. Nu svarar Brynhilldr. Með svikum komztu at Sigurði. en ek skal þo ifir þer rikia. ok þui næst muntu fara hindar stigu um skoga, A [3]) [ok er þat betr fallit, A; þar til ertu betr fallin, B [4]) [*mgl.* A [5]) [um brigsli ok muntu, A [6]) eina, A; fyrst, B [7]) mer *tilf.* A, B [8]) [siðan Sigurðr sveinn var fra mer svikinn. ok með Gunnari konungi, A [9]) mann annarra, A [10]) ok minn bondi *tilf.* A, B [11]) [*mgl.* A, B [12]) bondi, A [13]) þvi, A, B [14]) *tilf.* A, B [15]) þrætt, A,B [16]) [(um þetta sua *tilf.* B) at margir hafa heyrt þeirra tal (viðrtal B), A, B

alþyðo. er fyrr hafa fair menn vitað. Oc sua mikils þikkir Brynilldi þetta vert. at hennar licame er nu sua rauðr sem nydreyrt bloð. oc nu þægir hon oc mælir ækki orð. stendr upp[1] oc gengr i brot oc vt af borginni.

344. Hon ser ræið þriggia manna til borgarinnar. [þæirra er hinn fyrsti maðr Gunnarr konungr oc hans broðir Haugni oc hinn þriði Gernoz.[2] Hon gengr i moti þæim oc væinar oc grætr allsarliga oc rifr sin klæði. [Gunnarr konungr oc hans broðir Haugni[3] hafa riðit þenna dag a skog at væiða dyr. oc er þæir sia Brynilldi drotning hverso hon lætr. oc þat vito þæir æigi huat hana man harma. [oc stauðva nu[4] hesta sina. þa mællti drotningin. Riki Gunnarr konungr. ek gaf mik upp i þitt valld oc firirlet ek mitt riki ok mina vini oc mina frændr. þetta allt gerða ek firir þinar sakar. huart skaltu eða annarr maðr hæfna minnar suivirðingar. oc ef þu villt æigi hæfna min. þa [mattu þo[5] hæfna sialfs þins. Sigurðr svæinn hæfir rofit yckor trunaðarmal oc sagt sinni kono Grimilldi allt. hverso þu sagðir[6] þinn trunað undir hann. oc þa er þu fect æigi sialfr mitt lag oc letz Sigurð svæin taka minn meydóm. þat sama færði Grimildr mer [i brigzli[7] i dag firir ollom monnom. þa svarar Haugni. þu rika drotning Brynilldr. grat æigi lengr oc haf engi orð um oc lat sem þetta hafi æigi verit. þa svarar Brynilldr. Væl ma ek sua lata sagði hon. Sigurðr svæinn kom hingat til yðar sem æinn vallari. en nu er hann sua stollz oc sua rikr. at æigi man langt heðan liða aðr en þer munot[8] allir honom þiona. Oc sua kom hann til min fyrsta sinni. at æigi vissi hann sinn faðor eða sina moðor oc enga sina ætt.[9] þa mællti Gunnarr konungr. Fru. æigi skaltu grata [oc þægi þu þægar i stað.[10] Sigurðr svæinn mun æigi læingi[11] vera várr hærra oc min systir Grimildr man æigi vera þin drotning. [12]Nv gerir Brynilldr eptir þvi sem konungrinn bað. Gunnarr konungr oc hans [broðer Haugni[13] riða nu i borgina oc til hallarinnar. oc honom fagna hans menn. oc sua lætr nu Gunnarr konungr oc Haugni oc Gernotz. sem þæir hafi æcki vettanna[14] spurt. oc slict hit sama Brynilldr. Sigurðr svæinn[15] hæfir riðit i skog at væiða dyr at[16] skemta ser með[17] sinom monnom. oc er hann nu æcki hæima þæssar riðir.[18]

[1]) [opinberir firir alþyðu. er aðr voru leyndir. ok fylldiz nu ogurligrar grimdar við Sigurð. er hann skal sua opt ok sarliga hana svikit hafa, A
[2]) [þar var Gunnarr konungr. Hogni ok Gernost, A [3]) [þeir, A, B
[4]) [stoðva þeir, A, B [5]) [muntu, A [6]) lagðir, A, B [7]) [til brigsla, A, B
[8]) vilit, A; skulut, B [9]) ættmenn, A [10]) [*mgl.* A [11]) lengr, A; *mgl.* B
[12]) fra Brynilldi oc G. *Ovsk.* Mmb. [13]) [brœðr, A, B [14]) *mgl.* A
[15]) konungr, A [16]) ok, B; *mgl.* A [17]) ok, B [18]) tiðir, A

345. [1]Fam dogom siðarr at kvælldi kemr hæim Sigurðr svæinn með sinom monnom. Oc er hann kemr i hollina. þar er inni sitr Gunnarr konungr. stendr konungr vpp oc fagnar væl magi sinom Sigurði svæin. oc slict sama Haugni hans broðir oc Gernotz oc allir þæir er inni ero. oc þetta kvælld dræcka þæir oc ero allkatir. Brynilldr drotning er [nu allugloð.[2] [Fám dogom[3] siðarr mællti Haugni til sins broðor Gunnars konungs. Hærra. ner viltu riða út ■ skog oc væiða dyr. oc ver allir saman. Konungr svarar. at hann vill nu ut riða þa er gott er væðr æinnhvern dag. Oc nu liða nocorir dagar. þa gengr Haugni til stæikarahus oc mællti við stæikarann læyniliga. [þann dag er ■ morgin er skaltu hafa buit snimma[4] varn mat. oc allar krasir skaltu [vera lata saltar sua[5] sem þu fær fong á. oc bær þat firir Sigurð svæin allt er [saltazt fær þu.[6] Oc her eptir gengr hann i brot oc kallar sinn skænkiara oc mælti. At morni er ver motomz snimma. þa skaltu skenkia oss sæint. Oc nu gengr Haugni aptr.

346. [7]Nesta morgin eptir ardegis [kallar Gunnarr konungr oc Haugni. at þæir vilia buaz at riða út at væiða dyr. þar eptir ganga þæir til borða[8] oc snæða. Oc þa kemr Sigurðr svæinn þar oc mællti til Gunnars konungs. Hærra. hvert villtu riða. hui snæðir þu sua snimma. þa svarar konungr. Ver vilium vt riða at væiða dyr oc skemta oss. hvart viltu fara með oss eða viltu hæima vera. þa svarar Sigurðr svæinn. Hærra viltu riða út.[9] þa vil ek vist fylgia þer. þa mællti konungr. Gac þa til borðz oc snæð. Oc sua gerir hann. Oc þessi stæikari ok skænkiari hafa allt sua gert sem Haugni [bað þa.[10] þa er þæir [hafa snætt. ero bunir[11] þæirra hæstar. oc riða þæir vt a skoginn oc hlæypa at dyrom oc sla[12] sinom hundum. Oc þegar er Sigurðr svæinn er vt riðinn af borginni. gengr Grimilldr til sinnar reckio oc legz niðr at sofa. firir þa sok at sua illa er henni við Brynilldi. at æigi vill hon með henni sitia oc enga skemtan við hana æiga. Haugni hefir riðit nocoro siðarr af borginni en aðrir þæir. oc hæfir talat við drotningu Brynilldi langa rið. oc i þæirra æinmæli[13] er þetta. at Brynildr biðr Haugna. at sua skal hann til haga. at Sigurðr svæinn skal æigi hæim koma þat quælld. oc at hann megi þann

1) um Hœgna oc Sigurð suein. *Ovsk.* Mmb. 2) [allkat, A; ok allkat, B 3) [Ok litlu, A; Ok eigi morgum dogum, B 4) [J morgun snemma skalltu hafa buit, A 5) [gera sua salltar, A 6) [sallt er, A 7) ændalyct Sigurðar sueins. *Ovsk.* Mmb. 8) [vill Gunnarr konungr ok Hogni ut riða at veiða dyr. þeir ganga nu til borðz, A, B 9) at veiða dyr *tilf.* A, B 10) [bauð þeim, A, B 11) [eru bunir ok snætt. eru til reiðu, A 12) lausum *tilf.* A, B 13) eintali, A, B

dag deyia. En þar til vil hon gefa honom gull oc silfr oc aðrar gersimar. slict allt er hann beiðiz. En hann sægir at Sigurðr svæinn er sua mikil kenpa.[1] at æigi [ma hann vist sægia þat. huart hann getr raðit hans bana. en við kvæz[2] hann læita mono. at sua megi verða. Oc her eptir riðr Haugni vt a skoginn. en drotningin bað hann væl fara oc æfna orð sin.

347. Nu hlæypa þæir eptir dyrom oc fara allmæðilega[3] oc[4] stundom renna þæir. oc Sigurðr svæinn er þæirra fræmstr nu sem hvert sinni. Oc nu hafa þæir dræpit æinn villigault mikinn. oc her eptir hafa þæir aðr længi sott. Oc þa er hundarner hafa við fæstz svinit. skaut Haugni sino spioti þenna villigaullt til bana. oc her yfir standa þæir [nu allir ok skera suinit oc taka allt innan ór[5] oc gefa hundom sinom.[6] Oc nu er allom þæim sua varmt oc nu ero þæir sua moðir. at naliga [hyggia þæir at[7] þæir mono springa. Oc þa koma þæir þar sem flytr æinn bæckr. oc Gunnarr konungr slær ser niðr oc drækkr. oc aðrum megom[8] hans broðir Haugni. Oc þa kemr at Sigurðr svæinn oc slæzt þægar niðr at bæckinom sem aðrer þæir. Oc þa stendr upp Haugni. er hann hæfir drukkit. oc tækr sitt spiot baðom hondom oc læggr milli hærða Sigurði svæin. sua at stendr i gognom hans hiarta oc vt um briostið. Oc þa mællti Sigurðr svæinn er hann feck lagit. þæss matti mik æigi vara af minom magi. er nu gerðir þu. oc ef þetta vissa ek. þa er ek stoð upp a mina fætr. aðr þu ynnir þetta verk at fa mer banasar. þa væri minn skiolldr brotinn oc hialmr spiltr oc mitt sverð skorðott.[9] oc mæiri von [aðr þetta væri gort. at allir þer[10] fiorir væri dauðir.[11] Oc her eptir dæyr nu Sigurðr svæinn. Nu mællti Haugni. Allan þenna morgin[12] hofom ver ællt æinn villigaullt oc ver fiorir fengim hann varla sott. en nu a litilli rið hæfi ek væitt æinsaman æinn biorn eða æinn visund. oc verra væri oss fiorom at sœkia Sigurð svæin. ef hann væri við buinn. en at drepa biorn eða visund. [er allra dyra er fræcnastr.[6] Nu mællti Gunnarr konungr. Vist hæfir þu væl væitt. oc þænna visund skolum ver hæim hafa oc fœra Grimilldi minni systor. huar sem hon er. Nu taka þæir upp lic Sigurðar svæins oc fara með hæim til borgar.

348. Oc nu stændr drotning Brynilldr uppi a borg. oc ser at Gunnarr konungr oc hans broðir Haugni oc Gernoz riða til borgar. oc sua at þar mono þæir fara með Sigurð svæin dauðan. Hon gengr

[1]) kempa, A, B [2]) [er þat i hans sialfræði. en við lezt, A [3]) veiðimannliga, A; allveiðimannlega, B [4]) en, A, B [5]) þvi *tilf.* B [6]) [*mgl.* A [7]) [hyggiaz, A, B [8]) megin þess beckiar, B [9]) brotið, A [10]) þeir, B [11]) [at fyrr lægi þer allir dauðir en þat væri gort, A [12]) dag, A

[or borginni moti[1] þæim oc mællti. at þæir hafi væitt allra manna hæilaster. oc biðr þa nu færa Grimilldi. Hon sæfr i sinni sæing. faðmi hon hann nu dauðan.[2] þui at nu hæfir hann þat sem hann hæfir til gert oc [sua Grimilldr.[3] þæir bera nu likit upp at loptino. oc er læst loptið. oc þægar briota þæir upp hurðina oc bera inn likit oc kasta i sæingina upp i [fang henne.[4] Oc við þetta vacnar hon [oc ser. at Sigurðr svæinn er nu þar i rækkiunni hia henni. oc er nu dauðr.[5] þa mællti Grimilldr við Sigurð svæin. Jll þickia[6] mer þín sár. huar fectu þau. Hér stendr þinn gullbuinn skiolldr hæill oc æcki er hann spilltr. oc þinn hialmr er hvergi brotinn. hui vartu sua sarr. þu mant vera myrðr. Vissi ek hverr þat hæfði gort. þa mætti þat væra hans gialld. þa svarar Haugni. Æigi var hann myrðr. Ver ælltom æinn villigollt. oc sa hinn sami villigaulltr væitti honom banasár. þa svarar Grimilldr. Sa sami villigaulltr hæfir þu verit Haugni. oc engi [maðr annarra.[7] Oc nu grætr hon sarlega. þæir ganga nu brot af loptino oc inn i hollina. oc ero nu katir oc Brynilldr æigi ukatare. En Grimilldr kallar sina menn[8] oc [lætr taka lic Sigurðar svæins oc bua[9] um allvægliga. Oc er þessi tiðindi spyriaz at Sigurðr svæinn er drepinn. þa sægir þat hverr maðr. at æigi[10] mun eptir lifa i verolldinni oc alldri siðann mon borinn verða þuilikr maðr firir sakir afls oc reysti oc allrar kurtæisi. caps oc milldi. er hann hafði umfram hvern mann annarra. oc hans nafn mun alldrigi tynaz i þyðværskri tungo oc slict sama með Norðmannom.[11]

---

349. [12]Hærtnið konungr [var rikr maðr i Villcinalande[13] oc mikill hofðingi firir allra luta sakir. hann er allra kappa mæstr. Hans kona var Ostacia[14] dottur Runa konungs af Austrriki. Hennar stiupmoðir var sua fiolkunnig. at hon firirgerði henni i barneskio oc kastaði til hennar sinni fiolkyngi. sua at hon er nu iamkunnig[15] sem firir henne var hennar stiupmoðir. Ostacia er æigi at siðr allra kuænna vænst oc vitrazt. oc ærit er hon illgiorn. Hærtnið konungr ann hænni mikit.[16]

[1]) [ut i gegn, A, B [2]) *mgl.* A, B [3]) [bæði þau, A, B [4]) [faðm Grimilldar, A, B [5]) [at hon ser at Sig. konungr (sveinn B) er þar dauðr hia henni, A, B [6]) þiki, A; þikir, B [7]) [annarr, A, B [8]) riddara, A [9]) [synir þeim lik Sigurðar sveins ok bua þeir, A, B [10]) engi, A, B [11]) Litlu siðar andaz drottning Brynhilldr *tilf.* A [12]) fra Hertnið konungi oc hans drottning Ostacia. *Ovsk.* Mmb. [13]) [i V. var rikr konungr, B [14]) Ostancia, B [15]) iafnfiolkunnig, B [16]) *Cap.* 349 *mgl.* A

350. [1]J þænna tima ræðr Bærtangalande Jsungr konungr hinn stærki með sinom sonom. Hann er mikill uvinr Hertnið konungs oc hæfir væitt mikit lið iamnan Attila konunge oc gert mart illt Villcinamonnom. Hertnið konungr villdi þess giarna hæfna. er drepinn var Osantrix konungr hans faðorbroðir.[2] fyrst[3] Attila konungi eða þiðreki konungi. ok þar nest Jsungi konunge er hinn þriði var [hinn mesti[4] hofuðsmaðr[5] at drapi Osantrix konungs. Nu samnar Hertnið konungr saman [hær miclum. oc færr með hærinn[6] til þæss er hann kemr i Bærtangaland i riki Jsungs konungs. þar brænnir hann oc drepr menn oc tækr mikit fe. Jsungr konungr oc hans synir sitia i Bærtangaborg oc verða æcki við varir. huat Hertnit konungr hæfir gert. Oc þa er Hertnit konungr hæfir fengit sua mikit herfang oc sua viða farit sem hann villdi i Bærtangalandi. færr hann hæim aptr oc hæfir halldit ollom sinom monnom.

351. Jsungr konungr oc hans synir spyria hvat gort hæfir Hertnit konungr af Vilcinalandi. er þæirra var hinn mæsti uvinr. þæir samna hær um alt sitt riki oc færr eptir Hertnit konungi oc vilia hæfna sin. Hann sendir orð sinom hinum goða vin þetlæif dansca oc [aðrom manne[7] Fasolld stollza. þæir [verðaz við væl orðsendingina[8] oc fara með sinom monnom til motz við Jsung konung. oc koma nu allir saman i Vilcinaland. oc brænna þar[9] morg heroð oc stor oc drepa margan mann. Firir þæim flyr allt þar sem þæir fara. engi maðr er sua diarfr at þori at skiota æino spioti [moti gegn[10] þæim. allt flyr sumt a morkina. sumt a skip oc sumt a hæiðar obygðar. sumir flyia til Hertnit konungs oc sægia [honom. at cominn er i hans riki[11] Jsungr konungr af Bærtangalandi með sina sono. oc þar er með honom þetlæifr danski oc Fasolld stollzi. oc allz hafa þæir .v. þusundrat hermanna.[12] oc engi fylking stendr firir þæim. oc ængi kappi þorir at biða þæirra.[13] Við þessi tiðindi verðr Hertnið konungr ræiðr miok. oc sendir boð um allt sitt land. at allir [hermenn komi saman Vilcinamanna[14] oc væri land sitt. þessi tiðindi þickia ollom ogorlig at bæriaz i gegn sua miclum kappum sem nu ero komnir i Vilcinaland.

352. [15]Her eptir samnaz saman með[16] Hertnið konungi mikill

[1]) fra Jsungi konungi enum sterka oc hans sonum. *Ovsk.* Mmb. [2]) faðir, A, B [3]) a *tilf.* B [4]) [*mgl.* B [5]) hofuðmaðr, A [6]) [ser liði ok ferr, A [7]) [*mgl.* A, B [8]) [verða val við orðsendingina, A; verpaz vel við orðsendingunni, B [9]) nu borgir *tilf.* A [10]) [i gegn, A, B [11]) [þessi tiðindi(!), A [12]) riddara, A, B [13]) þar, A [14]) [komi til hans (saman B) Villtinamenn, A, B [15]) orrosta Jsung k. *Ovsk.* Mmb. [16]) i moti, A; við, B

hér. Oc hans kona Ostacia[1] færr út oc rærði sinn gand.[2] þat kollom ver at hon færi[3] at sæiða sua sem gort var i forneskio. at fiolkungar konor þær er ver kollom volor[4] skylldo sæiða[5] honom sæið. Sua mikit gerði hon af ser i fiolkyngi oc trollskap. at hon sæiddi til sin margskonar dyr. leona oc biorno oc flugdræka stora. hon tamði þa alla þar til at þæir lyddo henne oc hon matti visa þæim a hændr sinom uvinom. Sua sægir i kvæðom þyðærskom. at hennar hærr væri likr fiandom[6] sialfom. hon siolf var ok sem æinn flugdreki. Hertnið konungr flytr sinn hær i gegn Jsungi konungi. oc þar er þæir finnaz verðr strong orrosta. Jsungr konungr oc hans synir með sin merki ganga hart fram oc drepa margan mann. hauggva a tvær hliðar ser hæsta oc menn. oc firir þæim fællr hærrinn. allt þar sem þæir [komo fram.[7] J aðrum stað riðr fram þetlæifr danski [með sina fylking. hann væitir oc margum manne bana. oc firir honom standaz ækki Vilcinamenn. Oc hina þriðiu fylking hæfir Fasolld stollzi. hann bærsk þenna dag af miclu kappi. oc skilr margan mann við sinn hæst. sua at alldri sa sik siðan.[8] Villcinamenn falla i þæirri orrosto sua sem þa er akr er skorinn.

353. [9]J þæsso bili kemr til Ostacia með sina suæit. þa er hon hæfir saman dregit af[10] fiolkyngi. drekarnir flugo yfir hærinn oc væita mannom bana með klom sinum oc með munni. oc leonar bæriaz oc bita. [oc slict sama birnir.[11] oc siolf Ostacia flygr sem dreki yfir hærinom oc pinir til oll dyr oc alla dreka at bæriaz. Jsungr konungr oc hans synir sia nu hverso þessi micla oc hin illa suæit gerir þæim mikinn skaða. hann keyrir sporom sinn hest ok spennir fast sit spiotskapt. þat er hatt oc sua digrt. at [i þriu er clofinn askrinn oc hans spiotskapt er æinn lutrinn af hinom digra aski.[12] Hann ser huar flygr hinn illi dreki. sa er mæiri oc hræðilegre en allir aðrir. hann skytr spiotino at drekanom. Drekinn ser hverso þetta micla spiot flygr [til hans.[13] bregðr ser undan. [flygr spiotið hia honom.[14] en drekinn steypir[15] ser ofan at konunginom oc tækr[16] með sinom munni oc klonom oc[17] glæypir hann. þetta ser hans ællzti son. sa er allra þæirra ver sterkaztr. hann læggr drekann með sino spioto [gognom fotinn

1) Ostantia, A; Ostancia, B 2) *saal.* A; gaund, B; gauð, Mmb. 3) fari, B 4) volvur, A; volfur, B 5) siða, B 6) fiandanum, B 7) [riða, A; fara fram, B 8) [ok Fasolld stollzi. hann veitir morgum manni bana, A 9) fall Jsungs. *Ovsk.* Mmb. 10) sinni *tilf.* A, B 11) [*mgl.* A, B 12) [i þriu er klofinn askrinn, A; þo þat væri i þrent klofit. þa er hverr partr nogu digr, B 13) [at honom (ser B), A, B 14) [ok misti hans, A 15) varpar, B 16) gripr hann, A 17) drepr ok *tilf.* A

uppi við bukinn.[1] Drækinn snaraz við lagino oc þrifr sinom klom hann sva fast. at gognom gengr bryniuna oc bukinn. sua fær hann bana. oc aðr hæfir hann drepit leon oc biorn. Nu i þesso bili hæfir Lorantin[2] hinn yngsti sonr konungs drepinn[3] æinn leon oc orðit sárr. oc æinn dræka særði hann til bana. oc þæssi dreki væitir honom banasár með sinom klom. Sva læingi stendr þessi orrosta. at drekarnir oc leonar hafa latið naliga allir sitt lif af storom hoggom sona Jsungs konungs. Oc Jsungr konungr er nu dauðr með alla sina sono firir dyronom oc drekom. oc engi maðr væitti þæim bana annars kostar en með fiolkyngi Ostacie.[4]

354. Fasolld stollzi lætr bera sitt merki fram i miðian hær Vilcinamanna i gegn Hertnið konungi. oc stendr þar snorp[5] orrosta milli þæirra tvæggia hofðingia. Fasolld hæfir nu drepit annarri sinni hændi morg hundrat Vilcinamanna. hann er nu miok sárr oc moðr i vigino. Nu riðr at honom sialfr Hertnið konungr oc læggr til hans sino [glaðel i[6] hans briost. sua at ut geck um hærðarnar. Fællr nu Fasolld dauðr af sinom hesti. oc fallinn er nu aðr mæstr lutr liðs hans. Þætta ser Þetlæifr danski þar er hann bærsk oc hæfir fællt Vilcinamenn. sua at æigi liggr lægra valkaustrinn en saðul hans bar. hann hæfir latið oc flæsta alla sina menn. oc sialfr er hann nu miok sarr. æigi at siðr riðr hann nu diarflega fram i hær Vilcinamanna oc vill hæfna Fasolld sins hins kera vinar. Hann keyrir hæstinn sporom oc riðr at Hertnið konungi. leggr sino spioti i hans skiolld. sua at sundr tækr skiolldinn oc bryniuna tvæfallda.[7] oc vndir hondina oc snæið[8] i sundr herðarnar allt a hol við herðarblaðit. oc fællr konungr þægar af hæstinom til iarðar. Þetlæifr drepr þar með sino sværði margan goðan dreng yfir Hertnið konungi. oc margir flyia nu en fair standa eptir.[9] Þa flygr æinn hinn værsti dræki yfir Þetlæif með gapanda munn[10] oc vill væita honom bana. Þetlæifr læggr [sino glavel[11] vpp i gegn drekanom i hans munn. sua at ut geck um halsinn. Drekinn spennir hann með sinom clóm oc lystr með vængionom oc fællr allr yfir hann ofan.[12] oc sua fær Þetlæifr danski bana oc hæstrinn undir honom.

355.[13] Þa er fallner eru aller kappar af Bertanga.[14] skiliaz Villcinamenn ei fyrr við en drepit er hvert manzbarn Bertanga hers. Villcina menn hitta sinn herra Hertnið konung mioc [sáran með[15]

[1]) [upp i kviðinn i gegnum fotinn, A [2]) Borantin, B [3]) drepit, A, B [4]) *mgl.* A [5]) horð, A; skorp, B [6]) [gladiele firir, B [7]) ferfallda, B [8]) sker, A; sniðr, B [9]) uppi, A [10]) munni, A, B [11]) [með sinum glaðil, A [12]) fram, A, B [13]) *her begynder Membranens 5te Haand.* [14]) liði *tilf.* A; landi, B [15]) [særðan, A

storum sarum. flytia hann með ser. oc koma til lœcnar[1] þeir er bezter eru i Villcinalande oc grœða hann. Þa er Hertnið konungr er heim komenn i sina borg. þa er hans kona Ostatia siuc. oc þa verðr Hertnið konungr varr við huaðan af hanom er komen liðveizla. su er drekarner eða ðyren hava hanum veit. oc hversv hans kona var fiolkunneg. oc þrim[2] dagum siðarr dœyr hvn með litlum orðstir. Hertnið konungr verðr enn[3] heill sinna sára oc styrir sinv riki Villcinalande sua sem [hœyrer enn[4] i sagv hans. oc hann vinnr morg storvirke meðan hann er konungr i Villcinalande. oc af hanvm er allmikil saga. þo at þess uerðe nu eigi her getet [i þessare frasogn.[5]

---

356. [6]Attila konungr af Susa spyrr at dauðr er Sigurðr sveinn. oc æpter lifir hans kona Grimhilldr. ær allra kvinna er vitrast oc fegrst. en hann ær nu kvanlauss. Hann sender æpter sinvm frœnda Osið [i Herraland.[7] at hann skal coma til hans. Oc er hertogenn spyrr. at hans frende Attila konungr vill hann hitta. [gerer hann færð sina[8] til Susa oc með hanvm [.xx. ridderar.[9] Attila konungr fagnaðe honvm vel oc seger. at hann have hanum sent orð oc vill at hann fare hans sendefor i Niflvngaland. Attila konungr vill senda hann at biðia ser konv Grimhilldar systvr Gvnnars konungs. er átt hever Sigvrðr sveinn. Osiðr hertoge lez fara vilia. hvert er konungr vill hann sent hava. Nv byz hann til þessar ferðar með mikilli kurteisi[10] oc hever með ser .xl.[11] enna kurteisastu riddera oc marga sveina vel buna. Hann fer alla sina leið til þess er þeir komv i Niflungaland oc hitta Gunnar konung i Vernico.[12] þeim er þar vel fagnat. [dvelz hann[13] þar nokora daga.

357. Einn dag heimter hann Gunnar konung a tal oc með hanum Hogna oc Gernoz. oc er þeir ero a malstefno. mellte Osið hertoge. Attila konungr af Susa sender goða kveðio Gunnare konunge oc [Hogna hans broðor.[14] Attila konungr vill fa [yðra systor Grimhilldi[15] með sva miklo fe sem yðr somer at senda honvm. oc hann vill vera yðar vin. En aðr ek fare heðan.[16] verð ek hœyra mitt erende. hvert[17]

[1]) læknarar, A, B [2]) fam, B [3]) nu, B [4]) [segir, A; heyriz, B [5]) [*mgl.* A [6]) kuanfang Attila konungs er hann fecc Grimilldi. *Ovsk.* Mmb. [7]) [*saal. ogs.* B; *mgl.* A [8]) [fer hann, A [9]) [.xxx. riddara, A [10]) ok drambi *tilf.* A, B [11]) .lx., A, B [12]) Verminzu, A; Vermustu, B [13]) [ok dveliaz, A, B [14]) [hans brœðrum (Hogna ok Gernost *tilf.* B) A, B [15]) [yðarrar systur Grimilldar, A, B [16]) i brott *tilf.* A, B [17]) hversu, B

vera skal. þa suarar Gunnarr konungr. Attila konungr er maðr rikr oc mikill hofðingi. [vill Hogne oc Gernoz[1] minir brœðr sem ek. þa megom ver ei synia hanum þessa.[2] þa suarar Hogni. Sua liz mer sem oss mune þat vera mikill vegr. at hinn riki Attila konungr fae varrar[3] systor. hann er allra konunga rikastr oc mestr. nu megvm ver af þvi vera meiri menn en nv[4] erom ver. En þetta mal verðr þo at rœða fyr henne. fyr þvi at hennar skap er sua stort. at ei ma Attila konungr oc enge annarra[5] i verolldo hennar fa fyr uttan hennar vilia. Gernorz biðr [raða konung oc þa Hogna.[6] oc þikkir þetta vel fallit ef þeim syniz. Nu ferr Gunnarr konungr oc með hanom Ysið oc hitta Grimilldi. oc seger Gunnarr konungr henne aull þesse tiðinde. oc spyrr huessu henne man vera i skape[7] þetta rað. En hvn seger at hon þorer eigi at neitta Attila konunge ser til manz. sua er hann rikr konungr. oc sua er fengit þess manz at reka hans erende. at helldr vill hon þessv iatta[8] ef þat er rað Gunnars konungs [hennar broðor. En konungr seger þat. at eigi vill hann neita þessu raðe. með þvi at þat er ei i mote hennar vilia.[9] Gunnarr konungr oc hans brœðr tala allt þetta mal við hertoga Osið. sua at [þetta skal vera[10] raðet. Oc her æpter byz hertoge Osið heim at riða. Oc er hann er albuenn. þa tecr Gunnarr konungr skiolld gullbvenn oc hialm er att hafðe Sigvrðr sveinn. er allra vapna er beztr. oc gefr hann[11] Osið. oc skiliaz þeir goðer vinir. Riðr[12] hertogenn heim i Hvnaland oc seger Attila konunge alla sina ferð. Konungr þakkar hanum vel oc seger at hans ferð er hin bezta vorðen.

358. Litlo siðarr byr Attila konungr færð sina oc [skal nv fara i Niflvngaland epter sinni festarkonv Grimhilldi. þessi ferð er bven allvegleg. Attila konungr hever .d.[13] hundrað riddera oc marga sveina. þa er Gunnarr konungr spyrr. at Attila konungr oc þiðrecr ero komner i hans land. riðr hann vt i gegn þeim með allum sinum envm beztum mannvm. oc þa er þeir finnaz. riðr Gunnarr konungr firir Attila konung oc [heilsar honvm. oc hans broðer Hogne firir þiðrek konung. oc kyssaz þeir[14] oc hittaz nv ener beztu vinir. Riða nu aller saman aptr[15] til borgar Vernicv.[16] oc er nv bven en dyrlecsta veiðzla. oc at þesse veizlv [giptir Gunnarr konungr Attila konunge Grimilldi systvr

1) [vilia, A 2) raðs *tilf.* A 3) vara, A, B 4) aðr, B 5) maðr annarra, B; *mgl.* A 6) [þa raða, A; Gunnar konung raða ok þa Hogna, B 7) *saal.* B; skap, A ska, Mbr. 8) en neita *tilf.* A, B 9) [*mgl.* A, B 10) [þessu var, A; þetta varð, B 11) hertoganum, A, B 12) Fer, A, B 13) .v., B 14) [minniz við hann, B 15) *fra* [skal nv fara *o. s. v., kar* A: við (honum) þiðr. konungr ok fara sina leið. 16) Verminnu, A; Vermistu, B

sina. Oc er lokit er þesse veizlv[1] riðr Attila konungr oc þiðrecr konungr brvtt. oc at skilnaðe gaf Gunnarr konungr þiðreke konunge [Grana hest Sigurðar sveins.[2] oc sverðet Gram gaf hann margreifanum.[3] [en Attila konunge Grimilldi oc silfr sua mikit sem hanvm var some at.[4] oc skiliaz nu goðer vinir. Riðr Attila konungr oc þiðrecr konungr heim i sitt riki. oc geter vm stvnd sins rikis.[5] En hans kona Grimhilldr grætr hvern dag sinn liuva bvanda[6] Sigurð svein.

359. [7]Oc er liðnir vorv .vii. vetr sua at Grimhilldr hever veret i Hvnalande. þa er þat eina not at hvn mellte við Attila konung. Herra Attila konungr. þat er mikill harmr. er þessvm .vii. vetrvm [hevi ek eigi hitta[8] mina brœðr. hve ner villtu herra þeim heim bioða. Ec kann segia þer þau tiðindi. er þo kann[9] vera at aðr vitir þv. at Sigvrðr sveinn minn maðr atti sva mikit gull. at engi konungr i verolldu [var iamnavðegr.[10] en þat mikla fe hava nv minir brœðr. oc eigi vilia þeir mer af vnna eins pennings. En mer þætte sœmelegre herra. at ek rœða[11] fyr þessv fe. oc þat skalltu vist vita. ef ek fœ þetta gull. at allt skalltv þat eiga með mer. En er Attila hœyrer þesse orð. þa ihvgar hann vandlega hvat hvn seger. oc veit at satt er. En Attila konungr er allra manna fegiarnastr oc þikkir illa er hann skal [ei fa[12] Niflunga skatt. oc suarar a þessa lund. Ek veit fru at Sigvrðr sveinn atte mikit gull. þat fyrst er hann toc vndan[13] þeim mikla dreka. er hann hafðe drepit.[14] nest þat er hann fecc i hernaðe. oc þar með þat er hans faðer hafðe att Sigmundr konungr. En allz þessa missum ver. en þo er Gvnnarr konungr várr enn kerste[15] vin. Nv vil ek fru. at þv bioðer þeim ef þv vill heim þinvm brœðrvm. en ekki vil ek til spara at bva þa veizlv sem vegligast. þau skilia sina rœðv at sinni. Oc eigi mikilli stvndu siðar letr Grimilldr[16] kalla til sin [.ii. menn. oc seger þeim sin erende.[17] at hon vil senda þa i Niflvngaland [at reka mitt[18] erende[19] en til þessar farar skal ek ykr[20] bva með gulli oc silfri oc goðum[21] klœðum oc goðum hestvm. [Oc þesser leicmenn segia. at þeir vilia allt þat er hvn byðr giarnsamlega gera.[19] Nu byr hon færð þeirra [hveria leið er hvn ma vegligast.[22] oc fœr þeim bref oc innsigli Attila konungs oc sitt.

1) [giptiz Grimilldr Attila konungi. Ok at liðinni veizlunni, A 2) [hestinn Grana er att hafði Sigurðr (konungr *tilf.* A) sveinn, A, B 3) Roðingeir *tilf.* B 4) [*mgl.* A 5) landz, B 6) mann, A, B 7) er Attila konungr oc Grimilldr bioða heim Gvnnari oc Hœgna. *Ovsk.* Mmb. 8) [hitta ek alldri, A; kom ek eigi at hitta, B 9) *tilf.* A, B 10) [atti slikt, A 11) reða, A, B 12) [ekki fa af, B 13) vndir, A 14) en *tilf.* A, B 15) bezti, A, B 16) Guðrun, A, *her og senere.* 17) [fimm (.v. B) leikmenn. Hon rœðir firir þeim sitt erendi ok segir, A, B 18) hennar, B 19) [*mgl.* A 20) yðr, A, B 21) dyrum, A, B 22) [sem vegligast, A; a þa lund er hon ma vandlegast, B

360. þesser menn fara alla sina leið. til þess er þeir koma i Niflvngaland oc hitta Gvnnar konung i [Vernico borg.[1] Gunnarr konungr tecr vel[2] sendimonnum Attila konungs mags sins. oc ero þeir þar i goðvm fagnaðe. Nv er sendemenn hava þar dualz litla rið. stendr vpp sa er erendit bar. gengr firir Gunnar konung oc mellte.[3] Attila konungr af Susa oc hans drottning Grimhilldr sender qveðio Gunnare konunge i Vernizv oc hans broðor Hogna oc Gernorz oc Gislher oc allum þeirra vinum guðs oc sina. Ver vilivm yðr bioða heim til veizlu oc vinattu i vart land. Attila konungr er nu gamall oc þungferr at styra sinu riki. en hans unge sun Aldrian er enn fara vetra gamall. Nu liz oss sem [þier mvnit vera bezt til komner at stiorna þessv riki með yðrum frœnda hans moðurbreðr.[4] þa rið er hann heuir ei sialfr alldr til at geta sins rikis. Nu verðit þer at koma æptir varre orðsending. oc raðet[5] landraðum með oss. hvat sem þa syniz oss af at taka um þetta mal. oc havit með yðr sva marga menn sem [yðar some[6] er til. oc veret heilir.

361. þa er konungr Gvnnarr hevir lesit þetta bref. kallar hann a malstemnv sina brœðr Hogna oc Gernoz oc Gislher. hann berr vpp þetta mal oc leitar raðs við þa. hverso hatta skal. þa svarar Hogne. þa(t) kann vera herra. at þér vilit fara i Hunaland[7] at heimboðe þins mags Attila konungs. En með þvi at þu farer[8] i Hunaland.[7] þa mantu eigi [aptr koma[9] oc enge sa er þer fylgir. fyr þvi at Grimhilldr[10] er utru kona oc vitr. oc ma vera. at hvn se i svikvm um[11] oss. Nv svarar Gvnnarr konungr. Attila konungr minn magr hevir mer orð sent með vinattv. at ek skal koma til Hunalandz. oc fara þesser menn með sannendvm. En þat er þitt rað Hogni. at ek skal ei fara. en þetta rað gefr þu mer eptir þvi sem [þin moðer gaf minum feðr.[12] er hvert sinni var verra et siðarra en et fyrra. Nv vil ec þat eigi af þer þiggia. nv skal ek [at sonno[13] i Hvnaland. oc venter mik at ek kome aftr epter minvm vilia. oc aðr'en ek fer af Hvnalande. man allt Hvnaland gevit i mitt valld. En þv Hogne fylg mer ef þv villt. en ella sit heima.[14] ef þv þorer ei at fara. þa mellte Hogne. Ei melir ek þetta fyr[15] þvi at ek [mvni vera[16] rœddare um mitt lif en þv [skallt vera[17]

[1]) [Verminzu, A; Vermistu, B [2]) við *tilf.* A, B [3]) synir honom brefit. Hann tok við brefinu ok les. en sua segir þessi(!) bref, B [4]) [er. (at) hann mun vera bezt kominn til at stiorna þessu riki með yðr frændum sinum moðurbrœðrum, B [5]) raða, A, B [6]) [yður sœmd, A, B [7]) *saal.* A, B; Niflungaland, Mmb. [8]) fer, A [9]) [*tilf.* A, B [10]) var systir *tilf.* A, B [11]) við, A, B [12]) [þinn faðir gaf minni mœðr, A [13]) [fara at visu, A, B [14]) ok gæt rikis þins *tilf.* A [15]) af, A, B [16]) [se, A; væri, B [17]) [*mgl.* A, B

vm þitt. oc ei þikki mer verra at beriaz en þer [skal þickia.[1] En at sonnv ma ek þer þat segia. ef þv ferr i Hvnaland. hvart er þv ferr með marga menn eða fa. [engi þeira kemr[2] aptr lifs[3] i Niflungaland. En ef þu vill fara i Hvnaland. þa vil ek[4] epter sitia. Eða mantv ei Gvnnarr konungr hversv ver skilldvmz[5] við Sigurð svein. en [með þvi at[6] þv mant ei. þa [veit ec þann mann i Hvnalande er mvna skal. en þat er Grimhilldr var systir.[7] oc hon skal vist þic a minna. þa er þv kemr i Susa. Þa svarar Gvnnarr konungr. Þottv ser sva rœdr[8] fyr þinni systvr Grimhilldi. at fyr þa skylld[9] þorer þv ei at fara. þa skal ek fara ei at siðr. Hogna verðr nv hermt við. er sva opt er i brigzli fœrt hans moðerne. hann stendr vpp oc gengr inn i holl til[10] sins frœnda Folker oc mellte við hann. Þv mant vilia fara i Hvnaland með oss. sem Gunnarr konungr hevir nv raðet epter ørðsending Grimhilldar. oc með oss skalv fara aller varer menn. oc vapne sic nv [oc bvez hvatlega.[11] oc þeir einir þvrvo[12] at fara er þore at beriaz.

362. [Þa stoð vp drotning Oda moðer Gunnars konungs oc Gislher. oc[13] gengr til konungs oc mellte til hans. Herra. [mik drœymðe[14] æinn draum er þv skallt hœyra. En þat er i þessvm dravm. at ek sa i Hvnaland [sva marga fvgla dauða. at allt land vart var avtt af fvglvm.[15] Nv hœyre ek þat. at þer Niflvngar etlet at fara i Hvnaland. en af þesse ferð veit ek at standa man mikit uhap. hvartvegia Niflvngvm oc Hvnvm. oc meiri von þikki mer ef þer faret. at margr maðr lati [fyr þat[16] sitt lif. Ger sua vel herra. far ei. illt eina man af standa [þott er[17] faret.[18] Þa svarar Hogne. Gvnnarr konungr hevir nu raðet [ferð sina.[19] sva sem hann vill vera lata. oc ekki hirðvm ver vm dravma yðra gamalla kvinna. fatt gott [vitit þer.[20] [ekki megv yðor orð standa[21] vm vara ferð. Þa svarar drottning. Gunnarr konungr man[22] raða sinni ferð. oc sva þv Hogne. hvart er þit skalut fara i Hvnaland eða ei. en minn vnge son Gislher hann skal heima vera. Ja seger Gislher. ef minir brœðr fara. þa skal ek vist ei epter sitia. Oc hlœypr vpp oc tekr [vopn sin.[23]

1) [þikir, B; *mgl.* A 2) [þa man engi (þeirra *tilf.* B) koma, A, B 3) með lifi, A 4) eigi *tilf.* A, B 5) skilldum, A 6) [ef, A 7) [mun muna var systir Guðrun, A 8) her *tilf.* A; Hogni *tilf.* B 9) sok, A, B 10) *mgl.* A 11) [sem hvatast, A, B 12) með oss *tilf.* A, B 13) [Oda drottning moðir Gunnars konungs ok Gisler, A, B 14) [i nott dreymdi mik, B 15) [marga fugla dauða. en allt vart land autt af fuglunum, A; máta(!) fugla dauða. en allt var landit eytt af fuglum, B 16) [þar, B 17) þer, B 18) [þessi ferð, A 19) [þessa ferð, A, B 20) [vita þeir, A, B 21) standaz, B; [*mgl.* A 22) ma, A, B 23) [*saal* A, B; vopsen, Mmb.

363. Nv sender Gunnarr konungr boð [vpp i[1] sitt land. at til hans skalu koma aller hans menn. þeir er vaskastir erv oc frœcnaster erv oc hanum bazt hvgaðer. Oc er þesse ferð er bven[2] hever Gunnarr konungr .x. hvndrað manna.[3] goðra drengia oc vel bvenna. með hvitvm bryniom oc biartvm hialmvm oc skarpvm[4] sverðvm oc hvossvm spiotom [oc nyium skiolldum[5] oc skiotvm hestvm. oc þar sitr heima morg fogr kona oc dyrleg epter sinn bvanda[6] oc sinn sun oc broðvr. Nv tecr Hogni merki Gunnars konungs i sina hond. [þat merki er inn [yzta lvt[7] lit sem gvll. en i miðiv hvitt. oc i markaðr[8] avrn með koronv af ravðo silki. oc neðsti[9] lvtr merkiss grœnn. Gunnarr konungr hever þvilikan orn[10] a allri sinni herneskiv. en Hogni hevir[11] a sinni herneskio oc ei með koronv. Gernorz oc Gislher hava skioldo rauða oc [lact með gulli haucr.[12] oc þat marc hava þeir aller a sinni herneskiv. oc með sama lit erv þeirra merki.[13] Her af ma þa kenna [með sina skor[14] hvar þeir riða. Niflvngar fara nv alla sina leið til þess er þeir koma at Rín. [þar sem saman kem(r)[15] Dúná[16] oc Rín.[17] Oc þar er breitt er arnar hittaz. en þeir finna ekki skip. þeir dveliaz þar um nottena með[18] sinum landtiolldum.

364. Vm kvelldit er þeir eru metter [at nottvrðe[19] mellte Gunnarr konungr til Hogna sins broðvr. Hverr skal hallda vorð þessa nott af varum mannum. scipa [þeim er þer syniz.[20] þa svarar Hogne. þer megoð skipa þeim[21] er yðr syniz til varðhalldz vp með ánne. en fyr neðan liðit vil ek her[22] vera varðhalldzmaðr[23] sialfr. þvi at þa megom ver til geta ef ver fám oss nockort skip. En Gunnare konunge likaðe þetta vel. þa er aðrer menn forv[24] at soua. tecr Hogni oll sin vópn oc gengr með ánne ovan. en á er tungls lios mikit. oc ma hann fyr þvi sea sina leið. Nu kemr Hogni til eins vatz [er heitir Mœre.[14] oc hann ser nockora menn a vatneno. oc ser hann þeirra bvnað liggia við vatnit [oc milli oc arennar.[14] hann tecr klœðen oc felr. Oc þetta erv ekki aðrer menn en [þat sem kallaðar[25] ero siokonor. [þær eigv æðli a[26] sio eða votnvm. En þessar siokonvr hava faret or Rín oc i þetta vatn at skemta ser. Nv kallar siokonan[27] oc biðr hann fa ser

1) [um allt, A, B 2) albuin, A, B 3) *mgl.* A, B 4) snorpum, A 5) [*tilf.* A, B 6) bonda, A, B 7) [mesti hlutr silkis, B 8) a markaðr, B 9) hinn mesti, B 10) *fra* [þat merki er inn *o. s. v. har* A: hann hefir orn með gulli ok koronu. 11) ok orn *tilf.* A, B 12) [lagðr a haukr við gulli, B 13) [a merktr leo með gulli ok slikt hit sama a allri herneskiu, A 14) [*mgl.* A 15) falla, A 16) Dyna, A 17) [*mgl.* B 18) i, A, B 19) [at nattverði, B; *mgl.* A 20) [til hvern er þer likar, B 21) þaun, B 22) *mgl.* A, B 23) varðmaðr, A, B 24) eru farnir, A, B 25) [þeir er kallaðir, B 26) [þeirra eðli er i, A, B 27) a Hogna *tilf.* A

klœðe sin. oc gengr vp ór vatnenv. Nv svarar Hogne. [Seg mer þetta fyrst.[1] hvart[2] skalum ver coma ivir þessa œ[3] [oc aptr.[4] [með þvi at ei seger þv mer[5] þat er ek spyr þic. fær þv alldri þin klœði. þa mællte hon. þer megoð komaz aller heilir ivir þessa œ[6] en alldri aptr. oc mantv þo [hava áðr eð mesta[7] ærviði firir. Nv brigðr Hogne sinv sverðe oc drepr siokonuna[8] oc hæggr i miðio svndr hvaratvegio[9] oc dottor hennar slict sama.

365. Oc enn gengr hann ovan með ánne vm rið. þa ser hann eit skip vt a miðia ána oc einn mann á. oc[10] bað hann roa at lande. oc sœkia einn Elsvngs[11] mann. En [sva kallar hann her. firir þvi[12] at þa erv þeir komner i riki Elsvngs iarlls ens vnga. oc hyggr hann at skipmaðrenn man þa roa skiotare [i mot hanvm.[13] þa svarar scipmaðrenn. Ecki sœker ek helldr Elsvngs mann en annan mann. oc vil ek vist ei roa [vttan kavp.[14] þa mellte Hogne oc tecr sinn gullring oc helldr vpp. Se her goðr drengr þina skipleigv. her er einn gvllringr. hann gef ek þer [i þinn ferioskatt.[15] ef þv flytr mik. Oc er þesse [skipmaðr veit at hanvm er gullringr boðenn i skipleigu.[16] þa minniz hann þess at hann hever skommv aðr qvangaz oc fengit fagrar[17] konv oc ann mikit. oc vill fa henne gull huar sem hann getr. Hann [legr sinar arar vt[18] oc rœr at lande. Nv stigr Hogni a skipit oc fœr farningarmanne[19] sinn gvllring [oc gengr vt a skipit.[20] Nu vill feriomaðrenn roa aptr yvir ána. en Hogne biðr hann roa vp með lande. en feriomaðrenn[21] vill ei roa. Hogne seger at hann skal roa. ef hann vill oc sva þott hann vili eigi. Nv verðr feriomaðrenn rœdr oc rœr sem Hogne vill. [oc baðer þeir roa[1] allt þar til er þeir [koma til liðs[22] Niflvnga.

366. Nv er Gunnarr konungr [a fotvm[23] oc allt lið hans. oc hava fengit aðr eitt skip oc er þat allitit.[24] Oc með þvi litla skipi hava nockorer menn faret ivir ona. oc þegar er þeir forv fra lande fyllir allt þetta skip oc hvelver vnder þeim. oc komaz þeir navðvglega til landz. En er [Hogne kemr[25] til þeirra með þetta mikla skip. verða Niflvngar fegner. Stigr Gunnarr konungr sialfr a skipit oc með hon-

[1]) [*mgl.* A [2]) hvar, A [3]) a, A, B [4]) [fram ok aptr, A [5]) [nema þvi at þu segir, B [6]) a, A, B [7]) [aðr hafa mest, A, B [8]) *saal.* A, B; siokona, Mmb. [9]) *mgl.* A, B [10]) kallar ok *tilf.* A, B [11]) *saal.* A, B; Elsvngis, Mmb. [12]) [þvi sagði (kallar B) hann sva, A, B [13]) [i gegn honum en aðr, A; i gegn þeim en oðrum, B [14]) [upp til þin utan kaup, B; utan kauplaust(!), A [15]) [i þinn feriutoll, B; *mgl.* A [16]) [maðr ser at honum er gull boðit, A [17]) fagra, A, B [18]) [lætr ut sinar arar, A, B [19]) feriumanni, A, B [20]) [*mgl.* A, B [21]) *saal.* A, B; ferio, Mmb. [22]) [finna, A, B [23]) [klæddr, A, B [24]) albuit, A [25]) [þeir Hogni koma, A

vm [.c. manna.[1] roa þeir a miðia ona. Hogne rœr sva mikit. at i einvm verre brytr hann svndr baðar árarnar oc af keipana. oc mellte at[2] alldri þriviz sa[3] er [þessa hae bio oss til handa.[4] oc hliop vpp oc bra sverðe oc hio havoð af skipmannenvm[5] er sat firir hanum a þilionum.[6] þa mellte Gunnarr konungr til Hogna. Hvi gerðer þv þetta illa verc. hvat gaftu hanum at soc. þa svarar Hogne. Ek vil ei at boð fare firir i Hvnaland varre ferð. oc nv kann hann[7] ekki af at segia. Oc þa mellte Gunnarr konungr reiðvlega. Jllt eina mantv gera nu oc hvert sinni. oc alldri ertv kátr nema þa er þv gerer illt. þa svarar Hogne. Hvat skal ek spara nv at gera illt meðan ver farvm fram.[8] ek veit nv gerla at ekki barn i varre ferð kemr aptr. Gunnarr konungr styrir. oc nv brestr i svndr stiornviðin[9] oc gengr fra styrit.[10] oc svifr[11] skipinv bœðe firir stravme oc veðre. Nv lœypr Hogne[12] skyndilega aptr [til styrisins[13] oc dregr[14] i stiornviðina[15] allharðhendilega.[16] Oc þa er hann hever [bœtt stiornviðina oc hann hever[17] við komit styrinv. þa er skamt til landz. oc i þessv bili hvelvir skipinv. oc vit þat koma þeir til landz. at hvert [klœðe er alvátt um þa. þat er innan borðz var.[18] Leiða þeir nv skipit a land. oc bœta at þat [sem brotet var.[19] oc [lata aptr fara sina menn[20] ivir ána i mote sinv liði. oc [flytiaz ivir ona allt þar til er ivir er komit allt liðit.[21] Oc eptir þat fara þeir leið sina allan þann dag.

367. At kvellde [legiaz þeir niðr oc lata Hogna hallda[22] vorð. Oc er aller menn erv sofnaðer. þa gengr Hogne einn saman a niosn langt fra liðinv. Hann kemr þar at er einn maðr ligr[23] oc sefr. sa er með vopnvm oc sverð sit hevir hann lagt vndir sik. oc koma hiollten fram. Tecr Hogne [til sverðsens[24] oc bregðr sverðinv oc kastar fra ser. hann stigr sinvm hœgra fœte a hans siðv[25] oc biðr hann vaka. En þesse maðr lœypr vp oc þrifr til sverðsens. oc[26] missir hann[27] oc mellte. Vei verðe mer firir þenna[28] svefn er nv svaf ek. [mista ek mins sverðs. oc illa man þikkia minum herra gætt sins rikis. er sva svaf ek. Oc nv ser hann hvar liðit er komet. oc enn mellte

1) [fioldi riddara, A 2) *mgl.* A, B 3) maðr *tilf.* A, B 4) [þetta rœði (reiði B) bio til, A, B 5) batmanninum, A 6) þiliunni, B 7) þessi, A 8) þvi at *tilf.* A; er *tilf.* B 9) *saal. ogs.* B; stiornin, A 10) *saal.* A, B: styrir, Mmb. 11) fra *tilf.* A 12) hann, A 13) [þannveg, A; þannig, B 14) þrifr, B 15) stiorn við, A 16) allharðmannliga, A 17) [þa bœtt ok, B 18) [fat er alvatt þat er innbyrðis er, A, B 19) [er þarf, A; sem brotnat er, B 20) [lata siðan aptr fara, B 21) [siðan flytia þeir þar a allan herinn til landz, A 22) [leggz niðr herrinn. en Hogni hellt, A 23) firir honum *tilf.* A, B 24) [*mgl.* A, B 25) hlið, A, B 26) nu *tilf.* A, B 27) þess *tilf.* B 28) minn, B

hann. Vei verðe þessvm svefne er nv svaf ek.[1] nv er komenn herr i land mins herra Roðingeirs margreifa. Ec hevir nv vakat[2] .iii. daga oc .iii. nætr. oc firir [þat sama[3] sofnaða ek. Þa mellte Hogne við hann oc finnr at hann er goðr drengr. Þv mant vera goðr drengr. se her minn gullring. hann skal ek þer geva firir þinn drengskap. oc þv skallt betr niota[4] en sa er fyrr var gevit.[5] ek skal oc fa þer [sverð þitt.[6] Oc sva gerer hann.[7] Nv svarar þesse maðr. Haf firir mikla guðs þocc þina giof. fyrst er þv gaft mer sverð mitt. en siðan þinn[8] gullring. Nv mellte Hogne. Ecki skalltv vera rœdr [um þenna[9] her. ef þv geter landz Roðingeirs margreifa. hann er várr vin. Fyr [þessv rœðr varo liði[10] Gunnarr konungr af Niflvngalande oc hans brœðr. Seg mer enn[11] góðr drengr. hvar visar þv oss til gistingar i nótt. eða hversv[12] heitir þv. Ek heiti Ekkivorðr[13] sagði hann. Oc nu vndrumc ek hversv þv ferr. [er þv[14] Hogne Alldrians son. er drapt minn herra Sigvrð svein. get þin meðan þv ert i Hvnalande. þv [matt her eiga[15] marga avondarmenn. En ecki kann ek visa þær til betra natstaðar en i Bakalar til margreifa Roðingeirs. hann er goðr hofðinge.[16] Þa mellte Hogne. Þangat[17] hevir þv oss visat er aðr havom ver ætlat. Rið nv heim til borgar. oc seg at vér manvm þangat[18] koma. [seg oc at ver erum helldr vater.[19]

368. Nv skiliaz þeir. oc riðr Eckivarðr[20] heim. en Hogne ferr aptr til sinna manna. oc seger Gunnare konunge allt hversv hanvm hever fariz. ok biðr þa standa vpp sem huatazt oc riða heim[21] til borgarennar. Oc sva gera þeir. Eckinvarðr[20] riðr heim sem hvatlegast til borgarennar. oc er hann kemr i hollena. hever margreifi Roðingeirr mataz oc ætlar at sova ganga. Þa seger Eickinvarðr. at hann hevir hitt Hogna. oc sva at Gunnarr konungr er þar komenn með mikit lið oc vill riða þangat til gistingar. Roddingeirr margreifi stendr vpp oc kallar til allra sinna manna. biðr þa taka skyndiliga [oc buaz um[22] sem bezt oc vegligast. oc sva sin hvs. Oc nu sialfr [margreifi Roðingeirr[23] letr taka sina hesta oc vill vt riða i mote þeim með margvm riddervm. Oc aller hans menn erv nv i starve [oc vmbvnaðe.[24] En er margreifi Roðingeirr riðr vt af borgenne. kemr i gegn hanvm

[1]) [*tilf.* A, B; *mgl.* Mmb. [2]) aðr *tilf.* A, B [3]) [þa sok, A, B [4]) hans *tilf.* A, B [5]) gefinn, A, B [6]) [þinn hest ok sverð, A [7]) selldi honum sverðit *tilf.* B [8]) þann, B [9]) [firir þessum, A, B [10]) [þessum her (þessu liði B) ræðr, A, B [11]) *mgl.* A, B [12]) hvat, A, B [13]) Ekkiharð, A; Ekkivarð, B [14]) [þu ert, A, B [15]) [att þar, A, B [16]) drengr, A [17]) þann veg, A [18]) þar, A [19]) [*mgl.* A [20]) Ekkiharð, A [21]) *mgl.* A [22]) [sin vapn ok buaz (við *tilf.* B), A, B [23]) [hann, B [24]) [miklu, A; ok firirbunaði, B

Gunnarr konungr með allt sitt lið. Roðingeirr margreifi fagnar vel Niflvngum oc byðr þeim með ser [til fagnaðar.[1] En þessv tecr vel Gunnarr konungr. oc Hogne biðr Eckinvarð hava firir mikla gvðs þock. hversv hann rac þeirra ærende.

369. [2]Nv koma Niflvngar i garð Roðingeirs margreifa oc stiga af sinvm hestom. En menn Roðingeirs margreifa taka þa oc gœyma vel. [Oc sva sem sagt hævir Eckinvarðr.[3] [lætr margreifinn gera[4] tva ellda [vti i garðenvm.[5] er þeir ero vater. oc við annan elld sitr Gunnarr konungr oc Hogne oc þeirra brœðr oc svmer þeirra menn. en svmt lið þeirra við annan ælld. En þeir er firir voru fylgia margreifa inn i hollina. oc skipar hann þeim á palla. Nv fara Niflvngar af sinum klœðum við elldana. þa mellte Gvdelinda kona margreifans. hvn var systir hertoga Nauðvngs er fell við Gransport. Niflvngar hava hingat fœrt marga hvita brynio oc margan harðan hialm oc skarpt[6] sverð. nyian skiolld. oc þat [er harmanda[7] mest at Grimhilldr grœtr hvern dag Sigvrð svein sinn bvanda. þa er þesser ælldar ero brvnner.[8] gengr Gunnarr konungr oc Hogni oc þeirra brœðr inn i hollena.[9] oc sitia þat qvelld oc drecka[10] með hinvm bezta fagnaðe oc ero nv allkater. Oc þa fara þeir at sova. Roðingeirr margreifi liggr i sinni sœng hia sinni konv. oc talaz þau við. þa mellte Roðingeirr margreifi. Frv hvat skal ek geva Gunnare konunge oc hans brœðrum. þat er þeim se virðilict[11] við at taka. [oc mer se vegr at geva.[12] Hon svarar. þat herra sem [yðr syniz rað til.[13] þat allt skal vera mitt rað um þenna lut er þitt er. Oc enn mellte Roðingeirr margreifi. Ek ma segia þer vm iungherra Gislher. ef þat er yðart rað. at ek man geva hanum iungfrv mina dottor ena fysto giof. Nv svarar Godelinda. þat er vel at þv gever hanum ockra dottvr. ef sva er at hann mette niota. en þat rœðvm(c)[14] ek.

370. Nv er lios dagr. oc stendr Roðingeirr margreifi vpp oc klœðez. oc hans ridderar. oc [þa standa vp[15] Niflungar oc kalla sin klœðe. En Roðingeirr margreifi biðr þa dveliaz með ser nockora daga. en Niflungar vilia nv fara oc dveliaz ecki. Oc þa seger Roðingeirr margreifi at hann vill riða með þeim [með sinum ridderum.[16] oc ganga

1) [at fara (til fagnaðar *tilf.* B), A, B 2) her sægir i fra er margreifi Roðingeirr gefr sina dottur Gislher. *Orsk.* Mmb. 3) [oc gera sva sem firir hefir sagt Eckivarð, B; *mgl.* A 4) *saal.* A, B; l. m. g., Mmb. 5) [vt i garðinn, A; inn i garðinum, B 6) snorp, A 7) [harmaði (harmar B) mik, A, B 8) bunir, A 9) eptir margreifa R. *tilf.* A, B 10) vin *tilf.* A, B 11) virðuligt, A, B 12) [*mgl.* A 13) [þer þikkir rað, A, B 14) hræðumst, A, B 15) [sva, A 16) [við sina menn, A, B

nv til borða[1] oc drecka nu gott vin oc ero allkáter. þar ero nv margskonar leikar oc annor skemtan. Nv lætr Roðingeirr margreifi bera inn einn hialm [gvlle varðan[1] oc settan dyrlegvm steinvm. oc gefr Gunnare konunge. oc þessa giof þackar Gunnarr konungr vel oc þikkir vera[3] en mesta gerseme. þa teer Roðingeirr margreifi einn nyian skiolld[4] oc gefr Gernorz. þa [gefr margreifinn sina dottvr[5] Gislher oc meler. Goðe herra Gislher. þessa mœy vil ek þer geva til eiginkonu. ef þv villt þiggia. Gislher svarar oc biðr hann geva allra manna heilastan. [oc lez vilia þiggia með þock.[6] Oc enn mellte Roðingeirr margreifi. Se her iuncherra Gislher. eitt sverð er ek vil geva þer. þat hæitir Gramr. þat hevir att Sigvrðr sveinn. [þat hyg ek at vera skal allra vapna bezt er i yðarre for[7] se.[8] Oc enn þackar Gislher þessa giof oc biðr hann hava firir guðs lavn alla sina[9] sœmð. er hann hevir gert hanum i [þeirri for.[10] Nv mellte Roðingeirr margreifi til Hogna. Goðe vin Hogne. hvern grip mattu[11] þann sia her með mer. er þv villt hellzt þegit hava. þa svarar Hogne. Mer liz sva seger hann. sem her man hanga einn skiolldr. sa er daveblár[12] at lit. hann er mikill oc stercr [uenter mik at vera mune. hann hever[13] stor hogg. hann[14] vil ek þiggia at giof. þa svarar Roðingeirr margreifi. þat kemr vel við. firir [þa soc[15] at þann skiolld bar goðr drengr. hertoge Nauðvng.[16] oc hann fecc stór hogg undir Mimvngs eggiom[17] af enum sterka Viðga. aðr hann felle. [Oc er þetta hœyrer frv Gvdelinda. grœtr hvn sarlega sinn broðor Navðvng. Oc þesse skiolldr var nv[18] gevenn Hogna. þeir þakka Roðingeir margreifa forkvnnar vel [sinar giaver oc velgerning.[19] þa er þeir [ero metter.[20] lata þeir taka sina hesta oc bua sialfa sik. oc með þeim Roðingeirr margreifi oc með honvm[21] ener voskvstv ridderar. oc riða vt af borgenne. er þeir vorv at þvi bvner. þa [bað frv Gvdelin þa fara vel oc hæila.[22] oc koma sva aptr með sœmð oc virðing. [Oc margreivinn kyssir sina frv Gvdelinda aðr hann riði[23] brott oc biðr hana vel styra sinv riki þar til er þav finnaz.[24]

---

1) borðs, A 2) [buinn með rauða (af rauðu B) gulli, A, B 3) honum, A 4) vel buinn *tilf.* A, B 5) [tekr marg. sina dottur ok fær (fœrir B) iunkherra, A, B 6) [ek þigg giarna segir hann, A 7) ferð, B 8) [*mgl.* A 9) þa, A, B 10) [þessari ferð, A, B 11) muntu, A; mun ek, B 12) dokkr, B 13) [væntir mik at hann muni þola, B; hann hefir, A 14) þann skiolld, A, B 15) [þvi, A, B 16) *saal.* A, B; Niðvngr, Mmb. 17) egg, A, B 18) [ok þess(i) skal nu vera, A 19) [sinar viðtokur, A; sina viðtoku ok velgerning, B 20) [hafa mataz (snætt B), A, B 21) .vii. *tilf.* A, B 22) [mællti fru Godelinda. at þeir skylldu fara vel ok heilir, A, B 23) riðr i, B 24) aptr *tilf.* B; [*mgl.* A

371. [1]Nv er ecki af at segia þeirra ferð [annat en þeir riða hvern dag epter annan. Oc þann dag er þeir riða til Svsam er vatt veðr oc mikill vindr.[2] oc allir Niflvngar eru nv uater oc þeirra clœðe. Oc er þeir koma fram hia borg einnihverre er heitir þorta.[3] riðr i mot þeim einn maðr. hann er sendemaðr Attila konungs oc skal fara i Bakalar[4] at bioða Roðingeir margreiva til veizlv. en hann[5] riðr firir liðinv með sina menn. Oc er þeir finnaz. spyrr margreivinn. Hver ero tiðindi i Svsa. þesse maðr svarar. þat er nv i Svsa tiðast. at Niflvngar ero komner i Hvnaland. oc Attila konungr byr nv þeim veizlo. en ek var sendr i mote þer at bioða þer til veizlvnnar. En nv man[6] ek aptr huerva með yðr. firir þvi at nv hevi ek fengit mitt erende. [Snyr hann aptr nv með þeim oc riðr[7] með Roðingeir margreiva. þa mellte Roðingeirr margreivi við sendimann. Hverso mikit boð ætlar Attila konungr at gera eða hversv mavrgom monnum til bioða. þa svarar sendemaðr. Mer liz sva sem eigi mvne her vera faer i yðarre for. en Attila konungr hever[8] boðet margom mannum til veizlv. En drotning Grimhilldr hevir stemnt halvo fleirom sinvm vinvm. oc hon samnar monnum um allt riki sitt. þeim er henne vilia lið veita. oc er sva mikit til emnat þessarar veizlv. sem [her skili vera[9] allmikit fiolmenne. oc þo mvne[10] hvn lenge standa. Roðingeirr[11] biðr þenna mann riða firir til borgarennar. oc segia at nv eru Niflvngar komner firir borg [Attila konungs. Hann riðr þegar a fund Attila konungs. oc seger honum þesse tiðindi. at nv erv komner Niflvngar firir borg[12] hans oc Roðingeirr margreivi.[13] Nv sender konungr[14] um alla þessa[15] borg. at hvert hus er[16] bvet. sum[17] með tiolldum. en i svmum skal gera ellda. [oc er nu mikill firirbunaðr i borg Svsa.[18] Nv mællte Attila konungr til þiðrecs konungs oc biðr hann. at hann skal vt riða i gegn þeim. Oc nv gerer hann sva oc riðr vt með sina menn. oc er þeir finnaz fagna hvarer aðrum vel. oc riða aller saman til borgar.

372. [19]Drotning Grimhilldr stendr i einum tvrn oc ser for brœðra sinna. oc þat at þeir riða nu i borgena Svsa. Nv ser hon þar marg-

[1]) fra Niflungum. *Ovsk.* Mmb. [2]) [fyrr en þeir riða til S. þa var vatt veðr ok mik. vindr, A; ok riða nu hvern dag eptir annan til þess er þeir koma i Hunaland. En er þeir koma til Susam er gott veðr en þo nokkut regn, B [3]) Sporta, A, B [4]) Makalar, *her* B [5]) margreifinn, A, B [6]) ma, A, B [7]) [Ok sva gerer hann. ok riðr nu, A [8]) til sin *tilf.* A [9]) [vera skuli, A [10]) mun, A, B [11]) margreifinn, A, B [12]) [*tilf.* B; *mgl.* Mmb. [13]) [Hann riðr a fund Attila konungs ok sagði honum þessi tiðindi, A [14]) boð *tilf.* B [15]) sina, A, B [16]) se, A, B [17]) *mgl.* A [18]) [*mgl.* A [19]) fra drottning Grimilldi. *Ovsk.* Mmb.

an nyian skiolld [oc fagran hialm[1] oc marga hvita brynio. oc margan dyrligan dreng. Nv mællte Grimhilldr. Nv er þetta eð grœna svmar fagrt. [nv fara minir brœðr með margan nyian skiolld oc marga hvita brynio.[2] oc nv minnvmc ek hversu [mik harmar[3] en storo sar Sigvrðar sveins. Nv grœtr hon allsarlega Sigvrð svein. oc geck i mote þeim Niflvngum oc bað þa uera vel komna. oc kyssir [þann er henne var næstr. oc[4] hvern at oðrum.[5] Nv er þesse borg nalega full af monnum oc hestvm.[6] oc þar ero oc[7] firir i Svsa morg hvndrað manna [oc sua hesta. sua at ei fær talu a komit.[2]

373. [8]Attila konungr tekr vel við sinum magvm. oc er þeim fylkt i hallernar. þer [sem bunar ero.[9] oc gerer[10] firir þeim ælldar. En Niflvngar fara ecki af sinum[11] bryniom. oc ecki lata þeir sin vopn at sinni. Nv kemr Grimhilldr inn i hollina. þar er firir vorv hennar brœðr [við elld[12] oc þurka sik.[13] Hvn ser hversv þeir lypta vp sinum kyrtlum. oc þar vndir erv hvitar brynior. Nu ser Hogne sina systor Grimhilldi. oc tecr þegar sinn hialm oc setr a hauoð ser oc spenner fast. oc slict eð sama Folkher. [14]þa mællte Grimhilldr. Hogne sitt heill. hvart hever þv nu fœrt mer [Niflunga skatt. þann[15] er atte Sigurðr sveinn. [þa mællte Hogne.[16] Ek fœre þer seger hann. mikinn uvin. þar fylgir minn skiolldr oc minn hialmr [með minu sverðe.[17] oc ei leifða[18] ek mina brynio. Nv mellte Gunnarr konungr við Grimhilldi. Fru[19] systir. gack hingat oc sit her. Nv gengr Grimhilldr at sinum vnga brœðr Gislher oc kyssir hann oc sitr i hia hanum. oc milli oc [Gunnars konungs.[20] oc nv grœtr hun sarlega. Oc nu spyr Gislher. Huat grœtr þu fru. Hon suarar. þat kann ek vel þer segia. Mic harmar þat mest nu sem iamnan [þau storo[21] sar er hafðe Sigurðr sveinn ser miðil[22] herða. oc ekki vopn var fest a hans skilldi. þa suarar Hogne. Sigurð svein oc hans sar latvm nv uera kyrr[23] oc getvm eigi. Attila konung af Hvnalandi [gerom hann[24] nv sva liuvan sem aðr uar þer Sigvrðr sveinn. hann er halvo rikare. En ecki fœr[25] [nv at gort at grœða sar Sigvrðar sveins.[26] sua verðr þat nu vera sem aðr er vorðet. þa stendr upp Grimhildr oc gengr i brott. þvi

[1]) [*tilf.* A, B [2]) [*mgl.* A, B [3]) [mik (ek B) harma, A, B [4]) sva *tilf.* B [5]) [alla, A [6]) rossum, A [7]) *mgl.* A, B [8]) fra brœðrum Grimilldar. *Ovsk.* Mmb. [9]) [er aðr voru (eru B) bunar, A, B [10]) gerfer, A; gorðer, B [11]) klæðum eða *tilf.* B [12]) ellda, B [13]) [*mgl.* A [14]) fra Grimilldi oc brœðrvm. *Ovsk.* Mmb. [15]) [nokkut af N. skatti, A, B [16]) [*tilf.* A, B [17]) [ok mitt sverð, A, B [18]) *saal.* A, B; leiða, Mmb. [19]) Guðrun (Grimhilldr B) var *tilf.* A, B [20]) [Gernost, B [21]) [þat stora, B; þess store(!), A [22]) meðal, A; i milli, B [23]) kyrt, A, B [24]) [ger hann þer, A, B [25]) fam ver, A, B [26]) [grœtt sar hans, A

næst kemr þar þiðrekr af Bern oc kallar at Niflvngar skulo fara til borðz. Oc honvm fylgir svn Attila konungs Alldrian. Nv tecr [Gunnarr konungr[1] sueininn Alldrian oc ber i faðme ser út. En þiðrekr konungr af Bern oc Hogne ero sua goðer vinir. at huarr þeirra legr hond sina ivir annan. oc ganga sva ut ór hollenne oc [alla leið[2] þar til er þeir koma til konungs hallar. Oc a hveriom tvrn oc a [hverre holl oc a hveriom garðe oc a hveriom borgarvegg[3] standa nv [kurteisar konor.[4] oc allar vilia Hogna sia. sua [frægr sem hann er[5] um oll laund af hrœysti oc drengskap. Nv komo þeir[6] i [holl Attila konungs.[7]

374. [8]Attila konungr sitr nu i sinu hasete. oc setr a hœgra veg ser Gunnar konung sinn mag. oc þar nestr sitr ivncherra Gislher. þa Gernorz. þa Hogne. þa Folkher þeirra frœnde. A vinstri lið Attila konungs sitr þiðrekr konungr af Bern oc Roðingeirr margreivi. þa meistare Hilldibrandr. þesser aller sitia i hasete með[9] Attila konunge. Oc nu er [skipat þesse holl fyrst með envm tignastom mannum oc þa hueriom at oðrom.[10] þeir drecka þat kvelld gott vin. oc her er nv en dyrlegsta veizla [oc með allzkonar fongom er bezt megv vera. oc eru nv kater.[11] Oc nv er sva mikill [fiollðe manna[12] komenn i borgena. at huert hus er fullt nalega i borgenne. Oc þessa nott soua þeir i [goðum friði oc ero nu allkater oc með goðum umbunaðe.[13]

375. þa er mornar oc menn standa upp. kemr til Niflunga þiðrekr konungr oc Hilldibrandr oc marger aðrer ridderar.[14] Nu spyrr þiðrecr konungr. huersu þeim haui[15] sovez þa nott. þa suarar Hogne oc letr ser haua uel sofnat.[16] en þo er mitt skap æcki betra en [til meðallags.[17] Nu meler þiðrekr konungr. Ver katr minn goðe vin Hogne oc glaðr oc með oss vel komenn. oc uara þic her i Hvnalande. firir þvi at þin systir Grimhilldr grœtr enn huern dag Sigurð svein. oc allz mantu þess við þurva aðr en þu komer[18] heim. [Oc nu er þiðrecr enn fysti maðr er varat hever Niflunga.[19] þa er þeir ero buner[20] ganga þeir ut i garðenn. gengr a aðra lið Gunnare konunge þiðrekr konungr. en a aðra meistare Hilldibrandr. oc með Hogna

[1]) [drotning, A [2]) [allt, A [3]) [hverium mur, A; hverium garði, B [4]) [kurteisis konur, A [5]) [er hann frægr, A, B [6]) Niflungar, A, B [7]) [*tilf.* A, B; *mgl.* Mmb. [8]) fra Attila k. (oc) brœðrum G. *Ovsk.* Mmb. [9]) hia, A, B [10]) [þessi holl skipuð hinum tignustum monnum (ok sua huerium af oðrum *tilf.* B), A, B [11]) [(allzkyns *tilf.* B) með hinum beztum fongum. ok eru nu kater ok glaðer, A, B [12]) [mannfioldi saman, A, B [13]) [goðum friði ok goðum umbunaði, A; friði ok goðum fagnaði með dyrlegum bunaði, B [14]) hofðingiar, B [15]) hefir, A, B [16]) sofizt, A, B [17]) [at meðallagi, A, B [18]) kemr, A, B [19]) i Susa *tilf.* B; [*mgl.* A [20]) klæddir, B

gengr Folkher. Oc nu ero aller Niflungar upp staðner oc ganga um borgena oc[1] skemta ser. Oc nu stendr Attila konungr upp oc gengr ut i sualernar. oc ser til huar ganga Niflungar. Oc margr maðr gengr nu at sia [skrautlega ferð þeirra.[2] oc er þo allum tiðast at spyria huar Hogne ferr.[3] sua er hann frægr. Nu ser Attila konungr huar Hogne ferr oc Folkher. oc ei er þeirra bunaðr uerre en Gunnars konungs. oc ei kenner Attila konungr til viss. huar Hogne ferr eða Folkher. [firir þvi at ei ma hann sia þa[4] sua gerla. þui at þeir hava[5] siða hialma. oc spyrr huerer þar ganga með Gunnare konunge oc þiðreke konunge. þa suarar hertoge Blodlenn. þat venter mek at þar man uera Hogne oc Folker. þa suarar[6] konungr. Vel metta[7] ek kenna Hogna. firir [þvi at hann var með mer um rið oc[8] ek dubbaðe hann til riddera oc Erka drotning. oc vist var hann þa uar vin goðr. Nu gengr Hogne oc Folker um borgena. oc helldr huar þeirra sinni hendi um herðar aðrum. oc sia þeir þar margar kurteisar[9] konor. Oc nu taka þeir ovan sina hialma oc lata sia sic. En Hogne er [at þessu[10] auðkendr. hann er mior um miðian[11] oc breiðr um herðar. lanct anlit hevir hann oc bleict sem aska. oc eitt auga oc allsnart.[12] oc ei er hann at siðr allra manna drengelegastr. Nu standa[13] Niflungar með sit lið ut við[14] borgarvegginn oc [sia[15] staðenn oc[16] skemta ser. En þiðrekr af Bern gengr nu heim i sinn garð [sem hann a erende til.[17] [18]Attila konungr ser nu huersu mikit fiolmenne er her saman komet.[19] oc ecki fær hann skipat þessu allu folki i eina holl. En nu er gott veðr oc fagrt sem[20] hann letr bua væizluna i einum apalldrsgarðe.

376. J þessu bili gengr drottning Grimhilldr i holl þiðrecs af Bern oc til einmelis[21] við hann. Hann fagnar henne vel oc spyrr huat hon vili.[22] Hon seger gratande oc veinande. Goðe vin þiðrecr. nu em ek komen at sœkia þin hæil rað. Nu vil ek þic biðia goðe herra. at þu veitir mer lið. [at ek[23] hemna mins ens mesta harms. þar[24] er drepinn uar Sigurðr sveinn. Ec vil nu þess hemna a Hogna oc Gunnare oc aðrum þeirra brœðrum. Nu villtu sua goðe herra. þa vil ek geua þer sua mikit gull oc silfr sem sialfr villtu. oc her með

1) at, A, B 2) [til þeirra ferða, A; til þeirra þar er þeir fara, B 3) væri, A, B 4) þat, B 5) [sua hafa þeir, A 6) Attila *tilf.* A, B 7) matta, A, B 8) [*saal.* A, B; rið. þvi at, Mmb. 9) kurteisis, A 10) [með þessu, B; *mgl.* A 11) mann *tilf.* A 12) alsvart, B 13) ganga, A, B 14) vm, A 15) yfir *tilf.* B 16) [*mgl.* A 17) [*mgl.* A, B 18) fra Giucungum. *Ovsk.* Mmb. 19) *saal.* A, B; komen, Mmb. 20) skin, A, B 21) eintals, A, B 22) vill honum, B 23) [til at, A, B 24) *mgl.* A, B

vil ek þer lið veita. er[1] þu villt riða um[2] Rín oc villtv hemna þin.[3] þa suarar þiðrecr konungr. Fru. þat ma ek gera vist eigi. oc huer er þat gerer. þa skal þat vera gort uttan mitt rað oc uttan minn vilia. firir þvi at þeir eru minir ener beztu uinir. oc helldr [skillda ek veita þeim gagn en ugagn.[4] Nu gengr hon braut gratandi oc i þa holl er i var Bloðlin hertoge. Hon mellte enn. Herra Bloðlinn. villtu ueita mer lið at hemna minna harma. Nu minnir mik sarlega. huersu Niflungar [biogu við[5] Sigurð svein. þess villda ek nu hemna þeim.[6] ef þu villdir mer lið ueita. Oc ef þu villt sua gera. þa man ek þer geua mikit riki oc [þat sem þu beiðiz.[7] þa suarar Bloðlinn. Fru [er ec geræ þetta.[8] þa man ek haua firir mikla uvinattu[9] Attila konungs. hann er þeirra sua mikill vin. þa gengr drotning þaðan a brott. oc nu gengr hun til Attila konungs oc mellte [enn við hann sem fyrr.[10] Herra Attila konungr. huar er þat gull eða huar er þat silfr. er minir brœðr haua fœrt þer. Attila konungr seger at þeir haua ekki fœrt hanum gull ne silfr. en þo vill hann þeim vel fagna. er þeir hava hann heim sott. þa mellte drotning. Herra huer skal hemna minnar sviuirðingar ef þu villt ei. Nu er mer þat enn inn meste harmr. huersu myrðr var Sigurðr sveinn. Ger nu sua vel herra. hemn min. oc þa [mattu fa[11] Niflunga skatt oc allt Niflungaland. þa mællte konungr. Fru. hett[12] oc mel ei þetta optar. Hui munda ek[13] suikia mina maga. er þeir hava gengit a mina tru. [oc ei skalltu þat gera ne einn[14] maðr at misbioða þeim.[15] Nu gengr hon a brott. oc þikkir [henne nu allra verst.[16]

377. Nu gengr Attila konungr ut i apalldrsgarðenn. þar sem veizlan skal vera. oc kallar til sin boðsmenn. oc þangat driva nu aller. Nu mellte drotning til Niflunga. þer skaluð nu selia mer til varðveizlu vopn yður. her skal nu enge maðr með vopnum ganga. þer megoð nu vel[17] sia. at sua gera Huner.[18] Nu suarar Hogni.[19] þu ert ein drotning. huat skalltu taka vopn manna. oc þat kendi mer minn faðer. þa er ek var ungr. [at alldri[20] skillda ek legia min vopn a[21] konu trv. oc meðan ek em i Hunalande. þa let ek alldri min vopn. Nu setr Hogni up sinn hialm ok bindr nu allra fastast. Oc nu [finna þetta allir. at Hogni er nu mioc reiðr oc[22] illu skapi.[23]

1) ef, A, B 2) yfir, A, B 3) a Sifka eða Erminrek konungi *tilf.* A 4) [vil ek gera þeim gagn en mein, A 5) [leku, B 6) a þeim, B; *mgl.* A 7) [huat er þu beiðir, A, B 8) [ef ek geri þat er þu biðr, A 9) uþokk, A 10) [*mgl.* A, B 11) [muntu (mattu B) hafa, A, B 12) hættu, A, B 13) vilia *tilf.* A 14) engi, B 15) [*mgl.* A 16) [allra mest, B 17) giorla, B 18) Hynir, A, B 19) *tilf.* A, B 20) [at alldri. at eigi, B 21) i, B 22) i *tilf.* B 23) [sia þeir hversu Hogni er reiðr, A

oc vita ei hueriu gegnir. Þa suarar Gernorz. Hogni uarð alldri i goðu skapi siðan er [hann kom[1] i þessa ferð. oc þenna dag kann vera at hann [syni sinn drengskap oc vitrleik.[2] Oc nu grunar Gernorz[3] at uera manu[4] svic. oc sua at Hogni [man fyrr vitað haua.[5] huersu takaz man Niflungum þesse ferð. oc setr nu upp hialm sinn oc spenner fast. oc ganga[6] við sua buet i grasgarðenn.[7] [8]Nu skill[9] Attila konungr at Hogni lætr ræiðulega oc hann spenner fast [sinum hialme.[10] oc spyrr Þiðrec af Bern. Huerir setia upp þar sina hialma oc lata ræiðulega. Þa suarar Þiðrecr. Sua syniz mer sem þar mune vera Hogni oc hans broðer Gernorz. oc eru baðer goðer drenger a[11] ukunnu lande. oc þetta gera þeir við mikinn moð. [Oc enn mællte Þiðrecr konungr. Vist eru þeir goðer drenger.[12] oc meiri von herra. at þenna dag meger[13] þu þat vel sia. ef sua ferr sem [mer vere von.[14] [15]Nu stendr Attila konungr up oc gengr i mot þeim Gunnare konunge oc Gislher oc toc sinni hœgre[16] hende i hond Gunnare konunge oc [vinstri hende[17] toc hann i hond iuncherra Gislher. oc kallar [Hogna oc Gernorz. oc Attila konungr setr þessa alla i veglict sæte a hœgri hlið ser huern fra aðrum sua sem fyrr uar sagt.[18] Mikill elldr var gorr i garðenum oc allt umhverfes þann elld er[19] sett borð. [oc þar sœten með.[20] Oc nu eru aller Niflungar komner inn i garð með sinum[21] hialmum oc huitum brynium oc skorpum sverðum. en þeirra skilldir oc þeirra glaðel ero selld til varðveizlo. oc þar [hava þeir til sett sina sueina. oc .xx. sveina haua þeir til set firir gezlu liðs. at[22] bera þeim niosn ef svic eða ufriðr [kunne hefiaz.[23] oc þessu hever raðit Hogni oc Gernorz. Folkher sitr [hia fostra[24] Ald-

[1]) [ver komum, A, B [2]) [reyni sinn frœknleik, A, B [3]) hver maðr, B [4]) muni, A, B [5]) [muni vitað hafa firir, A, B [6]) gengr, A [7]) apalldrsgarðinn, A, B [8]) fra Hogna oc Gernoz. *Ovsk.* Mmb. [9]) ser, A, B [10]) [sinn hialm, A, B [11]) i, A [12]) [*mgl.* A, B [13]) muner, A [14]) [mik varir, A, B [15]) um bardaga Niflunga. *Ovsk.* Mmb. [16]) *mgl.* A [17]) [annarri, A [18]) [at Hogni ok Gernotst ok Folker skulu sitia hia ser. a vinstri hlið ser setr hann Þiðrek konung ok margr. R. ok hertoga Osið. Konungr biðr hann skipa monnum sem hans rað er til, A; at Hogni ok Gernost skuli fylgia þeim. Attala konungr setr þessa i vegligt sæti a hœgri hlið ser hvern fra oðrum. fyrst Gunnar kon. ok Gislher. þa Hogna ok Gernost ok Folker. ok a vinstri hlið ser setr hann Þiðr. kon. af Bern ok margreifa Rodingeir ok hertoga Osið sinn frænda. konungr biðr hann skipa monnum eptir þvi sem hans rað er til, B [19]) eru, A, B [20]) [ok þar setiaz menn, B; *mgl.* A [21]) hinum biortum *tilf.* A, B [22]) [yfir hafa þeir sett .xx. riddara til gæzlu ok, A; yfir hafa þeir sett sina .xx. sveina at gæta til sins liðs ok, B [23]) [hœfiz, A; hefir hafiz, B [24]) [ok þar fostri, A; þar ok næst fostri, B

rians sonar Attila konungs. Drottning Grimhilldr letr setia sinn[1] stol gagnvart Attila konunge. oc þar er[2] hertoge Bloðlenn.

378. J þessu bili gengr drotning Grimhilldr til [sins riddera er firir ræðr aðrum ridderum oc heitir Jrungr.[3] oc mellte við hann. Goðe vin Jrung(r).[4] villtu hemna minnar sviuirðingar. nu[5] vill eigi hemna Attila konungr oc ei þiðrecr konungr oc engir minir[6] vinir. þa suarar Jrungr. Huers uilltu hemna lata fru. eða firir hui grœtr þu sua sarlega. þa suarar drotning. Nu kemr mer mest i hug. huersu Sigurðr sveinn uar myrðr. hans uillda ek nu hemna. ef nockorr vill nu mer til duga.[7] þa toc hun hans gullbuenn skiolld oc mellte. Goði vin Jrungr. villtu hemna minnar sviuirðingar. [ec fœ þer[8] þenna skiolld fullan af rauðu gulli. sem mest fœr þu fyllt. oc her með alla mina vinatto.[9] þa mællte Jrungr. Fru. þat er mikit fe.[10] en þo er enn meira [uert at fa þina vinattu.[11] Oc stendr upp skiott oc vapnar sik oc kallar sina riddera til sin oc biðr þa vapnaz. oc hevir nu .c. riddera. Nu setr hann upp sitt merki. Oc nu mæler drotning. at hann skal [fara fyrst oc drepa[12] þeirra sveina. oc lata engan þann komaz i garð[13] er aðr er firir uttan af Niflungum. oc engan þann ut komaz með livi er aðr er firir innan.

379. Oc nu gengr drotning skyndilega i garðenn. þar er veizlan var. oc setz i sitt hasete. oc nu renn[14] til hennar Aldrian son hennar oc kyssir hana. Oc nu mellte drotning.[15] Minn sœte son. mantu uera licr þinum frœndum. oc heuir þu hug til. þa skalltu ganga til Hogna. oc þa er hann lytr fram ivir borðet oc tecr mat af diskinum. reið upp þinn neva oc liost a hans kinn sem allra harðast[16] mattu. þa mantu vera[17] goðr drengr. ef þetta þorer[18] þu. Sveinninn rann þegar [ivir til Hogna.[19] oc þa er Hogne lytr fram ivir borðet. þa lystr sueinninn sinum neva a hans kinn. En þat hogg uarð meira en von [vere at[20] af sua ungum manne.[21] Oc nu sinni vinstri hende tecr Hogne [sueininn með harenu[22] oc mellte. þetta heuir þu eigi gort með þinu raðe oc ei með raðe Attila konungs faður þins. helldr [er þetta[23] eggian þinnar moður. oc þess mantu nv litt niota [þessu

1) *mgl.* A, B 2) a sitr, A, B 3) Hirungr, B; [Hirungs riddara hofðingia, A 4) Hirungr, A, B, *her og senere.* 5) min, A 6) aðrir varir, A, B 7) stoða, B 8) [þa fæ ek þer, A, B 9) vingan gef ek þer, B 10) er þu byðr mer *tilf.* A, B 11) [verð yður vingan, A, B 12) [drepa fyrst, A; fara fyrst at drepa, B 13) garðinn, A, B 14) rann, A, B 16) hon hliott i eyra sveininum, A, B 16) mest, A, B 17) verða, B 18) gerir, B 19) [til þar sem Hogni sat, A 20) [var, A, B 21) ok blod stokk or nosum Hogna a borðit *tilf.* A 22) [i har sveinsins, A 23) [eptir, A, B

sinni.[1] Oc sinni hægre hende teer Hogne um meðalkafla sins sverðs oc dregr or sliðrum oc hegr[2] af havoð sveinsins. oc kastar [hofðenu a briost Grimhilldi.[3] oc mellte Hogni. J þessum apalldrsgarðe dreckum[4] gott vin. oc þat uerðum ver dyrt at kaupa. [ena fystu[5] skulld lyc ek [með þessu Grimhilldi systor.[6] Oc enn hogr hann [ivir havoð Folkher til fostra sueinsins oc af hans hovoð.[7] [Nu er launat drotningo[8] sem uert er. huersu þu getter þessa sueins. Nu lœypr Attila konungr upp oc kallar.[9] [Stande vpp Hvner aller minir menn oc vapne sic oc drepe[10] Niflunga. Oc nu lœypr upp hver maðr er i uar garðenum. oc Niflungar bregða nu sverðum sinum. At raðum[11] Grimhilldar varu breiddar fir uttan garðzliðit nautahuðer rablautar. oc þa er Niflungar laupa[12] ut af garðenum. falla þeir a huðunum. [oc þar for[13] margr maðr sua at hann fec bana. En Jrungr stendr þar með sina menn oc drepr þar margan goðan dreng.[14] Oc nu drepa Niflungar i garðenum margan mann. oc la nu valrenn margum[15] hundraðum i garðenum.

380. [16]Nu [þa er[17] Niflungar finna at þeir lata sina menn þa er ut koma af garðenum. snuaz þeir aptr oc gera [enn a[18] hrið annat sinni oc[19] beriaz við Huni [i garðenum.[20] oc ei letta[21] þeir aðr en þeir hava drepit huert mannbarn[22] af Hunum. þat er ei kom a flotta undan. Attila konungr stendr nu ivir einum kastala oc egiar þaðan alla sina menn til atgongu við [sina maga[1] Niflunga. En þiðrecr konungr af Bern gengr heim i sinn garð með alla sina menn. oc þikkir stórilla. er sua marger hans goðer vinir skulu ganga i tua staðe oc beriaz. En drotning Grimhilldr gerer þat allan þann dag. teer brynior oc hialma oc skiolldu oc suerð er Attila konungr a. oc vapnar með þa menn er beriaz vilia. oc stundum gengr hun út i borgena oc egiar menn atgongu. oc kallar at huer maðr. er þigia vill gull oc silfr oc goða gripi af henni. sœki [at Niflungum oc drepi þa.[23] þetta [er hennar athevi[24] allan þenna dag.

1) [*mgl.* A, B 2) hoggr, A, B 3) [firir briost drotningar, A 4) ver *tilf.* A, B 5) [þessa, A 6) [minni systur (Grimhilldi *tilf.* B), A, B 7) [af hofuð Folkers fostra sveinsins, B 8) [ok mællti. Nu lyk ek þer (drotningu ok þer B), A, B 9) hatt *tilf.* [illegible] 10) [Standit upp allir (Hynir ok *tilf.* A) minir menn ok drepit, A, B 11) raði, A, B 12) hörfa. B 13) *rettet for* fœr, Mmb. 14) [ok þar fellr margr goðr drengr, B; *mgl.* A 15) *mgl.* A, B 16) fra Niflungum. *Ovsk.* Mmb. 17) [*saal.* A, B; snuaz, Mmb. 18) [enn, A; *mgl.* B 19) at, A, B 20) [þa sem i garðinum eru, B 21) hætta, B 22) mannzbarn, A, B 23) [vel fram ok drepi Niflunga, A 24) [gerir hon, A; er hennar athofn, B

381. [1]Nu uerðr snorp orosta þenna dag. er Huner sekia garðenn. en Niflungar veria. [oc heitir Homgarðr er orostan stendr i. oc sua heitir hann enn i dag Niflunga Homgarðr.[2] Her verðr mikit mannfall. [huartvegia af Hunum oc Niflungum.[3] oc þa falla Huner halvo fleiri. oc sua drifr þo til mannfolk[4] af heroðum oc aðrum borgum. oc nu haua Huner halvo meira lið[5] en [fyrst er til var tekit.[6] Nu mellte Hogne til Gunnars sins broðor. Mer liðz sua sem Huner oc Aumlungar[7] mune marger fallner vera. en sua marga [hunska menn[8] sem ver havum drepit. þa driva þo til halvo fleiri af heraðe. oc er þo sem ver gerem ecki. en hofðingiar Huna koma þo huergi nær.[9] oc beriomz ver nalega við þrela þæirra.[10] Nu er mer þat enn meste harmr er ei komum[11] ver ut af þessum garðe. oc mettem ver þa sialver kiosa við hveria menn ver skylldim beriaz. En gerla megum ver sia huersu þesse leikr man fara. ef sua buit skal standa. Niflungar manu falla. þott helldr þole þeir spiot oc skot Huna en sverð þeirra. en ecki afrek megum uer vinna. ef eigi megum ver niota varra hogvapna við Hune. Oc nu vil ek seger hann. at ver leitim ut af garðenum drengelega. En steinveggr var gerr um þenna garð [limðr sem borgarveggr.[12] oc same steinveggr er enn um hann i dag. Nu laupa þeir Hogne i[13] [vestanverðan garðenn.[14] þar uar steinveggrenn hellzt stockinn. nu briota Niflungar veggenn[15] allsterclega. oc ei letta þeir aðr hlið er a garðenum. Oc nv lœypr Hogne þegar ut um hliðit. oc þar firir [utan er[16] strœte breit oc haller a tuer hendr[17] oc ecki er rumt. Gernorz oc Gislher fylgia hanum oc marger Niflungar. oc sœkia fram ▪ milli husanna. þa kom a moti þeim [Bloðlin iarll[18] með sina sueit. oc uerðr þar nu þeirra i milli snorp[19] orosta.

382. Nu lata Huner við kueða sina luðra. oc kalla at Niflungar eru ut komner ór garðenum. oc þar til driva nu aller [Hunar. oc nu er hertoge Bloðlin kominn i orustu við Niflunga. Driva nu til Huner þessar orustu.[20] sua at huert streti er fullt þar i nand af Hunum. oc verða nu Niflungar ofliði borner oc hrokva nu aptr i garðenn. en Hogni [at upp holl einni[21] oc styðr sinu baki uið [hurð hallarenn-

[1]) vm orrostu i Holmgarðe. *Ovsk.* Mmb. [2]) [er heitir Hognagarðr, B; *mgl.* A [3]) [af hvarumtveggium, A [4]) mannfioldi, B [5]) her, A [6]) [i fyrstu (er til var tekit at beriaz *tilf.* B), A, B [7]) Niflungar, A, B [8]) [*mgl.* A [9]) i nand, A [10]) eina, A [11]) komumz, A [12]) [lundr sem borg, B; *mgl.* A [13]) *saal.* A; a, B; *mgl.* Mmb. [14]) [i vestan, A [15]) garðinn, A, B [16]) [*saal.* A, B; ut um, Mmb. [17]) hliðar, B [18]) [hertogi Bloðlin, A, B [19]) hin harðasta, A, B [20]) [Hynir þessarar orrostu, A; hunskir menn. ok nu er hertogi Bl. kominn i orrostu við Nifl., B [21]) [*saal. rettet;* at upp hollenne, Mmb.; upp at (með B) einni holl, A, B

ar.[1] oc hun var luct.[2] oc skytr firir sic skilldinum oc hœgr sinni hendi huern mann ivir annan. af sumum hendr eða fœtr. sumum havoð. suma sundr i miðio. oc engi sœkir sa at honum at ei hevir þvilika kaupferð. Oc sua mikil þrong er þar um. at þeir er drepner eru megu traulla[3] falla til iarðar. oc sua ver hann sic með sinum skilldi. at ecki fœr hann sar. Oc a vinstri lið Niflungum stendr holl þiðrecs konungs. oc þar stendr hann sialfr uppi a vigskorðum með allt alvapnat sitt lið. Nu snyr Gernorz[4] ok Gisler ok Folker af strætinu ok undir [hollina ok snua þar við sinu baki[5] ok veria sik alldrengiliga. ok drepa þar margan mann. ok Hynir sœkia nu at þeim allfast. Nu mællti Gernoz til þiðreks konungs. [Herra þiðrekr[6] betr mættir þu nu ganga til með þina menn ok veita oss. ok lata eigi sua [marga menn[7] beriaz við einn mann. Nu suarar þiðrekr konungr. Goði vin Gernoz. mer er þat hinn mesti harmr. er þessum stormi var lypt. her læt ek nu marga goða vini ok fæ ek ekki at gort. ek vil eigi beriaz við Hyni menn Attila konungs mins herra. ok ekki mein vil ek gera Niflungum at sua bunu.

383. Gunnarr konungr veit nu at Hogni Gernoz ok Gisler hans brœðr eru ut farnir af garðinum. ok þat með at honum er komit ofrefli liðs ok berzt við [hann. ok allir hafa nu fra honum flyit ok aptr i garðinn. Gunnarr konungr[8] hefir staðit ok varit hliðit hit eystra. [þat er firir stoð[9] Jrungr ok hans menn. þa er Gunnarr konungr heyrir at Hogni mun þurfa liðveizlu. þa strykr[10] hann vestr i garðinn til þess hliðs er Niflungar hafa a brotið. ok gengr ut við sina menn allvaskliga. [Ok þegar firir utan garðinn standa Hynir alvapnaðir. ok verðr þar hin harðasta orrosta. Ok sœkir Gunnarr konungr hart fram. ok engi er sua sterkr hans manna at honum fai fylgt. Nu kemr i gegn Gunnari konungi hertugi Osið frændi Attila konungs. er allra kappa er mestr. ok beriaz þeir Gunnarr konungr af miklu kappi langa hrið. til þess er myrkt var af nott. Ok nu firir þui at Gunnarr konungr er kominn einn samt i her Huna. ok hann atti við at eiga hinn mesta kappa. verðr hann ofrliði borinn ok handtekinn ok lætr sin vapn ok her eptir bundinn. En er Hynir hafa fengit þenna sigr. varð herop mikit. ok þa kallar Attila ok drottning at þeim skal fœra Gunnar konung ok drepa eigi. Osið fœrir Gunnar konung firir kne Attila konungi. er honum kastat i ormagarð eptir

[1]) [hallarvegginn, A [2]) ok styrk *tilf.* A [3]) varla, A, B [4]) *her mangler 1 Blad i Membranen.* [5]) [þessa holl ok snua baki at hollinni, B [6]) [*tilf.* B [7]) [margan mann, B [8]) [Gunnar konung. Hann, B [9]) [þar er firir, B [10]) rennr, B

raði drottningar. ok þar lætr hann sitt lif. ok sa turn stendr i miðri Susa.[1]

384. Nu heyrir Hogni ok Gernoz hvat Hynir kalla. at þeir hafa tekit Gunnar konung. Verðr Hogni nu sva oðr. at [hann hleypr fra hurðunni ok fram a strætit ok hoggr a baðar hendr. ok ma nu ekki við hann festaz.[2] Ok þetta ser Gernoz. snyr i mot honum a strætit[3] ok hoggr Hyni [a baðar hendr.[4] ok hans sverð nam [stað hvergi[5] fyrr en i iorðunni. Ok honum fylgir iunkherra Gisler alldrengiliga[6] ok drepr margan mann með sinu sverði Gram. Ok [sua mikit gera þeir af ser. at ekki stendr firir þeim ok allir Hynir flyia. en sumir voru drepnir. Ok nu koma Niflungar ut a strætið af garðinum ok œpa mikit herop. ok kalla at Hynir eru illir hundar. renni nu er Niflungar vilia nu hefna sin. Ok nu hlaupa þeir allt um borgina ok drepa menn hvar sem þeir koma. ok er nu allmyrkt af nott. Ok Hynir fara nu ok beriaz við þa flokkum. Attila konungr ferr nu upp i sinar haller. ok (lætr) luka aptr garðinn ok veria. sua at Niflungar fa þar ekki at gort. Margreifi Roðingeirr gengr upp i holl þiðreks konungs. ok dvelz þar um stund með honum. Hertugi Bloðlin ferr i eina holl við sina menn ok Irungr við sina menn. A þessarri nott drifr fioldi manna i borgina. Nu er ok myrkt.[7]

385. [Hogni lætr nu við kveða sin bason.[8] ok stefnir til sin ollum Niflungum. en Hogni er nu kominn við borgarvegginn. Nu koma til hans allir Niflungar. þa mællti Hogni við Gernoz. Hversu margan mann hofum ver latið með Gunnari konungi. Gernoz suarar at þetta er vel mællt. ver skulum nu kanna vara menn. Til hœgri handar fra Hogna skal standa Gisler við sitt merki. en minir menn sagði Gernoz til vinstri handar Hogna. ok ut i fra mer þeir menn er fylgt hafa þessum merkium er eptir eru. ok ut i fra Gisler skulu vera þeir menn er fylgðu merkium Gunnars konungs. ok með þeim Folker. Ok sua skipa Niflungar sinu liði. Nu telia þeir hve marga

1) [En þar voru firir utan garðinn Hynir alvapnaðir ok veitaz(!) at Gunnari konungi. En hann verr sik drengilega. ok engi er sva styrkr at einn þori at honum. en með þvi við ofrefli var at eiga. fa þeir tekit hann. Ok þa kalla þeir Attala konungr (at) honum skal fœra Gunnar konung ok drepa hann eigi. Nu stendr Gunnarr kon. firir kne Attala kon. En Attala kon. stendr upp ok fer með Gunnar kon. ok með honum mikill mannfioldi. hann kastar Gunnari kon. i einn turn. en þar eru inni eitrormar. ok þeir veita Gunnari konungi bana. ok sva lætr hann sitt lif. Sa turn stendr enn i miðri Susa, B 2) [ekki ma firir honum standa, B 3) strætinu, B 4) [baðum hondum, B 5) [alldri staðar, B 6) *tilf.* B 7) *fra* [sua mikit gera þeir o. s. v. *har* B: stendr þessi orrostan fram a nott. 8) *rettet for* baron, A

menn þeir hafa latið. ok hafa latið .ccc. manna en .vii. hundrað eru eptir. Ok þa mællti Hogni. at enn hafa þeir mikit lið. ok Hynir skulu enn lata marga menn aðr Niflungar luti allir. ok þessu iata allir. Nu mællti Hogni.[1] [2]Vere nu dagr oc mettem ver sea at beriaz sua sem nu er nott. þa mundum[3] ver fa nu sigr. nu hevir Attila konungr litlu fleira lið en ver hovom. En ef ver skulum her biða þess er dagar. þa [man drifa til borgar lið af heroðum. oc munum ver þa eiga við sua mikit lið. at oss man vera ofrefle. oc ei veit ek hvart ver munum nokot frœgðarverc vinna aðr ver latim vart lif. Oc mikill[4] harmr er ver fam oss eigi[5] elld. þa myndim ver enn mega beriaz.[6] Oc nu snyr Hogni brutt með fa menn. oc [þar ner var[7] æitt steikara hus. oc þar fa þeir ser elld. oc kasta þegar þeim elldi i husit oc brenna upp. oc nu gerer liost um alla borgena.

386. [8]Ða [setia Niflungar up sin merki oc ganga um borgena með kallæ oc luðra þyt.[9] oc egia Huni at sœkia at ser. er þeir koma firir hallernar. En Huner standa a[10] vigskorðum uppe oc skiota a þa oc huarer á aðra. oc vilia Huner ei beriaz [firir dagan.[11] oc þo drepa Niflungar mart manna a þeirri nott. Oc nu dagar. þa laupa Huner up a borgena oc ganga inn. þeir er sott haua af heruðum. oc hava þa allmikinn her. [12]Nu setia upp huarertuegio sin merki oc blasa ollum sinum luðrum huarer. oc þar nest verðr en snarpasta[13] orrusta oc long. oc sœkia Huner nu alldrengelega fram. Egiar nu huer annan. oc Grimhilldr drotning egiar nu huern mann. at drepa skal af Niflungum slict allt sem ma. oc byðr þar til gull oc silfr. þenna dag eru þeir hertoge Bloðlinn oc Jrungr [i bardaga.[14] oc nu er Attila konungr huergi ner. [Gernoz lœtr bera sit merki i mot Bloðlin. oc gangaz þer tuinnar[15] fylkingar at mote með miklu kappe.[16] Nu gengr Gernoz fram fra allum sinum mannum oc hogr a tuer hliðar ser oc drepr nu margan mann. Oc nu kemr i gegn hanum hertoge Bloðlinn. oc hefia þeir þar sitt einvigi með storum hogum oc sœkia[17] langa

1) [Ok er nu Hogni kominn fram at borgarveggnum. ok þar nemr hann staðar. þa mællti Hogni við Gernost. Ver hofum latið Gunnar konung ok mart af varum monnum. en ef, B 2) *her begynder atter Membranen.* 3) mundi, A 4) [veit ek eigi hvart ver faim nokkut frægðarverk unnit aðr ver latum vart lif. þui at til mun drifa landherr. ok vinnum ver þa eigi sua mikit ofrefli. at margr mun vera um einn. En þat er oss hinn mesti, A 5) *tilf.* A, B 6) við Hyni *tilf.* A, B 7) [firir honum varð, A, B 8) vm bardaga Niflunga oc H. *Ovsk.* Mmb. 9) [lata Nifl. fara upp sin merki ok blasa ollum sinum barunum(!) með miklu kalli ok opi um borgina, A 10) i, A, B 11) [aðr dagar, A, B 12) fall H. *Ovsk.* Mmb. 13) strangasta, A 14) [komnir i orrostu við Nifl., A, B 15) .ii., A 16) [*mgl.* B 17) sœkiaz

rið allrœystimannlega. oc Gernoz skilz sua þaðan.[1] at hann heuir af hogit hauoð Bloðlinn iarls. Oc nu gera Niflungar mikit af ser. [oc er nu fallinn einn hofðingi Huna.[2] Oc [þa hœyrir Roddingeirr margreivi oc verðr reiðr mioc. at fallenn er Bloðlinn hertogi.[3] ok kallar [redacted] sina menn. at nu skulu þeir beriaz oc drepa Niflunga. ok lætr hann bera merki sitt fram i orrustu allrœystimannlega. oc firi hanum falla Niflungar. oc nu hevir hann barez langa rið.

387. Nu gengr Hogni einnsaman fram i miðian her Huna. oc hœggr annarre sinni hende huartuegia til hœgre handar oc uinstri handar oc[4] firi sic fram Huni. sua lanct sem suerð hans tecr. oc mikit vegr hann oc með sinu spioti. oc allar hendr heuir hann nu bloðgar up til axlar. oc oll er hans brynia sem drœyri. Oc sua lenge heuir hann nu barz oc sua lanct er hann nu komenn [redacted] her Huna. at nalega er hann nv móðr. oc ei veit hann nu huart hann fœr aptr komez til sinna manna. oc snyr at æinni holl oc brytr upp hollena oc gengr inn. oc snyz aptr at durunum oc nemr þa staðar oc hvilir sic. Roddingeirr margreivi gengr nu hart fram a hendr Niflungum. oc verðr þar nu mikil orrosta. Nu sœkia Hunir at hollenne. þar sem Hogni er inni. oc hann ver dyrrenar[5] oc drepr margan mann. Nu ser Grimhilldr þetta. huar Hogni er. [oc sua at hann drepr margan mann.[6] hun kallar hátt a Huni. oc biðr at þeir [skulu sla elldi[7] [redacted] hollena. þvi at af tre var gort hraf[8] hallarennar. Oc sva er gort. þa kallar Grimhilldr sinn kera vin Jrung. Goðe Jrung(r)[9] sagðe hun. nu mattu sœkia at Hogna. [þar sem hann er[10] i einu husi. fa mer nu hans hovoð. en ek man fylla þinn skiolld af rauðu gulli. Nu snyr Jrungr til hallarennar huatlega sem drotning bað. oc nu er rœykr vorðenn [redacted] hollenne. þar sem Hogni er inni. Jrungr hlœypr inn i hollena alldiarflega. oc þa er hann kom inn. hœgr hann til Hogna alldiarflega með sinu suerði a hans lœr. sua at i sundr nemr bryniuna oc sua mikit af[11] lere sem eð mesta stycki þat er [til ketils[12] er brytiat. þa hlœypr hann[13] þegar út ór hollenne. Nv ser Grimhilldr at Hogna blœðer. oc gengr til Jrungs oc mellte. Hœyr minn liuvi Jrvngr allra drengia beztr. nu veittir þu Hogna sar. en annat sinni mantu drepa hann. Hon toc [.ii. gullringa oc spenti oðrum um[14] hans hialmband enum hœgra mœgen

(at *tilf.* B), A, [redacted] [1]) við, A [2]) [*mgl.* A [3]) [er þetta heyrir margr. R. verðr hann reiðr miok, A, [4]) fellir *tilf.* A [5]) *saal.* Mmb.; dyrin, A; dyrnar, B [6]) [*mgl.* A, B [7]) [slai elld, A, B [8]) ræfr, A; ræfrit, B [9]) vin, A, B [10]) [hann er byrgðr, A [11]) hans *tilf.* A, B [12]) [i ketil, A, B [13]) Jrungr, A, B [14]) [sinn gullhring ok spenti a, A

en oðrum[1] envm vinstra megen.[2] oc mellte. Jrungr goðe drengr. fœr[3] mer nu hafuð Hogna. þu skallt haua sua mikil gull oc silfr sem [þu villt[4] mest fylla þinn skiolld. oc vel [annat iammikit.[5] Oc nu hlœypr Jrungr annat sinni i hollena at Hogna. oc nu [varaz Hogni[6] við oc snyr i gegn honum oc legr sinu spioti undir hans skiolld i hans briost. sua at sundr tecr bryniona oc bukinn. sua at um herðarnar kom út. Oc þa letr Jrungr sigaz við steinveginn oc þesse steinuegr heitir Jrungs vegr enn i dag. Oc spiotit Hogna nemr[7] staðar i steinveginum. þa mellte Hogni. Hefða ek sua golldit Grimhilldi sina illzku sem nu gallt ek Jrunge mitt sár. þa hefða ek latit drengilega syngia mitt suerð i Hunalande.

388. [8]J þessu bili eru nu mikil tiðindi. Roddingeirr margreivi sœkir nu hart fram oc drepr Niflunga. oc honum i mot kemr iuncherra Gislher. oc nv nœyta þeir sinna vapna. Oc suerð Gislher Gramr beit nu sua vel. at þa er hann hogr skiolld oc brynio oc hialma.[9] sneið sem klœðe. Oc þar fellr Roddingeirr margreivi firir Gislher davðr til iarðar með storum sarum. oc þetta alltt þa hann með[10] þvi sama suerði er fyrr gaf hann Gislher at vingiof. Nu sekir hart fram Gernoz oc Gislher. oc sœkia inn i hollena Attila konungs oc drepa þar margan mann. En Folkher hann sœkir nu fast[11] fram oc drengilega at hollenne[12] er Hogne er inni. oc sua hogr hann nu huern mann ivir annan. at alldri stigr hann a bera iorð. [helldr buc af buc.[13] Oc nu ser Hogni hvar ferr einn Niflungsmaðr[14] oc [fellir Huni.[15] oc vill veita hanum lið. Nu spyrr Hogni. Huerr er sa maðr er til min sœkir sua drengelega. þa suarar hann. Ec er Folkher þinn felage.[16] se gotona [nu ek hevir her[17] hogvit. þa suarar Hogni. Haf mikla guðs þauk firir huersu þu lezt syngia [þitt suerð i hialmum Huna.[18]

389. [19]Nu ser þiðrecr konungr at Roddingeirr margreivi er dauðr. þa kallar hann hatt. Nu er dauðr minn bezte vin Roddingeirr margreivi. nu ma ek ei lengr vera kyrr. Taki allir minir menn sin vopn. oc verð ec nu beriaz við Niflunga. Nu gengr þiðrecr ovan a strœtit. oc sua er sagt i þyðeskum kueðum. at[20] þar var blauðum

[1]) hring *tilf.* A [2]) [Jrung sinum ormum, B [3]) *rettet for* fer, Mmb. [4]) [ek ma, A, B [5]) [annan iafnmikinn, B [6]) [verðr H. varr, A, B [7]) *saal.* A, B; nemar, Mmb. [8]) vm bardaga G. *Ovsk.* Mmb. [9]) hialm, A, B [10]) af, A, B [11]) hart, A, B [12]) husinu þvi, A, B [13]) [*mgl.* A [14]) af Niflungum, A; Niflungamaðr, B [15]) [til motz við hann, A; i moti honum Hynir, B [16]) leikmaðr, A, B [17]) [hversu ek hefi, A, B [18]) [þinn horpustreng, A, B [19]) fra þiðreci konungi oc Niflungum. *Ovsk.* Mmb. [20]) *saal.* A, B; oc, Mmb.

manne ei vërt. er saman komo i vig þiðrecr oc Niflungar. oc sua[1] viða hœyrir um borgena[2] huersu Eckisax syngr i hialmum Niflunga. Oc nu er þiðrecr allreiðr. en Niflungar veria sic vel oc drengiliga oc [fella mioc Aumlunga[3] menn þiðrecs konungs. oc Niflungar falla nu mioc i þessi orrostu. Nu sœkir þiðrecr sua hart fram með sina menn. at[4] goðe drengr Hogni [af Troia[5] ferr nu undan[6] með sitt huassa suerð. [oc sœkir til þeirra Gernoz oc Gislher i hollina.[7] oc þiðrecr konungr sœkir nu eptir þeim oc meistare Hilldibrandr. oc nu er inni i hollinni Hogni [oc Gernoz[8] oc Gislher oc Folkher. Nu gengr þiðrecr konungr inn i hollena alldiarflega. oc firir honum stendr Folkher [i durunum oc ver hanum. oc fysta hogg[9] hoggr þiðrecr konungr með sinu suerðe a hans [hialm. sua at hovoðit fykr af.[10] Oc þa kemr Hogni i mot hanum. oc hefia þeir þar sit einvigi.[11] Oc meistare Hilldibrandr sœkir at Gernoz. oc verðr þar mikill stormr. oc nu [hœgr Hilldibrandr Gernoz með hinum mikla Lagulf. oc þar af fer Gernoz banasar. oc fellr nu dauðr til iarðar. Oc nu standa ei fleiri upp i þessi holl þeir er vapnfœrer eru en þessir fiorir. þiðrecr oc Hogni með sitt vig. Hilldibrandr oc Gislher i aðrum stað.[12]

390. [13]Oc nu kemr Attila konungr af sinum turn oc til þar er þeir beriaz. þa mellte Hogni. þat er drengs verk Attila konungr at þer[14] gevit grið þessum sueini Gislher. hann er saclaus af drape Sigurðar sueins. oc ek einsaman veittag hanum banasar. latet er Gislher þess ei giallda. [hann ma verða goðr drengr. ef hann ma hallda sinu lifi.[15] þa mellte Gisler. Ei [mœli ek[16] þvi þetta. at ei þore ek at ueria mik. þat veit min systir Grimhilldr. [at þa[17] er drepinn uar Sigurðr sveinn. þa uar ek .v. vetra gamall. oc la ek i reckio minnar moðor [með henni. oc saclaus em ek þess vigs.[18] En ecki hirði ek at liva einn [eptir mina[19] brœðr. Oc nu sœkir [Gislher at

1) *mgl.* A, B 2) herinn, B 3) [falla miok Omlungar, A 4) hinn *tilf.* A 5) [*mgl.* B 6) a hæl, A 7) [*saal.* A; þar er oc inni Gislher oc Gernoz, Mmb.; *mgl.* B 8) [*tilf.* A, B 9) [þa mællti hann. Seeð er nu at þu niðingrinn ætlar at drepa vini þina vigmoða ok nær at þrotum komna. ok munu allir dugandi menn kalla þik at verra dreng. þa, A 10) [hals sua at af tok hofuðit, A 11) með storum hoggum *tilf.* B 12) [veitir H. Gern. mikit slag. ok þar af feck hann banasar. þviat aðr var hann nær sprunginn af mœði. ok nu eru eigi fleiri inni i þessi holl en þeir fiorir. Hogni ok þiðrekr konungr. Hilldibrandr ok Gisler, A 13) fra Hogna oc hans syni Alldrian. *Ovsk.* Mmb. 14) *saal.* A, B; þeir, Mmb. 15) [en nu er litil þraut slikum kempum at drepa hann nær sprunginn af mœði, A 16) [mælir þu, A 17) [*saal.* A, B; oc þar, Mmb. 18) [*mgl.* A 19) [ef drepnir eru allir minir, A, B

Hilldibrandi meistara oc hogr huert hog at oðru. En þeirra einvigi ferr sem von var at. að meistare Hilldibrandr veitir Gislher banasar. oc fellr hann nu.[1]

391. Nu mellte Hogne til þiðrecs konungs. Nu liz mer sua sem her man skilia occart vinfengi. sua mikit sem uerit heuir. oc nu [vil ec[2] sœkia sua fast eptir minu livi. at annat huart verðr nu vera. at ek letr nu mitt lif eða ek vinnr þitt lif.[3] Vinnum þetta einvigi með drengskap. oc fœri nu huargi aðrum i brigzli sina œtt. [En[4] suarar þiðrecr konungr. Engi mann bið ek mer liðveizlu i þessu einvigi. oc þat vil ek vist vinna með list oc drengskap.[5] þeir beriaz lengi oc sterclega. oc varla kann nu at sia huar þeirra man nu betr haua. oc sua lengi stendr þetta vig. at huartvegi er nu moðr oc sar bœðe. Oc nu[6] verðr þiðrecr konungr sua reiðr oc sua fœr hann mikinn moð. at þat harmar hann. huerso lengi hann skal beriaz við einn mann.[7] þa mellte hann. þetta er vist mikil skom er[8] ec stendr her allan dag. oc firir mer skal standa [oc beriaz[9] einn alfs son. Nu suarar Hogni. Huat [ma verra von firir alfs son en[10] diovolsins sialfs. Oc nu verðr þiðrecr konungr sua reiðr. at elldr flygr af hans munne. oc þar af uerðr sua heit brynia Hogna. at hann breðr[11] af. [oc hon hliuir honum ecki. helldr brenner hon hann.[5] Oc nu mellte Hogni. Nu vil ek giarna sœtaz[12] oc geua upp min vopn. nu brinn[13] ek af minum brynioringum. Vera ek sa[14] fiskr sem nu em ek maðr. þa [em ek sua steictr. at sumt mitt holld vere nu[15] ett. Nu tecr þiðrecr konungr við hanum oc nykir af hanum brynionne.

392. Oc nu gengr Grimhilldr oc tecr einn mikinn brand.[16] þar er husit[17] hafði brunnit. oc gengr at Gernoz sinum broðor. oc stingr brandenum loganda i munn honum. oc vill vita huart hann er dauðr eða liuande. En [Gernoz er at visu dauðr. Oc nu gengr hon at Gislher oc stingr elldibrandenum i munn hanum. Hann uar eigi áðr dauðr. oc af þessu dœyr Gislher.[18] Nu ser þiðrecr konungr af Bern huat

1) [Hilldibrandr at honum. En Gisler ver sik pryðiliga ok veitir Hilldibrandi morg sar ok stor. en þo fer sva sem von var. at Gisler lætr sigaz til iarðar með storum sarum, A 2) [villtu, B 3) [se ek eigi at þu megir með drengskap þetta einvigi vinna a mer moðum ok sarum. Væra ek sua hvildr sem þu ert. þa skylldir þu alldri þinn likam heilan heðan bera. ok þo skal ek enn eigi upp gefa mitt lif firir ne einum manni, A 4) Nu, B 5) [*mgl.* A 6) af þessu, A 7) þann er aðr hafði bariz .iii. dœgr *tilf.* A 8) *tilf.* A, B 9) [*mgl.* A, B 10) [mun verri von firir alfs syni en firir syni, A; mun verra von firir alfs son en firir son, B 11) brennr, A, B 12) sættaz, A, B 13) brenn, A, B 14) sua, A, B 15) [væri sumt mitt holld, A 16) logbrand, A; elldibrand, B 17) *saal.* A, B; Hogni, Mmb. 18) [sua skilr hon við

Grimhilldr gerer. oc mellte til Attila konungs. Se huersu diovollinn[1] Grimhilldr þin kona kuelr brœðr sina goða drengi. oc huersu margr maðr hevir latit sitt lif firir hennar saker. oc huerso morgum goðum monnum hon heuir spillt. Hunum oc Aumlongum oc Niflungum. oc slict sama [villdi hon koma þer i hel oc mer. ef þat mette hun.[2] þa mellte Attila konungr. Vist er hon diavoll. oc drep þu hana. oc [þat vere[3] gott verc. ef þu hefðer þat gort .vii. nottom fyr. þa veri margr dyrligr dre(ngr) sa heill er nu er dauðr.[4] Nu lœypr þiðrecr konungr að Grimhilldi[5] oc hogr hana i sundr i miðio.

393. Nu gengr þiðrecr konungr til Hogna oc spyrr ef hann muni vera grœðande. Hogni seger at hann man liva nokora daga.[6] en [engi von er at ei man hann dœyia af þessum sarum.[7] Nu letr þiðrecr konungr bera Hogna heim i sina holl[8] oc [binda sar hans. Herrað het frœnkona þiðrecs konungs. hana fœr hann til at binda sar hans.[9] Oc um kuelldit melir Hogni við þiðrec konung. at hann fae hanum konu.[10] oc segir at hann vill [sova með[11] um nottina. Oc sua gerer þiðrecr. Oc at morni[12] meler Hogni við þessa konu. Nu kann vera þa er heðan liða nokorar stunder. at þu munt eiga son við mer. oc skal sa sueinn heita Aldrian. oc her eru lyclar er þu skallt varðveita. oc fa þeim sueini er hann verðr roskinn. þessir lyclar ganga at Sigisfroð[13] kiallara. er i er hirðr[14] Niflunga skattr. Oc her eptir dœyr Hogni. Oc nv er lokit œve Niflunga oc sua allra enna rikustu[15] manna[16] i Hunalande nema Attila konungs oc þiðrecs konungs oc meistara Hilldibranz. J þessi orrustu hava fallit þvsund Niflunga oc fiorar þusunder af Hunum oc Avmlungvm. Sva segia þyðeskir menn. at engi orrosta hevir[17] verit frœgri i fornsogum[18] helldr en þessi. Oc eptir þessa orrostu [hever vorðit[19] sua mikil auðn i Hunalande stormennis.[20] at ei á dogum Attila konungs hevir orðit iamngott[21] mannval i Hvnalande sem aðr var en þesse ofriðr hófz. Nu er þat fram komit er Erka drottning spaðe Attila konunge. at ollum Hunum mundi standa af ugagn.[22] ef hann kvangaðez [23]i Niflungaland.

hann at af þessu deyr hann. Ok slikt sama gerir hon við Gisler. hann var eigi aðr dauðr, A 1) þessi *tilf.* A, B 2) [gerir hon við sialfa yðr, A 3) [vist væri þat, A, B 4) drepinn, A, B 5) reiðir upp sitt sverð (Ekkisax *tilf.* B) *tilf.* A, B 6) hrið, A, B 7) [eigi sagði hann sik grœðanda, A 8) huilu, B 9) [bindr sar hans Herat kona þiðreks konungs, A, B 10) af goðri ætt *tilf.* A 11) [hvila hia (henni *tilf.* A), A, B 12) liðnum .iii. dœgrum, A 13) *saal. ogs.* A; Sigfred, B 14) *saal.* A, B; huitr, Mmb. 15) tignustu, A, B 16) ok beztu drengia *tilf.* B 17) hafi, A, B 18) fornum sið, A, B 19) hefði verit, A; varð, B 20) *mgl.* A, B 21) iafnmikit, A 22) uhapp, A, B 23) *her begynder atter Membranens fjerde Haand.*

394. Her ma nu hæyra frasogn þyðærskra manna. huærso farit hafa þæssi tiðinde. [þæirra nockorra[1] er fæddir hafa verit i Susat. [þar er þæssir atburðir hafa orðit.[2] oc margan dag hafa set staðina enn obrugðna [þa somo[3] er tiðindin urðo. huar[4] Haugni fell eða Jrungr var væginn. eða ormaturninn er Gunnar konungr fecc bana. oc garðinn[5] er enn er kallaðr Niflungagarðr oc stændr [nv allt[6] a somu læið. sem þa var er Niflungar voro drepnir. oc hliðin.[7] hit forna hliðit hit æystra[8] er fyrst hofz orrostan. oc hit væstra hliðit er kallat er Haugna hlið er Niflungar bruto a garðinum.[9] þat er enn kallat a samu læið sem þa var.[10] þæir menn hafa oss oc sagt ifra þesso. er fœddir hafa verit i [Brimum eða Mænstrborg.[11] oc engi þæirra vissi dæili a aðrom.[12] oc sagðu allir a æina læið[13] fra. oc er þat[14] mæst eptir þui sem sægia fornkvæði[15] i þyðærskri tungu. [er gort hafa froðir[16] menn[17] um þau stortiðinde er i þæsso landi hafa orðit.

---

395. [18]þiðrekr konungr af Bærn hæfir nu latið margan dyrlegan dreng [i Hunalandi af Amlungum. oc nu er honom allillt[19] i skapi.[20] þæir talaz nu við .ii. saman þiðrekr konungr oc [Hilldibrandr hans mæistare.[21] þa mællti konungr. Mæistare Hilldibrandr. vist er mer þat hinn mesti harmr. er ek hæfi sua længi mist mins rikis oc her verit i Hunalandi. oc nu hæfi ek latið alla mina drengi oc vini oc alla mina sœmð. Se her nu mæistare Hilldibrandr. huerso drepnir ero varir vinir margir. [hinn goði[22] margræifi Roðingæirr. [nu er drepinn[20] Gunnarr konungr af Niflungalandi oc Haugni af Troia.[23] er verit hafa varir virkða vinir. [Huat gerom ver her nu i Hunalandi. firir hui skulum ver her ælldaz.[20] oc þat viti[24] guð með mer. at hælldr vil ec dæyia firir mitt riki Aumlungaland oc mina goðo borg Bærn. en ek [vili verða[25] œrvasi i Hunalandi með usœmð. oc ver hofum œrit længi þionat Attila konungi. þa svarar mæistari Hilldibrandr. Herra. ver hofom lengi verit fra varo riki oc mikit hafum

[1]) [þeir, A; af þeim monnum, B [2]) [*mgl.* A, B [3]) [suma, B [4]) [þar er, A [5]) garðrinn, A, B [6]) [*saal. rettet for* [vallt, Mmb.; iafnan, B [7]) *mgl.* B [8]) *saal.* B; væstra, Mmb. [9]) garðinn, B [10]) [allt a somu leið hliðin a garðinum, A [11]) [þeim borgum, A; Brinon eða Mestrborg, B [12]) oðru, A [13]) lund, A, B [14]) þo, A [15]) forn kvæði, A, B [16]) *saal.* B; storir, Mmb. [17]) [þau er ort hafa verit þar ok gor, A [18]) fra þiðreci konungi oc fru Herað. *Ovsk.* Mmb. [19]) allmikit, B [20]) [*mgl.* A [21]) [meistari Hilldibrandr, A, B [22]) [ok hinn goði varr vin, A, B [23]) ok þeir brœðr *tilf.* B [24]) veit, A, B [25]) [verði, A

ver latit [fyrst af raðum Sifka. oc mikit ofræfli æigum ver við at skipta firir riki Erminriks konungs.[1] en við þætta rað er þu mæler nu vil ek samþyckiaz. at dæyia hælldr i Aumlungalandi en elldaz með usœmð i Hunalandi. þa mællti þiðrekr konungr. Mæistari Hildibrandr. huat hæfir þu nu spurt af minni borg Bærn. hverr firir henne ræðr. þa suarar mæistari Hilldibrandr. Herra. ek væit þat æigi. hverr henne ræðr. en hæyrt hæfi ek nokkot. at þar [man vera yfir[2] hærtogi sa er hæitir Alibrandr. oc myni vera minn son. oc er sagt at hann er[3] allra kappa mestr oc allra drengia mestr firir allra luta sakar. En sua ma vera. at min kona Oda hafi verit ulet þa er ek for brot af Bærn. oc hafi hann verit siðan[4] fœddr. þa svarar þiðrekr konungr. Væri þinn sonr hertogi yfir minni borg Bern. þat væri oss mikit happ. hann myndi oss væl fagna. ef hann væri oss sua trúr sem þu hæfir verit. Nu mællti Hilldibrandr. Herra. hverso muntu til æfna um þessa færð.[5] Nu suarar konungr. Ekki fam ver nu komit hæim i Aumlungaland með hær. sua mikil mannauðn sem her hæfir orðit i Hunalandi. [at[6] Attila konungr ma æigi nu fa oss sina hofðingia til at vinna vart riki.[7] Nu vil ek fara i Aumlungaland læynilega. oc væri sua væl at ek kœmi [i Aumlungaland[8] með æigi flæiri menn en tvæir væri við saman. þa vil ek sværia um. at æigi kem ek annat sinn or Aumlungalandi [með usœmð. þar skal ek dæyia eða fa mitt riki. þa suarar mæistari Hilldibrandr. þessi færð mun þickia vera stefnd með litilli sœmð. ef vit forom herra tvæir æinir saman. en hælldr en æigi komim ver[9] i Aumlungaland. þa em ek fuss at a þæssa læið gerim vit.[10]

396. Oc enn mællti Hilldibrandr. Skolum vit[11] nokkot þætta mal [æiga vit[12] Attila konung. þa suarar þiðrekr konungr. þetta rað er nu sua gort. at hæim vil ek fara i Aumlungaland. huart er Attila konungi þikkir væl eða illa. oc þesso skal leyna Attila konung oc huern mann annarra aðr en vit erom brot bunir. [Oc nu[13] mællti þiðrekr konungr.[7] Fru Herað skal fara með okr ef hon vill. Gak oc sæg henne. [oc spyr huart hon vill fara eða æigi. Oc mæistari Hilldibrandr kemr til fru Herað oc segir henne [með æinmæle.[14] huat þiðrekr konungr af Bern hæfir ætlat. Herað suarar a þa lund. Ef þiðrekr konungr vill heðan fara af Hunalandi. þa vil ek vist honom fylgia. en þetta rað vil ek hæyra af hans[15] munni. ef sua skal vera. þa gengr Hilldibrandr til þiðreks konungs oc sægir honom. hverso hon

[1]) [*mgl.* A, B [2]) [ræðr fyrir, A [3]) se, A, B [4]) siðarr, A [5]) raðagerð, A [6]) *mgl.* A [7]) [*mgl.* B [8]) [þar, A [9]) *saal. ogs.* B [10]) [*mgl.* A [11]) ver, A, B [12]) [tala firir, A, B [13]) enn, A [14]) [eintalit, B [15]) sialfs *tilf.* B

hæfir suarat.[1] þa gengr þiðrekr konungr til hennar oc mællti. Fru Herað. villtu fara hæim með mer[2] i Aumlungaland. ef ek vil fa mitt riki [eða bana at aðrum kosti. Oc æigi ma ek nu duæliaz lengr i Hunalandi. sua marga mina kersto vini sem ek hefi her latið.[3] oc mæistari Hilldibrandr skal fara með mer minn hinn bæzti vinr. Ek hæfi nu [latit mitt riki[4] .xxx. vætra oc .ii. vætr. þa suarar Herað. Herra. giarna vil ek yðr fylgia hæim i yðart land. at[5] þat man guð vilia. at þer fait yðart riki. sua lengi sem þer hafit mist. engi dagr mun sa koma er ek mætta iamfægin verða sem þat[6] at þer fengit yðra sœmð. Bu þik þa skiot [sagði konungr.[7] þetta kuælld skolum ver a brot fara[8] af Susat. Hon sægir at sua skal vera.

397. [9]Oc at kuælldi þessa dags þa hæfir mæistari Hilldibrandr buit [þæirra færð oc .iii. hesta.[10] oc hinn fiorða hest hefir hann klyfiat með gulli oc silfri oc þæirra kleðnaði.[11] Nu hæfia þæir upp Herað a sinn hest oc klyfiar.[12] þa mællti mæistare Hilldibrandr. [Herra æigi muntu vilia fara með usœmd fra Attila konungi. sua[13] at æigi hittir þu hann. þiðrekr konungr suarar. Fari þit fru Herað [firir ut til borgarhliðs.[14] en ek vil ganga at hitta Attila konung. þiðrekr konungr gengr upp i hollina Attila konungs. þar sem hann sœfr. oc hann sægir varðmannum at hann vill ganga inn at hitta Attila. En varðmenn lata ganga þiðrek konung hvert er hann vill. [vita þæir at hann er sua mikill vin Attila konungs. at ækki mun þat saka. þott hann gangi með vopnum til hans.[15] þiðrekr konungr gengr inn i hollina þar sem sœfr Attila konungr oc vækr hann. þa mællti Attila konungr. er hann ser at þar er kominn þiðrekr konungr æinn saman. Væl kominn ker vinr þiðrekr konungr. huat villu. hui færr þu með vapnum æinn saman. Nu suarar þiðrekr.[16] Herra [þat skalltu nu hœyra. er ek mun sægia þer huat til berr er ek bær min vopn. oc[3] gac æinn saman við mik a æinmæli.[17] Konungr stendr upp oc gerir sua. þa melti þiðrekr konungr. Riki Attila konungr. ek kann þer sægia tiðindi. ek hæfi latið mina goðo borg Bern oc allt mitt riki. oc þat hafa minir úvinir. Nu harmar mik þat sua miok. at æigi ma[18]

1) *fra* [oc spyr huart *o. s. v. har* A: Hilldibrandr gerir sua. sagði henni huat þiðrekr kon. hefir ætlat. Fru Herat segiz þetta vita vilia af sialfum þiðrek konungi. Hilldibrandr sagði þetta konungi. 2) okkr, A; oss, B 3) [*mgl.* A 4) [mist mins rikis, A 5) ok, A, B 6) sa, A, B 7) [*tilf.* A, B 8) riða, A, B 9) fra þiðreki konungi oc hans fru. *Ovsk.* Mmb. 10) [þeirra hesta, A; þeim .iii. hesta með soðlum, B 11) klæðum, A 12) a annan *tilf.* B 13) [muntu sua vilia fara herra fra Attila konungi, A 14) [fyrr ut af borginni, A; af borginni, B 15) [*mgl.* A, B 16) konungr *tilf.* A, B 17) eintal, A, B 18) nu *tilf.* A, B

vera sua buit lengr. Ek vil fara hæim i Aumlungaland oc skal ec fa mitt riki eða bana at aðrum kosti. Þa svarar Attila konungr. Huar ero þinir hærmenn. huerso mat þu fa þitt riki.[1] eða hueria lund hæfir þu þetta rað stofnat. Þiðrekr svarar. Ek vil fara leynilega i mitt riki. [þuiat ek hæfi nu enga hærmenn til. sua at ek mega með ofriki[2] sœkia mitt land. Þa mællti Attila konungr. Minn goði vin Þiðrekr konungr. dvællz enn hælldr með oss um hrið. En ef æigi viltu þat. þa vil ek fa þer [lið Huna her[3] til at þu fair þitt riki. [Far æigi með usœmð heðan fra oss.[4] Þa mællti Þiðrekr. Herra. [þetta er sua sem mer er von at þer. at þu mundir hafa af drengilega. oc haf firir þauk þitt vinattuboð.[5] en æinnsaman vil ek hæim fara oc leynilega. oc mæistari Hilldibrandr með mer. Æigi vil ek optarr spilla þinum dyrligum drengium at vinna mitt land. Þa gengr Attila konungr með honum ut til borgarhliðs. oc þar skiliaz þeir oc kyssast.[6] oc nu grætr Attila konungr oc harmar þat miok. at hann skal [Þiðrek konung sua brot læysa. at æigi se með mæira soma en nu.[7] En Þiðrekr konungr biðr Attila konung oc hans riki vera i guðs gezlu. oc sægir at enn muno þeir hittaz vinir.[8] Oc leypr nu a [sinn hæst Falka.[9] fara[10] nu alla sina læið. Riðr mæistari Hilldibrandr firir[11] með klyfiahestinn en eptir Þiðrekr oc Herað. Þæir snua hina væstri læið til Mundio. oc þar vill nu Þiðrekr konungr fram fara. Þæir fara nu nætr oc daga oc hitta ækki menn oc æcki fara þæir i borgir.

398. Æina nott koma þæir firir[12] Bacalar. Þa mælti Þiðrekr konungr oc snyr sinum hæsti at[13] borginni. Nu harmar mik Bacalar þinn herra margræifi Roðingæirr. er allra manna var milldastr oc baztr drængr. Þa er ek halða latið mitt riki firir minum faðurbroðor. kom ek her firir Bacalar. Þa kom i gegn mer margræifinn með sina drotning Gudelinda. hon gaf mer æinn grænan gunnfana. sa varð margum Hunum[14] at bana. oc æitt hit þycka purpura pæll. [Þat þorði at bera vtlændr hofðingi vel.[15] Nu harmar mik miok minn [goði vin margræifinn.[16] [verir þu[17] nu lifs. þa fœri ek æigi sua firir þenna stað. at æigi fyndi ek þik.[18] Þa svarar mæistari Hilldibrandr. Vist

1) far eigi við usœmd heðan fra oss *tilf.* A 2) [ek hefi enga hermenn, A, B 3) [her Huna, A; Huna her, B 4) [*mgl.* A 5) [for þat sem mik varði af yðr. at þer mundut drengiliga við oss gera. ok haf firir guðs þokk, A; þat var sem mik varði. at þer munduð hafa drengilega af mali. ok firir þetta haf mikla guðs þokk, B 6) minnaz til, B 7) [eigi með meiri sœmd Þiðrek konung i brott leysa, A 8) *mgl.* A, B 9) [bak, A 10) þau *tilf.* B 11) undan, B 12) i, A, B 13) af, A 14) manni, A 15) [*mgl.* A, B 16) [goða vin margreifa Roðingeir, B 17) [væri hann, A, B 18) hann, A, B

segir þu satt. margræifinn uar goðr drengr. þat reyndum ver i Ruzilande. þa er ek [hafðe latið minn hæst oc hann fecc mer hæstinn.[1] oc ef æigi veri hann þa menda ek lata[2] mitt lif. þess a ek minnaz a[3] honom.[4] Nu fara þæir[5] sina læið oc riða ner skoginum Luruvald.[6] oc um daga dvæliaz þæir i skoginum en um nætr fara þæir.

399. [7]Elsungr iarl hinn ungi hæfir farit yfir Rin með sinum mannom tvæim riddarum oc .xxx. [Hann ferr sinna œrinda.[8] oc nu fœr hann af niosn. at þiðrekr konungr af Bern mun þar riða. hann minniz þess at hinn gamli Samson oc hans synir Erminrik(r) oc þetmarr hafa drepit hans frænda Elsung iarl af Bern hinn gamla oc hinn skeggsiða.[9] oc [liz sem hann muni vera bæzt til kominn at[10] hæfna. riðr nu með skoginum oc læitar þæirra. þa er sol er lag um kuælldit. mælti þiðrekr konungr at þæir skulo buaz oc riða læið sina um nottena. Nu riðr konungr firir oc Herað. en Hilldibrandr eptir oc læiðir þæirra klyfiahæst. Oc nu litr Hilldibrandr aptr. hann ser ioreyk mikinn [oc þar undir blickia[11] fagrir skilldir.[12] [Nu keyrir hann hestinn oc riðr eptir þiðreki konungi oc sægir honom. Herra ek se ioreyk mikinn. oc þar undir blikia[13] fagrir skilldir[14] oc huitar brynior. oc riða huast[15] eptir oss. Nu suarar Herað oc grætr. [þetta manu vera[16] yckrir uvinir. oc mun ykr ofræfli i vera viðr at æiga. þa snyr þiðrekr konungr aptr sinum hæsti oc lyptir upp hialminum oc mællti. þat er vist ioreykr oc vapnaðir menn undir. hverir muno þar fara sua rikmannlega. hvers [gettu meistari.[17] þa svarar Hilldibrandr. Ekki væit ek her von hofðingia nema Elsungs iarls. at hann se farinn yfir Rin. oc væit ek ef hann er oc hefir hann [af spurt[18] varri færð. þa kann vera at hann vili hafa varn fund. þa mællti þiðrekr. Sua riða þessir menn akapt[19] sem þæir vili oss finna. En [hverso skulum ver þa.[20] huart skal undan riða a skoginn oc[21] forða oss. eða skulum ver stiga af hestonom oc buaz við at veria oss. þa snyr mæistari Hilldibrandr aptr sinum hesti oc tekr af hofði ser hialminn oc litr a ræið þessa manna. oc mællti siðan. Herra. menn tvæir hins fiorða tigar [riða þar.[14] stigum ofan af varom hestom sem huataz

[1]) annan hest, B [2]) hafa latið, B [3]) af, B [4]) [let minn hest ok hann sotti hann mer til handa, A [5]) þau, A [6]) Lutuualld, A [7]) fra þiðreki konungi oc meistara Hilldibrandi. *Ovsk.* Mmb. [8]) [*mgl.* A, B [9]) skegglausa, B [10]) [liz þeim hann vera betr til fallinn at, A; vill hans, B [11]) blaka(!), B [12]) [*mgl.* A [13]) *mgl.* A [14]) [*tilf.* A, B [15]) fast, A; hvatt, B [16]) [Mik uggir þar se, A; þat uggir mik at þetta muni vera, B [17]) [getr þu meistari Hilldibrandr, A, B [18]) [spurn af, A, B [19]) akafliga, A, B [20]) [*mgl.* A [21]) at, A

oc buumz við. Ver skulum æcki flyia firir þæim. hitt skal spyriaz um[1] Hunaland. at þessir skulo falla [sumir firir varom vapnom[2] en sumir hreddir undan flyia. Oc hlæypr af hestinum. oc slict sama þiðrekr konungr. binda sina hesta oc taka ofan Herað. þa spenna þæir fast sina hialma oc brægða suærðum. þa mællti þiðrekr konungr. Vist ert þu enn goðr drengr sem fyrr mæistari Hilldibrandr. huar sem menn skulo bæriaz. þa er sa sæll er a aðra lið ser a slican dreng. Fru Herað. grat æigi enn. ver kat þar til er þu ser okr falla.[3] en bætr mun fara en sua.

400. [4]Nv kemr at þæim riðandi Elsungr iarl með sina menn. þa mælti iunkhærra Aumlungr systursun Elsungs iarls. er allra manna er[5] vaskastr. hann ser konona oc mælti. [Vilit[6] þessa kono lata oc fari hon hæim með oss. þa skulut þer[7] hallda yðro lifi. [þa svarar Hilldibrandr.[8] Hon for til annars af Susat með þiðreki konungi en at fara hæim með yðr. oc þat vilium ver vist æigi. þa svarar æinn Ælsungs maðr. Alldri hæyrði[9] ek gamlan mann suara diarflegar [oc uhræðilegar oc þo drambsamlegar.[10] þa svarar þiðrekr konungr. þu munt vera miclu bernskare at viti oc allri kurteisi. þo at æigi ser þu œri[11] at vætra tali. Hann hæfir sig[12] flutt fram allan sinn alldr með sœmd oc drengskap. oc sua er hann gamall orðinn. Ver þu æigi sua diarfr. at þu snæiðir honom opptar firir[13] sina ælli. Nu mælti Aumlungr. Gefit upp vopn yð(u)r skiot oc sialfa yðr[14] i vart valld. en ef æigi viltu þat. tæk ek minni hendi i[15] þitt skegg. sua at mestr[16] lutr skal hendinni brot fylgia. þa svarar Hilldibrandr. Kemr þin hond a mitt skegg. þess mantu iðraz. firir þui at annathuart skal vera. at sundr mun bræsta minn armr i æino hoggui. eða af skal falla þin hond skiot. eða hverr er hofðingi yðarr. þa svarar æinn.[17] þottu ser harr[18] i skeggi. þa ertu vist[19] favis. kennir þu æigi herra Elsung iarl varn. oc firir hui ertu sua diarfr. at þu þorir at spyria eptir varom haufðingia. Ver erom oc vist fol. er ver stondum sua lengi firir tvæim mannom. þæir[20] iamnaz við oss i orðom. Hann[21] bregðr sinu sverði hærmilega oc hoggr til mæistara Hilldibranz a hans hialmhott. Oc þat sværð bitr hialmhottinn. en þar firir innań var Hilldigrimr hialmr þiðreks. oc þar[22] varð staðar nema þetta hogg sem fyrr. En

[1]) i, A [2]) [undir varum hoggum, A; *mgl.* B [3]) fallna, A, B [4]) fra þiðr. konungi oc fall Elsungs iarls. *Ovsk.* Mmb. [5]) var, A [6]) [Vili þið (þer B), A, B [7]) þið, A [8]) [*tilf.* A, B [9]) sa, A, B [10]) [*mgl.* A [11]) ellri, A; ære, B [12]) sua, A [13]) um, B [14]) yckr, B [15]) um, A, B [16]) meiri, A [17]) Jngram, A, B [18]) hærðr, B [19]) þo, A; þo harla, B [20]) þeim er, A; ok þeir, [illegible] [21]) Jngram, A, B [22]) enn, A, B

þiðrekr konungr sialfr[1] hefir nu þann hialm er att hefir Sigurðr suæinn. [er allra vapna er baztr oc mæst gullbuinn.[2] En Hilldibrandr brigðr sinu sverði Gram er att hafði Sigurðr suæinn oc hoggr til Jngrams a hans hialm. [oc sua stritt klyfr hann hialminn oc hofuðit oc bukinn oc bryniuna. at ælldr flygr af.[3] en suærðit nam staðar i soðulboganum fræmra oc Jngram fram[4] af hestinum dauðr. Nu bregðr þiðrekr konungr sino sværði Eckisax oc [hoggr fyrsta slag hinn fyrsta[5] riddara a hans œxl. sua at af fykr[6] hondin með siðunni. oc sa fællr dauðr af hestinum. Oc annat slag væitir hann sialfum iarlinum Elsungi undir hondina hœgri. hœggr upp[7] œxlina með bryniunni. oc suerðit[1] sniðr af hondina oc upp a kinnina oc sundr kialkann oc sua i iaxlana. oc steypiz hann hinn[8] vinstra væg dauðr af hestinom.

401. Nu varð mikil hræzla oc skialpti. oc allir vilia nu vera hæima [i Babilonia.[9] en þo uerðr her nu strong orrosta. oc a litilli hrið[10] hæfir þiðrekr konungr nu drepit .vii. riddara [annarri sinni hendi.[11] en mæistari Hildibrandr hæfir nu drepit .ix. þa[12] sækir at honom hinn ungi Aumlungr oc bersc við hann. en firir þiðreki konungi flyia nu allir þæir er eptir ero. Nu væitir Hilldibrandr Aumlungi æitt slag a [hans skiolld oc a[2] hans hialm. oc firir þui micla hoggi fællr Aumlungr oc Hilldibrandr a hann ofan. oc biðr hann gefa upp sin vopn oc hallda [sinu lifi.[13] þa svarar Aumlungr. Vist æigi er mer bœtra[14] at lifa við þat. at sua [gamall maðr[15] skal mik hafa yfirstigit.[16] en þo vil ek gefa upp min vopn oc lifa at sinni. Hann gefr upp vopn sin. oc biðr Hilldibrandr hann upp standa. oc spyrr huat manna hann er eða firir hui þessir menn hafa sott þæirra lif. En Aumlungr sægir [Elsung iarl uilldo[17] hæfna sins[18] frænda Elsungs iarls[19] er drepit hafði Samson konungr. oc þiðrekr konungr var[20] skylldr frendi hans. Nu mælti þiðrekr konungr. Aumlungr goðr drengr þu skalt nu sægia oss tiðindi. [ef þu væizt suðr til fealz.[21] oc siðan skalltu þiggia þitt lif oc [þin vopn oc alla þina hærneskio oc[2] allra þinna faronauta. [oc þat skaltu hafa firir[22] i bœtr þins frænda Elsungs iarls.[2] þa mælti Aumlungr. Goði herra þiðrekr konungr. ec kann segia þer mikil tiðindi af þinom faðorbrœðr Ermenrik

1) *mgl.* A, B 2) [*mgl.* A 3) [sua at klofnar hofuðit með bryniunni, A 4) fellr, A, B 5) [veitir hit fyrsta slag hinum fremsta, A, B 6) flygr, A 7) við *tilf.* B 8) a, A, B 9) [i Babilon, A; *mgl.* B 10) stundu, A 11) [*mgl.* A, B 12) Nu, A, B 13) [lifi sua, A 14) betra, A, B 15) [gomul rytta, A 16) unnit, A 17) [at Elsungr iarl villdi, A, B 18) *saal.* A, B; sinna, Mmb. 19) hins gamla *tilf.* B 20) er, A, B 21) [þau er þu veizt, A; *mgl.* B 22) fyrst, B

konungi. Hann hefir nu nockora rið siukr verit. af þui at hans kuiðr var slitnaðr oc ofan hafa sigit hans þarmar oc istra.[1] oc her hefir Sifka lagt til rað. at skera skylldi til oc draga sua ut istruna.[2] ok segir at þa mundi vera betr.[3] Ok sua var gort. ok er nu halfu[4] verr en aðr. ok nu vitum ver eigi hvart Ermenrikr konungr lifir[5] eða eigi. Ok nu hlær Hilldibrandr ok sua þiðrekr konungr. ok biðia hann hafa mikla guðs[6] þokk firir sin tiðindi. Nu [fara aptr riddarar allir þeir er a flotta komu. ok segia at dauðr er Elsungr iarl huar sem þeir koma. ok fair hafa undan komiz[7] hans manna. ok þetta hafa gort .ii. menn. einn gamall karl[8] ok annarr gilldr maðr.

402. Nu fara þessir menn [yfir Rin ok alla leið i Babilon.[9] ok er þeir koma i [holl Elsungs iarls eru þeir spurðir tiðinda. Segia þeir drap iarlsins ok hans manna .xvi. en .xv. eru heim komnir.[10] þa spyrr raðgiafi iarls. hverir [þetta hafi gort eða hvi hafi sva til borit.[11] þa svara riddararnir. Tveir menn hafa þetta gort. ok annarr þeirra var sva gamall at furða var at. ok þat [veit ek[12] eigi. hvi sa fiandi var sua [diarfr ok[13] gamall orðinn. ok vist var þat fiandi. [ok hann steypi honum.[13] ok hann hafði fiandann sialfan i hendi ser. þar firir stoð ekki vætta. ok þat hit gra skegg var sua mikit at huldi hans bringu.[14] [þa sagði raðgiafinn. þat þikki mer mest von. at þat muni verit hafa þiðrekr konungr af Bern ok hans fostri Hilldibrandr. ok muni komit hafa i vart land. Ok þar sem (þeir) hafa sik hirt. þa munu þeir gera morgum manni skaða aðr þeir hafa bana. Ok i þessu bili kemr þar riðandi Omlungr. ok með honum riða .xii. menn. ok þar hafa þeir oll vapn Elsungs iarls. Ok er borgarmenn sia þetta. þa segia þeir at þat mun vera Elsungr iarl. ok munu riddarar hafa flyit fra honum lifanda.[13] Nu stendr upp sialfr raðgiafinn ok margir riddarar fylgia honum. [ok sua þeir er flyit hofðu.[13] ok heilsa vel Omlungi. ok kalla mikla gæfu. er hann er aptr kominn. spyria nu hverir þessir .ii. menn eru. er við hann hafa bariz. eða hverr sa var hinn gamli ok hinn skeggsiði [er sua stort hio.[13] Nu suarar Omlungr. Sa hinn gamli [ok skeggsiði[13] er þer spyrit eptir er goðr drengr. [sem gaf mer lif. er atti kost a[15] at drepa mik. ok enn [yngri maðrinn var

[1]) istr, A [2]) *Her mangler 9 Blade i Membranen.* [3]) betra, B [4]) miklu, B [5]) mun lifa, B [6]) *tilf.* B [7]) [visar Omlungr þeim leið suðr yfir fiallit. en riddarar Elsungs iarls fara heim aptr sina leið. ok hvar sem þeir koma segia þeir mikil tiðindi. drap Elsungs iarls ok margra, B [8]) *saal.* B; maðr, A [9]) [heim, B [10]) [*saal.* B; staðinn. kunnu þeir segia slik tiðindi sem fyrr, A [11]) [*saal.* B; hafa þetta gort, A [12]) [vitum ver, B [13]) [*tilf.* B [14]) bryniu, B [15]) [ok hann gaf mer lif ok atti hann kost, B

þiðrekr konungr af Bern. en enn gamli maðrinn er[1] meistari Hilldibrandr. En þat var þeirra drengskapr at þeir verði sik sua vel. þeim þrongdi œrin nauðsyn til. þeir stoðu .ii.[2] firir [.xxxii. monnum.[3] ok þo letum ver .xvi.[4] menn firir þeim tveimr. [eru þeir þvi betri drengir sem þeir vorðu sik hreystimannlegar.[5]

---

403. þiðrekr konungr [ok meistari Hilldibrandr fara alla sina leið suðr um Mundiufiall. Ok er þeir koma af fiallinu ofan er þar[6] skogr. Nu vendir þiðrekr konungr i skoginn. þar stiga þeir af hestunum ok taka ofan klyfiarnar. Nu [er eptir i skoginum[7] þiðrekr konungr ok fru Herað [hia honum,[5] en meistari Hilldibrandr riðr af skoginum til borgar. ok þessa borg a einn[8] iarl, sa heitir Lodvigr[9] ok er nu gamall maðr. hans son er ungr. hann heitir Konraðr. þa hittir Hilldibrandr einn mann i skoginum. [sa hoggr við. hans[10] heimili er i borginni. Hilldibrandr spyrr þenna mann. Hverr ræðr þessi borg er ek se her. þessi maðr suarar. þar ræðr firir hertugi Lodvigr ok hans son Konraðr. Hilldibrandr mællti. [Hvat kanntu segia af þui.[11] huerr ræðr firir Bern. Hann svarar. þat er[12] Alibrandr son gamla Hilldibrandz. þa mællti Hilldibrandr ok hlær við. Hversu goðr drengr er Alibrandr eða hversu mikill maðr er hann firir ser. Borgarmaðr suarar. Alibrandr er allra kappa mestr ok yfir[13] ollum monnum um[14] milldi ok kurteisi. hann er þo grimmr ok kappsamr ok illr sinum uvinum. ok við engan mann vill hann iafnaz. Nu riðr Hilldibrandr [ok þessi maðr með[15] honum. ok enn mællti Hilldibrandr. Vist erttu goðr drengr. Hver tiðindi kantu fleiri segia. Borgarmaðr suarar. Sogð eru mikil tiðindi [her i landi.[2] ok þikki mer von at sonn se. at Ermenrikr konungr af Romaborg mun vera dauðr. þa suarar Hilldibrandr. þat eru mikil tiðindi ok munu eigi goð þikkia hans vinum.

404. Nu koma þeir undir borgina. þa mællti Hilldibrandr. Villtu goðr drengr reka mitt erendi i borgina. [en ek vil nu eigi fara lengra

[1]) [*saal.* B; œðri maðr er þar var(!) þiðrek konungr ok, B [2]) *tilf.* B [3]) [*saal.* B; .ii. monnum ok fim tigum, A [4]) *saal.* B; .xiiii., A [5]) [*tilf.* B [6]) [*saal.* B; mællti við Hilldibrand. at þeir skulu riða suðr um Mundiufiall. Ok þa er firir þeim, A [7]) [dvelzt þar eptir, B [8]) *saal.* B; annar, A [9]) *saal.* B; Hlodver, *her og enkelte Gange senere* A [10]) [*saal.* B; þess, A [11]) [*mgl.* [illegible] [12]) herra *tilf.* B [13]) firir, B [14]) at, B [15]) *saal.* B; við, A

at sinni.[1] Bið koma til min iunkherra Konrað. [firir þui at hann er lettfœrri en hans faðir.[1] Borgarmaðr kuazt reka mundu hans erendi. Ok þa er hann kemr i borgina. hittir hann Konrað ok mællti til hans. Junkherra Konraðr. her stendr firir þessi borg einn maðr mikill með hvitt skegg ok bað [at þu gengir ut til hans.[2] ok gaf mer sitt fingrgull [at skilnaði.[3] Konraðr er maðr litilatr. ok vill fara er utlendr maðr sendir honum orð. ok gengr ut af borginni einn saman. Firir utan borgarhlið stendr Hilldibrandr ok biðr koma heilan þann mann. ok spyrr hverr hann er. Ek heiti Konraðr segir hann. en minn faðir heitir Lodvigr. eða hvert er þitt nafn. [Hann svarar.[3] Ek heiti Hilldibrandr Ylfinga meistari. ef þu hefir heyrt[4] þann mann nefndan. þa gengr Konraðr at honum ok [mintiz við hann ok mællti. Kom þu allra drengia heilastr ok sælastr meistari Hilldibrandr. Ek em ok Ylfinga ættar sem þu ert minn frændi.[5] Gakk með mer upp til mins foður. vist skalltu her vel kominn með oss. þa suarar Hilldibrandr. Ek ma nu eigi fara með þer at sinni. Kantu nokkur segia ny tiðindi. Ek kann segia mikil tiðindi suarar Konraðr. Ermenrikr konungr i Romaborg er nu dauðr. þa suarar Hilldibrandr. Hverr berr nu hans koronu. Nu suarar Konraðr. þat[6] er illt at segia. þat er hinn illi hundr[7] Sifka Balerað. Konraðr spyrr. Hver tiðindi kantu oss segia. eða huaðan er þin for.[8] þa suarar Hilldibrandr. þess er meiri von at ek kunni segia þer þat. er þu munt eigi spurt hafa. at drepinn er Elsungr iarl i[9] Babilon. ok þat annat at þiðrekr konungr er kominn i Omlungaland. Guð se þess lofaðr sagði Konraðr. þuiat Alibrandr þinn son hefir sent menn norðr i Hunaland eptir þiðrek konungi. at hann skal koma aptr i sitt riki. Ok vist eigi vill Alibrandr gefa upp [borgina Bern[10] firir Sifka. ok engan stað annan i Omlungalandi. fyrri vilia allir Omlungar deyia en Sifka raði Bern. Hilldibrandr goðr drengr. far með mer i borg til mins foður. [ok ver þar i enum bezta fagnaði.[3] þa suarar Hilldibrandr. Ek verð nu fyrst at riða ut a skoginn. firir þui at þar [biðr min[11] þiðrekr konungr. þa mællti Konraðr. Goðr vin. bið min. ek vil fara ok segia minum feðr þessi tiðindi.

405. Ok nu gengr Konraðr upp i borgina til sins foður ok mællti. Herra ek kann segia þer mikil tiðindi ok goð. þiðrekr konungr af Bern er kominn i Omlungaland ok meistari Hilldibrandr varr frændi með honum. Ok hann er her [firir utan borgina[12] ok biðr min þar.

[1]) [*mgl.* B [2]) [*saal.* B; mik kalla þik, A [3]) [*tilf.* B [4]) heyrðan, B [5]) [*saal.* B; biðr hann koma allra manna heilastan. Konr. mællti, A [6]) þaðan af, B [7]) morðingi, B [8]) koma, B [9]) af, B [10]) [*saal.* B; sina borg, A [11]) [liggr, B [12]) [utan borgar, B

En er iarl heyrir þetta.[1] stendr hann upp þegar i stað ok gengr ut. ok með honum margir riddarar. Ok er þeir koma ut af borginni hitta þeir Hilldibrand. Herluginn Lodvigr gengr at honum ok [minniz við hann[2] ok sagði. Meistari Hilldibrandr varr frændi. her skalltu vel kominn með oss. ok haf her alla þa sœmd er ver megum veita þer. eða hvar er þiðrekr konungr. þa suarar Hilldibrandr. Hann er a[3] þessum skogi. þa kallar herluginn. at taka skal hans hesta ok vill hann riða ut [at finna þiðrek konung.[4] Ok i þessu bili koma þar .vii. borgarmenn[5] með [hloðnum vognum[6] at hunangi ok vini. þa lætr iarl taka þessa vagna ok aka[7] a skoginn. ok þar með hina beztu vist. Riða þeir nu [i skoginn herluginn ok hans son Konraðr ok meistari Hilldibrandr. allt[8] þar til er þeir finna þiðrek konung. ok hefir hann þa gort ser [einn mikinn[9] elld. Herluginn Lodvigr stigr af sinum hesti ok hans son Konraðr. ganga firir konung. ok [fellr a kne huartueggi þeirra.[10] ok kyssa hans hond ok biðia hann heilan koma sinn herra þiðrek konung af Bern. ok bioða [alla sina menn ok[9] sialfa sik honum til liðveizlu. huat er hann vill gort hafa. þiðrekr konungr stendr þa upp. ok tekr i hond þeim ok biðr þa upp standa ok sitia hia ser. Ok sua gera þeir. þa spyria huarir aðra at tiðindum. þa sagði þiðrekr konungr [mart af sinum ferðum.[11] ok slikt sama Lodvigr herlugi oll tiðindi þau er [hann veit. Jarl[12] biðr þa þiðrek konung fara heim með ser til borgar. En konungr sagði at [þar vill hann vera[13] i skoginum fyrst. En meistari Hilldibrandr [vill fara at hitta sinn son Alibrand. ok byz hann i brott. En eptir er þiðrekr konungr ok með honum hertoginn ok hans son. ok skortir þar eigi drykk ok annan fagnað.[14] En firir þvi vill þiðrekr konungr eigi til borgar fara. at þess hefir hann heit strengt. at alldri fyrr skal hann koma i nokkurskonar bygð en i sina goðu borg Bern.

406. Nu er meistari Hilldibrandr albuinn.[15] ok iunkherra Konraðr riðr a leið með honum. Nu mællti Konraðr við Hilldibrand. Goði meistari Hilldibrandr. ef þu hittir þinn son Alibrand. mæl við hann kurteislega ok seg at þu ert hans faðir. En ef eigi gerir þu sua. þa [hræðumz ek at þat verði[16] þinn bani. sua er hann mikil

1) sagt *tilf.* B 2) [leggr sina hond um hans hals, B 3) her i, B 4) [i mot þiðr. konungi, B 5) menn til borgar, B 6) [vognum hloðnum, B 7) þeim *tilf.* B 8) [*saal.* B; allir, A 9) [*tilf.* B 10) [falla a kne, B 11) [*saal.* B; af sinni hende frið (? herferð), A 12) [nyleg voru. Hertoginn, B 13) [þat vill hann þiggia. ok þo vill hann hvilaz, B 14) [*saal.* B; skal riða sagði hann. at hitta sinn son Alibrand. ok nu byz Hilldibrandr, A 15) ok riðr i brott *tilf.* B 16) [*saal.* B; er þat, A

kempa. þa svarar Hilldibrandr. Goði vin. hvat kantu mer af at segia. hversu ma ek kenna minn son Alibrand. hvart hann er eða annarr maðr. Hann hefir einn hvitan hest sagði Konraðr. ok [naglar i skom hans eru af gulli.[1] hans skiolldr [ok merki er hvitt[2] sem mioll ok a pentuð[3] borg. Engi maðr i Omlungalandi er hans maki. sua er hann goðr riddari. ok nu erttu gamall ok muntu eigi mega firir honum standa. þa hlo Hilldibrandr ok mællti. þott Alibrandr minn son hyggi sik vera mikinn mann. ok hans ofmetnaðr er sua stollz at hann vill við engan mann iafnaz. enn sua gamall sem ek em. þa kann vera. at [enn segi hann eigi siðar[4] sitt nafn mer en ek segi honum mitt. Nu skiliaz þeir.

407. Nu riðr Hilldibrandr hvatlega þa leið er til Bernar er. ok [nu er hann kominn sua at hann[5] ser staðinn. þa riðr einn maðr i mot honum með tva hunda. oc a vinstri hlið[6] hefir hann einn hauk. Sa maðr er mikill a hestbaki ok sitr hæverskliga sinn hest. hann hefir hvitan hest ok hvita alla herneskiu ok a morkuð Bern með gylltum turnum.[7] Hilldibrandr riðr i mot manninum ok þikkiz [finna at sia mun eigi minni þikkiaz en hann.[8] Ok þa er Alibrandr ser i gegn ser riða einn mann með vapnum. ok sa riðr alldrengiliga[9] a mot honum. ok ekki ma hann [sia at hann lægi sik nockut firir honum.[10] þa verðr Alibrandr reiðr ok lizt sem þessi muni[11] við hann keppaz.[12] spennir fast sinn hialm ok skytr firir briost ser sinum skilldi. ok sitt gladil setr hann fram ok keyrir sinum hest sporum. Ok er Hilldibrandr ser hversu Alibrandr[13] hefir við buiz. helldr hann sinum skilldi firir briost ser ok setr fram sitt gladil ok keyrir sinn hest sporum. ok riðr i mot honum hvergi udiarfligar.[14] ok riðaz at. Leggr nu hvarr sinu spioti i skiolld annars sua fast. at sundr bresta spiotskoptin bæði. Ok hinn gamli hleypr þegar af baki hvatlega ok bregðr sinu sverði. ok slikt sama hinn yngri. gengu nu saman ok beriaz langa hrið. til þess er hvartueggi var moðr. Ok nu setia þeir niðr sina skiolldu ok [studduz a.[15]

408. Nu mællti Alibrandr.[16] Hverr er þessi hinn gamli maðr er staðiz[17] hefir firir mer [um hrið.[18] Seg skiott þitt heiti ok gef upp

1) [hinn fyrsti nagli i hans skom er sleginn af rauða gulli. ok sua allir aðrir. ok sua hans hestskor er af gulli. ok sua allir aðrir, B 2) [*saal.* B; er hvitr, A 3) dregin, B 4) [eigi segi hann siðr, B 5) er hann, B 6) hendi, B 7) turni, B 8) [kenna at vera mun Alibrandr hans son, B 9) miok drembilega, B 10) [þat finna at hann muni minni þikiaz en hann, B 11) maðr mun vilia, B 12) keppa, B 13) þessi maðr, B 14) en hinn yngri *tilf.* B 15) [styðiaz a ofan, B 16) hinn yngri, B 17) staðit, B 18) [sua langa rið, B

þin vopn. þa muntu hallda lifi þinu. en ef eigi villtu þat. þa ma þat verða þinn skaði. Hilldibrandr svarar. Villtu vita mitt heiti. þa muntu fyrr verða at segia þitt heiti. ok upp muntu verða at gefa þitt sverð ok vopn aðr við skiliumz. ok ef þat villtu eigi lostigr. þa muntu þo gera verða nauðigr. þa reiðir Alibrandr upp sitt sverð allkappsamliga ok hoggr til hins gamla. ok [slikt hit sama Hilldibrandr. reiðir upp sitt sverð ok hoggr i gegn.[1] Verðr þar nu [horð orrosta. ok gera aðra hrið halfu vaskligri en fyrr. ok nu er hvartueggi[2] moðr. ok setr Alibrandr niðr sinn skiolld ok vill hvilaz. ok sua vill Hilldibrandr. þa mællti Alibrandr. Villtu segia þitt nafn ok gefa upp þin vopn. þa muntu hallda þinu lifi. en ef eigi gerir þu sua.[3] þa muntu vera drepinn. [þu villdir[4] eigi segia þitt nafn þa er við hittumz. ok var þat þer engi usœmd. en nu muntu segia verða með usigri. [ok lata oll þin vopn með usœmd eða þola bana at oðrum kosti.[5] Ok nu verðr hinn yngri allra oðastr ok vill at visu drepa hann. ok hoggr nu af ollu afli[6] til hins gamla. en hann verr sik nu allra drengilegast. Ok nu mællti Hilldibrandr. Ertu nockut af Ylfinga ætt. þa seg mer. ok fæ ek þer grið. [en ef þat er eigi þa[7] drep ek þik. þa suarar Alibrandr. Ef þu villt hallda þinu lifi. [þa gefz upp. en ek em[8] eigi Ylfingr[9] helldr en þu. ok vist ertu heimskr. þo at þu ser gamall. ok seg skiott þitt heiti. En með þvi at þu vissir hverr ek væri. þa mundir þu eigi kalla[10] minn foður Ylfing. [Sœkiaz þeir nu[11] allra fastast. Hinn gamli gengr nu nær honum ok hoggr helldr stort. ok nu slær Hilldibrandr eitt mikit slag a hans lær. sua at sundr tekr bryniuna. ok fær nu Alibrandr mikit sar. sua at nalega er honum sinn fotr unytr. Oc nu mællti hann. Se her nu mitt sverð. Nu [verð ek þat upp gefa. þvi at nu[5] fæ ek eigi staðit lengr firir þer. þu hefir fiandann i hendi þer. ok rettir fram hondina. En [hinn gamli[12] snyr skilldinum fra[13] ok [rettir fram hondina a moti sverðinu ok ætlar við at taka.[14] Nu hoggr Alibrandr[15] til hins gamla leynilega ok vill af hoggua hondina. en hinn gamli skytr skilldinum upp hatt[16] ok skyndilega. ok mællti. þetta slag mun þer kent hafa þin kona en eigi þinn faðir. Ok sœkir hinn gamli sua fast. at nu fellr hinn ungi til iarðar. ok hinn gamli a hann ofan. ok setr sitt sverð firir hans

1) [*saal.* B; Hilldibrandr at moti, A 2) [long orrosta ok snorp ok nu hafa þeir bariz sua at huartueggi er, B 3) þat skiott, B 4) [þo villdir þu, B 5) [*tilf.* B 6) kappi, B 7) [ella, B 8) [*saal.* B; þa er ek, A 9) Ylfinga ættar, B 10) hallda, B 11) [Sœkir nu hvarr at oðrum, B 12) [Hilldibrandr, B 13) við, B 14) [*saal.* B; tekr hendinni i mot sverðinu, A 15) hinn ungi, B 16) hart, B

briost ok mællti. Seg mer skiott þitt heiti ok þina ætt. ella skalltu lata þitt lif. þa suarar [Alibrandr. þat segi ek nu alldri. þui at ekki[1] hirði ek nu um lifit heðan i fra. er sua gomul gragas skal mik hafa yfirstigit.[2] Hilldibrandr[3] mællti. Villtu hallda þinu lifi. þa seg mer skiott. ef þu ert Alibrandr minn son. þa em ek Hilldibrandr þinn faðir. þa suarar hinn ungi. Ef þu ert Hilldibrandr minn faðir. þa em ek Alibrandr þinn son. þa stendr upp Hilldibrandr skiott af honum ok Alibrandr a sina fætr. ok kyssaz ok kennaz[4] nu við. Verðr nu Hilldibrandr allfeginn sinum syni Alibrandi. ok [Alibrandr slikt sama[5] sinum feðr Hilldibrandi. Hlaupa nu a sina hesta ok riða heim til borgarinnar.[6] Nu spyrr Alibrandr. Hvar skildiz þu við þiðrek konung. Hilldibrandr suarar ok segir honum allt. hversu [þeir skilduz[7] i skoginum. ok sua þat [at hann vill[5] at Alibrandr riði ut i gegn honum við[8] alla sina menn.

409. Nu riða þeir um kuelldit til moður Alibrandz. Hon gengr i mot þeim ok ser sinn son Alibrand bloðgan ok saran. Nu veinar hon ok grætr ok mællti. Minn sœti[9] son. [hvar ertu sarr. eða[5] hverr veitti þer þetta sar. [eða hverr er þinn forunautr.[5] Nu suarar Alibrandr. Fru þetta sar ma ek vel þola. þo at þat se eigi litið. þat hefir mer veitt minn faðir [Hilldibrandr Ylfinga meistari.[5] hann riðr [her nu við[10] mer. þa verðr hon fegin sinum syni ok sinum bonda. ok gengr i mot þeim [ok leggr sina baða arma um hals Hilldibrandi. ok verðr nu hvart þeirra oðru fegit. [Ok þar er nu mikil gleði ok fagnaðr þa nott.[5] Nu bindr sar Alibrandz hans moðir. ok snæða þar um kuelldit. [Eptir þat[11] taka þeir sina hesta ok riða til Bernar. [ok þa er nalega myrkr er þeir koma til Bernar.[5] ok nu er varðmaðr til kominn ok vill lykia borgarhliðit. En Alibrandr riðr upp i borgarhliðit ok varðmaðr kennir hann varla. ok Hilldibrandr riðr [nu at. ok hrinda[12] upp hurðunni helldr uþyrmiliga. Ok nu verðr varðmaðr reiðr ok hoggr sverðinu til Hilldibrandz. en hann bregðr undir[13] sinum skilldi ok verðr ekki sarr. En er Alibrandr ser þetta. bregðr hann sinu sverði skyndiliga ok hoggr til varðmannzins a hans hals. sua at af tok[14] hofuðit. þa mællti Hilldibrandr. Nu gerðir þu illt verk. er þu drapt saklausan mann. firir þui at þetta hogg sakaði ekki mik. þa suarar Alibrandr. þui volli[15] þin brynia er þik sakaði ekki. hefði hon eigi firir verit. þa [hefða ek att[16] at hefna mins foður. ok

1) [hinn yngri. Allitt, B 2) yfirkomit, B 3) Hinn gamli, B 4) kannaz, B 5) [*tilf.* B 6) Bernar, B 7) [hann skildiz við hann, B 8) með, B 9) liufi, B 10) [nu her með, B 11) [ok er þeir hafa snætt, B 12) [þegar eptir ok hafa hrundit, B 13) við, B 14) flaug, B 15) olli, B 16) [ætta ek, B

væri þa eigi saklaust. [þessu næst riða þeir i borgina ok var þeim þar vel fagnat.[1]

410. Alibrandr sendir nu boð um alla [þessa borg[2] ok lætr kalla til sin alla hina rikustu menn er i voru staðnum. þa er saman er [kominn mikill fioldi manna[3] i konungs holl. þa mællti Alibrandr.[4] Ek kann segia yðr goð[5] tiðindi. at þiðrekr konungr þettmarsson er kominn i Omlungaland ok vill beiða sins rikis. Nu skulu þer hugsa. hver andsuor þer vilit veita. eða hvart þer vilit þiona þiðreki konungi eða Sifka Balerað. Hans[6] mali suarar einn hofðingi ok sagði sua. Vissi[7] ver þiðrek konung vera kominn hingat i Omlungaland. [ok ver mættim a hans fund komaz.[8] þa veit ek allra manna vilia her i landi.[9] at þeir hafi[10] halldit rikinu langa hrið firir Sifka ok hans monnum. ok biða sua þiðreks konungs. þa vilia nu allir helldr deyia með þiðreki konungi en eigi fai hann sitt riki.[11] Ok at þessu[12] mali verðr mikill romr. sua at langa stund nætrinnar kalla allir þeir er við voru staddir ok þakka guði. at þiðrekr konungr [megi koma i augsyn þeim. Ok þetta mæla sumir. at þiðrekr konungr muni fa sitt riki er hann hefir lengi mist. ok honum skulum ver þiona ok alldri annan hafa at honum lifanda. Ok enn mælltu sumir. at þetta muni osatt at þiðrekr konungr[13] se kominn i Omlungaland. þa suarar Alibrandr. þiðrekr konungr er at visu kominn i Omlungaland. ok honum hefir fylgt Hilldibrandr Ylfinga meistari. hann sitr nu her [hia oss.[14] hann er minn faðir. Nu kalla allir i senn at Hilldibrandr se vel kominn. [ok segia at hann se hinn bezti drengr ok raustasti maðr.[13] Nu mællti Alibrandr. Ef [þer vilit þiðrek konung[15] hafa at konungi. þa skulu nu taka hesta sina ok sin vopn allir hinir beztu menn ok riða ut i mot þiðreki konungi.

411. Nu bua sik allir riddarar [með Alibrandi. J dagan riðr hann ut af borginni ok með honum meistari Hilldibrandr[16] ok með þeim .vii.[17] hunðruð manna. ok riða nu alla sina leið þar til er þeir koma i skoginn. þar er firir var þiðrekr konungr [ok hertugi Lodvigr.[18] Meistari Hilldibrandr ok Alibrandr ok allir riddarar stiga af sinum hestum ok hneigia[19] þiðreki konungi. Konungr stendr upp i

[1]) [Alibr. ok hans faðir riða nu i konungsgarðinn ok næst i hollina. þar var fagnat Alibr. ok hans forunaut, B [2]) [borgina, B [3]) [komit mikit fiolmenni, B [4]) *saal.* B; Hilldibrandr, A [5]) mikil, B [6]) þessu, B [7]) vissum, B [8]) [*mgl.* B [9]) Bern ok ollum borgum i Omlungalandi, B [10]) hafa, B [11]) *tilf.* B [12]) hans, B [13]) [*tilf.* B [14]) [a hægri hlið mer, B [15]) [þiðrek son þettmars vilit, B [16]) [*saal.* B; ok riða ut af borginni, A [17]) .iiii., B [18]) [með sinum monnum, B [19]) niga, B

gegn þeim ok kyssir[1] Alibrand. ok verðr þar [mikill fagnafundr.[2] þa stigr þiðrekr konungr a sinn hest.[3] ok riða allir samt þa leið er liggr til Bernar. Ok er þeir koma i nand staðnum ok borgarmenn sia reið þiðreks konungs. ferr ut i gegn þeim[4] oll alþyða með leikum ok allzkyns gleði. Ok þa er þiðrekr konungr kom [firir Bern.[5] riðr Hilldibrandr með hans merki. en Alibrandr [a aðra hond[6] honum. Hann tekr sinni hendi i hond þiðreki konungi ok tok eitt litit fingrgull ok fær honum ok mællti. Riki herra þiðrekr konungr. siðan er andaðiz þinn frændi Erminrekr konungr. er mik setti yfir þenna stað. ok þar með at gæta allz Omlungalandz. þa kom [þetta riki[7] alldri undir Sifka. [ok þat hofum ver halldit iafnan.[8] þetta litla fingrgull vil ek gefa yðr herra. ok her með Bern ok allt Omlungaland ok sialfan mik til fylgðar ok alla mina menn. Nu svarar þiðrekr konungr ok biðr hann hafa firir [guðs laun.[9] ok sagði at þetta vill hann launa honum með goðu [sua lengi sem hann lifir.[8] Nu gefa þiðreki konungi allir riddarar. sumir stor bu. sumir hesta goða. [sumir goð sverð eða bryniur. hialma ok skiolldu[8] eða aðra herneskiu. [gull ok silfr ok goð pell.[8] ok allir gefa honum rikir menn hinn bezta grip. Nu verðr her mikill fagnaðr. Með þessu ollu[10] riðr nu þiðrekr konungr inn i Bern til sins garðs [ok i sina holl.[8] Hertugi Alibrandr ok meistari Hilldibrandr leiða hann til sins hasætis. [ok þa drifa til hans margir riddarar ok gefa sik i valld hans ok þionostu.[8] ok þenna dag [a hann eigi færri menn en .x. hundrað til sins borðs.[11] Konungr sendir nu boð um allt sitt riki ok stefnir til sin ollum valldzmonnum.[10] þeim er raða firir borgum eða kostolum eða heruðum. Nu koma margir [hvern dag til þiðreks konungs. þeir er honum gefa borgir upp eða kastala eða onnur riki.[12]

---

412. Fam dogum siðar riðr þiðrekr konungr ut [af Bern[8] með mikinn her til þess staðar er Ran heitir. [þa er hann kemr i staðinn.[8] stefnir hann þing. ok a þessu þingi sagði hann mikil tiðindi. at Sifka [hefði samandregit[13] uvigan her ok vill riða i Omlungaland ok vinna landit. Nu [talar þiðrekr konungr þat erendi ok spyrr[14] borgarmenn.

[1]) mintiz við, B [2]) [enn mesti fagnaðarfundr allra manna er þar finnaz, B [3]) Falka *tilf.* B [4]) honum, B [5]) [i borgina, B [6]) [riðr a hœgra veg, B [7]) [riki Omlungalandz, B [8]) [*tilf.* B [9]) [mikla guðs þock, B [10]) *tilf.* B [11]) [hefir hann at sinu borði .x. hundr. riddara, B [12]) [rikir menn hvern dag með sinum monnum firir hasæti þiðr. konungs, B [13]) [Balerað dregr saman, B [14]) [*saal.* B; spyrr þiðr. kon , A

hvart þeir vilia hafa hann at kouungi eða Sifka. ok sagði [sik eigi flyia munu firir her Sifka.[1] En allir borgarmenn svara. þeir er við eru. at þiðreki konungi vilia þeir þiona [en eigi Sifka.[2] ok helldr vilia þeir falla með þiðreki konungi en veita Sifka einn pening. þa mællti þiðrekr konungr. at allir hans menn ok allir þeir er honum vilia lið veita skulu vapna sik. Ok nu vill hann [enga nott vera þar sem aðr var hann. fyrr en[3] hann finnr Sifka.

413. Nu riðr þiðrekr konungr ut af staðnum Rana. ok hefir hann nu .viii. þusundir manna. Sifka er kominn með sinn her firir þann stað er heitir Gregenborg[4] með .xiii. þusundir manna. þar kemr [i gegn þeim[5] þiðrekr konungr [með sinn her.[2] þa riðr fram Hilldibrandr með merki þiðreks konungs. ok [þegar eptir þiðrekr konungr sialfr ok[2] allir hans menn. [þar verðr horð orrosta ok long. ok[2] i þessu bili kemr lið af Romaborg til at veita Sifka með .vii. þusundir[6] riddara. ok koma a bak fylking þiðreks konungs. Ok er Omlungar verða þessa varir. þa snyr þiðrekr með sitt merki a mot Romverium. [ok Alibrandr við sina skor moti Sifka. þenna dag berz þiðrekr konungr með miklu kappi. ok firir honum ferr meistari Hilldibrandr ok hoggr a baðar hliðar menn ok hesta. ok ekki matti firir honum standa. allt riða þeir i gegnum herinn hvar er þeir koma at.[7] Alibrandr hertugi riðr nu i mot Sifka alldiarfliga. [ok hvar sem hann riðr fellir hann bæði menn ok hesta. Ok nu er hann kominn undir merki Sifka. þa hoggr hann fyrsta slag þann er bar merkit a hans hond ok af[8] hondina ok i sundr merkistongina. ok fellr merkit a iorð. Ok þa riðr [Sifka i gegn honum[9] alldiarfliga. ok hvarr veitir oðrum stor hogg. ok þeirra einvigi stendr um hrið. allt þar til at Alibrandr verðr rikari ok Sifka fellr dauðr af sinum hesti. Ok nu er fallinn er konungr Romveria. þa œpa Omlungar mikit sigrop. ok þui næst gefa Romveriar sik upp [ok stoðvaz orrostan.[2] þa er þiðrekr konungr verðr varr at Sifka er fallinn[10] ok til hans kemr Alibrandr. þa segir hann. at vist hefir[11] hann þenna dag hent mikit happ. ok ef þat hefði hann gort .ix.[12] vetrum fyrr. þa mundi betr standa riki Omlunga. Er Romverium [ekki mikill[13] harmr eptir sinn hofðingia. ok [allr þessi herr gefr sik[14] upp i valld þiðreks konungs.

[1]) [at Sifka skuli eigi hafa sua mikinn her at þiðr. k. muni flyia. helldr hann fai annathvart sigr eða bana, B [2]) [*tilf.* B [3]) [*saal.* B; þar enga nott vera aðr, A [4]) Gergenborg, B [5]) [i moti honum, B [6]) þusundum, B [7]) [*saal.* B; en Hilldibr. ok Omlungar mot Sifka, A [8]) [*saal.* B; allt fram undir hans merki. Ok fyrsta slag veitti hann ■ hond þeim er merkit bar. sua at af tok, A [9]) [*saal.* B; i gegn þeim, A [10]) drepinn, B [11]) hafi, B [12]) .xi., B [13]) [litill, B [14]) [allir gefaz þeir, B

414. Þiðrekr konungr riðr nu með þenna her þa leið er liggr til Romaborgar. Firir honum eru uppgefnar borgir ok kastalar hvar sem hann ferr. [ok engi er sua diarfr at þori i gegn honum at skiota einu skapti eða spioti.[1] Hann riðr i Romaborg með allan sinn her. ok til þeirrar hallar er att hafði Erminrekr konungr ok sezt i hans hasæti. ok þar setr Hilldibrandr a hans hofuð koronu Erminreks konungs. Þa ganga til hans allir riddarar þeir er þionat hofðu Erminrek konungi ok geraz hans menn. ok allir hniga[2] nu til hans i þessu riki. [sumir með vingan. en[1] sumir með [þvi at þeir þora eigi annat.[3] Nu hefir Þiðrekr konungr gort [morg verk[4] þau er enn ma sia. baðit er kallat er Þiðreks bað. ok i Romaborg let hann steypa[5] eitt likneski eptir sinum hesti Falka ok sialfum ser [ok setia upp a borgarvegginn.[1] Þat er gort af kopar. [Þetta likneski munu set hafa nalega allir þeir menn er komit hafa i Romaborg.[1] Annat likneski let hann enn gera norðr i borginni [Bern eptir ser af kopar.[1] Þar stendr hann i turn ok reiðir sitt sverð Ekkisax við steinboga þann er yfir ana liggr. [Ok viða annarstaðar er hann skrifaðr ok eptir honum gor likneski. Hann er sva frægr ok rikr. at engi þorir við hann at iafnaz. konungr ne hertugi ok enskiskonar kempa. Þiðrekr konungr setr hertuga Alibrand yfir Ranam ok veitir honum mikit len i Omlungalandi. En meistari Hilldibrandr skilz alldri við Þiðrek konung sua lengi sem þeir lifa baðir.[1]

415. Ofarliga[6] æfi Þiðreks konungs var firirdœmd [villa Arius[7] af kristnum monnum. ok snuaz til rettrar truar allir þeir er með hafa farit villuna. [Nu snyr Þiðrekr konungr til kristni ok meistari Hilldibrandr. ok allt riki Romveria ok Lungbardi kristnaz nu af nyiu.[1] Litlu her eptir tekr sott meistari Hilldibrandr. þessi sott er bratt hættilig. ok Þiðrekr konungr sitr yfir honum. [ok alldri skilz hann nott ne dag við hann.[1] Nu mællti Hilldibrandr. Herra. þessi sott hefir mer sua firirkomit. at ek hygg at [hon leiði mik til[8] bana. Nu vil ek þess biðia. at minn son Alibrand latir þu niota okkarrar vinattu. ok min vopn vil ek honum [se fengin. þau skal hann bera firir þer. hvar sem þu þarft liðs.[9] Ok litlu her eptir andaz Hilldibrandr. Ok þa grætr Þiðrekr konungr sinn goða vin Hilldibrand. Þiðrekr konungr let bua vegliga um lik hans ok gera hans leiðslu gofugliga. ok var Hilldibrandr harmaðr miok. Ok i allri þessi sogu þa er engi

[1]) [*tilf.* B [2]) *saal.* B; hinir ganga, A [3]) [hræzlugeði. hann var nu þvi milldari ok stiornsamari sem hann var rikari, B [4]) [miok mikil storvirki, B [5]) gera, B [6]) a, *tilf.* B [7]) [Ariusmanna villa, B [8]) [ek fai her af, B [9]) [*saal.* B; senda, A

maðr iafnmiok lofaðr sem meistari Hilldibrandr. en þat er mest af truleika[1] þeim er hann hafði við þiðrek konung. ok þat[2] með at hann var allra manna vaskastr[3] ok beztr til vigs ok milldastr af fe. [ok firir var hann ollum monnum þeim er getið er i þessari sogu naliga um alla hluti.[4] Segia þyðverskir menn at hann[5] hefði [halft annat hundrað[6] vetra þa er hann andaðiz. en þyðersk kvæði segia at hann hefði .cc. vetra.[7] [Hertugi Alibrandr tekr nu fyrsta sinni vopn sins foður. ok berr firir þiðreki konungi sverðit Gram ok hialminn er att hafði Sigurðr sveinn. ok onnur vapn er att hafði hans faðir meistari Hilldibrandr. ok berr hvert sinn i hendi þar i fra. þa er þiðrekr konungr skal beriaz.[4] Litlu eptir andlat meistara Hilldibranz tekr sott fru Herað kona[8] þiðreks konungs. ok af þessi sott fær hon bana. Hon var goð kona kurteis ok vinsæl. [hafði eggiat hins betra þiðrek konung sinn mann hvert sinn. eptir þvi sem gort hafði[9] aðr hennar frændkona Erka drottning ok Godelinda kona margreifa Roðingeirs. þessar .iii. konur hafa verit beztar ollum sinum[10] ok milldastar af fe af ollum þeim er getið er i þessari sogu.

---

416. [þiðrekr konungr af Bern hendir mikit gaman at dyraveiðum ok með hunda sina ok hauka. En sua er hann diarfr ok sua er hann stollz at riða einnsaman i eyðimerkr. firir þvi at ecki er hann hræddr firir monnum ok enskiskonar dyrum. ok hans hinn goði hestr Blanke er sua skiotr. at engi hestr ma honum fylgia. þann hest gaf honum hertugi Alibrandr. þiðrekr konungr hefir nu riðit einnsaman at veiða dyr langa leið.[4]

417. Hertnið konungr [redacted] Bergara[11] er kappa mestr. hans kona var Jsolld. [Hann er sua mikill maðr firir ser. at enskiskonar foruneyti vill hann hafa. þa er hann ferr at veiða dyr.[12] Hann hefir spurt at i einum skogi liggr einn dreki. sa hefir morgum manni veitt [bana ok marga hrædda gort.[13] Nu vill Hertnið konungr riða einnsaman i skoginn. ok annathvart vinna frægð eða fa bana. Hann er riðinn i skoginn dag ok nott. ok annan dag eptir heyrir hann [i skoginn til þess at firir man[14] nokkurskonar kvikvendi. [Ok nu er hann ut riðinn af mikilli rœsni.[12] þa kemr i mot honum einnhverr

[1]) *saal.* B; trunaðarleik, A [2]) þar, B [3]) hraustastr, B [4]) [*tilf.* B [5]) Hilldibrandr, B [6]) [.xvii. tugu, B [7]) tirœð *tilf.* B [8]) drottning, B [9]) [*saal.* B; eptir þvi sem var, A [10]) vinum *tilf.* B [11]) *saal.* B; Babilon, A [12]) [*mgl.* B [13]) [skaða, [redacted] [14]) [til þess at fara mun i skoginum, B

hans [dolgr. sa er nu kennir honum mikinn storm. en[1] þat er einn ormr. sa er digr ok langr. hann hefir mikit gin ok sterkliga fœtr. Hertnið konungr riðr at drekanum meir af kappi ok metnaði en af vitrleik. firir þvi at þessi dreki er sua styrkr. at þegar er þeir koma saman. tekr drekinn hann með sinum klom ok flygr með hann i einn diupan dal. ok þar er eitt berg ok[2] einn hellir mikill. Ok þar a þessi dreki .iii. unga. [hann kastar konungi dauðum firir þa. þeir[3] eta hans holld [allt af beinum.[4] en drekinn rotar i brott ollum hans vapnum [ok beinum[4] or sinu bœli. þetta spyrz viða. at Hertnið konungr hefir ut riðit ok kemr eigi aptr. þetta spyria skakmenn. þeir er uti liggia viða um Hunaland [ok hvervetna firir sunnan fiall ok norðan.[4] þeir safnaz saman. [ok um siðir fa þeir ser (sua) mikinn her. at þeir hafa .iii. þusundir skakmanna. ok fara með þenna her til borgar Hertniðs konungs. ok[5] þeir vilia fa ser fe. þar sem firir er riki konunglaust.

418. þiðrekr konungr [riðr iafnan at veiða dyr. ok nu hefir hann riðit langt a merkr með hauka sina ok hunda.[6] Hann hefir spurn af þessum skakmonnum [ok hvat þeir vilia gera.[7] ok hann vill hitta þa ok [kannaz við hverir þessir menn eru.[7] Hann er sua kappsamr. at hann vill vinna [nokkut rausnarverk.[8] Ok eitt sinn hefir hann riðit yfir skoginn. ok kemr þar er ein mikil sloð er firir honum. ok þat veit hann. at þessa sloð hafa farit skakmenn. Hann ferr eptir sloðinni ok vill hitta þa. Ok allt þar til fara þeir. er [þeir koma i land þat[9] er att hefir Hertnið konungr. ok ekki vita skakmenn. at þiðrekr konungr [riðr eptir. ok sua nær er hann kominn. at hann ser her skakmanna. en þat er[10] við skog einn mikinn. þiðrekr konungr heyrir i [skoginn hvar vera munu nokkurskonar stormar. ok þar er at heyra mikil grenian ok stor hogg ok mikit brak.[11] ok eigi vill hann sua riða um fram. at eigi skal hann þetta vita hvat titt er. [Hann keyrir sinn hest sporum. hann er sua diarfr. at hvergi er honum þess fram visat. at eigi mun hann ganga.[7] þa er hann hefir riðit eigi langt i skoginn. ser hann undarlig tiðindi. [hvar er var ein mikil sloð. þessa hafði farit einn dreki. Hann riðr eptir sloðinni. þar til er hann ser

1) [dolga, B 2) i berginu *tilf.* B 3) [ok þeir allir saman, B 4) [*tilf.* B 5) [við mikinn her ok hafa .iii. þusundir skakmanna. ok fara við þenna her i Bergara. þeir hafa engan hofðingia. þeir eru allir með einu skapi at, B 6) [hefir nu riðit langt um merkr ok skoga ok, B 7) [*mgl.* B 8) [nokkurskonar frægðarverk, B 9) [þat land tekr til, B 10) [kemr eptir þeim. ok nu ser hann liðit, B 11) [i skoginum mikinn storm með greniun ok storum hoggum ok furðulegu braki, B

drekann ok einn[1] leon. ok beriaz þeir allgrimliga. [ok her til hefir hann heyrt.[2] Nu kemr þiðreki konungi i hug. at hann berr leon a sinum vapnum. ok firir þa sok vill hann veita leoninum.[3] Hann hleypr af sinum hesti ok bregðr sinu sverði alldrengiliga ok stigr at drekanum fram. [hoggr annarri hendi a hans[4] bak sua mikit slag. at ormrinn svignar[5] at iorðunni. Ok nu gallt þiðrekr þess. at hann hefir heima latið Ekkisax. firir þui at þetta sverð beit ekki. ok hialltit eptir[6] brestr af. ok [brandrinn fell[7] or hendinni ok kom niðr oðrum megin ormsins. þa kallar þiðrekr konungr. Hinn helgi guð hialpi mer ok veiti mer. [þuiat engi maðr ma mer nu veita.[8] ok siðan er ek truða a þik með rettu. þa er þessi hin fyrsta min bœn er ek bið þik. Leys mik nu guð drottinn. ok ef eigi leysir þu mik. þa verð ek eigi leystr. þa þrifr hann eitt mikit tre[9] upp með rotum. J þessu bili varð drekinn sua reiðr. at hann tekr [leonit i sinn munn.[10] ok nu [hrokkviz hann með sinn[11] hala um miðian þiðrek konung. ok hnykkir[12] sua fast halanum. at ekki ma hann[13] við gera. ok með ollu þessu hefz hann upp ok flygr til sins bœlis. þar sem voru hans ungar. þegar kastar hann leoninum firir ungana. ok allir þeir saman eta þetta[14] leon. ok þa eru þeir fullir. Nu sem hinn mikli dreki er fullr. rettir hann sinn hala. Nu verðr þiðrekr konungr lauss. ok er þar sua myrkt at ekki ser hann. Hann hleypr sem hvatast þar til er hann væntir dyranna. ok nu hleypr hann ofan þar er [undir[2] voru klæði nokkur. [hann þreifar til hvat þat man vera.[2] hann tekr upp klæðin. ok þar finnr hann eitt sverð. Nu reiðir hann upp sverðit ok hoggr sua fast i griotit at elldr flygr af. sua at nu ser hann um allt bergit. Hann ser hvar liggr hinn gamli dreki ok hans ungar [(ok) sofa.[2] Ok nu vill hann annathvart vinna sœmd eða fa bana. Hann stigr upp at drekanum[15] ok hoggr til [hans a[16] hans bak. þetta sverð bitr [drekann ok i sundr[17] hrygginn. Hann reynir sverðit annat sinn ok hoggr hvert [eptir annat.[18] þar til er sa dreki er dauðr. [Ok þat veit hann. ef hans ungar lifa at þeir verða eigi betri. ok[19] eigi ferr hann þaðan aðr hann hefir drepit þa alla.

419. [Ok siðan gengr hann i brott ok hoggr sverðinu i griotit

[1]) [hann ser hvar saman eru kominn (!) œselegr dreki ok einn mikill, B [2]) [*mgl.* B [3]) þessum leon, B [4]) [ok hoggr a hans hals ok, B [5]) firir *tilf.* B [6]) efra, B [7]) [fellr a iorð. en sverðit fellr, B [8]) [*tilf.* B [9]) ok rifr *tilf.* B [10]) [i sinn munn leoninn, B [11]) [rekr hann at með sinum, B [12]) at ser *tilf.* B [13]) konungr, B [14]) þenna, B [15]) hart ok hugmannlega *tilf.* B [16]) [drekans a mitt, B [17]) [sva at sundr tekr, B [18]) [hogg at oðru, B [19]) [*saal.* B; hann ser hvar liggia hans ungar, A

sva at elldr flygr af.[1] ok nu ser hann hvar liggr oll[2] herneskia. þar tekr hann oll vopn ok klæði. gekk siðan [ut ok[1] upp or dalnum. Nu ser hann hvilik eru þessi vopn er hann hefir fundit. þessi brynia er hvit sem silfr ok skiolldr lagðr með gulli. hann hefir fengit einn hialm er skygðr er sem gler. þar standa' i fimm karbunkuli [steinar ofan i koppnum.[3] ok alldri sa hann meira grip i einum hialmi. Hann setr hann[4] a hofuð ser. ok tekr alla þessa herneskiu ok vapnar sik ok mællti. Guð hialpi þeim manni. er [þessi vopn[5] hefir att. [ok þat þiki mer vænst. at þessi vopn hafi borit Hertnið konungr. er allra kappa var mestr.[1] Eptir þat gengr hann [eptir skoginum langa hrið.[6] ok veit eigi[7] hvert vera mun hans leið. Ok þar [kemr hann er firir honum var einn hestr. sia er svartr[8] at lit. ok soðull fylgir ok hefir snuiz niðr undir kviðinn. ok þessi hestr er allra hesta beztr ok friðastr ok allfeitr. Ok er hestrinn ser manninn leypr hann. en þiðrekr konungr eptir honum langa hrið. ok við þessu verðr honum allhermt. er hann fær eigi þenna hest tekit. Hann stigr upp i hit hæsta tre. þar festir hann sinn skiolld ok sinn hialm Hilldigrim ok sua þann skiolld er nu hefir hann tekit.[9] ok hleypr nu eptir hestinum. [Hestrinn hleypr nu i dal nokkurn.[10] ok þar fær hann tekit hestinn [i taglit.[11] en hestrinn hefr upp baða sina eptri fætr ok lystr hann. Annarri hendi tekr þiðrekr konungr um[12] fot hestinum. ok kippir sua fast at hestrinn fellr. ok nu fær hann tekit um hals hestinum ok fær halldit. ok þetta mattu eigi .xii. menn gera. at taka þenna hest.[13] Hestrinn hefir brotið[14] baða soðulbogana. en þar sem giorðin[15] hefir legit at hestz bakinu var bloðugt ok sart.[16] Snyr hann upp soðlinum. þott brotinn væri. ok þessi soðull hefir [verit allr lagðr með gulli.[17] þa riðr hann þar til at upp eru fest vapnin. ok tekr [ofan. en sinn hialm ok skiolld lætr hann þar hanga.[18] ok vill sækia annat sinn. ok þess þikkir honum meiri von. at fair munu [leita um þenna skog.[19]

420. Hann riðr til þess er hann finnr einn stig. er menn munu farit hafa fyrrmeir. ok þar eptir riðr hann. þar til (er) hann kemr af skoginum. þar stendr firir honum[20] ein borg. ok um þessa borg [ser

[1]) [*tilf.* B [2]) ein, B [3]) [*saal.* B; ok steinar i koppunum, A [4]) hialminn, B [5]) [þessa herneskiu, B [6]) [i skoginn, B [7]) varla, B [8]) [finnr hann einn hest svartan, B [9]) fengit, B [10]) [sua stritt at hestrinn hleypr i dalinn, B [11]) [við tauglinni, B [12]) i, B [13]) nema hinir voskustu *tilf.* B [14]) i sundr *tilf.* B [15]) *saal.* B; gerðin, A [16]) þar at einu var hann eigi alsvartr. allra hesta var hann friðastr nalega *tilf.* B [17]) [aðr verit gullegr, B [18]) [upp þenna skiolld er þa hefir hann nyfengit ok þann hialm. ok sinn hialm Hilldigrim ok skiolld lætr hann hanga eptir, B [19]) [sua diarfir at eptir muni leita um þenna skiolld. þar til spurt er (at) drekinn se drepinn, B [20]) ok

hann at[1] liggr herr mikill. ok þat grunar hann. at vera muni skakmenn. þeir er hann hefir eptir riðit. ok þetta mun vera borg. su er att hefir Hertnið konungr. [Hann riðr nu til borgarinnar allhreystimannliga.[2] Ok i þessu bili stendr drottning Jsolld i enum hæsta turn. ok ser at af skoginum riðr einn maðr. ok hans herneskia er oll at sia sem gull. ok hans hialmr gloar sem fim stiornur. ok [er gullit gloar u hans vapnum. er til at sia[3] sem logandi elldr. [Verðr hon fegin. er hon kennir hestinn ok herklæðin. ok þikkiz vita at konungrinn Hertnið man nu heim riða ok hafa unnit nokkut frægðarverk.[4] Hon gengr ofan skyndiliga til sinna manna. ok kallar at allir skulu sik vapna sem skiotast. Ek segi yðr goð tiðindi. herra Hertnið konungr riðr her at borginni. riðit ut i gegn honum allhreystimannliga. hann mun [at visu vilia[5] beriaz við þenna her. þott hann hafi enga liðveizlumenn. [ok engi fær nað borginni ef hann nair eigi.[5] Allir riddarar taka sin vapn ok hesta ok merki Hertniðs konungs. luka upp borgarhliðinu[6] ok riða ut a hendr skakmonnum. Ok er skakmenn sia þetta. vapna þeir sik ok hlaupa a sina hesta. riða i gegn þeim ok beriaz. J [þessu bili[7] kemr þar at þiðrekr konungr. hann þikkiz kenna. hvar vera mun merki Hertniðs konungs eptir hans vapnum. hann riðr at diarfliga ok veitir borgarmonnum. þeir þikkiaz kenna þar sinn herra Hertnið konung. ok verða nu halfu[8] diarfari en aðr. þvi at þeir vitu at þeim er betra hans gengi en .c. riddara. sua er hann mikill kappi. [þiðrekr konungr hoggr nu a tvær hliðar ser. ok sua mikit gerir hann af ser. at ekki vætta stendr firir honum. ok með þvi at borgarmenn eru roskvir en skakmenn hafa engan hofðingia. þa flyia þeir. En þiðrekr konungr ok borgarmenn reka flottann ok drepa margan mann. ok sua langt fylgia þeir þeim. at eigi minna lið er drepit af skakmonnum en .xv. hundrað. ok mart komz undan með sarum. Ok nu ferr her sem viða ferr þar sem er hofðingialaust. þo saman se safnat voskum monnum. at þeir munu iafnan fa osigr.[2]

421. þiðrekr konungr riðr nu aptr til borgarmanna.[9] ok hyggia þeir at þar se þeirra herra Hertnið konungr. til þess er hann tekr ofan hialminn.[10] Ok er þeir sia hans andlit. þikkiaz þeir eigi vita

eigi skamt til *tilf.* B [1]) [*mgl.* B [2]) [*tilf.* B [3]) [*saal.* B; gloar sem gull a hans v., A [4]) [þessi riddari hefir svartan hest. ok syndiz henni hesti H. konungs miok likr. verðr hon fegin miok. er hon ser at visu hest sins herra. ok þikiz vita at hann mun heim riða, B [5]) [*tilf.* B [6]) borgarhliðit, B [7]) [þessari svipan, B [8]) miklu akafari ok, B [9]) borgarinnar, B [10]) A *tilf. her:* hefir hann þa fellt af skakmonnum .xv. hundr. manna ok rekit a flotta.

[hverr þessi maðr er eða hvaðan hann[1] er kominn. er sua er mikill ok yfirmannligr. ok eigi var þeirra herra Hertnið iafnmikill maðr. Nu er drottning verðr þessa vor. at þetta er [annarr maðr.[2] þa gengr hon ut með mikilli ahyggiu ok saru hiarta[3] til þessa mannz ok spyrr. Goði herra. eigi vil ek at [þer kunnit[4] mik þott ek spyria þessa. hvert er þitt nafn. eða hver er þin ætlan. eða [hverrar tignar ertu.[5] eða hvar fektu vopn mins herra Hertniðs konungs. Hann svarar a þessa lund. Hvi skal ek leyna minu nafni firir yðr. ok þo meiri von. at þer hafit heyrt [þat aðr.[6] Ek hefi kallaðr verit langan tima þiðrekr konungr af Bern. en nu em ek bæði konungr yfir Bern ok yfir Romaborg ok morgum oðrum storborgum. sua sem yðr mun kunnigt vera. þott eigi hafi þer mik set. En þessi vopn tok ek langt i [iorðina niðr i þeim[7] skogi. þar er firir var einn dreki helldr[8] mikill. sa er drepit mun hafa Hertnið konung. þar lagu hans bein ok herklæði. [þar tok ek oll hans vapn. en hestinn tok ek i skoginum. en aðr hafði hann brotið soðulinn. en minn hestr mun vera nokkur i skoginum.[9] þa er drottning heyrir þessi tiðindi. gengr hon at þiðreki konungi. leggr upp baðar hendr um hans hals ok kyssir hann. ok biðr hann [kominn allra konunga[10] heilastan. Hon leiðir hann til hasætis Hertniðs konungs. ok fær til [þionostu við hann alla hina rikustu menn. er i voru staðnum. ok veita honum alla sæmd er þau megu til henda. ok gefa honum allt. þat er hann vill ok þau hafa fong a.[11] þiðrekr konungr þekkiz þetta forkunnar vel ok dvelz þar um hrið.

422. Hann ser hversu þessi kona Jsolld er fogr ok vitr. ok [þiðreki konungi þokknaz þessi kona vel ok vill fa hennar.[12] ok er þetta rað hinna vitrustu manna. Gerir hon [þetta rað[13] at giptaz þiðreki konungi. [ok nu er til efnat um dyrliga veizlu ok til boðit morgu stormenni.[9] At þessi veizlu tekr þiðrekr konungr Jsolld ser til eiginkonu. ok [byz siðan[14] heim i sitt riki. ok með honum hans kona Jsolld. [ok við honum riða .v. hundruð riddara.[9] Hann setr eptir i borginni at gæta landz einn iarl er het Artus. hann er systurson Jsungs konungs af Bertangalandi.[15] þiðrekr konungr riðr nu sina leið.

[1]) [*saal.* B; hvaðan af þessi, A [2]) [ekki Hertnið konungr, B [3]) briosti, B [4]) [þu kunnir, B [5]) [hvar ertu tiginn maðr, B [6]) [mik fyrr nefndan, B [7]) [iorð niðr hér i þessum, B [8]) furðu, B [9]) [*tilf.* B [10]) [koma allra manna, B [11]) [*saal.* B; alla hina rikustu menn at veita honum ok þiona honum, A [12]) [at ollu vel. ok biðr hana at taka sik ser til mannz. ok vill eiga hana, B [13]) [nu þetta rað firir ser, B [14]) [er liðin er þessi veizla. byz þiðr. konungr at riða, B [15]) ok frændi Jsolldi *tilf.* B

Nu þikkir morgum[1] monnum sem þiðrekr konungr muni vera dauðr. er sua lengi hefir ekki til hans spurt. ok riða nu[2] viða um land at leita hans. aðr þeir spyria til hans ferðar. ok þat með hversu mikit afreksverk hann hefir unnit. [Fara nu i gegn honum allir hinir rikustu menn. þa er til hans spyria.[3] Riðr þiðrekr konungr nu með alla sina menn heim til Romaborgar. [ok hefir nu enn mikit vaxit hans frægð.[3]

---

423. Attila konungr Huna[4] styrir sinu riki eptir drap Niflunga. ok þar fæðiz upp Alldrian son Hogna [af Troia.[3] þenna son atti Hogni við [þeirri konu. er þiðrekr konungr fekk honum næstu nott aðr hann fekk bana.[5] Ok nu var þessi sveinn .xii. vetra gamall. Attila konungr ann honum mikit. [ok hann er efniligr at allri kurteisi ok hæversku.[3] Attila konungr a einn son. sia er nu .xi. vetra gamall. [þa fostrar ein kona baða ok Alldrian.[6] þat er eitt kvelld at Attila konungi sitr i sinu hasæti. ok firir honum stendr Alldrian [með eitt kerti.[7] ok þar var einn arinn ok elldr a. ok af elldinum stokk einn brandr logandi litill ok kom a fot Alldrian. ok brann i gegnum skoinn ok hosuna[8] ok fotrinn brann. En Alldrian fann ekki til þessa sialfr. aðr [einn riddari[9] tok brandinn af honum. þetta ser Attila konungr ok mællti. Alldrian. at hveriu hyggr þu sua fast. at þu gair eigi at taka elld af þer. þa suarar Alldrian. Herra. ek hugða at þui er litil eru[10] merki [i. at firir yðr[11] stendr similebrauð[12] ok allzkyns krasir ok hit bezta vin.[13] hvart sa dagr man koma. at þu mundir eta byggbrauð[14] ok drekka vatn. [ef þu ættir kost.[3] þa suarar konungr. Firir hui kom þer þat i hug. [at ek skyllda drekka vatn ok eta bygg.[3] En staddr hefi ek optliga þar verit i [hernaði a unga alldri.[15] at mik þyrsti ok hungraði. en nu em ek sua gamall ok orvasi. at ek veit at alldri kem ek sva i her heðan ifra. at ek þurfi vatn at drekka eða bygg eta. [þessi sveinn Alldrian er optlega huxi. ok þo mest um þat. hvart hann muni hefnt fa sins foður ok sinnar svivirðingar a Attila konungi.[3]

424. Eitt sinn er Attila konungr er riðinn ut a skog með sina

[1]) *mgl.* B [2]) marga daga *tilf.* B [3]) [*tilf.* B [4]) i Hunalandi, B [5]) [*saal.* B; dottur Jrungs riddara hofðingia, A [6]) [en Aldrian .xii. vetra. þa fostrar einn baða. ok ollu skipti Att. konungr ok iafnaði með þeim, B [7]) [son Hogna ok helldr kerti firir hasætinu, B [8]) leistinn, B [9]) [annarr maðr, B [10]) *saal.* B; er, A [11]) [til. her, B [12]) similiubrauð, B [13]) þat huxaði ek *tilf.* B [14]) bygg, B [15]) [*saal.* B; her, A

menn at veiða dyr. [þa skiliaz fra honum allir menn[1] nema hans fostri Alldrian. þa mællti Alldrian til konungs. Hversu mikit fe mun att hafa Sigurðr sveinn. þat sem kallat er Niflunga skattr. þa suarar konungr. þat fe er kallat er Niflunga skattr er mest gull[2] samankomit i einn stað. sua at ver vitim. þa spyrr Alldrian. Hverr varðveitir nu þessu[3] fe. veiztu þat eigi herra. [*þa suarar konungr. Eigi veit ek hverr varðveitir. ok eigi hvar Nif*lunga[4] skattr er folginn. oc þat hygg ec. at þat skal nu ængi maðr vita. þa suarar Alldrian. Herra.[5] huat manntu þeim manni launa.[6] er þer ma syna Niflunga skatt. þa suarar konungr. Huerr ma þat gera. sva skyllda ec þann mann mikinn gera i minu rici. at far æinn skylldi vera iafnauðigr.[7] þa mællti Alldrian. Villtv nv gera þann mann sva mikinn oc rikan sem nu segir[8] þv. at[9] þer ma syna Niflvnga skatt. þa kann vera. at ec se sa maðr. þa svarar konungr. Vist væri þat mikit happ.[10] ef þu kynnir at sægia mer hvar kominn er Niflvnga skattr. (þa suarar Alldrian). Villtu at ec sægia þer hvar folginn er Niflunga skattr. þa skolv vit riða .ii. saman. sva at ængi enn þriði skal ocr fylgia. Konungr suarar at þat vill hann giarna [til vinna.[11] þa sægir Alldrian at þeir skvlu heim riða at sinni. oc sva gera þeir.

425. Nockorvm dœgvm siðarr vill [Attila konungr riða vt a skog. oc vill ængi mann lata fara með ser næma Alldrian sinn fostra.[12] þetta þyckir monnum kynlikt. [þviat Attila konungr er sua gamall maðr. at hann er æigi vel hæstfœrr. þyckir þat æcki vera hans somi at riða með æinn mann. Konungr vill ængi mann lata riða með ser nema Alldrian.[11] Oc sva er. at þeir riða i skoginn sva langa leið oc þar til. at þeir koma at einu bergi. Alldrian teer lvcla er at ganga berginu. lycr vpp hurð oc aðra hurð oc ena þriðiv hurð. þa gengr Alldrian inn i bergit oc Attila konungr æptir honum. þa sægir Alldrian Attila konungi. at þar man vera Niflunga skattr. Hann gengr oc synir Attila konungi þar gvll oc silfr oc goð uapn. er att hævir Sigurðr sueinn oc Gunnarr konungr oc Hogni af Troio.[13] oc þar er nu komit allt lausafe Niflunga. J æinum stað er þat fe er att hafði Gunnarr konungr. gull oc silfr oc goða gripi. oc i annan stað gengr Attila konungr þar til. er þat fe er (er) att hævir Hœgni af Troio. þar var æigi minna fe æn i enum fyrra stað. Attila konungr hyggr lengi [ser

[1]) [ok allir hans menn eru fra honum riðnir, B [2]) *saal.* B; fe, A [3]) *saal.* B; þessi, A [4]) *her begynder det sidste Blad i Membranen.* [5]) [*mgl.* A, B [6]) gefa, A, B [7]) iafnrikr, A [8]) *saal.* A, B; gerir, Mmb. [9]) er, B [10]) *saal.* A, B; kapp, Mmb. [11]) [*mgl.* A [12]) [Alldrian ok Att. kon. riða a skog. ok engir menn skulu þeim fylgia, A [13]) Troia, A, B

at hverivm lvt.[1] En Alldrian gengr nu innan um bergit. biðr ænn Attila konung þar koma. [þar synir hann honum þat fe er att hafði Sigurðr sueinn. þat var halfu meira[2] en hvart hinna er fyrri sa hann.[3] Nu er Attila konungr allkatr. [oc veit nu at sua mikit fe man þar vera. at ængi konungr[4] man vera rikari at fe alla sina ævi en hann man uera.[5] Nu gengr ænn Alldrian innan um bergit oc utar til dyranna. oc ut æptir þat oc lętr[6] aptr hurðina. Nu kallar Attila konungr. Minn goði vin[7] Alldrian. kom ænn hingat til min. [þa suarar Alldrian. Herra.[8] nu mattu haua gull oc silfr oc goða gripi [sua noga. at æigi þarftu at agirnaz meira en nu hævir þv.[5] en ek hævi lengi sua lifat. at ek hævi litlu[9] fe raðit. Nu vil ec fara vt i skog at skemta mer. [Hann lycr aptr annarri hurðinni oc enni þriðiv.[10] [oc berr a ofan griot oc torf.[11] Nu kemr Attila konungi i hvg hvat þessi sveinn hævir gort. hann þyckiz vita at þessi sveinn vill nu hæfna fœðvr sins oc allra Niflunga.

426. Þrim dœgum siðar kom þar Alldrian til bergsins. þa hævir Attila konungr hœggvit vpp .i. hvrðena oc kallar. Goði vinr Alldrian. lat upp nu bergit.[12] ec vil geva þer gvll oc silfr sem þv villt mest æiga. oc setia þic hofvð[13] yvir mitt rici. oc bœta þer þinn foðvr oc þina frændr. [oc þv skallt æiga æinn saman allt þetta gvll oc silfr. er her er i berginv oc mikit annat til.[5] oc ec skal alldrigi geva þer at soc þetta. er nv hævir þv gort. þa svarar Alldrian. Attila konungr. þv agirntiz mioc Niflunga skatt. þa er lifði þinn magr Gvnnarr konungr oc hans brœðr. nv erttv orðinn sua sæll. at nv mattv hava æinn saman allt þat gvll oc silfr er att hava þessir konungar. Hvart er þat nu frammkomit er ec hvgða. at sa dagr myndi verða.[14] at þv mundir eta bygg[15] oc drecka vatn. þa svarar Attila konungr. Ec villda nu [hvarttuæggia æta bygg oc drecka vatn.[16] ef kostr væri. þa svarar Alldrian. Villtu nu æta bygg oc drecca vatn solltinn. nv mattv hvartki fa. drek[17] nu gvll oc silfr. þar hævir þic lengi til þyrst. þa tecr Alldrian griot oc torf oc berr firir hvrðirnar. [oc leðr sua mikklv at. að hann veit at Attila konungr kemr þaðan alldrigi lifs i brott.[5]

1) [at þessu fe, A; at ser i hverium stað, B 2) *rettet for* minna, Mmb. 3) [ok er þar allt megin gullzins, A; þa synir hann honum þat fe er Sig. sv. hefir att. þat var miklu mest, B 4) i verolldu *tilf.* B 5) [*mgl.* A 6) læsir, A, B 7) sveinn, A; son, B 8) [*tilf.* A, B 9) engu, A 10) [hann læsir ollum hurðum, A; ok læsir hurðina, B 11) [*mgl.* B 12) husit, A, B 13) hofðingia, A, B 14) koma, A 15) brauð, A 16) [giarna, A 17) ettu, A, B

427. Alldrian riðr nu alla sina leið i Niflungaland a fund ennar rikv Brynilldar. er att hafði Gvnnarr konungr. Hon tecr við honum vel. oc sægir Alldrian. at meiri van er at Attila konungr se dauðr. oc meiri von at hefnt se Gunnars konungs oc Hogna oc þeirra brœðra. Hann segir henni atburðinn. hversv farit hævir. Hon biðr hann hava firir mickla gvðz þoc. er hann bar sua mickla gevo til at hæfna sins fœður. Nu tecr hon við honum allfeginsamlega. samnar saman ollum sinum monnum. oc let sægia þessi tiðændi. hversv farit hævir. Fær hon Alldrian marga riddara til at [hann skal fa[1] sitt riki. Alldrian riðr nv yvir landit með mikinn her. oc fær [iarlldom i Niflungalandi. oc[2] sva mikit rici sem att hævir Gunnarr konungr oc Hogni. þessv rici ræðr Alldrian alla sina ævi sua lengi sem hann livir. Attila konungr hævir latit sit lif með þvilikum atburðum sem nv er sagt. oc ængi maðr hævir vitað siðan hvar Niflunga[3] skattr er folginn. firir þa sok at Alldrian er einn saman vissi tok alldri upp siðan skattinn. sua lengi sem hann lifði.[4]

428. Eptir dauða Attila konungs tok þiðrekr konungr af Bern allt Hunaland [at raði margra vina sinna. er verit hofðu með Attila konungi. þa er þiðrekr konungr var i Hunalandi. þiðrekr konungr reð sinu riki til elli. ok ekki er nu fra þvi at segia. at hofðingiar hafi bariz i moti honum. Sua eru nu allir hræddir firir honum. at engi þorir at hefnaz a honum. þott einnsaman riði hann með sinum vapnum.[5]

---

429. Heimir son Studas hefir verit langa hrið i ubygðum skogum ok riðit opt i bygðina ok gort iafnan mikinn skaða a landı[6] Sifka. [brendi bœi hans ok drap menn hans.[7] ok um þat la hann [dag ok nott.[8] A þessa lund for fram .xx.[9] vetr alla þa hrið er þiðrekr konungr var or sinu riki. [Ok (er) Heimir spyrr at Sifka er drepinn. kenniz hann[10] við hversu mart illt hann hefir gort. ok vill nu iðraz

[1]) [vinna, B [2]) [af iorlum i N., B [3]) *her ender Membranen.* [4]) *Cap. 427 lyder i A saaledes:* Alldrian riðr sina leið i Niflungaland ok hitti sina frændr. ok sagði allan atburð um liflat Attila konungs. ok biðr ser styrks ok rikis. Ok þegar gefa þeir upp firir honum hofuðborgina. Ok siðan riðr hann yfir þat riki ok leggr undir sik allt land. Ok þessu riki ræðr Alldrian alla sina æfi. En Attila konungr svallt til bana. ok fannz Niflunga skattr alldri siðan. [5]) [*saal.* B; þiðrekr konungr ræðr nu sinu riki þar til hann er gamall. A [6]) riki, B [7]) [ok gort honum mart illt, B [8]) [iafnan at veita Sifka skaða, B [9]) um .xxx., B [10]) [Ok Sifka spyrz drepinn. ok litlu siðar skiriz Heimir ok snyz til rettrar truar. ok hann kannaz nu, B

synda sinna.[1] Hann riðr nu til eins munklifis við oll sin vapn ok sinn hest Rispa. þa er hann kemr inn um klaustrgarðinn. [spyria munkar.[2] huerr þessi maðr se. [eða hvert hans erendi er þangat.[3] Hann hleypr af hestinum ok biðr [kalla til sin[4] abotann. Munkar ganga til abota ok segia honum. [at einn maðr vel herklæddr er þar kominn ok vill hitta hann. ok þeir hyggia at se tilkuęmdarmaðr.[5] Abotinn gengr til fundar við manninn. ok spyrr hverr hann se [eða hvaðan hann komi.[3] Hann suarar. Ek heiti Lodvigr ok em ek ættaðr[6] af Omlungalandi. [var ek riddari um rið ok þionaða ek hofðingium.[3] en [þui kom ek her.[7] sem þer skulut nu heyra. Hann tok skiolld af halsi ser. ok þvi næst tekr hann af ser sverðit Naglring ok bryniu ok hialm ok ferr af brynhosum. Hann leggr þessi vapn oll firir fœtr abota. ok þar legz hann sialfr niðr ok mællti. Herra. þessi vapn ok þenna hest ok sialfan mik ok min klæði ok lausafe þat sem her hefi ek. er þat eigi minna en .x. pund [i gulli ok silfri.[3] vil ek gefa firir guðs skylld[8] i þenna stað ok sialfan mik i regluballd með yðr. ok bœta sva minar syndir. þa mælltu allir munkar. at vist hefir guð honum þessu i hug skotið. ef aðr var hann hermaðr ok þionostumaðr konunga. Ok þat sia þeir a hans vapnum. at hann mun verit hafa nokkurskonar tiginn maðr. ok munkum þotti þat mest[9] vert. hversu mikit [gull ok silfr ok goða gripi hann hefir flutt[10] til staðarins. ok mælltu til abota. Tak þenna mann upp þar sem hann liggr. hann ma[11] mikit pryða vart munklifi. En abotinn stendr kyrr ok hyggr at þessum manni ok undraz. þviat honum lizt sem þessi maðr muni vera mikill firir ser. ok [hyggr hann firir ser. at þessi man eigi vera hlyðinn. ef hann skal vera i munklifinu.[12] ok hræðiz firir þui at taka við honum. [ok grunar at hann muni vera nokkurskonar kempa ok annarr maðr en hann segir.[3] Allir munkar biðia akafliga at hann taki við honum. Abota þikkir gott feit. tekr i hond Lodvig ok leiðir [inn i kirkiuna ok korinn. ok leiðir i eitt rum ok sagði. A þeim palli skal hann sitia.[13] Ok þar leggr hann niðr firir ruminu pellzklæði[14] en tekr svort klæði sem aðrir munkar. þann sama dag er hann vigðr til munks. Abotinn tekr nu allt hans fe ok [herneskiu ok kastar a sinni eign. en Lodvigr helldr nu reglu.[15] Ok ef brœðr vissi at þetta er[16]

[1]) ok hyggr nu a hveria lund hann skuli bœta sitt illifi *tilf.* B [2]) [*saal.* B; spyrr munkr, A [3]) [*tilf.* B [4]) [þangat kalla, B [5]) [*mgl.* B [6]) norðan *tilf.* B [7]) [firir þa sok kom ek i þenna stað, B [8]) sakir, B [9]) mikils, B [10]) [*saal.* B; fe hann hefir, A [11]) mun, B [12]) [ohlyðinn, B [13]) [hann i kirkiu ok i korinn til eins rums. ok sagði at þar skal hann sitia ok hallda sinni reglu, B [14]) einn purpura ok silkiklæði, B [15]) [er mikit, B [16]) væri, B

Heimir Studasson. þa helði [hann alldri sua mikit gull ok silfr. at þeir hefði við honum tekit.[1] Hann þionar i þessu munklifi um hrið.

430. Aspilian risi a morg bu i þessu landi Lungbardie. Hann [er sem fyrri mikill ok sterkr ok illr viðreignar. hann[2] hefir mikit eignaz bu ok iarðir gull ok silfr ok goða gripi með rongu. [ok firir þvi at þeir voru honum minni menn. þorðu þeir eigi at hallda þat er hann villdi hafa.[2] þat er eitt mikit bu ok rikt er munkarnir hofðu.[3] þat eignar ser Aspilian risi. Ok þat þikkir abota geysi illa. er þeir skulu lata sitt bu. sendir abotinn munka a fund risans. þeir spyria. hvi þat gegnir er Aspilian tok þeirra bu. Risinn suarar a þessa leið. at hann hefir tekit sitt bu en eigi þeirra. ok hann er betr tilkominn at [eiga en þeir.[4] En munkar segia. at þetta bu var gefit til staðarins[5] firir guðs sakir. [ok alldri atti Aspilian risi þetta bu.[6] Risinn suarar. [Ek vil enda þetta mal við yðr.[2] ver skulum gera skirslu til hvarir eiga þetta bu. þer skulut fa einn mann. þann er til hafi diarfleik at beriaz við mik. Með þvi at ek fai usigr. þa skulu þer eiga þetta bu ok morg onnur. en ef ek fæ sigr. þa synir[7] guð. at hann vill at ek hafi þetta bu. Ok þetta eru landzlog. [þar er tveir menn deila um einn lut. þar skal holmganga til vera.[2] Munkar kunna engu svara. er risinn hefir boðit þeim log. [En þo at þeir eigi þetta bu með rettu. þa vita þeir eigi hvart faz muni sa maðr. er þora mun at beriaz við sua sterkan risa.[6] Fara nu heim ok segia abota. hversu risi hefir þeim svarat. þetta mal kærir aboti firir ollum munkum a kapitula. ok segir at þeir [verða at lata[8] sitt bu. [ef eigi fa þeir þann mann. er þori at beriaz við risann.[2] þetta likar munkum illa. ok senda [menn viða ef nokkurr vill ser afla fiar ok beriaz við risann. ok fæz engi.[9]

431. Eitt sinn kæra þeir enn þetta mal a capitula[10] ok harma geysi miok. þa mællti Lodvigr. Hvat kæri þer munkar. hvat gerir Aspilian yðr. þa suarar abotinn. Aspilian hefir tekit vart bu. ok byðr oss i gegn holmgongu ef ver kollum til. [En ver fam engan mann. þann er þat vili gera firir guðs sakir at beriaz við risann. En ver heitum þvi af guðs halfu. ef sua berr til at maðrinn fær bana. sa er beriaz vill firir staðarins eign. hann skal engan hlut hafa sua illan gort. ef hann hefir til skripta borit. at eigi skuli hann eiga heimila

[1]) [þeir alldri sua mikit g. ok s. at þorði við honum at taka, B [2]) [*mgl.* B [3]) hafa att, B [4]) [hafa, B [5]) klaustrsins, B [6]) [*tilf.* B [7]) birtir, B [8]) [munu lata verða, B [9]) [viða um landit at leita eptir. ef nokkurr mun sa maðr vera er beriaz mun vilia firir guðs sakir við þenna risa. En sua viða sem leitað er. þa fekkz engi maðr til, B [10]) er engi maðr fekkz til at beriaz við risann *tilf.* B

vist i paradisu aðr bloð hans se kallt a iorðu.[1] þa suarar Lodvigr. Ek gaf mitt fe ok min vapn ok sialfan mik til þessa staðar firir guðs sakir. nu vil ek enn gera þetta [firir mer til syndalausnar[2] at beriaz við risann. Hvar er [mitt sverð eða min herklæði.[3] þa grunar abotann. at þessi mun vera nokkurskonar kempa[4] ok mællti. þitt sverð muntu ekki hafa. þat er sundr hoggvit ok gor[5] af hurðariarn her i musterinu. en [onnur herklæði voru selld[6] a torgi til fiar staðnum. þa mællti Lodvigr. þer munkar erut froðir a bœkr[7] en fafroðir[8] i riddaraskap. Vissi þer hversu goð þessi vapn voru. þa hefði þer alldri þeim logat. Ok nu hleypr hann upp ok til abotans ok tekr i hans kuflhott baðum hondum ok mællti. Vist vartu fol. er þu skylldir eigi hafa annat iarn til at bua [þinar kirkiuhurðir[9] en mitt goða sverð Naglhring. [er margan hialm hefir i sundr sniðit eigi verr en klæði ok margan risa son gort hofuðlausan.[2] þess skalltu nu giallda. Hann hristir kuflhottinn með hofðinu sva hart. at or hrutu .iiii. tennr. [.iii. a golfit niðr. en hin fiorða i halsinn niðr.[2] Er munkar heyra nefndan Naglhring. finna þeir at þar er kominn Heimir Studasson. [er þeir hafa opt heyrt nefndan.[2] ok verða munkar nu miok hræddir. ok taka lukla þa er at ganga einni [storri hirðslu.[10] þar eru i oll hans vapn. [Einn tok hans sverð Naglhring. annarr bryniu ok brynhosur. ok hinn þriði hialm. hinn fiorði skiolldinn. hinn fimti hans gladil. Ok eru þessi vopn oll[11] sua varðveitt. at eigi [eru þau nu verri en þa er hann let þau.[12] Nu [tekr Heimir Naglhring. ok ser huersu fagrliga logu(ðu) hans eggiar ok gullmal.[13] kemr i hug. hversu mikit traust hann atti undir hans eggium [hvert sinn er beriaz skylldi. ok minniz nu a margan skemtilegan dag. hversu hann reið með sinum felogum.[2] ok er nu stundum rauðr sem bloð en stundum folr.[14] ok þegir um hrið. Eptir þat spyrr hann [hvar se hans hestr[15] Rispa. þa suarar abotinn. þinn hestr dro griot til kirkiu ok var [nu firir morgum arum[16] dauðr. þa mælltu munkar. Ver skulum senda um allt þetta riki[17] at leita eptir

[1]) [*saal.* B; Nu vil engi beriaz við risann. En ver heitum þui af guðs halfu. at sa skal lauss allra synda þeirra er hann hefir til skripta borit. ef hann gerir þetta, A [2]) [*tilf.* B [3]) [þat sverð er ek hafða hingat. eða hvar er min brynia skiolldr ok hialmr, B [4]) sua er hann harðbriostaðr siðan hann kom inn i klaustrit ok munklifit *tilf.* B [5]) gort, B [6]) [þin brynia hialmr ok skiolldr þat er sellt, B [7]) yðrar *tilf.* B [8]) favisir, B [9]) [þina kirkiuhurð, B [10]) [mikilli kistu, B [11]) [*mgl.* B [12]) [hafa þau vesnat, B [13]) [bregðr Heimir sinu sverði Naglhring ok ser hversu lysa hans gullmal ok hve blar ok bitrlegar eru hans eggiar, B [14]) hvitr sem nar, B [15]) [at sinum hesti, B [16]) [við osorgun um vetrinn, B [17]) land, B

þeim[1] hesti er beztr ma faz. [her eru margir goðir hestar i staðnum. ok hafðu þann er beztr er.[2]

432. Nu sendu munkar[3] eptir hinum beztum hestum ok [lata fara heim til munklifis. kalla þa til Heimis. at hann skal velia.[4] þar eru margir þeir hestar er vel eru vanir[5] turnreið. Heimir gengr til eins[6] hestz ok skytr sinni hendi a [siðu hestzins. sua at hann[7] fellr þegar. Ok enn gengr hann til [þess er þa þikkir vænligstr.[8] ok hann styðr sinni hendi a bak hestinum. sua[9] at i sundr gengr hryggrinn. ok sagði at þessir hestar eru[10] ongu nytir. ok bað fœra ser þann hest er [beztr se.[11] þa mælltu munkar at taka skylldi hinn gamla hest ok hinn magra ok fa honum. Ok þvi næst var fram leiddr einn hestr. sa er œrit mikill ok er þa afgamall.[12] þenna hest kennir Heimir. at þat er Rispa. gengr at hestinum ok tekr i toppinn ok hnykkir af ollu afli. en hestrinn stendr kyrr.[13] þa tekr hann i taglit ok snarar af[14] ut fast. en þessi hestr bregzt ekki við. [þa hrindr hann honum ok vikr við. en þessi hestr er sua sterkr. at eigi kemr hann honum or stað.[15] Nu hlær Heimir ok mællti. Nu ertu her kominn minn goði hestr Rispa. [ok nu kenni ek þik.[15] ok sua gamall sem þu ert ok sua magr. þa veit ek engan þann enn[16] i verolldu. at[17] ek vil helldr hafa i vig en þik. Ok nu mællti Heimir til munkanna. Takit nu hestinn ok gefit korn [ok gætið vandliga.[15] Nu er Rispa leiddr til stallz ok gefit honum hveiti.[18] Hann stendr yfir þeim stalli .vi.[19] vikur. ok þa er hann sua feitr ok slettr sem þa er hann var [vanr. sua er hann kvikr sem þa er hann vąr[15] ungr.

433. Abotinn sendir orð Aspilian risa. ef hann vill beriaz. at hann skal koma i eina ey einnsaman. ok þar skal koma i mot[20] sa maðr er beriaz vill við hann. Ok er Aspilian risi fregnar[21] þetta. stendr hann upp skiott ok vapnar sik. ok ser til reiðar lætr hann bua einn Aspandil[22] er menn kalla fil. [Risinn ferr i þann stað er mællt er at holmgangan skuli vera.[15] Nu fara munkar ok abotinn með þeim ok fylgia Heimi til holmsins. ok taka eitt skip ok roa a þvi til eyiarinnar. Nu tekr Heimir sinn hest Rispa ok byr með soðli ok bryniu. hann tekr [sinar brynhosur ok bryniu. ok hialm setr hann ser a hofuð[23]

1) hverium, B 2) [skalltu þann hafa i þessa ferð, B 3) um staðinn *tilf.* B 4) [leiða til H. at hann veli um, B 5) i *tilf.* B 6) ens bezta, B 7) [boginn sua fast. at hestrinn, B 8) [annars hestz þess er beztr var, B 9) fast *tilf.* B 10) se honum, B 11) [miklu er betri, B 12) gamall ok magr, B 13) sem aðr *tilf.* B 14) *mgl.* B 15) [*tilf.* B 16) hest, B 17) er, B 18) *saal.* B; korn, A 19) *saal.* B; .vii., A 20) honum *tilf.* B 21) spyrr, B 22) Alpandil, B 23) [sin vapn ok vapnar sik með, B

ok gyrðir sik með Naglhring. festir skiolld ■ [sinn hals[1] ok tekr sitt gladil. ok hleypr a sinn hest firir utan istig.[2] [Nu mælltu munkar sin a millum. at þetta er Heimir son Studas. ok vist ste hann vaskliga a sinn hest. er eigi þat logit at hann mun vera hin mesta kempa.[3] Nu mællti abotinn til Heimis. at hann fari heill ok guð gæti hans ok veiti asia. ok þetta sama mælltu allir munkar. Heimir riðr nu [ut a[4] eyna. ok i gegn honum Aspilian [risi a einum fil.[3] ok er þar ræðiligt i gegn at beriazt. ok eigi at siðr riðr Heimir fast[5] i moti risanum. ok biðr nu guð gæta sin. þa kallar risinn. Hvart er þat maðr sua litið er i gegn mer riðr. hvat villtu. hyggr þu at beriaz við mik. mer þikkir skom i at drepa þik. far heim ok forða þer. þa suarar Heimir reiðuliga. Heyr þu hinn illi hundr Aspilian. sua mikill sem þu ert. ok sua sem ek hefi lagan legg ok skamman buk.[6] sua skal ek þer verða œrit har aðr við skilimz. ok þat með at með þinn hinn mikla voxt[7] muntu eiga upp til min at sia. Heyrðu risi. eigi mun ek flyia þik at sua bunu einnsaman. [ætta ek rað allra riddara er hest kynni sitia i verolldinni. þa villda ek eigi at siðr einnsaman til ganga at beriaz við þik.[3] Nu keyrir Heimir sinn hest sporum ok riðr at honum ok leggr spiotinu undir hond risans. ok sua duga hans hlifðarvapn. at þetta lag sakar hann ekki. En risinn skytr i gegn honum sinum atgeir. en Heimir lytr undan fram a[8] soðulbogann. ok flygr atgeirrinn firir ofan hann ok i iorðina [þar sem niðr kom.[3] sua at ekki tok upp.[9] ok engi maðr siðan hefir fundit þenna atgeir. Með þvi hinu mikla lagi. er Heimir hefir veitt risanum. brestr i sundr spiotskaptit. þa hleypr Heimir or soðlinum ok kemr standandi a iorð. þrifr um meðalkafla sins sverðz ok bregðr skyndiliga. Risinn hleypr ok ofan. hann bregðr ok sverði ok reiðir upp ok hoggr til Heimis. En Heimir bregz undan hogginu. ok missir risinn hans ok hoggr i iorðina. Heimir snyz aptr skyndiliga með reiddu[10] sverði. ok hoggr af risanum hondina hœgri firir ofan sverðzhialltit.[11] fellr hondin ok suerðit niðr a iorðina. Heimir veitir þegar annat slag risanum a hans lær. sneið ofan lærit allt með beininu.[12] ok sua segia þyðersk kvæði. at sua mikit[13] leysti hann af hans læri. at eigi mundi einn hestr draga[14] meira. Nu ser risinn at hann er sigrlauss. er hann misti sinnar handar. [ok nu fær hann eigi varit sik.[3] ok hann hefir nu fengit sua mikit sar. at eigi vill hann standa annat sinn firir iafnmiklu hoggi.

[1]) [hals ser, B [2]) stigreip, B [3]) [*tilf.* B [4]) [upp i, B [5]) ohræðiliga, B [6]) *tilf.* B [7]) buk, B [8]) yfir, B [9]) or, ■ [10]) brugðnu, B [11]) sverðit hialltit(!) beit enn sem fyrr af allt þat er tok, B [12]) bryniunni naliga at kniam, B [13]) holld *tilf.* B [14]) bera, B

Hann reiðir sik til ok vill nu falla a Heimi. ok veit at hann man fa bana. ef hann verðr undir honum. En sua er Heimir fothvatr ok diarfr. at þa er hann ser at risinn vill falla a hann ofan. vill hann eigi undan renna [at helldr. hann hleypr at[1] risanum við. ok sua berr til. [með þvi at Heimi varð auðit lifs.[2] at risinn fellr. fœtr risans koma a iorðina. en a vinstri hlið Heimis annarr fotr risans en annarr a hœgri. En Heimir stendr heill a milli leggia risans. [snyr nu aptr[2] ok hoggr risann[3] hvert hogg at oðru. ok um siðir sua smatt. at ser[4] er hverr limr hans. Munkar þeir er þar hallda skipinu. heyra sua mikinn dyn.[5] at landit skalf undir. ok sia þeir nu at risinn er fallinn. hefia upp allir kirieleison. ok lofa guð firir sina iarteign.[6] koma nu til eyiarinnar moti Heimi. Hann riðr moti þeim ok er ekki sarr. þa stigr hann a skipit með sinn hest. ok fara [allir saman[2] til landz ok heim til klaustrs. Komin voru aðr tiðindin heim firir. [at risinn er fallinn.[2] Nu gengr abotinn ut i mot Heimi ok með honum allir munkar. bera ut skrin ok helga doma ok[7] gera vegliga processionem ok þakka guði. huersu hann hefir leyst þa. Heimir stigr af sinum hesti firir kirkiugarðinum. en abotinn tok i hond Heimi ok priorinn i aðra. ok leiða hann sua [i kirkiu[8] til sins sætis. [Abotinn lætr hirða vapn hans. ok fagna nu allir Heimi forkunnar vel.[2] Heimir helldr nu sina reglu[9] enn um hrið sem aðr.

434.[10] Þessi tiðindi spyriaz viða. at Aspilian risi er drepinn. ok þat hefir gort einn munkr. En er þetta spyrr Þiðrekr konungr af Bern. finnz honum mikit um. ok hyggr at firir ser. hverr þessi munkr muni vera. er sua mikit af ser gort hefir. Hann minniz a þat. at dauðir eru allir hans kappar. hann minniz ok þess. hvar kominn mun vera hans hinn kæri vin Heimir. hann spyrr ekki af huart hann mun vera dauðr eða lifs. Engi þotti honum iafnlikligr at hafa unnit þetta verk sem Heimir. ef hann væri lifs. en engi maðr kann honum at segia

[1]) [helldr hleypr hann, B [2]) [*tilf.* B [3]) *saal.* B; siðan, A [4]) i tvent, B [5]) gny, B [6]) lausn. er hann hefir gort er risinn er fallinn, B [7]) eru allir skryddir ok *tilf.* B [8]) [til kirkiu ok, B [9]) munkareglu, B [10]) *Cap. 434 lyder saaledes i B:* Þessi tiðindi spyriaz viða um lond. hversu at hefir boriz. at risinn Aspilian er dauðr. ok þat hefir gort einn munkr. Þessi tiðindi spyrr Þiðr. kon. af Bern. honum þikkir mikils um vert. ok hyggr at firir ser vandlega. hverr þessi munkr mun vera. er sua mikit hefir at hafz. kemr honum i hug. með þvi at lengi hefir eigi spurz til Heimis. at hann muni vera. ok sik til munks gefit hafa. En nokkurum tima eptir þat at Heimir hafði unnit Aspilian risa. yfirgaf hann munklifit ok reið or klaustrinu a fund Þiðreks konungs. segir honum af sinum ferðum ok athofnum ok dvelz við honum um hrið.

hvat af Heimi var vorðit. Nu riðr þiðrekr konungr til þessa munklifis með sina menn. kemr þar at kvelldi eins dags. Munklifit het Vadincusan. þa er hann kemr at klaustranum. lætr hann kalla til sin abotann. Abotinn gengr út af klaustrinu ok fagnar vel þiðreki konungi. ok spyrr hvert hann skal fara. Konungr sagði at hann ferr sinna skylldra erenda. þa mællti konungr til abotans. Er her nokkurr sa munkr i þessu munklifi., er heitir Heimir ok mun vera son Studas. þa suarar abotinn. Ek kann segia nafn allra munka i þessu klaustri. ok heitir her engi Heimir. þa sagði konungr. þa verði þer at leyfa mer at ganga inn i kapitula ok kalla til min alla munka. J þessu bili gengr ut af klaustranum einn munkr með sinn kufl ok siðan hott. sa hefir breiðar herðar ok lagr er hann vexti. hann hefir breitt skegg ok sitt ok gratt sem dufa. ok þessi munkr þegir ok mællti ekki orð við þiðrek konung. þiðrekr konungr snyr at manninum. ok þikkiz kenna at hann mun vera Heimir hans goði felagi. ok mællti. Broðir. við hofum set margan storan snia siðan við skildumz goðir vinir. ok sua skulu við enn finnaz. þu ert Heimir minn kæri vin. þa suarar munkrinn. Heimir er þu sytir eptir hann kunna ek alldri. ok alldri sa ek hann. ok eigi varð ek þinn maðr sua lengi sem ek hefi lifat. þa svarar konungr. Broðir. minnztu nu a þat. hversu okkrir hestar drukku ut við Frisia. sua at vatnit þvarr sua mikit sem þat er. þa svarar Heimir. Eigi ma ek þat muna. at ek hafa vatnat með þer hestum. firir þui at alldri sa ek þik fyrr. sua at ek muna. þa mællti þiðrekr konungr. Villtu enn eigi kannaz við mik. þa mundir þu kenna mik þann dag. er aðr hafðir þu mer fylgt. er ek var or rekinn minu riki. ok þu komt heim til Erminreks konungs. ok hann rak þik fra ser i utlegð. þetta muntu vel muna. þottu kallaz alldri mik set hafa. þa suarar Heimir. Eigi ma ek þess minnaz er nu sagðir þu. ek hefi heyrt nefndan þiðrek konung af Bern ok Erminrek konung af Romaborg. en engi veit ek onnur deili a þeim. Broðir. sagði þiðrekr konungr. siðan fell margr snior er við samz. þat muntu muna er við riðum til veizlu i Romaborg. hvar ver hittum firir oss i gotunni Jron iarl með sin storu sar. ok minnz hans hauka. hversu þeir gullu yfir honum dauðum. ok hans hundar hversu gnistu. ok hans hestr gneggiaði. ok hversu allir hans menn hofðu unt sinum herra. ok engi þeirra villdi við hann skiliaz. Ok nu sagði Heimir. Ekki minnumz ek þess. at ek væri þar staddr er Jron iarl fell. Nu suarar þiðrekr konungr. Broðir. siðan kom margr snior. ok nu skalltu minnaz hversu ver komum i Romaborg til Erminreks konungs. ok hversu varir hestar gneggiuðu ok allar kurteisiskonur stoðu ok sa. þa hofðu ver har litt sem

gull ok rokkit fagrliga. þat sama er nu gratt sem dufa hvartueggia þitt ok mitt. oll klæði þin eru lit sem min. Minztu nu vinr a hvat ek minni þik ok lat mik eigi lengr standa her firir þer. þa hlo Heimir ok mællti. Goði herra þiðrekr konungr. nu minnumz ek allz þess er þu mintir mik. ok nu vil ek (með) þer fara. þa kastar Heimir kuflinum ok gengr aptr i klaustrit ok tekr oll sin vapn ok sinn hest ok riðr brott með þiðrek konungi ok heim til Romaborgar. þiðrekr konungr fagnar nu Heimi forkunnar vel. lætr hann vera innan hirðar yfir sinum riddorum. ok mikit len veitir hann honum. ok er nu þar um hrið.

435. Eitt sinn talaz þeir við þiðrekr konungr ok Heimir ok rœða um sitt skattland. þa mællti Heimir. Herra. þu ert nu allra konunga rikastr i verolldu. tekr þu skatt af hveriu landi ok hverri borg her um Lungbardaland ok viða annarstaðar. þann skatt gelldr margr rikr maðr ok fatœkr. Firir hvi heimtir þu eigi skatt herra þar er vera man firir œrit gull ok silfr. er ek veit at engi maðr hefir skatt af. eigi þu herra ok engi maðr annarra. en þat er af munklifi þvi er ver vorum. þa svarar þiðrekr konungr. þar mun vera firir mikit fe sem þu sagðir. þaðan af hofum ver alldri haft skatt. En ef ver skulum fa. þa skalltu þar vera hinn fyrsti maðr til at riða at heimta skattinn. þa svarar Heimir. Riða vil ek til at heimta skattinn hvert sem þu villt. Ok fam dogum siðar er Heimir buinn ut at riða ok vill nu fara til munklifis. Hann riðr við sinum vapnum einn saman til klaustrsins. Ok er hann kemr þar ok munkar verða varir við hans ferð. þeir hafa reiðz miok er hann for sua or klaustrinu. at eigi bað hann abota lofs at. en þo at oðrum kosti þotti þeim mikit gagn at er hann var i brottu. firir þui at allir voru þeir hræddir við hann. honum var þar veitt gisting þa nott. en at morni þess dags ferr hann a kapitula ok kallar þangat alla munka. þa mællti Heimir fyrst til abota ok næst til allra munka. Hann hefr upp sitt erendi ok sagði. at þiðrekr af Bern hefir sent hann þangat með þui erendi. at hann veit at her er sua mikit gull ok silfr ok landskylldir. at eigi þarf halft at leggiaz til staðarins. hann vill hafa skatt her sem annarstaðar. vili þer gefa honum skatt sem konungi byriar at hafa. vil ek þat heyra fyrst af yðr.[1] þa suaraði aboti. Ver varðveitum her þat fe er

[1]) *Begyndelsen af Cap. 435 hertil lyder i B saaledes:* Einn dag kemr Heimir at mali við þiðrek konung ok mællti. Herra. allir menn þiona þer ok skatt giallda firir utan þa munka sem hallda þat klaustr er ek i dvaldez um hrið. ok þvi vil ek fara þina sendifor ok skattz af þeim beiðaz þer til handa. En konungr let sua vera sem Heimir sagði. Nu er Heimir albuinn til

a Sancta Maria með guði. ok þat er sua [mikit ok frialst firir hans krunu.[1] at engum konungi skal her skatt af giallda. þa mællti Heimir. Vili þer eigi giallda skatt þiðreki konungi. þa munu þer verða[2] firir reiði hans. ok þat er ok [mikill osomi.[3] at þer dragit her saman ugrynni fiar ok nioti[4] engi maðr. en þer vilit eigi veita af skatt [5]konungi. þa suarar abotinn. Heimir. þu ert vist illr maðr. þu [hliopt or klaustranum ok[6] i konungs hirð. en nu ertu aptr kominn ok villt ræna munklifit. Nu far þu heim[7] til þiðreks konungs. sua sem aðr hefir fiandinn kent þer. ok ver þar fiandi sem þiðrekr konungr.[8] Nu reiddiz Heimir sua miok. at hann bregðr sinu sverði Naglhring ok hoggr abotann[9] þat fyrsta hogg a hans hals. sua at af tok hofuðit. ok [her með drepr hann alla brœðrna.[10] ok tekr þar gull ok silfr ok allt þat er hann veit at þessir munkar hafa varðveitt.[11] Ok allt þat fe berr hann brott af staðnum er hann kemz[12] með. ok klyfiar þar af marga hesta. Ok [aðr hann riðr i brott leggr hann elld i staðinn ok brennir hvert hus er þar er. ok kemr við sua buit með allan þenna fiarhlut heim a fund þiðreks konungs ok segir honum sua buit.[13]

436. Nu [spyrr þiðrekr til eins risa er mikit gull ok silfr hefir varðveitt. ok[14] huergi hafa þeir spurt af meira gulli i einum stað. þessi risi er nu gamall at alldri ok er allra risa mestr ok sterkastr. sua at engi fill fær hann borit. Hann er sialfr þungfœrr ok liggr i einum stað. ok firir þa sok var hann eigi sua færegr[15] vorðinn. [at menn vissi mikil skyn (a honum).[16] Heimir sagði þiðreki konungi fra þessum risa ok kueðz vilia fara at heimta at honum skatt til handa þiðreki konungi. En konungi þikkir þat vel.[17] Heimir segir nu. at hann veit enskis þess mannz van i þui landi. at eigi hafi þiðreki konungi veitt soma ok skatt nema þessi risi. Heimir tekr nu sinn hest ok oll sin vapn ok riðr nu [einn saman ok engan mann vill hann

þessarar ferðar. ok ferr allt þar til er hann kemr at klaustrgarðinum. ok heimtir a tal við sik abotann ok beiðiz skattz af honum þiðreki konungi til handa. [1]) [frialst firir konungs rani, B [2]) hafa þar, B [3]) [*saal. B;* mikil undr, A [4]) nytr, B [5]) þiðreki *tilf.* B [6]) [gekkt i brott fra munklifinu ok hliopt, B [7]) *saal. B;* Heimir, A [8]) er firir *tilf.* B [9]) *tilf.* B [10]) [þegar hans enn næsta mann annat hogg. ok hvern at oðrum munka drepr hann. þar til er allir eru drepnir munkarnir, B [11]) att, B [12]) brott *tilf.* B [13]) [*saal.* B; þa kom til hans þiðrekr konungr ok leggia nu elld i staðinn ok brenna allan at osku. en flytia heim allan þeirra fiarlut ok leggia i sina fehirðslu, A [14]) [er allt kyrt fra þeim at segia aðr þeir fa spurt af einum risa. En þessi risi hefir sua mikit gull ok silfr at varðveita at, B [15]) frægr, B; [16]) [menn vissu ekki mikil skyn a honum, B [17]) fallit *tilf.* B

lata fylgia ser i þessa ferð. Hann riðr nu[1] alla þa leið er til liggr. ok um siðir kemr hann a eitt hatt fiall. þar er ok[2] mikill skogr. Hann hittir þar helli mikinn. þar hleypr hann af sinum hesti ok gengr inn i hellinn. þar la firir honum einn risi. sa er [eigi hefir hann set[3] iafnmikinn. ok þessi hefir gratt har sem dufa ok sitt ok allt firir[4] andlitit. Heimir gengr at honum ok mællti. Statt upp risi ok ver þik. her er sa maðr kominn er beriaz vill við þik. Risinn vaknar við[5] ok mællti. Diarfr ertu maðr. eigi vil ek upp standa at drepa þik. [sua mikils virði ek at retta mina longu leggi. ok engi vegr þikkir mer i at drepa þik.[1] þa sagði Heimir. Stendr þu eigi upp ok verr þik. þa dreg ek mitt sverð or sliðrum ok drep ek þik. Risinn hleypr nu upp ok hristir hofuðit ok [harit. ok stendr þat upp af[6]. þat var ræðiligt at sia. Hann þrifr sina stong er bæði er long ok digr. hann reiðir hana[7] upp ok lystr Heimi sua mikit hit fyrsta hogg. at hann flygr sua langt ok snart sem kolfr af boga. ok fyrr er hann dauðr en hann kœmi a iorðina. þat er nu sagt fra bana Heimis. Verðr þetta nu frægt [miok viða um landit.[1] er sua mikill kappi hefir nu latið[8] sitt lif.

437. þetta heyrir sagt þiðrekr konungr af Bern. at nu er dauðr hans hinn kærsti vin Heimir. þa mællti þiðrekr. annathvart skal vera at þessa skal ek hefnt fa eða ek skal lata mitt lif. Ok lætr þegar taka sinn hest Blanka ok oll sin vapn. Hann riðr yfir margan diupan dal ok hatt fiall aðr hann kemr i þann stað er þessi risi a bygð. Hann hleypr af sinum hesti firir hellisdyrunum[9] ok kallar. Risi stattu upp ok tala við mik. Risinn spyrr hverr þar se.[10] þiðrekr konungr svarar. [Ek em[11] þiðrekr konungr af Bern. þa spyrr risinn. Huat villtu mer er þu kallar mik til tals við þik. þa suarar þiðrekr konungr. Villtu við ganga at þu munt hafa drepit minn kæra vin Heimi. þa seg þu. Risinn suarar. Eigi veit ek hvart Heimir var þinn vin. en þat er satt at ek drap hann. ok firir þvi[12] at hann hefði mik drepit. ef ek hefða eigi hann drepit. þa segir konungr. Hefir þu drepit minn kæra vin Heimi. þa vil ek hefna hans. Stattu upp ok berztu við[13] einn mann. þa suarar risinn. Ek hugða at einn maðr skylldi eigi bioða mer einvigi. Nu girniz þu þess. þa skalltu þat at visu fa. Ok stendr upp skiott ok tekr sina stong ok hleypr i gegn honum. þiðrekr konungr bregðr nu sinu sverði hinu hvassa Ekkisax.

1) [*tilf.* B 2) *mgl.* B 3) [engan hefir hann litið sinum augum, B 4) er harit ofan firir augun ok, B 5) kallit *tilf.* B 6) [harit stendr af upp, B 7) *saal.* B; hann, A 8) *saal.* B; gratið, A 9) hellinum, B 10) kallar, B 11) [þessi maðr er, B 12) þa sok, B 13) mik *tilf.* B

Risinn reiðir nu stongina baðum hondum af ollu afli. Þiðrekr konungr ser nu hversu stongin riðr ok leypr at risanum ok vill eigi flyia. Risinn lystr stonginni sua at endirinn kemr i iorðina a baki Þiðreks konungs. Þiðrekr snyz nu fast i moti hogginu ok hoggr i einu hoggi af baðar hendr risans við stongina. ok er hann nu sigrlauss ok handlauss. Þiðrekr gengr nu eigi fyrr af en þessi risi er dauðr. Þa leypr konungr n [sinn hest.[1] ok nu hefir hann unnit hit[2] siðasta einvigi er getið er i hans sogu. ok er þa[3] þetta orðit allfrægt. hversu hann hefndi sins kæra vinar. Þar[4] eptir er eigi þess getið. at Þiðrekr konungr hafi spurt til kappa þeirra eða risa er honum [þœtti frægð[5] i at beriaz við. Er Þiðrekr konungr nu sua mikill kappi ok afreksmaðr. at engi þorir við hann at iafnaz. Þat eitt þikkir honum frægð[6] at veiða dyr mikil. þau er eigi þora aðrir kappar til at riða. Optliga riðr hann við fa sveina a dyraveiðar. ok her með vinnr hann morg afreksverk. þau er [eigi kunnum ver skrifa ok þau[7] hofum ver eigi spurt.[8]

438. Þa er Þiðrekr konungr er nær orvasi at alldri. ok þo er hann [frœkn með[9] vapnum. hann hefir tekit bað i þeim stað er nu er kallat Þiðreks bað.[10] Nu kallar[11] hans einn sveinn. Herra. her hleypr einn hiortr.[12] ok alldri sa ek ok engi mun set hafa iafnmikit dyr eða skrautligra. Þa er konungr heyrir þetta. hleypr hann upp ok tekr sina baðkapu ok sveipar sik með. ok kallar er hann ser dyrit. Takit minn hest ok mina hunda. Þa hlaupa sveinar sem harðast ok taka hans hest. Nu þikkir konungi langt at biða. er dyrit hleypr hart. ok ser hann hvar stendr einn hestr allmikill með soðli. sa er svartr sem rafn. hann hleypr[13] til hestzins ok hleypr a bak. Ok i þessu bili sla sveinarnir lausum hundunum. en hundarnir vilia eigi hlaupa eptir þessum hesti. Nu hleypr hestrinn undir honum [fast. at harðara (er) en nokkurskonar[14] fugl flygr. Hans hinn bezti sveinn riðr eptir honum hans bezta hesti Blanka. ok þar fylgia hundarnir allir. Nu finnr Þiðrekr konungr at þetta mun vera engi hestr. ok vill nu sla ser lausum[15] af baki hestinum. ok ma hann hvarki[16] lærit hefia fra hestinum.[17] sua sitr hann fast. Þa kallar sveinn a hann ok mællti. Herra nær muntu aptr koma.[18] firir hvi riðr þu sua hart.[19] Þa suarar Þiðrekr

[1]) [bak sinum hesti, B [2]) sitt, B [3]) þo, B [4]) her, B [5]) [þotti fremd, B [6]) kapp, B [7]) [ver latum eigi rita ok sum, B [8]) heyrt, B [9]) [sterkr með sinum, B [10]) þa er hann nu við fa sveina *tilf.* B [11]) til *tilf.* B [12]) *saal.* B; hestr svartr, A [13]) gengr, B [14]) [sua hart. at harðara er en enskiskonar, B [15]) *mgl.* B [16]) hvergi, B [17]) hestz siðunni, B [18]) ætla at snua, B [19]) *saal.* B; hast, A

konungr. Ek rið illa. segir hann. þetta mun vera einn fiandi er ek sit a. En aptr mun ek koma. þa er guð vill ok Sancta Maria. Ok þui næst berr i sundr með hestunum.[1] sua at sveinninn sa eigi þiðrek konung. ok alldri hefir siðan til[2] spurz. Heðan ifra kann engi maðr[3] at segia fra þiðreki konungi. huat af honum varð. en sua segia þyðverskir menn. at vitraz hafi i draumum at þiðrekr konungr hafi notið af guði ok [Sancte Mariu.[4] at hann mintiz þeirra nafns við bana sinn. [Her lukum ver frasogn þessarar sogu.[5]

[1]) þeim, B [2]) hans *tilf.* B [3]) satt *tilf.* B [4]) [Sancta Maria. B [5]) [Ok lukum ver sua frasogu þessarri, B.

Ordregister.

allhermt *s.* hermt.

annmarki, *m.* Mangel, Lyde 100^{26}.

bæja, *f.* Boie, Fodlænke 34^{33}, 151^{30}.

beysti, *n.* Svinelaar, Skinke $222^{8,13}$. *mdl.* boia, *mdht.* beie, boie.

bragða (að) glimte, blinke 114^{28}.

brjá = bragða 114^{39}.

burdía (að) ride som til Ridderleg, lade sin Hest gjöre Kaprioler, 84^{3}, 156^{1}. *I Morkinskinna* skrives Ordet burdeigja: Nu er getit eitt sinni, er þeir konungar váru með lið sitt ok lágu þar er skógr var nær þjokkr, þá reið maðr fram or skóginum með góðum riddarabúnaði ok lét hest sinn fagrliga burdeigja. *Hertil höre Udtr.:* ríða á burt, ride mod hinanden i Tvekamp, burtreið, burtstöng. *Alt Udtryk hentede fra de romanske Sprog, mdlat.* behordium, *prov.* beort, *gmlfr.* behourt, ridderlig Kampleg, hvorved man skarevis red imod hinanden.

doparr, *m.* det Överste af Hjelmen (?) 111^{38}.

fégyrðill, *m.* Pengebelte, Pengepung, 35^{4}, 115^{21}.

gammi, *m.* Gamme, Hytte, 21^{8}.

gandr, *m.* Troldom 304^{1}.

gangari, *m.* Ganger, Hest, 16^{6}; almindelig Skridt ell. Gang for en Hest *mods.* turnreið, 23^{31}.

gullmál, *n. pl.* Guldindlægning, Guldforziringer (?) 110^{7}, 364^{24}.

heitsi, verða h. einhvers, love, 151^{28}.

hermt, *adj. n.* mér verðr h. við einu, jeg bliver ærgerlig, harmfuld over 115^{14}, 355^{15}.

holdfúi, *m.* Kræftskade, Dödkjöd 266^{24}.

hræsni, *f.* Pralen, Brouten, 142^{8}, 352^{33}.

hrökkva (hrökkr, hrökk, hrokkinn) trække sig tilbage, sno sig tilbage (om Slanger), kruse sig, krölle sig (om Haar), 20^{12}, 176^{16}.

illífr, forkjælet, blödagtig 69^{2}. (*Skulde man her maaske læse* bilífr? *jvf.* bilífi *Alex. Saga*).

ísarn, *f.* (?) Jern, Rustning, 80^{24}.

jafnoki, *m.* Lige, Mage, 213^{11}.

kaupi, *m.* Person man handler med, har at bestille med; koma við kaupa sinn, finde En der kan hamle op med sig, træffe sin Mand, 104^{5}.

kumblaðr hjálmr, Hjelm berövet Hærmerket (kumbl, *n.*) 110^{24}.

kunna (kann) einn eins, straffe En, sætte ham tilrette for; være fortrydelig paa ham for, 357^{6}.

kurt, *f.* = kurteisi, Belevenhed, 57^{6}.

kynsl, *n. pl.* uhört, sælsom Begivenhed, 4^{9}.

lokarspánn, *m.* Hövelspaan, 20^{12}, (lokarr, *m.* Hövel).

nóti, *m.* Ligemand, Mage, 36^{15}.

œri *comp.* yngre 339^{18}, *hf,* œrska, œska, *f.* Ungdom.

ofryrða (rð) tiltale overmodigen 256^{3}.

oman, *n.* Knappen paa Sværdheftet (?) $104^{10,11}$; *jvf. Norges gamle Love II Hirðskrá* S. 439.

sakmaðr, *m.* = sekr maðr, fredlös Mand, Bandit, Röver, 125, 126.

sargentar, *m. pl.* Krigere til Fods, Fodfolk, 51[34], 288[2], *midht.* sarjant, *mdlat.* sarganti, sarianti, Soldater.

similieshleifr, *m.* similebrauð *n.* Bröd af fint Hvedemel, 73[6], 358[22]; *ogs.* similubrauð, *mdht.* simile, semele, *lat.* semilago.

ská, með ská med det Gode 248[10].

skákmaðr, *m.* Röver, Ransmand, 125, 126, *oldt.* scháchman, Röver, *mdl.* scachus, Rov, Plyndring.

skor, *f.* Hob, Skare, 288[18], 291[1], 311[15], 350[17].

stjórnvið, *f.* Vidjetoug som fastholdt Roret (stjórn, *f.*) 313[12], [14], [15], *jvf.* *Snorra Edda Arn. Magn. Comm. Udgave I 583 var.* 7.

svarf, *n.* Filspaan, 79[4].

tilkvæmdarmaðr, *m.* en anseelig Mand, 362[6].

tinna, *f.* Flintesten, 222[8].

torkenna (nd) gjöre ukjendelig, 86[3].

turnreið, *f.* Turnering, 23[31], 365[6].

vandendi, *n.* Omhu, Omhyggelighed, við várt vandendi, saa meget det staar til os(?) 35[5].

virðisamr, overmodig, indbildsk 96[20].

vörr, *gen.* varrar, *m.* Aaretag, 113[2].

þel, *f.* Fil, 79[3]; þela (að) file.

þunnvangi, *m.* Tinding, 93[5], 147[26], *saal. ogs.* vangi, *m.* 256[8].

örskipti, *n. pl.* voldsom Omvæltning ell. Begivenhed, 4[8].

Navneregister.

Rettelser.

S. 2	L. 4	*f. n.*	Enn nu i dag *l.* [Enn nu i dag
- 50	- 1	—	und Atila *l.* fund Atila
- 70	- 9	*f. o.*	ferr þar *l.* ferr hann þar
- 105	- 1	—	þorat *l.* þorat
- 209	- 24	—	æigi lag *l.* æiga lag
- 275	- 6	*f. n.*	gerir Attila konungi *l.* gerir Attila konungr
- 288	- 2	—	meistara, A *l.* meistara, B
- 304	- 8	—	ver sterkaztr *l.* var sterkaztr
- -	- -	—	spioto *l.* spioti
- 306	- 5	*f. o.*	ðyren *l.* dyren

alla sia maega okkat viðrmæle. þa ma kreu sia. Talle aðrer hu at vit hafum ik at. en engan grunar huat vit roðom. oc engi veit huat tot er. Oc engi maðr vil ek at illa mæle til yðar firir minar saker. af þui at marger ero illz fuler. til kvæna at mæla slættilega. Oc varðr vanlega at gæta sin firir illum tungum. Nu lætr sunkfrin taka tvau hogende. oc bera ut i grasgarðenn.

Hest hans .v. daga. oc fiora eigi. oc ferr nu ser hverr þeira. Nu lætta þear þiðrec komr nu or scoginum. þar stendr ein borg heitir Sibcani. hon heitir ok Ingilis. þa borg a einn greifi er heitir Lodvigr. Oc þar firir hann hestinn með soðli oc hafa frvitt greifans menn oc fort hanom. Nu biðr þiðrec fa ser hestinn. oc segir hverr a. en greifinn lætr þess enga van at hestinn faeit. þa svarar þiðrec. kann vera ef þu vill nu eigi lata hestinn at þu latir þo siðarr meirr oc þar með .x. aðra eða flere ef sva kann at berast. Oc þar með matto þyna lyf þino oc riki. Nu grunar iarlinn hvi þessi

fallit at tu letir hann fara i sama skog [illegible] hans faðir sat oc getti hann þinna hesta sem faðr hans. þa mællti heimir þat veit guð ef nu hefða ek her mitt er goða sverð nagling. þa skyllda ek [illegible] drepa þic sem .i. hund. oc nu lyptir hann hesta með verka sinum a hans vanga sva at þegar fell hann a golfit firir fotr konungi oc or reota .v. tenn or hans hofði oc ekki veit hann til sin oc [illegible]

En nu i þessi orrosto sokum ver vart land ok riki oc her af megom hætta mikla menn efir fram vart ættland oc heðan af verðr þessi væizla mikla ok aa varo. Oc nu riðr þ. k. undia fylking sykka oc drepr menn ok hesta ok alt þat sem firir hanom verðr oc sva fram i gegnum þa

ta þegar þeir eldi thusit. oc brenna upp. oc nu gerer lioft um alla borgena a setia niflungar up sin merki vm bardaga niflunga oc h. oc ganga um borgena með kallær oc luðra þyt. oc egia hu nu at sokia at ser er þeir koma firir hallernar. En hunir standa a virgiskorðum uppi oc skiota a þa oc huarer a aðra. Oc vilia hunir ei

